Continuare a romanului ... *Şi vreme e ca să ucizi*

JOHN GRISHAM

ŞIRUL DE PLATANI

BANI, LĂCOMIE, PREJUDECĂŢI RASIALE

virtual-project.eu

JOHN GRISHAM

ȘIRUL DE PLATANI

Original: *Sycamore row* (2013)

Traducere din limba engleză:
BOGDAN OLTEANU

virtual-project.eu

RAO International Publishing Company
2014

Născut în Jonesboro, Arkansas, la 8 februarie 1955, într-o familie modestă, ***John Grisham*** a absolvit în 1977 Contabilitatea la Mississippi State University, ulterior urmând Facultatea de Drept. După absolvire, a practicat în domeniul legislației generale pentru aproape un deceniu în Southaven, unde s-a axat mai mult pe legislația penală și civilă, reprezentând un larg spectru de clienți.

În 1983, a fost ales în Camera Reprezentanților din Mississippi, din partea democraților, for din care a făcut parte până în 1990. În timpul liber, ca hobby, Grisham a început munca la primul său roman și a avut nevoie de trei ani pentru a scrie … *Și vreme e ca să ucizi,* pe care l-a finalizat în 1987. Cel de-al doilea roman al său, *Firma,* a ajuns pe locul 7 în topul celor mai bine vândute cărți ale anului 1991.

Grisham a continuat să scrie cel puțin un roman pe an, cele mai multe dintre ele devenind imediat bestselleruri.

1.

Pe Seth Hubbard l-au găsit în locul unde promisese să fie, deși nu tocmai în starea în care s-ar fi așteptat ei. Omul atârna de capătul unei frânghii, la vreo doi metri deasupra solului, răsucindu-se ușor în vânt. Un front de aer rece trecea prin regiune și Seth era ud când îl găsiseră, nu că asta ar fi contat. Cineva observă că nu avea noroi pe pantofi și nici nu se vedeau urme sub el, ceea ce însemna probabil că era deja spânzurat și mort când începuse ploaia. Însă ce importanță avea asta? La urma urmelor, niciuna.

Nu este chiar atât de simplu să te spânzuri de un copac. Era limpede că Seth se gândise la toate detaliile. Funia era o parâmă de manila, împletită și groasă de aproape doi centimetri, ușor învechită și destul de solidă ca să susțină greutatea lui Seth, care cântărea 64 de kilograme cu o lună în urmă, când fusese la cabinetul medical. Mai târziu, un angajat de la una din fabricile lui Seth avea să declare că își văzuse șeful tăind o bucată de funie lungă de vreo patru metri și jumătate dintr-un mosor, cu o săptămână înainte să o folosească într-o manieră atât de dramatică. Un capăt era legat strâns de o creangă joasă a copacului și întărit cu mai multe noduri și legături făcute la repezeală. Însă acestea ținuseră. Celălalt capăt era atârnat peste o creangă mai înaltă, groasă de 60 de centimetri și aflată la exact 6,3 metri deasupra solului. Din acel punct, funia cobora vreo doi metri și jumătate, sfârșindu-se într-un ștreang perfect, unul la care era limpede că Seth trudise îndelung. Ștreangul era făcut ca la carte, cu treisprezece bucle menite să strângă ochiul frânghiei sub presiune. Un ștreang făcut cum trebuie îți frânge gâtul, oferind o moarte mai rapidă și mai puțin dureroasă, și se pare că Seth își făcuse temele. În afară de ce era evident, nu se vedea niciun semn de luptă sau de agonie.

O scară de aproape doi metri fusese împinsă într-o parte și acum zăcea în apropiere. Seth își alesese copacul, aruncase

funia pe după creangă, o legase strâns, urcase pe scară, ajustase lațul și, când isprăvise toate pregătirile, împinsese scara cu piciorul și căzuse în gol. Mâinile îi atârnau pe lângă buzunare.

Oare avusese vreo clipă de îndoială, de ezitare? Când își luase picioarele de pe scară, cu mâinile în continuare libere, oare apucase din instinct frânghia de deasupra capului, zbătându-se disperat până renunțase? Nimeni nu putea ști cu siguranță, dar nu părea plauzibil. Dovezile descoperite mai târziu aveau să dezvăluie că Seth venise acolo cât se poate de hotărât.

Pentru această ocazie, își alesese cel mai bun costum pe care îl avea, dintr-o stofă groasă de lână, cenușiu-închis și rezervat în mod normal pentru înmormântările desfășurate pe vreme rece. Avea doar trei costume. Când e făcută ca la carte, spânzurarea are efectul de a lungi corpul, astfel încât pantalonii îi ajungeau doar până la glezne, iar haina îi era ridicată deasupra taliei. Pantofii săi lungi erau lustruiți și impecabili. Cravata albastră era înnodată perfect. Cămașa albă, în schimb, era pătată cu sângele ce se scurgea de sub frânghie. Peste câteva ore avea să se afle că Seth Hubbard participase la slujba de la ora 11 de la o biserică din apropiere. Vorbise cu cunoscuții săi, glumise cu diaconul, lăsase un prinos în cutia milei și păruse într-o dispoziție destul de bună. Majoritatea oamenilor știau că Seth suferea de cancer pulmonar, deși mai nimeni nu știa că doctorii îi spuseseră că mai avea foarte puțin de trăit. Seth se afla pe mai multe pomelnice la biserică. Totuși, purta stigmatul celor două divorțuri și imaginea sa de bun creștin avea să rămână mereu pătată.

Iar sinuciderea urma să-i înrăutățească și mai mult situația.

Copacul era un platan bătrân pe care Seth și familia lui îl dețineau de mulți ani. Terenul din jur era ticsit cu asemenea copaci cu lemn tare și valoros, iar Seth îl ipotecase în mod repetat, îmbogățindu-se de pe urma lui. Tatăl său achiziționase terenul prin mijloace suspecte în anii ’30. Ambele soții ale lui Seth încercaseră din răsputeri să-i ia

pământul la divorț, însă el rezistase vitejește. Oricum ele obținuseră aproape toate celelalte bunuri.

Primul care ajunse la locul faptei fu Calvin Boggs, un om priceput la toate și muncitor la fermă, pe care Seth îl angajase cu câțiva ani în urmă. Duminică dimineață, Calvin fusese sunat de șeful său. „Vino să ne întâlnim la pod, la ora două", îi zisese Seth. Nu îi dăduse detalii, iar Calvin nu era genul de om care să pună întrebări. Dacă domnul Hubbard îi spunea să meargă undeva la o anumită oră, atunci acolo se ducea. În ultima clipă, băiatul de zece ani al lui Calvin se rugă să-l ia cu el și, fără prea mare tragere de inimă, Calvin acceptă. O luară pe drumul de pietriș ce șerpuia pe kilometri întregi pe proprietatea familiei Hubbard. În timp ce conducea, Calvin începu să-și pună întrebări cu privire la întâlnire. Nu-și mai amintea vreo altă ocazie în care să se fi întâlnit cu șeful său într-o duminică după-amiază. Știa că acesta era bolnav și se zvonea că trăgea să moară, dar, ca despre orice altceva, domnul Hubbard prefera să treacă totul sub tăcere.

Podul era de fapt o platformă de lemn întinsă peste un pârâu îngust și fără nume, cu malurile năpădite de mărăcini și mișunând de năpârci. De luni bune, domnul Hubbard plănuia să îl schimbe cu un pod mare de beton, dar problemele de sănătate îl împiedicaseră. Locul se afla în apropierea unui luminiș unde două cocioabe dărăpănate și împresurate de vegetație ofereau singurul indiciu că acolo fusese cândva o mică așezare umană.

Lângă pod era parcat Cadillacul nou-nouț al domnului Hubbard, cu portiera din partea șoferului și cu portbagajul deschise. Calvin parcă în spatele mașinii și se holbă la ea, simțind pentru prima oară că s-ar fi putut să fie ceva în neregulă. Ploaia se înteți̦se și vântul sufla mai tare, așa că nu exista niciun motiv întemeiat pentru care domnul Hubbard să-și lase portiera și portbagajul deschise. Calvin îi zise băiatului să rămână în camionetă, apoi ocoli încet mașina fără să o atingă. Nu se vedea nici urmă de șeful său. Calvin trase adânc aer în piept, își șterse stropii de ploaie din ochi și se uită împrejur. Dincolo de luminiș, la nicio sută de metri distanță,

văzu un corp atârnat de un copac. Se întoarse la camionetă și îi spuse din nou băiatului să rămână înăuntru și să țină ușile închise, însă era prea târziu. Băiatul se holba la platanul din depărtare.

— Stai aici, rosti Calvin cu asprime. Și nu ieși din mașină!

— Da, domnule.

Calvin porni. Se mișcă încet, fiindcă bocancii îi alunecau pe noroi și încerca să-și păstreze cumpătul. La ce bun să se grăbească? Cu cât se apropia mai mult, cu atât vedea lucrurile mai clar. Omul îmbrăcat în costumul închis la culoare și atârnat de capătul funiei era mort de-a binelea. Calvin îl recunoscu într-un final, văzu scara și puse repede lucrurile cap la cap. Fără să atingă nimic, se întoarse la camionetă.

Era octombrie 1988, și telefoanele de mașină ajunseseră într-un sfârșit și în zona rurală din Mississippi. La insistențele domnului Hubbard, Calvin își instalase unul în camionetă. Sună la biroul șerifului din comitatul Ford, raportă pe scurt cele întâmplate și se puse să aștepte. După ce dădu drumul la căldură și se calmă treptat ascultând-o pe Merle Haggard la radio, Calvin se uită prin parbriz, fără să-l mai bage în seamă pe băiat, și bătu darabana în ritmul ștergătoarelor, realizând că plângea. Băiatul era prea speriat ca să mai scoată vreo vorbă.

O oră mai târziu, doi polițiști ajunseră la locul faptei în aceeași mașină, și în timp ce își puneau impermeabilele, sosi și o ambulanță cu un echipaj de trei oameni. Își mijiră cu toții ochii ca să vadă bătrânul platan, și după câteva secunde de concentrare își dădură seama că era un om spânzurat de el. Calvin le zise tot ce știa. Polițiștii deciseră că era mai indicat să procedeze ca în cazul unei crime, așa că le interziseră celor de pe ambulanță să se apropie de locul faptei. Sosi un alt polițist, apoi încă unul. Percheziționară mașina, dar nu găsiră nimic care să-i ajute. Îl fotografiară și îl filmară pe Seth așa cum atârna spânzurat, cu ochii închiși și cu capul sucit grotesc spre dreapta. Studiară urmele din jurul platanului și nu găsiră nicio dovadă care să indice prezența unei alte persoane. Un polițist îl duse pe Calvin la reședința domnului Hubbard,

aflată la câțiva kilometri distanță – băiatul veni cu ei, pe bancheta din spate, încă mut. Ușile erau descuiate, și pe masa din bucătărie găsiră un bilet lăsat pe un carnețel. Seth scrisese îngrijit:

> Lui Calvin. Te rog să informezi autoritățile că mi-am luat singur zilele, fără ajutor din partea altcuiva. Pe foaia alăturată am lăsat instrucțiuni specifice cu privire la înmormântarea mea. Fără autopsie! S.H.
> Biletul era datat în acea zi, duminică, 2 octombrie 1988.

Polițiștii îi dădură drumul într-un final lui Calvin. El își duse băiatul înapoi acasă, unde acesta se prăbuși în brațele mamei sale și nu scoase nicio vorbă tot restul zilei.

*

Ozzie Walls era unul din cei doi șerifi de culoare din Mississippi. Celălalt tocmai fusese ales într-un comitat din Deltă cu o populație de 70% negri. Comitatul Ford avea o populație de 74% albi, însă Ozzie fusese ales și reales la mare distanță de contracandidați. Negrii îl adorau pentru că era unul de-al lor. Albii îl respectau pentru că era un polițist tenace și o fostă vedetă de fotbal american de la liceul Clanton. În anumite aspecte ale vieții din Sud, fotbalul începea încet-încet să treacă dincolo de rasă.

Ozzie tocmai pleca de la biserică împreună cu soția și cei patru copii ai săi când primi apelul. Veni la pod în costum, fără armă sau insignă, dar cu o pereche de cizme vechi în portbagaj. Însoțit de alți doi polițiști, merse până la platan prin noroi, cu o umbrelă în mână. Trupul lui Seth era leoarcă deja și apa se scurgea din vârfurile pantofilor, din bărbie, urechi, degete și pantaloni. Ozzie se opri nu departe de pantofi, își ridică umbrela și se uită la chipul palid și jalnic al unui om pe care îl întâlnise doar de două ori.

Ei doi se cunoșteau de ceva vreme. În 1983, când Ozzie candidase prima oară pentru funcția de șerif, avusese trei contracandidați albi și nicio lețcaie în buzunar. Fusese sunat de Seth Hubbard, un străin pentru el, și, după cum avea să

afle Ozzie, o persoană foarte discretă. Seth locuia în colțul de nord-est al comitatului Ford, chiar la granița cu comitatul Tyler. Îi spusese că avea afaceri cu lemn și cherestea, că avea câteva fabrici de cherestea în Alabama, și-i lăsase impresia unui om de succes. Se oferise să-i sponsorizeze campania lui Ozzie, dar numai dacă accepta bani gheață. Douăzeci și cinci de mii de dolari, bani gheață. În biroul său, în spatele ușilor închise, Seth Hubbard deschisese o cutie și-i arătase banii lui Ozzie. Acesta îi zisese că toate contribuțiile financiare pentru campanie trebuiau declarate și așa mai departe. Seth replicase că nu voia ca donația pe care o făcea să fie făcută publică. Fie primea banii gheață, fie nu-i primea deloc.

— Ce vreți în schimb? îl întrebase Ozzie.

— Vreau să fii ales. Nimic mai mult, replicase Seth.

— Nu știu ce să zic…

— Crezi că adversarii dumitale primesc bani pe sub mână?

— Probabil.

— Sigur că primesc. Nu fi fraier.

Ozzie luase banii. Își intensificase eforturile din campanie, câștigase la mustață alegerile preliminare, apoi își zdrobise adversarul în alegerile generale. Mai târziu, trecuse de vreo două ori pe la biroul lui Seth ca să-l salute și să-i mulțumească, dar nu-l găsise pe domnul Hubbard acolo. Domnul Hubbard nu-i răspunsese nici la telefon. Ozzie se interesase discret de domnul Hubbard, dar lumea nu știa prea mare lucru. Se zvonea că făcuse bani din afaceri cu mobilă, însă nimeni nu știa sigur. Omul deținea două sute de pogoane de pământ în jurul casei. Nu apela la serviciile băncilor, ale firmelor de avocatură sau ale agențiilor de asigurări locale. Se ducea din când în când la biserică.

Patru ani mai târziu, Ozzie nu avusese de înfruntat cine știe ce opoziție, dar, chiar și în aceste condiții, Seth dorise să se întâlnească cu el. Din nou îi dăduse douăzeci și cinci de mii de dolari, după care dispăruse iarăși din peisaj. Acum era mort, ucis de propriul șireang și cu apa de ploaie picurând din el.

Finn Plunkett, coronerul comitatului, sosi într-un final. Moartea putea fi înregistrată oficial acum.

— Hai să-l dăm jos, spuse Ozzie.

Nodurile fură desfăcute, și cadavrul lui Seth fu coborât încet, încet. Îl puseră pe o targă și îl acoperiră cu o prelată impermeabilă. Patru oameni se chinuiră să îl ducă până la ambulanță. Ozzie urmă micul alai, la fel de nedumerit ca restul lumii.

Era deja în funcție de cinci ani și văzuse nenumărate cadavre. Accidente de mașină, câteva crime, niște sinucideri. Nu avea inima de piatră și nici nu se blazase. Sunase în miez de noapte părinți și soți, și se temuse întotdeauna de următorul caz.

Bietul Seth! Pe cine trebuia oare să sune Ozzie acum? Știa că Seth era divorțat, dar nu știa dacă se recăsătorise sau nu. Nu știa nimic despre familia sa. Seth avea aproape 70 de ani. Dacă avea copii la casele lor, unde erau aceștia?

Ei bine, Ozzie avea să afle în curând. În timp ce conducea spre Clanton, cu ambulanța pe urme, începu să sune pe toată lumea care ar fi putut ști câte ceva despre Seth Hubbard.

2.

Jake Brigance se uita la numerele roșii și strălucitoare de pe ceasul său deșteptător. La ora 5.29 se întinse până la el, apăsă un buton și își coborî încet picioarele din pat. Carla se întoarse pe partea cealaltă și se ghemui și mai adânc sub așternut. Jake o bătu ușor pe fund și-i zise bună dimineața. Nu primi niciun răspuns. Era luni, zi lucrătoare, și ea avea să mai doarmă încă o oră înainte să se ridice din pat și să o ducă pe Hanna la școală. Vara, Carla dormea și mai mult, ocupându-și zilele cu chestii femeiești și făcând tot ce voia să facă Hanna. Jake însă avea un program care varia foarte rar. Trezirea la 5.30; ajuns la cafenea la 6.00; la birou înainte de 7.00. Puțină lume trata diminețile precum Jake Brigance, deși, acum că ajunsese la 35 de ani, se întreba din ce în ce mai des de ce oare se trezea atât de devreme? Și de ce insista să ajungă la birou înaintea tuturor celorlalți avocați din Clanton? Răspunsurile, cândva atât de clare, deveneau tot mai obscure. Visul pe care îl avusese încă de pe băncile facultății de drept de a deveni un avocat pledant nemaipomenit nu se estompase deloc; ba chiar era la fel de ambițios ca atunci. Realitatea îl sâcâia. Zece ani în tranșee și biroul său era încă aglomerat cu testamente, acte și litigii pe contracte de doi bani, fără niciun caz penal mai acătării și fără accidente de mașină promițătoare.

Momentul său de glorie venise și trecuse. Achitarea lui Carl Lee Hailey se petrecuse în urmă cu trei ani, iar Jake se temea uneori că intrase pe o pantă descendentă. Ca întotdeauna însă, alungă acele îndoieli și își reaminti că avea doar 35 de ani. Era un gladiator pe care îl așteptau încă multe izbânzi mărețe în instanță.

Nu mai trebuia să scoată câinele afară pentru că nu-l mai aveau. Max murise în focul care le distrusese îndrăgita, frumoasa și ipotecata lor casă victoriană de pe Adams Street, acum trei ani. Ku Klux Klanul le incendiase casa în toiul procesului Hailey, în iulie 1985. Mai întâi dăduseră foc unei

cruci în curtea din față, apoi încercaseră să arunce casa în aer. Jake le trimisese de-acolo pe Carla și pe Hanna, iar asta se dovedise a fi o alegere înțeleaptă. După ce Klanul încercase să-l omoare vreme de o lună, în cele din urmă îi arseseră casa din temelii. Își ținuse pledoaria finală într-un costum de împrumut.

Subiectul unui nou câine era încă prea sensibil ca să fie adus în discuție. Încercaseră să vorbească despre asta de câteva ori, dar renunțaseră. Hanna voia unul, și probabil că și avea nevoie de unul, deoarece era singură la părinți și se plângea deseori că se plictisește să se joace singură. Însă Jake și mai ales Carla știau pe umerii cui avea să cadă responsabilitatea de a face curat după un cățeluș. În plus, locuiau cu chirie, și viețile lor încă nu-și reluaseră cursul normal. Poate că un câine ar fi adus un plus de normalitate; sau poate că nu. Jake se gândea adeseori la asta în primele minute ale zilei. Adevărul era că îi era dor să aibă un câine.

După un duș rapid, Jake se îmbrăcă într-un dormitor mic pe care el și Carla îl foloseau pe post de garderobă de haine. Toate camerele erau foarte mici în această casă ponosită a altcuiva. Totul era temporar. Mobila era o adunătură jalnică de lucruri primite de pomană și de chilipiruri de la târgul de vechituri, urmând să fie aruncată într-o bună zi dacă lucrurile mergeau conform planului, deși, iar Jake ura să recunoască asta, aproape nimic nu mergea bine în ultima vreme. Procesul pe care îl intentaseră companiei de asigurări se împotmolise în manevre tehnice ce păreau fără sfârșit și fără speranță. El deschisese procesul la șase luni după pronunțarea verdictului în cazul Hailey, când era în al nouălea cer și deborda de încredere în sine. Cum ar fi putut cuteza o companie de asigurări să-l tragă pe sfoară? Orice alt juriu din comitatul Ford avea să dea un verdict favorabil. Însă fudulia și fanfaronada li se evaporară când Jake și Carla își dădură seama că asigurarea lor era insuficientă. La patru străzi mai încolo, locul gol și părăginit rămăsese la fel, acoperit de frunze. Vecina de vizavi, doamna Pickle, îl supraveghea, dar nu avea prea multe de urmărit. Vecinii așteptau să se ridice o

casă nouă și elegantă și familia Brigance să se întoarcă.

Jake intră tiptil în camera Hannei, o sărută pe obraz și o înveli bine. Singurul lor copil avea șapte ani acum, iar ei știau că nu aveau să-i mai facă frățiori. Era în clasa a doua la școala generală din Clanton, într-o clădire aflată chiar după colțul străzii unde mama ei era educatoare la grădiniță.

În bucătăria strâmtă, Jake apăsă un buton pe filtrul de cafea și urmări aparatul până când începu să scoată zgomote. Își deschise servieta, atinse pistolul semiautomat de 9 milimetri dinăuntru și îndesă niște dosare în ea. Se obișnuise să poarte armă și asta îl întrista. Cum putea să ducă o viață normală dacă era nevoit să poarte în permanență un pistol la el? Fie că era normal sau nu, arma rămânea o necesitate. Îți incendiază casa după ce încearcă să ți-o arunce în aer; îți amenință soția la telefon; dau foc unei cruci în curtea din față; îl bat măr pe soțul secretarei tale și omul moare mai târziu; apelează la un lunetist ca să-ți vină de hac, dar acesta ratează ținta și omoară un gardian; te terorizează în timpul procesului și continuă să te amenințe mult după terminarea lui.

Patru dintre teroriști ispășeau acum pedepse cu închisoarea – trei în penitenciare federale, unul la Parchman. Numai patru, își amintea întruna Jake. Ar fi trebuit să fie o duzină de condamnări până acum, un sentiment împărtășit de Ozzie și de alți lideri ai comunității de culoare din comitat. Din obișnuință și dintr-un sentiment de frustrare, Jake suna la FBI cel puțin o dată pe săptămână ca să afle în ce stadiu ajunseseră cu ancheta. După trei ani, rareori era sunat înapoi. Le trimitea scrisori. Dosarul său îi ocupa un fișet întreg la birou.

Numai patru. Cunoștea și numele altora, toți încă suspecți, cel puțin în mintea lui. Unii se mutaseră, alții rămăseseră acolo, continuându-și viața ca și cum nu se întâmplase nimic. Așa că purta în permanență o armă la el, una pentru care avea toate permisele și autorizațiile în regulă. Avea una în servietă. Una în mașină. Vreo două la birou și alte câteva. Puștile de vânătoare îi fuseseră mistuite de incendiu, dar Jake își refăcea treptat colecția.

Ieși afară, pe mica verandă de cărămidă, și trase în piept aerul rece. Pe stradă, chiar în fața casei lui, se afla o mașină de patrulă de la poliția comitatului Ford, iar la volan era un anume Louis Tuck, un ajutor de șerif care lucra în tura de noapte și a cărui sarcină principală era să fie văzut noaptea prin cartier și, mai exact, să își parcheze mașina aproape de cutia poștală la 5.45 fix în fiecare dimineață, de luni până sâmbătă, când domnul Brigance ieșea pe verandă și-l saluta. Tuck îi răspundea la salut. Asta însemna că familia Brigance trecuse cu bine de încă o noapte.

Atât timp cât Ozzie Walls era șerif în comitatul Ford, ceea ce însemna cel puțin încă trei ani și probabil mult mai mult, atât el cât și colegii săi aveau să facă tot posibilul să-i protejeze pe Jake și pe familia lui. Jake luase cazul lui Carl Lee Hailey, muncise pe rupte pe nimica toată, scăpase ca prin urechile acului de gloanțe, ignorase amenințări cât se poate de reale și pierduse aproape totul înainte să obțină un verdict de nevinovăție rămas de pomină în analele comitatului Ford. Protejarea lui era prioritatea lui Ozzie.

Tuck porni motorul. Avea să dea roată prin împrejurimi și să se întoarcă la câteva minute după ce pleca Jake. Avea să supravegheze casa până vedea lumina aprinzându-se la bucătărie și era sigur că se trezise Carla și trebăluia prin casă.

Jake conducea unul dintre cele două Saaburi din comitatul Ford, un model roșu cu peste 300 000 de kilometri la bord. Trebuia să-și schimbe mașina, dar momentan nu își permitea alta. O asemenea mașină exotică într-un orășel de provincie fusese cândva o idee grozavă, dar acum costul reparațiilor era de-a dreptul colosal. Cel mai apropiat dealer era în Memphis, la o oră distanță, așa că fiecare drum până la atelier îl costa o jumătate de zi și o mie de dolari. Jake era gata să treacă la un model american; se gândea la asta în fiecare dimineață când răsucea cheia în contact și își ținea respirația până când motorul prindea viață. Motorul pornea de fiecare dată, dar în ultimele săptămâni observase o întârziere, un rateu sau două care reprezentau un avertisment sumbru că urma să se întâmple ceva rău. Paranoic, începuse să remarce alte

zgomote și huruituri, și își verifica o dată la două zile cauciucurile, pe măsură ce canelurile se subțiau tot mai mult. Dădu cu spatele pe Culbert Street, care, deși aflată la doar patru cvartale de Adams Street și de locul fostei lor case, era clar într-o zonă mai sărăcăcioasă a orașului. Casa de vizavi era și ea de închiriat. Casele de pe Adams erau mult mai vechi și mai impunătoare, cu o reputație mult mai bună. Culbert era un talmeș-balmeș de cutii în stil suburban azvârlite la nimereală înainte ca orașul să ia în serios împărțirea pe zone.

Deși nu o spunea cu glas tare, Jake știa că și Carla era dispusă să se mute în altă parte.

Discutaseră deja despre mutare, ba chiar vorbiseră să plece cu totul din Clanton. Cei trei ani scurși de la procesul Hailey fuseseră mult mai puțin prosperi decât nădăjduiseră. Dacă Jake trebuia oricum să avanseze încet ca avocat, atunci de ce să nu facă asta în altă parte? Carla putea să predea oriunde. Cu siguranță că și-ar fi făcut un rost într-un loc unde să nu fie nevoie de arme sau să stea mereu cu ochii în patru. Chiar dacă Jake era respectat de negrii din comitatul Ford, era detestat de mulți albi. Și țicniții erau încă în libertate. Pe de altă parte, faptul că locuiau printre prieteni le oferea un oarecare sentiment de siguranță. Vecinii lor urmăreau traficul și își notau numărul oricărei mașini sau camionete mai suspecte. Toți polițiștii din oraș știau că siguranța familiei Brigance era un lucru de maximă importanță.

Jake și Carla nu aveau să plece niciodată, deși era uneori amuzant să joace vechiul joc de-a unde-ai-vrea-să-locuiești? Era doar un joc, deoarece Jake era conștient de adevărul crud al faptului că nu și-ar fi găsit niciodată locul într-o firmă mare dintr-un oraș mare, și că nu ar fi găsit nici în ruptul capului un orășel din orice stat care să nu fie deja plin ochi de avocați hămesiți. Își privea viitorul cu luciditate și se împăcase cu el. Nu trebuia decât să câștige un ban cinstit.

Trecu pe lângă locul viran de pe Adams, mormăi câteva blesteme la adresa lașilor care îi incendiaseră casa și câteva cu dedicație pentru compania de asigurări, apoi acceleră. De pe Adams dădu în Jefferson, apoi în Washington, care străbătea

de la est la vest partea de nord a pieței Clanton. Biroul său era pe Washington, chiar vizavi de clădirea impunătoare a tribunalului, iar el parca în același loc în fiecare dimineață la ora șase, deoarece la acea oră erau locuri berechet. Piața avea să rămână liniștită încă vreo două ore, până când tribunalul, magazinele și birourile aveau să își deschidă porțile.

Cafeneaua însă era plină cu muncitori, fermieri și polițiști când Jake intră și începu să le dea binețe. Ca întotdeauna, era singurul care purta la costum și cravată. Funcționarii se strângeau o oră mai târziu în cealaltă parte a pieței, la Ceainărie, unde discutau rate de dobânzi și politică internațională. La Cafenea se vorbea de fotbal american, politică internă și pescuit de bibani. Jake era unul dintre puținii funcționari tolerați la Cafenea. Existau mai multe explicații pentru asta: era o fire agreabilă, plăcut și cu obrazul gros; unde mai pui că era mereu dispus să le ofere gratuit mecanicilor sau șoferilor de camion aflați la ananghie câte un sfat juridic. Își agăță haina în cuier și se așeză la masă cu polițistul Marshall Prather. Cu două zile în urmă, Ole Miss pierduse în fața echipei din Georgia la o diferență de trei eseuri și acesta era subiectul fierbinte. Dell, o femeiușcă neobrăzată, mestecând gumă, își frecă de el fundul ei mare când îi turnă cafeaua – așa cum făcea de șase ori pe săptămână. Câteva minute mai târziu îi aduse mâncarea, fără ca el să o comande – pâine prăjită, terci și jeleu de căpșuni, mic dejunul său obișnuit. În timp ce Jake turna sos Tabasco pe terci, Prather îl întrebă:

— Auzi, Jake, tu îl știai pe Seth Hubbard?

— Nu l-am întâlnit niciodată, rosti Jake, atrăgând câteva priviri. I-am auzit numele de câteva ori. Stătea undeva lângă Palmyra, nu?

— Exact.

Prather mestecă un cârnat, iar Jake sorbi din cafea.

Jake așteptă, apoi zise:

— Să înțeleg că Seth Hubbard a pățit ceva, de vreme ce vorbești de el la trecut.

— Ce-am făcut? întrebă Prather.

Omul avea prostul obicei de a lansa câte o întrebare dintr-asta la micul dejun, după care tăcea mâlc. Știa amănuntele și bârfele și voia să vadă dacă mai avea cineva ceva de adăugat.

— Ai vorbit la trecut. M-ai întrebat dacă îl știam, nu dacă îl știu, ceea ce ar fi indicat că încă este în viață. Corect?

— Mda, presupun.

— Deci, ce s-a întâmplat?

Andy Furr, un mecanic de la Chevrolet, rosti cu glas tare:

— Și-a luat zilele ieri. L-au găsit spânzurat de un copac.

— A lăsat bilet și toate cele, adăugă Dell când trecu pe lângă ei cu ibricul de cafea. Cafeneaua era deschisă de o oră, așa că nu încăpea nicio îndoială că Dell știa cam tot ce era de știut despre moartea lui Seth Hubbard.

— Bine, și ce scria în bilet? întrebă Jake calm.

— Nu pot să-ți spun, scumpule, ciripi ea. Rămâne între mine și Seth.

— Tu nu-l știai pe Seth, zise Prather.

Dell era cam ușuratică și avea cea mai ascuțită limbă din oraș.

— L-am iubit pe Seth o dată… sau poate de două ori. Nu-mi mai amintesc, replică ea.

— Au fost atâția, spuse Prather.

— Da, dar tu n-ai nicio șansă, băiețaș, ripostă ea.

— Chiar nu-ți mai amintești, nu? replică Prather, provocând câteva râsete răzlețe.

— Unde era biletul? întrebă Jake, încercând să readucă discuția pe făgașul normal.

Prather își îndesă o bucată de clătită în gură, o mestecă o vreme, apoi răspunse:

— Pe masa din bucătărie. Este la Ozzie acum, încă îl verifică, dar fără prea mare folos. Se pare că Hubbard s-a dus la biserică, fără să dea niciun semn că ar fi ceva în neregulă, apoi s-a întors acasă, a luat o scară, frânghie și a făcut-o. L-a găsit unul dintre muncitorii lui, ieri pe la ora două după-amiaza, legănându-se în ploaie. Îmbrăcat în hainele lui bune.

Interesant, bizar, tragic, însă lui Jake îi venea greu să își bată prea mult capul cu un om pe care nu-l întâlnise

niciodată.

— Avea ceva? întrebă Andy Furr.

— Nu știu, răspunse Prather. Cred că Ozzie îl știa, dar nu vrea să spună.

Dell le umplu din nou ceștile și se opri să pălăvrăgească. Cu mâna în șold, zise:

— Nu, nu l-am cunoscut. Dar verișoara mea o cunoaște pe prima lui soție, că a avut cel puțin două, și prima din ele spune că Seth avea niște pământ și bani. Spune că era discret, păstra secrete și nu avea încredere în nimeni. Mai spune și că era un ticălos fără pereche, dar așa zic toate după divorț.

— Tu știi mai bine, zise Prather.

— Păi chiar știu, băiețaș. Știu mult mai multe decât tine.

— A lăsat un testament? întrebă Jake.

Stabilirea autenticității testamentelor nu se număra printre activitățile sale preferate, însă un astfel de caz presupunea de obicei un onorariu rezonabil pentru cineva din oraș. Trebuia să întocmești acte și să apari de câteva ori în fața instanței, nimic complicat sau plictisitor. Jake știa că până la ora nouă dimineața toți avocații din oraș aveau să-și bage nasul peste tot, încercând să afle cine a întocmit ultimul testament al lui Seth Hubbard.

— Nu știu încă, zise Prather.

— Testamentele nu sunt documente publice, nu-i așa, Jake? întrebă Bill West, un electrician de la fabrica de încălțăminte din nordul orașului.

— Nu până nu mori. Îți poți modifica testamentul în ultima clipă, așa că nu are rost să îl înregistrezi. În plus, s-ar putea să nu vrei ca lumea să afle ce e trecut în testamentul tău decât după ce mori. După ce se întâmplă asta și testamentul este autentificat, este înregistrat la tribunal și devine public. În timp ce vorbea, Jake se uită împrejur și numără cel puțin trei oameni pentru care întocmise testamente. Le făcea scurte, concise și ieftine, și lumea din oraș știa asta foarte bine.

— Și când începe autentificarea? întrebă Bill West.

— Nu există un termen-limită. De obicei soțul, soția sau copiii răposatului găsesc testamentul, îl duc la un avocat, și

după o lună de la înmormântare se prezintă în fața instanței și încep procesul.

— Și dacă nu-i niciun testament?

— Ăsta-i visul oricărui avocat, rosti Jake râzând. E o adevărată harababură. Dacă domnul Hubbard a murit fără să-și facă un testament, lăsând în urmă două foste soții, poate câțiva copii la casele lor și câțiva nepoți, cine știe, atunci cel mai probabil își vor petrece următorii cinci ani bătându-se pe proprietatea lui, presupunând că nu are și capital, desigur.

— O, ba are, cum să nu, rosti Dell din cealaltă parte a cafenelei, cu urechile ciulite ca întotdeauna.

Dacă tușeai, te întreba de sănătate. Dacă strănutai, venea repede cu un șervețel. Dacă erai neobișnuit de tăcut, începea să te descoasă cu privire la familie sau la slujbă. Dacă încercai să vorbești în șoaptă, rămânea la masa ta, umplând cești de cafea indiferent cât de pline erau. Nu-i scăpa nimic, își amintea totul și le aducea mereu aminte băieților că spuseseră ceva tocmai pe dos cu trei ani în urmă.

Marshall Prather își dădu ochii peste cap spre Jake, de parcă ar fi vrut să spună: „E țicnită". Însă fu suficient de chibzuit încât să nu scoată nicio vorbă. Își termină clătitele și plecă.

Jake îl urmă îndeaproape. Achită nota la 6.40 și ieși din Cafenea, îmbrățișând-o pe Dell la plecare și aproape sufocându-se din cauza parfumului ei ieftin. Cerul era portocaliu la răsărit pe măsură ce se iveau zorii. Ploaia de ieri trecuse, iar aerul era proaspăt și rece. Ca întotdeauna, Jake se îndreptă spre est, îndepărtându-se de birou, și în pas alert, ca și cum ar fi întârziat la o întâlnire importantă. Adevărul era că nu avea nicio întâlnire importantă în acea zi, doar câteva vizite de rutină la niște oameni cu necazuri.

Jake își făcu plimbarea de dimineață prin piața Clanton, trecând pe lângă bănci, firme de asigurări și agenții imobiliare, magazine și cafenele, toate strânse laolaltă și închise la această oră. Cu câteva excepții, clădirile aveau două niveluri și erau construite din cărămidă roșie, cu balcoane din fier forjat care se întindeau deasupra trotuarelor ce formau un

pătrat perfect în jurul tribunalului și peluzei din fața acestuia. Clanton nu era tocmai prosper, dar nici muribund ca multe alte localități din Sud. La recensământul din 1980 fuseseră înregistrați peste opt mii de locuitori, de patru ori mai mult decât în restul comitatului la un loc, și era de așteptat ca populația să crească ușor. Nu vedeai vitrine goale, prăvălii cu scânduri pe uși sau semne „De închiriat" atârnând deprimant în ferestre. El era din Karaway un orășel de două mii și ceva de suflete, la treizeci de kilometri vest de Clanton, iar strada principală de acolo era în paragină, pe măsură ce comercianții dădeau faliment, cafenelele se închideau și avocații își împachetau treptat cărțile, mutându-se în capitala comitatului. Acum erau 26 de avocați în jurul pieței Clanton, și numărul era în creștere, competiția devenind tot mai sufocantă. „Oare câți mai putem primi în ritmul ăsta?" se întreba Jake adeseori.

Îi făcea plăcere să treacă pe lângă celelalte cabinete de avocatură și să se uite la ușile încuiate și la încăperile întunecate. Era un soi de tur al victoriei. În îngâmfarea lui, era gata să își înceapă ziua în timp ce competitorii săi încă dormeau. Trecu pe lângă biroul lui Harry Rex Vonner, poate cel mai apropiat prieten pe care îl avea în barou și un luptător care sosea rareori înainte de ora nouă la serviciu, având adeseori sala de așteptare plină cu clienți țâfnoși din cazuri de divorț. Harry Rex avea la activ mai multe soții și o viață domestică haotică, motiv pentru care prefera să lucreze până noaptea târziu. Jake trecu pe lângă detestata firmă Sullivan, sediul celei mai mari colecții de avocați din comitat. Nouă la ultima numărătoare, nouă nemernici pe care Jake încerca din răsputeri să îi evite, făcând asta parțial și din invidie. Sullivan avea drept clienți băncile și companiile de asigurări, iar avocații de acolo câștigau mai mult decât ceilalți. Trecu pe lângă biroul încuiat cu lacăt al unui vechi amic, Mack Stafford, de care nu se mai știa nimic de opt luni, de când se pare că fugise în toiul nopții cu banii clienților. Soția lui și cele două fiice încă îl așteptau, la fel cum îl aștepta și o punere sub acuzare. În sinea lui, Jake spera ca Mack să fie pe

o plajă undeva, sorbind din cocteiluri cu rom și nemaiîntorcându-se vreodată. Fusese un om nefericit într-o căsnicie nefericită. „Fugi mai departe, Mack”, își zicea Jake în fiecare dimineață când atingea lacătul din mers.

Trecu pe lângă sediul ziarului *The Ford County Times,* pe lângă ceainărie, care de-abia acum se trezea la viață, o mercerie de unde își cumpăra costumele, cafeneaua Claude’s deținută de un negru, unde mânca în fiecare vineri cu ceilalți liberali albi din oraș, un anticariat deținut de un escroc pe care Jake îl dăduse de două ori în judecată, o bancă la care avea cea de-a doua ipotecă a casei și care era implicată în același proces și clădirea de birouri unde lucra noul procuror districtual când venea în oraș. Fostul procuror, Rufus Buckley, nu mai era în funcție, fiind înlăturat anul trecut la alegeri și retras pentru totdeauna din funcții alese, sau cel puțin așa sperau Jake și mulți alții. El și Buckley aproape că-și săriseră la gât în timpul procesului Hailey, și ura dintre ei era încă la fel de intensă. Acum fostul procuror districtual se întorsese în orașul său natal, Smithfield, din comitatul Polk, unde își lingea rănile și se străduia să-și câștige traiul pe un Main Street ticsit de alte cabinete de avocatură.

Și cu asta turul se încheie, iar Jake descuie ușa de la intrarea propriului birou, considerat cel mai cochet din oraș. Clădirea, la fel ca multe altele din piață, fusese construită de familia Wilbanks cu o sută de ani în urmă, și cam de tot atât timp era câte un Wilbanks care să practice avocatura acolo. Șirul se încheiase când Lucien, ultimul Wilbanks rămas și, fără îndoială, cel mai nebun dintre toți, fusese dat afară din barou. De-abia îl angajase pe Jake, proaspăt ieșit de pe băncile facultății și plin de idealuri. Lucien voia să-l corupă, dar înainte să aibă ocazia, Asociația Baroului Statului îi ridicase licența pentru ultima oară. Acum că Lucien nu mai era, și nici vreun alt Wilbanks, Jake moștenise niște birouri magnifice. Folosea doar cinci din cele zece încăperi disponibile. Era o sală mare de recepție la parter, unde își făcea treaba secretara actuală și unde întâmpina clienții. Deasupra acesteia, într-o încăpere splendidă de doisprezece metri pe doisprezece, Jake

își petrecea zilele în spatele unui birou din lemn masiv de stejar ce fusese folosit de Lucien, de tatăl și de bunicul acestuia. Când se plictisea, ceea ce se întâmpla destul de des, se ducea la ușa franțuzească dublă, o deschidea și ieșea pe terasă, de unde avea o vedere nemaipomenită a tribunalului și a pieței.

La ora șapte, se așeză la birou și sorbi din cafea. Își consultă agenda din acea zi și trebui să recunoască în sinea lui că aceasta nu părea nici promițătoare, nici profitabilă.

3.

Secretara actuală avea 31 de ani și patru copii, iar Jake o angajase doar pentru că nu găsise pe nimeni mai potrivit. Când începuse ea lucrul, cu cinci luni în urmă, el era disperat, iar ea disponibilă. I se zicea Roxy, și partea bună la ea era că venea la serviciu în fiecare dimineață la 8.30, sau câteva minute mai târziu, și se descurca rezonabil, răspunzând la telefon, întâmpinând clienții, alungând lepădăturile, dactilografiind, îndosariind și păstrând totul relativ organizat. Partea rea, care atârna mai mult în balanță, era că Roxy nu prea era interesată de slujbă, privind-o ca pe ceva temporar până găsea ceva mai bun, fuma pe veranda din spate și mirosea a țigări, se plângea întruna de salariul ei mic, făcea remarci vagi, dar pline de înțelesuri, cum că toți avocații erau bogați, și în general nu era o persoană în preajma căreia să-ți facă plăcere să te afli. Era din Indiana, fusese târâtă în Sud printr-o căsătorie cu un militar și, asemenea multor nordiști, nu prea avea răbdare cu obiceiurile locului. Avusese parte de o educație aleasă și acum trăia într-o fundătură. Deși Jake nu se interesase, bănuia că nici căsnicia ei nu era prea satisfăcătoare. Soțul ei își pierduse slujba din cauza abaterilor disciplinare. Ea voia ca Jake să intenteze proces în numele lui, însă el o refuzase, și încă nu îl iertase pentru asta. În plus, lipseau vreo 50 de dolari din banii pentru cheltuieli mărunte, și Jake se gândea la ce era mai rău.

Trebuia să o concedieze, însă îi era groază să se gândească la asta. În fiecare dimineață, în cele câteva clipe de tihnă, își rostea rugăciunea zilnică și îl implora pe Dumnezeu să-i dea răbdarea de a coexista cu această secretară.

Fuseseră atâtea… Angajase tinere, deoarece erau mai la îndemână și lucrau mai ieftin. Cele mai bune dintre ele se măritau, rămâneau însărcinate și voiau concediu postnatal de șase luni. Cele mai rele flirtau, purtau fuste scurte și strâmte și făceau remarci pline de insinuări. Una îl amenințase că îl dă

în judecată pentru hărțuire sexuală când o concediase, însă fusese arestată pentru folosire de cecuri false și scăpase de ea.

Angajase femei mai în vârstă ca să evite orice ispită trupească, însă, de regulă, acestea erau autoritare, mămoase, la menopauză, și aveau mai multe programări la medic și mai multe boli și suferințe despre care să vorbească și înmormântări la care să meargă.

Zeci de ani locul fusese condus de Ethel Twitty, o prezență legendară care strunise firma Wilbanks cu o mână de fier la apogeul ei. Vreme de mai bine de patruzeci de ani, Ethel îi ținuse pe avocați în frâu, băgase frica în celelalte secretare și se certase cu asociații mai tineri, aceștia nerezistând mai mult de un an, doi. Dar Ethel se pensionase, fiind forțată de Jake să o facă în timpul circului din jurul cazului Hailey. Soțul ei fusese bătut de golani, probabil membri ai Klanului, însă cazul rămăsese nerezolvat și ancheta nu părea să conducă nicăieri. Jake fusese încântat de plecarea ei; acum însă, aproape că îi ducea dorul.

La 8.30 coborî în bucătărie, își turnă cafea, apoi își omorî vremea prin depozit, de parcă ar fi căutat un dosar vechi. Când Roxy se strecură pe ușa din spate la 8.39, Jake stătea lângă biroul ei, frunzărind niște documente, așteptând, remarcând faptul că ea întârziase din nou la serviciu. Faptul că avea patru copii mici, un soț șomer și nemulțumit, o slujbă care nu-i plăcea, cu un salariu pe care îl considera insuficient, și o grămadă de alte probleme – toate acestea contau prea puțin pentru Jake. Dacă i-ar fi plăcut de ea, poate că i-ar fi arătat mai multă înțelegere. Însă, pe măsură ce se scurgeau săptămânile, îi era tot mai antipatică. Începuse să-i facă un dosar, consemnându-i în secret lipsurile, construindu-și argumente solide, astfel încât, în momentul în care aveau să poarte discuția mult temută, să aibă toate detaliile la îndemână. Lui Jake nu îi plăcea deloc că ajunsese în situația de a pune la punct un plan pentru a-și demite secretara nedorită.

— Bună dimineața, Roxy, rosti el, uitându-se la ceasul de la mână.

— Bună, îmi pare rău că am întârziat, a trebuit să duc copiii la școală.

Se săturase și de minciunile ei, oricât de mărunte ar fi fost. Soțul ei șomer ducea copiii la școală și îi aducea înapoi. Carla verificase asta.

— Aha, mormăi Jake, ridicând vraful de plicuri pe care ea tocmai îl lăsase pe birou.

Lua corespondența înainte ca femeia să apuce să o deschidă și să treacă prin ea, căutând ceva interesant. Ca de obicei, erau aceleași scrisori inutile și tâmpenii avocățești – scrisori de la alte firme, una de la biroul unui judecător, plicuri groase cu copii de punctaje, moțiuni, pledoarii și așa mai departe. Pe acestea nu le deschidea el – asta era treaba secretarei.

— Căutați ceva? întrebă ea, lăsându-și jos poșeta și începând să se facă comodă.

— Nu.

De obicei arăta destul de neîngrijit – nefardată și cu părul în dezordine. Se ducea în grabă la toaletă ca să se machieze și să se aranjeze, ceea ce dura adeseori alte cincisprezece minute. Alte minusuri consemnate în secret.

Chiar la fundul vrafului, pe ultimul plic de mărime normală de pe acea zi, Jake își văzu numele scris cursiv, cu cerneală albastră. Adresa expeditorului îl lăsă mască, și aproape că scăpă totul pe jos. Azvârli restul corespondenței pe pupitrul ei, apoi urcă în grabă treptele spre biroul său. Încuie ușa. Se așeză la o măsuță cu rotile dintr-un colț, sub un portret de-al lui William Faulkner ce fusese achiziționat de domnul John Wilbanks, tatăl lui Lucien, și cercetă plicul. Acesta era obișnuit, simplu, alb, pe mărimea scrisorii, din hârtie ieftină, cumpărat probabil în pachete de o sută la cinci dolari, cu un timbru de 25 de cenți înfățișând un astronaut și destul de gros ca să conțină mai multe coli. Îi era adresat lui: „Onorabilului Jake Brigance, avocat, 146 Washington Street, Clanton, Mississippi”. Nu era trecut niciun cod poștal.

Adresa expeditorului era „Seth Hubbard, C.P. 277, Palmyra, Mississippi, 38664”.

Plicul avea ștampila poștei cu data de 1 octombrie 1988,

sâmbăta trecută, de la oficiul poștal din Clanton. Jake trase adânc aer în piept și își imagină scenariul. Dacă era să dea crezare bârfelor de la cafenea, și Jake nu avea niciun motiv să se îndoiască de veridicitatea lor, cel puțin nu momentan, Seth Hubbard se spânzurase cu nici 24 de ore în urmă, duminică după-amiază. Acum era 8.45, luni dimineață. Pentru ca scrisoarea să aibă data poștei din Clanton de sâmbătă, Seth Hubbard, sau cineva care acționase în numele lui, lăsase scrisoarea la cutia poștală de la oficiul din Clanton fie vineri seară, fie sâmbătă înainte de amiază, când se închidea acesta. Numai corespondența locală avea ștampila de Clanton; celelalte scrisori erau transportate cu duba într-un centru regional din Tupelo, sortate, ștampilate și apoi trimise mai departe.

Jake găsi o foarfecă și tăie meticulos o fâșie subțire de hârtie de la unul din capetele plicului, cel opus adresei expeditorului, aproape de timbru, însă destul de departe încât să nu afecteze conținutul. Exista posibilitatea ca el să țină în mâini probe. Avea să fotocopieze totul mai târziu. Apăsă încet plicul și îl scutură până căzură din el hârtiile împăturite. În timp ce despăturea foile, inima îi bătea cu putere. Erau trei, toate albe și simple, nimic ieșit din comun, niciun antet. Netezi cutele și întinse hârtiile pe birou, apoi o ridică pe prima. Autorul folosise cerneală albastră și avea un scris îngrijit și cursiv, impresionant pentru un bărbat:

Dragă dle Brigance:

Din câte știu, nu ne-am întâlnit niciodată, și nici nu ne vom întâlni. La momentul în care veți citi asta eu voi fi mort, iar orașul acela groaznic în care locuiți va zumzăi de bârfe, ca de obicei. Mi-am luat singur zilele, dar numai pentru că moartea mea este iminentă, fiind bolnav de cancer pulmonar. Doctorii mi-au mai dat doar câteva săptămâni de trăit și m-am săturat de durere. M-am săturat de multe lucruri. Dacă fumați, țineți cont de sfatul unui om mort și lăsați-vă imediat.

V-am ales pe dumneavoastră deoarece aveți reputația

de a fi cinstit, și v-am admirat curajul de care ați dat dovadă în timpul procesului lui Carl Lee Hailey. Am motive întemeiate să presupun că sunteți o persoană tolerantă, ceva de care, din păcate, ducem lipsă în acest colț de lume.

Îi disprețuiesc pe avocați, îndeosebi pe cei din Clanton. Nu vreau să dau nume în acest moment al vieții în care mă aflu, dar voi muri nutrind foarte multe resentimente la adresa anumitor colegi de-ai dumneavoastră. Hoitari. Paraziți.

Veți găsi aici ultimul meu testament, scris de mine cuvânt cu cuvânt, semnat și datat de mine. Am consultat legile statului Mississippi și sunt convins că este un testament olograf adecvat, astfel încât trebuie să fie pus în vigoare de instanță. Nu am avut niciun martor când am semnat acest testament, deoarece, după cum știți, nu este nevoie de martori pentru testamentele olografe. Acum un an am semnat o variantă mai consistentă în birourile cabinetului de avocatură Rush din Tupelo, însă am renunțat la acel act. Este foarte probabil ca documentul de față să işte scandal, de aceea doresc ca să fiți avocatul care se ocupă de partajul succesoral al averii mele. Vreau ca acest testament să fie apărat cu orice preț și știu că dumneavoastră puteți face asta. I-am exclus în mod intenționat pe cei doi copii ai mei, acum la casele lor, pe copiii lor și pe cele două foste soții. Nu sunt deloc oameni cumsecade și se vor lupta până în pânzele albe, așa că trebuie să fiți pregătit. Averea mea este consistentă – ei nici măcar nu au idee la cât se ridică – și când se va afla, vor porni la atac. Luptați-vă cu ei, domnule Brigance, luptați-vă până la capăt. Trebuie să triumfăm.

Alături de biletul meu de adio am lăsat instrucțiuni cu privire la înmormântarea mea. Nu pomeniți nimic despre acest testament decât după înmormântare. Vreau ca rudele mele să fie silite să treacă prin toate

obiceiurile de doliu înainte să-și dea seama că nu se vor alege cu nimic. Urmăriți-i cum se prefac – sunt foarte pricepuți la asta. Nu țin deloc la mine.

Vă mulțumesc în avans pentru reprezentarea plină de râvnă pe care mi-o veți asigura. Nu va fi ușor. Singura mea alinare vine din faptul că nu voi fi acolo, ca să fiu silit să trec printr-un asemenea carnagiu agonizant.

Cu respect, al dumneavoastră Seth Hubbard

1 octombrie 1988

Jake era prea agitat ca să citească testamentul. Trase adânc aer în piept, se ridică în picioare, începu să se plimbe prin birou, deschise ușa dublă spre terasă și aruncă prima privire mai atentă spre tribunal și piață, apoi se întoarse la măsuța pe rotile. Reciti scrisoarea. Avea să fie folosită pentru determinarea capacității testamentare a lui Seth Hubbard, și pentru o clipă indecizia îl paralizează pe Jake. Își șterse mâinile de pantaloni. Oare ar fi trebuit să lase scrisoarea, plicul și celelalte foi de hârtie așa cum erau și să se ducă să-l cheme pe Ozzie? Oare ar fi trebuit să sune un judecător?

Nu. Scrisoarea îi era adresată lui, în mod confidențial, și el avea tot dreptul să îi verifice conținutul. Totuși, se simțea ca și cum ar fi avut de-a face cu o bombă cu ceas. Încet, dădu scrisoarea la o parte și se uită la următoarea foaie de hârtie. Cu inima strânsă și cu mâinile tremurânde, privi cerneala albastră și își dădu seama că aceste cuvinte aveau să-i ocupe următorul an din viață, dacă nu și mai mult.

Iată ce scria:

ULTIMUL TESTAMENT AL LUI HENRY SETH HUBBARD

Eu, Seth Hubbard, în vârstă de 71 de ani și în deplinătatea facultăților mintale, dar cu sănătatea tot mai precară, consemnez în rândurile de față ultimul meu testament:

1. Sunt cetățean al Statului Mississippi. Adresa mea legală este 4498 Simpson Road, Palmyra, Comitatul

Ford, Mississippi.

2. Declar nule toate celelalte testamente semnate de mine, în special pe cel din data de 7 septembrie 1987, întocmit de domnul Lewis McGwyre de la cabinetul de avocatură Rush, din Tupelo, Mississippi. Iar acel testament îl declara nul pe cel semnat de mine în martie 1985.

3. Acesta este un testament olograf, cu fiecare cuvânt scris cu mâna mea, fără ajutorul altcuiva. Este semnat și datat de mine. L-am întocmit singur, în biroul meu, astăzi, 1 octombrie 1988.

4. Am judecata limpede și capacități testamentare depline. Nimeni nu exercită sau încearcă să exercite vreo influență asupra mea.

5. Îl desemnez drept executor testamentar pe Russell Amburgh, cu adresa la 762 Ember Street, Temple, Mississippi. Domnul Amburgh a fost vicepreședintele companiei mele și știe care sunt activele și pasivele mele. Îl instruiesc pe domnul Amburgh să păstreze serviciile domnului avocat Jake Brigance din Clanton, Mississippi, pentru a asigura toată reprezentarea necesară. De asemenea, dau dispoziție ca niciun alt avocat din comitatul Ford să nu se atingă de averea mea sau să obțină vreun ban din autentificarea ei.

6. Am doi copii – Herschel Hubbard și Ramona Hubbard Dafoe – și ei au copii la rândul lor, deși nu știu câți anume, deoarece nu i-am mai văzut de ceva vreme. Îi exclud în mod deliberat pe ambii copii și pe toți nepoții de la împărțirea moștenirii. Nu vor primi nimic. Nu știu care este limbajul juridic exact pentru „dezmoștenirea" unei persoane, dar intenția mea este să le interzic sub orice formă copiilor și nepoților mei să obțină ceva de la mine. Dacă vor contesta acest testament și vor pierde în instanță, doresc ca ei să plătească toate cheltuielile de judecată cauzate de lăcomia lor.

7. Am două foste soții pe care nu le voi numi. De

vreme ce ele mi-au luat aproape tot la divorț, nu vor mai primi nimic acum. Le exclud în mod deliberat. Sper să moară în chinuri ca mine.

8. Îi dau, transmit, transfer, las moștenire (oricare ar fi termenul potrivit) 90% din averea mea prietenei mele, Lettie Lang, drept mulțumire pentru prietenia și serviciile sale devotate din acești ultimi câțiva ani. Numele ei complet este Letetia Delores Tayber Lang, iar adresa ei este 1488 Montrose Road, Box Hill, Mississippi.

9. Îi dau, transmit etc. 5% din averea mea fratelui meu, Ancil F. Hubbard, dacă mai este încă în viață. Nu am mai primit nicio veste de la Ancil de ani buni, deși m-am gândit adeseori la el. A fost un suflet pierdut care merita mai mult de la viață. În copilărie, noi doi am văzut cu ochii noștri ceea ce nu ar trebui să vadă niciodată vreun om, și Ancil a rămas traumatizat pentru totdeauna. Dacă a murit între timp, partea sa de 5% va rămâne inclusă în averea mea.

10. Dau, transmit etc. 5% din averea mea Bisericii Creștine Irish Road.

11. Las dispoziție executorului meu să vândă casa, pământul, proprietatea reală, proprietatea personală și depozitul de lemne de lângă Palmyra, la prețul pieței, cât poate de repede, și să includă suma obținută pe ele în averea mea.

Seth Hubbard
1 octombrie 1988

Semnătura era mică, îngrijită și destul de citeață. Jake își șterse din nou mâinile de pantaloni și reciti testamentul. Acesta era trecut pe două pagini, iar scrisul de mână era ordonat în rânduri aproape perfecte, de parcă Seth ar fi folosit cu meticulozitate un soi de riglă.

Zeci de întrebări îl năpădiră, cea mai evidentă dintre ele fiind „Cine naiba este Lettie Lang?" Aceasta era urmată îndeaproape de „Ce a făcut ea mai exact ca să merite 90 de

procente?” Apoi „Cât de mare este averea? Dacă este cu adevărat mare, cât din ea se va irosi în cheltuielile de înmormântare? Această întrebare fu urmată rapid de „Cât va fi oare onorariul avocatului?”

Însă, înainte să se lase cuprins de lăcomie, Jake se mai plimbă un pic prin birou, simțind cum i se învârte totul în cap și cum îi crește adrenalina. Ce gâlceavă juridică grozavă! Când se va pune problema de bani, nu încape îndoială că rudele lui Seth aveau să-și ia un avocat și să atace ultimul testament cu înverșunare. Deși Jake nu mai avusese niciodată pe mână o contestare agresivă de testament, știa că asemenea cazuri erau judecate la Registratură și adeseori în fața unui juriu. Se întâmpla foarte rar ca o persoană decedată în comitatul Ford să lase prea mult în urmă, însă uneori cineva cu o brumă de avere murea fără să lase cuiva anume averea sau cu un testament dubios. Aceste ocazii reprezentau o adevărată mană cerească pentru baroul local, onorariile avocaților pledanți tocând rapid mare parte din avere.

Puse cu grijă plicul și cele trei foi de hârtie într-un dosar, pe care-l duse la parter, la biroul lui Roxy. Între timp aspectul ei fizic se îmbunătățise cât de cât, și ea deschidea corespondența.

— Citește asta, zise el. Cu atenție.

— Uau! Ce mod grozav de-a începe săptămâna! spuse ea după ce termină de citit.

— Nu și pentru bătrânul Seth, remarcă Jake. Te rog să consemnezi că am primit acest document în corespondența din această dimineață de 3 octombrie.

— Am consemnat. Dar de ce?

— S-ar putea ca data să fie crucială în instanță, într-o bună zi. Sâmbătă, duminică, luni.

— Voi fi chemată ca martor?

— Poate da, poate nu… dar ne luăm precauțiile necesare, bine?

— Dumneavoastră sunteți avocatul.

Jake făcu patru copii ale plicului, scrisorii și testamentului. Îi dădu lui Roxy o copie pe care să o treacă în cel mai recent

dosar al firmei, iar el băgă alte două copii într-un sertar încuiat din biroul său. Aşteptă până la ora nouă, apoi plecă de la birou cu originalul şi copia rămasă. Îi zise lui Roxy că se duce la tribunal. Se opri alături, la Security Bank, unde depuse originalul în cutia de valori a firmei.

*

Biroul lui Ozzie Walls era la penitenciarul districtual, la două străzi distanţă de piaţă, într-un buncăr de beton nu foarte înalt, construit cu bani puţini în urmă cu un deceniu. O anexă ca o tumoare fusese adăugată ulterior pentru a-i găzdui pe şerif, pe poliţişti şi pe ceilalţi angajaţi, şi locul era plin ochi cu birouri ieftine, scaune pliante şi mochete pătate, zdrenţuite la margini. Dimineţile de luni erau de obicei agitate, după ce distracţiile din weekend erau lăsate în urmă. Soţii mânioase veneau să-şi scoată soţii mahmuri de la închisoare. Alte soţii dădeau buzna ca să semneze documente prin care soţii lor erau băgaţi la închisoare. Părinţi înspăimântaţi aşteptau detalii cu privire la flagrantul cu droguri în care fuseseră implicaţi copiii lor. Telefoanele zbârnâiau mai mult ca de obicei şi rămâneau adeseori în furcă, fără să se mai răspundă la ele. Poliţiştii se foiau de colo colo, mâncând gogoşi şi dând pe gât cafea tare. Dacă mai adăugai la acest freamăt obişnuit şi sinuciderea bizară a unui bărbat misterios, biroul şi-aşa aglomerat era ocupat până peste cap în acea dimineaţă de luni.

În partea din spate a anexei, la capătul unui scurt culoar, se afla o uşă groasă pe care scria cu vopsea: OZZIE WALLS, ŞERIF, COMITATUL FORD. Uşa era închisă; şeriful venea devreme la serviciu lunea, şi acum era la telefon. Interlocutoarea era o femeie agitată din Memphis al cărei fiu fusese prins la volanul unei furgonete în care se găsise, printre altele, o cantitate însemnată de marijuana. Asta se întâmplase sâmbătă noaptea, în apropierea lacului Chatulla, într-o zonă a unui parc unde delincvenţa era ceva comun. Copilul era nevinovat, desigur, şi mama era nerăbdătoare să vină şi să-l scoată din închisoarea lui Ozzie.

— Staţi aşa, o avertiză Ozzie.

Se auzi un ciocănit la ușă. Acoperi cu o mână receptorul și zise:

— Intră!

Ușa se crăpă câțiva centimetri și Jake Brigance își vârî capul prin deschizătură. Ozzie îi zâmbi imediat și îi făcu semn să intre. Jake închise ușa în urma lui și se așeză pe un scaun. Ozzie îi explică femeii că, deși copilul avea 17 ani, fusese prins cu 1,2 kilograme de „iarbă”; astfel că nu putea fi eliberat decât după decizia unui judecător. Când mama începu să zbiere, Ozzie se încruntă și îndepărtă receptorul de ureche. Clătină din cap, apoi zâmbi din nou. Aceleași tâmpenii ca de obicei. Și Jake le auzise, chiar de prea multe ori.

Ozzie mai ascultă puțin, promise să facă tot ce-i stătea în puteri, ceea ce nu era prea mult, evident, și închise într-un final. Se ridică pe jumătate din scaun, îi strânse mâna lui Jake și zise:

— Bună dimineața, domnule avocat.

— ’Neața, Ozzie.

Pălăvrăgiră vrute și nevrute, ajungând în cele din urmă la fotbal. Ozzie jucase puțin pentru Rams înainte să se accidenteze la genunchi, și încă urmărea îndeaproape evoluția echipei. Jake era fan al celor de la Saints, ca majoritatea locuitorilor din Mississippi, așa că nu aveau prea multe de vorbit. Peretele din spatele lui Ozzie era acoperit cu suvenire fotbalistice – fotografii, premii, plăci, trofee. Fusese desemnat unul dintre cei mai buni fotbaliști amatori de la Alcorn State la mijlocul anilor ’70 și fusese foarte meticulos în privința păstrării acestor amintiri.

În altă zi, altădată, de preferat cu un public mai mare, cum ar fi fost, de exemplu, la tribunal, într-o pauză cu alți avocați drept spectatori, Ozzie ar fi fost tentat să povestească despre noaptea în care îi rupsese piciorul lui Jake. Acesta era pe atunci un fundaș slăbănog, student în anul doi la Karaway, o facultate mult mai modestă care, dintr-un motiv sau altul, insista să păstreze tradiția de a fi zdrobită de Clanton în fiecare an în finală. Anunțată drept o încăierare de curtea școlii, partida nu a fost deloc echilibrată. Ozzie, fundașul

vedetă la placaj, terorizase ofensiva celor de la Karaway trei reprize, și târziu în cea de-a patra pornise un sprint lung. Fundașul care ar fi trebuit să-i iasă în întâmpinare, deja accidentat și înspăimântat, îl lăsase pe Ozzie să treacă, iar acesta îl doborâse pe Jake, care încerca să-i fugă disperat din cale. Ozzie susținuse mereu că auzise peroneul rupându-se. În varianta lui Jake, el nu auzise decât mârâitul lui Ozzie în timp ce se năpustea spre el. Indiferent de variantă, povestea era repetată cel puțin o dată pe an.

Acum însă era luni dimineață, telefoanele sunau întruna și erau amândoi ocupați. Era limpede că Jake venise acolo cu un scop.

— Cred că am fost angajat de domnul Seth Hubbard, zise el.

Ozzie își miji ochii și își scrută prietenul cu privirea.

— Nu cred că mai poate angaja pe nimeni. L-au dus la Magargel și l-au pus la rece.

— Voi l-ați dat jos?

— Să zicem că noi l-am coborât la sol.

Ozzie întinse mâna după un dosar, îl deschise și scoase din el trei fotografii color de 20 pe 25. Le împinse pe birou și Jake le ridică. Din față, din spate, din dreapta – toate redau aceeași imagine a lui Seth, trist și mort, spânzurat în ploaie. Jake fu șocat pentru o clipă, dar nu lăsă să se vadă asta. Cercetă cu atenție chipul schimonosit și încercă să-și aducă aminte dacă îl văzuse vreodată.

— Nu l-am întâlnit niciodată pe omul ăsta, mormăi el. Cine l-a găsit?

— Unul dintre muncitorii lui. Se pare că domnul Hubbard a plănuit totul.

— O, da. Jake băgă mâna în buzunarul hainei, scoase copiile și i le dădu lui Ozzie. Am primit astea prin poștă, azi-dimineață. Prima pagină este o scrisoare către mine. Celelalte două pagini sunt gândite să fie ultimul său testament.

Ozzie ridică scrisoarea și o citi cu atenție. Fără nicio expresie pe chip, trecu la testament. După ce isprăvi, lăsă foile pe birou și se frecă la ochi.

— Uau! izbuti el să îngaime. E legal actul ăsta, Jake?

— Așa pare să fie, dar sunt sigur că rudele îl vor ataca în instanță.

— Cum o să-l atace?

— Vor veni cu tot felul de teorii: fie că bătrânul o luase razna; fie că femeia asta a exercitat o influență dăunătoare asupra lui și La convins să-și schimbe testamentul. Crede-mă, când sunt bani în joc, oamenii fac pe dracu-n patru ca să-i obțină.

— Femeia asta, repetă Ozzie, apoi zâmbi și începu să clatine încet din cap.

— O cunoști?

— A, da.

— E albă sau de culoare?

— De culoare.

Jake bănuise asta, așa că nu fu deloc surprins, nici dezamăgit; ba chiar începu să simtă primele semne de entuziasm. Un bărbat alb și banii lui, un testament de ultimă oră prin care îi lăsa totul unei negrese la care era limpede că ținea foarte mult. O dispută cruntă pe baza testamentului, ținută în fața unui juriu, cu Jake în centrul atenției.

— Cât de bine o cunoști? întrebă Jake.

Toată lumea știa că Ozzie îi cunoștea pe toți negrii din comitatul Ford: pe cei trecuți în listele electorale și pe cei neînregistrați încă; pe cei care aveau pământ și pe cei care beneficiau de ajutoare sociale; pe cei care aveau slujbe și pe cei care evitau să muncească; pe cei care puneau bani deoparte și pe cei care dădeau spargeri; pe cei care se duceau la biserică în fiecare duminică și pe cei care trăiau în spelunci.

— O cunosc, zise el, precaut ca întotdeauna. Locuiește lângă Box Hill, într-o zonă numită Mica Deltă.

Jake încuviință, spunând:

— Am trecut pe acolo cu mașina.

— În mahalaua aia sunt numai negri. Este căsătorită cu un bărbat pe nume Simeon Lang, un pierde-vară care vine și pleacă, mai mult beat decât treaz.

— Nu am întâlnit niciun Lang.

— Pe ăsta nici n-ai vrea să-l întâlnești. Când este treaz, cred că e șofer pe camion și pe buldozer. Știu că a lucrat în larg de câteva ori. E labil. Are patru sau cinci copii, un băiat la pușcărie, cred că și o fată în armată. Lettie are vreo 45 de ani, mi se pare. Ea este o Tayber, și nu au mai rămas mulți în ziua de azi. El este un Lang, și pădurile sunt pline de rude de-ale lui, din păcate. Nu știam că lucra pentru Seth Hubbard.

— Îl știai pe Hubbard?

— Oarecum. Mi-a dat 25 000 de dolari pe sub mână, bani gheață, în ambele campanii; nu a cerut nimic în schimb; de fapt, aproape că m-a evitat timp de patru ani. L-am văzut vara trecută când candidam și mi-a dat încă un plic.

— Ai luat banii?

— Nu-mi place tonul tău, Jake, rosti Ozzie zâmbind. Da, am luat banii pentru că voiam să câștig. În plus, și contracandidații mei primeau bani pe sub mână. Politica este o treabă complicată prin părțile astea.

— Eu n-am nimic împotrivă. Câți bani avea bătrânul?

— Ei bine, el zice că-i vorba de o sumă însemnată. Eu unul nu știu. A fost mereu un mister. Se zvonește că a pierdut totul într-un divorț urât – Harry Rex l-a curățat – și de aceea și-a ținut afacerile în secret.

— Deștept om.

— Are niște pământ și a făcut mereu afaceri cu cherestea. În afară de asta, nu știu nimic.

— Și cei doi copii ai lui?

— Am vorbit cu Herschel Hubbard ieri după-amiază, pe la ora cinci, ca să-i dau vestea proastă. Stă în Memphis, dar nu am obținut prea multe informații. Mi-a zis că o s-o sune el pe sora lui, Ramona, și că se vor grăbi să vină încoace. Seth a lăsat o foaie de hârtie cu câteva instrucțiuni cu privire la funeralii. Slujba e mâine la patru după-amiaza la biserică, apoi urmează înmormântarea. Ozzie făcu o pauză și reciti scrisoarea. Mi se pare cam crud, nu crezi, Jake? Seth vrea ca rudele lui să sufere și să-l jelească o vreme, înainte să afle că le-a scos din testament.

Jake chicoti și zise:

— O, mie mi se pare grozav! Vrei să mergi la înmormântare?

— Numai dacă vii și tu.

— Rămâne stabilit.

Rămaseră tăcuți o clipă, ascultând vocile de afară, zbârnâitul telefoanelor, și își dădură amândoi seama că aveau multă treabă, însă erau atâtea întrebări, atâta dramă pe cale să se producă…

— Mă întreb ce-or fi văzut băieții ăia, spuse Jake. Seth și fratele lui.

Ozzie clătină din cap. Nu avea nici cea mai mică idee. Se uită la testament și rosti:

— Ancil F. Hubbard. Pot încerca să dau de el, dacă vrei; să-i caut numele în evidența populației; să văd dacă are cazier pe undeva.

— Fă-o. Mulțumesc.

După o nouă pauză apăsătoare, Ozzie zise:

— Jake, am multe pe cap în dimineața asta.

Jake sări în picioare și spuse:

— Și eu. Mulțumesc. Te sun mai încolo.

4.

Din centrul Memphisului până în comitatul Ford era un drum de o oră cu mașina, însă lui Herschel Hubbard i se părea întotdeauna o călătorie foarte lungă. Era o întoarcere în trecut nedorită, și avea mai multe motive pentru care nu o făcea decât atunci când era cu adevărat nevoie, ceea ce nu se întâmpla prea des. Plecase de-acasă la 18 ani, scuturându-și praful de pe pantofi și jurând să evite acel loc pe cât posibil. Fusese o victimă colaterală în războiul dintre părinții săi și, când aceștia se despărțiseră într-un final, el luase partea mamei sale și părăsise comitatul și pe tatăl său. Acum că trecuseră douăzeci și opt de ani, îi venea greu să creadă că bătrânul murise în sfârșit.

Existaseră încercări de împăcare, de obicei la inițiativa lui Herschel, și Seth, spre cinstea lui, le dăduse curs o vreme, străduindu-se să-și tolereze fiul și nepoții. Însă apoi intervenise cea de-a doua soție și o căsnicie cu probleme, ceea ce complicase mult lucrurile. În ultimii zece ani, lui Seth nu-i mai păsase decât de munca sa. Suna la zilele de naștere și trimitea câte o felicitare de Crăciun o dată la cinci ani, însă aici se opreau eforturile sale de a fi un tată bun. Cu cât muncea mai mult, cu atât desconsidera mai mult cariera fiului său, și aceasta era principala cauză a tensiunii dintre ei.

Herschel era patronul unui bar pentru studenți de lângă campusul universității Memphis State. Ca orice bar, era popular și aglomerat. Îl ajuta să își plătească facturile și să pună deoparte niște bani. Cum așchia nu sare departe de trunchi, încă se chinuia să își revină din șocul produs de propriul său divorț urât, unul câștigat în mod hotărâtor de fosta lui soție, care-i luase cei doi copii și aproape toți banii. De patru ani, Herschel era silit să stea cu mama lui într-o casă veche și părăginită din centrul Memphisului, împreună cu o grămadă de pisici și cu haimanalele pe care le mai găzduia pe gratis maică-sa din când în când. Și ea rămăsese marcată de

viața neplăcută petrecută alături de Seth, fiind un pic sărită de pe fix.

Trecu granița comitatului Ford și starea de spirit i se înrăutăți și mai mult. Conducea o mașină sport, un mic model Datsun pe care îl cumpărase la mâna a doua mai ales pentru că răposatul său tată detesta mașinile japoneze, de fapt toate lucrurile japoneze. Japonezii îl omorâseră pe unul dintre verii lui Seth în cel de-al Doilea Război Mondial și el părea să se complacă în fanatismul acesta.

Herschel dădu peste un post de radio cu muzică country când se apropie de Clanton și scuturâ dezaprobator din cap la auzul comentariilor imature rostite pe nas de DJ. Pătrunsese într-o altă lume, una din care plecase cu mult timp în urmă și pe care sperase să o poată uita pentru totdeauna. Îi compătimea pe prietenii săi care încă mai locuiau în comitatul Ford și care nu aveau să plece niciodată de acolo. Două treimi din promoția lui de la liceul Clanton locuiau încă în zonă, lucrând în fabrici, conducând camioane și tăind lemne pentru celuloză. Întâlnirea de zece ani de la absolvire îl întristase în asemenea măsură, încât nu mai venise și la cea de douăzeci de ani.

După primul divorț, mama lui Herschel plecase de acolo, mutându-se în Memphis. După cel de-al doilea, mama vitregă a lui Herschel plecase de-acolo, mutându-se în Jackson. Seth rămăsese cu casa și cu terenul din jurul ei. Din acest motiv, Herschel era obligat să se întoarcă în locul în care își petrecuse o copilărie de coșmar de fiecare dată când venea să îl vadă pe Seth, ceva ce făcuse o dată pe an înainte ca tatăl său să se îmbolnăvească de cancer. Casa era un ranch din cărămidă roșie, cu un singur nivel, aflată la ceva distanță de drumul districtual și înconjurată de stejari și ulmi groși. Avea o peluză lungă și deschisă unde Herschel se juca în copilărie, niciodată însă cu tatăl său. Nu jucaseră niciodată baseball sau fotbal american, nici măcar nu-și pasaseră mingea într-o doară. Când intră pe aleea din fața casei, se uită la peluza largă și fu din nou surprins de cât de mică i se părea acum. Parcă în spatele altei mașini, una pe care nu o recunoscu, una

cu număr de înmatriculare local, și rămase o clipă să se holbeze la casă.

Crezuse dintotdeauna că nu o să-l afecteze prea tare moartea tatălui său, deși prietenii săi îl avertizaseră că lucrurile nu stăteau chiar așa. Ajungi la maturitate; ești educat să îți ții emoțiile în frâu; nu îți îmbrățișezi tatăl deoarece lui nu-i stă în fire; nu-i trimiți daruri sau scrisori; și, când moare, știi că poți trăi la fel de bine și fără el. Un pic de tristețe la înmormântare, niște lacrimi vărsate, dar în câteva zile se termină cazna și revii la viața ta, teafăr și nevătămat. Și oricum, acei prieteni aveau și lucruri bune de spus despre tații lor. Îi văzuseră îmbătrânind și înfruntând moartea fără să se teamă de ce avea să urmeze, și toți fuseseră înnebuniți de durere.

Herschel nu simțea nimic; nicio senzație de pierdere, nici tristețe la încheierea unui capitol; nici milă pentru un om atât de tulburat, încât își luase singur zilele. Stătea în mașină, uitându-se la casă și recunoscând în sinea lui că nu simțea nimic pentru tatăl său. Poate doar o urmă de ușurare că acesta nu mai era, iar moartea lui echivala cu eliminarea unui element care-i complica viața. Poate.

Se duse la ușa de la intrare, care se deschise în timp ce se apropia de ea. Lettie Lang stătea în prag, ștergându-se la ochi cu o batistă.

— Bună ziua, domnule Hubbard, rosti ea cu un glas sugrumat de emoție.

— Bună, Lettie, zise el, oprindu-se pe covorul de la intrare întins pe veranda din beton. Dacă ar fi cunoscut-o mai bine, poate că ar fi făcut încă un pas și ar fi îmbrățișat-o sau ar fi făcut un alt gest de compasiune, însă nu simți deloc nevoia. O întâlnise doar de vreo trei, patru ori, și niciodată așa cum trebuie. Era menajera de culoare a tatălui său, astfel încât era de așteptat să stea în umbră când veneau rudele acestuia.

— Îmi pare atât de rău… spuse ea, dându-se încet în spate.

— Și mie, rosti Herschel.

O urmă înăuntru, prin salonaș, oprindu-se în bucătărie unde ea arătă spre ibricul de cafea și zise:

— De-abia am făcut-o.

— Aceea este mașina ta? întrebă el.

— Da, domnule.

— De ce ai parcat pe alee? Credeam că parchezi pe lateral, lângă furgoneta tatei.

— Iertați-mă, nu mi-am dat seama. Mă duc să mut mașina.

— Nu, las-o. Pune-mi niște cafea, cu două linguriță de zahăr.

— Da, domnule.

— Unde este mașina tatei… Cadillacul?

Lettie turnă cu grijă cafea într-o ceașcă.

— A luat-o șeriful. Ar trebui să o aducă înapoi azi.

— De ce au luat mașina?

— Va trebui să-i întrebați pe ei.

Herschel trase un scaun de sub masă, se așeză și luă ceașca în ambele mâini. Sorbi din cafea, se încruntă, apoi întrebă:

— Cum ai aflat de tata?

Lettie se rezemă de tejghea și își împreună mâinile la piept. El o măsură cu privirea din cap până în picioare. Purta aceeași rochie albă de bumbac ca întotdeauna, lungă până la genunchi, un pic cam strâmtă la talie, unde avea câteva kilograme în plus, și foarte strâmtă la pieptul ei generos.

Ei nu-i scăpă privirea lui; nu-i scăpau niciodată asemenea priviri. La 46 de ani și după ce născuse cinci copii, Lettie Lang încă izbutea să atragă privirile bărbaților, dar niciodată pe cele ale albilor.

— Calvin m-a sunat aseară, mi-a zis ce s-a întâmplat și m-a rugat să deschid casa și să vă aștept să veniți.

— Ai cheia de aici?

— Nu, domnule. Nu am avut niciodată cheia de aici. Casa era descuiată.

— Cine este Calvin?

— Un alb care lucrează aici, pe moșie. A spus că domnul Seth l-a sunat ieri-dimineață, i-a zis să se întâlnească la pod la ora două. Și acolo l-a găsit. Făcu o pauză ca să își șteargă din nou ochii cu batista.

Herschel sorbi din nou din cafea.

— Șeriful a spus că tata a lăsat un bilet și niște instrucțiuni.

— Eu n-am văzut nimic de genu' ăsta, dar Calvin l-a văzut. A zis că domnul Seth a lăsat scris că și-a luat zilele. Acestea fiind spuse, ea izbucni în plâns.

Herschel o ascultă o vreme, apoi, după ce femeia se mai liniști, o întrebă:

— De câtă vreme lucrezi aici, Lettie?

Ea trase adânc aer în piept și își șterse obrajii.

— Nu știu, să fie vreo trei ani. Am început prin a face curat două zile pe săptămână, lunea și miercurea, câteva ore pe zi, nu îmi lua mult pentru că domnul Seth locuia singur și era destul de ordonat pentru un bărbat. Apoi m-a rugat să-i gătesc, ceea ce am făcut cu mare drag. Asta a însemnat alte câteva ore. Îi găteam ba una, ba alta, și îi lăsam mâncarea pe aragaz sau în frigider. Apoi, după ce s-a îmbolnăvit, m-a rugat să vin în fiecare dimineață și să am grijă de el. Când chimioterapia nu mergea ca lumea, stătea în pat zi și noapte.

— Credeam că plătește o asistentă pentru asta.

Lettie știa cât de puțin își văzuseră tatăl bolnav domnul Herschel și doamna Dafoe. Lettie știa totul; ei nu știau mai nimic. Însă avea să fie la fel de respectuoasă ca întotdeauna.

— Da, domnule, așa a făcut o vreme, apoi însă nu i-au mai plăcut. Schimbau mereu asistentele și nu știai niciodată cu cine te trezeai la ușă.

— Deci, de când lucrezi aici cu normă întreagă?

— Cam de un an.

— Cu cât te plătea tata?

— Cu cinci dolari pe oră.

— Cinci dolari! Pare cam mult pentru o servitoare, nu? Adică eu stau în Memphis, care-i oraș mare, și mama își plătește menajera cu patru dolari și jumătate pe oră.

Lettie se mulțumi să dea doar din cap, neavând o altă replică la îndemână. Ar fi putut adăuga că domnul Seth o plătea în bani gheață, dându-i adeseori ceva în plus, și că îi împrumutase cinci mii de dolari când fiul ei dăduse de necaz și intrase la închisoare. Cu numai patru zile în urmă îi zisese că nu-i mai datorează nimic. Nu era nimic în scris.

Herschel își sorbi mai departe cafeaua, dezaprobator. Lettie își lăsă privirea în pământ. Pe aleea din fața casei se auziră două portiere trântite.

*

Ramona Hubbard Dafoe plângea încă dinainte să intre pe ușă. Își îmbrățișă fratele mai mare pe verandă, iar el, spre cinstea lui, izbuti să pară cât de cât emoționat: își strânse ochii cu putere, își țuguie buzele și se încruntă. Un om cu adevărat nefericit. Ramona bocea de mama focului, părând nespus de îndurerată, deși Herschel avea oarecare îndoieli în această privință.

Ramona trecu mai departe și o îmbrățișă pe Lettie, de parcă ar fi fost amândouă fiicele aceluiași tată bun și iubitor. Între timp, Herschel rămăsese pe verandă și îl salută pe soțul Ramonei, deși cei doi bărbați se detestau. Ian Dafoe era un băiat de bani gata, dintr-o familie de bancheri din Jackson, capitala, cel mai mare oraș și căminul a cel puțin jumătate dintre nemernicii din Mississippi. Băncile dăduseră de mult faliment, însă Ian își păstrase aerele de privilegiat, deși se căsătorise cu cineva de pe o treaptă socială inferioară și acum se străduia să facă un ban ca tot restul lumii.

În timp ce își strângeau mâna politicos, Herschel aruncă o privire peste umăr ca să le vadă automobilul. Nicio surpriză în această privință: un Mercedes sedan alb și strălucitor, ultimul dintr-un șir asemănător de mașini. Cum Ramona bea și era slobodă la gură, Herschel știa că dragul de Ian își lua mașini în leasing pentru 36 de luni și le returna înainte de termen. Ratele reprezentau o povară din punct de vedere financiar, însă asta nu conta. Era mult mai important ca domnul și doamna Dafoe să fie văzuți prin partea de nord a Jacksonului într-un automobil ca lumea.

În cele din urmă se adunară în salonaș și se așezară pe scaune. Lettie îi servi cu cafea și răcoritoare, apoi se retrase discret în umbră, în pragul ușii deschise a unui dormitor aflat ceva mai jos pe hol, un loc unde ședea adeseori când îl asculta pe domnul Seth vorbind la telefonul din salon. De acolo putea auzi totul. Ramona mai plânse puțin, spunând că nu-i vine să

creadă ce se întâmplase. Bărbații o ascultau, dându-i dreptate și rostind din când în când câte ceva monosilabic. În curând fură întrerupți de soneria de la ușă. Două doamne de la biserică veniseră cu niște prăjituri și o caserolă cu mâncare, și nu puteau fi refuzate. Lettie duse mâncarea în bucătărie, iar doamnele, fără să mai aștepte vreo invitație, intrară în salonaș și începură să-i iscodească pe cei de acolo, în căutare de bârfe. Îl văzuseră pe fratele Seth chiar ieri, la biserică, și arăta cât se poate de bine. Știau că avea cancer pulmonar, dar martor le era Dumnezeu că părea să se fi vindecat.

Herschel și familia Dafoe nu scoaseră nicio vorbă. Lettie ascultă din locșorul ei discret.

Doamnele de la biserică ar fi dorit să pună tot felul de întrebări: „Cum a făcut-o? A lăsat vreun bilet? Cui îi rămân banii? E ceva necurat la mijloc?” Însă era cât se poate de clar că asemenea indiscreții nu ar fi fost primite prea bine. După douăzeci de minute de tăcere, își pierdură interesul și își luară rămas-bun.

La cinci minute după ce plecară, se auzi din nou soneria. Aleea din fața casei era urmărită. Cele trei mașini atrăgeau atenția.

— Vezi cine este, Lettie, zbieră Herschel din salonaș. Noi ne ascundem în bucătărie.

Era vecina de peste drum, care adusese o prăjitură de lămâie. Lettie îi mulțumi și îi zise că, deși copiii domnului Seth ajunseseră, „nu primeau musafiri”. Vecina zăbovi o vreme pe verandă, dorindu-și cu disperare să intre și să-și bage nasul în drama familiei, însă Lettie rămase în ușă, blocând-o astfel politicos. După ce plecă într-un final, Lettie duse prăjitura în bucătărie, lăsând-o pe tejghea, unde rămase neatinsă.

*

La masa din bucătărie, nu le luă mult să treacă la miezul problemei.

— Ai văzut testamentul? întrebă Ramona, cu privirea uimitor de limpede și strălucind de curiozitate.

— Nu, replică Herschel. Tu?

— Nu. Am venit aici acum vreo două luni…

— În iulie, o întrerupse Ian.

— Da, în iulie… și am încercat să vorbesc cu tata despre testament. El a spus că acesta a fost deja întocmit de niște avocați din Tupelo și că a avut grijă de noi, dar asta a fost tot. Tu ai vorbit vreodată cu el despre testament?

— Nu, recunoscu Herschel. Nu mi s-a părut potrivit, pricepi? Bătrânul murea de cancer, iar eu îl întrebam de testament? Nu am putut s-o fac.

Lettie stătea pe hol, ascultând discret fiecare cuvințel.

— Cum rămâne cu activele lui? întrebă Ian, fără scrupule. Avea motive întemeiate să fie curios de vreme ce majoritatea activelor sale erau ipotecate la sânge. Compania lui construia supermarketuri și malluri ieftine, și fiecare afacere era plină de datorii. Se străduia din răsputeri să rămână cu un pas în fața creditorilor săi, însă aceștia îi suflau mereu în ceafă.

Herschel se încruntă la lipitoarea de cumnatu-său, însă își păstră cumpătul. Toți trei bănuiau că erau probleme cu averea lui Seth, așa că nu avea rost să zorească lucrurile. Oricum aveau să se lupte în curând. Ridică din umeri și zise:

— Nu știu. Era foarte secretos, după cum ați văzut și voi. Casa asta, cele două sute de pogoane din jurul ei, depozitul de cherestea aflat ceva mai sus, la șosea, dar nu știu nimic despre împrumuturile sale și alte chestii de-astea. Nu am discutat niciodată afaceri cu el.

— Voi nu discutați niciodată despre nimic, îi azvârli Ramona din cealaltă parte a mesei, apoi își retrase cuvintele. Iartă-mă, Herschel. Te rog.

Însă o asemenea lovitură sub centură din partea unei surori nu putea rămâne fără replică. Herschel zâmbi batjocoritor și spuse:

— Nu știam că tu și bătrânul erați atât de apropiați.

Ian schimbă repede subiectul:

— Are un birou pe-aici sau un loc unde își ține documentele personale? Haideți. Nu putem să aruncăm o privire? Trebuie să fie extrase de cont, acte de proprietate și contracte. La dracu', pun rămășag că am găsi și o copie a

testamentului chiar aici, în casă.

— Lettie ar trebui să știe, zise Ramona.

— Hai să nu o băgăm și pe ea în asta, rosti Herschel. Știai că o plătește cu cinci dolari pe oră, normă întreagă?

— Cinci dolari? repetă Ian. Noi cu cât o plătim pe Berneice?

— Cu trei și jumătate, răspunse Ramona. Pentru douăzeci de ore.

— Iar noi plătim patru și jumătate în Memphis, le dezvălui Herschel cu mândrie, de parcă el ar fi semnat cecurile, nu mama lui.

— De ce ar fi plătit atât de mult pentru o menajeră un avar bătrân ca Seth? se întrebă Ramona cu voce tare, știind că nu avea să primească vreun răspuns.

— N-are decât să se bucure de ei cât îi mai are, rosti Herschel. Are zilele numărate aici.

— Deci, o dăm afară? întrebă Ramona.

— Imediat. Nu avem de ales. Vrei să mai arunci pe geam banii ăia? Uite care-i planul, soră-mea. Trecem de slujba de înmormântare, îi spunem lui Lettie să pună toate cele în ordine, apoi o dăm afară și încuiem casa. O scoatem la vânzare săptămâna viitoare și să sperăm că obținem un preț bun pe ea. Nu mai are niciun rost ca ea să rămână aici și să primească în continuare cinci dolari pe oră.

Auzind acestea, Lettie își lăsă bărbia în piept.

— Poate că nu ar trebui să ne grăbim, interveni Ian politicos. La un moment dat, și cât de curând, vom vedea testamentul. Acolo vom afla care dintre voi doi va fi executorul testamentar. De obicei este soțul rămas în viață sau unul dintre copii. Executorul va administra averea conform testamentului.

— Știu toate astea, îl întrerupse Herschel, deși în realitate nu știa nimic. Deoarece Ian avea de-a face zilnic cu avocați, se purta adeseori ca și cum ar fi fost expertul juridic al familiei. Era unul dintre numeroasele motive pentru care Herschel nu-l putea suferi.

— Mie tot nu-mi vine să cred că a murit, rosti Ramona,

ștergându-și încă o lacrimă.

Herschel îi aruncă o căutătură urâtă, fiind cât pe ce să se întindă peste masă și să-i dea un dos de palmă. Din câte știa el, ea venea în comitatul Ford o dată pe an, de obicei singură, deoarece lui Ian nu-i plăcea locul ăsta, iar Seth nu îl putea suferi pe Ian. Pleca din Jackson pe la nouă dimineață, insista să se întâlnească cu Seth la prânz la același popas aflat la vreo cincisprezece kilometri nord de Clanton, apoi îl însoțea acasă, unde se plictisea deja pe la ora două după-amiază și era din nou pe drum la ora patru. Cei doi copii ai ei, ambii la gimnaziu (într-o școală particulară), nu își mai văzuseră bunicul de ani buni. Desigur, nici Herschel nu putea susține că ei doi ar fi fost mai apropiați, dar măcar el nu vărsa lacrimi de crocodil, prefăcându-se că îi duce dorul bătrânului.

O bătaie puternică în ușa bucătăriei îi făcu să tresară. Erau doi polițiști în uniformă. Herschel deschise ușa și îi invită înăuntru. Prezentările se făcură lângă frigider. Polițiștii își scoaseră pălăriile și dădură mâna cu ei. Marshall Prather zise:

— Iertați-ne că v-am întrerupt, dar eu și agentul Pirtle aici de față am fost trimiși de șeriful Walls, care, că tot veni vorba, vă transmite sincere condoleanțe. Am adus înapoi mașina domnului Hubbard. Îi dădu cheile lui Herschel, care îi mulțumi.

Agentul Pirtle scoase un plic din buzunar și spuse:

— Iată ce a lăsat domnul Hubbard chiar aici, pe masa din bucătărie. L-am găsit ieri, după ce i-a fost descoperit cadavrul. Șeriful Walls a făcut copii, dar crede că familia ar trebui să aibă originalele. Îi dădu plicul Ramonei, care se smiorcăia din nou.

Toată lumea mulțumi, și după o nouă rundă stingheră de strângeri de mână, polițiștii plecară. Ramona deschise plicul și scoase două foi de hârtie. Prima era biletul către Calvin, în care Seth confirma că se sinucisese. Cea de-a doua nu era adresată copiilor săi, ci Tuturor celor în drept. Pe ea se putea citi:

Instrucțiuni pentru slujba de înmormântare:

Vreau o slujbă simplă la Biserica Creștină Irish Road, marți, pe 4 octombrie, la ora 4 după-amiaza, pe care să o oficieze pastorul Don McElwain. Aș dori ca doamna Nora Baines să cânte The Old Rugged Cross. Nu vreau să țină nimeni nicio cuvântare. Nici nu-mi închipui că și-ar dori cineva să facă una ca asta. În afară de asta, pastorul McElwain poate spune orice vrea, câtă vreme nu depășește treizeci de minute.

Dacă vor fi negri care vor dori să participe la slujbă, li se va permite acest lucru. Dacă nu li se dă voie să participe, mai bine săriți peste slujbă și băgați-mă direct în pământ.

Următoarele persoane îmi vor duce coșciugul: Harvey Moss, Duane Thomas, Steve Holland, Billy Bowles, Mike Mills și Walter Robinson.

Instrucțiuni pentru înhumare:

Am cumpărat de curând un loc de veci în cimitirul Irish Road, din spatele bisericii. Am vorbit cu domnul Magargel de la firma de pompe funebre și i-am plătit pentru sicriu. Nu vreau cavou. Imediat după slujba de la biserică, vreau o înhumare rapidă – maximum cinci minute – apoi să fie coborât sicriul.

Cu bine. Ne vedem în lumea de dincolo.

Seth Hubbard

După ce trecură hârtiile de la unul la celălalt, păstrând un moment de reculegere, își mai turnară niște cafea. Herschel tăie o bucată mare de prăjitură cu lămâie, spunând că era delicioasă. Cei doi soți Dafoe refuzară.

— Se pare că tatăl vostru a plănuit totul ca la carte, observă Ian în timp ce recitea instrucțiunile. Scurt și la obiect.

— Trebuie să luăm în discuție varianta că a fost ceva necurat la mijloc, nu? izbucni Ramona. Nu s-a pomenit încă nimic de asta. Putem măcar să discutăm? Dacă nu s-a sinucis? Dacă l-a omorât cineva și a încercat să acopere totul? Chiar crezi că tata s-ar fi sinucis?

Herschel și Ian se holbară la ea de parcă i-ar fi ieșit coarne.

Primul lor impuls fu să o repeadă, să râdă de prostia ei, dar nu spuseră nimic vreme îndelungată. Herschel mai luă o gură de prăjitură. Ian ridică încet cele doi foi de hârtie și zise:

— Dragă, cum ar putea cineva să falsifice asta? Îi recunoști scrisul lui Seth de la o poștă.

Ea plângea și își ștergea lacrimile.

— L-am întrebat pe șerif de asta, Mona, adăugă Herschel, și el mi-a spus că sunt siguri că s-a sinucis.

— Știu, știu, îngăimă ea printre hohote.

— Tatăl tău murea de cancer, zise Ian, avea dureri cumplite, așa că a hotărât să ia lucrurile în propriile mâini. Se pare că a fost destul de meticulos.

— Nu-mi vine să cred, rosti ea. De ce nu ne-a zis nimic?

„Deoarece voi nu vorbeați niciodată", își spuse Lettie.

— Nu-i deloc neobișnuit când e vorba de o sinucidere, rosti Ian, expertul. Sinucigașii nu vorbesc niciodată cu nimeni și își dau osteneala să plănuiască totul. Unchiul meu s-a împușcat acum doi ani și…

— Unchiul tău era un bețiv, i-o reteză Ramona, ștergându-se la ochi.

— Da, așa este, și era beat când s-a împușcat, dar tot a reușit să plănuiască totul.

— Hai să vorbim despre altceva, bine? interveni Herschel. Nu, Mona, nu a fost nimic necurat la mijloc. Seth a făcut-o de unul singur și a lăsat și un bilet în urmă. Eu zic să scotocim după acte prin casă – extrase de cont, poate chiar testamentul, orice ne-ar putea ajuta. Suntem familia lui și acum noi am preluat comanda. Nu-i nimic în neregulă cu asta, nu?

Ian și Ramona încuviințară.

Lettie zâmbi. Domnul Seth dusese toate actele la birou și le închisese într-un dulap. De-a lungul ultimei luni, își făcuse curat cu meticulozitate prin biroul de-acasă și prin sertare, luând de-acolo tot ce i se păruse important. Iar ei îi spusese: „Lettie, dacă mi se întâmplă ceva, toate chestiile importante sunt în biroul meu, încuiate bine. Avocații se vor ocupa de ele, nu copiii".

Apoi adăugase: „Și o să-ți las și ție ceva".

5.

Până luni la amiază tot baroul din comitatul Ford vorbea despre sinucidere și, ce era și mai important, ardea de nerăbdare să afle ce firmă avea să fie aleasă pentru stabilirea autenticității testamentului. Majoritatea deceselor provocau o vâlvă asemănătoare; un accident mortal de mașină, cu atât mai mult, din motive evidente. Însă nu și crimele banale. Majoritatea infractorilor făceau parte din clasa de jos, neputând astfel să își permită onorarii prea mari. La începutul zilei, Jake nu avea nimic – nici crime, nici accidente de mașină, nici testamente promițătoare de autentificat. Până la amiază însă, începuse deja să cheltuie banii în minte.

Își putea face oricând de lucru peste drum, la tribunal. Actele de proprietate erau la etajul unu, într-o cameră lungă și largă, cu șiruri de rafturi pline cu registre groase ce urmăreau drepturile de proprietate până în urmă cu două sute de ani. La începutul carierei, când se plictisea de moarte sau se ascundea de Lucien, petrecea ore în șir frunzărind acte și donații vechi de parcă s-ar fi așteptat să dea marea lovitură. Acum însă, la 35 de ani și după zece ani de avocatură, evita acea încăpere pe cât posibil. Se considera mai degrabă un avocat pledant, nu un verificator de titluri de proprietate; un tip bătăios în sala de judecată, nu un avocățel timid, mulțumit să își piardă timpul în arhive și să învârtă câte o hârtie la birou. Chiar și așa, în pofida visurilor sale, erau momente în fiecare an când Jake, la fel ca toți ceilalți avocați din oraș, trebuia să-și piardă măcar o oră scotocind prin arhivele comitatului.

Încăperea era aglomerată. Firmele mai prospere foloseau asistenți pentru aceste căutări, și erau câțiva acolo, duceau registre dintr-o parte într-alta, concentrându-se asupra paginilor. Jake intră în vorbă cu vreo doi avocați care făceau același lucru – discutând mai mult despre fotbal, deoarece nimeni nu voia să fie prins cu mâța-n sac iscodind detalii picante despre Seth Hubbard. Ca să-și mai omoare vremea, se

uită prin Indexul testamentelor ca să vadă dacă vreun Hubbard îi lăsase moștenire pământ sau active lui Seth, dar nu găsi nimic în ultimii douăzeci de ani. Se duse în capătul culoarului la biroul arhivarului, dorind să frunzărească prin dosare vechi de divorț, însă acolo dădu peste alți avocați care verificau același lucru.

Plecă de la tribunal în căutarea unei surse mai bune.

*

Nu era de mirare că Seth Hubbard îi detesta pe avocații din Clanton. Majoritatea împricinaților care aveau de-a face cu Harry Rex Vonner rămâneau marcați pe viață și ajungeau să deteste tot ce avea legătură cu domeniul juridic. Seth nu era primul dintre ei care se sinucidea.

Harry Rex storcea oamenii până la ultima picătură de sânge, luându-le banii, pământul și orice mai aveau. Specialitatea sa era divorțul, și cu cât acesta era mai urât, cu atât mai bine. Îi plăceau la nebunie mizeriile, aruncatul cu noroi, luptele corp la corp, fiorul dat de înregistrările convorbirilor tainice sau fotografierea pe ascuns a amantei în noua sa decapotabilă. Procesele sale erau adevărate războaie de tranșee. Acordurile lui pentru pensie alimentară stabileau recorduri. Îi plăcea să transforme divorțurile pe cale amiabilă în ordalii de doi ani, doar așa, ca să se distreze. De asemenea, îi plăcea nespus să dea în judecată foști iubiți pentru înstrăinarea afecțiunii lor. Dacă nu funcționa niciunul dintre trucurile sale murdare, născocea altele. Cum aproape monopolizase piața, controla evidența sentințelor și îi intimida pe grefieri. Avocații mai tineri fugeau de el, iar cei mai în vârstă îl evitau, după ce se fripseseră de-a lungul timpului. Avea puțini prieteni, iar cei care îi rămăseseră loiali făceau asta cu mari eforturi.

Dintre avocați, Harry Rex nu avea încredere decât în Jake, și această încredere era reciprocă. În timpul procesului Hailey, când Jake slăbise, nemaiputând dormi liniștit și nemaiputându-se concentra, căutând să se ferească de gloanțe și de amenințările cu moartea, ajungând să fie convins că o va da în bară cu cel mai mare caz din cariera sa, Harry Rex se

mutase discret în biroul lui Jake. Nu ieșise în evidență, petrecându-și ore în șir studiind cazul, fără să ceară niciun ban. Îi oferise o grămadă de sfaturi gratuite și îl ajutase pe Jake să rămână întreg la minte.

Așa cum făcea de obicei lunea, Harry Rex era la birou, mâncând un sandvici mare la prânz. Pentru avocații specializați în divorțuri, precum el, lunea era cea mai proastă zi, căsniciile scârțâind din balamale în weekend, iar soții aflați deja în război înteținându-și atacurile. Jake intră în clădire pe ușa din spate ca să evite atât secretarele extrem de arțăgoase, cât și sala de așteptare îmbâcsită de fum, plină cu clienți țâfnoși. Ușa de la biroul lui Harry Rex era închisă. Jake ascultă o clipă, dar nu auzi nicio voce, așa că o întredeschise.

— Ce vrei? mormăi Harry Rex cu gura plină. Sandviciul era întins în fața lui pe hârtie cerată, cu o moviliță de chipsuri barbecue în jurul lui. Avea și o sticlă de Bud Light, ca să alunece totul mai ușor pe gât.

— Bună ziua, Harry Rex. Iartă-mă că te deranjez de la masă.

Bărbatul se șterse la gură cu dosul mâinii cărnoase și zise:

— Nu mă deranjezi. Care-i treaba?

— Deja bei? întrebă Jake, așezându-se într-un fotoliu masiv de piele.

— Dacă ai avea clienții mei, tu ai începe să bei de dimineață.

— Păi, de dimineață credeam că ai început.

— Nu, niciodată lunea. Ce mai face doamna Carla?

— E bine, mulțumesc. Și doamna… ăă, am uitat cum o cheamă.

— Jane, pezevenghiule! Jane Ellen Vonner, și nu numai că mă suportă, ci pare să se distreze de minune și să fie recunoscătoare că a dat așa noroc peste ea. În sfârșit am găsit o femeie care mă înțelege. Luă o mână de chipsuri roșii și le îndesă în gură.

— Felicitări. Când ne faci cunoștință?

— Suntem căsătoriți de doi ani!

— Știu, dar eu prefer să aștept cinci. Nu are niciun rost să

mă pripesc când fetele astea au termen atât de redus.

— Ai venit aici ca să mă jignești?

— Nu, în niciun caz.

Jake era sincer. Ar fi fost de-a dreptul nesăbuit să se ia în gură cu Harry Rex. Chiar dacă omul avea 120 de kilograme și era greoi ca un urs bătrân, avea o limbă extrem de ascuțită și de usturătoare.

— Povestește-mi despre Seth Hubbard, zise Jake.

Harry Rex pufni în râs, împroșcând bucățele de mâncare pe birou.

— Nici că se putea să existe un ticălos mai mare. Dar de ce mă întrebi?

— Ozzie mi-a zis că te-ai ocupat de unul din divorțurile sale.

— Da, de al doilea, acum vreo zece ani, cam pe vremea când ai apărut și tu în oraș și ai început să-ți zici avocat. Dar de ce te interesează Seth?

— Ei bine, înainte să se sinucidă, mi-a trimis o scrisoare și un testament de două pagini. Le-am primit în corespondența de azi-dimineață.

Harry Rex luă o gură de bere, își miji ochii și rămase ușor pe gânduri.

— L-ai întâlnit vreodată?

— Niciodată.

— Ai avut noroc. Nu ai pierdut mare lucru.

— Nu vorbi așa despre clientul meu.

— Ce conține testamentul?

— Nu-ți pot spune, și nu pot să îl autentific decât după înmormântare.

— Cui îi rămâne totul?

— Nu-ți pot spune. O să afli miercuri.

— Un testament de două pagini întocmit cu o zi înainte de sinucidere. Pare o adevărată mină de aur; cred că o să țină cinci ani procesul.

— Eu așa sper.

— Asta o să te țină ocupat o vreme.

— Chiar aveam nevoie de așa ceva. Ce avere avea

bătrânul?

Harry Rex clătină din cap, întinzându-se spre sandvici.

— Nu știu, rosti el, mușcând din sandvici.

Marea majoritate a prietenilor și cunoștințelor lui Jake preferau să nu vorbească cu gura plină, dar Harry Rex nu-și bătuse niciodată capul cu asemenea maniere.

— Din câte îmi amintesc, și ține cont că au trecut zece ani, avea o casă pe Simpson Road, cu o bucată de teren pe lângă ea. Cele mai importante proprietăți erau o fabrică de cherestea și un depozit de lemne pe DN 21, aproape de Palmyra. Clienta mea era, ăă, Sybil, Sybil Hubbard, soția numărul doi, și cred că era la a doua sau la a treia căsnicie.

După douăzeci de ani și nenumărate cazuri, Harry Rex putea încă să lase mască oamenii cu memoria sa. Cu cât erau mai spumoase detaliile, cu atât și le amintea mai multă vreme.

După o nouă dușcă de bere, continuă:

— Era destul de cumsecade, nu arăta chiar rău, și era isteață foc. Lucra la depozitul de lemne, de fapt ea era șefă acolo, și scotea bani frumoși când Seth a hotărât să se extindă. Voia să cumpere un depozit de lemne din Alabama și a început să petreacă tot mai mult timp acolo. S-a dovedit că era o secretară la recepție care-i captase atenția. A explodat totul. Seth a fost prins cu nădragii în vine și Sybil m-a angajat ca să îl fac praf. Ceea ce am și făcut. Am convins instanța să ordone vânzarea fabricii de cherestea și a depozitului de lemne de lângă Palmyra. Celălalt oricum nu produsese niciodată bani. A obținut 200 000 de dolari din vânzare, bani care i-au revenit în totalitate clientei mele. Mai aveau și un apartament cochet la Golf, lângă Destin. Tot Sybil a rămas și cu ăla. Asta-i varianta scurtă a ce s-a întâmplat, dar dosarul e gros de-un cot. Poți să te uiți prin el dacă vrei.

— Poate mai încolo. Deci, nu ai idee care-i situația lui financiară actuală?

— Nu. L-am pierdut din vedere. A băgat capul la cutie după divorț. Ultima oară când am vorbit cu Sybil, ea locuia undeva pe plajă, distrându-se cu un alt soț, unul mult mai tânăr, după spusele sale. Mi-a zis că se zvonea cum că Seth ar fi reintrat în

afacerile cu lemn și cherestea, dar nu știa mai mult. Înghiți și dădu niște bere pe gât. Râgâi zgomotos, fără nici cea mai mică jenă sau ezitare, apoi continuă: Ai vorbit cu copiii lui?

— Nu încă. Îi cunoști?

— I-am cunoscut la vremea respectivă. O să-ți facă viața… interesantă. Herschel este un ratat în toată puterea cuvântului. Soră-sa… cum o cheamă?

— Ramona Hubbard Dafoe.

— Așa. E cu câțiva ani mai tânără decât Herschel și acum stă undeva prin nordul Jacksonului. Niciunul din ei nu s-a înțeles prea bine cu Seth, și mie mi-a lăsat mereu impresia că nu prea era făcut să fie tată. Le-a plăcut de Sybil, mama lor vitregă, și după ce a devenit clar că Sybil urma să câștige procesul și să ia banii, au trecut în tabăra ei. Lasă-mă să ghicesc – bătrânul nu le-a lăsat nimic?

Jake încuviință, fără însă să scoată vreo vorbă.

— Asta înseamnă că o să se panicheze și o să-și ia avocat. Se coace un proces pe cinste, Jake. Îmi pare rău că nu mă pot băga și eu ca să ciugulesc un pic din onorariu.

— O, de-ai ști numai…

Urmă o ultimă mușcătură din sandvici și înfulecarea ultimelor chipsuri. Harry Rex strivi ambalajul, punga și șervețelele, după care le azvârli undeva sub birou, odată cu sticla goală de bere. Deschise un sertar, scoase un trabuc negru și lung și îl vârî în colțul gurii, neaprins. Nu le mai fuma, dar tot mesteca și scuipa vreo zece pe zi.

— Am auzit că s-a spânzurat. E adevărat?

— Da. A planificat bine totul.

— Știi cumva de ce?

— Ai auzit și tu zvonurile. Era bolnav de cancer, în fază terminală. Asta-i tot ce știu. Cine a fost avocatul lui la divorț?

— A apelat la Stanley Wade. Mare greșeală.

— Wade? De când se ocupă de divorțuri?

— Nu se mai ocupă, rosti Harry Rex, râzând. Plescăi și redeveni serios. Uite ce-i, Jake, îmi pare rău să-ți spun asta, dar ce s-a întâmplat acum zece ani nu are nicio relevanță pentru cazul tău. I-am luat toți banii lui Seth Hubbard, am

oprit și eu o sumă frumușică, evident, pe restul i-am dat clientei, și am închis dosarul. Orice a făcut Seth după divorțul cu numărul doi nu mă privește. Făcu un semn spre vraful de dosare de pe biroul său și zise: Asta, în schimb, e ce-mi ocupă mie lunea. Dacă vrei să bem ceva mai încolo, OK, dar acum nu-mi văd capul de treabă.

O băută mai încolo cu Harry Rex însemna de obicei undeva după ora nouă seara.

— Sigur, ne vedem noi, rosti Jake, pornind spre ușă și călcând cu grijă peste dosare.

— Hei, Jake, este deplasat dacă presupun că Hubbard a renunțat la un testament anterior?

— Nu-i deplasat.

— Și acest testament anterior a fost cumva întocmit de o firmă ceva mai mare decât a ta?

— Da.

— În cazul ăsta, dacă aș fi în locul tău, aș fugi imediat la tribunal ca să depun prima moțiune de autentificare.

— Clientul meu vrea să aștept până după înmormântare.

— Când e asta?

— Mâine la patru.

— Tribunalul se închide la cinci. Eu aș fi acolo. E mai bine să fii primul.

— Mersi, Harry Rex.

— N-ai pentru ce. Râgâi din nou și luă un dosar de pe birou.

*

Traficul se menținu constant pe tot parcursul după-amiezii, iar vecinii, enoriașii și alți prieteni participau la pelerinajul solemn spre casa lui Seth, aducând mâncare, prezentându-și condoleanțele, dar mai ales urmărind să afle ultimele bârfe din colțul nord-estic al comitatului Ford. Majoritatea erau refuzați cu politețe de Lettie, care păzea ușa de la intrare, prelua caserolele cu mâncare și prăjiturile, accepta condoleanțele și repeta întruna că familia „era recunoscătoare, dar nu primea vizitatori”. Unii însă izbuteau să intre în casă, până în salon, unde se holbau la mobilă și încercau să

absoarbă o bucățică din viața dragului lor prieten răposat. Nu mai fuseseră niciodată acolo, iar Lettie nu mai auzise până atunci de ei. Și totuși, îl jeleau. Ce moarte tragică! Chiar se spânzurase?

Rudele se ascundeau în curtea interioară, unde se strânseseră în jurul unei mese de picnic și se țineau departe de lume. Nu găsiseră nimic folositor când scotociseră prin biroul și sertarele lui Seth. Când o întrebaseră pe Lettie, ea susținu că nu știe nimic, însă ei rămaseră suspicioși. Le răspunse la întrebări pe un ton blajin, molcom și cuviincios, iar asta le întări bănuielile. Le servi prânzul în curtea interioară la ora două, în timpul unei pauze de vizite. Ei insistară să le aducă o față de masă, șervețele și argintărie, deși tacâmurile lui Seth nu erau în cea mai bună stare, fiind neglijate de-a lungul anilor. Fără să o spună pe șleau, era clar că li se părea normal ca Lettie, la cei cinci dolari pe oră câștigați, să se poarte ca o servitoare.

În timp ce trebăluia, îi auzi discutând despre cine avea să participe la înmormântare și cine nu. Ian, de exemplu, era în toiul salvării unei afaceri colosale care ar fi putut afecta viitorul financiar al întregului stat. Avea întâlniri importante programate a doua zi, și ar fi putut avea probleme dacă le rata.

Herschel și Ramona fură nevoiți să accepte faptul că nu puteau lipsi de la slujbă, deși lui Lettie i se părea că uneori mai căutau și ei o portiță de ieșire. Sănătatea Ramonei se deteriora de la o oră la alta, și nu era sigură că mai poate îndura mult. Fosta soție a lui Herschel nu avea să vină, sub nicio formă. Nici nu o voia acolo. Ea nu-l plăcuse niciodată pe Seth, iar el o disprețuise. Herschel avea două fiice, una la facultate în Texas și cealaltă la liceu în Memphis. Studenta nu putea să lipsească de la cursuri, iar Herschel recunoscu că nu era prea apropiată de bunicul ei, oricum. Ca să vezi, se gândi Lettie, debarasând masa. Nici prezența mezinei nu era bătută în cuie.

Seth avea un frate, unchiul lor Ancil, pe care nu îl cunoscuseră niciodată și despre care nu știau nimic. Din

puținul pe care îl știau ei, se pare că Ancil minți în privința vârstei sale și se înrolase în marină la 16-17 ani. Fusese rănit în Pacific, supraviețuise, apoi cutreierase lumea lucrând în marina comercială, pe diferite posturi. Seth pierduse legătura cu fratele său mai tânăr cu câteva decenii în urmă și nu îl pomenise niciodată. Nu exista nicio cale de a-l contacta pe Ancil și era clar că nici nu era cazul să o facă. Probabil că murise și el, la fel ca Seth.

Discutară despre câteva rude mai în vârstă, pe care nu le mai văzuseră de ani buni, și pe care nu voiau să le vadă acum. Ce familie tristă și stranie, se gândi Lettie, în timp ce îi servea cu prăjituri. Se părea că slujba de înmormântare avea să fie scurtă și cu participare restrânsă.

— Hai să ne descotorosim de ea, zise Herschel, când Lettie se întoarse din bucătărie. Suntem jecmăniți la cinci dolari pe oră.

— Noi? Dar de când o plătim noi? întrebă Ramona.

— A, păi acum e în seama noastră. Toate cheltuielile vor fi scăzute din avere.

— Eu n-am de gând să fac curat în casă, Herschel. Tu?

— Sigur că nu.

— Hai să nu ne pripim, interveni Ian. Să trecem mai întâi de înmormântare, îi spunem să facă curat în casă, și apoi încuiem miercuri, când plecăm.

— Cine-i spune că și-a pierdut slujba? întrebă Ramona.

— Eu, rosti Herschel. Nu-i mare lucru. E doar o menajeră.

— E ceva dubios la ea, zise Ian. Nu-mi dau seama ce, dar se poartă de parcă ar ști ceva ce noi nu știm, ceva important. Voi n-ați simțit asta?

— Mda, e clar că plutește ceva în aer, răspunse Herschel, mulțumit să se înțeleagă cu cumnatul său măcar într-o privință.

— Nu, e doar din cauza șocului și a tristeții, îi contrazise Ramona. Este una dintre puținele persoane pe care Seth le suporta, sau care îl suportau pe el, și este tristă că a murit. Pe lângă asta, urmează să-și piardă și slujba.

— Crezi că știe că o vom concedia? întrebă Herschel.

— Sunt sigură că-și face griji.

— E doar o menajeră.

*

Lettie ajunse acasă cu o prăjitură primită cadou de la Ramona. Era o prăjitură cu un singur strat, cu glazură de vanilie cumpărată de la magazin și umplută cu bucăți de ananas copt, fără îndoială cea mai neapetisantă dintre prăjiturile de pe masa din bucătărie a domnului Hubbard. Fusese adusă de un enoriaș care o întrebase pe Lettie, printre altele, dacă familia plănuia să vândă furgoneta Chevrolet a lui Seth. Lettie nu avea habar, dar promise că se va interesa. Nu o făcuse.

Se gândise să arunce prăjitura într-un șanț pe drumul spre casă, dar nu o lăsă inima să fie atât de risipitoare. Mama ei era bolnavă de diabet și nu avea nevoie de o nouă porție de zahăr, dacă ar fi vrut să guste din prăjitură.

Lettie parcă pe aleea din fața casei și observă că mașina veche a lui Simeon nu era acolo. Nici nu se aștepta să fie, căci el era plecat de câteva zile. Prefera să-l știe plecat, însă nu știa niciodată când avea să apară. Căsnicia lor nu fusese fericită nici măcar în momentele de început, iar soțul ei rareori făcea lucrurile să meargă.

Copiii erau încă în autobuz, întorcându-se de la școală. Lettie intră prin bucătărie și lăsă prăjitura pe masă. Ca de obicei, o găsi pe Cypress în sufragerie, nemișcată din fața televizorului.

Cypress zâmbi și întinse brațele spre ea.

— Puiul meu, făcu ea. Cum a fost azi?

Lettie se aplecă și o îmbrățișă.

— A fost o zi încărcată. A ta?

— Eh, m-am uitat la emisiuni, replică Cypress. Cum se descurcă Hubbarzii cu pierderea suferită, Lettie? Stai jos și spune-mi, te rog.

Lettie închise televizorului, se așeză pe taburetul de lângă scaunul cu rotile al mamei sale și îi povesti despre ce se întâmplase în acea zi. Nu avusese nicio clipă de răgaz de când sosiseră Herschel și soții Dafoe, plimbându-se prin casa unde

copilăriseră, acum că tatăl lor nu mai era. Apoi începuseră să vină oaspeții, necontenitul șir de vecini aducând mâncare. O zi destul de plină, îi explică Lettie, atentă să nu menționeze problemele. Tensiunea lui Cypress de-abia dacă era ținută sub control de o sumedenie de medicamente, și ar fi putut să o ia razna la primul semn de necaz. La un moment dat, cât de curând, Lettie avea să-i spună mai pe ocolite că își pierdea slujba, dar nu acum. Avea să găsească un moment potrivit mai încolo.

— Și înmormântarea? întrebă Cypress, mângâindu-i mâna fiicei sale.

Lettie îi oferi detaliile, spunându-i că avea de gând să meargă la slujbă și bucurându-se că domnul Hubbard insistase ca negrilor să le fie permis accesul în biserică.

— Probabil că o să te facă să stai în ultimul rând, rosti Cypress cu un rânjet pe față.

— Probabil. Dar o să fiu acolo.

— Mi-aș fi dorit să pot veni cu tine.

— Și eu.

Din cauza greutății și a faptului că era imobilizată, Cypress ieșea rareori din casă. Stătea aici de cinci ani, îngrășându-se tot mai mult și devenind tot mai puțin mobilă. Simeon era plecat din mai multe motive, unul dintre acestea fiind tocmai mama lui Lettie.

— Doamna Dafoe ne-a dat o prăjitură, zise Lettie. Vrei o bucățică?

— De care e? Deși cântărea o tonă, Cypress era destul de mofturoasă la mâncare.

— E ceva cu ananas, nu cred că am mai gustat din asta până acum, dar s-ar putea să merite încercată. Vrei și niște cafea la ea?

— Da, și doar o feliuță.

— Hai să stăm în spate, mamă, la aer curat.

— Da, mi-ar plăcea asta. Scaunul cu rotile de-abia putea trece printre canapea și televizor, încăpând la fix pe holul strâmt ce ducea la bucătărie. Se frecă de masă, de-abia se strecură pe ușa din spate și, împins cu grijă de Lettie, ajunse

pe veranda ponosită din lemn pe care o încropise Simeon cu ani în urmă.

Când era vreme frumoasă, lui Lettie îi plăcea să bea o cafea sau un ceai cu gheață afară, departe de zgomotul și aglomerația din casă. Erau prea mulți oameni pentru o căsuță cu numai trei dormitoare micuțe. Într-unul din ele stătea Cypress. Lettie și Simeon – când era pe-acasă – stăteau în altul, de obicei cu un nepot sau doi. Fetele lor reușeau să reziste cumva împreună în cel de-al treilea dormitor. Clarice, de 16 ani, era la liceu și nu avea copii. Phedra, de 21, avea un copil de grădiniță, unul de clasa întâi și era necăsătorită. Mezinul lor, Kirk, de 14 ani, și dormea pe canapeaua din sufragerie. Nu era ceva neobișnuit ca nepoți sau nepoate să mai stea la ei câteva luni, până își rezolvau părinții lor problemele.

Cypress luă o gură de nes și ciuguli o bucățică de prăjitură cu furculița. Luă o înghițitură, mestecă și se încruntă. Nici lui Lettie nu-i plăcu, așa că își băură cafeaua și discutară despre familia Hubbard și despre cât de confuză era. Râseră de albi și de înmormântările lor, și cum se grăbeau să își îngroape morții, la două, trei zile după moartea acestora. Negrii așteptau mai mult.

— Pari ușor distrasă, scumpo. Ce te necăjește? întrebă Cypress cu blândețe.

Copiii aveau să se întoarcă în curând de la școală, apoi Phedra de la serviciu. Era ultimul moment de tihnă înainte de culcare. Lettie trase adânc aer în piept și spuse:

— I-am auzit vorbind, mamă, și o să mă concedieze. Probabil chiar săptămâna asta, imediat după înmormântare.

Cypress clătină din capul ei mare și rotund, părând să fie pe punctul de a izbucni în plâns.

— Dar de ce?

— Nu mai au nevoie de menajeră, probabil. O să vândă casa pentru că nu o vrea niciunul din ei.

— O, Doamne!

— De-abia așteaptă să pună mâna pe banii lui. Nu și-au făcut niciodată timp să vină să-l vadă, și acum îi dau târcoale

ca niște ulii.

— Albii ăștia… De fiecare dată fac la fel.

— Ei cred că mă plătea prea mult, așa că se grăbesc să mă dea afară.

— Cu cât te plătea?

— Și tu acum, mamă…

Lettie nu spusese nimănui din familie că domnul Hubbard o plătea cu cinci dolari pe oră, bani gheață. Un asemenea salariu era mare pentru servitorii din zona rurală a Mississippiului, iar Lettie știa că nu era cazul să iște scandal. Rudele ar fi început să-i ceară bani. Prietenele ar fi început s-o vorbească pe la spate. „Păstrează secrete, Lettie, o sfătuise domnul Hubbard. Nu vorbi niciodată despre banii tăi.” Simeon, jalnic cum era, ar fi pierdut orice motivație să mai aducă bani în casă. Câștigurile lui erau la fel de sporadice precum prezența și nu era cazul să primească o scuză de a aduce și mai puțin.

— I-am auzit referindu-se la mine ca la o servitoare, zise Lettie.

— Servitoare? Nu am mai auzit asta de multă vreme.

— Nu sunt oameni cumsecade, mamă. Nu cred că domnul Hubbard a fost un tată prea bun, dar copiii lui sunt de tot plânsul.

— Și acum o să le rămână toți banii.

— Așa cred. Cel puțin ei așa speră.

— Ce avere avea?

Lettie clătină din cap și luă o gură de cafea rece.

— Nu am habar. Nu cred că știe careva.

6.

Parcarea Bisericii Creștine Irish Road era pe jumătate plină când mașina fără însemne a lui Ozzie intră în ea, cu cinci minute înainte de ora patru, marți după-amiază. Nu avea cuvinte sau numere îngroșate pe ea – Ozzie prefera să fie mai discret –, dar o singură privire era de ajuns ca să-ți dai seama că sosise șeriful. O colecție de antene; un girofar mic pe bord, parțial ascuns; un Ford maro mare cu patru uși și roți negre, ca toate mașinile șerifilor din stat.

Opri lângă Saabul roșu, tras ceva mai departe de restul vehiculelor. Ozzie coborî în același timp cu Jake și traversară împreună parcarea.

— Vreo noutate? întrebă Jake.

— Nimic, răspunse Ozzie.

Purta un costum închis la culoare, cu cizme negre de cowboy. Jake era îmbrăcat la fel, doar că nu avea cizme.

— La tine?

— Nimic. Probabil că o să se afle totul mâine.

Ozzie izbucni în râs.

— De-abia aștept, zise.

Inițial, biserica fusese o capelă din cărămidă roșie, cu o turlă cocoțată deasupra unei uși duble. De-a lungul timpului însă, congregația adăugase clădirile necesare din metal – una lângă capelă, punând-o pe aceasta în umbră, și una în spatele ei, unde tinerii jucau baschet. Pe un mic dâmb din apropiere se afla cimitirul, la umbra copacilor, un loc liniștit și potrivit pentru îngropăciuni.

Câțiva bărbați trăgeau ultimele fumuri înainte de slujbă, toți oameni de la țară în costume vechi și ponosite. Îl salutară imediat pe șerif. Își înclinară capetele politicos spre Jake. Înăuntru era o mulțime respectabilă răsfirată pe stranele din lemn de stejar. Lumina era palidă. Un organist cânta un marș funebru, pregătind mulțimea pentru evenimentul trist ce urma. Sicriul închis al lui Seth era încadrat de flori și așezat

chiar sub amvon. Cei care îl aduseseră acolo stăteau mai la stânga, lângă pian, cu expresii aspre pe chipuri.

Jake și Ozzie se așezară pe un rând gol din spate și începură să se uite în jur. Nu departe de ei stăteau cinci persoane de culoare.

Ozzie dădu din cap către ei și șopti:

— Cea în rochie verde este Lettie Lang.

Jake încuviință și murmură:

— Și ceilalți?

Ozzie clătină din cap.

— Nu-mi dau seama de aici.

Jake își ațintă privirea asupra cefei lui Lettie, încercând să-și imagineze aventurile prin care aveau să treacă împreună. Nu o întâlnise încă pe această femeie, nici măcar nu-i auzise numele până deunăzi, dar urmau să se cunoască îndeaproape.

Fără să bănuiască nimic, Lettie stătea cu mâinile în poală. Dereticase prin casă trei ore în acea dimineață înainte ca Herschel să-i ceară să plece. În ușă, o anunțase că începând cu miercuri, ora trei după-amiază, contractul ei se încheiase. Din acel moment, casa avea să fie încuiată și lăsată așa până la decizia instanței. Lettie avea 400 de dolari într-un cont de care Simeon nu știa și mai avea 300 într-un borcan de murături ascuns în cămară. Nu mai avea nimic pe lângă acești bani, iar șansele să se reangajeze erau foarte mici. Nu mai vorbise cu soțul ei de aproape trei săptămâni. Din când în când mai trecea pe acasă cu un cec sau cu niște bani gheață; de cele mai multe ori însă, era doar beat și avea nevoie de un loc unde să doarmă.

Pe punctul de a deveni șomeră, cu facturi și guri de hrănit, Lettie ar fi putut sta acolo, ascultând muzica și făcându-și griji cu privire la viitorul său, dar ea nu făcea asta. Domnul Hubbard îi promisese în mai multe rânduri că, după ce va muri, și știa că moartea sa era iminentă, avea să-i lase și ei ceva. Cât însemna asta oare? Lettie nu putea decât să-și închipuie. La patru rânduri în spatele ei, Jake se gândi în sinea lui: „O, de-ar ști numai…” Ea nu avea idee că el era acolo, și nici de ce era acolo. Mai târziu avea să declare că îi

recunoscuse numele datorită cazului Hailey, dar că nu îl văzuse niciodată cu ochii ei pe domnul Brigance.

În centru, pe rândul din fața sicriului, Ramona Dafoe stătea cu Ian în stânga și Herschel în dreapta. Niciunul dintre copiii lor, nepoții lui Seth, nu reușise să ajungă. Pur și simplu erau prea ocupați; nu că părinții lor ar fi insistat prea mult. În spatele lor era un rând cu rude atât de îndepărtate, încât trebuiseră să se prezinte în parcare, și numele le fuseseră uitate imediat. Părinții lui Seth Hubbard muriseră cu zeci de ani în urmă. Singurul său frate, Ancil, nu mai era nici el de mult. Oricum nu fusese o familie prea numeroasă, iar timpul îi decimase și el.

În spatele familiei, împrăștiați prin lăcașul de cult mohorât, mai erau câteva zeci de persoane îndoliate – angajați de-ai lui Seth, prieteni, alți enoriași. Când pastorul Don McElwain urcă la amvon, la ora patru fix, toată lumea știa că slujba urma să fie scurtă. El rosti prima rugăciune și recită un necrolog concis: Seth se născuse pe 10 mai 1917, în comitatul Ford, și murise pe 2 octombrie 1988. Înaintea lui muriseră părinții și așa mai departe; lăsa în urmă doi copii, câțiva nepoți etc.

Jake zări o figură cunoscută în stânga sa, la câteva rânduri depărtare, un bărbat într-un costum elegant. Aceeași vârstă, aceeași promoție. Avocatul Stillman Rush, un ticălos la a treia generație dintr-o familie de ticăloși cu sânge albastru din selecta lume corporatistă și a asigurărilor… mă rog, cât de selectă putea fi ea în zona rurală din Sud. Rush & Westerfield, cea mai mare firmă din nordul statului Mississippi, cu sediul în Tupelo și cu sucursale ce urmau să se deschidă în curând și în apropiere. Seth Hubbard pomenise firma Rush atât în scrisoarea trimisă lui Jake, cât și în testamentul olograf, așa că nu încăpea îndoială că Stillman Rush și ceilalți doi domni bine îmbrăcați de lângă el veniseră să își urmărească investiția. De obicei, băieții de la asigurări lucrau în pereche. Era nevoie de doi care să efectueze chiar și cele mai banale sarcini juridice: doi ca să depună acte la tribunal; doi la o înfățișare în instanță; doi pentru o audiere necontestată; doi ca să umble de colo colo; și, evident, doi ca să salte prețul facturii și să

umfle statul de plată. Firmele mari de avocatură țineau la loc de mare cinste ineficiența: orice oră în plus însemna un plus la onorariu.

Dar trei? Pentru o înmormântare rapidă într-un loc aflat la dracu-n praznic? Era impresionant și palpitant. Asta însemna că era o sumă frumușică în joc. În mintea hiperactivă a lui Jake nu încăpea îndoială că cei trei își porniseră contoarele în clipa în care ieșiseră pe ușa biroului lor din Tupelo și că se prefăceau acum că jelesc la un tarif de 200 de dolari pe oră de om. Conform ultimelor cuvinte ale lui Seth, un anume domn Lewis McGwyre întocmise un testament în septembrie 1987, și Jake deduse că acesta trebuia să fie unul din cei trei. Jake nu îl cunoștea pe McGwyre, însă firma avea foarte mulți avocați. Când întocmeau un testament, era de așteptat ca tot ei să îl și autentifice.

Mâine, se gândi el, o să vină din nou încoace, cel puțin doi, dacă nu chiar un alt trio, și o să depună actele la biroul Registraturii, la etajul doi al tribunalului lui Jake, după care o vor anunța îngâmfați pe Eva (sau pe Sara) că au venit pentru deschiderea procedurii succesorale pentru Seth Hubbard. Iar Eva (sau Sara) își va înăbuși un zâmbet, încercând să pară nedumerită. Va răsfoi prin acte, va pune câteva întrebări, apoi va dezvălui marea surpriză – ați ajuns cam târziu, domnilor. Procedura de autentificare a început deja!

Apoi Eva (sau Sara) le va arăta cele mai recente acte depuse, unde ei se vor holba la un testament subțire, olograf, în care este revocat și denunțat testamentul gros pe care puneau ei atât de mare preț, și va porni războiul. Îl vor blestema pe Jake Brigance, dar, după ce se vor mai calma, vor realiza că războiul ar putea fi profitabil pentru ambele tabere de avocați.

Lettie își șterse o lacrimă și își dădu seama că era probabil singura persoană de-acolo care plângea.

În fața avocaților erau câțiva tipi în costum, iar unul dintre aceștia se întoarse și îi șopti ceva lui Stillman Rush. Jake presupuse că acesta ar putea fi unul dintre angajații cu funcție mai mare care lucraseră pentru Seth. Era curios mai ales în

privința domnului Russell Amburgh, descris în testamentul olograf ca fiind fostul vicepreședinte al holdingului lui Seth și omul care știa cel mai bine situația activelor și pasivelor.

Doamna Nora Baines cântă trei strofe din *The Old Rugged Cross,* un cântec siropos și sumbru ce storcea mereu lacrimi la înmormântări, însă care nu izbuti să provoace nicio emoție în cazul de față. Pastorul McElwain citi din Psalmi și insistă asupra înțelepciunii lui Solomon, apoi doi adolescenți cu coșuri interpretară la chitară o piesă contemporană, o melodie lungă pe care Seth nu ar fi apreciat-o. Ramona izbucni într-un final în lacrimi, fiind consolată de Ian. Herschel rămase cu privirea ațintită în podeaua de sub sicriu, fără să clipească sau să se clintească. Se auzi și bocetul unei alte femei, drept răspuns.

Planul crud al lui Seth era ca ultimul său testament să nu fie făcut public decât după slujba de înmormântare. În scrisoarea adresată lui Jake, cuvintele lui fuseseră: „Nu pomeniți nimic despre acest testament decât după înmormântare. Vreau ca rudele mele să fie silite să treacă prin toate obiceiurile de doliu înainte să-și dea seama că nu se vor alege cu nimic. Urmăriți-i cum se prefac – sunt foarte pricepuți la asta. Nu țin deloc la mine". În timpul slujbei, deveni tot mai limpede că nu era vorba de prefăcătorie. Rudele rămase nici măcar nu se osteneau să se prefacă. Ce mod trist de a trece dincolo, se gândi Jake.

Conform instrucțiunilor lui Seth, nu se ținură cuvântări. Nu vorbi decât pastorul, deși oricum se părea că nu ar fi existat voluntari nici dacă s-ar fi ivit prilejul. Pastorul încheie cu o rugăciune-maraton, una menită în mod evident să mai umple timpul. După 25 de minute, îi invită să meargă alături, la cimitir, pentru înhumare. Ajunși afară, Jake izbuti să îi evite pe Stillman Rush și pe avocați. În schimb îl abordă pe cel mai apropiat bărbat în costum de afaceri.

— Nu vă supărați, îl caut și eu pe domnul Russell Amburgh.

Politicos, bărbatul îi indică o persoană și spuse:

— Uitați-l acolo.

Russell Amburgh se afla la trei metri distanță, aprinzându-și

o țigară, și auzi întrebarea lui Jake. Își strânseră mâna cu sobrietate și se prezentară.

— Am putea vorbi între patru ochi? zise Jake.

Domnul Amburgh ridică din umeri și rosti molcom:

— Sigur. Ce s-a întâmplat?

Mulțimea se îndrepta încet spre cimitir. Jake nu avea de gând să meargă la înmormântare; avea altceva de făcut. După ce se îndepărtară suficient încât să nu fie auziți, începu:

— Sunt un avocat din Clanton, nu l-am cunoscut personal pe domnul Hubbard, dar am primit o scrisoare de la dumnealui ieri. O scrisoare care avea atașat ultimul său testament, unde dumneavoastră sunteți numit executor. Este absolut necesar să discutăm cât mai repede cu putință.

Amburgh se opri brusc și își trecu țigara în colțul gurii. Se încruntă la Jake, apoi privi în jur ca să se asigure că erau singuri.

— Ce fel de testament? întrebă el, scoțând fumul afară.

— Scris de mână sâmbăta trecută. E clar că se gândea la moarte.

— Înseamnă că nu mai era în toate mințile, rosti Amburgh, pufnind.

Primul zăngănit de sabie în războiul ce se prefigura.

Jake nu se așteptase la asta.

— Vom vedea. Cred că asta rămâne să se stabilească mai târziu.

— Am fost și eu avocat cândva, domnule Brigance, cu mult timp înainte să-mi găsesc o slujbă cinstită. Cunosc regulile jocului.

Jake dădu cu piciorul într-o piatră și se uită în jur. Deja primele persoane se apropiau de intrarea în cimitir.

— Putem discuta?

— Ce scrie în testament?

— Nu vă pot spune până mâine.

Amburgh își dădu capul pe spate și îl privi suspicios.

— Cât de multe știți despre afacerea lui Seth?

— Să zicem că nimic. În testament a menționat că dumneavoastră aveți o idee bună cu privire la activele și

pasivele sale.

O altă privire, un alt rânjet.

— Nu există pasive, domnule Brigance. Numai active, și încă multe.

— Vă rog, haideți să ne întâlnim și să stăm de vorbă. Secretele urmează să fie dezvăluite, domnule Amburgh. Trebuie doar să aflu încotro se îndreaptă toată această tărășenie. Conform condițiilor specificate în testament, dumneavoastră sunteți executorul și eu sunt avocatul care se ocupă de succesiune.

— Hhmm, nu-mi sună a nimic bun. Seth ura avocații din Clanton.

— Da, a fost foarte clar în această privință. Dacă ne putem întâlni mâine-dimineață, voi fi bucuros să vă arăt o copie a testamentului dumisale și să arunc un pic de lumină asupra acestei povești încâlcite.

Amburgh o luă din nou din loc și Jake îl însoți. Când se apropiară de cimitir, îl găsiră pe Ozzie așteptând la poartă. Amburgh se opri din nou și zise:

— Eu locuiesc în Temple. E o cafenea pe DN 52, la vest de oraș. Putem să ne întâlnim acolo mâine-dimineață, la 7.30.

— OK. Cum se numește cafeneaua?

— Cafeneaua.

— Am înțeles.

Amburgh dispăru fără să mai scoată o vorbă. Jake se uită la Ozzie, clătină din cap nedumerit, apoi arătă spre parcare. Amândoi se îndepărtară de cimitir. Destul cu Seth Hubbard pe acea zi! își luaseră rămas-bun de la el.

Douăzeci de minute mai târziu, la ora 4.55 după-amiaza, Jake intră în biroul Registraturii și îi zâmbi Sarei.

— Unde-ai fost? se răsti ea, așteptându-l.

— Nu-i încă ora cinci, ripostă el, deschizându-și servieta.

— Da, dar marțea terminăm programul la patru. Lunea la cinci. Miercurea și joia la trei. Iar vinerea ai noroc dacă ne găsești la lucru. Femeia vorbea întruna și avea o limbă ascuțită. După douăzeci de ani de frecușuri cu avocații, își perfecționase replicile acide.

Jake puse actele pe tejgheaua din fața ei și spuse:

— Trebuie să depun actele pentru deschiderea succesiunii în cazul averii domnului Seth Hubbard.

— Lăsată prin testament sau nu?

— O, are testament… ba chiar mai multe. Tocmai în asta constă distracția.

— Nu-i ăla care tocmai s-a sinucis?

— Știi foarte bine că da, de vreme ce lucrezi în tribunalul ăsta unde circulă tot felul de zvonuri și bârfe și unde nimic nu poate fi ținut secret.

— Vai, mă jignești, rosti ea, ștampilând cererea. Dădu câteva pagini, zâmbi și zise: Oo, ce frumos! Un testament olograf. Mană cerească pentru avocați.

— Exact.

— Cui a lăsat averea?

— Am buzele pecetluite. În timp ce pălăvrăgea cu ea, Jake mai scoase câteva hârtii din servietă.

— Ei bine, domnule Brigance, poate că oi avea dumneata buzele pecetluite, dar dosarul ăsta nu e deloc sigilat. Ștampilă ceva în mod teatral și adăugă: Acum este un document public, supus legilor mărețului nostru stat, asta dacă nu cumva ai o moțiune scrisă prin care soliciți ca dosarul să fie sigilat.

— Nu am.

— A, bun, deci putem vorbi despre toate detaliile scandaloase. Sunt și detalii scandaloase, nu?

— Nu știu. Încă mai sap. Uite ce-i, Sara, am nevoie de o favoare.

— Orice vrei tu, puiule.

— A fost o adevărată cursă la tribunal și tocmai am câștigat-o. Cât de curând, poate chiar mâine, mă aștept ca doi sau trei avocați pompoși, în costume negre, să apară și să depună și ei o cerere pentru deschiderea procedurii succesorale. Cel mai probabil vor fi din Tupelo. Vezi tu, mai există un testament.

— O, minunat!

— Știu. În orice caz, nu ești obligată să îi informezi că le-a luat-o cineva înainte, dar ar fi distractiv să le vezi moacele

când le zici. Ce crezi?

— De-abia aștept.

— Grozav! Arată-le dosarul, distrează-te și după aceea sună-mă și dă-mi raportul. Însă te rog să îl ascunzi până mâine.

— S-a făcut, Jake. Cred că o să fie amuzant.

— Dacă lucrurile se vor desfășura așa cum mă aștept eu, cazul ăsta s-ar putea să ne asigure distracția un an întreg.

De îndată ce Jake plecă, Sara citi testamentul olograf care era atașat la cerere. Îi chemă pe ceilalți funcționari la ghișeul ei, unde îl citiră și ei. O doamnă de culoare din Clanton spuse că nu auzise în viața ei de Lettie Lang. Nimeni nu părea să-l știe pe Seth Hubbard. Sporovăiră o vreme, dar cum trecuse de ora cinci, se pregătiră de plecare. Dosarul fu pus la locul lui, luminile fură stinse, și funcționarii uitară repede orice detaliu legat de serviciu. Aveau să-și reia speculațiile a doua zi, încercând să-i dea de cap.

Dacă petiția și testamentul ar fi fost depuse dimineață, tot tribunalul ar fi vuit până la amiază; iar restul orașului ar fi aflat până seara. Acum bârfele trebuiau să mai aștepte, chiar dacă nu pentru multă vreme.

*

Simeon Lang bea, dar nu era bețiv, o distincție adeseori vagă, însă pe care familia o înțelegea de obicei. Băutul presupunea un comportament cât de cât controlat și neamenințător. Însemna că el sorbea încet din bere, cu ochii sticloși și limba grea. Bețivii făceau lumea să fugă din casă și să se ascundă prin copaci. Spre cinstea lui, el era deseori treaz, ceea ce era preferabil chiar și pentru Simeon.

După trei săptămâni pe drumuri, transportând fier vechi prin tot Sudul, se întorsese cu leafa întreagă, obosit și cu privirea limpede. Nu dăduse nicio explicație cu privire la locurile pe unde umblase; nu dădea niciodată explicații. Încercă să pară mulțumit, ca un om așezat la casa lui, dar după câteva ore de dat peste alți oameni, de ascultat cicălelile lui Cypress și de îndurat refuzurile soției, mâncă un sandvici și ieși afară cu berea, ducându-se într-un loc sub un copac, unde

putea să stea liniștit, urmărind mașinile care treceau pe drum.

Întotdeauna îi era greu să se întoarcă. Când era plecat, visa ore în șir la o nouă viață în altă parte, întotdeauna o viață mai bună, în care să fie singur și netulburat de nimeni. De mii de ori fusese tentat să meargă mai departe, să-și lase încărcătura la destinație, fără să încetinească. Tatăl său îi părăsise când era mic, lăsând în urmă o soție însărcinată și patru copii, și de atunci nu mai auzise nimic de el. Zile în șir Simeon și fratele său mai mare stătuseră pe verandă, așteptând și de-abia ținându-și lacrimile în frâu. Crescuse cu ură față de tatăl său, dar acum simțea și el același impuls de a fugi de-acolo. Copiii lui erau mult mai mari; aveau să treacă mai ușor peste asta.

Se întreba adeseori pe drum de ce se tot întorcea acasă. Ura să trăiască într-o căsuță închiriată, la grămadă cu soacra, doi nepoți blestemați pe care nu îi dorise și o soție care îl cicălise toată viața. Lettie îl amenințase că divorțează de o sută de ori în ultimii douăzeci de ani, și lui i se părea un adevărat miracol că încă mai erau împreună. Dacă vrei să ne despărțim, atunci hai să ne despărțim, îi zicea el, trăgând o nouă dușcă. Însă îi zisese asta de-o sută de ori.

Aproape că se lăsase seara când ea ieși în curtea interioară și se îndreptă spre copacul sub care stătea el. Simeon ședea într-un scaun de grădină, cu picioarele proptite pe o ladă veche, cu berea rece lângă el. Îi arătă celălalt scaun, făcându-i semn să se așeze, dar ea îl refuză.

— Cât stai acasă? îl întrebă ea încet, uitându-se spre drum.

— De-abia am ajuns și tu mă întrebi când plec.

— Nu asta am vrut să zic, Simeon. Eram doar curioasă, nimic mai mult.

Nu voia să-i răspundă la întrebare, așa că mai luă o gură de bere. Rareori rămâneau singuri, și când se întâmpla asta, parcă nu-și mai aminteau cum să-și vorbească. O mașină trecu încet pe drum, iar ei o urmăriră fascinați. Într-un final, ea zise:

— Cred că o să-mi pierd serviciul mâine. Ți-am spus că domnul Hubbard s-a sinucis. Familia lui nu mai vrea să mă duc acolo începând de mâine.

Simeon avea sentimente amestecate în legătură cu asta. Se

simțea brusc superior deoarece avea să fie din nou cel care le punea pâinea pe masă, deci capul familiei. Detesta aerele pe care și le dădea Lettie când câștiga mai mult decât el. Ura cicălelile ei când nu-și găsea de lucru. Chiar dacă era o simplă menajeră, devenea de-a dreptul arogantă când îi scotea ochii cu încrederea pe care o avea în ea un alb. Însă familia avea nevoie de bani, și pierderea salariului ei avea să creeze numai probleme.

— Îmi pare rău, reuși să îngaime.

Urmă o nouă tăcere lungă. Se auzeau voci și zgomote din casă.

— Vreo veste de la Marvis? întrebă el.

Ea își lăsă bărbia în piept și zise:

— Nu, au trecut două săptămâni și n-a dat niciun semn.

— I-ai scris?

— Îi scriu în fiecare săptămână, Simeon, știi doar. Tu când i-ai scris ultima dată?

Simeon fierbea de mânie, dar se stăpâni. Era mândru că venise acasă treaz și nu avea de gând să strice totul cu o ceartă. Marvis Lang, în vârstă de 28 de ani, era la închisoare de doi ani și mai avea de ispășit încă vreo zece. Trafic de droguri și uz de armă letală.

O mașină se apropie și încetini ușor, apoi încetini și mai mult, de parcă șoferul nu ar fi fost foarte sigur. Se mai mișcă vreo câțiva metri, apoi intră pe aleea lor. Afară era încă destulă lumină ca să se vadă că era un model mai bizar, categoric străin, de culoare roșie. Motorul se opri și din mașină coborî un tânăr alb. Purta o cămașă albă și o cravată slăbită la gât. Nu avea nimic în mâini și după câțiva pași păru nesigur de locul în care se afla.

— Aici, strigă Simeon, și tânărul se încordă ca și cum s-ar fi speriat. Nu îi observase sub copac. Traversă precaut curtea din față.

— O caut pe doamna Lettie Lang, rosti el destul de tare ca să fie auzit.

— Aici sunt, zise ea chiar când apăru și el în fața lor.

Bărbatul se apropie până la vreo trei metri și spuse:

— Bună ziua. Mă numesc Jake Brigance. Sunt un avocat din Clanton și trebuie să vorbesc cu Lettie Lang.

— Ați fost la înmormântare azi, zise ea.

— Da, așa este.

Simeon se ridică în picioare, fără prea mare chef, și cei doi soți dădură mâna cu nou-venitul. Simeon îi oferi o bere, apoi se așeză din nou pe scaun. Jake refuză berea, deși i-ar fi plăcut să bea una. Însă venise acolo cu treabă.

— Sunt sigură că nu treceați prin colțișorul nostru de lume fără vreun motiv, începu Lettie fără răutate.

— Într-adevăr.

— Brigance, făcu Simeon, trăgând o dușcă. Nu cumva tu l-ai apărat pe Carl Lee Hailey?

Aha, vechea replică prin care se spărgea gheața, cel puțin în cazul negrilor.

— Ba da, rosti Jake cu modestie.

— Mă gândeam eu. Bună treabă. Grozavă chiar!

— Mulțumesc. Uitați ce-i: am venit aici cu treabă și trebuie să vorbesc cu Lettie între patru ochi. Nu vreau să vă jignesc sau ceva, dar trebuie să-i spun ceva confidențial.

— Ce este? întrebă ea nedumerită.

— De ce între patru ochi? întrebă și Simeon.

— Fiindcă așa mă obligă legea, replică Jake, denaturând un pic adevărul.

Legea nu avea nimic de-a face cu situația de față. De fapt, pe măsură ce avansa conversația, începu să realizeze că poate această veste importantă nici nu era atât de confidențială, la urma urmei. Nu încăpea îndoială că Lettie avea să-i spună totul soțului ei înainte ca Jake să pornească motorul. Ultimul testament al lui Seth Hubbard era un document public acum și avea să fie întors pe toate părțile de toți avocații din oraș în următoarele 24 de ore. Deci, unde mai era confidențialitatea în asta?

Simeon azvârli mânios cutia de bere în copac, împroșcând trunchiul acestuia cu spumă. Sări în picioare, bombănind: „Bine, bine”, apoi dărâmă lada. Băgă mâna în cutia frigorifică, scoase o altă bere și plecă, mormăind și înjurând în barbă.

Dispăru treptat printre copaci, de unde probabil că îi putea urmări și asculta.

Lettie zise aproape în șoaptă:

— Mii de scuze, domnule Brigance.

— Nicio problemă. Uitați ce-i, doamnă Lang, avem de discutat despre o chestiune foarte importantă, cât mai curând posibil, de preferat mâine, în biroul meu. E vorba de domnul Hubbard și de ultimul său testament.

Lettie își mușcă buza de jos, holbându-se la Jake, îndemnându-l parcă să-i spună mai mult.

— Cu o zi înainte să moară, continuă Jake, el a întocmit un nou testament, unul pe care l-a lăsat la poștă astfel încât să îl primesc după moartea sa. Pare să fie un testament autentic, deși sunt sigur că familia lui îl va contesta.

— Și eu sunt trecută în testament?

— Întocmai. De fapt, v-a lăsat o parte însemnată din avere dumneavoastră.

— O, Doamne!

— Da. A dorit ca eu să fiu avocatul averii, ceea ce, de asemenea, va fi contestat în instanță. De aceea trebuie să vorbim.

Ea își acoperi gura cu mâna și bălmăji:

— O, Doamne!

Jake se uită la casa din care lumina străpungea întunericul prin ferestre. Zări o umbră dincolo de ea, probabil Simeon care dădea târcoale. Jake simți deodată nevoia de a se urca în vechiul său Saab și de a se întoarce cât mai repede în lumea civilizată.

— Ar trebui să-i spun și lui? îl întrebă femeia.

— E decizia dumneavoastră. L-aș fi inclus în această discuție, însă am auzit tot felul de povești despre problema lui cu băutura. Nu știam în ce stare va fi, dar, să fiu sincer, doamnă Lang, este soțul dumneavoastră și ar trebui să veniți împreună mâine. Asta dacă este treaz.

— O să fie, promit.

Jake îi dădu o carte de vizită.

— Puteți trece mâine după-amiază, la orice oră, spuse el. O

să vă aștept la birou.

— Vom fi acolo, domnule Brigance. Vă mulțumesc că ați trecut pe-aici.

— Este foarte important, doamnă Lang, și am considerat că este cazul să vă cunosc. S-ar putea să ne aștepte o luptă lungă și grea.

— Nu cred că înțeleg.

— Știu. Vă voi explica mâine.

— Vă mulțumesc, domnule Brigance.

— Noapte bună.

7.

După o cină frugală târzie, cu caşcaval pane şi supă de roşii, Jake şi Carla făcură curat pe masă şi spălară vasele (nu aveau maşină de spălat vase), după care se duseră în salonul aflat în prelungirea bucătăriei, la vreo doi metri de masă. Cei peste trei ani de când locuiau într-un spaţiu restrâns le impuneau o permanentă reevaluare a priorităţilor şi a atitudinilor, cât şi o anumită vigilenţă în ceea ce priveşte pericolele. Hanna îi ajuta enorm. Copiilor mici nu le pasă de lucrurile care îi impresionează atât de mult pe oamenii mari; câtă vreme părinţii îi iubesc, nu prea mai contează altceva. Carla o ajuta la ortografie şi Jake îi citea poveşti, iar seara, când lucrau în echipă, apucau să se pună la curent cu noutăţile din acea zi. La ora opt fix, Carla îi făcea baie, iar treizeci de minute mai târziu Hanna era dusă la culcare de ambii părinţi.

Când rămaseră în sfârşit singuri, îmbrăţişaţi sub o pătură pe canapeaua şubredă, Carla zise:

— Bun, şi-acum spune-mi ce se întâmplă.

Jake, răsfoind o revistă de sport, replică:

— Cum adică „ce se întâmplă”?

— Nu face pe prostul. Se întâmplă ceva. Un caz nou, poate? Un client nou care îşi permite un onorariu mai acătări sau poate chiar un onorariu imens care să ne scoată din sărăcie? Te rog.

Jake aruncă pătura pe podea şi sări în picioare:

— Ei bine, draga mea, dacă tot ai adus vorba de asta… Sunt şanse mari să scăpăm în sfârşit de sărăcie.

— Ştiam eu. Îmi dau seama întotdeauna când pui mâna pe un accident rutier ca lumea. Devii agitat.

— Nu-i vorba de un accident rutier. Jake scotoci puţin prin servieta sa. Scoase un dosar şi îi dădu nişte hârtii. E vorba de o sinucidere.

— A, aia…

— Da, aia. Ți-am pomenit aseară de tragica dispariție a domnului Seth Hubbard, însă nu ți-am zis că înainte să moară a încropit un testament, mi l-a expediat mie și m-a desemnat avocat al averii sale. L-am depus azi după-amiază. Acum este un document public, deci pot vorbi despre el.

— Și ăsta-i tipul pe care nu l-ai cunoscut niciodată personal?

— Exact.

— Un tip pe care nu îl știai, dar la a cărui înmormântare ai fost azi după-amiază?

— Te-ai prins.

— De ce te-a ales tocmai pe tine?

— Datorită reputației strălucite. Citește testamentul și-ai să vezi.

Ea își aruncă privirea pe document și spuse:

— Dar e olograf!

— Nu mai spune!

Jake se așeză din nou lângă soția sa pe canapea și o urmări cu atenție cum citește testamentul de două pagini. Încet, încet, ea își întredeschise gura, ochii i se măriră și, după ce termină, se uită la Jake uluită.

— „Să moară în chinuri?" Ce nemernic!

— Da, asta-i clar. Nu l-am cunoscut personal, dar Harry Rex s-a ocupat de cel de-al doilea divorț al său și nu are o părere foarte bună despre domnul Hubbard.

— Cei mai mulți oameni nu au o părere foarte bună despre Harry Rex.

— Asta așa este.

— Cine-i Lettie Lang?

— Menajera lui de culoare.

— O, Doamne, Jake! E scandalos!

— Eu așa sper.

— Și are bani?

— Ai citit partea unde zice „Averea mea este consistentă"? Ozzie îl cunoștea și pare să confirme asta. Mă duc până în Temple mâine-dimineață ca să mă întâlnesc cu domnul Russell Amburgh, executorul testamentar. Până la amiază o să fiu

mult mai bine informat.

Ea flutură cele două foi de hârtie și întrebă:

— Și este autentic? Chiar poți face un asemenea testament?

— A, da. Cursul de testamente și averi, predat vreme de cincizeci de ani de profesorul Robert Weems la facultatea de drept din Mississippi. Am luat notă maximă la el. Câtă vreme toate cuvintele sunt scrise de răposat, fiind semnat și datat, este un testament autentic. Sunt convins că va fi contestat de cei doi copii, însă tocmai de-aici începe distracția.

— Dar de ce i-ar lăsa aproape totul menajerei sale de culoare?

— Poate că îi plăcea cum făcea curat prin casă. Nu știu. Poate că nu se rezuma la a-i face curat.

— Cum adică?

— Era bolnav, Carla, murea de cancer pulmonar. Bănuiesc că Lettie Lang avea grijă de el în mai multe feluri. Este limpede că ținea la ea. Copiii lui o să-și ia avocați și vor marșa pe ideea abuzului de putere. Vor susține că ea i s-a băgat pe sub piele, i-a susurat tot felul de chestii la ureche și poate chiar mai mult de-atât. Totul va depinde de juriu.

— O să fie proces cu juriați?

Jake zâmbea deja, visător.

— O, da.

— Uau! Cine știe de asta?

— Am depus petiția la cinci după-amiază, deci nu au început încă bârfele. Însă presupun că tribunalul o să vuiască până la nouă dimineața.

— O să-i dea pe toți pe spate, Jake. Un alb bogat își dezmoștenește familia, îi lasă toată averea menajerei sale de culoare și apoi se spânzură. Glumești?

Nu glumea. Ea reciti testamentul și soțul ei închise ochii, gândindu-se la proces. După ce termină, Carla lăsă cele două pagini pe podea, apoi își roti privirea prin cameră.

— Spune-mi și mie, dragă, doar așa, de curiozitate… cum se stabilește onorariul într-un astfel de caz? Iartă-mă că te întreb. Făcu un gest din mână, cuprinzând întreaga cameră, cu mobila de la târgul de vechituri, cu rafturile ieftine, șubrede și

supraîncărcate, cu imitația de covor persan, cu perdelele la mâna a doua, cu teancurile de reviste de pe podea, toate semne ale sărăciei unor chiriași cu gusturi bune, dar fără mijloace materiale.

— Cum? Vrei o schimbare de domiciliu? Poate un duplex sau o rulotă?

— Nu mă stârni.

— Nu că m-aș fi gândit la asta, dar onorariul ar putea fi consistent.

— Consistent?

— Sigur. Onorariul este stabilit în funcție de munca depusă, de orele pontate, ceva cu care noi nu prea suntem obișnuiți. Avocatul care se ocupă de succesiune este pontat zilnic, fiind chiar plătit pentru timpul său. E ceva nemaiauzit pentru noi. Onorariile trebuie aprobate de judecător, care în acest caz este dragul nostru prieten, distinsul Reuben Atlee, și cum el știe că murim de foame, probabil că va fi generos cu noi. O avere mare, o grămadă de bani, un testament vehement contestat și s-ar putea să scăpăm de faliment.

— O grămadă de bani?

— E doar o figură de stil, dragă. Nu ar trebui să ne lăcomim încă.

— Nu mă lua peste picior, rosti ea, privind în ochii strălucitori ai avocatului.

— Bine. Însă Carla împacheta deja în mintea ei cutii, pregătindu-se de mutare. Făcuse aceeași greșeală cu un an în urmă, când firma lui Jake Brigance obținuse cazul unui cuplu de tineri al căror nou-născut murise într-un spital din Memphis. Un caz promițător de malpraxis se năruise sub verificările meticuloase ale experților, iar Jake nu avusese de ales și trebuise să se mulțumească cu o sumă de nimic.

— Și te-ai dus s-o vezi pe Lettie Lang? întrebă ea.

— Da. Stă lângă Box Hill, într-o comunitate numită Mica Deltă; nu-s prea mulți albi pe-acolo. Soțul ei este un bețiv care nu prea dă pe-acasă. Nu am intrat în casă, dar am impresia că sunt destul de înghesuiți acolo. Am verificat arhiva funciară; nu este proprietatea lor. Este tot o căsuță ieftină închiriată,

cam ca…

— Cam ca maghernița asta, nu?

— Cam ca această casă. Probabil construită de aceiași neisprăviți, care mai mult ca sigur au dat faliment după aceea. În orice caz, noi suntem doar trei, pe când în casa lui Lettie sunt probabil o duzină.

— E cumsecade?

— Destul de cumsecade. Nu am vorbit prea mult. Mi-a lăsat impresia că este o negresă tipică pentru meleagurile astea, cu o casă plină cu copii, un soț mai mult plecat, o slujbă plătită prost și o viață grea.

— Cam dură prezentarea.

— Da, dar conformă cu realitatea.

— E atrăgătoare?

Jake începu să-i maseze gamba dreaptă, pe sub pătură. Rămase o clipă pe gânduri, apoi zise:

— Nu mi-am dat seama; se înserase deja. Are în jur de 45 de ani, pare să fie într-o formă destul de bună și, cu siguranță, nu-i *neatrăgătoare*. De ce întrebi? Crezi că în spatele testamentului domnului Hubbard ar putea exista o motivație sexuală?

— Sexuală? Cine-a pomenit de sex?

— Știu că la asta te gândești. Oare și-a tras-o cu el ca s-o treacă în testament?

— Bine, fie, la asta mă gândeam, și despre asta o să vorbească tot orașul mâine la prânz. Chestia asta duhnește a sex de la o poștă. El era pe moarte, iar ea îl îngrijea. Cine știe ce-au făcut?

— Ai o minte murdară. Îmi place cum gândești.

Mâna lui urcă spre coapsa ei, dar acolo se opri. Se auzi telefonul, făcându-i pe amândoi să tresară. Jake se duse în bucătărie, răspunse și apoi închise.

— E Nesbit, de afară, îi spuse el.

Găsi un trabuc și o cutie de chibrituri și ieși din casă. La capătul scurtei alei, lângă cutia poștală, își aprinse trabucul și suflă un nor de fum în aerul rece al serii. Un minut mai târziu, o mașină de poliție intră pe stradă și se opri încet lângă Jake.

Ofițerul Mike Nesbit se săltă cu greu din mașină, îi dădu bună seara și își aprinse o țigară.

— Bună seara, Mike.

Suflând amândoi fumul, se rezemară de mașină.

— Ozzie n-a găsit nimic despre Hubbard, spuse Nesbit. A căutat în baza de date din Jackson și nimic. Se pare că băiatul își ținea jucăriile în altă parte; în arhivele statului nu apar decât casa, mașinile, terenul și depozitul de cherestea de lângă Palmyra. În afară de asta, nicio urmă. Chiar nimic. Nici conturi bancare. Nici corporații. Nici SRL-uri. Nici parteneriate. Câteva polițe de asigurări pe unde te-ai aștepta, dar atâta tot. Se zvonește că ar fi avut afaceri în alte state, dar nu am ajuns încă până acolo.

Jake dădu din cap, fumând. Nu era foarte surprins.

— Și Amburgh?

— Russell Amburgh este din Foley, Alabama, hăt departe în sud, lângă Mobile. A fost avocat acolo până l-au dat afară din barou acum cincisprezece ani. A băgat mâna în fondurile clienților, dar nu a fost inculpat. Nu are cazier. După ce a renunțat la activitatea juridică, a intrat în afacerile cu cherestea și probabil că așa l-a cunoscut pe Seth Hubbard. Din câte ne dăm noi seama, totul se derulează în condiții legale. Nu știu de ce s-a mutat într-o fundătură ca Temple.

— Mă duc mâine-dimineață acolo. O să-l întreb.

— Bun.

Un cuplu de bătrâni trecu pe lângă ei, cu un pudel bătrân în lesă. Le dădură binețe fără să se oprească. După ce trecură mai departe, Jake mai suflă niște fum și întrebă:

— Ați dat cumva de Ancil Hubbard, fratele lui?

— Nici urmă. Nimic.

— Nu-i de mirare.

— E ciudat. Trăiesc aici de-o viață și n-am auzit niciodată de Seth Hubbard. Tata are optzeci de ani, a trăit și el aici toată viața și nu a auzit niciodată de Seth Hubbard.

— Comitatul ăsta are 32 000 de locuitori, Mike. Nu poți să-i știi pe toți.

— Ozzie îi știe.

Râseră. Nesbit aruncă mucul de țigară pe stradă și se dezmorți.

— Cred că-i cazul să mă duc acasă, Jake.

— Mulțumesc că ai trecut pe-aici. Vorbesc eu mâine cu Ozzie.

— Așa să faci. Pe curând.

*

O găsi pe Carla în dormitorul gol, stând pe un scaun lângă fereastra cu vedere spre stradă. Era întuneric în cameră. El intră fără să facă zgomot și se opri, iar ea zise, după ce se asigură că o ascultă:

— M-am săturat să tot văd mașini de poliție în fața casei, Jake.

El trase aer în piept și făcu încă un pas. Era o conversație cu care se obișnuise deja, și orice cuvânt greșit putea isca un scandal.

— Și eu, rosti el, cu blândețe.

— Ce voia? întrebă ea.

— Nu cine știe ce. Doar să-mi dea niște informații despre Seth Hubbard. Ozzie a întrebat în dreapta și-n stânga, dar n-a aflat mare lucru.

— Și nu putea să te sune mâine? De ce trebuie să vină până aici și să parcheze în fața casei, pentru ca lumea să vadă că familia Brigance nu poate dormi noaptea fără poliție prin preajmă? întrebări fără răspuns.

Jake își ținu gura și ieși din cameră.

8.

Russell Amburgh se ascundea în spatele unui ziar, într-un separeu din capătul Cafenelei. Nu era un muşteriu obişnuit, şi nici nu era prea cunoscut în orăşelul Temple. Se mutase aici pentru o femeie, cea de-a treia soţie, şi erau un cuplu mai degrabă retras. În plus, lucra pentru un om care aprecia discreţia şi izolarea, ceea ce îi convenea de minune lui Amburgh.

Ocupase separeul la câteva minute după ora şapte, comandase cafea şi începuse să citească. Nu ştia nimic cu privire la testamentul sau testamentele lui Seth Hubbard. Deşi lucrase aproape zece ani pentru domnul Hubbard, ştia foarte puţine detalii despre viaţa lui personală. Putea indica majoritatea activelor lui, în niciun caz pe toate, dar aflase de timpuriu că şefului său îi plăcea să aibă secrete. De asemenea, obişnuia să joace feste, să poarte pică şi să ţină lumea în suspans. Călătoriseră împreună prin toată zona de sud-est când domnul Hubbard îşi pusese afacerile în ordine, dar nu fuseseră niciodată apropiaţi. Seth Hubbard nu avea apropiaţi.

Jake intră în local la 7.30 şi îl găsi pe Amburgh în separeul din spate. Cafeneaua era pe jumătate plină, iar Jake, nefiind din partea locului, fu măsurat din priviri de ceilalţi clienţi. Dădu mâna cu Amburgh, făcând schimb de amabilităţi. Ţinând cont de conversaţia pe care o avuseseră cu o zi în urmă, Jake se aştepta la o primire rece şi la o cooperare dificilă, deşi nu îşi făcea foarte multe griji din cauza reacţiei iniţiale a domnului Amburgh. Jake fusese instruit de Seth Hubbard să se ocupe de ceva şi, dacă întâmpina rezistenţă, instanţa avea să îl sprijine. Însă Amburgh părea relaxat şi destul de receptiv. După câteva minute de discuţii despre fotbal şi starea vremii, trecu la afaceri.

— A fost înregistrat testamentul? întrebă el.

— Da, ieri după-amiază la ora cinci. Am plecat de la înmormântare şi am tras o fugă la tribunalul din Clanton.

— Mi-ați adus o copie?

— Da, rosti Jake, fără să bage mâna în vreun buzunar. Dumneavoastră ați fost desemnat executor testamentar. Acum este un document public, deci puteți primi o copie.

— Mă număr printre beneficiari? întrebă Amburgh.

— Nu.

Încuviință grav, iar Jake nu își dădu seama dacă se aștepta sau nu la asta.

— Deci, nu mi-a lăsat nimic prin testament? întrebă Amburgh.

— Nimic. Asta vă surprinde?

Amburgh înghiți în sec și se uită în jur.

— Nu, zise el neconvingător. Nu chiar. Când vine vorba de Seth, nu mă surprinde nimic.

— Nu ați fost surprins că s-a sinucis?

— Deloc, domnule Brigance. Ultimele douăsprezece luni au fost un adevărat coșmar. Seth se săturase să sufere. Știa că era pe moarte. Și noi știam că era pe moarte. Deci, nu-i chiar o surpriză.

— Stați să citiți testamentul mai întâi.

O chelneriță trecu în viteză pe lângă ei, încetinind doar ca să le umple cești le cu cafea. Amburgh sorbi din ceașca lui și rosti:

— Spuneți-mi povestea dumneavoastră, domnule Brigance. De unde îl știați pe Seth?

— Nu l-am cunoscut personal, replică Jake.

Îi explică pe scurt de ce se aflau acum față în față. Amburgh îl ascultă cu atenție. Avea un cap mic și rotund, chel în creștet, și avea un tic nervos de a-și trece mâna peste el, ca și cum cele câteva șuvițe de păr negru rămase trebuiau aranjate în permanență. Purta o cămașă cu mâneci scurte, pantaloni kaki vechi și un hanorac subțire, semănând mai degrabă cu un pensionar decât cu omul de afaceri de la înmormântare.

— Se poate spune că erați omul lui de încredere? vru să știe Jake.

— Nu, deloc. De fapt, nici măcar nu știu de ce a vrut Seth să mă implic în treaba asta. Cunosc alte persoane care îi erau

mai apropiate. Sorbi prelung din cafea, apoi continuă: Eu și Seth nu ne-am înțeles mereu bine. Au fost mai multe momente în care m-am gândit să demisionez. Cu cât făcea mai mulți bani, cu atât își asuma mai multe riscuri. Am avut de mai multe ori impresia că Seth își pusese în minte să bage firma într-un faliment de zile mari, după ce își va fi ascuns în prealabil banii prin alte țări, desigur. Nu-i mai era frică de nimic, ceea ce era înspăimântător.

— Dacă tot am ajuns la subiectul ăsta, haideți să discutăm despre banii lui Seth.

— Sigur. Vă voi spune tot ce știu, însă nu știu nici eu totul.

— De acord, rosti Jake calm, de parcă ar fi revenit cu discuția la starea vremii. De 48 de ore se tot gândise la proporțiile reale ale averii lui Seth. Iar acum urma să afle, în sfârșit. Nu avea niciun carnețel sau ceva de scris la îndemână, doar o ceașcă de cafea neagră în fața sa.

Amburgh aruncă o privire în jur, însă nimeni nu trăgea cu urechea.

— Vă voi dezvălui lucruri mai puțin cunoscute. Nu sunt neapărat confidențiale, dar Seth se descurca de minune să ascundă lucruri.

— Oricum o să iasă totul la iveală, domnule Amburgh.

— Știu. Luă o gură de cafea, de parcă ar fi avut nevoie de un plus de energie, apoi se aplecă ușor în față. Seth avea o grămadă de bani, toți câștigați în ultimii zece ani. A rămas falit și cu un gust amar după cel de-al doilea divorț, furios pe toată lumea, dar hotărât să facă bani. Chiar îi plăcuse cea de-a doua soție și, după ce l-a lăsat cu ochii în soare, a vrut să se răzbune pe ea. Iar pentru Seth, răzbunarea însemna să facă mai mulți bani decât îi luase ea la divorț.

— Îl cunosc bine pe avocatul ei.

— Tipul ăla gras și mătăhălos, cum îl cheamă…?

— Harry Rex Vonner.

— Harry Rex. L-am auzit pe Seth înjurându-l de câteva ori.

— Nu-i singurul care-l înjură.

— Da, așa am auzit și eu. În orice caz, Seth a rămas cu casa și terenul din jur, le-a ipotecat ca să obțină credite și a

cumpărat o fabrică mare de cherestea în apropiere de Dothan, Alabama. Eu lucram acolo, la achizițiile de lemne, și așa l-am cunoscut pe Seth. A cumpărat-o ieftin, la momentul potrivit. Asta se întâmpla pe la sfârșitul lui 1979, prețul placajului crescuse spectaculos și ne mergea bine. Uraganul care trecuse făcuse multe pagube, ceea ce însemna o cerere sporită pentru placaj și cherestea. A ipotecat și fabrica și a cumpărat o fabrică de mobilă în apropiere de Albany, Georgia. Acolo se fac balansoarele alea imense pe care le vezi pe terasele restaurantelor Griddle, dintr-un capăt în celălalt al țării. Seth a negociat un contract cu lanțul de restaurante și peste noapte fabrica s-a trezit că nu mai prididește să facă balansoare. A lichidat stocul, s-a mai împrumutat și a cumpărat încă o fabrică de mobilă în apropiere de Troy, Alabama. Cam tot atunci a găsit un bancher în Birmingham care încerca să își dezvolte mica bancă într-un stil agresiv. El și Seth gândeau la fel, așa că afacerile au început să curgă pe bandă rulantă. Tot mai multe fabrici de mobilă și de cherestea, tot mai multe împrumuturi pentru achiziții de cherestea. Seth avea fler când venea vorba să depisteze afaceri subevaluate sau cu probleme, iar bancherul lui nu îl refuza mai niciodată. L-am avertizat că se îndatorează prea mult, dar era mult prea nesăbuit ca să mă asculte. Avea ceva de dovedit. A cumpărat un avion, l-a lăsat în Tupelo ca să nu știe nimeni de aici de el, și a început să facă curse.

— E o poveste cu final fericit sau…?

— O, da! în ultimii zece ani, Seth a cumpărat vreo treizeci de companii, în special fabrici de mobilă din Sud, mutând câteva dintre ele în Mexic, dar și fabrici de cherestea și depozite de lemne, precum și mii de pogoane de teren împădurit. Toate astea cu bani împrumutați. V-am spus de bancherul din Birmingham, dar au mai fost și alții. Cu cât se dezvolta mai mult afacerea sa, cu atât primea credite mai ușor. Așa cum vă ziceam, uneori devenea înspăimântător, însă omul nu s-a ars niciodată. Nu a vândut absolut nimic din ce a cumpărat, mergând mai departe în căutarea următoarei afaceri. Afacerile și datoriile erau ca un drog pentru Seth. Unii

oameni cad în patima jocurilor de noroc, alți în cea a băuturii, iar alții se țin după femei. Lui Seth îi plăcea la nebunie mirosul banilor altcuiva când cumpăra o nouă companie. Îi plăceau și femeile. Și apoi, din păcate, s-a îmbolnăvit. Cam acum un an, doctorii i-au spus că are cancer pulmonar. Ajunsese deja într-un stadiu avansat când s-a dus el la doctor. I-au zis că mai are cel mult un an de trăit. Vă dați seama că vestea l-a dat peste cap. Fără să se consulte cu nimeni, a decis să vândă tot. Cu câțiva ani în urmă dădusem de cabinetul de avocatură Rush din Tupelo, iar Seth avea în sfârșit niște oameni pe care să se poată bizui. Detesta avocații și îi concedia la fel de repede cum îi angaja. Însă cei de la Rush l-au convins să își consolideze toate activele într-un holding. Anul trecut, în noiembrie, a vândut holdingul unui consorțiu influent din Atlanta pentru suma de 55 de milioane de dolari. Și-a plătit toate datoriile, care se ridicau la 35 de milioane.

— Și a rămas cu douăzeci?

— A rămas cu aproximativ douăzeci, da. Au mai rămas câteva detalii de reglat. Eu unul aveam niște acțiuni la holding, așa că am obținut o sumă frumușică din afacerea asta. M-am pensionat la sfârșitul anului trecut. Nu știu ce-a făcut Seth cu banii de atunci, probabil că i-a îngropat în curtea din spate. În plus, a mai acumulat și alte active pe care nu le-a inclus în holding. Are o cabană în munții din Carolina de Nord, plus alte active. Probabil că are și un cont sau două în străinătate.

— Probabil?

— Nu vă pot spune cu certitudine, domnule Brigance. Vă zic și eu ce am auzit de-a lungul timpului. După cum spuneam, lui Seth Hubbard îi plăcea să aibă secrete.

— Ei bine, domnule Amburgh, dumneavoastră ca executor și eu ca avocat trebuie să dăm de urma tuturor activelor.

— Nu ar trebui să fie prea greu. Vom avea nevoie de acces la biroul său.

— Și unde-i biroul?

— La depozitul de lemne de lângă Palmyra. Acolo avea singurul birou. Are o secretară acolo, Ariene, care se ocupă de

toate. Am vorbit cu ea duminică noapte și i-am sugerat să țină totul sub cheie până primește vreo veste de la avocați.

Jake luă o nouă gură de cafea și încercă să proceseze tot ce auzise.

— Douăzeci de milioane de dolari deci. Nu cred că mai știu pe cineva din comitatul Ford cu atâția bani.

— Aici nu vă pot ajuta, domnule Brigance. Nu am locuit niciodată acolo. Vă asigur totuși că în comitatul Milburn nu-i nimeni care să aibă măcar o părticică din acea sumă.

— Ce să-i faci? Sudul rural…

— Într-adevăr. Tocmai asta-i extraordinar la povestea lui Seth. S-a trezit într-o bună zi la șaizeci de ani și-a zis: Sunt falit, m-am săturat să fiu falit și al naibii să fiu dacă n-o să fac bani! A avut noroc cu primele două afaceri, apoi a descoperit cât de ușor se poate îmbogăți folosindu-se de banii altora. Și-a ipotecat casa și terenul de vreo zece ori. Asta înseamnă să ai sânge în instalație!

Chelnerița îi aduse terci de ovăz domnului Amburgh și jumări lui Jake. În timp ce își punea sare și zahăr în mâncare, Amburgh întrebă:

— Și-a dezmoștenit copiii?

— Da.

Un surâs, o ușoară înclinare a capului, nici urmă de surprindere.

— Vă așteptați la asta? întrebă Jake.

— Nu mă aștept la nimic, domnule Brigance, de aceea nu mă surprinde nimic, replică el, încrezut.

— Ei bine, am o surpriză pentru dumneavoastră, rosti Jake. Și-a dezmoștenit copiii, le-a exclus pe ambele foste soții, care oricum nu puteau ridica pretenții, și i-a lăsat în testament doar pe fratele său de mult dispărut, Ancil, care probabil că a murit între timp, în caz contrar va primi 5%, biserica tot cu 5%, și restul de 90% menajerei sale de culoare, o anume Lettie Lang.

Amburgh se opri din mestecat și rămase cu gura căscată. Își miji ochii și se încruntă.

— Nu-mi spuneți că nici asta nu vă surprinde, zise Jake

triumfător, apoi înfulecă niște jumări.

Amburgh trase aer în piept și întinse mâna spre el. Jake scoase o copie a testamentului din buzunar și i-o dădu. Ridurile i se adânciră pe măsură ce citi cele două pagini. Începu să clatine din cap, nevenindu-i să creadă. Îl mai citi o dată, apoi îl împături și îl puse deoparte.

— Ați cunoscut-o cumva pe Lettie Lang? întrebă Jake.

— Nu am întâlnit-o niciodată. Nu am fost niciodată acasă la Seth, domnule Brigance. Nu l-am auzit niciodată vorbind despre ea sau despre angajații de-acolo. Seth compartimenta totul, și majoritatea acestor compartimente din viața lui rămâneau ascunse de ochii lumii. O cunoașteți pe această femeie?

— Ieri am întâlnit-o pentru prima oară. O să treacă pe la mine după-amiază.

Amburgh împinse încet farfuria și castronul cu vârfurile degetelor; micul dejun se încheiase, își pierduse apetitul.

— De ce a făcut asta, domnule Brigance?

— Aveam de gând să vă pun aceeași întrebare.

— Este limpede că nu are sens, de aceea testamentul va avea probleme mari. Nu mai era în toate mințile. Nu poți întocmi un testament valabil dacă ți-ai pierdut capacitatea testamentară.

— Sigur că nu, dar momentan situația nu este foarte clară. Pe de altă parte, se pare că și-a planificat moartea în cele mai mici detalii, de parcă ar fi știut perfect ce face. Și totuși, este greu de explicat de ce i-a lăsat totul menajerei.

— Poate că l-a influențat cumva.

— Sunt convins că așa va spune lumea.

Amburgh întinse mâna spre buzunar și zise:

— Vă deranjează dacă fumez?

— Nu.

Își aprinse o țigară mentolată și scutură scrumul peste terci. Simțea cum îi vâjâie capul, cum nimic nu mai avea sens. Într-un final spuse:

— Nu știu dacă sunt în stare să fac asta, domnule Brigance. M-o fi numit el executor testamentar, dar asta nu înseamnă că

trebuie să și accept.

— Ați spus că ați fost avocat cândva. Ați vorbit ca un adevărat avocat acum.

— Pe vremuri am fost și eu un avocățel de provincie, ca atâtea alte milioane. În Alabama, ce-i drept, dar legile nu diferă prea mult de la stat la stat.

— Aveți dreptate. Nu sunteți obligat să acceptați rolul de executor.

— Cine ar vrea să se bage în nebunia asta?

„Cu siguranță, eu”, se gândi Jake, fără să spună însă nimic cu voce tare. Chelnerița debarasă masa și umplu încă o dată ceștile cu cafea.

Amburgh reciti testamentul și-și aprinse încă o țigară. După ce suflă fumul, zise:

— Uitați ce-i, domnule Brigance, permiteți-mi să gândesc cu voce tare. Seth pomenește ceva despre un testament anterior, unul întocmit anul trecut de cabinetul de avocatură Rush din Tupelo. Îi cunosc pe tipii ăia și cred că nu greșesc dacă presupun că testamentul lor este mult mai gros, mai detaliat și întocmit în așa fel încât să profite de planificările financiare, de excluderea cadourilor de la impozitare, de transferuri ce sar peste câteva generații, mă rog, de tot ce e nevoie ca să protejeze averea și să evite în mod legal cât mai mult din taxe. Mă urmăriți?

— Da.

— Și apoi, în ultimul moment, Seth întocmește acest document, lasă aproape întreaga avere menajerei sale de culoare și se asigură că o mare parte din această avere se va duce pe impozite. Mă urmăriți?

— Impozitul va fi cam de 50%, confirmă Jake.

— Jumătate de avere irosită din start. Vi se pare că așa ar face un om în toate mințile, domnule Brigance?

Răspunsul era destul de evident, dar Jake nu avea de gând să cedeze cu niciun chip.

— Sunt sigur că voi auzi acest argument și în instanță, domnule Amburgh. Treaba mea este să deschid succesiunea și să îndeplinesc dorințele clientului meu.

— Ați vorbit ca un adevărat avocat.

— Vă mulțumesc. Aveți de gând să acceptați rolul de executor?

— Voi fi plătit?

— Da, veți avea un onorariu pe care îl va stabili judecătorul.

— Cât timp îmi va lua?

— S-ar putea să dureze. Dacă testamentul va fi contestat, ceea ce pare foarte probabil, s-ar putea să fim la tribunal ore și zile în șir. Ca executor, va trebui să fiți de față și să ascultați fiecare martor în parte.

— Dar, domnule Brigance, mie nu-mi place testamentul ăsta. Nu sunt de acord cu ce a făcut Seth. Nu am văzut celălalt testament, cel gros, dar sunt convins că o să-mi placă mai mult. De ce să fac eu pe avocatul pentru această tâmpenie scrisă de mântuială în ultima clipă, care lasă totul unei menajere de culoare fără niciun merit, care probabil că a avut o influență nefastă asupra bătrânului? Înțelegeți ce vreau să spun?

Jake încuviință și se încruntă, cuprins de îndoială. După treizeci de minute în compania acestui individ, era convins că nu voia să-și petreacă un an întreg cu el. Înlocuirea unui executor nu era o treabă prea complicată în general, iar Jake știa că îl putea convinge pe judecător să scape de tipul ăsta. Amburgh aruncă din nou o privire în jur și zise încet:

— Nu are niciun sens. Seth a trudit ca un câine în ultimii zece ani de viață ca să facă avere. A riscat enorm. A avut noroc. Și apoi lasă totul unei femei care nu a contribuit cu nimic la succesul lui. Mă cam scârbește, domnule Brigance. Mă scârbește și mă face să fiu foarte suspicios.

— Atunci nu acceptați rolul de executor, domnule Amburgh. Sunt sigur că instanța poate găsi pe altcineva pentru această treabă. Jake ridică testamentul, netezi cutele și îl băgă la loc în buzunar, însă mai gândiți-vă puțin. Nu-i nicio grabă.

— Când va începe bătălia?

— În curând. Ceilalți avocați vor veni cu testamentul

anterior.

— Cred că o să fie fascinant.

— Vă mulțumesc pentru timpul acordat, domnule Amburgh. Iată cartea mea de vizită.

Jake își lăsă cartea de vizită și o bancnotă de cinci dolari pe masă și ieși repede din local. Rămase în mașină o clipă, încercând să își adune gândurile și să se concentreze asupra unei averi contestate, în valoare de 20 de milioane de dolari.

Cu un an în urmă, Clantonul vuise din cauza unui proces intentat pentru o poliță de asigurare a unei fabrici de îngrășăminte care arsese din temelii în mod misterios. Fabrica îi aparținea unui individ fără scrupule din partea locului, pe nume Bobby Carl Leach, un tip dubios cu mai multe procese și clădiri incendiate în trecut. Din fericire, Jake nu fusese implicat în litigiu; îl evitase intenționat pe Leach. Însă în timpul procesului, se aflase că Leach avea o valoare netă de vreo patru milioane de dolari. În registrul său contabil nu erau trecute lichiditățile, dar după ce se scăzuseră pasivele din active, suma rămasă fusese chiar impresionantă. Asta iscase discuții și certuri cu privire la persoana cea mai bogată din comitatul Ford. Dezbaterile aveau loc peste tot, dimineața la cafea, în barurile unde se întâlneau bancherii după program, în tribunal unde avocații se adunau să comenteze ultimele dovezi.

Bobby Carl, cu cele patru milioane ale sale, era clar în fruntea listei. Poziția ar fi fost ocupată de clanul Wilbanks dacă Lucien nu ar fi risipit averea familiei cu zeci de ani în urmă. Erau pomeniți și niște fermieri, dar numai din obișnuință. Aveau niște „bani moșteniți”, ceea ce spre sfârșitul anilor ’80 însemna că dețineau terenuri, dar se chinuiau să-și plătească facturile. Un ins pe nume Willie Traynor vânduse *The Ford County Times* cu opt ani în urmă pentru suma de 1,5 milioane de dolari, și se zvonea că își dublase câștigurile la bursă. Însă zvonurile despre Willie nu prea fuseseră luate vreodată în serios. O femeie de 98 de ani avea capital bancar în valoare de șase milioane de dolari. Pe măsură ce această dispută avansa, a apărut și o listă anonimă în biroul unui

grefier, curând distribuită în tot orașul. Era intitulată pompos „Lista Forbes a celor mai bogați zece locuitori din comitatul Ford”. Toată lumea avea un exemplar, ceea ce alimenta bârfele. Lista fusese redactată, lărgită, detaliată, amendată și modificată, ba chiar fusese pomenită prin romane, dar nicăieri nu apărea menționat domnul Seth Hubbard.

Speculațiile locuitorilor orașului continuaseră cu entuziasm câteva săptămâni înainte să rămână fără combustibil. În mod deloc surprinzător, Jake nu își văzuse niciodată numele pe listă.

Chicoti gândindu-se la modul spectaculos în care avea să-și facă apariția pe această listă doamna Lettie Lang.

9.

În ultima sa zi de muncă, Lettie sosi cu o jumătate de oră mai devreme în speranța că o asemenea punctualitate i-ar putea impresiona pe domnul Herschel și pe doamna Dafoe; că se vor răzgândi și o vor lăsa să-și păstreze slujba. La 7.30, își parcă Pontiacul său vechi de doisprezece ani lângă furgoneta domnului Seth. Nu îi mai spunea domnul Seth de luni bune, cel puțin nu când erau doar ei doi. De față cu alți oameni i se adresa în continuare cu „domnul”, dar numai pentru a păstra aparențele. Trase aer în piept și strânse tare volanul în mâini, îngrozită că va trebui să dea din nou ochii cu oamenii aceia. Aveau să plece în curând, cât de curând posibil. Îi auzise lamentându-se că erau siliți să își petreacă două nopți acolo. Aveau probleme mari acasă și voiau să plece cât mai repede. Înmormântarea tatălui lor nu fusese decât o bătaie de cap. În plus, urau comitatul Ford.

Abia dacă pusese geană pe geană. Cuvintele domnului Brigance – „o parte însemnată din avere” – îi răsunaseră în cap toată noaptea. Nu-i zisese lui Simeon. Poate că avea să o facă mai târziu. Poate că avea să-l lase pe domnul Brigance să o facă. Simeon încercase să o descoasă și să afle ce voia avocatul și ce-i spusese, însă Lettie era prea tulburată și speriată ca să îi poată împărtăși ceva. Și cum i-ar fi putut explica o situație pe care nu o înțelegea nici ea? Oricât de nedumerită ar fi fost, Lettie știa că ar fi fost o prostie din partea ei să creadă într-o soluționare pozitivă. Avea să creadă abia în ziua în care avea să vadă banii, nu mai devreme.

Ușa dintre bucătărie și garaj era descuiată. Lettie intră tiptil și se opri să asculte dacă erau semne de activitate. Televizorul din salon era pornit. Se auzea apa fierbând în cafetieră. Tuși cât putu de tare și auzi o voce de bărbat:

— Lettie, tu ești?

— Da, rosti ea pe un ton mieros.

Intră în salon cu un zâmbet fals pe față și îl găsi pe Ian

Dafoe pe canapea, încă în pijamale, înconjurat de tot felul de documente și pierdut în detaliile unei afaceri în derulare.

— Bună dimineața, domnule Dafoe, zise ea.

— Bună dimineața, Lettie, o salută el cu un surâs. Ce mai faci?

— Sunt bine, mulțumesc. Dumneavoastră?

— Așa și-așa. Am stat toată noaptea să lucrez la astea, spuse el, arătând spre neprețuitele sale documente, de parcă ea ar fi știut la ce se referă. Poți să-mi aduci niște cafea, te rog? Fără zahăr.

— Da, domnule.

Lettie îi aduse cafeaua, pe care el o acceptă fără vreun cuvânt de mulțumire, pierdut din nou în hârtiile sale. Ea se întoarse în bucătărie, își turnă niște cafea și, când deschise frigiderul ca să scoată frișcă, văzu o sticlă de votcă aproape goală. Nu mai văzuse niciodată tărie în casă; Seth nu ținea așa ceva. O dată pe lună aducea acasă câteva beri, le punea în frigider, și de obicei uita de ele.

Chiuveta era plină cu vase murdare – de ce să se ostenească ei să le pună în mașina de spălat vase dacă au servitoare care să facă asta? Lettie se apucase să facă curat când domnul Dafoe se ivi în prag și zise:

— Mă duc să fac un duș. Ramona nu se simte prea bine, probabil s-a ales cu o răceală.

Oare răceala să fi fost de vină sau votca? se gândi Lettie. Însă cu glas tare rosti:

— Îmi pare rău. Pot face ceva pentru dumneaei?

— Nu cred. Însă nu ar strica să ne faci un mic dejun cu ouă și șuncă. Eu vreau omletă, nu știu Herschel ce preferă.

— O să-l întreb.

De vreme ce plecau atât ei, cât și servitoarea, și cum casa urma să fie pusă sub lacăt, apoi vândută sau lăsată nefolosită, Lettie decise să facă curat în cămară și în frigider. Prăji șuncă și cârnați, făcu clătite, omletă și cașcaval pane și încălzi biscuiți cumpărați de la magazin, din sortimentul preferat de Seth. Masa era încărcată cu castroane și farfurii aburinde când cei trei se așezară pentru micul dejun, plângându-se întruna

de toată mâncarea și de tot deranjul. Însă mâncară. Ramona, cu ochii umflați și fața roșie, păru să aprecieze în mod deosebit grăsimile, fără să vorbească prea mult. Lettie rămase prin preajmă câteva minute, servindu-i, și atmosfera din încăpere fu apăsătoare. Bănuia că avuseseră o noapte zbuciumată, plină de băutură și certuri în încercarea de a supraviețui până a doua zi într-o casă pe care o urau. Se furișă în dormitoare și răsuflă ușurată când văzu că își făcuseră deja bagajele.

De acolo, îi auzi pe Herschel și pe Ian discutând despre vizita pe care aveau să le-o facă avocaților. Ian susținea că era mai ușor pentru avocați să vină acasă la Seth decât le-ar fi fost lor trei să meargă la Tupelo.

— Sigur că pot veni ei încoace, rosti Ian. O să ajungă la zece.

— Bine, bine, încuviință Herschel, apoi își coborâră vocile.

După micul dejun, în timp ce Lettie debarasa masa și spăla vasele, cei trei ieșiră din nou în curtea interioară, unde se așezară la masa de picnic și își băură cafeaua la lumina soarelui. Ramona părea să-și mai revină. Lettie, care trăia cu un bețiv, intui că majoritatea dimineților nu începeau prea bine pentru doamna Dafoe. Se auziră râsete acum că lăsaseră în urmă vorbele grele rostite noaptea trecută.

Se auzi soneria de la ușă; era un lăcătuș din Clanton. Herschel îl conduse prin casă și îi explică cu glas tare, ca să-l audă Lettie, că voiau yale noi la cele patru uși ale casei. Când omul se apucă de treabă, începând cu ușa din față, Herschel veni în bucătărie și zise:

— Punem yale noi, Lettie, așa că vechile chei nu o să mai meargă.

— Eu n-am avut niciodată vreo cheie de-aici, spuse ea destul de tăios, pentru că le mai zisese asta o dată.

— Bine, replică Herschel, fără să o creadă pe cuvânt. O să-i lăsăm o cheie lui Calvin, iar pe celelalte o să le luăm noi. Cred că o să mai trec eu pe aici din când în când ca să mă asigur că este totul în regulă.

„Fă ce vrei”, se gândi Lettie, dar nu zise decât:

— Pot veni să fac curat oricând doriți. Îmi poate da Calvin drumul înăuntru.

— Nu va fi nevoie, dar mulțumesc. Ne întâlnim cu avocații aici, la ora zece, așa că mai fă niște cafea. După aceea vom pleca acasă. Mă tem că nu vom mai avea nevoie de serviciile tale, Lettie. Îmi pare rău, însă moartea lui tata schimbă totul.

Ea strânse din dinți și spuse:

— Înțeleg.

— Cât de des te plătea?

— În fiecare vineri, pentru patruzeci de ore.

— Și vinerea trecută te-a plătit?

— Da.

— Deci noi trebuie să-ți plătim pentru luni, marți și pentru jumătate din ziua de azi, nu?

— Așa cred.

— La un tarif de cinci dolari pe oră.

— Da, domnule.

— Încă nu-mi vine să cred că te plătea atât de mult, rosti Herschel, deschizând ușa și ieșind în curtea interioară.

*

Lettie schimba așternuturile când sosiră avocații. În ciuda costumelor închise la culoare și a expresiilor grave de pe fețe, ai fi zis că erau Moș Crăciun aducând saci cu jucării copiilor cuminți.

Cu puțin înainte ca ei să parcheze pe aleea din fața casei, Ramona, în pantofi cu toc, perle și o rochie mult mai frumoasă decât cea pe care o purtase la înmormântare, trase cu ochiul pe fereastră de câteva zeci de ori. Ian, acum cu haină și cravată, se foia agitat în salon, uitându-se la ceas. Herschel, bărbierit pentru prima oară de când venise aici, intra și ieșea pe ușa de la bucătărie.

În ultimele trei zile, Lettie auzise suficient ca să-și dea seama că așteptările erau mari. Nu știau câți bani avea bătrânul Seth la bancă, dar îi ducea mintea să creadă că ceva tot era acolo. Și oricum erau niște bani picați din cer. Numai casa și terenul valorau cel puțin jumătate de milion, conform estimărilor lui Ian. Cât de des se întâmplă să ai ocazia să

împărți 500 000 de dolari? Apoi mai era și depozitul de lemne și Dumnezeu mai știe ce.

Se adunară în salon. Trei avocați, trei potențiali beneficiari, toți bine îmbrăcați, cu maniere impecabile și relaxați. Servitoarea, în cea mai bună rochie albă de bumbac pe care o avea, le aduse cafea și prăjituri, după care se retrase discret să asculte ce vorbeau.

Avocații își prezentară condoleanțele. Îl cunoșteau pe Seth de câțiva ani și îl admiraseră mult. Ce mai om! Era foarte posibil ca avocații să aibă o părere mai bună despre Seth decât aveau propriii lui copii, dar în acele clipe nimeni nu se gândi la asta. Herschel și Ramona își interpretară bine rolurile, chiar admirabil, în faza de început a discuției. Ian părea plictisit de aceste tatonări și dornic să treacă la afaceri.

— Am o idee, zise Herschel. Ar putea să ne asculte cineva aici. Este o zi minunată, așa că haideți să ieșim în curtea interioară ca să putem purta o discuție confidențială.

— Și tu acum, Herschel, protestă Ramona, dar Ian se ridicase deja în picioare.

Tot grupul trecu prin bucătărie, ieșind în curtea interioară unde se așezară din nou la masa de picnic. Cu o oră mai devreme, Lettie anticipase asta și crăpase o fereastră de la baie. Se așeză pe marginea căzii, de unde putea auzi mai bine ca oricând.

Domnul Lewis McGwyre își deschise servieta grea și scoase un dosar. Împărți trei copii ale unui document cu mai multe pagini și începu:

— Firma noastră a pregătit acest act pentru tatăl vostru acum mai bine de un an. Sunt foarte multe formulări standard acolo, ne cerem scuze, dar sunt necesare.

Ramona, agitată și cu ochii încă roșii, zise:

— O să-l citesc mai târziu. Spuneți-ne, vă rog, ce scrie în testament.

— Bine, spuse domnul McGwyre. Mai pe scurt, fiecare din voi doi, Herschel și Ramona, primește 40% din avere. O parte în mod direct, o altă parte în depozite bancare, dar ideea este că voi doi veți moșteni 80% din averea domnului Hubbard.

— Și restul de 20%? întrebă Ian.

— 15% sunt direcționate în depozite bancare pentru nepoți, iar 5% reprezintă o donație către Biserica Creștină Irish Road.

— În ce constă averea? întrebă Herschel.

Stillman Rush replică foarte calm:

— Activele sunt consistente.

*

Când Lettie ieși o jumătate de oră mai târziu cu un ibric de cafea proaspătă, atmosfera se schimbase într-un mod dramatic. Dispăruseră complet nervozitatea, agitația, impresia inițială de tristețe și pierdere, toate acestea fiind înlocuite cu o vioiciune pe care numai o avere nemuncită, picată din cer, o poate produce. Tocmai câștigaseră la loterie; acum singura lor grijă era cum să pună mâna pe bani. Fiind vorba de o sumă mare, cei șase amuțiră când apăru Lettie. Nu scoaseră nicio vorbă cât le turnă ea cafea. După ce închise ușa de la bucătărie în urma ei, cei șase începură să sporovăiască din nou.

Lettie asculta și era tot mai nedumerită cu fiecare minut ce trecea.

Testamentul de pe masă îl desemna pe Lewis McGwyre drept executor testamentar, ceea ce însemna că nu doar întocmise testamentul, dar era responsabil și pentru autentificarea și administrarea acestuia. Cel de-al treilea avocat, domnul Sam Larkin, fusese principalul consilier pe probleme de afaceri al lui Seth și părea să își aroge merite pentru nemaipomenitul său succes. Larkin le vorbi despre afacerile tatălui lor, încântându-i cu povești despre curajul de care dăduse dovadă Seth când împrumutase sumele acelea aparent nesăbuite. Reieșea că Seth fusese mai deștept decât ei toți. Numai pe Ian îl plictiseau toate acestea.

Domnul McGwyre le spuse că, de vreme ce tot erau în comitatul Ford, plănuiau să tragă o fugă la tribunal și să depună actele necesare pentru inițierea procedurilor succesorale. În ziarul comitatului avea să fie publicată o înștiințare către toți creditorii vreme de nouăzeci de zile, prin care aceștia erau invitați să revendice sumele datorate de

Seth. Sincer vorbind, le zise domnul McGwyre, era puțin probabil să existe creditori necunoscuți. Seth era conștient de moartea sa iminentă. Cei doi vorbiseră cu mai puțin de o lună în urmă.

— Una peste alta, spuse Stillman Rush, considerăm că va fi o dezbatere de rutină, dar tot va dura.

Alte onorarii, se gândi Ian.

— Peste câteva luni vom depune în instanță un bilanț și un inventar al activelor și pasivelor tatălui vostru. Pentru asta, va trebui să angajăm o firmă de contabilitate (știm noi câteva) care să identifice toate activele existente. Toate proprietățile imobiliare trebuie estimate, toate proprietățile personale, listate. Este un proces destul de lung.

— Cât de lung? întrebă Ramona.

Cei trei avocați se foiră la unison, reacția obișnuită când li se solicită o informație precisă. Lewis McGwyre, cel mai vârstnic dintre ei, ridică din umeri și răspunse:

— Aș zice că undeva între douăsprezece și optsprezece luni.

Ian se strâmbă când auzi asta și se gândi la toate împrumuturile pe care trebuiau să le facă în următoarele șase luni. Herschel se încruntă, chiar dacă încerca să se poarte ca și cum ar fi avut conturile pline și nu resimțea nicio presiune. Ramona clătină mânioasă din cap și întrebă:

— De ce durează atât de mult?

— O întrebare bună, replică domnul McGwyre.

— O, mulțumesc.

— Douăsprezece luni nu înseamnă prea mult când vine vorba despre asemenea chestiuni. E nevoie de o muncă preliminară asiduă. Din fericire, tatăl vostru deținea active consistente. Rareori se întâmplă asta. Dacă ar fi murit lefter, totul s-ar fi încheiat în nouăzeci de zile.

— În Florida perioada medie de autentificare este de treizeci de luni, zise domnul Larkin.

— Da, dar noi nu suntem în Florida, replică Ian, cu o privire glacială.

— Există o clauză prin care se permite împărțirea parțială a averii, adăugă repede Stillman Rush; asta înseamnă că veți

putea lua o parte din ea înainte de încheierea procedurilor.

— Îmi place cum sună asta, zise Ramona.

— Putem vorbi și de taxe? insistă Ian. La cât se ridică ele, cu aproximație?

Domnul McGwyre se lăsă încrezător pe spate și își puse picior peste picior. Zâmbind și dând din cap, spuse:

— În cazul unei averi atât de mari, neexistând nicio soție, taxele ar trebui să fie nimicitoare, peste 50%. Însă datorită prevederii domnului Hubbard și a expertizei noastre, am reușit să întocmim un plan – ridică o copie a testamentului – și cu ajutorul unor conturi și a altor mijloace, am redus taxele propriu-zise la aproximativ 30%.

Ian nu avea nevoie de calculator. Douăzeci de milioane ca avere netă minus 30% urma să lase o sumă de vreo 14 milioane de dolari. 40% din această sumă pentru scumpa lui soție însemna că partea lor avea să fie de aproximativ 5,6 milioane. Un venit net, neimpozitabil, de vreme ce toate taxele statale și federale urmau să fie percepute în prealabil. În acel moment, Ian, diverșii săi parteneri și companiile lor datorau peste patru milioane de dolari mai multor bănci, jumătate din această sumă depășind deja data scadentă.

Herschel calculă și el în minte, dar mai încet, îngânând. Câteva secunde mai târziu, ajunse și el la o sumă de aproximativ 5,5 milioane de dolari. Se săturase să locuiască cu mama lui. Și nu trebuia să-și mai facă griji pentru taxele de școlarizare ale copiilor.

Ramona îi aruncă un zâmbet răutăcios soțului ei.

— Douăzeci de milioane, Ian, zise ea, nu-i chiar rău pentru un… Cum îi spuneai tu? Pentru un tăietor de lemne necioplit.

Herschel își închise ochii și răsuflă când Ian zise:

— Of, haide, Ramona…

Avocații își priveau pantofii cu mare interes.

— Tu n-o să faci douăzeci de milioane în toată viața ta, insistă ea, iar tati a reușit în zece ani. Și familia ta, cu toate băncile pe care le-a deținut cândva, nu a avut niciodată atâția bani. Îți vine să crezi, Ian?

Ian rămase cu gura căscată, holbându-se la ea. Dacă ar fi

fost singuri, s-ar fi luat la ceartă cu ea, dar acum nu avea ce să facă. „Păstrează-ți calmul, își zise, ținându-și mânia în frâu. Păstrează-ți dracului calmul pentru că nenorocita aia cu rânjetul pe buze urmează să moștenească mai multe milioane de dolari, și chiar dacă banii vor arunca probabil în aer căsnicia noastră, tot mă voi alege și eu cu ceva."

Stillman Rush își închise servieta și spuse:

— Ei bine, ar cam fi cazul să plecăm. Vom trece pe la tribunal și vom iniția procedurile, după care va trebui să ne întâlnim cât de curând posibil. Stătea în picioare, simțind brusc nevoia de a se despărți de familie. McGwyre și Larkin săriră și ei în picioare, închizându-și servietele și luându-și și ei rămas-bun. Insistară asupra faptului că nu era nevoie să fie conduși până la poartă și aproape o luară la fugă.

După ce plecară avocații, se lăsă o tăcere lungă și apăsătoare în curtea interioară; cei trei evitară să se privească, așteptând să vadă cine avea să vorbească primul. Orice cuvânt nelalocul lui putea isca o altă ceartă sau chiar ceva mai rău. Într-un final, Ian, cel mai furios dintre ei, își întrebă soția:

— De ce ai zis una ca asta de față cu avocații?

Herschel interveni și el:

— Nu, de ce ai zis-o, punct?

Ea își ignoră fratele și se răți la soțul său:

— Deoarece voiam s-o spun de multă vreme, Ian. Mereu ne-ai privit de sus, mai ales pe tata, și acum deodată îi numeri banii.

— Nu asta facem toți? întrebă Herschel.

— Taci din gură, Herschel, se răsti ea. Fără să-i dea atenție fratelui ei, rămase cu privirea ațintită asupra lui Ian. Acum pot să divorțez de tine.

— Nu ți-a luat mult.

— Nu.

— Hai, oameni buni, îi imploră Herschel. Nu era prima amenințare cu divorțul la care era martor. Hai să mergem înăuntru, să terminăm de împachetat și să plecăm de-aici.

Bărbații se ridicară încet și intrară în casă. Ramona rămase cu ochii la copacii din depărtare, din spatele curții și până în

pădurea unde se juca în copilărie. Nu mai simțise o asemenea libertate de ani buni.

*

Înainte de amiază sosi o altă prăjitură și Lettie încercă să o refuze. Se așeză apoi la masa din bucătărie unde șterse oalele pentru ultima oară. Soții Dafoe își luară un rămas-bun scurt numai pentru că nu puteau să plece fără să o facă. Ramona îi promise că vor păstra legătura și așa mai departe. Lettie îi urmări urcând în mașină fără să scoată o vorbă. Îi aștepta un drum lung până în Jackson.

La amiază, Calvin sosi conform înțelegerii, și Herschel îi dădu o cheie de la noile yale. Calvin trebuia să verifice casa o dată la două zile, să taie iarba, să mături frunzele și așa mai departe.

După ce Calvin plecă, Herschel zise:

— Deci, Lettie, presupun că îți datorăm plata pentru optsprezece ore, la un tarif de cinci dolari ora, nu?

— Cum spuneți dumneavoastră.

Îi scrise un cec la masă.

— Nouăzeci de dolari, mormăi el încruntat, încă nemulțumit de suma excesivă pe care i-o plătea. Semnă cecul, i-l dădu și spuse: Poftim, de parcă i-ar fi făcut un cadou.

— Vă mulțumesc.

— Mulțumesc și eu, Lettie, pentru că ai avut grijă de tata, de casă și de toate celelalte. Știu că nu ți-e ușor.

Ea răspunse pe un ton ferm:

— Înțeleg.

— După cum văd eu lucrurile, sunt sigur că nu ne vom mai vedea vreodată, dar vreau să știi că îți suntem recunoscători pentru tot ce-ai făcut pentru tatăl nostru.

„Ce mai baliverne!” se gândi Lettie, dar zise:

— Vă mulțumesc. Avea ochii în lacrimi când împături cecul.

După o pauză stingheră, el spuse:

— Și-acum, Lettie, aș vrea să pleci ca să pot încuia.

— Da, domnule.

10.

Trei avocați bine îmbrăcați, care nu erau localnici, intrând țanțoși în tribunal într-o miercuri dimineață, nu puteau să nu atragă atenția lumii, ceea ce nu părea să-i deranjeze deloc. Un singur avocat ar fi fost suficient pentru această sarcină banală, însă fiind trei, puteau încasa un onorariu triplu. Nu îi băgară în seamă pe avocații din partea locului, pe funcționari și pe clienții obișnuiți ai tribunalului, ci se duseră țintă în biroul Registraturii. Acolo fură întâmpinați de Sara, care fusese anunțată în prealabil de Jake Brigance, anunțat la rândul său printr-un apel neașteptat de Lettie Lang, aflată încă acasă la Seth, că o trupă întreagă de avocați plecaseră de-acolo către Clanton.

Stillman Rush îi aruncă un zâmbet cuceritor Sarei, care mesteca încet gumă și îi privea ca pe niște infractori.

— Suntem de la cabinetul de avocatură Rush din Tupelo, se prezentă el, fără ca vreuna dintre celelalte trei funcționare să-și ridice privirea. Muzica în surdină nu fu oprită.

— Felicitări, zise Sara. Bine-ați venit în Clanton.

Lewis McGwyre își deschisese servieta elegantă și scotea actele din ea.

— Mda, mă rog… spuse Stillman. Trebuie să depunem o cerere pentru deschiderea unei proceduri succesorale.

Cu un foșnet, actele aterizară pe tejgheaua din fața Sarei, care, mestecând în continuare, se uită la ele fără să le atingă.

— Cine a murit? întrebă ea.

— Un domn pe nume Seth Hubbard, răspunse Stillman, pe un ton ceva mai ridicat, dar nu suficient de tare pentru a atrage atenția cuiva din biroul Registraturii comitatului Ford.

— N-am auzit în viața mea de el, rosti Sara, impasibilă. Locuia în comitatul ăsta?

— Da, aproape de Palmyra.

Luă într-un final actele, le ridică și se încruntă.

— Când a murit? întrebă ea.

— Duminica trecută.

— L-au îngropat deja?

Stillman fu cât pe ce să se răţoiască la ea – „chiar crezi că-i treaba dumitale?” – dar se abţinu. Era pe teren străin, şi ar fi putut avea necazuri dacă îi supăra pe funcţionari. Înghiţi în sec, izbuti să zâmbească şi zise:

— Ieri.

Sara îşi dădu ochii peste cap de parcă ar fi ceva.

— Seth Hubbard? Seth Hubbard? Aruncă peste umăr: Hei, Eva, nu am primit deja ceva pentru Seth Hubbard?

Eva replică de la vreo zece metri distanţă:

— Ieri după-amiază. Un dosar nou în raftul ăla.

Sara se dădu puţin înapoi, scoase un dosar şi se uită prin el sub privirile înfrigurate ale avocaţilor. Într-un final, zise:

— Da, am primit o cerere pentru autentificarea ultimului testament al domnului Henry Seth Hubbard, depusă ieri după-amiază la ora 4.55.

Cei trei avocaţi dădură să spună ceva, dar nu izbutiră. În cele din urmă, Stillman scoase un „ce dracu’?” pierit.

— Nu l-am arhivat încă, spuse Sara. Sunt doar o biată funcţionară.

— Este document public acum? întrebă domnul McGwyre.

— Da. Puse dosarul pe tejghea şi trei capete se îngrămădiră deasupra lui.

Sara se răsuci, le făcu cu ochiul colegelor sale şi se întoarse la birou.

*

Cinci minute mai târziu, Roxy îl anunţă pe Jake prin intercom.

— Domnule Brigance, au venit nişte domni să vă vadă.

De pe terasa lui, Jake îi urmărise ieşind valvârtej din tribunal şi îndreptându-se spre biroul său.

— Au programare?

— Nu, domnule, dar spun că este urgent.

— Am un client. O să mai dureze vreo treizeci de minute, spuse Jake din biroul său gol. Pot să aştepte, dacă doresc.

Roxy, care fusese pusă la curent deja, lăsă telefonul jos şi le

transmise mesajul. Avocații se încruntară, se foiră și într-un final hotărâră să iasă să bea o cafea. Din prag, Stillman zise:

— Vă rog să-i explicați domnului Brigance că este o chestiune de maximă urgență.

— Am făcut deja asta.

— Mda… Bine atunci, mulțumesc.

Jake auzi ușa trântindu-se și surâse. Aveau să revină, iar el de-abia aștepta să dea ochii cu ei. Se concentră din nou asupra ultimei ediții a săptămânalului *The Ford County Times,* publicată la prima oră în fiecare miercuri dimineață, o sursă excelentă de știri locale. Pe prima pagină, jos, era un scurt articol despre moartea domnului Seth Hubbard, o „sinucidere, după toate aparențele". Reporterul urmărise toate pistele și făcuse câteva cercetări. Surse anonime indicau faptul că domnul Hubbard avusese cândva afaceri prospere cu cherestea, mobilă și lemn în toată zona de sud-est. Își valorificase majoritatea activelor în urmă cu un an. Niciunul dintre membrii familiei sale nu-i răspunsese la telefon. În articol era inserată o fotografie de-a lui Seth de când era mult mai tânăr. Nu semăna deloc cu bietul om atârnat de o funie din fotografiile făcute la locul faptei de poliție. Însă, la urma urmei, cine-ar fi semănat?

Avocații reveniră peste douăzeci de minute. Roxy îi conduse în sala de conferințe de la parter. Ei se așezară la fereastră, urmărind traficul apatic de dimineață și așteptând. Din când în când, șușoteau între ei ca și cum camera ar fi fost înțesată cu microfoane și i-ar fi ascultat cineva. Într-un final, domnul Brigance intră și îi salută. Urmară câteva zâmbete forțate și strângeri de mână rigide, dar politicoase, după care Roxy îi întrebă dacă doresc cafea sau apă. Ei refuzară, iar ea ieși și închise ușa.

Jake și Stillman terminaseră Dreptul la Universitatea din Mississippi cu zece ani în urmă, și deși se cunoscuseră în acea perioadă grea, având chiar cursuri comune, se învârteau în cercuri diferite. Fiind fiul favorit al unei familii care avea propriul cabinet de avocatură (vechi de o sută de ani, după spusele lor), viitorul lui Stillman era asigurat încă dinainte ca

el să primească primul său caz. Jake și majoritatea colegilor săi fuseseră nevoiți să își caute slujbe. Spre cinstea lui, Stillman se străduise din răsputeri să dovedească de ce era în stare, terminând în primii 10% din promoția sa. Nici Jake nu fusese cu mult în urmă. Ca avocați, drumurile lor se încrucișaseră o singură dată după facultate, când Lucien îi solicitase serviciile lui Jake într-un proces de discriminare sexuală împotriva unui angajator reprezentat de firma Rush. Procesul de încheiase indecis, însă încleștarea îl făcuse pe Jake să îl disprețuiască pe Stillman. Tipul fusese cât de cât tolerabil la facultate, dar după cei câțiva ani petrecuți în tranșee se transformase într-un înfumurat de la o firmă mare, cu un ego pe măsură. Își lăsase părul său blond ceva mai lung și și-l dădea pe după urechi, ceea ce contrasta plăcut cu costumul său negru și elegant din stofa.

Jake nu-i întâlnise niciodată pe domnii McGwyre și Larkin, însă îi cunoștea după reputație. Era un stat mic, la urma urmei.

— Cărui fapt îi datorez această onoare, domnilor? începu Jake.

— Ei, cred că te-ai prins deja, Jake, replică Stillman cu îngâmfare. Te-am văzut ieri la înmormântarea domnului Hubbard. Am citit testamentul lui olograf care este destul de explicit.

— Are numeroase deficiențe, interveni sobru Lewis McGwyre.

— Nu l-am întocmit eu, ripostă Jake peste masă.

— Însă tu l-ai depus pentru autentificare, zise Stillman. Este evident că îl consideri valid.

— Nu am motive să cred altminteri. Am primit testamentul prin poștă. Am fost instruit să îl autentific. Și iată-ne.

— Dar cum puteți accepta ceva atât de prost întocmit? întrebă Sam Larkin, ridicând o copie a testamentului.

Jake îi aruncă o privire plină de dispreț. Un nemernic de la o firmă mare – tipic. Te crezi deasupra tuturor pentru că ești plătit cu ora. După părerea ta profesională, acest testament este „prost întocmit”, adică imposibil de validat; și toată

lumea ar trebui să îți dea dreptate.

Jake își păstră cumpătul și spuse:

— Ar fi o pierdere de timp să stăm acum să discutăm despre felul în care a fost întocmit testamentul domnului Hubbard. Haideți să lăsăm asta pentru proces.

Și astfel, Jake trase primul foc. La urma urmei, reputația și-o căpăta în sala de judecată, indiferent dacă era o reputație bună sau proastă. Domnul McGwyre întocmea testamente, iar domnul Larkin contracte, și, din câte știa Jake, Stillman se specializase în cazuri de incendieri premeditate, deși se considera un avocat pledant bătăios.

Sala de judecată, cea de peste drum, din clădirea tribunalului, era cea în care se desfășurase faimosul proces Hailey cu nici trei ani în urmă, și deși cei trei nu ar fi recunoscut în ruptul capului, urmăriseră și ei cu sufletul la gură derularea procesului. Ca toți avocații din stat, publicitatea de care beneficiase Jake îi făcuse să se învinețească de invidie.

— Putem să te întrebăm ce relație aveai cu Seth Hubbard? întrebă Stillman politicos.

— Nu l-am întâlnit în viața mea. El a murit duminică, iar eu am primit testamentul prin poștă luni.

Asta păru să îi fascineze, și avură nevoie de câteva clipe ca să absoarbă informația.

— Recunosc că nu am mai avut un asemenea caz, zise Jake, nu am mai autentificat niciodată un testament olograf. Presupun că aveți o sumedenie de copii ale testamentului precedent, cel pe care l-a întocmit firma voastră anul trecut. Aș putea să văd și eu un exemplar?

Ei se foiră și se uitară unul la altul. Stillman zise:

— Ei, Jake, dacă acel testament ar fi fost acceptat pentru autentificare, acum ar fi fost public și ți-am fi dat și ție un exemplar, însă l-am retras în clipa în care am aflat că era deja depus un alt testament. Așa că este în continuare un document confidențial.

— Înțeleg.

Cei trei continuară să-și arunce priviri neliniștite, și se

părea că niciunul nu știa ce era de făcut mai departe. Jake nu spuse nimic, urmărindu-le satisfăcut stingherеala. Stillman, specialistul în litigii, zise:

— Deci, ăă, Jake, îți solicităm să retragi testamentul olograf, permițându-ne să începem procedurile cu cel autentic.

— Răspunsul este nu.

— Mda, nu mă surprinde. Cum sugerezi să procedăm?

— E foarte simplu, Stillman. Hai să depunem o moțiune comună la tribunal prin care să solicităm instanței să lămurească situația. Judecătorul Atlee va studia ambele testamente și va veni el cu un plan, crede-mă. Eu pledez în sala lui de judecată lună de lună și nu încape nicio îndoială cine se va ocupa de caz.

— Da, și eu mă gândeam la același lucru, rosti Lewis McGwyre. Îl cunosc pe Reuben de mulți ani și cred că ar trebui să începem cu el.

— Voi fi bucuros să mă ocup de asta, zise Jake.

— Deci nu ai vorbit cu el încă? întrebă Stillman.

— Sigur că nu. Nu știe nimic despre toate astea. Înmormântarea a fost ieri, nu uita.

Își luară rămas-bun în termeni cordiali, deși toți patru știau că îi aștepta o adevărată bătălie.

*

Lucien stătea pe veranda din fața casei, bând limonadă, ceea ce se întâmpla rar, când trupul și viața îi erau atât de suprasaturate de alcool încât reușea să ia o pauză de o săptămână și să treacă prin caznele detoxificării. Veranda înconjura o casă veche de pe un deal de lângă Clanton, cu vedere spre orașul de la poale și spre piațeta unde se afla tribunalul. Casa, la fel ca toate celelalte bunuri și poveri ale lui Lucien, era moștenită de la strămoși pe care el îi considera infami, dar care, privind în urmă, izbutiseră în mod admirabil să îi asigure un trai confortabil. Lucien avea doar 63 de ani, dar arăta foarte bătrân, cu fața brăzdată de riduri și cu favoriți cărunți parcă asortați cu părul său lung și neîngrijit. Whisky-ul și țigările mai săpaseră niște riduri pe chip. Faptul că petrecea mult timp pe verandă se vedea după talia îngroșată și

după starea de spirit tot mai sumbră.

Își pierduse autorizația de practică a avocaturii în urmă cu nouă ani și, conform termenilor impuși la excluderea din barou, putea acum să aplice pentru repunerea în drepturi. Îl „amenințase” pe Jake cu asta de câteva ori, ca să-i vadă reacția, dar acesta rămăsese impasibil. Însă doar la suprafață, pentru că în sinea sa Jake era terifiat la gândul că avea să se trezească din nou pe cap cu un asociat, proprietar al clădirii în care lucrau, și o persoană cu care era imposibil să lucrezi. Dacă Lucien se reapuca de avocatură și se întorcea la birou (birou în care Jake se mutase între timp), începând să intenteze proces după proces și să apere pedofili, violatori și criminali, Jake nu avea să reziste nici șase luni.

— Ce mai faci, Lucien? zise Jake, urcând treptele.

Treaz, cu ochii limpezi și simțindu-se revigorat, Lucien replică:

— Sunt bine, Jake. E o plăcere să te văd.

— Ai zis că faci cinste cu prânzul. Când am refuzat eu un prânz gratuit?

Dacă le permitea vremea, mâncau de cel puțin două ori pe lună pe verandă.

— Niciodată, din câte-mi amintesc, spuse Lucien, întinzându-i mâna.

Își strânseră mâna călduros, se bătură ușor pe umăr cum fac bărbații când nu vor să se îmbrățișeze și se așezară pe scaunele albe și vechi de răchită care nu mai fuseseră clintite de acolo de la prima vizită a lui Jake, cu zece ani în urmă.

Într-un final își făcu și Sallie apariția și îl salută pe Jake. El îi ceru un ceai cu gheață, iar ea se îndepărtă alene. Inițial fusese angajată pe post de menajeră, apoi fusese promovată infirmieră, ca să aibă grijă de Lucien când acesta cădea la pat cu săptămânile după o beție cruntă. La un moment dat se mutase acolo, și o vreme lumea îi bârfise prin Clanton. Însă bârfele nu durară prea mult, deoarece nimic din ce făcea Lucien Wilbanks nu mai șoca pe cineva.

Sallie aduse ceaiul cu gheață și mai turnă niște limonadă. După ce plecă, Jake zise:

— Gata, te-ai lăsat?

— Nu, niciodată. Iau o pauză doar. Aș vrea să mai trăiesc vreo douăzeci de ani, Jake, și mă cam îngrijorează ficatul. Nu vreau să mor, dar nici nu vreau să renunț la Jack Daniels, așa că sunt într-o continuă dilemă. Îmi fac mereu griji în privința asta, iar grijile, stresul și presiunea mă copleșesc într-un final și atunci numai Jack mă mai ajută.

— Îmi pare rău că am întrebat.

— Tu bei?

— Nu prea. Câte o bere din când în când, dar nu aduc băutură acasă. Carlei nu-i place asta, știi bine.

— Nici cea de-a doua soție a mea nu era prea încântată de asta și nu a rezistat nici măcar un an. Însă ea nu arăta precum Carla.

— Mulțumesc… cred.

— N-ai pentru ce. Sallie gătește legume. Cum sună?

— Delicios.

Exista o listă nescrisă de subiecte pe care le abordau mereu, de obicei într-o ordine atât de previzibilă, încât Jake îl bănuia pe Lucien că avea notițe ascunse pe undeva. Mai întâi familia – Carla și Hanna; apoi biroul, actuala secretară și orice caz profitabil ce se ivise de la ultima vizită; procesul intentat companiei de asigurări; ancheta în cazul Klanului; ultimele vești despre Mack Stafford, avocatul care dispăruse cu banii clienților săi; bârfe despre alți avocați și judecători; fotbal american; și, desigur, starea vremii.

Se mutară la o măsuță din celălalt capăt al verandei, unde Sallie punea mâncarea de prânz – fasole albă, dovlecei, sos de roșii și turte de mălai. Își umplură farfuriile și ea se făcu nevăzută din nou.

După câteva înghițituri luate într-o tăcere deplină, Jake întrebă:

— L-ai cunoscut cumva pe Seth Hubbard?

— Am văzut știrea în ziarul de dimineață. Trist. L-am întâlnit de câteva ori acum cincisprezece ani, pentru niște chestiuni juridice banale. Nu l-am dat niciodată în judecată, și o să trăiesc cu regretul ăsta. S-ar putea să fi avut niște active.

Am încercat să-i dau în judecată pe toți cei cu active, o specie rară prin partea locului, după cum bine știi. De ce întrebi?

— Am un caz ipotetic pentru tine.

— Nu poate aștepta? Mănânc.

— Nu, ascultă. Tu ai niște active, ești necăsătorit, fără copii, doar câteva rude îndepărtate și o menajeră de culoare care lasă impresia că ar fi mai mult decât o simplă menajeră.

— Mi se pare că-ți cam bagi nasul unde nu-ți fierbe oala. Unde vrei să ajungi?

— Dacă ai scrie un testament nou azi, cui i-ai lăsa averea?

— În niciun caz ție, asta-i clar!

— Nici nu mă așteptam la asta. Oricum, te asigur că nici eu nu te-am trecut în testamentul meu.

— Mda, pagubă-n ciuperci. Apropo, vezi că nu ai plătit chiria pe luna trecută.

— Ți-am trimis deja cecul prin poștă. Poți să-mi răspunzi la întrebare?

— Nu. Nu-mi place întrebarea ta.

— Haide. Fă-mi pe plac, te rog. Dacă ai scrie un nou testament azi, cui i-ar rămâne totul?

Lucien mușcă dintr-o turtă de mălai și mestecă încet. Aruncă o privire în jur ca să se asigure că Sallie nu-i asculta. Într-un final, zise:

— Nu-i treaba ta. De ce întrebi?

Jake băgă mâna în buzunar și scoase niște hârtii.

— Ia uită-te aici. Ultimul testament al lui Seth Hubbard, scris sâmbăta trecută cu gândul la ce avea să facă duminică. Luni am primit originalul prin poștă.

Lucien își puse ochelarii la ochi, sorbi din limonadă și citi testamentul lui Seth. Când trecu la a doua pagină, trăsăturile feței i se relaxară și începu să zâmbească și să încuviințeze din cap.

— Îmi place, spuse el, lăsând hârtiile jos și rânjind la Jake. Bănuiesc că Lettie este menajera lui de culoare.

— Exact. Am întâlnit-o ieri pentru prima oară. Îți sună cunoscut numele ei?

Lucien se gândi o clipă, cu testamentul în mâini și uitând

complet de prânz.

— Nu știu niciun Tayber, poate vreun Lang sau doi. Box Hill este o zonă dubioasă a comitatului și nu am fost niciodată acolo. Reciti documentul în timp ce Jake continuă să mănânce. Ce avere a lăsat? întrebă el, împăturind foile și dându-i-le înapoi lui Jake.

— În jur de douăzeci de milioane, rosti Jake cu nonșalanță, de parcă ar fi fost ceva obișnuit în comitatul Ford. S-a descurcat bine în industria lemnului și a cherestelei.

— Evident.

— Acum e aproape toată în bani gheață.

Lucien începu să râdă.

— Exact ce-i trebuia orașului ăstuia! exclamă el, clătinând din cap. O milionară de culoare cu mai mulți bani decât oricine altcineva.

— Nu are încă banii, spuse Jake, savurând gluma. Tocmai m-am întâlnit cu niște avocați de la firma Rush, care practic mi-au declarat război.

— Normal. Tu nu ai lupta pentru o asemenea sumă?

— Ba da, cum să nu! M-aș lupta și pentru mai puțin.

— Și eu la fel.

— Tu te-ai ocupat vreodată de o dispută testamentară mai acerbă?

— Aha, m-am prins unde bați. Vrei să primești consiliere juridică gratuită din partea unui avocat exclus din barou.

— Cazurile astea sunt destul de rare.

Lucien luă o nouă îmbucătură și se scărpină în barbă. Clătină din cap și zise:

— Nu, niciodată. Uite ce-i, de sute de ani, în familia Wilbanks au fost lupte pentru pământ, acțiuni și depozite bancare; s-au luptat crâncen pentru fiecare părticică de avere. S-a ajuns la încăierări, divorțuri, sinucideri, dueluri, amenințări cu moartea… orice-ți trece prin cap, un Wilbanks a făcut-o la un moment dat. Însă am reușit întotdeauna să nu ajungem cu disputele în instanță.

Sallie apăru din nou și le umplu paharele. Mâncară în tăcere câteva minute. Lucien își ațintise privirea asupra

peluzei din fața casei, cu o sclipire în ochi și gândind cu febrilitate.

— E fascinant, nu-i așa, Jake?

— Într-adevăr.

— Și oricare din părți poate solicita un proces cu jurați, corect?

— Da, legea nu s-a modificat. Iar solicitarea pentru un proces cu jurați trebuie făcută înainte de orice audiere, așa că trebuie să mă hotărăsc cât mai repede. Aici am nevoie de sfatul tău, Lucien. Asta-i marea întrebare: cum e mai bine să procedez – să cer juriu sau să las decizia în seama judecătorului Atlee?

— Și dacă Atlee se recuză?

— Nu o va face, deoarece cazul o să fie mult prea interesant. Cea mai mare avere pe care o va vedea vreodată, o sală de judecată ticsită de lume, extrem de mult dramatism și, dacă va fi și un juriu, atunci Atlee poate prezida tot acest bâlci fără povara verdictului pe umeri.

— S-ar putea să ai dreptate.

— Întrebarea este dacă poți avea încredere într-un juriu din comitatul Ford. Vor fi trei negri, cel mult patru.

— Juriul din cazul Hailey a fost format numai din albi, din ce-mi amintesc eu.

— Aici nu-i vorba de un nou Carl Lee Hailey, Lucien. Nici pe departe. Acolo totul se învârtea în jurul rasei. Aici totul se învârte în jurul banilor.

— Totul se învârte în jurul rasei în Mississippi, Jake, să nu uiți niciodată asta. O femeie săracă de culoare pe punctul de a moșteni cea mai mare avere din acest comitat, și decizia va fi în mâinile unui juriu format în mare parte din albi. Totul va fi despre rasă și bani, Jake, o combinație rară pe meleagurile astea.

— Deci, tu nu ai risca să mergi pe mâna unui juriu?

— Nu am spus asta. Dă-mi puțin timp de gândire, bine? Sfatul meu valoros, chiar dacă-i gratuit pentru tine, nu poate fi dat fără o reflecție îndelungată în prealabil.

— Mi se pare corect.

— S-ar putea să trec pe la birou după-amiază. Caut o carte veche care s-ar putea să fie în pod.

— Tu ești proprietarul, zise Jake, împingând la o parte farfuria.

— Iar tu ai întârziat cu chiria.

— Dă-mă în judecată.

— Aș face-o cu mare plăcere, dar ești lefter. Stai într-o casă cu chirie și mașina ta are kilometrajul la fel de mare ca a mea.

— Probabil că ar fi trebuit să intru și eu în industria lemnului.

— Oriunde, numai în avocatură nu. Îmi place cazul ăsta, Jake. S-ar putea să vreau să lucrez și eu la el.

— Sigur, Lucien, izbuti Jake să rostească fără ezitare. Treci pe la birou după-amiază și mai vorbim. Se ridică în picioare și-și lăsă șervetul pe masă.

— Nu vrei cafea?

— Nu, mă grăbesc. Mulțumesc pentru prânz. Salut-o pe Sallie din partea mea.

11.

Un asistent juridic băgăcios care frunzărea un registru vechi de cadastru în capătul holului auzi bârfa propagându-se dinspre dozatorul cu apă și se duse să fotocopieze cel mai recent testament care avea să fie autentificat în comitatul Ford. Odată revenit la birou, îl arătă șefilor, făcu și mai multe copii și începu să îl trimită prin fax cunoscuților. Șefii lui îl trimiseră și ei prin fax, și până miercuri la prânz copii ale testamentului de două pagini întocmit de Seth erau răspândite în tot comitatul. Dorința cu „moartea în chinuri" era preferata tuturor, însă în curând speculațiile despre valoarea netă a averii răposatului ajunseră să domine discuțiile.

După ce Herschel plecă din casa tatălui său, își sună avocatul din Memphis ca să-i transmită vestea minunată cum că avea să moștenească „câteva" milioane de dolari. Principala lui grijă era fosta soție – încă pierdea bani de pe urma divorțului – și era curios să afle dacă ea putea ridica pretenții. Nu putea, îl asigură avocatul. Acesta își sună un prieten avocat din Tupelo doar ca să împrăștie zvonul, și reuși s-o facă incluzând și partea despre averea netă de „peste 20 de milioane de dolari" a lui Seth Hubbard. Avocatul din Tupelo își sună niște prieteni. Patrimoniul începu să crească în proporții.

Îndată ce Ian Dafoe ajunse pe Natchez Trace Parkway și coti spre sud, setă viteza mașinii sale automate la 80 km/h și se făcu comod pentru drumul plăcut ce-l aștepta. Traficul era redus; soarele sus pe cer; frunzele începeau să se schimbe și unele cădeau în adierea vântului. Deși soția lui îi complica viața, ca mai mereu, avea motive să zâmbească. Reușise să evite discuția despre divorț, măcar pentru moment. Ea era mahmură, tocmai își îngropase tatăl și avea nervii întinși la maximum, și oricum, chiar și în zilele ei bune Ramona nu reacționa tocmai plăcut într-o confruntare. Putea să o liniștească, să o facă să se răzgândească, să o lingușească până

treceau peste probleme și apoi să se apuce să administreze noua lor avere. Împreună. Era sigur că putea rezolva situația.

Ea se întinsese pe bancheta din spate, acoperindu-și ochii cu brațul și încercând să adoarmă. Nu mai vorbea și respira sacadat. Se întorsese în repetate rânduri ca să se asigure că soția nu se trezise, apoi formă numărul de la birou pe noul său telefon din mașină. Vorbind cât mai încet posibil, îi transmise doar minimul de detalii lui Rodney, partenerul său: „A murit moșul… averea se învârte undeva în jurul a 20 de milioane… mobilă și cherestea… da, uimitor… n-am avut nici cea mai mică idee… de-abia am văzut testamentul… 40%, după perceperea taxelor… nu-i rău… cam un an… nu glumesc… îți dau mai încolo detaliile".

Ian conduse mai departe, zâmbind cu ochii la frunze și visând la o viață mai bună. Chiar dacă divorțau, tot avea să pună mâna pe o parte din moștenirea ei, nu? Se gândi să-și sune avocatul, dar decise că era mai înțelept să aștepte. Deodată sună telefonul, făcându-l să tresară și trezind-o pe Ramona.

— Alo, da? rosti el în receptor.

De cealaltă parte a firului, o voce sobră de bărbat zise:

— Bună, Ian, Stillman Rush la telefon, sper că nu te-am deranjat. Suntem pe drumul de întoarcere în Tupelo.

— Niciun deranj. Noi suntem pe Trace și mai avem câteva ore de mers. Putem vorbi cât vrei tu.

— Așa. Uite care-i treaba… A intervenit o ușoară complicație, deci voi trece direct la subiect.

În glas i se simțea o notă de nervozitate și Ian își dădu imediat seama că era ceva în neregulă. Ramona se ridică de pe bancheta din spate și își frecă ochii umflați.

— Nu am apucat să deschidem succesiunea domnului Hubbard după ce ne-am despărțit azi-dimineață, deoarece fusese deja depus un alt testament. Se pare că un avocat din Clanton ne-a luat-o înainte și a depus ieri după-amiază un testament olograf pe care domnul Hubbard l-ar fi întocmit chipurile sâmbăta trecută, cu o zi înainte să moară. Testamentele olografe sunt valabile câtă vreme îndeplinesc

anumite criterii. Testamentul ăsta e pur și simplu teribil. Nu lasă nimic familiei – Ramona și Herschel sunt excluși în mod specific – și îi transmite 90% din avere lui Lettie Lang, menajera.

— Lettie! Ian scăpă un icnet, iar mașina trecu de linia continuă. Reuși să-și vină în fire și trase de volan.

— Ce s-a întâmplat? se răsti Ramona de pe bancheta din spate.

— Da, Lettie Lang, repetă Stillman. Probabil că ținea foarte mult la ea.

— Este ridicol! izbucni Ian, pe un ton ridicat și cu ochii privind îngroziți în oglinda retrovizoare. Nouăzeci la sută? Ai zis 90%?

— Da, întocmai. Am o copie a testamentului și spune clar: 90%.

— Și e scris de mână? Este un fals?

— Nu știm încă, la acest moment. Rămâne de stabilit.

— Dar, Stillman, nu are cum să țină în instanță, nu?

— Sigur că nu. Ne-am întâlnit cu avocatul care a deschis procedura și ne-a zis că nu are de gând să renunțe. Așa că am decis să ne întâlnim cât de curând cu judecătorul și să îi dăm de cap.

— Să-i dați de cap? Ce vrei să spui?

— Ei bine, îi vom cere judecătorului să respingă acest testament olograf și să ne permită să-l depunem pe cel legal, la care ne-am uitat azi-dimineață. Dacă, dintr-un motiv sau altul, refuză, vom merge în instanță și vom stabili acolo care testament este valabil.

— Când mergem în instanță? întrebă Ian pe un ton bătăios, însă în glas i se simțea clar disperarea, văzând cum îi scapă printre degete averea.

— Nu știm încă sigur, dar te sun eu peste câteva zile. Lasă că îi dăm noi de cap, Ian.

— Așa să faceți. Altfel o să-i aduc pe cei de la firma Lanier, din Jackson, care mă reprezintă de multă vreme. Tipii ăia chiar știu să se lupte în instanță. De fapt, probabil că o să-l sun pe Wade Lanier imediat ce închid.

— Nu-i nevoie, Ian, nu încă. Ultimul lucru care ne trebuie acum ar fi să chemăm și mai mulți avocați. Te sun eu peste câteva zile.

— Așa să faci.

Ian trânti telefonul și se uită urât la soția lui, care îl întrebă:

— Ce se petrece, Ian?

Ian trase adânc aer în piept, îl expiră și zise:

— Nu o să-ți vină să crezi.

*

Herschel era la volanul micului său Datsun, ascultând o melodie de-a lui Bruce Springsteen, când primi apelul. Datsunul era parcat lângă intrarea principală a reprezentanței BMW din East Memphis. Zeci de BMW-uri noi scânteiau înșirate perfect de-a lungul străzii. Ezitase în privința acestei halte ridicole, dar până la urmă hotărî să discute cu un vânzător, fără să ia vreo mașină la o tură de probă. Nu încă, oricum. Când se întinse să închidă radioul, telefonul din mașină sună.

Era Stillman Rush.

— Herschel, a apărut o problemă, spuse avocatul.

*

Lettie veni singură. Jake o conduse pe scări până în biroul său încăpător, unde închise ușa și o îndrumă spre o canapea și niște scaune. Își scoase cravata, turnă cafea și încercă să o liniștească. Ea îi zise că Simeon plecase din nou. Nu îi spusese nimic despre testamentul lui Seth, iar asta îl înfuriase. Se certaseră puțin, făcând să răsune întreaga casă, apoi el plecase.

Jake îi înmână o copie a testamentului lui Seth. Femeia o citi și începu să plângă. Avocatul îi puse o cutie cu șervețele la îndemână. Ea îl reciti și, după ce termină, îl lăsă pe măsuța de cafea, rămânând o bucată de vreme cu fața în palme. După ce se opri din plâns, se șterse pe obraji și se îndreptă de spate, de parcă i-ar fi trecut șocul și era gata să treacă la afaceri.

— De ce ar fi făcut una ca asta, Lettie? întrebă Jake cu fermitate.

— Nu știu, vă jur că nu știu, rosti ea, cu glasul coborât și

răgușit.

— Ți-a pomenit vreodată de testamentul ăsta?

— Nu.

— L-ai mai văzut înainte?

Ea clătină din cap.

— Nu, nu.

— Ți-a pomenit vreodată de testamentul lui?

Urmă o pauză în care ea încercă să își pună ordine în gânduri.

— De vreo două ori în ultimele câteva luni… Mi-a zis că o să-mi lase și mie ceva, dar nu mi-a zis ce anume. Sigur că speram să se țină de cuvânt, dar nu am adus niciodată subiectul în discuție. Eu nu mi-am făcut niciodată testamentul. Nici mama. Nu ne stă mintea la lucruri de-astea, domnule Brigance. Pricepeți?

— Spune-mi Jake, te rog.

— O să încerc.

— Tu cum îi spuneai: domnul Hubbard, domnul Seth sau doar Seth?

— Când eram doar noi doi, îi spuneam Seth, pentru că așa voia el. Dacă mai era cineva de față, îi spuneam întotdeauna domnul Seth sau domnul Hubbard.

— Și el cum îți zicea?

— Lettie. Întotdeauna.

O întrebă despre ultimele zile din viața lui Seth, despre boala lui, despre tratamente, doctori, infirmiere, pofta de mâncare, obiceiurile zilnice și sarcinile ei. Ea nu știa mai nimic despre afacerile lui și îi spuse că el își ținea actele sub cheie, undeva prin casă; în ultimele luni și le dusese la birou. Nu vorbea niciodată despre afaceri cu ea sau în prezența ei. Înainte să se îmbolnăvească și după aceea, când se simțea mai bine, era mai mult plecat, preferând să stea departe de oraș. Casa era un loc tăcut, unde resimțeai singurătatea din plin… nu cel mai fericit loc cu putință. Adeseori ea venea la ora opt dimineață, fără să aibă nimic de făcut în următoarele opt ore, mai ales dacă Seth era plecat din oraș. Când era și el acolo, ea gătea și făcea curat. După ce se îmbolnăvise și ajunsese pe

patul de moarte, ea începuse să-i stea alături. Îi dădea să mănânce și, da, îi făcea baie și îl ștergea când era cazul. Fuseseră perioade grele, îndeosebi în timpul chimioterapiei și radiațiilor, când el era căzut la pat, fiind prea slăbit ca să se poată hrăni singur.

Jake îi explică cu delicatețe conceptul de influență nefastă. Asaltul juridic asupra testamentului olograf avea să fie de fapt un asalt asupra lui Lettie, cu acuzații cum că ar fi fost prea apropiată de Seth și că l-ar fi influențat; că l-ar fi manipulat să o includă și pe ea în testament. Era foarte important să demonstreze contrariul dacă voia să rămână cu banii. În timp ce vorbeau și ea se relaxa, Jake începu să își facă o idee despre cum avea să arate mărturia ei în viitorul apropiat, într-o sală plină cu avocați agitați, încercând care mai de care să ia cuvântul și să o descoasă cu privire la ce făcuse și nu făcuse cu domnul Hubbard. Deja o compătimea.

După ce femeia își veni în fire și își recăpătă stăpânirea de sine, el spuse;

— Trebuie să-mi explic relația dintre voi, Lettie. Eu nu sunt avocatul tău. Sunt avocatul averii domnului Hubbard și, în această calitate, treaba mea este să apăr acest testament și să-i urmez dispozițiile. Trebuie să lucrez cu executorul, care presupunem că va fi domnul Amburgh, să facem anumite lucruri cerute de lege, cum ar fi înștiințarea potențialilor creditori, protejarea activelor, pregătirea unui inventar al tuturor bunurilor pe care le deținea și așa mai departe. Dacă testamentul va fi contestat, și sunt convins că va fi, atunci va trebui să merg în instanță și să îl apăr. Nu sunt avocatul tău, deoarece tu te numeri printre beneficiarii testamentului – alături de fratele său, Ancil Hubbard, și de biserică. Cu toate acestea, suntem în aceeași tabără deoarece amândoi vrem ca acest testament să fie declarat valid. Ai priceput?

— Cred că da. Am nevoie de avocat?

— Nu chiar, cel puțin nu acum. Nu angaja pe nimeni până nu ai neapărat nevoie.

În curând ulii aveau să dea târcoale și tribunalul avea să se aglomereze. Asta se întâmplă când în joc sunt 20 de milioane

de dolari.

— Îmi vei spune dacă am nevoie de avocat? întrebă ea cu candoare.

— Da, rosti Jake, deși nu știa cum să dea un astfel de sfat.

Își mai turnă niște cafea și observă că ea nu se atinsese de ceașca ei. Se uită la ceas. Vorbeau de treizeci de minute, iar ea încă nu întrebase de mărimea averii. Unui alb nu i-ar fi trebuit mai mult de cinci minute ca să pună o asemenea întrebare. Uneori ea părea să-i soarbă fiecare cuvânt, iar alteori părea că vorbele lui treceau peste ea, copleșind-o.

Începu din nou să plângă și își șterse obrajii.

— Nu ești curioasă cât vei primi? întrebă Jake.

— M-am gândit că o să-mi spui mai devreme sau mai târziu.

— Nu am văzut încă niciun document financiar. Nu am fost în biroul lui, deși o să fac asta cât de curând. Însă, potrivit spuselor domnului Amburgh, Seth Hubbard și-a vândut recent compania și a obținut un profit net de vreo 20 de milioane. Domnul Amburgh crede că această sumă este depusă undeva, în vreo bancă. În bani gheață. În plus, mai sunt și alte active, poate și niște proprietăți imobiliare pe ici, pe colo. Una dintre sarcinile mele este să le depistez pe toate și se le inventariez pentru instanță și pentru beneficiari.

— Iar eu mă număr printre acești… beneficiari?

— O, da, cu vârf și îndesat. Tu primești nouăzeci la sută.

— Nouăzeci la sută din douăzeci de milioane?

— Da, mai mult sau mai puțin.

— O, Doamne, Jake! Ea se întinse după șervețele și izbucni din nou în plâns.

*

În următoarea oră reușiră să avanseze cât de cât. În pauzele de plâns, Jake îi descrise în ce consta administrarea averii – timpul necesar, oamenii implicați, înfățișările în instanță, taxele și, în cele din urmă, transferul activelor. Cu cât vorbea mai mult însă, cu atât femeia devenea mai confuză, iar el bănuia că în curând va trebui să repete mare parte din ce-i zisese. Îi explică în termeni simpli semnificația unei contestări

de testament și făcu predicții precaute cu privire la ce se putea întâmpla. Cunoscându-l pe judecătorul Atlee și știind că acesta detesta cazurile care trenau și avocații începeți, Jake credea că procesul, dacă avea să aibă loc, urma să înceapă în mai puțin de un an. Fiind o miză atât de mare, partea care pierdea avea să facă apel, ceea ce însemna că aveau să mai treacă încă doi ani până la aflarea verdictului final. Când Lettie începu să conștientizeze prin ce urma să treacă și cât de mult avea să dureze totul, își recăpătă stăpânirea de sine și deveni și mai hotărâtă.

Îl întrebă de două ori dacă exista vreo șansă să se păstreze discreția. Nu, îi explică Jake cu răbdare, nu se putea așa ceva. Ea se temea de Simeon și de familia lui de infractori, întrebându-se dacă nu cumva ar trebui să se mute. Jake nu știa ce sfat să-i dea în această privință, însă își putea imagina deja haosul ce urma să se instaleze în viața ei pe măsură ce aveau să răsară noi rude și prieteni de peste tot.

După două ore, ea plecă fără prea mare tragere de inimă. Jake o conduse până la ușa de la intrare, iar ea se uită pe geam, ca și cum ar fi preferat să rămână înăuntru unde se simțea în siguranță. Testamentul o șocase mai întâi, apoi o copleșise, și în acel moment Jake era singura persoană în care avea încredere. Avea din nou ochii în lacrimi când ieși pe ușă.

— Sunt lacrimi de bucurie sau e speriată de moarte? întrebă Roxy după ce Jake închise ușa.

— Cred că-i câte puțin din amândouă.

Ea flutură o hârtiuță roz cu un mesaj pe ea și zise:

— A sunat Doofus Lee. Spune că a început deja să investigheze.

— Nu se poate!

— Nu glumesc. A zis că s-ar putea să treacă mai pe după-amiază ca să scotocească un pic prin secretele murdare ale lui Seth Hubbard.

— Ce-i așa murdar la ele? întrebă Jake luând hârtiuța.

— Totul i se pare murdar lui Doofus.

Dumas Lee scria la *The Ford County Times* și era celebru pentru felul în care răstălmăcea faptele, izbutind cu greu să

scape de procesele de calomnie. Deși erau o dovadă de neglijență și ar fi putut fi evitate cu ușurință, greșelile lui erau de obicei minore și nevinovate, neajungând niciodată la defăimare fățișă. Măcelărea datele, numele și locurile, dar nu pusese niciodată pe cineva într-o situație jenantă. Era mereu cu urechea ciulită la zvonurile de pe stradă, avea fler pentru depistarea unui subiect fierbinte imediat ce apărea sau când acesta era în plină desfășurare și, deși era prea leneș ca să sape prea mult, se putea conta pe el să agite lucrurile. Prefera să se ocupe de tribunal, în principal pentru că acesta era peste drum de sediul ziarului și multe dintre documentele de acolo erau publice.

Intră în cabinetul lui Jake Brigance miercuri după-amiază, se așeză pe un scaun lângă biroul lui Roxy și ceru să-l vadă pe avocat.

— Știu că-i aici, rosti el cu un zâmbet cuceritor pe care Roxy îl ignoră. Îi plăceau femeile și trăia cu iluzia că toate erau cu ochii pe el.

— Este ocupat, zise ea.

— Și eu sunt ocupat.

Deschise o revistă și începu să fluiere încet. Peste zece minute, Roxy spuse:

— Vă poate primi acum.

Jake și Dumas se știau de ani buni și nu avuseseră niciodată nimic de împărțit. Jake era unul dintre puținii avocați care nu îl amenințase că îl dă în judecată, iar Dumas îi era recunoscător pentru asta.

— Zi-mi de Seth Hubbard, începu el, scoțându-și carnețelul și pixul.

— Bănuiesc că ai văzut testamentul, replică Jake.

— Am un exemplar. Sunt peste tot. Cât valorează omul?

— Nu mai valorează nimic. A murit.

— Ha-ha. Dar averea lui?

— Nu pot face declarații la acest moment, Dumas. Nu știu prea multe și nu pot face declarații.

— Bine, atunci spune-mi neoficial.

Când venea vorba de Dumas, nimic nu era neoficial, și toți

avocații, judecătorii și grefierii știau asta foarte bine.

— Oficial, neoficial, nu-ți spun nimic, Dumas. Și cu asta basta. Poate mai încolo.

— Când începe procesul?

— Înmormântarea a fost ieri, bine? Nu-i nicio grabă.

— A, da? Nicio grabă? Și atunci de ce ți-ai depus cererea la douăzeci de minute după înmormântare?

Jake făcu o pauză, prins cu mâța-n sac.

— Bine, să zicem că am avut motivele mele să mă grăbesc cu cererea.

— Care ajunge primul la tribunal, nu? sugeră Dumas cu un surâs prostesc, notându-și ceva în carnețel.

— Nu comentez.

— N-o pot găsi pe Lettie Lang. Ai cumva idee unde este?

— Nu comentez. Și oricum nu o să discute cu tine sau cu vreun alt reporter.

— Mai vedem noi. Am găsit un tip în Atlanta care scrie pentru o revistă de afaceri, și mi-a spus că un grup de firme a cumpărat un holding deținut de domnul Seth Hubbard pentru 55 de milioane. Asta se întâmpla anul trecut. Îți sună cunoscut?

— Nu comentez, Dumas, rosti Jake, impresionat că reporterul, faimos pentru lenea sa, se ostenise să sape după această informație.

— Nu mă pricep prea mult la afaceri, dar presupun că bătrânul avea și datorii, nu? Știu, nu comentezi.

Jake încuviință.

— Însă nu pot da de băncile lui. Cu cât sap mai mult, cu atât aflu mai puține despre clientul tău.

— Eu nu l-am cunoscut personal, rosti Jake, dorindu-și imediat să-și poată retrage cuvintele. Dumas le consemnă rapid.

— Știi cumva dacă avea datorii? Domnul Amburgh s-a abținut de la orice comentarii, apoi mi-a închis.

— Nu comentez.

— Deci dacă scriu că domnul Hubbard și-a vândut toate acțiunile pentru suma de 55 de milioane și nu pomenesc nimic

despre datorii, pentru că nu am surse care să mi le confirme, cititorii mei vor rămâne cu impresia că averea lui valorează mult mai mult decât în realitate, corect?

Jake încuviință. Dumas îl privi o clipă, așteptă, apoi mâzgăli ceva în carnețel. Schimbând vitezele, rosti:

— Deci, marea întrebare este: de ce și-ar schimba un milionar testamentul cu o zi înainte să se sinucidă, dezmoștenindu-și familia și lăsându-i toți banii menajerei sale?

„Ai nimerit-o, Dumas. Asta-i marea întrebare.” Jake continuă să dea din cap, fără să scoată o vorbă.

— Și poate că următoarea întrebare ar fi: la ce au fost martori Seth și fratele său mai mic de i-a marcat atât de mult încât Seth să simtă nevoia să pomenească incidentul zeci de ani mai târziu? Corect?

— Și asta-i o întrebare foarte bună, răspunse Jake, dar nu sunt sigur că-i chiar a doua ca importanță.

— Să zicem. Ai vreo idee pe unde este Ancil Hubbard acum?

— N-am nici cea mai vagă idee.

— Am găsit un văr în Tupelo care spune că rudele îl cred mort de zeci de ani.

— Nu am apucat să îl caut pe Ancil.

— Însă o vei face?

— Da. Se numără printre beneficiarii testamentului. Treaba mea este să-l găsesc, dacă se poate, sau măcar să aflu ce s-a întâmplat cu el.

— Și cum ai de gând să faci asta?

— N-am nicio idee. Nu m-am gândit încă la asta.

— Când este prima înfățișare în instanță?

— Nu s-a stabilit încă.

— Poți s-o rogi pe secretara ta să mă anunțe când se stabilește o dată?

— Da, dacă nu cumva o să fie o audiere cu ușile închise.

— Am înțeles.

*

Ultimul musafir al lui Jake din acea după-amiază fu

proprietarul său. Lucien îl aștepta în sala de conferințe de la parter, unde se aflau și cărțile de drept. Le întinsese pe masă, pierdut în lumea lui. Când intră Jake și văzu vreo zece cărți de drept deschise, rămase cu gura căscată, simțind cum îl cuprinde frica. Nu-și mai amintea când căutase Lucien ultima oară ceva în cărțile de drept. Fusese exclus din barou la scurt timp după ce se angajase Jake, iar Lucien se ținuse departe de birou și de drept de atunci. Acum însă se întorsese.

— Cu ce te delectezi? întrebă Jake, lăsându-se să cadă într-un scaun de piele.

— Mă uitam puțin peste legea autentificărilor. Nu m-a interesat niciodată în mod deosebit. Sunt chestii destul de plictisitoare, asta dacă nu ai un caz ca ăsta, desigur. Nu mă pot hotărî dacă ar trebui să ceri juriu sau nu.

— Eu aș prefera să am juriu, dar momentan orice discuție pe acest subiect este prematură.

— Bineînțeles. Lucien închise o carte și o împinse într-o parte. Ai zis că te întâlnești cu Lettie Lang după-amiază. Cum a mers?

— A fost bine, Lucien, și știi prea bine că nu pot vorbi despre discuțiile noastre confidențiale.

— A, da, normal. Îți place de ea?

Jake făcu o scurtă pauză și se înarmă cu răbdare.

— Da, este o persoană cumsecade și foarte emotivă. Iar ce-a aflat azi a fost de-a dreptul copleșitor.

— Dar crezi că o va plăcea și juriul?

— Te referi la jurații albi?

— Nu știu. Îi înțeleg pe negri mai bine decât majoritatea albilor. Nu sunt deloc rasist, Jake. Sunt unul dintre puținii albi din acest comitat care nu-i orbit de rasism. Am fost primul și singurul membru alb al NAACP{1} de aici. A fost o vreme când aproape toți clienții mei erau negri. Îi știu pe negri, Jake, și s-ar putea să ai probleme cu ei dacă îi ai în juriu.

— Lucien, înmormântarea a fost ieri. Nu-i un pic cam devreme să discutăm despre asta?

— Poate că da, dar oricum va trebui să purtăm această discuție la un moment dat. Ai noroc că ai pe cineva ca mine

alături, Jake. Fă-mi pe plac. Vorbește cu mine. Foarte mulți negri o vor invidia pe Lettie Lang pentru că acum ea este una dintre ei, dar dacă primește acei bani, va deveni cea mai bogată persoană din comitatul Ford. Pe aici nu sunt negri bogați. E ceva nemaiauzit. Nu o să mai fie chiar neagră. O să fie bogată, înfumurată și se va uita de sus la ceilalți, în special la semenii săi. Pricepi ce vreau să spun, Jake?

— Într-o oarecare măsură, da, însă tot aș prefera să am negri în juriu. Ei vor fi mai înțelegători decât țărănoii albi care de-abia își pot plăti ipoteca la casă.

— Da, nici ăștia nu sunt buni.

Jake râse și întrebă:

— Ei bine, dacă îi eliminăm pe negri și pe țărănoi, pe cine ai alege tu în juriul tău ideal?

— Încă mă mai gândesc. Îmi place cazul ăsta, Jake. Nu mi-am mai luat gândul de la el de la prânz. Mi-a reamintit de ce mi-a plăcut atât de mult dreptul cândva. Se aplecă în față, sprijinindu-se în coate, și îl privi pe Jake, cât pe ce să se sufoce de emoție. Vreau să fiu în acea sală de judecată, Jake.

— Nu te pripi, Lucien. Mai sunt luni bune până la un proces, dacă se va ajunge acolo.

— Știu asta, firește. Însă vei avea nevoie de tot ajutorul pe care-l poți primi. Mă plictisesc, Jake, și m-am săturat să stau pe verandă și să beau, unde mai pui că trebuie să o las mai moale cu băutura. Îți spun sincer, Jake: îmi fac griji pentru cazul ăsta.

„De bună seamă."

— Aș vrea să mai stau pe-aici. Nu o să te încurc. Știu că cei mai mulți oameni mă evită, și înțeleg de ce. La naiba, și eu m-aș evita dacă aș putea! Așa o să am și eu ceva de făcut, o să stau departe de sticlă, măcar în timpul zilei, și oricum știu mult mai multe despre legi decât tine. Și vreau să fiu și eu în sala de judecată.

Era a doua oară când îi spunea asta, și Jake știa că nu îl putea face să renunțe. Sala de judecată era o încăpere mare și impunătoare împărțită pe secțiuni și cu multe locuri. Oare voia să stea în public și să urmărească spectacolul? Sau se

gândea mai degrabă la un loc la masa avocaților, fiindcă dacă așa stăteau lucrurile, viața lui Jake avea să se complice rău de tot. Dacă Lucien voia să fie din nou avocat, urma să treacă prin caznele examenului de admitere în barou. Dacă trecea, urma să primească autorizație de practică a avocaturii, ceea ce l-ar fi catapultat înapoi în viața profesională a lui Jake.

Imaginea lui Lucien stând la masa avocaților, la nici cinci metri de boxa juraților, era înspăimântătoare. Pentru albi, omul era o adevărată legendă toxică, un bețiv bătrân și țicnit care făcuse de râs o familie cândva mândră și care și-o trăgea acum cu menajera.

— Mai vedem, rosti Jake pe un ton precaut.

12.

Distinsul Reuben V. Atlee era în convalescență după cel deal treilea infarct, iar medicii anticipau o recuperare „deplină”, asta presupunând că un om se mai poate simți complet din punct de vedere fizic după o suferință atât de îndelungată. Începuse să se întremeze, și asta se vedea și în derularea cazurilor sale. Erau semne clare că reintra în ritmul obișnuit. Începuse să se răstească la avocați, să impună respectarea termenelor-limită, să întrerupă martorii vorbăreți, să amenințe cu închisoarea sperjurii și să respingă litigiile neîntemeiate. Pe holurile tribunalului, avocații, grefierii și chiar și oamenii de serviciu șușoteau: „S-a întors”.

Omul avea o carieră de treizeci de ani în spate și acum candida de unul singur la fiecare patru ani. Nu era nici democrat, nici republican, nici liberal, nici conservator, nici baptist, nici catolic; nu lua partea nici statului federal, nici statului Mississippi. Nu avea favoriți, nici înclinații, nici idei preconcepute despre oameni sau situații. Era pur și simplu un judecător, pe cât de deschis, tolerant și just putea fi, ținând cont de educația și de familia din care provenea. Își ținea sala de judecată cu o mână de fier, mereu gata să admonesteze un avocat nepregătit, dar la fel de dispus să-l ajute pe unul aflat în dificultate. Putea da dovadă de o compasiune incredibilă când era cazul, având însă și o anumită răutate care-i băga în sperieți pe toți avocații din comitat, poate mai puțin pe Harry Rex Vonner.

La nouă zile după ce Seth se spânzurase, judecătorul Atlee se așeză la prezidiul sălii principale de judecată și îi salută pe cei prezenți. Lui Jake i se părea că arăta neschimbat, ceea ce însemna că nu era tocmai sănătos, lucru deloc surprinzător date fiind antecedentele sale medicale. Era un bărbat vânjos, de peste 1,80, cu un pântece proeminent pe care îl camufla bine sub roba neagră.

— Hmm, o mică adunare, văd, rosti judecătorul Atlee

amuzat, în timp ce-și arunca ochii prin sală.

Numărul mare de avocați crease o adevărată problemă în ceea ce privea locurile. Jake sosise mai devreme și se instalase la masa reclamanților, unde stătea acum alături de Russell Amburgh, care îl informase în acea dimineață că nu vrea să participe la proces. Puțin în spatele lor și ceva mai într-o parte, însă nu chiar în echipa lor, se afla Lettie Lang. Aceasta era încadrată de doi avocați de culoare din Memphis.

Jake simțise că-i fuge pământul de sub picioare cu o zi în urmă, când auzise că Lettie îl angajase pe Booker Sistrunk, un scandalagiu a cărui prezență în acest proces avea să complice enorm lucrurile. Jake încercase să o sune. Era încă uluit de decizia ei nechibzuită.

De cealaltă parte, o adunătură de avocați în costume elegante se îngrămădeau în jurul mesei apărării. În sală se afla o mulțime impresionantă de oameni, împrăștiați pe băncile vechi de lemn și curioși nevoie mare.

Judecătorul Atlee zise:

— Înainte să începem, cred că ar fi indicat să pricepem situația în care ne aflăm și ce urmărim să stabilim astăzi. Nu suntem aici pentru că a depus cineva o moțiune. Asta se va întâmpla mai târziu. Scopul nostru astăzi este să încropim un plan cu pașii ce trebuie urmați. Din câte am înțeles, domnul Seth Hubbard a lăsat două testamente. Unul oferit spre autentificare de dumneata, domnule Brigance, un testament olograf și datat 1 octombrie, anul curent.

Jake încuviință, fără să se ridice însă în picioare. Dacă i se adresa vreun avocat judecătorului Atlee, atunci trebuia să aibă grijă ca mai întâi să se ridice în picioare. Să încuviințezi din scaun era acceptabil, chiar dacă la limită.

— Și un al doilea testament, datat 7 septembrie anul trecut, deși acest testament este anulat în mod explicit în cel olograf. Are cineva informații despre existența vreunui alt testament? Sunt șanse ca domnul Hubbard să ne fi rezervat și altă surpriză? Făcu o pauză de câteva clipe, rotindu-și ochii mari prin încăpere. Avea pe nas o pereche de ochelari ieftini, cu ramă groasă. Bun. Așa mă gândeam și eu. Frunzări niște hârtii

și scrise ceva. Și-acum haideți să începem de-aici. Vă rog să vă ridicați în picioare, să vă prezentați și să facem astfel cunoștință.

Arătă spre Jake, așa că acesta se ridică în picioare și își rosti numele. Russell Amburgh îi urmă exemplul.

— Și dumneavoastră sunteți executorul testamentului olograf? îl întrebă judecătorul Atlee pe acesta din urmă, ca o simplă formalitate.

— Da, domnule judecător, dar aș prefera să nu iau parte la acest proces, spuse Amburgh.

— Vom avea timp berechet să ne ocupăm și de asta mai încolo. Și dumneavoastră? Domnul în costum gri-deschis?

Avocatul de culoare mai înalt se ridică și își încheie nasturele de la gât.

— Onorată instanță, numele meu este Booker Sistrunk și împreună cu partenerul meu aici de față, domnul Kendrick Bost, reprezentăm interesele doamnei Lettie Lang.

Sistrunk o atinse pe umăr. Bost se ridică și el, punând-o oarecum în umbră. Nu ar fi trebuit să fie acolo, cel puțin în această etapă. Ar fi trebuit să stea în public, însă Sistrunk și Bost o puseseră în acea poziție, dorind să vadă dacă avea cineva ceva de obiectat. Dacă ar fi fost o audiere propriu-zisă, judecătorul Atlee ar fi trimis-o imediat la locul ei, însă acum alese să le ignore neobrăzarea.

— Nu cred că am mai avut onoarea să vă văd în sala mea de judecată, domnilor, rosti el pe un ton suspicios. De unde sunteți de fel?

— Cabinetul nostru are sediul în Memphis, replică Sistrunk.

Toată lumea știa asta. Cabinetul lor făcea să curgă enorm de multă cerneală în presa din Memphis, cam cât următoarele cinci cabinete de avocatură la un loc. Se războiau cu poliția din Memphis și câștigau procese pentru violență nejustificată lună de lună. Sistrunk devenise celebru. Era zgomotos, tupeist, bătăios și se dovedea a fi un adevărat instigator într-un oraș care nu dusese niciodată lipsă de asemenea specimene.

Jake știa că Simeon avea rude în Memphis. Una condusese la alta, și Jake primise telefonul de care se temuse de la

Booker Sistrunk. Acesta îl anunța că „preia” cazul, ceea ce însemna că munca lui Jake avea să fie și mai intens supravegheată și că încă cineva voia o felie din plăcintă. Deja apăruseră zvonuri neliniștitoare despre mașinile parcate în fața casei lui Lettie și despre ulii ce-i dădeau târcoale întruna.

— Presupun că aveți autorizație de practică în acest stat, continuă judecătorul Atlee.

— Nu, domnule judecător, nu încă. Dar ne vom asocia cu un avocat local.

— Ar fi o mutare înțeleaptă, domnule Sistrunk. Data viitoare când veniți aici, mă aștept să îl recunosc pe avocatul care vă va însoți.

— Da, domnule judecător, rosti Sistrunk pe un ton glacial, aproape pufnind.

El și Bost se așezară, înghesuindu-se lângă clienta lor prețioasă, înainte de începerea audierii, Jake încercase să-i dea bună dimineața lui Lettie, însă avocații ei interveniseră imediat. Nici măcar nu îl privise în ochi.

— Și acum să trecem în cealaltă parte, zise judecătorul Atlee, arătând spre masa apărării, plină ochi.

Stillman Rush se grăbi să se ridice și să spună:

— Onorată instanță, eu sunt Stillman Rush de la firma Rush din Tupelo, și am venit aici însoțit de Sam Larkin și de Lewis McGwyre.

Cei doi bărbați se ridicară când își auziră numele și înclinară politicos din cap către prezidiu. Îl cunoșteau pe judecătorul Atlee, așa că nu erau necesare alte prezentări.

— Și firma dumneavoastră a întocmit testamentul din 1987, corect?

— Într-adevăr, rosti Stillman cu un zâmbet generos și energic.

— Foarte bine. Mai departe.

Un individ masiv, cu un cap rotund și pleșuv, se ridică și mârâi:

— Onorată instanță, mă numesc Wade Lanier, de la firma Lanier din Jackson. Am venit aici însoțit de asociatul meu, Lester Chilcott, pentru a reprezenta interesele doamnei

Ramona Dafoe, fiica defunctului. Soțul dumneaei, Ian Dafoe, este un client vechi al firmei noastre și…

— Destul, domnule Lanier, îl repezi judecătorul Atlee, întrerupându-l în mod grosolan. Bun venit în comitatul Ford. Nu v-am întrebat nimic despre ceilalți clienți sau despre firma dumneavoastră.

Și prezența lui Wade Lanier era neliniștitoare. Jake îl știa doar din auzite, dar asta era suficient ca să se teamă de o confruntare cu el. Firmă mare, tactici necruțătoare și reușite suficiente cât să-i alimenteze trufia, fără să i-o sature vreodată.

Judecătorul Atlee făcu din nou semn și zise:

— Și dumneavoastră, domnule?

Un tip într-un sacou de proastă calitate sări în picioare și se prezentă:

— Onorată instanță, numele meu este D. Jack O'Malley și îl reprezint pe domnul Herschel Hubbard, fiul defunctului. Clientul meu locuiește în Memphis și de acolo sunt și eu, dar data viitoare când voi veni aici voi avea un asociat din partea locului.

— O idee bună. Mai departe?

În spatele lui O'Malley era înghesuit un tânăr slab, cu față de șobolan și cu părul ciufulit și sârmos. Acesta se ridică sfios, de parcă nu s-ar mai fi adresat niciodată unui judecător, și rosti cu glas chițăit:

— Domnule judecător, eu sunt Zack Zeitler, tot din Memphis, și am fost angajat să reprezint interesele copiilor lui Herschel Hubbard.

Judecătorul Atlee dădu din cap și spuse:

— Deci, și nepoții au avocați?

— Da, domnule. Ei se numără printre beneficiarii precedentului testament.

— Am înțeles. Bănuiesc că se află în sala de judecată.

— Da.

— Vă mulțumesc, domnule Zeitler, și dacă nu v-ați prins până acum cum merg lucrurile, data viitoare vă rog să veniți însoțit de un avocat local – Dumnezeu știe că o să avem

nevoie de cât mai mulți. Bineînțeles, asta în cazul în care nu sunteți autorizat să practicați dreptul în acest stat.

— Sunt autorizat, onorată instanță.

— Foarte bine. Mai departe.

Rezemându-se de colțul unei balustrade, rămas fără scaun, un avocat se uită în jur și zise:

— Ăă… Da. Onorată instanță, eu sunt Joe Bradley Hunt, de la firma Skole din Jackson, și…

— De la ce firmă?

— Skole, onorată instanță. Skole, Rumky, Ratliff, Bodini și Zacharias.

— Îmi pare rău că am întrebat. Continuați.

— Și noi reprezentăm interesele celor doi copii minori ai Ramonei și ai lui Ian Dafoe, nepoții defunctului.

— Bine. Mai e cineva?

Oamenii își lungiră gâturile și se uitară prin mulțime. Judecătorul Atlee făcu un calcul rapid și spuse:

— O duzină. Am numărat unsprezece avocați până acum, și nu am niciun motiv să cred că nu vor mai apărea și alții.

Se uită pe niște hârtii și apoi la oamenii din public. În stânga sa, în spatele lui Jake și al lui Lettie, se afla o mulțime de persoane de culoare, inclusiv Simeon, copiii și nepoții lor, câțiva veri și mătuși, Cypress, un pastor și o puzderie de prieteni, mai vechi sau mai noi, care veniseră să îi ofere sprijin moral lui Lettie la primul pas pe care îl făcea pentru a obține ceea ce i se cuvenea de drept. În dreapta judecătorului, în cealaltă parte a culoarului, în spatele numeroșilor avocați veniți ca să conteste ultimul testament, se aflau albii, inclusiv Ian, Ramona și cei doi copii ai lor; Herschel și cele două fete ale sale; fosta sa soție, deși ea stătea pe rândul din spate, cât mai departe cu putință; Dumas Lee și un alt reporter; și adunătura obișnuită de mușterii ai tribunalului, care rareori ratau un proces sau o audiere de contestare. Agentul Prather stătea la ușa principală, trimis acolo de Ozzie ca să-i dea raportul mai târziu. Lucien Wilbanks ședea pe rândul din spate, în partea unde se aflau negrii, ascuns parțial de tânărul vânjos din fața lui. El și Atlee se cunoșteau de ani buni, și

Lucien nu voia să îi distragă atenția.

Cu câteva minute înainte să înceapă totul, Jake încercase să se prezinte politicos lui Herschel și Ramonei, însă aceștia îi întorseseră spatele cu insolență. Acum el era dușmanul, nu tatăl lor. Ian arăta ca și cum ar fi vrut să-i dea un pumn. Copiii lor adolescenți veniseră îmbrăcați foarte șic, afișând genul de aroganță tipic celor născuți în familii bogate. Pe de altă parte, fetele lui Herschel erau îmbrăcate neîngrijit și murdar. Cu câteva zile în urmă, cei patru nepoți fuseseră prea ocupați ca să vină la înmormântarea bunicului lor mult iubit. Acum însă prioritățile lor se schimbaseră radical.

Jake intui că avocații insistaseră pe lângă părinți să aducă și copiii la tribunal, ca să fie văzuți și asociați îndeaproape cu consecințele deciziilor instanței. Asta era o pierdere de timp, în opinia lui, însă miza era foarte mare.

Pe moment, în sala de tribunal arhiplină, Jake se simțea foarte singur. Omul de lângă el, Russell Amburgh, era necooperant, neschimbând aproape nicio vorbă cu el și plănuind să scape rapid de sarcina sa. În spatele lui, la doar câțiva centimetri distanță, se afla Lettie, o persoană cu care credea că poate vorbi. Ea însă era străjuită de doi avocați feroce, gata să lupte pentru avere. Iar aceștia erau oamenii din tabăra lui! De cealaltă parte a culoarului, o întreagă haită de hiene aștepta pregătită de atac.

— Am citit ambele testamente, zise judecătorul Atlee. Vom începe cu cel mai recent, testamentul olograf din 1 octombrie. Pe 4 octombrie a fost depusă o cerere de autentificare a acestui testament. Domnule Brigance, veți începe administrarea averii după cum vă cere legea – dând anunțuri pentru eventualii creditori, întocmind un inventar preliminar și așa mai departe. Mă aștept să faceți asta cât mai repede cu putință. Domnule Amburgh, înțeleg că dumneavoastră doriți să vă retrageți.

Amburgh se ridică încet și zise:

— Într-adevăr, domnule judecător. Nu mă simt în stare să trec prin așa ceva. Ca executor ar trebui să depun un jurământ prin care să susțin că acesta este ultimul testament valabil

lăsat de Seth Hubbard, și pur și simplu refuz să jur una ca asta. Nu sunt de acord cu acest testament și nu vreau să am nimic de-a face cu el.

— Domnule Brigance?

Jake se ridică lângă cel ce avea să-i fie în curând fost client și zise:

— Onorată instanță, domnul Amburgh a fost cândva avocat și cunoaște procedurile în cazul unei autentificări. Voi redacta o decizie prin care să i se încuviințeze retragerea, prezentând totodată o listă de potențiali înlocuitori.

— Vă rog să faceți din asta o prioritate. Vreau ca administrarea să se desfășoare în timp ce lămurim celelalte chestiuni. Indiferent ce se va întâmpla cu testamentul olograf sau cu cel precedent, cineva trebuie să se ocupe de averea domnului. Hubbard. Bănuiesc că sunt mai multe părți care intenționează să conteste acest testament, nu?

Un pluton de avocați se ridică în picioare, dând din cap, iar judecătorul Atlee le făcu semn cu mâna.

— Vă mulțumesc. Acum vă rog să luați loc cu toții. Domnule Amburgh, dumneavoastră sunteți liber.

Amburgh îngăimă un „vă mulțumesc" înfundat, ridicându-se de la masa reclamanților și pornind grăbit spre ieșire.

Judecătorul Atlee își potrivi ochelarii la ochi și spuse:

— Vom proceda în felul următor. Domnule Brigance, aveți la dispoziție zece zile ca să găsiți un alt executor și, conform dorințelor răposatului, ar fi bine să ne asigurăm că acesta nu este un avocat din comitatul nostru. Odată stabilit executorul, veți purcede împreună la localizarea activelor și la identificarea pasivelor. Aș dori să primesc un inventar preliminar cât mai curând posibil, între timp, ceilalți avocați pot depune contestații la acest testament. După aceea, ne vom întruni din nou și vom schița un plan pentru proces. După cum știți, oricare din părți poate solicita un proces cu juriați. Dacă asta doriți, atunci vă rog să faceți solicitarea la timp, în momentul în care depuneți contestația. Contestarea unui testament în Mississippi este la fel ca orice alt proces civil, ceea ce înseamnă că se aplică regulile cu privire la probe și

proceduri. Își scoase ochelarii și îi scrută pe avocați. De vreme ce ne îndreptăm spre un proces, vreau să vă anunț de acum că nu am de gând să prezidez unul cu o duzină de avocați. Nici nu pot să-mi imaginez un asemenea coșmar, și nici nu vreau să supun juriul (dacă vom avea unul) unui astfel de abuz. Vom identifica problemele, vom stabili procedurile și vom judeca acest caz într-o manieră eficientă. Aveți întrebări?

Oho, o mie de întrebări, dar era timp berechet să fie puse mai încolo. Deodată, Booker Sistrunk se ridică în picioare și rosti cu vocea sa răsunătoare de bariton:

— Onorată instanță, nu știu sigur ce se cuvine să facem și ce nu, dar aș dori să sugerez ca deocamdată Lettie Lang, clienta mea, să fie desemnată executor în locul domnului Amburgh. Am citit legile acestui stat și nu am găsit specificat nicăieri faptul că acest rol poate fi îndeplinit doar de un avocat sau de un contabil. De fapt, legea nu cere niciun fel de pregătire sau experiență pentru cineva care servește drept administrator, în cazul unei averi lăsate fără testament, sau drept executor, într-un caz precum cel de față.

Sistrunk vorbi încet, cu grijă, cu o dicție impecabilă, și cuvintele sale răsunară în sala de judecată. Judecătorul Atlee și ceilalți avocați îl ascultară. Era adevărat ce spunea. Teoretic, oricine putea fi numit în locul lui Russell Amburgh: orice persoană majoră și în deplinătatea facultăților mintale. Nici măcar infractorii nu erau excluși. Totuși, dată fiind mărimea averii și problemele complicate ce aveau să se ivească, era nevoie de cineva mai experimentat și mai neimplicat. Ideea de a o face pe Lettie responsabilă pentru o avere de 20 de milioane de dolari, cu Sistrunk șoptindu-i la ureche, era șocantă, cel puțin pentru albii din sală. Până și judecătorul Atlee păru să rămână fără reacție câteva secunde.

Însă Sistrunk nu terminase ce avea de zis. Făcuse doar o pauză pentru ca șocul inițial să își facă efectul, apoi continuă:

— Onorată instanță, știu că procesul de autentificare cade aproape în întregime în sarcina avocatului averii, sub stricta supraveghere a instanței, desigur, și de aceea aș dori să sugerez ca firma mea să fie desemnată drept firmă consultantă

în această chestiune. Vom lucra îndeaproape cu clienta noastră, doamna Lettie Lang, ca să urmăm întocmai dispozițiile domnului Hubbard. Dacă va fi nevoie, ne vom consulta și cu domnul Brigance, un avocat pe cinste, de altminteri, însă eu și angajații mei vom face cea mai mare parte din treabă.

Acestea fiind spuse, Booker Sistrunk își atinse scopul. Războiul avea să fie definit acum în termeni de negru versus alb.

Herschel, Ramona și familiile lor aruncară priviri pline de ură în cealaltă parte a culoarului, către grupul de negri, care le întoarseră imediat privirile, oarecum sfidători. Fata lor, Lettie, era cea aleasă să primească banii, și ei veniseră aici ca să lupte pentru ea. Însă banii aparțineau familiei Hubbard. Seth probabil că nu fusese în toate mințile.

Înmărmurit, Jake aruncă o căutătură fioroasă peste umăr, însă Sistrunk nu-l băgă în seamă. Prima reacție a lui Jake fusese să spună: „Ce prostie!" Un comitat format în mare parte din albi echivalează cu un juriu format în mare parte din albi. Erau departe de Memphis, unde Sistrunk își demonstrase talentul de a-și strecura oamenii în juriile federale și de a obține verdicte impresionante. Memphis era o cu totul altă lume.

Dacă pui nouă sau zece albi din comitatul Ford în juriu și îi lași o săptămână în compania unuia ca Booker Sistrunk, doamna Lettie Lang are să plece cu mâna goală.

Ceata de avocați albi rămăsese la fel de uluită ca Jake, însă Wade Lanier profită imediat de ocazie. Sări în picioare și zise:

— Nu avem nicio obiecție, onorată instanță.

Judecătorul Atlee îl repezi:

— Nu aveți încă la ce să obiectați.

Jake se gândi: „Fie, scoateți-mă din toată tărășenia. Cu cârdul ăsta de ulii oricum nu o să-mi mai rămână nimic. Viața e prea scurtă ca să-mi irosesc un an ferindu-mă de gloanțe într-un război interrasial".

— Mai aveți ceva de adăugat, domnule Sistrunk? întrebă judecătorul Atlee.

— La acest moment, nu, domnule judecător. Sistrunk se întoarse și aruncă o privire îngâmfată spre Simeon și spre restul familiei. Tocmai își dovedise tăria de caracter. Era neînfricat, nu putea fi intimidat și era gata oricând să se ia la harță cu cineva. Angajaseră avocatul potrivit. Înainte să se așeze, se uită la Herschel Hubbard, iar rânjetul lui păru să spună: „Mingea-i în terenul tău acum, moșule”.

Judecătorul Atlee rosti cu calm:

— Trebuie să vă mai documentați, domnule Sistrunk. Legile noastre de autentificare urmăresc să respecte întru totul dorințele persoanei care a întocmit testamentul. Domnul Hubbard și-a precizat cât se poate de clar intențiile cu privire la avocatul pe care și l-a dorit. Nu se va face nicio schimbare în această privință. Orice alte solicitări ați avea, le puteți menționa într-o moțiune corespunzătoare; bineînțeles, asta după ce vă asociați cu un avocat recunoscut de această instanță.

Lui Jake îi veni inima la loc, deși era încă bulversat de îndrăzneala lui Sistrunk și de ideile acestuia. Și de lăcomia omului. Nu încăpea îndoială că o pusese pe Lettie să semneze un soi de contract pentru întâmplări neprevăzute prin care să primească o sumă consistentă din partea ei. În general avocații reclamanților luau cam o treime din sumă în cazul unui acord, 40% din suma stabilită prin verdictul unui juriu și jumătate din ea, dacă se ajungea la apel. Un individ plin de sine ca Sistrunk (e drept, cu un șir impresionant de victorii de partea sa), era mai mult ca sigur la pragul de sus al acelor procentaje. Și, ca și cum asta n-ar fi fost de ajuns, dorea acum să mai pună mâna și pe onorariul de avocat al bunurilor succesorale.

Judecătorul Atlee terminase. Luă ciocănelul, spuse: „Ne întâlnim din nou peste treizeci de zile. Ședința se suspendă”, și lovi în masa prezidiului.

Lettie fu înconjurată imediat de avocații ei, care aproape că o luară pe sus și trecură cu ea în secțiunea publicului, unde fu încercuită de rude și de alți atârnători. Aceștia se îngrămădiră în jurul ei de parcă i-ar fi fost viața în pericol, mângâind-o,

alinând-o și încurajând-o. Sistrunk era admirat și felicitat pentru poziția și declarațiile sale îndrăznețe, iar Kendrick Bost o ținea pe după umeri pe Lettie în timp ce ea șușotea serioasă cu cei dragi. Cypress, mama sa, stătea într-un cărucior cu rotile și își ștergea lacrimile de pe obraji. Prin ce cazne era silită familia să treacă!

Jake nu avea deloc chef de pălăvrăgeală, nu că l-ar fi abordat careva. Ceilalți avocați se împărțiră în grupulețe, își puneau lucrurile la loc în serviete și se pregăteau de plecare. Moștenitorii din familia Hubbard stăteau laolaltă și încercau să evite să se uite urât la negrii care căutau să pună mâna pe banii lor. Jake se strecură pe o ușă lăturalnică și porni spre scările din spate când domnul Pate, bătrânul aprod, îl strigă:

— Hei, Jake, domnul judecător Atlee vrea să te vadă.

În micuța încăpere în care avocații se strângeau la cafea, iar judecătorii își țineau întâlnirile neoficiale, judecătorul Atlee tocmai își dădea jos roba.

— Închide ușa, zise el când intră Jake. Judecătorul nu era cine știe ce povestitor, nu avea obiceiul să spună snoave și anecdote juridice. Nu avea timp de prostii și rareori se întâmpla să aibă momente de umor, deși, ca judecător, avea la dispoziție un public dispus să râdă la orice. Ia loc, Jake, continuă el, și se așezară amândoi la un mic birou. Ce bădăran! pufni Atlee. Poate că i-o fi mergând cu de-astea în Memphis, dar aici nu-i merge.

— Nu cred că mi-am revenit încă.

— Îl știi pe Quince Lundy? E un avocat din Smithfield.

— Am auzit de el.

— E un tip mai în vârstă, poate chiar în prag de pensie. Nu se ocupă decât de autentificări de vreo sută de ani, își știe meseria la perfecție și spune lucrurilor pe nume. E un prieten vechi de-al meu. Depune o moțiune în care să-l sugerezi pe Quince pentru rolul de executor și mai pune vreo doi de la tine, iar eu îl voi desemna pe el. O să te înțelegi de minune cu el. În ceea ce te privește pe tine, nu te îngrijora: n-o să-ți facă nimeni vânt. Care-i onorariul tău pe oră?

— Nu am onorariu, domnule judecător. Clienții mei

lucrează pe zece dolari pe oră, dacă au noroc. Nu își pot permite să plătească un avocat cu o sută pe oră.

— Cred că 150 este un onorariu decent în ziua de azi. Ești de acord?

— 150 sună bine, domnule judecător.

— Bun, deci vei primi 150 de dolari pe oră. Presupun că vei avea timp pentru asta.

— O, da!

— Bun. Pentru că testamentul ăsta o să-ți mănânce zilele o bună bucată de vreme. Să depui o petiție la fiecare două luni în care să ceri plata onorariului. O să am eu grijă să fii plătit.

— Vă mulțumesc, domnule judecător.

— Am auzit o grămadă de zvonuri cu privire la mărimea averii. Ai idee care-i adevărul?

— Russell Amburgh spune că averea este de cel puțin douăzeci de milioane, cea mai mare parte din ea fiind în bani gheață. Ascunsă în afara statului. Altfel toată lumea din Clanton ar ști cu precizie cât e de mare.

— Ar trebui să ne mișcăm repede ca să o protejăm. O să-ți dau un ordin judecătoresc prin care te împuternicesc să obții actele financiare ale domnului Hubbard. După ce îl cooptezi și pe Quince Lundy, puteți să vă apucați de săpat.

— Da, domnule.

Judecătorul Atlee luă o gură de cafea dintr-un pahar de plastic. Se uită printr-o fereastră murdară, păru să zăbovească cu privirea asupra peluzei din fața tribunalului, apoi rosti:

— Aproape că mi-e milă de biata femeie. A pierdut complet controlul și e înconjurată de oameni care au simțit mirosul banilor. Nu o să rămână cu nimic după ce isprăvește Sistrunk cu ea.

— Asta în cazul în care juriul îi dă dreptate ei.

— Vrei să ceri juriu, Jake?

— Nu știu încă. Ar trebui?

Întrebarea era nelalocul ei, însă pe moment nu i se păruse așa. Jake se pregăti să fie admonestat, dar judecătorul Atlee rânji mânzește, continuând să privească afară.

— Eu unul aș prefera să am un juriu, Jake. Nu mă

deranjează să iau decizii grele. Asta face parte din îndatoririle mele. Însă într-un asemenea caz ar fi mai bine ca decizia să stea în mâinile a doisprezece cetățeni de nădejde. Măcar de data asta. Rânjetul i se preschimbă într-un surâs.

— Vă cred. O să fac solicitarea în scris.

— Așa să faci. Și, Jake… sunt o grămadă de avocați acolo și am încredere în foarte puțini dintre ei. Nu ezita să treci pe la mine pe la o cafea și să-mi dai binețe, dacă ai ceva de discutat. Sunt convins că îți dai seama de importanța acestui caz. De obicei nu prea vezi atâta bănet pe aici, Jake. Și-acum, deodată, ne-am trezit cu o comoară și cu o grămadă de oameni care vor o părticică din ea. Tu nu. Nici eu. Însă sunt mulți care vor. Este important ca noi doi să rămânem pe aceeași lungime de undă.

Jake simți că se relaxează pentru prima oară după ore bune și trase adânc aer în piept.

— Sunt de acord, domnule judecător. Vă mulțumesc.

— Bine. Ne mai vedem.

13.

Dumas Lee puse stăpânire pe prima pagină din *The Ford County Times* miercuri, pe 12 octombrie. Evident, audierea din ziua precedentă fusese singura știre din comitat. Un titlu cu litere de-o șchioapă anunța că S-A TRECUT LA RĂZBOI DE TRANȘEE ÎN CAZUL TESTAMENTULUI LUI HUBBARD, iar Dumas își începea editorialul în maniera lui obișnuită, de tabloid: „O sală de judecată plină cu moștenitori agitați și cu avocații lor nerăbdători s-a pregătit ieri de luptă în fața distinsului Reuben Atlee, când au fost trase primele focuri din ceea ce promite să fie o bătălie epică pentru averea răposatului Seth Hubbard, care s-a spânzurat pe 2 octombrie”.

Fotograful fusese și el ocupat. În centrul paginii trona o fotografie mare înfățișând-o pe Lettie Lang intrând în tribunal, cu Booker Sistrunk și Kendrick Bost ținând-o de parcă ar fi fost invalidă. Sub imagine, ea era prezentată ca fiind „Lettie Lang, în vârstă de 47 de ani, din Box Hill, fosta menajeră a lui Seth Hubbard și potențială beneficiară a ultimului său testament (olograf și suspect), însoțită de cei doi avocați ai săi din Memphis”. Alături erau două poze mai mici și mai inofensive înfățișându-i pe Herschel și pe Ramona, aflați și ei undeva în apropierea tribunalului.

Jake citi ziarul la birou miercuri dimineață. Sorbi din cafea, reciti fiecare cuvânt în căutarea unor posibile greșeli, și constată cu surprindere că Dumas nu făcuse niciuna de această dată. Însă îl blestemă în gând pentru folosirea cuvântului „suspect”. Orice alegător din comitat era un potențial jurat. Majoritatea acestor oameni urmau fie să citească ziarul, fie să audă pe cineva vorbind despre știre, și încă de la început Dumas declarase că testamentul era suspect. Expresiile încruntate și disprețuitoare de pe fețele intrușilor bine îmbrăcați din Memphis nu ajutau nici ele prea mult. În timp ce se holba la fotografie, Jake își imagină un juriu format din nouă albi și trei negri încercând să găsească înțelegere

pentru Lettie, cu 20 de milioane de dolari în joc. Nu aveau să fie deloc înțelegători. După o săptămână petrecută în sala de judecată în compania lui Booker Sistrunk, aveau să îi ghicească intențiile și să declare testamentul nul. Poate că juriul ar fi ajuns să îi antipatizeze pe Herschel și pe Ramona, însă măcar aceștia erau albi și nu erau mânați de un avocat fără scrupule cu șarmul unui telepredicator.

Jake își reaminti că momentan erau în aceeași tabără sau măcar în aceeași parte a sălii de judecată. Jură să renunțe. Dacă judecătorul Atlee îi permitea lui Sistrunk să rămână în joc, Jake avea să se retragă și să caute o ambulanță pentru potențiali clienți. Orice ar fi fost de preferat unui proces crunt pe care să-l piardă. Avea nevoie de bani, dar nu voia să se lege la cap.

Auzi zarvă la parter, apoi zgomot de pași. Felul în care urca Harry Rex treptele spre biroul său avea un ritm unic. Pășea apăsat și fiecare pas părea gata-gata să rupă treptele. Scara se cutremura. Roxy îl strigă din urmă, protestând. Supraponderal și complet ieșit din formă, aproape că gâfâia când împinse la perete ușa de la birou și începu cu un prietenos: „Afurisita aia de femeie s-a țicnit!” Azvârli un exemplar din ziar pe biroul lui Jake.

— ’Neața, Harry Rex, zise Jake în timp ce prietenul lui se prăbuși într-un scaun, gâfâind și încercând să-și tragă sufletul.

— Vrea să enerveze pe toată lumea sau ce? întrebă el.

— Așa se pare. Vrei niște cafea?

— Ai un Bud Light?

— E nouă dimineața!

— Așa, și? Azi nu mă duc la tribunal. Iar în zilele libere, ca asta, o iau de dimineață.

— Nu crezi că bei cam mult?

— Nu, în niciun caz! La ce clienți am, se poate spune că nu beau *destul.* Și nici tu.

— Nu țin bere la birou. Și nici acasă.

— Ce viață! Harry Rex se întinse brusc în față, înșfăcă ziarul, îl ridică și arătă spre fotografia lui Lettie. Zi-mi ceva, Jake: ce crezi tu că spune albul de rând din acest comitat când

vede poza asta? Ai o menajeră de culoare, care pare cumsecade, și care s-a strecurat cumva în testamentul moșului, și acum și-a angajat niște avocați africani șmecheri de la oraș care să vină aici și să pună mâna pe bani. Cum crezi că o să sune povestea asta la Cafenea?

— Cred că știi și tu cum o să sune.

— E proastă?

— Nu, dar au ajuns la ea înaintea mea. Simeon are rude în Memphis și li s-a făcut cumva legătura. Ea nu are nici cea mai mică idee ce face și este sfătuită prost.

— Tu ești de partea ei, Jake. Nu poți vorbi cu ea? Aruncă ziarul înapoi pe birou.

— Nu. Credeam că pot, apoi l-a angajat pe Sistrunk. Am încercat să vorbesc cu ea ieri la tribunal, însă o păzeau ca niște vulturi. Am încercat să vorbesc și cu copiii lui Hubbard, dar nu au fost prea prietenoși.

— Văd că ai ajuns foarte popular, Jake.

— Nu m-am simțit deloc așa ieri. Însă judecătorul Atlee mă place.

— Am auzit că nu l-a prea impresionat Sistrunk.

— Nu, deloc. Și nici juriul nu o să fie.

— Deci, o să ceri juriu?

— Da. Judecătorul vrea proces cu juriu, dar nu ai auzit asta de la mine.

— Am înțeles. Trebuie să găsești o modalitate de a ajunge la ea. Sistrunk o să scoată tot statul din sărite și ea nu o să se aleagă nici cu o para chioară.

— Dar crezi că ar trebui să primească moștenirea?

— Da, la naiba! Sunt banii lui Seth; dacă vrea să-i lase Partidului Comunist, e treaba lui. I-a făcut de unul singur, așa că poate să-i doneze pe toți, dacă vrea. Așteaptă numai să ai de-a face cu copiii lui – două scursuri, după părerea mea – și o să înțelegi de ce a ales Seth pe altcineva.

— Parcă îl urai pe Seth.

— Da, acum zece ani, dar eu mereu îl urăsc pe nemernicul aflat de cealaltă parte a baricadei. De aceea sunt atât de rău. Însă îmi trece cu timpul. Indiferent dacă îl simpatizai sau nu,

omul a scris un testament înainte să moară și legea trebuie să sprijine acel testament, dacă se dovedește a fi valabil.

— Dar este oare valabil?

— Asta depinde de juriu. Și o să fie atacat din toate părțile.

— Cum ai ataca tu testamentul?

Harry Rex se lăsă pe spate și se puse picior peste picior.

— M-am gândit și la asta. Mai întâi mi-aș angaja niște experți, niște medici care să declare că Seth a fost îndopat cu sedative, că trupul său era devastat de cancerul pulmonar și că toate radiațiile, chimioterapia și medicamentele cu care a fost bombardat în ultimul an i-au încețoșat judecata. Avea dureri cumplite, așa că aș angaja un alt expert care să descrie ce efect poate avea durerea asupra proceselor cognitive. Nu știu unde i-aș găsi, dar cred că poți angaja un expert să spună orice. Nu uita, Jake, că juratul obișnuit din acest comitat de-abia dacă a trecut prin liceu. Nu-i foarte sofisticat. Dacă faci rost de un expert cu darul vorbirii sau de o echipă de asemenea experți, poți bulversa complet juriul. La naiba, aș putea să-l fac pe Seth Hubbard să pară un cretin cu bale la gură! Trebuie să fii nebun să te spânzuri, nu?

— N-am cum să-ți răspund la asta.

— Apoi aș spune că Seth nu putea să și-o țină în pantaloni. Nu știu dacă a depășit vreodată măsura, dar poate că a făcut-o. Dacă un juriu de albi bănuiește câtuși de puțin că Seth nu primea doar mâncare caldă și cămăși apretate de la menajera lui, se va întoarce imediat împotriva doamnei Lettie.

— Nu pot răscoli prin viața sexuală a unui mort.

— Nu, dar își pot băga nasul în cea a lui Lettie. Pot insinua, sugera, exagera și folosi un limbaj cât se poate de deocheat. Dacă urcă în boxa martorilor, ceea ce se va întâmpla, mai mult ca sigur, o să devină țintă vie.

— Dar trebuie să depună mărturie!

— Sigur că da. Asta-i și ideea, Jake. Nu contează cine sau ce declară în instanță. Adevărul este că dacă Booker Sistrunk va fi în acea sală de judecată, turuind vrute și nevrute și plimbându-și fundu' negru prin fața unui juriu de albi, atunci șansele tale se reduc la zero.

— Nici nu știu dacă îmi mai pasă.

— Trebuie să-ți pese. E treaba ta. Este un proces important. Și un onorariu gras. Acum lucrezi cu ora și ești plătit, ceea ce-i rar în lumea noastră, Jake. Dacă se ajunge la proces, apoi la apel și așa mai departe, o să faci jumătate de milion de dolari în următorii trei ani. Câte cazuri de conducere în stare de ebrietate trebuie să iei ca să scoți banii ăștia?

— Nu m-am gândit la onorariu.

— Lasă că s-au gândit toți avocații care gonesc după ambulanțele din oraș. O să fie un onorariu generos. O pleașcă pentru un avocat ca tine. Însă trebuie să câștigi, Jake, și ca să câștigi, trebuie să scapi de Sistrunk.

— Cum?

— Mă gândesc eu și la asta. Lasă-mi puțin timp. Nenorocita aia de poză din ziar a produs deja daune, și poți băga mâna în foc că Doofus va repeta isprava la următoarea audiere. Trebuie să ne descotorosim de Sistrunk cât mai repede cu putință.

Pentru Jake era extrem de important că Harry Rex folosea acum pluralul. Nu era nimeni mai loial decât el, nimeni lângă care să-și dorească mai mult să lupte. Nici nu exista o minte mai vicleană și perversă printre avocații din oraș.

— Dă-mi o zi sau două, rosti el, ridicându-se în picioare. Am nevoie de o bere.

*

Peste o oră, Jake era încă la birou când problema reprezentată de Booker Sistrunk deveni și mai spinoasă.

— Vă caută un avocat pe nume Rufus Buckley la telefon, îl anunță Roxy prin intercom.

Jake trase aer în piept și zise:

— Bine.

Se holbă la lumina ce clipea și își stoarse creierii ca să-și dea seama ce motiv ar fi avut Buckley să-l sune. Nu mai vorbiseră de la procesul lui Carl Lee Hailey, și amândoi ar fi fost bucuroși să nu se mai întâlnească vreodată. Cu un an în urmă, în timpul realegerii lui Buckley, Jake își sprijinise discret adversarul, la fel ca majoritatea avocaților din Clanton

sau poate chiar din întregul District Judiciar 22. De-a lungul unei cariere de doisprezece ani, Buckley reușise contraperformanța de a-și înstrăina toți avocații din districtul ce cuprindea cinci comitate. Iar asta se întorsese împotriva lui cu vârf și îndesat, așa că acum fostul procuror districtual cu ambiții de parvenire rămăsese de căruță, în orașul său natal, Smithfield, aflat la o oră distanță, unde se zvonea că și-ar pierde vremea într-un mic birou de pe Main Street, ocupându-se de testamente, divorțuri pe cale amiabilă și alte acte juridice.

— Salutare, dom' guvernator, spuse Jake într-un efort deliberat de a reaprinde resentimentele. Cei trei ani care se scurseseră nu îi schimbaseră cu nimic părerea proastă pe care o avea față de acest om.

— Salut, Jake, replică Buckley politicos. Speram să sărim peste împunsăturile ieftine.

— Îmi pare rău, Rufus, nu am vrut să te jignesc. Ba sigur că asta voise. Nu cu mult timp în urmă, multă lume îi zicea „dom' guvernator". Ce mai faci?

— Uite, practic avocatura și o iau mai moale. Mă ocup mai mult de petrol și gaze decât de altceva.

Normal. Buckley își petrecuse mare parte din viață străduindu-se să convingă oamenii că concesiunile de gaze naturale ale familiei soției sale constituiau sursa unei bogății imense. Ceea ce nu era deloc așa. Soții Buckley trăiau mult sub pretențiile lor.

— Ce frumos. Cu ce te pot ajuta?

— Tocmai am vorbit cu un avocat din Memphis, pe nume Booker Sistrunk. Cred că l-ai întâlnit. Pare să fie un tip de treabă. Oricum, ideea e că o să mă asociez cu el în cazul Seth Hubbard.

— Dar de ce te-a ales tocmai pe tine, Rufus? rosti Jake din impuls, simțind cum se dezumflă.

— Probabil că datorită reputației.

Nu, Sistrunk își făcuse bine temele și îl găsise pe singurul avocat din stat care îl ura din tot sufletul pe Jake. Jake nu putea decât să-și imagineze lucrurile oribile pe care Buckley le

zisese despre el.

— Nu știu dacă mai ai loc, Rufus.

— Lucrăm și la asta. Booker vrea să renunți la caz ca să îl poată prelua el. A pomenit ceva de o schimbare a instanței pentru proces. Spune că judecătorul Atlee are un dinte împotriva lui, așa că îi va cere să se recuze. Astea sunt chestiuni preliminare, Jake. După cum știi, Sistrunk este un avocat de litigii foarte important, cu o grămadă de resurse. Probabil că de aceea mă vrea în echipa lui.

— În cazul ăsta, bine ai venit la bord, Rufus. Mă îndoiesc că Sistrunk ți-a zis toată povestea, dar să știi că a încercat deja să mă dea la o parte. Nu i-a mers pentru că judecătorul Atlee are și el ochi să citească. Testamentul mă desemnează în mod specific drept avocat al averii. Atlee nu se va recuza, nici nu va aproba mutarea procesului din Clanton. Nu faceți decât să vă pișați contra vântului și să-i scoateți din sărite pe toți potențialii jurați din comitat. E o tâmpenie, în opinia mea, Rufus, și această tâmpenie ne distruge șansele de victorie.

— Mai vedem noi. Ești lipsit de experiență, Jake, și trebuie să te dai la o parte. Sigur că ai obținut câteva verdicte favorabile în cazuri penale, însă ăsta nu-i un caz penal, Jake. Ăsta-i un litigiu civil, foarte complicat și cu foarte mulți bani la mijloc, și asta deja te depășește complet.

Jake își ținu gura și își aminti cât de mult își disprețuia interlocutorul. Rosti încet și apăsat:

— Tu ai fost procuror, Rufus. De când ai ajuns expert în litigii civile?

— Și eu sunt avocat de litigii. Toată viața mea se desfășoară în sala de judecată. De un an încoace nu judec decât cazuri civile. În plus, îl am pe Sistrunk de partea mea. Anul trecut a înfundat poliția din Memphis de trei ori, obținând peste un milion de dolari.

— Da, și acum cazurile sunt la apel. N-a văzut nicio lețcaie încă.

— Nu încă. Și la fel o să facem și în cazul Hubbard.

— Ce parte aveți de gând să vă trageți, Rufus? Cincizeci de procente?

— E confidențial, Jake. Știi bine.

— Ar trebui să declarați public.

— Nu fii invidios, Jake.

— Pa, Rufus, zise Jake și închise.

Trase o gură de aer, sări în picioare și coborî la parter.

— Mă întorc repede, îi spuse el lui Roxy când trecu pe lângă biroul ei.

Era 10.30 și Cafeneaua era goală. Dell ștergea furculițele la tejghea când Jake intră și se așeză pe un taburet.

— O mică pauză? îl întrebă ea.

— Da. O cafea decofeinizată, te rog.

Se întâmpla destul de des ca Jake să treacă pe acolo la ore ciudate, de obicei în încercarea de a scăpa de birou și de telefon. Dell îi turnă o ceașcă și se apropie de el, ștergând în continuare tacâmurile.

— Ce mai știi? o întrebă Jake, amestecând zahărul în cafea.

În cazul lui Dell, limita dintre ce știa și ce auzea era foarte delicată. Majoritatea clienților ei credea că ea repeta pur și simplu tot ce auzea, însă Jake știa că lucrurile nu stăteau chiar așa. După 25 de ani petrecuți la Cafenea, auzise destule zvonuri false și minciuni sfruntate ca să știe ce impact puteau avea; astfel încât, în ciuda reputației sale, era în general atentă la ce-i ieșea pe gură.

— Ei bine, începu ea încet, nu cred că Lettie a făcut o mișcare inteligentă aducându-și avocații ăia negri din Memphis.

Jake încuviință și luă o gură de cafea.

— De ce a făcut asta, Jake? continuă ea. Credeam că tu ești avocatul ei. Vorbea de Lettie ca și cum o cunoștea de-o viață, deși nu se întâlniseră niciodată. Însă asta nu mai era ceva neobișnuit în Clanton.

— Nu, nu sunt avocatul ei. Sunt avocatul care se ocupă de patrimoniu, de respectarea termenilor testamentului. Sunt de aceeași parte a baricadei cu ea, însă nu mă putea angaja pe mine.

— Și ea are nevoie de avocat?

— Nu. Treaba mea este să apăr testamentul și să-i respect

dispozițiile. Dacă îmi fac treaba ca lumea, banii îi rămân ei. Nu avea niciun motiv să-și angajeze un avocat.

— I-ai explicat și ei asta?

— Da, și am crezut că a priceput.

— Ce s-a întâmplat? De ce s-au băgat?

Jake sorbi iarăși din cafea și își reaminti că trebuia să fie atent. Ei doi făceau deseori schimb de informații de culise, însă fără să discute chestiunile mai delicate.

— Nu știu, dar presupun că o fi auzit careva din Memphis de testament. Și așa o fi aflat și Booker Sistrunk. A simțit mirosul de bani, așa că a bătut drumul până aici, a parcat în fața casei ei în Rolls-Royce-ul său negru și a dat-o pe spate. I-a promis câte-n lună și-n stele, urmând ca ea să-i lase și lui o părticică.

— Cât anume?

— Numai ei știu. E ceva confidențial ce nu se dezvăluie niciodată.

— Un Rolls-Royce negru? Glumești, Jake?

— Nu, l-au văzut ieri când a venit la tribunal; parcat în față la Security Bank. El era la volan, partenerul lui pe scaunul din dreapta. Iar Lettie era pe bancheta din spate cu un tip într-un costum închis la culoare, probabil un bodyguard sau ceva de genul ăsta. Se dau în spectacol și Lettie le-a căzut în plasă.

— Dar nu înțeleg cum.

— Nici eu.

— Prather zicea azi-dimineață că vor să încerce să mute procesul la alt tribunal. Într-un alt comitat, unde pot avea mai mulți negri în juriu. E adevărat?

— Doar un zvon, presupun. Îl știi pe Marshall. Cred că de la el pornesc jumătate din bârfele din orașul ăsta, îți jur. Altceva?

— A, da, Jake. Toată lumea freamătă de nerăbdare. Oamenii tac când vii tu, dar de îndată ce pleci numai despre asta vorbesc.

Ușa se deschise. Doi funcționari de la Fisc intrară și se așezară la o masă din apropiere. Jake îi cunoștea, așa că îi salută cu o înclinare a capului. Se aflau destul de aproape ca

să audă ce se discuta și aveau să absoarbă totul ca un burete.

Se aplecă spre Dell și rosti încet:

— Stai cu urechile ciulite, bine?

— Jake, dragul meu, știi bine că nu-mi scapă nimic.

— Știu. Jake lăsă un dolar pentru cafea și își luă rămas-bun.

Nedorind să se întoarcă la birou, Jake se plimbă prin piață și se opri la biroul lui Nick Norton, un alt avocat independent ce absolvise Facultatea de Drept a Universității din Mississippi chiar în anul în care începuse Jake. Nick moștenise cabinetul de avocatură de la unchiul său și era, după toate aparențele, mai ocupat decât Jake. Își pasau clienți și în cei zece ani izbutiseră să evite orice neînțelegere mai neplăcută.

Cu doi ani în urmă, Nick îl apărase pe Marvis Lang când acesta pledase vinovat pentru trafic de droguri și uz de armă letală. Familia îi plătise un onorariu de 5 000 de dolari în bani gheață, mai puțin decât și-ar fi dorit Nick, dar mai mult decât își permiteau majoritatea clienților săi. Marvis fusese prins cu mâța-n sac, nelăsându-i loc de întors; în plus, refuzase să își dea în gât complicii. Nick obținuse până la urmă o sentință de doisprezece ani de închisoare. Cu patru zile înainte, Nick luase prânzul cu Jake și îi spusese tot ce știa despre familia Lang și despre Marvis.

Acum era cu un client, însă secretara lui îi dădu dosarul. Jake îi promise să copieze ce îi trebuia și să îl înapoieze cât de curând.

— Nicio grabă, îi zise secretara. Oricum a fost închis de mult.

*

Wade Lanier prefera să ia prânzul la Hal & Mal's, o speluncă veche din Jackson, aflată la câteva străzi distanță de buricul târgului și la zece minute de mers pe jos de biroul său de pe State Street. Se așeză la masa lui preferată, comandă un pahar de ceai și așteptă nerăbdător vreo cinci minute până când Ian Dafoe intră pe ușă și i se alătură. Comandară sandviciuri, vorbiră despre vreme și fotbal american și apoi trecură la afaceri.

— Vom ajunge la proces, rosti Lanier pe un ton grav, cu

glasul aproape șoptit, de parcă ar fi împărtășit un mare secret.

Ian încuviință, ridică din umeri și spuse:

— Mă bucur să aud asta.

Oricum nu se așteptase la altceva. Nu erau prea multe poturi mari în stat, așa că o grămadă de avocați dădeau târcoale acestui caz.

— Dar nu avem nevoie de ajutor, continuă Lanier. Herschel îl are pe clovnul ăla din Memphis, care evident că nu are autorizație de practică în Mississippi, și care mai mult o să ne încurce. Tipul ăla nu ne poate ajuta cu nimic, dar mă poate scoate din sărite pe mine. Poți să vorbești cu Herschel și să-l convingi că el și sora lui sunt în aceeași tabără și că mă descurc singur?

— Nu știu ce să zic. Herschel vede lucrurile în felul său și Ramona nu-i tot timpul de acord cu el.

— Mă rog, vezi ce poți face. Sala de judecată este deja plină ochi, și cred că judecătorul Atlee va începe să ne cearnă în curând.

— Și dacă Herschel refuză și vrea să-și păstreze avocatul?

— Ne ocupăm de asta la momentul respectiv. Acum însă încearcă să-l convingi că nu-i nevoie de avocatul lui, că nu reprezintă decât un cost suplimentar.

— Bine, că tot veni vorba… Ce onorariu vrei să ceri?

— Trebuie să luăm în calcul și împrejurările neprevăzute. O treime din suma obținută. Chestiunile juridice nu sunt foarte complicate, așa că procesul nu ar trebui să dureze mai mult de o săptămână. În mod normal am cere 25% din suma obținută printr-o învoială, însă eu nu cred că se va ajunge la așa ceva.

— De ce nu?

— Este un caz de totul sau nimic, un testament sau celălalt. Nu-i loc pentru compromisuri.

Ian se gândi puțin la asta, dar nu pricepu pe deplin ce voia să spună avocatul. Primiră sandviciurile și își petrecură câteva minute aranjându-și mâncarea pe farfurii.

— Noi ne băgăm, zise Lanier, dar doar dacă îi convingi pe Ramona și pe Herschel să meargă pe mâna noastră. Noi…

— Deci, preferi o treime din 14 milioane, în loc de o treime

din 7, îl întrerupse Ian, încercând să facă o glumă. Însă nu reuși.

Lanier îl ignoră, mestecând mai departe; oricum nu zâmbea foarte des. Înghiți și zise:

— Exact. Pot să câștig cazul ăsta, dar nu am de gând să las un terchea-berchea din Memphis să-mi sufle în ceafă, să mă încurce și să înstrăineze juriul. În plus, Ian, trebuie să înțelegi că noi, partenerii mei și cu mine, suntem extrem de ocupați. Am jurat să nu mai luăm niciun caz. Partenerii mei nu prea vor să irosim timpul și resursele firmei cu o contestație de testament. La naiba, avem trei procese contra celor de la Shell Oil luna următoare. Vătămări corporale pe platforme petroliere.

Ian își îndesă cartofi prăjiți în gură ca să nu poată vorbi. Își ținu respirația o clipă, sperând ca avocatul să nu înceapă iar cu poveștile despre cazurile și procesele lui răsunătoare. Era un năravnesuferit pe care îl aveau majoritatea avocaților pledanți, iar Ian mai trecuse prin acest calvar.

Însă Lanier rezistă tentației și continuă:

— Și ai dreptate: dacă o să luăm cazul, îi vrem pe ambii moștenitori, nu doar pe tine. Ne va lua la fel de mult timp; de fapt, ne va fi mai ușor pentru că ne va scuti de timpul pierdut cu tipul ăla din Memphis.

— O să văd ce pot face, rosti Ian.

— O să te taxăm lunar pentru cheltuieli și pentru depozițiile experților.

— Cât de mult?

— Am calculat un buget de litigii. Cred că 50 000 ar trebui să acopere cheltuielile. Lanier aruncă o privire în jur, deși nimeni din local nu putea auzi ce vorbeau ei. Pe un ton scăzut, continuă: în plus, trebuie să angajăm un investigator, și nu primul coate-goale care ne iese în cale. Trebuie să cheltuim niște bani cu un tip care să se infiltreze în lumea lui Lettie Lang și să dezgroape mizerii despre ea, și asta nu va fi tocmai ușor.

— Cât de mult?

— Vorbind așa, estimativ, cred că ar fi încă 25 000.

— Nu cred că-mi pot permite acest proces.

Lanier schiță în sfârșit un zâmbet, chiar dacă ușor forțat.

— O să te îmbogățești, Ian. Asta dacă nu renunți la mine.

— De ce ești atât de încrezător? Când ne-am întâlnit săptămâna trecută, erai destul de precaut, chiar sceptic.

Un alt zâmbet schițat.

— Era prima noastră conversație, Ian. Chirurgul este întotdeauna rezervat când se află în fața unei intervenții complicate. Acum însă situația se clarifică. Am fost ieri-dimineață la tribunal. Am văzut cum merg lucrurile. Am auzit ce are de spus tabăra adversă. Și, mai presus de orice, i-am văzut pe avocații lui Lettie Lang, pe șmecherii ăia din Memphis. Ei reprezintă cheia victoriei noastre. Dacă-i pui în fața unui juriu din Clanton, testamentul olograf se transformă într-o glumă proastă.

— Am priceput. Hai să revenim la cei 75 000 pentru cheltuieli. Parcă firmele de avocatură plătesc din buzunarul propriu cheltuielile de judecată și își recuperează apoi banii din verdict sau din învoială.

— Am făcut și asta.

— Haide, Wade. Faceți asta mereu, pentru că majoritatea clienților voștri sunt lefteri. Sunt muncitori schilodiți în accidente de muncă și alții asemenea lor.

— Da, dar nu-i și cazul tău, Ian. Tu îți poți permite să plătești pentru proces; alții nu își permit. Etica spune ca un client să acopere cheltuielile de judecată dacă este potent financiar.

— Etica? făcu Ian, rânjind disprețuitor.

Era aproape o jignire, dar Lanier nu îl băgă în seamă. Era foarte versat în etica profesiei sale când aceasta îi era de folos; altminteri o ignora.

— Haide, Ian, zise Lanier. Sunt doar 75 de miare, și o să se întindă pe un an sau mai mult.

— O să-ți plătesc până la 25 000. Poți acoperi tu restul și ne înțelegem la sfârșit.

— În regulă, cum spui tu. Ne lămurim noi mai încolo. Acum avem probleme mai importante. Începe cu Herschel:

dacă nu renunță la avocatul lui și nu semnează cu mine, eu mă întorc la peștii cei mari. Ai priceput?

— Cred că da. Nu pot decât să încerc.

14.

Compania de cherestea Berring era un complex de clădiri din metal, trântite alandala și împrejmuite cu garduri de sârmă de aproape 2,5 m înălțime și cu o poartă masivă, deschisă doar pe jumătate, de parcă musafirii nu erau deloc bine-veniți. Locul era ascuns la capătul unei alei lungi de asfalt, neputând fi văzut de pe DN 21 și aflat la mai puțin de 1,5 km de hotarul cu comitatul Tyler. După ce treceai de poarta principală, clădirile de birouri erau undeva la stânga, iar în dreapta se întindeau pogoane întregi de lemn neprelucrat. Drept înainte se afla o serie de clădiri semiatașate în care lemnul de pin și cel de esență tare erau curățate, măsurate, tăiate și tratate înainte să fie stocate în depozite. O parcare din dreapta era plină cu camionete uzate, semn că afacerea era înfloritoare; oamenii aveau slujbe, ceea ce era lucru mare pentru această parte a țării.

Seth Hubbard pierduse depozitul de lemne în cel de-al doilea divorț, însă îl recuperase câțiva ani mai târziu. Harry Rex se ocupase de vânzare, pentru o sumă de 200 000 de dolari, și apoi plecase fericit cu banii. Seth, în stilu-i caracteristic, așteptase cu răbdare la cotitură până când afacerea începuse să scârțâie, apoi îl strânsese cu ușa pe proprietarul disperat, făcându-l să-i vândă repede compania. Nimeni nu știa de la ce venea numele Berring. După cum aflase Jake, Seth scotea tot felul de nume la întâmplare pentru corporațiile sale.

Când avusese prima oară compania, aceasta se numise Palmyra Lumber. Pentru a induce lumea în eroare, alesese numele Berring.

Berring era cartierul său general, deși mai avea și alte birouri. După ce vânduse tot și fusese diagnosticat cu cancer pulmonar, își centralizase toate registrele contabile și își petrecuse mare parte din timp la Berring. A doua zi după decesul său, șeriful Ozzie Walls trecu pe acolo pentru o

discuție amicală cu angajații. Insistă asupra faptului că nu trebuiau să se atingă de nimic. În curând aveau să apară și avocații și, din acel moment, lucrurile urmau să se complice.

Jake vorbise de două ori la telefon cu Arlene Trotter, secretara lui Seth. Femeia fusese destul de amabilă, deși se vedea că nu era foarte dornică să-l ajute. Vineri, la aproape două săptămâni de la sinucidere, Jake intră pe ușa principală și se opri în fața biroului din sala de recepție. La birou stătea o tânără machiată excesiv, cu păr negru și bogat, un pulover mulat și înfățișarea unei femei ușoare. Pe plăcuța de bronz era doar prenumele ei – Kamila – și Jake constată că numele exotic i se potrivea de minune. Ea îi surâse șăgalnic și Jake își aminti că „Seth nu putea să și-o țină în pantaloni”.

Se prezentă. Ea nu se ridică, dar dădu mâna cu el.

— Arlene vă așteaptă, gânguri ea, apăsând un buton către biroul cuiva.

— Îmi pare foarte rău pentru șeful tău, zise Jake. Nu își amintea să o fi văzut pe Kamila la înmormântare, și era convins că și-ar fi amintit figura ei dacă ar fi fost prezentă.

— Este foarte trist, într-adevăr, spuse ea.

— De câtă vreme lucrezi aici?

— De doi ani. Seth a fost un om cumsecade și un șef de treabă.

— Mă tem că nu am avut plăcerea să îl întâlnesc.

Arlene Trotter apăru dintr-un hol și îi întinse mâna. Avea 50 de ani, dar era complet căruntă; era un pic durdulie, dar se vedea că făcea eforturi să remedieze asta. Costumul ei cu pantaloni nu mai era la modă de vreo zece ani. Conversară în timp ce înaintau prin talmeș-balmeșul de birouri.

— Acesta este biroul său, rosti ea, arătând spre o ușă închisă. Biroul ei era chiar la ușă, păzind practic intrarea. Registrele sale sunt acolo, adăugă ea, arătând către o altă ușă. Nu s-a atins nimeni de nimic. Russell Amburgh m-a sunat în noaptea în care a murit și mi-a zis să pun totul sub lacăt. Șeriful a trecut pe aici a doua zi și a spus același lucru. E foarte multă liniște pe-aici. Glasul i se sparse pentru o clipă.

— Îmi pare rău.

— Probabil că îi veți găsi actele în ordine. Seth păstra evidența pentru orice, și cu cât i se agrava boala, cu atât își petrecea mai mult timp organizând totul.

— Când l-ați văzut ultima oară?

— În vinerea de dinaintea morții sale. Nu se simțea bine și a plecat pe la ora trei. A zis că se duce acasă să se odihnească. Am auzit că și-a scris testamentul aici. Este adevărat?

— Așa se pare. Știați ceva despre asta?

Ea făcu o scurtă pauză, nepărând capabilă sau dornică să-i răspundă.

— Pot să vă întreb ceva, domnule Brigance?

— Sigur că da.

— De partea cui sunteți? Ar trebui să avem încredere în dumneavoastră sau să ne angajăm propriii avocați?

— Nu cred că-i o idee prea bună să se implice și alți avocați. Eu sunt avocatul averii, ales de domnul Hubbard și am fost desemnat de dumnealui să mă asigur că dispozițiile ultimului testament, cel olograf, vor fi respectat și urmate întru totul.

— Vă referiți la testamentul prin care lasă totul menajerei?

— Da.

— Bun, și care-i rolul nostru în asta?

— Nu aveți niciun rol în administrarea averii. Ați putea primi citație pentru a depune mărturie, dacă testamentul este contestat de familia dumnealui.

— Adică la proces, într-o sală de judecată? Făcu un pas în spate, speriată.

— Este posibil, dar nu trebuie să vă faceți încă griji în această privință. Câți dintre angajații de aici lucrau zilnic cu Seth?

Arlene își adună gândurile, frângându-și mâinile. Se lăsă pe spate, rezemându-se de colțul biroului.

— Eu, Kamila, Dewayne și cam atât. Mai sunt câteva birouri și în cealaltă parte, dar oamenii de-acolo nu prea îl vedeau la față pe Seth. Să fiu sinceră, nici eu nu îl vedeam prea mult, cel puțin nu până anul trecut, când s-a îmbolnăvit. Seth prefera să fie mai mult pe drumuri, inspectându-și

fabricile și cheresteaua, căutând să încheie afaceri, zburând în Mexic ca să deschidă o nouă fabrică de mobilă… Nu prea îi plăcea să stea acasă.

— Cu cine păstra legătura?

— Cu mine. Vorbeam zilnic la telefon. Îi mai făceam rezervări pentru deplasările sale câteodată, dar de obicei prefera să și le facă singur. Nu era genul de persoană care să delege responsabilități, își plătea singur facturile, scria fiecare cec, făcea bilanțul contabil pentru fiecare cont, ținea socoteala până la ultimul bănuț. Contabilul lui e un tip din Tupelo…

— Am vorbit cu el.

— El are cutii întregi de registre.

— Aș dori să vorbesc cu dumneavoastră, cu Kamila și cu Dewayne mai încolo, dacă se poate.

— Sigur. Suntem aici.

*

Camera nu avea ferestre și era luminată prost. Un pupitru vechi și un scaun sugerau faptul că fusese folosită cândva ca birou, dar nu de curând. Totul era acoperit de un strat gros de praf. Pe un perete se aflau fișete înalte și negre de metal. Pe un alt perete era atârnat de un cui un calendar Kenworth Truck pe anul 1987. Pe birou erau stivuite patru cutii masive de carton, și Jake începu cu acestea. Atent să păstreze lucrurile în ordine, trecu prin dosarele din prima cutie, notându-și conținutul acestora, fără însă să facă vreun calcul. Avea să se ocupe de asta mai târziu.

Prima cutie era etichetată „Imobiliare”, fiind plină cu acte de proprietate, ipoteci anulate, avize, chitanțe, fixări de impozite, facturi plătite către prestatori de servicii, copii de cecuri scrise de Seth și alte acte notariale. Erau acolo și actele de la casa lui Seth de pe Simpson Road; de la o cabană de lângă Boone, Carolina de Nord; de la un apartament dintr-un bloc-turn de lângă Destin, Florida; și de la câteva loturi de teren nelucrat. Cea de-a doua cutie era etichetată „Contracte de cherestea”. Pe cea de-a treia scria „Bănci-Comisioane”, și interesul lui Jake crescu cât de cât. O mapă de la o sucursală Merrill Lynch din Atlanta avea o balanță contabilă de aproape

7 milioane de dolari. Un fond de obligațiuni de la UBS din Zurich era estimat la peste 3 milioane de dolari. Un cont în bani gheață la Royal Bank of Canada, de pe insula Grand Cayman, avea alte 6,5 milioane. Însă toate aceste trei conturi oarecum exotice și interesante fuseseră închise la sfârșitul lui septembrie. Jake săpă mai departe, pe urma lăsată cu grijă de Seth, și în curând găsi banii depuși într-o bancă din Birmingham, la o dobândă anuală de 6%, gata să fie trecuți în evidență: 21,2 de milioane, bani gheață.

Cifrele acestea îl făcură să simtă pământul învârtindu-i-se sub tălpi. Pentru un avocat de oraș mic, care locuia cu chirie și conducea o mașină cu aproape 350 000 de kilometri la bord, scena era de-a dreptul suprarealistă: el, Jake, scotocind prin cutii de carton într-o cameră prăfuită și prost luminată dintr-o clădire de birouri aflată într-o fabrică de cherestea din zona rurală a Mississippiului, trecând în evidență cu nonșalanță sume de bani ce depășeau cu mult veniturile combinate pe care le-ar fi putut strânge într-o viață de om toți avocații din comitatul Ford. Pufni în râs.

Deci banii chiar erau acolo! Clătină uluit din cap, simțind brusc o profundă admirație pentru domnul Seth Hubbard.

Cineva ciocăni la ușă, speriindu-l de moarte pe Jake. Închise cutia, deschise ușa și ieși pe hol. Arlene zise:

— Domnule Brigance, iată-l pe Dewayne Squire. Titulatura sa oficială este de vicepreședinte, însă în realitate face ce-i spun eu. Arlene râse pentru prima oară.

Jake și Dewayne dădură mâna sub privirile atrăgătoarei Kamila. Cei trei angajați se holbară la el, fiind evident că doreau să discute ceva important. Dewayne era un tip vânos și agitat, un fumător înrăit căruia nu-i păsa încotro se duce fumul țigărilor sale Kool.

— Putem vorbi cu dumneavoastră? întrebă Arlene, liderul necontestat al micului grup.

Dewayne își aprinse o țigară, cu degetele aproape paralizate în timp ce și-o aranja. Deci voiau să discute cât se poate de serios, nu doar să schimbe fleacuri despre starea vremii.

— Sigur că da, spuse Jake. Care-i problema?

Arlene îi arătă o carte de vizită și îl întrebă:

— Îl cunoașteți pe acest om?

Jake se uită la ea. Reed Maxey, avocat, Jackson, Mississippi.

— Nu, răspunse el. Nu am auzit niciodată de el. De ce?

— Ei bine, a trecut pe aici marțea trecută, a zis că se ocupă de averea domnului Hubbard și că instanța era îngrijorată cu privire la testamentul olograf pe care l-ați depus la tribunal; a zis că probabil testamentul nu este valabil, deoarece Seth era clar îndopat cu medicamente și că o luase razna când și-a plănuit sinuciderea; a zis că noi trei vom fi martori-cheie pentru că l-am văzut pe Seth vineri, chiar înainte de sinucidere, și că va trebui să declarăm că nu mai era în apele lui; pe deasupra, adevăratul testament, cel întocmit de avocați adevărați și alte cele, le lasă niște bani și prietenilor și angajaților săi; așa că ar fi în interesul nostru să spunem adevărul, și anume că Seth nu avea – cum a zis…

— Capacitate testamentară, interveni Dewayne din ceața de fum mentolat.

— Așa – capacitate testamentară. Vorbea ca și cum Seth nu mai era în toate mințile.

Înmărmurit, Jake izbuti să-și păstreze expresia sobră, fără să se dea de gol. Prima sa reacție fu una de mânie – cum îndrăznea un alt avocat să se bage peste cazul lui, să spună minciuni și să influențeze martorii? Erau atâtea încălcări ale eticii profesionale, încât Jake nici nu se putea gândi la toate. Însă cea de-a doua sa reacție fu mai reținută – acest avocat era un impostor. Nimeni nu ar fi făcut așa ceva.

Își păstră calmul și zise:

— Voi discuta cu acest avocat și îi voi spune să-și vadă de-ale lui.

— Ce scrie în celălalt testament, în cel real? întrebă Dewayne.

— Nu l-am văzut. A fost întocmit de niște avocați din Tupelo, și nu li s-a cerut încă să îl facă public.

— Credeți că suntem și noi pomeniți acolo? întrebă Kamila,

încercând să fie subtilă.

— Nu știu.

— Dar putem afla? insistă ea.

— Mă îndoiesc. Jake ar fi vrut să-i întrebe dacă asta le-ar fi influențat depozițiile, dar decise să spună cât mai puțin posibil.

— A pus o grămadă de întrebări despre Seth și despre felul în care s-a comportat în acea vineri, continuă Arlene. Voia să știe cum se simțea și ce medicamente lua.

— Și ce i-ați spus?

— Nu prea multe. Să fiu sinceră, nu era tocmai genul de persoană cu care să vreau să vorbesc. Era viclean și…

— Și vorbea foarte repede, interveni Dewayne. Prea repede. Uneori nici nu-l mai înțelegeam și mă tot gândeam: „Tipul ăsta e avocat? N-aș vrea să-l văd cum se descurcă în instanță, în fața juriului”.

— S-a și ambalat… interveni Kamila. Mai-mai că ne cerea să spunem ce aveam de spus într-un anumit fel. Chiar voia să spunem că Seth nu mai era în toate mințile din cauza medicamentelor.

Dewayne scoase fum pe nări și zise:

— La un moment dat și-a pus servieta pe biroul lui Arlene, într-o poziție ciudată, fără să dea senzația că ar fi vrut să o deschidă, „încearcă să ne înregistreze, mi-am zis în sinea mea. Are un reportofon acolo”.

— Nu, nu era atât de dibaci, îl contrazise Arlene. La început l-am crezut, recunosc. Vine un tip îmbrăcat într-un costum elegant, zice că-i avocat, îți dă cartea de vizită și pare să știe o grămadă despre Seth Hubbard și despre afacerile sale. A insistat să discute cu noi trei în același timp, și nu am știut cum să-l refuzăm. Așa că am vorbit cu el, sau mai bine zis a vorbit el cu noi. Noi mai mult l-am ascultat.

— Cum l-ați descrie pe acest individ? îi întrebă Jake. Mă refer la vârstă, înălțime, greutate și așa mai departe.

Cei trei se uitară unul la altul șovăielnic, convinși că nu aveau să cadă de acord.

— Cât să fi avut? îi întrebă Arlene pe ceilalți. Eu aș zice că

undeva la 40 de ani.

Dewayne încuviință, iar Kamila adăugă:

— Da, poate 45. Un metru optzeci înălțime, solid, cam la vreo 90 de kilograme.

— Cel puțin 90, zise și Dewayne. Părul des și negru ca pana corbului, un pic cam ciufulit…

— Nu i-ar fi stricat o tunsoare, comentă Arlene. Mustață deasă și perciuni. Nu avea ochelari.

— Fuma țigări Camel, adăugă Dewayne. Cu filtru.

— O să-l găsesc și o să văd ce pune la cale, zise Jake, deși era deja convins că nu exista niciun avocat cu numele de Reed Maxey. Chiar și cel mai prost avocat ar fi știut că o asemenea vizită avea să-i provoace neplăceri și avea să declanșeze o anchetă a comisiei de etică. Nu avea nicio noimă.

— Ar trebui să consultăm un avocat? întrebă Kamila. E ceva nou pentru mine, pentru noi. Ne-a cam băgat în sperieți.

— Nu-i cazul încă, spuse Jake.

Avea de gând să discute cu fiecare în parte și să le asculte variantele. O discuție în grup ar fi putut devia de la subiect. Poate mai târziu, dar acum nu.

— Ce-o să se întâmple cu locul ăsta? întrebă Dewayne, apoi trase fum în piept.

Jake traversă spațiul deschis și trase cu putere de o fereastră, ca să poată respira.

— De ce nu fumezi afară? șuieră Kamila la vicepreședinte. Era clar că problema fumatului mocnea de ceva vreme. Șeful lor murise de cancer pulmonar și biroul lui duhnea a cărbune ars. Sigur că fumatul era permis.

Jake se întoarse cu fața la ei și zise:

— Domnul Hubbard a lăsat dispoziție executorului testamentar să vândă toate activele la un preț corect și să transforme totul în bani gheață. Afacerea se va derula în continuare, până va fi cumpărată de cineva.

— Și când se va întâmpla asta? întrebă Arlene.

— La prima ofertă mai tentantă. Poate să fie acum sau peste doi ani. Chiar dacă averea sa va fi disputată la tribunal, activele domnului Hubbard vor fi protejate de instanță. Sunt

sigur că s-a aflat deja că această afacere va fi scoasă la vânzare. S-ar putea să primim o ofertă în viitorul apropiat. Până atunci nu se schimbă nimic. Bineînțeles, asta în cazul în care angajații se pot ocupa în continuare de afacere.

— Dewayne se ocupă de afacere de vreo cinci ani încoace, zise Arlene, măgulindu-l.

— Vom continua ca până acum, replică acesta.

— Bun. Și-acum, dacă asta a fost tot, o să mă întorc la documente.

Cei trei îi mulțumiră și plecară.

Peste treizeci de minute, Jake se duse la Arlene, care își pierdea vremea la biroul său, și îi spuse:

— Aș vrea să-i văd biroul.

Ea îi făcu semn cu mâna și zise:

— Este descuiat. Apoi se ridică și deschise ușa pentru Jake.

Camera era lungă și îngustă, cu un birou și scaune într-un capăt și o masă de conferințe ieftină în celălalt. Deloc surprinzător, era foarte mult lemn etalat: pereți și parchet din lemn de pin, pătat până căpătase o nuanță de bronz; rafturi din lemn închis de stejar, multe dintre ele goale. Nu era niciun perete cu obiecte care să epateze – nu erau diplome, pentru că Seth nu avusese niciuna; nici premii de la cluburi civice; nici fotografii cu politicieni. De fapt, nu se vedea nicio fotografie pe nicăieri. Biroul părea să fie o masă făcută la comandă, cu sertare, și nu era aproape nimic pe el. Un teanc de hârtii și trei scrumiere goale.

Pe de o parte, era exact ce te-ai fi așteptat să găsești la un băiat de la țară care reușise să pună deoparte niște active în ultimii ani de viață. Pe de altă parte însă, era greu de crezut că un om cu o avere de 20 de milioane de dolari nu avea un birou mai acătării.

— Totul este curat și îngrijit, rosti Jake mai mult pentru el.

— Lui Seth îi plăcea să aibă lucrurile în ordine, zise Arlene.

Se duseră până în celălalt capăt, unde Jake trase un scaun de la masa de conferințe și spuse:

— Putem vorbi câteva minute?

Ea se așeză de parcă s-ar fi așteptat la această conversație,

ba chiar era nerăbdătoare să o poarte. Jake trase telefonul lângă el și zise:

— Hai să-l sunăm pe acest Reed Maxey, bine?

— Bine. Cum spuneți. Dumneavoastră *sunteți avocatul.*

Jake formă numărul de pe cartea de vizită și spre surprinderea lui fu întâmpinat de o recepționeră, care rosti numele unui cabinet de avocatură mare și bine-cunoscut din Jackson. Jake ceru să vorbească cu domnul Reed Maxey, care era evident că lucra acolo, deoarece femeia zise:

— Așteptați o clipă, vă rog.

Următoarea voce de femeie spuse:

— Biroul domnului Maxey.

Jake se prezentă și ceru să stea de vorbă cu avocatul.

— Domnul Maxey este plecat din oraș și se întoarce de-abia luni, răspunse ea.

Căutând să fie cât mai fermecător cu putință, Jake îi explică situația în linii mari și, pe un ton sumbru, spuse că se temea ca nu cumva cineva să se dea drept domnul Reed Maxey.

— A fost în comitatul Ford marțea trecută? întrebă el.

— A, nu. E plecat cu treabă la Dallas de luni.

Jake spuse că avea semnalmentele fizice ale presupusului ei șef și începu să îl descrie pe impostor. La un moment dat, secretara chicoti și zise:

— Nu, nu, sigur e o greșeală la mijloc. Domnul pentru care lucrez eu are 62 de ani, este chel și este mai scund decât mine, iar eu am doar un metru șaptezeci.

— Mai știți cumva un alt avocat în Jackson pe nume Reed Maxey? întrebă el.

— Nu, îmi pare rău.

Jake îi mulțumi și promise să îl sune pe șeful ei săptămâna următoare pentru o discuție mai amănunțită. După ce puse receptorul în furcă, spuse:

— Exact cum mă așteptam. Tipul mințea. Nu era avocat. Poate că lucrează pentru un avocat, dar este un impostor.

Biata Arlene se holbă la el, neputând să îngaime nimic. El continuă:

— Nu am nici cea mai vagă idee cine ar putea fi tipul ăsta și probabil că nu îl vom mai vedea vreodată la față. O să încerc să dau de el, dar s-ar putea să nu aflăm niciodată. Bănuiesc că a fost trimis de cineva implicat în caz, dar nu pot decât să speculez.

— Dar de ce? izbuti ea să articuleze.

— Ca să vă intimideze, să vă deruteze și să vă sperie. După toate probabilitățile, voi trei (și poate și alți angajați de aici) veți fi chemați să depuneți mărturie cu privire la comportamentul lui Seth din zilele de dinaintea morții sale. Era în toate mințile? Se purta ciudat? Lua multe medicamente? Și dacă da, îi afectau acestea judecata? Acestea vor fi întrebările esențiale la care va trebui să răspundeți.

Ea păru să reflecteze la ele, iar Jake așteptă. După o pauză îndelungată, el spuse:

— Deci, Arlene, hai să auzim răspunsurile la acele întrebări. El și-a scris testamentul chiar aici, în acest birou, sâmbătă dimineață. A trebuit să îl pună la poștă înainte de amiază ca să îl primesc luni. Dumneata l-ai văzut vineri, nu?

— Da.

— Ai observat ceva neobișnuit?

Ea scoase o batistă din buzunar și se șterse la ochi.

— Iertați-mă, zise ea, plângând înainte să spună ceva.

S-ar putea să ia ceva timp toată treaba asta, se gândi Jake. Femeia își veni în fire, se îndreptă de spate și îi zâmbi lui Jake.

— Știți, domnule Brigance, nu sunt sigură în cine ar trebui să am încredere în situația de față, dar, ca să fiu sinceră, dumneavoastră îmi inspirați încredere.

— Mulțumesc.

— Vedeți dumneavoastră, fratele meu a fost în acel juriu.

— Care juriu?

— Din procesul lui Carl Lee Hailey.

Toate cele douăsprezece nume rămăseseră întipărite în mintea lui Jake pentru totdeauna. Zâmbi și întrebă:

— Cine anume?

— Barry Acker. Fratele meu cel mai mic.

— Nu-l voi uita niciodată.

— Vă respectă enorm datorită acelui proces.

— Iar eu îl respect enorm pe el. Au fost foarte curajoși și au dat verdictul corect.

— Când am auzit că sunteți avocatul care se ocupă de averea lui Seth, mi-a mai venit inima la loc. Însă apoi, după ce am auzit ce stipulează ultimul său testament… ei bine, ne-a cam nedumerit.

— E de înțeles. Hai să avem încredere unul în celălalt, bine? Și nu-mi mai spune „domnule”. Zi-mi Jake și zi-mi adevărul. Bine?

Arlene lăsă batista pe masă și se mai destinse.

— Bine, dar nu vreau să merg la tribunal.

— Avem timp să ne facem griji pentru asta mai târziu. Acum vreau doar să aflu mai multe detalii despre contextul în care s-a produs totul.

— Am înțeles. Ea înghiți în sec, se pregăti sufletește și își dădu drumul la gură. Ultimele zile din viața lui Seth nu au fost tocmai plăcute. Starea lui de sănătate suferise fluctuații în ultima lună, după chimioterapie. Trecuse prin două runde de chimioterapie și radiații, chelise și slăbise mult, ajungând să fie atât de slăbit și de bolnav, încât de-abia se putea da jos din pat. Însă era un tip tenace și nu voia să se dea bătut. Totuși, avea cancer pulmonar, așa că, după ce au reapărut tumorile, și-a dat seama că sfârșitul este aproape. Și-a anulat călătoriile și a început să petreacă mai mult timp aici. Avea dureri mari și lua mult Demerol. Venea devreme, bea niște cafea, se simțea bine câteva ore, după care începea să se moleșească. Nu l-am văzut niciodată luând sedative, dar mi-a zis de ele. Uneori era amețit și moleșit, ba chiar i se făcea greață. Insista să conducă singur și asta ne îngrijora.

— Pe cine anume?

— Pe noi trei. Noi aveam grijă de Seth. El nu lăsa niciodată oamenii să devină prea apropiați. Ai spus că nu l-ai întâlnit personal. Nu mă mir, deoarece Seth evita oamenii. Detesta vorbăria fără rost. Nu era o fire caldă. Era un singuratic care nu voia să-i știe nimeni afacerile sau să facă lucruri pentru el.

Își punea singur cafea. Dacă i-o duceam eu, nici nu-mi spunea mulțumesc. Avea încredere în Dewayne să se ocupe de afacere, dar nu petreceau prea mult timp împreună. Kamila este la noi de vreo doi ani și lui Seth îi plăcea să flirteze cu ea. Ea e cam ușuratică de fel, dar e o scumpete de fată, și lui îi plăcea de ea. Și cu asta basta. Doar noi trei.

— În ultimele sale zile de viață, l-ai văzut făcând ceva ieșit din comun?

— Nu. Se simțea rău. Dormea destul de mult. Părea să fie în toane bune în acea vineri. Noi trei am vorbit despre asta, și nu-i ceva nemaiîntâlnit ca oamenii care decid să-și pună capăt zilelor să se relaxeze, ba chiar să aștepte cu nerăbdare sfârșitul. Cred că Seth știa de vineri ce urma să facă. Se săturase de tot. Oricum era pe moarte.

— A pomenit vreodată de testament?

Remarca o amuză, așa că chicoti ușor.

— Seth nu vorbea niciodată despre chestiunile personale. Niciodată. Lucrez aici de șase ani și nu l-am auzit o dată măcar să spună ceva de copii, de nepoți, de rude, prieteni, dușmani…

— Dar de Lettie Lang?

— Nicio vorbă. Nu am fost niciodată la el acasă, nu am cunoscut-o pe acea femeie, nu știu nimic despre ea. I-am văzut fotografia în ziar săptămâna asta – prima oară când am văzut-o la față.

— Se zvonește că lui Seth îi cam plăceau femeile.

— Am auzit și eu zvonurile, dar de mine nu s-a atins niciodată, nici nu mi-a făcut avansuri. Și dacă ar fi avut cinci iubite în același timp, tot nu ai fi știut.

— Știai ce planuri avea cu afacerile sale?

— Da, în mare parte. Foarte multe chestii treceau pe la mine. Nici nu se putea altfel. M-a avertizat de mai multe ori să păstrez totul confidențial. Însă nu am știut niciodată toate detaliile; nici nu cred că le-a știut cineva pe toate. Anul trecut, când a vândut, mi-a dat o primă de 50 000 de dolari. Dewayne și Kamila au primit și ei prime, dar nu știu cât anume. Ne plătea bine. Seth era un tip corect, care se aștepta

ca angajații lui să muncească asiduu, fără să se zgârcească la bani când trebuia să-i plătească. Și mai trebuie să știi ceva. Seth nu era încuiat ca majoritatea albilor de aici. Avem optzeci de angajați în acest depozit: jumătate albi, jumătate negri, toți plătiți la fel. Am auzit că toate fabricile sale de mobilă și depozitele de cherestea funcționează la fel. Nu îl interesa prea mult politica, dar îl scârbea modul în care au fost tratați negrii în Sud. Era pur și simplu un om corect. Am ajuns să îl respect foarte mult. Glasul i se sparse și își luă din nou batista.

Jake aruncă o privire la ceas și fu surprins să constate că era aproape amiază. Era acolo de două ore și jumătate. Spuse că trebuia să plece, dar că avea să revină la începutul săptămânii următoare cu domnul Quince Lundy, noul administrator desemnat de instanță. La plecare vorbi cu Dewayne și primi un rămas-bun șăgalnic din partea Kamilei.

Pe drumul de întoarcere în Clanton, începu să treacă în revistă toate scenariile posibile care ar fi putut explica apariția impostorului ce se dăduse drept avocat la o firmă mare din Jackson și încercase să intimideze potențialii martori; și asta la doar câteva zile după sinucidere și înainte de prima înfățișare în instanță. Oricine o fi fost, nu aveau să-l mai vadă vreodată la față. Cel mai probabil lucra pentru unul dintre avocații ce-i reprezentau pe Herschel, Ramona sau pe copiii acestora. Wade Lanier era primul pe lista suspecților lui Jake. Omul avea o firmă de litigii cu zece avocați și cu o reputație în ceea ce privea tacticile agresive și inovatoare. Jake vorbise cu un fost coleg de clasă care avea des de-a face cu firma Lanier. Ceea ce aflase era de-a dreptul impresionant, dar totodată descurajator. Când venea vorba de etica profesională, firma era renumită pentru că încălca regulile, după care dădea fuga la judecător și îi arăta cu degetul pe adversari. „Păzește-ți spatele”, îi zisese prietenul său.

Vreme de trei ani, Jake își luase mereu arma la el ca să se apere de membrii Ku Klux Klanului și de alți țicniți. Acum începea să se întrebe dacă nu cumva trebuia să se apere și de rechinii care dădeau târcoale averii lui Hubbard.

15.

Lettie nu prea mai dormea bine de câteva nopți, de când fusese nevoită să împartă spațiul și mai mult cu familia ei. Simeon nu mai plecase de acasă de mai bine de o săptămână și ocupa de unul singur jumătate de pat. Lettie împărțea cealaltă jumătate cu cei doi nepoței. Alți doi nepoți dormeau pe jos.

Se trezi la răsăritul soarelui. Se ridică în cot, privindu-și soțul învelit în pătură și sforăind după berile din seara precedentă. Fără să se miște, se uită la el o vreme, în timp ce gândurile o măcinau. El încărunțise și se îngrășase, iar leafa pe care o aducea acasă era tot mai mică pe măsură ce treceau anii. „Hai, băiete, ar cam fi timpul să pornești la drum, nu crezi? Ar cam fi cazul să dispari cum doar tu știi s-o faci și să mă lași în pace vreo lună, două. Oricum nu ești bun decât pentru sex, și cui îi mai stă gândul la asta cu nepoțeii în cameră?”

Însă Simeon nu pleca. Nimeni nu mai pleca de lângă Lettie acum. Trebuia să admită că purtarea lui se îmbunătățise simțitor în ultimele două săptămâni, de când murise domnul Hubbard și se schimbase totul. Simeon încă bea seară de seară, însă nu mai exagera ca înainte. Se purta frumos cu Cypress, oferindu-se să facă diverse comisioane pentru ea și abținându-se de la orice jigniri. Dădea dovadă de răbdare cu copiii. Făcuse grătar de două ori și făcuse curat în bucătărie, pentru prima oară. Duminica trecută venise la biserică cu familia. Cea mai frapantă schimbare consta în felul blajin și îndatoritor în care își trata nevasta.

Nu o mai lovise de câțiva ani, dar după ce-ai fost bătută o dată, nu mai uiți niciodată. Vânătăile dispăreau cu timpul, însă cicatricele rămâneau ascunse în adâncul sufletului. Rămâi bătută. Trebuie să fii de-a dreptul laș ca să bați o femeie. Mai apoi îi ceruse iertare. Ea zisese că îl iartă, dar nu o făcuse. Erau anumite păcate care ei i se păreau de neiertat, și să-ți

bați soția se număra printre ele. Își jurase că într-o bună zi avea să îl părăsească – și avea de gând să-și țină acest jurământ. Poate că aveau să treacă zece sau douăzeci de ani, dar la un moment dat avea să-și adune curajul necesar ca să-l părăsească.

Nu era sigură dacă domnul Hubbard îi înlesnise calea către divorț sau nu. Pe de o parte, era mult mai greu să-l părăsească pe Simeon când se purta atât de frumos cu ea și-i făcea numai pe plac. Pe de altă parte, banii îi asigurau independența.

Sau nu? Oare banii aveau să-i aducă o viață mai bună, într-o casă mai mare, cu mai multe lucruri, mai puține griji și libertate față de un soț de care nu-i mai plăcea? Cu siguranță, exista și această posibilitate. Însă banii nu aveau s-o facă să-i vină să fugă din fața rudelor, prietenilor și străinilor, toți cu mâna întinsă la ea? Lettie simțea deja imboldul de a fugi. Se simțise captivă ani buni în căsuța ei cât o cutie de chibrituri, cu prea mulți oameni și prea puține paturi, cu prea puțin spațiu. Acum însă chiar simțea cum pereții o strângeau.

Anthony, băiețelul de cinci ani, se foi în somn la picioarele ei. Lettie coborî încet din pat, își luă halatul de baie de pe jos, și-l puse pe ea și ieși din cameră fără să scoată un sunet. Podeaua de pe hol scârțâi sub covorul ros și murdar. În camera alăturată, Cypress dormea în patul ei, trupul mătăhălos fiind mult prea mare ca să fie acoperit de păturică. Scaunul ei cu rotile era strâns și lăsat la fereastră. Pe podea se aflau doi copii de-ai uneia dintre surorile lui Lettie. Aruncă o privire în cel de-al treilea dormitor, unde Clarice și Phedra dormeau împreună într-un singur pat, cu mâinile și picioarele atârnând peste margine. De vreo săptămână, celălalt pat era ocupat de sora lui Lettie. Un alt copil dormea pe podea, cu genunchii la piept. În salonaș, Kirk dormea pe podea, iar un unchi de-al său sforăia pe canapea.

Erau oameni peste tot, se gândi Lettie când aprinse lumina din bucătărie și se holbă la vasele murdare rămase după cina din seara precedentă. Avea să le spele mai târziu. Puse de cafea și, în timp ce fierbea apa, se uită în frigider și descoperi ceea ce anticipase, în afară de câteva ouă și de niște șuncă

presată, nu prea mai era nimic de mâncare, în niciun caz suficient pentru câte guri erau de hrănit în casă. Trebuia să-și trimită soțiorul la magazin de îndată ce se trezea. Iar cumpărăturile nu aveau să fie plătite nici din leafa lui Simeon sau a ei, nici prin bani de la stat, ci prin mărinimia noului lor erou, stimabilul Booker Sistrunk. Simeon îi ceruse 5 000 de dolari cu împrumut. („Un tip care conduce o mașină ca aia nu-și face griji pentru cinci miare amărâte/1) Nu era tocmai un împrumut, spusese Simeon, cât mai degrabă un avans. Booker zisese că nu-i nicio problemă și semnaseră împreună polița. Lettie ascunsese banii într-o cutie de sărățele din cămară.

Își puse sandalele, își legă mai strâns halatul și ieși afară. Era 15 octombrie și vremea era din nou răcoroasă. Frunzele se îngălbeneau și cădeau în bătaia vântului. Sorbi din ceașca ei preferată și porni agale pe iarbă, până la un mic șopron în care țineau mașina de tuns iarbă și alte lucruri necesare. În spatele șopronului era un leagăn prins cu sfori de un arbore tsuga, iar Lettie se așeză în el. Își dădu jos sandalele, se împinse în pământ cu picioarele și începu să plutească prin aer.

Fusese deja întrebată și întrebările aveau să revină cu persistență. De ce făcuse domnul Hubbard asta? Și discutase înainte cu ea? Cea de-a doua întrebare era mai ușoară – nu, nu îi pomenise niciodată nimic. Vorbeau despre starea vremii, despre lucrurile care trebuiau reparate prin casă, despre ce trebuia să cumpere de la magazin și ce să facă de mâncare, dar nimic important. Acesta era răspunsul ei standard, cel puțin pentru moment. Adevărul era că el îi pomenise de vreo două ori, pe nepusă masă, că avea de gând să-i lase și ei ceva. Știa că era pe moarte și că nu mai avea mult de trăit. Făcea ultimele pregătiri și voia să o asigure că avea să primească și ea ceva.

Însă de ce îi lăsase atât de mult? Copiii lui nu erau cei mai cumsecade oameni, într-adevăr, dar nu meritau o pedeapsă atât de aspră. Cu siguranță, Lettie nu merita cât îi lăsase el. Nu avea nicio noimă. De ce nu putea sta la masă cu Herschel și cu Ramona, doar ei trei, fără toți acei avocați, ca să

găsească o modalitate prin care să împartă banii mai rezonabil? Lettie nu avusese niciodată nimic și nu era lacomă. Nu îi trebuia mult ca să fie mulțumită. Le-ar fi lăsat aproape toată averea celor doi frați Hubbard. Voia doar niște bani cu care să poată începe o nouă viață.

O mașină se apropie pe drumul ce trecea prin fața casei. Încetini, de parcă șoferul ar fi vrut să vadă de aproape locuința lui Lettie Lang. Peste câteva minute, o altă mașină veni din cealaltă direcție. Lettie o recunoscu: era mașina fratelui său Rontell, care venea cu cârdul lui de copii obraznici și cu ticăloasa de nevastă-sa. O sunase să-i spună că s-ar putea să treacă pe la ea, și iată că veniseră, la prima oră a dimineții de sâmbătă ca să o vadă pe scumpa lor tanti Lettie, care ajunsese pe prima pagină din ziar și reprezenta subiectul preferat al tuturor, acum că își croise drum în testamentul moșului ăluia alb și avea să fie bogată.

Fugi în casă și începu să zbiere.

*

În timp ce Simeon se uita pe lista de cumpărături în bucătărie, văzu cu coada ochiului cum Lettie bagă mâna într-o cutie de sărățele din cămară și scoate bani din ea. Se prefăcu că nu observase nimic, însă îndată ce ea se duse în salonaș, el înhăță cutia și scoase zece bancnote de 100 de dolari din ea.

Deci aici ascunde ea „banii noștri”.

Cel puțin patru copii și Rontell se oferiseră să meargă cu el la magazin, dar Simeon avea nevoie de niște timp doar pentru el. Reuși să se furișeze pe ușa din spate, să sară în camionetă și să plece fără să fie observat. Porni spre Clanton, aflat la cincisprezece minute distanță, savurând singurătatea. Își dădu seama că îi era dor să fie pe drum, de zilele în care era plecat de acasă, de baruri, bodegi și femei. Avea de gând să o părăsească pe Lettie la un moment dat și să se mute undeva departe, dar în niciun caz nu plănuia să facă asta acum. Nu, nu. În viitorul apropiat, Simeon Lang plănuia să fie soțul model.

Sau cel puțin asta își propunea. Deseori se întâmpla să nu știe de ce făcea lucrurile pe care le făcea. Auzea în minte o

voce răutăcioasă, și o asculta. Bomba lui Tank era la doar câțiva kilometri nord de Clanton, la capătul unui drum de țară folosit numai de cei ce căutau scandal. Tank nu avea autorizație sau licența pentru vânzarea băuturilor alcoolice și în vitrina lui nu se vedea niciun semn din partea Camerei de Comerț. În alte părți ale comitatului, băutura, jocurile de noroc și prostituția erau ilegale. Cea mai rece bere din zonă era cea din frigiderele lui Tank, și Simeon simți deodată o sete puternică în timp ce mergea nevinovat pe drum cu lista de cumpărături a soției într-un buzunar și cu banii împrumutați de la avocat în celălalt. Bere rece ca gheața și jocul de zaruri și de cărți de sâmbătă dimineață. Exista oare ceva mai plăcut de-atât?

Fumul și gunoaiele din seara trecută erau îndepărtate de un băiat ciung, poreclit Loot, care dădea cu mopul pe lângă mese. Pe ringul de dans erau împrăștiate cioburi, semn al încăierărilor inevitabile.

— A fost împușcat careva? întrebă Simeon, deschizând o cutie de bere. Era singur în bar.

— Nu încă. Au ajuns vreo doi la spital cu capul spart, replică Ontario, barmanul șchiop care făcuse închisoare pentru uciderea primelor sale două soții. Acum era burlac. Tank avea o slăbiciune pentru invalizi, și majoritatea angajaților săi aveau amputat câte ceva. Baxter, bodyguardul, avea o singură ureche.

— Îmi pare rău că n-am fost de față, rosti Simeon, dând o dușcă pe gât.

— Am auzit că a fost o bătaie pe cinste.

— Așa se pare. Benjy e aici?

— Cred că da.

Benjy organiza jocuri de 21 într-o cameră încuiată, fără ferestre, din spatele barului. Lângă aceasta, într-o încăpere asemănătoare, se jucau zaruri și se puteau auzi voci nerăbdătoare.

O tipă albă atrăgătoare, cu membrele și alte părți esențiale ale trupului întregi și expuse, intră în bar și îi zise lui Ontario:

— Am venit.

— Credeam că dormi toată ziua, replică el.

— Aștept niște clienți. Merse mai departe, și când ajunse prin spatele lui Simeon, își trecu unghiile lungi, roz și false pe umărul lui. Sunt gata de lucru, îi gânguri ea la ureche, însă el se prefăcu că n-o aude. Numele ei era Bonnie, și de ani buni lucra în camera din spate unde mulți negri tineri din comitatul Ford își pierduseră virginitatea. Simeon fusese și el acolo de câteva ori, dar azi nu avea de gând. După ce femeia plecă, el se duse în spatele barului și îl găsi pe dealerul de 21.

Benjy închise ușa și întrebă:

— Cu cât te bagi, omule?

— Cu o mie, zise Simeon, simțindu-se important datorită banilor.

Întinse repede cele zece bancnote pe suprafața plată a mesei de joc. Benjy rămase cu ochii holbați.

— Aoleu! Omule, ai vorbit cu Tank înainte?

— Nu. Nu-mi spune că nu ai mai văzut o mie de parai până acum.

— Așteaptă o clipă. Scoase o cheie din buzunar și deschise cutia de bani de sub masă. Numără, se gândi puțin, îngrijorat, apoi spuse: Presupun că se poate. Din câte-mi amintesc, oricum nu reprezinți cine știe ce pericol.

— Taci și împarte cărțile.

Benjy îi dădu zece jetoane negre în locul banilor. Ușa se deschise și Ontario țopăi înăuntru cu o bere proaspătă.

— Ai cumva alune? întrebă Simeon. Scârba n-a făcut nimic la micul dejun.

— Găsesc eu ceva, mormăi acesta și plecă.

Benjy zise în timp ce împărțea cărțile:

— Eu nu aș face-o în toate felurile pe femeia aia, din ce-am auzit.

— Și tu crezi tot ce-auzi?

Jucară vreo șase mâini, apoi Bonnie intră cu un platou cu nuci și alune și cu încă o bere rece într-o halbă. Se schimbase și acum purta lenjerie semitransparentă, cu dresuri negre și pantofi cu toc ce-ar fi făcut și o târfuliță să se înroșească. Simeon se uită lung la ea. Benjy bălmăji:

— Uau!

— Mai vrei ceva? întrebă Bonnie.

— Momentan nu, zise Simeon.

După încă o oră și alte trei beri, Simeon se uită la ceas, își dădu seama că era cazul să plece, însă nu simțea nicio tragere de inimă. Casa lui era plină de rude. Lettie era imposibilă. Iar pe Rontell îl ura, și asta în zilele bune. Toți blestemații ăia de plozi alergând de colo colo…

Bonnie se întoarse cu încă o bere, pe care o servi la bustul gol. Simeon ceru o pauză, spunând că avea să se întoarcă repede.

*

Bătaia se porni după ce Simeon dublase miza când avea 12 puncte în față, o mișcare proastă din toate privințele. Benjy îi dădu o damă și îi luă și ultimele două jetoane.

— Împrumută-mă cu cinci sute, îi ceru Simeon imediat.

— Aici nu-i bancă, răspunse Benjy, în mod previzibil. Tank nu lasă lumea să joace pe credit.

Simeon, beat, dădu cu pumnul în masă și zbieră:

— Dă-mi cinci jetoane de-o sută!

În joc intrase și un alt jucător, un tânăr voinic cu bicepși rotunzi ca mingile de baschet. Lumea îi zicea Rasco și el jucase pe jetoane de cinci dolari în timp ce îl urmărea pe Simeon risipindu-și banii.

— Ai grijă! se răsti Rasco, trăgându-și mai aproape jetoanele.

Pe Simeon îl iritase prezența lui Rasco de la bun început. Un jucător important ca el ar fi trebuit să aibă posibilitatea de a juca singur cu dealerul. Simeon își dădu brusc seama că va urma o încăierare, și în aceste situații știa că era întotdeauna mai bine să lovești tu primul, să dai prima lovitură care, cu puțin noroc, ar fi putut fi cea decisivă. Își trase brațul în spate, lovi și nu-și nimeri nici pe departe ținta, și sub ochii lui Benjy care urla „încetează cu tâmpeniile astea! Aici nu-i voie cu așa ceva!”, Rasco sări din scaun – era mult mai înalt decât părea când stătea jos – și îi dădu doi pumni drept în față lui Simeon.

Simeon se trezi mai târziu în parcare, unde fusese târât

până la camioneta lui și lăsat pe platforma din spate. Se ridică în capul oaselor, nu văzu pe nimeni în preajmă, își atinse cu grijă ochiul drept, care era închis, și își masă încet falca umflată. Vru să se uite la ceas și descoperi că nu-l mai avea la mână. Pe lângă mia de dolari pe care îi furase de la Lettie, își dădu seama că pierduse și cei 120 de dolari cu care ar fi trebuit să facă cumpărăturile. Îi furaseră toți banii. Îi lăsaseră portofelul, însă nu avea nimic de valoare în el. Pentru o clipă, Simeon se gândi să dea buzna în Bombă, să-l înhațe pe șchiopul Ontario sau pe ciungul Loot și să le ceară înapoi banii furați. La urma urmei, fusese jefuit în localul lor. Ce fel de speluncă mai era și asta?

Se răzgândi însă și plecă. Avea să se întoarcă mai târziu și să lămurească lucrurile cu Tank. Ontario îl urmărea dinăuntru, și după ce camioneta lui Simeon se făcu nevăzută, sună la poliție. Simeon fu oprit la intrarea în Clanton, arestat pentru conducere în stare de ebrietate, încătușat și dus la secție. Fu azvârlit în celula cu bețivi și anunțat că nu poate suna pe nimeni până nu își revine din beție.

Oricum nu era prea nerăbdător să sune acasă.

*

Darias ajunse din Memphis împreună cu soția sa, Natalie, și cu o mașină plină de copii, chiar la timp pentru masa de prânz. Le era foame, desigur, și măcar Natalie adusese un platou mare cu prăjituri de cocos. Soția lui Rontell venise cu mâna goală. Nici urmă de Simeon sau de cumpărături. Planul se schimbă, iar Lettie îl trimise pe Darias la magazin. Apoi, după-amiază, toată lumea se mută afară, unde băieții începură să joace fotbal, iar bărbații să bea bere. Rontell pregăti grătarul și aroma savuroasă de coaste fripte se lăsă ca o ceață peste curtea din spate. Femeile stăteau pe verandă, vorbind și râzând. Mai sosiră și alte persoane – doi veri din Tupelo și niște prieteni din Clanton.

Toată lumea voia să petreacă puțin timp cu Lettie. Ei îi plăcea să fie în centrul atenției, să fie admirată și lingușită, chiar dacă era suspicioasă cu privire la adevăratele lor motive. Nimeni nu pomeni nimic de testament, de bani sau de domnul

Hubbard, cel puțin nu de față cu ea. Suma de 20 de milioane de dolari fusese atât de vehiculată, și cu atâta autoritate, încât acum era acceptată ca atare, stabilită și bine cunoscută. Banii erau acolo și Lettie urma să primească 90% din ei. La un moment dat însă, Darias nu se mai putu abține. Când rămase singur cu Rontell la grătar, îl întrebă:

— Ai văzut ziarul de azi-dimineață?

— Da, replică Rontell. Nu cred că ajută prea mult.

— Așa mă gândeam și eu. Însă cu siguranță îl face pe Booker Sistrunk să dea bine.

— Sunt convins că el a sunat la ziar și a lansat povestea.

Pe prima pagină, la secțiunea Centru-Sud a ediției de dimineață a gazetei de Memphis. O poveste drăguță și mustind de bârfe despre sinuciderea domnului Hubbard și despre testamentul său neașteptat, cu aceeași fotografie înfățișând-o pe Lettie în hainele ei bune și încadrată de Booker Sistrunk și de Kendrick Bost.

— Să vezi acum cum o să iasă toți ca din pământ, rosti Darias.

Rontell râse, fluturând din mână.

— Deja au făcut-o și sunt aici, zise el. S-au încolonat și așteaptă cu mâna întinsă.

— Cât crezi că o să ia Sistrunk?

— Am întrebat-o, dar nu vrea să-mi spună.

— N-o să ia jumătate, nu?

— Nu știu. Știu doar că nu-i deloc ieftin.

Un nepot veni să vadă dacă se făcuseră coastele, astfel încât cei doi unchi schimbară subiectul.

*

Mai târziu în acea după-amiază, Simeon fu scos din celulă și dus de un polițist într-o cămăruță mică, fără ferestre, folosită de avocați pentru discuții cu clienții. Primi o pungă de gheață pentru față și o ceașcă de cafea proaspăt făcută.

— Ce mai e acum? întrebă el.

— Ai un vizitator, zise polițistul.

Peste cinci minute, Ozzie intră și se așeză la masă. Purta blugi și o jachetă, cu insigna la cingătoare și cu tocul armei la

șold.

— Nu cred că ne-am întâlnit vreodată, spuse.

— Te-am votat de două ori, replică Simeon.

— Mulțumesc, dar toată lumea spune asta după ce câștigi. Ozzie verificase registrele și știa al naibii de bine că Simeon Lang nici măcar nu votase.

— Îți jur.

— M-a sunat Tank; a zis să nu mai calci pe-acolo. Nu mai vrea necazuri din cauza ta.

— M-au curățat de bani.

— E un loc mai dur. Știi bine regulile de-acolo – nu există reguli. Nu te mai duce acolo.

— Îmi vreau banii înapoi.

— Poți să-ți iei gândul de la banii ăia. Vrei să te duci acasă sau vrei să stai aici peste noapte?

— Aș prefera să merg acasă.

— Hai să mergem.

Simeon merse pe scaunul din dreapta al mașinii lui Ozzie, fără cătușe la mâini. Un polițist veni după ei cu camioneta lui Simeon. Vreo zece minute nu scoaseră nicio vorbă, ascultând cârâitul ce venea din radioul șerifului. Într-un final, Ozzie îl închise și zise:

— Știu că nu-i treaba mea, Simeon, dar avocații ăia din Memphis nu au ce căuta aici. Și-așa soția ta nu e văzută cu ochi buni în comitat. Se va ajunge la proces cu jurați, și voi nu faceți decât să scoateți lumea din sărite.

Prima reacție a lui Simeon fu să-i spună să-și vadă de treabă, însă avea creierul amorțit și îl durea falca. Nu voia să se certe. Așa că preferă să se gândească la cât de grozav era să fie escortat acasă într-o mașină mare.

— M-auzi? îl întrebă Ozzie. Cu alte cuvinte, zi și tu ceva.

— Tu ce-ai face? spuse Simeon.

— Aș scăpa de avocații ăia. Jake Brigance o să câștige cazul pentru voi.

— Dar e doar un puști.

— Da? Du-te și zi-i asta lui Carl Lee Hailey.

Simeon nu găsi un răspuns rapid, nu că ar fi existat

vreunul. Pentru negrii din comitatul Ford, verdictul din cazul Hailey însemna enorm.

Ozzie insistă.

— M-ai întrebat ce-aș face eu. Eu unul mi-aș revizui comportamentul și nu aș căuta scandal. Ce-ți trebuie să bei, să preacurvești și să pierzi bani la cărți într-o sâmbătă dimineață sau în orice altă zi, de fapt? Soția ta este în centrul atenției. Albii sunt deja suspicioși și vă așteaptă un proces cu jurați. Ultimul lucru de care aveți nevoie acum este să-ți apară numele în ziar pentru că ai condus beat sau te-ai luat la bătaie sau mai știu eu ce. Tu ce părere ai?

Băutură, târfe și jocuri de noroc… însă Simeon preferă să-și țină în frâu mânia. Avea 46 de ani și nu era obișnuit să fie mustrat de altcineva decât de șeful lui.

— Revizuiește-ți comportamentul, bine? zise Ozzie.

— Cum rămâne cu acuzația de condus în stare de ebrietate?

— O voi amâna vreo șase luni, ca să văd cum te porți. Dacă o mai dai o dată în bară, ajungi la tribunal. Tank o să mă sune în clipa în care îi calci pragul. Ne-am înțeles?

— Am înțeles.

— Mai e ceva. Camioneta aia pe care o conduci tu, din Memphis în Houston și El Paso… a cui este?

— A unei firme din Memphis.

— Și firma asta are vreun nume?

— Șeful meu are un nume; nu știu cine-i șeful lui.

— Mă îndoiesc. Ce-ai în camionetă?

Simeon amuți și se uită pe geam. După o pauză îndelungată zise:

— Este o firmă care deține mai multe depozite. Transportăm o grămadă de lucruri.

— Inclusiv chestii furate?

— Sigur că nu.

— Atunci de ce m-au luat la întrebări cei de la FBI?

— Eu n-am văzut niciun agent FBI pe-aici.

— Nu încă, dar m-au sunat acum două zile. Îți știau numele. Uite ce-i, Simeon, dacă te saltă poliția federală, tu și Lettie puteți să vă luați adio de la un proces cu jurați în

comitatul ăsta. Nu pricepi, omule? Ați ajuns pe prima pagină a ziarelor. La dracu', toată lumea din oraș vorbește despre Lettie și despre testamentul domnului Hubbard. Dacă o dai în bară, nu o să mai găsiți înțelegere la niciun juriu. Nici măcar negrii nu cred că vă vor mai ține partea. Trebuie să te gândești bine, omule.

Poliția federală, dădu Simeon să spună, dar își ținu gura și continuă să se uite pe geam. Merseră mai departe în tăcere până ajunseră aproape de casă. Ca să-l scutească de rușine, Ozzie îi dădu voie să urce la volanul camionetei.

— Să fii la tribunal miercuri dimineață, la ora nouă, spuse el. O să-l pun pe Jake să se ocupe de hârțogăraie. O să tragem de timp cât putem de mult.

Simeon îi mulțumi și porni încet spre casă.

Numără opt mașini parcate pe alee și în jurul curții din față. Din grătar ieșea fum. Erau copii peste tot. O petrecere în toată regula, de vreme ce toți țineau aproape de scumpa lor Lettie.

Parcă pe drum și începu să meargă spre casă. Nu avea să fie plăcut.

16.

De când primise testamentul domnului Hubbard, în urmă cu două săptămâni, corespondența lui Jake devenise mult mai interesantă. Fiecare zi aducea ceva nou, pe măsură ce răsăreau tot mai mulți avocați care se băteau pe un loc în fața bucatelor. Wade Lanier depuse o petiție de contestare a testamentului în numele Ramonei și al lui Ian Dafoe, ceea ce îi inspiră și pe alții să facă la fel. În câteva zile, petiții similare fură depuse de avocații ce-i reprezentau pe Herschel Hubbard, pe copiii acestuia și pe copiii familiei Dafoe. Cum petițiile puteau fi amendate în mod liber, primele variante urmau aceeași strategie elementară. Ele susțineau că testamentul olograf nu era valabil deoarece (1) Seth Hubbard nu avea capacitate testamentară și (2) el fusese influențat în mod necorespunzător de către Lettie Lang. Nu se prezenta nicio dovadă în sprijinul acestor acuzații, însă asta nu era ceva neobișnuit când se intentau procese. În Mississippi se urma în continuare vechea practică de „citații generale", sau, altfel spus, era de-ajuns să prezinți principiile de bază, urmând să le probezi mai târziu în detaliu.

Departe de ochii lumii, eforturile lui Ian Dafoe de a-l convinge pe Herschel să fie reprezentat tot de firma lui Wade Lanier se dovediseră neproductive, ba chiar provocaseră o ruptură. Herschel nu fusese deloc impresionat de Lanier și credea că acesta nu avea să fie eficient în fața unui juriu, deși nu avea prea multe argumente pe care să-și bazeze afirmația. Având nevoie de un avocat din Mississippi, Herschel îl abordase pe Stillman Rush, în ideea ca acesta să-i reprezinte interesele. Cum ei întocmiseră testamentul din 1987, rolul avocaților de la firma Rush în procesul ce se prefigura era tot mai mic. Nu prea puteau face altceva decât să urmărească desfășurarea ostilităților, și existau șanse destul de reduse ca judecătorul Atlee să le tolereze prezența, chiar și de pe margine, câtă vreme continuau să-și taxeze clienții cu ora.

Herschel luă decizia înțeleaptă de a angaja respectabila firmă Rush, pentru orice eventualitate, renunțând la avocatul său din Memphis.

În timp ce contestatarii testamentului căutau să ocupe o poziție cât mai bună, moștenitorii prezumtivi se luptau între ei. Rufus Buckley intră în mod oficial în caz ca avocat local pentru Lettie Lang. Jake depuse o obiecție formală pe motiv că Buckley nu avea experiența necesară. Bombele începură să cadă când Booker Sistrunk, așa cum promisese, depuse o moțiune prin care solicita înlocuirea lui Jake cu firma Sistrunk & Bost, care îl folosea pe Buckley drept avocat de Mississippi. A doua zi, Sistrunk și Buckley depuseră o altă moțiune prin care îi cereau judecătorului Atlee să se recuze pe motivul vag și bizar că avea ceva împotriva testamentului olograf. Apoi depuseră o moțiune prin care solicitau strămutarea procesului într-un comitat „mai echitabil". Cu alte cuvinte, într-un comitat cu mai mulți negri.

Jake vorbi pe îndelete cu un avocat de litigii din Memphis, un străin de care aflase printr-o cunoștință comună. Acest avocat se luptase cu Sistrunk ani de-a rândul, nu era deloc un fan al individului, dar ajunsese să îi admire rezultatele. Strategia lui Sistrunk era să arunce în aer un caz, să-l reducă la un război interrasial, să-i atace pe toți albii implicați, inclusiv pe judecător dacă era nevoie, și să se târguiască la alegerea juriului până când obținea un număr satisfăcător de negri în juriu. Era obraznic, zgomotos, deștept, neînfricat și putea fi foarte intimidant, atât în instanță, cât și în afara ei. La nevoie, putea să farmece juriul. Existau mereu victime într-un proces de-al lui Sistrunk, și lui nu părea să-i pese cine avea de suferit. Era atât de neplăcut să-l înfrunți în instanță, încât potențialii pârâți obișnuiau să cadă repede la învoială.

Chiar dacă asemenea tactici dădeau roade în atmosfera plină de tensiuni rasiale din sistemul juridic federal din Memphis, ele nu funcționau niciodată în comitatul Ford, în niciun caz în fața judecătorului Reuben V. Atlee. Jake citise și recitise moțiunile depuse de Sistrunk, și cu cât citea mai mult, cu atât devenea mai convins că marele avocat îi provoca

daune ireparabile lui Lettie Lang. Le arătă câteva exemple lui Lucien și lui Harry Rex, și aceștia îi dădură dreptate. Era o strategie greșită, care avea să se întoarcă împotriva lor.

La două săptămâni de la începutul cazului, Jake era gata să se dea la o parte dacă Sistrunk rămânea în joc. Înaintă o cerere prin care solicita respingerea moțiunilor depuse de Sistrunk și Buckley, pe motiv că aceștia nu aveau ce căuta în cazul de față. El era avocatul prezumtivilor moștenitori, nu ei. Se baza pe faptul că judecătorul Atlee avea să-i pună în banca lor; altminteri, el unul avea de gând să se retragă.

Russell Amburgh fusese scutit de îndatoririle sale și dispăruse din peisaj. El fusese înlocuit de distinsul Quince Lundy, un avocat pe jumătate pensionat din Smithfield, un vechi amic de-al judecătorului Atlee. Lundy optase pentru o carieră liniștită de consultant financiar, evitând astfel ororile litigiilor. În calitatea sa de înlocuitor de executor sau administrator, cum era cunoscut în mod oficial, se aștepta să își îndeplinească sarcinile fără să fie interesat de contestarea testamentului. Treaba lui era să inventarieze activele domnului Hubbard, să le evalueze, să le protejeze și să prezinte raportul în fața instanței. Aduse registrele de la Compania de Cherestea Berring la biroul lui Jake din Clanton și le depozită într-o cameră de la parter, chiar lângă mica bibliotecă. Începu să facă naveta, sosind în fiecare dimineață la ora zece. Din fericire, el și Roxy se înțeleseră de la bun început, astfel încât totul merse ca pe roate.

Nu la fel stăteau însă lucrurile într-o altă parte a cabinetului. Lucien căpătase obiceiul de a trece pe acolo în fiecare zi, băgându-și nasul în cazul Hubbard, scotocind prin bibliotecă, dând buzna în biroul lui Jake, dându-i sfaturi și dându-și cu părerea, și cicălind-o pe Roxy, care nu-l suferea deloc. Lucien și Quince aveau prieteni comuni, și nu trecu mult până să bea cafea și să depene povești despre judecători bătrâni și pitorești care muriseră cu zeci de ani în urmă. Jake rămase la etaj, cu ușa închisă, în vreme ce la parter de-abia dacă se muncea.

De asemenea, Lucien era văzut la tribunal și în preajma

acestuia, pentru prima oară după mulți ani. Umilința excluderii din barou se estompase. Încă se simțea ca un paria, însă era atât de renumit, chiar dacă numai din motive greșite, încât lumea voia să-l salute. „Unde-ai fost? Ce-ai mai făcut?” Era văzut adeseori în arhiva funciară, frunzărind prin hrisoavele vechi și prăfuite până după-amiaza târziu, ca un detectiv în căutare de indicii.

*

La sfârșitul lui octombrie, Jake și Carla se treziră la ora cinci dimineață într-o marți. Făcură repede duș, se îmbrăcară, își luară rămas-bun de la mama lui Jake, care venise să stea cu copilul și dormea pe canapea, și plecară în Saab. La Oxford trecură pe la un fast-food de unde luară cafea și biscuiți. La o oră distanță în vestul Oxfordului, dealurile lăsau loc Deltei. Goniră pe șosele ce străbăteau câmpuri albe de bumbac. Combine uriașe, ca niște insecte, înaintau pe câmpuri, devorând câte patru rânduri deodată, în timp ce camioane cu remorcă așteptau să culeagă recolta. Un indicator vechi îi anunță „Parchman la 8 kilometri în față”, și nu peste mult timp dădură cu ochii de gardurile penitenciarului.

Jake mai fusese acolo înainte. În ultimul său semestru la facultatea de drept, un profesor de criminalistică organizase excursia lui anuală la renumitul penitenciar al statului. Jake și colegii săi petrecuseră câteva ore ascultându-i pe administratori și holbându-se la deținuții condamnați la moarte ce se zăreau în depărtare. Punctul culminant fusese reprezentat de o întrevedere în grup cu Jerry Ray Mason, un criminal condamnat al cărui caz îl studiaseră și care era programat să ajungă în camera de gazare în mai puțin de trei luni. Mason își susținuse cu încăpățânare nevinovăția, deși nu exista nicio dovadă în această privință. Prezisese îngâmfat că procurorii vor da greș, însă pierduse. După terminarea facultății, Jake mai făcuse acest drum de două ori, ca să-și viziteze clienții. Momentan, avea patru la Parchman și trei închiși în sistemul federal.

El și Carla parcară lângă o clădire administrativă și intrară înăuntru. Urmară indicatoarele și găsiră un hol plin cu oameni

ce păreau să-și fi dorit să fie altundeva. Jake semnă și primi un document intitulat „Audieri pentru Eliberare pentru Bună Purtare – pe rol”. Omul lui era al treilea pe listă. Dennis Yawkey – ora zece. Sperând să evite să dea ochii cu familia Yawkey, Jake și Carla urcară treptele până la etajul unu și găsiră în cele din urmă biroul lui Floyd Green, un coleg de facultate care lucra acum în sistemul penitenciar al statului. Jake îl sunase în prealabil ca să-i ceară o favoare. Floyd încerca să-l ajute. Jake scoase o scrisoare de la Nick Norton, avocatul din Clanton care îl reprezenta pe Marvis Lang, aflat actualmente în Lagărul nr. 29, pentru deținuți cu risc sporit. Floyd luă scrisoarea și-i zise că va încerca să-i aranjeze o întâlnire.

Audierile începură la ora nouă într-o cameră mare și goală, cu mese pliante dispuse într-un pătrat, în spatele cărora erau înșirate zeci de scaune pliante. La masa din față se aflau președintele Comisiei de Eliberări pentru Bună Purtare și ceilalți patru membri. Cinci albi, toți numiți de guvernator.

Jake și Carla intrară odată cu șuvoiul de spectatori și își căutară locuri. În stânga sa, Jake îl zări pe Jim Yawkey, tatăl deținutului, însă nu dădu ochii cu el. O luă de braț pe Carla și se duseră în dreapta, găsiră niște locuri libere și așteptară. Primul caz de pe rol era cel al unui bărbat care ispășise 36 de ani de închisoare pentru o crimă comisă în timpul jefuirii unei bănci. Omul fu adus înăuntru și i se scoaseră cătușele. Se uită prin public după rude. Alb, cam la vreo 60 de ani, cu părul lung și îngrijit, tipul arăta cât se poate de cumsecade și Jake se minună, ca întotdeauna, cum putea supraviețui cineva atâta vreme într-un loc brutal ca Parchman. Anchetatorul care se ocupa de cazul lui prezentă un raport ce îl făcea să pară un deținut model. Cei din comisie îi puseră câteva întrebări. Apoi luă cuvântul fata casierei ucise, care începu prin a spune că era a treia oară când apărea în fața comisiei. A treia oară când era silită să retrăiască același coșmar. Cu vocea sugrumată de emoție, ea descrise în mod agonizant cum era să fii o fată de zece ani și să afli că mama ta a fost împușcată la locul de muncă. Din acel moment, lucrurile luară o turnură neplăcută.

Deși Comisia de Eliberări pentru Bună Purtare declară că avea să delibereze asupra cazului, șansele criminalului nu păreau foarte mari. El fu scos din sală după o audiere de treizeci de minute.

Apoi fu adus în sală un tânăr negru, căruia îi fură scoase cătușele. El se așeză pe scaun și se prezentă comisiei. Ispășise șase ani de închisoare pentru deturnare de vehicule și fusese un deținut exemplar, terminându-și liceul, strângând credite pentru colegiu și ținându-se departe de orice scandal. Anchetatorul din cazul lui recomandă eliberarea sa, la fel cum făcu și victima lui. Aceasta semnase o declarație scrisă prin care îndemna Comisia de Eliberări pentru Bună Purtare să dea dovadă de clemență. Femeia nu fusese rănită în timpul infracțiunii, și corespondase cu deținutul de-a lungul anilor.

În timp ce se citea declarația ei, Jake observă alți membri ai clanului Yawkey furișându-se pe lângă pereții din cealaltă parte a încăperii. Erau oameni aspri, din clasa de jos, țărănoi cu apetență pentru violență. Îi mai văzuse la ochi de două ori, în instanță, și iată-i din nou acum. Îi disprețuia și se temea de ei.

Dennis Yawkey intră cu un zâmbet încrezut pe față, începând să se uite după ai lui. Jake nu îl mai văzuse de 27 de luni și ar fi preferat să nu-l mai vadă niciodată. Anchetatorul din cazul lui menționă faptele relevante: în 1985, Dennis Yawkey pledase vinovat în comitatul Ford pentru conspirație în vederea comiterii de incendiere premeditată. Yawkey și trei alți indivizi fuseseră acuzați că ar fi plănuit să ardă casa numitului Jake Brigance, din orașul Clanton. Cei trei conspiratori duseseră treaba la bun sfârșit și acum ispășeau pedepse în sistemul penitenciar federal. Unul dintre ei depusese mărturie de partea acuzării; de aceea pledaseră vinovat. Anchetatorul nu avea nicio recomandare cu privire la eliberarea lui Yawkey, ceea ce, conform spuselor lui Floyd Green, însemna că era puțin probabil să i se dea drumul.

Jake și Carla ascultară, fierbând în sinea lor. Yawkey scăpase ușor doar pentru că Rufus Buckley făcuse o treabă de mântuială ca procuror. Dacă Buckley nu s-ar fi băgat și i-ar fi

lăsat pe procurorii federali să se ocupe de caz, Yawkey ar fi fost condamnat la minimum zece ani de detenție, precum fârtații lui. Din cauza lui Buckley însă, iată cum, după doar 27 de luni, micul borfaș care încercase să impresioneze Klanul avea ocazia să fie eliberat condiționat. Sentința lui era de cinci ani. După ce ispășise jumătate din ea, încerca să iasă de-acolo.

Chiar când Jake și Carla porniră, ținându-se de mână, spre pupitrul ieftin așezat pe o masă pliantă, Ozzie Walls și Marshall Prather își făcură intrarea în sală. Jake le făcu un semn din cap, apoi își întoarse atenția către Comisia de Eliberări pentru Bună Purtare, începu prin a spune:

— Știu că nu avem decât câteva minute la dispoziție, așa că voi trece direct la subiect. Eu sunt Jake Brigance, proprietarul casei distruse, și aceasta este soția mea, Carla. Am dori să spunem amândoi câteva cuvinte împotriva aprobării cererii de eliberare condiționată. Se dădu la o parte, lăsând-o pe Carla la pupitru. Ea desfăcu o foaie de hârtie și încercă să le zâmbească membrilor comisiei.

Se uită urât la Dennis Yawkey, apoi își drese glasul și zise:

— Mă numesc Carla Brigance. Unii dintre dumneavoastră s-ar putea să vă amintiți de procesul lui Carl Lee Hailey, care s-a desfășurat în Clanton, în iulie 1985. Soțul meu l-a apărat pe Carl Lee, o apărare plină de zel care ne-a costat scump. Am primit telefoane anonime; unele erau amenințări fățișe. Cineva a dat foc unei cruci pe peluza din fața casei. A avut loc chiar și o tentativă de asasinare a soțului meu. Un om cu o bombă a fost prins încercând să ne arunce în aer casa în timp ce noi dormeam – procesul lui este încă pe rol, deoarece el se preface a fi nebun. La un moment dat, am fugit din Clanton împreună cu fetița noastră de patru ani, ca să stau la părinții mei. Soțul meu și-a luat o armă, pe care încă o poartă mereu, și câțiva dintre prietenii lui au făcut pe bodyguarzii. În fine, când se afla la birou într-o noapte, în timpul procesului, acești oameni – și arătă spre Dennis Yawkey – ne-au dat foc la casă cu o bombă incendiară artizanală. Chiar dacă Dennis Yawkey nu a fost acolo personal, el era membru al găștii, era unul dintre infractori. Prea lași ca să-și arate fața, mereu ascunzându-se în

noapte. Este greu de crezut că ne aflăm aici, după doar 27 de luni, ca să-l vedem pe acest infractor încercând să iasă din închisoare.

Trase adânc aer în piept și dădu pagina. Rareori se întâmpla să apară femei frumoase la audierile pentru eliberări condiționate, care oricum erau o treabă de-a bărbaților în proporție de 90%. Carla le captase complet atenția. Se îndreptă de spate și continuă:

— Casa noastră a fost construită în anii 1890 de un muncitor de la căile ferate și de familia sa. A murit chiar în ajunul primului Crăciun petrecut în casă și familia lui a păstrat casa până acum douăzeci de ani, când a fost lăsată în paragină. Era considerată un monument istoric, deși când am cumpărat-o noi avea găuri în podea și crăpături în acoperiș. Vreme de trei ani, cu fiecare bănuț pe care l-am putut împrumuta, eu și Jake am investit sufletește în acea casă. Lucram toată ziua și apoi văruiam până la miezul nopții. Ne petreceam concediile punând tapetul și lăcuind parchetul. Jake a renunțat la onorarii în favoarea unor lucrări de instalație, de amenajări exterioare și pentru materiale de construcții. Tatăl său a adăugat o cameră de oaspeți în pod, iar tatăl meu a pus cărămizi în curtea interioară. Aș putea continua așa ore în șir, dar știu că timpul ne presează. Acum șapte ani, eu și Jake ne-am adus fiica acasă și am instalat-o în camera ei. Glasul îi tremură ușor, dar ea înghiți în sec și-și ridică bărbia. Din fericire, ea nu se afla acolo când a fost distrusă casa. M-am întrebat adeseori dacă acestor oameni le-ar fi păsat. Mă îndoiesc. Erau hotărâți să ne facă rău, cât mai mult rău. Urmă o altă pauză, și Jake îi puse o mână pe umăr. Ea continuă: La trei ani de la incendiu, încă ne mai gândim la tot ce am pierdut, inclusiv câinele nostru. Încă mai încercăm să înlocuim lucruri ce nu pot fi înlocuite niciodată, încă mai încercăm să-i explicăm fiicei noastre ce s-a întâmplat și de ce. Ea este prea tânără ca să priceapă. Deseori cred că suntem încă în stare de șoc. Și-mi vine greu să cred că ne aflăm astăzi aici, siliți să retrăim acest coșmar, ca toate celelalte victime, presupun, aici ca să îl privim în ochi pe infractorul care a

încercat să ne distrugă viețile și ca să vă cerem să îl lăsați să-și ispășească pedeapsa. Sentința de cinci ani de închisoare pentru Dennis Yawkey a fost mult prea blândă. Vă rog, puneți-l să o ispășească pe toată măcar.

Se dădu la o parte și Jake trecu la pupitru. Se uită spre familia Yawkey și observă că Ozzie și Prather stăteau acum lângă aceștia, de parcă ar fi vrut să le transmită: „Dacă vreți scandal, o să îl aveți". Jake își drese glasul și zise:

— Eu și Carla dorim să mulțumim Comisiei de Eliberări pentru Bună Purtare pentru această oportunitate de a lua cuvântul. Voi fi concis. Dennis Yawkey și gașca lui jalnică de golani au reușit să ne incendieze casa și să ne dea viețile peste cap, însă nu și să ne facă rău, după cum plănuiseră. Nu au reușit nici să-și atingă scopul principal, și anume cel de obstrucționare a actului de justiție. Deoarece îl apăram pe Carl Lee Hailey, un negru care i-a împușcat și i-a ucis pe cei doi albi care i-au violat și au încercat să-i omoare fiica, ei – Dennis Yawkey, neamurile lui și diverși membri cunoscuți sau necunoscuți ai Klanului – au încercat în repetate rânduri să ne intimideze și să ne facă rău mie, familiei mele, prietenilor mei, chiar și angajaților mei. Au eșuat în mod lamentabil. S-a făcut dreptate, într-un mod nemaipomenit, când un juriu format integral din albi mi-a achitat clientul. Același juriu a dat un verdict defavorabil lui Dennis Yawkey și noțiunilor sale de rasism violent. Acel juriu și-a spus cuvântul, tare și răspicat, o dată pentru totdeauna. Ar fi păcat ca această comisie să-l încurajeze pe Yawkey, trimițându-l acasă. Sincer vorbind, trebuie să petreacă la Parchman cât mai mult timp cu putință. Vă mulțumesc.

Yawkey se holba la el cu un rânjet pe față, exultând încă pentru incendierea reușită și dorindu-și mai mult de-atât. Atitudinea lui nu trecu neobservată de membrii comisiei. Jake îi întoarse privirea, apoi se trase la o parte și o însoți pe Carla înapoi la locurile lor.

— Domnule șerif Walls? rosti președintele, și Ozzie se îndreptă cu pași mari spre pupitru, cu insigna lucindu-i la buzunarul hainei.

— Vă mulțumesc, domnule președinte. Sunt Ozzie Walls, șeriful comitatului Ford, și nu vreau ca acest băiat să se întoarcă acasă și să-mi facă probleme. Sincer să fiu, locul lui este într-un penitenciar federal, unde să ispășească o pedeapsă mult mai mare, dar nu avem timp să intrăm în asemenea detalii. Eu am o anchetă în derulare cu privire la evenimentele de acum trei ani, la fel ca FBI-ul, în Oxford. Nu am terminat încă investigațiile, bine? Și ar fi o greșeală să-l eliberați. După părerea mea, el n-o să facă decât să continue de unde a lăsat lucrurile. Vă mulțumesc.

Ozzie plecă de la pupitru și se duse cât mai aproape de familia Yawkey. El și Prather se rezemară de perete, în spatele acestora, și când se trecu la următorul caz, ieșiră împreună cu alți câțiva spectatori. Jake și Carla se întâlniră cu ei pe hol și le mulțumiră pentru drumul făcut. Nu se așteptaseră ca șeriful să vină. Discutară câteva minute înainte ca Ozzie și Prather să plece să verifice un deținut care urma să revină în Clanton.

Floyd Green îi găsi pe Jake și pe Carla, părând ușor agitat.

— Cred că o să meargă, spuse el. Veniți cu mine. Îmi rămâi dator.

Ieșiră dintr-o clădire și intrară în alta. Lângă biroul unui director adjunct, doi paznici înarmați stăteau în fața unei uși. Un bărbat într-o cămașă cu mânecă scurtă și cu cravată rosti pe un ton aspru:

— Aveți zece minute la dispoziție.

Încântat de cunoștință, se gândi Jake. Unul din paznici deschise ușa.

— Așteaptă aici, îi zise Jake Carlei.

— Stau eu cu ea, interveni Floyd Green.

Camera era micuță, fără ferestre, mai degrabă un vestibul decât un birou. În fața lui, legat cu cătușe de un scaun de metal, se afla Marvis Lang, în vârstă de 28 de ani, purtând uniforma standard de deținut, albă cu o dungă albastră pe tivul pantalonilor. Părea destul de relaxat, afundat în scaun, picior peste picior. Avea o coafură afro stufoasă și țăcălie.

— Marvis, eu sunt Jake Brigance, avocat din Clanton, începu Jake, trăgând mai aproape celălalt scaun și așezându-

se pe el.

Marvis zâmbi politicos și întinse mâna dreaptă, care era prinsă de spătarul scaunului la fel precum cea stângă. Reușiră să-și strângă mâna, în ciuda cătușelor.

— Ți-l amintești pe avocatul tău, Nick Norton? îl întrebă Jake.

— Oarecum. A trecut ceva vreme. Nu prea am avut motive să vorbesc cu el.

— Am o scrisoare în buzunar, semnată de Nick, prin care mă autorizează să vorbesc cu tine. Dacă vrei, ți-o arăt.

— Sigur, hai să vorbim. Despre ce vrei să vorbim?

— Despre mama ta, Lettie. A venit să te vadă de curând?

— A fost pe-aici duminica trecută.

— Ți-a zis că numele ei apare menționat în ultimul testament al unui alb, Seth Hubbard?

Marvis își întoarse privirea o clipă, apoi încuviință încet.

— Da. De ce vrei să știi?

— Deoarece în acel testament Seth Hubbard m-a desemnat pe mine drept avocat al activelor și proprietăților sale. I-a lăsat 90% mamei tale și este treaba mea să mă asigur că ea își primește partea. Pricepi?

— Deci, tu ești băiatul bun?

— Poți fi sigur de asta. De fapt, sunt cel mai bun băiat din întreaga încleștare acum, însă mama ta nu pare să fie de aceeași părere. Și-a angajat niște avocați din Memphis care au de gând să o jecmănească și care o să-i spulbere șansele de a câștiga.

Marvis se îndreptă de spate, încercă să-și ridice mâinile și zise:

— Bun, acum chiar că m-ai băgat în ceață. Ia-o mai ușor și explică-mi.

Jake încă vorbea când cineva ciocăni la ușă. Un paznic băgă capul pe ușă și spuse:

— Gata. A expirat timpul.

— Tocmai terminam, rosti Jake, făcându-i politicos semn să închidă ușa. Se aplecă și mai aproape de Marvis și-i zise: Vreau să îl suni cu taxă inversă pe Nick Norton – o să accepte,

nu-ți face griji – și el o să confirme ce ți-am spus eu. În momentul de față toți avocații din comitatul Ford o să-ți spună același lucru – Lettie face o greșeală teribilă.

— Și eu ar trebui să dreg lucrurile?

— Poți fi de ajutor. Vorbește cu ea. Oricum ne așteaptă o luptă încrâncenată. Ea nu face decât să-și înrăutățească situația.

— Lasă-mă să mă gândesc la asta.

— Așa să faci, Marvis. Și sună-mă când vrei tu, cu taxă inversă.

Paznicul intră în încăpere.

17.

Mușteriii obișnuiți ai Ceainăriei se strângeau acolo pentru micul dejun și cafea, niciodată pentru ceai, cel puțin nu atât de devreme în zi. La o masă rotundă se aflau un avocat, un bancher, un comerciant și un agent de asigurări, iar la alta un grup select de domni mai în vârstă, pensionari. Pensionari, dar nu plicticoși, înceți și tăcuți. I se zicea Masa Moșilor. Conversația se încălzi ușor trecând în revistă strădaniile futile ale echipei de fotbal a Universității din Mississippi – înfrângerea de sâmbăta trecută din meciul inaugural cu Tulane era de neiertat – și strădaniile și mai slabe ale celor de la conducerea statului Mississippi. Prinse elan după ce moșii îl făcură praf pe Dukakis, care tocmai fusese făcut praf de Bush, când bancherul rosti cu voce tare:

— Hei, am auzit că femeia aia care a închiriat vechea casă a familiei Sappington se mută în oraș, cu cățel și purcel, desigur. Se pare că îi tot vin pe cap rubedenii și are nevoie de un loc mai mare.

— Casa familiei Sappington?

— Știți de care zic – aia de la nord de oraș, după Martin, puțin mai jos de târgul de licitații. E o fermă veche pe care de-abia o vezi de la șosea. Tot încearcă să o vândă de când a murit Yank Sappington acum, cât să fie… zece ani parcă?

— Cel puțin zece. Mi se pare că a fost închiriată de câteva ori.

— Dar nu au mai închiriat-o niciodată negrilor până acum, nu?

— Din câte știu eu, nu.

— Credeam că era într-o stare rezonabilă.

— Chiar este. Au văruit-o anul trecut.

Consternați, toți cei de față cugetară la asta câteva clipe. Chiar dacă locul respectiv era la marginea orașului, se afla totuși într-o zonă în care în mod tradițional locuiau exclusiv albi.

— De ce ar închiria-o negrilor? întrebă unul dintre moși.

— Pentru bani. Sappingtonii nu mai locuiesc aici, deci ce le pasă lor? Dacă nu o pot vinde, măcar o închiriază. Banii sunt bani, indiferent cine îi plătește. Îndată ce rosti asta, bancherul așteptă să fie contrazis. Banca lui era renumită pentru că evita clienții de culoare.

Un agent imobiliar intră în local, se așeză la masa funcționarilor și fu abordat imediat.

— Tocmai vorbeam despre femeia aia care închiriază casa familiei Sappington. Este adevărat?

— Și încă cum, replică el, plin de sine. Se mândrea cu faptul că aflase primul bârfa sau cel puțin asta era impresia pe care o lăsa. S-au mutat ieri, din câte-am auzit. Șapte sute de dolari pe lună.

— Câți sunt?

— Nu știu. N-am fost acolo și nici n-am de gând să merg. Sper doar ca asta să nu afecteze prețurile proprietăților din cartier.

— Ce cartier? întrebă unul dintre moși. Ceva mai jos pe drum e hambarul unde se țin licitațiile și care duhnește a balegă de când eram eu mic. Iar peste drum este terenul de fiare vechi al lui Luther Selby. Despre ce cartier vorbești acolo?

— Știți voi, mă refer la piața imobiliară, ripostă agentul. Dacă încep ăștia să se mute în zonele în care nu trebuie, atunci prețurile proprietăților o să scadă în tot orașul. Ar putea fi rău pentru toată lumea.

— Are dreptate în privința asta, interveni bancherul.

— Ea nu lucrează, nu? zise comerciantul. Iar soțul ei este un pierde-vară. Deci, cum își permite o chirie de 700 de dolari pe lună?

— Nu avea cum să primească atât de repede banii lui Hubbard, nu-i așa?

— În niciun caz, spuse avocatul. Banii sunt blocați până la terminarea procesului. Asta înseamnă câțiva ani buni. N-o să vadă nicio lețcaie din ei.

— Și atunci de unde are bani?

— Nu mă întrebați pe mine, rosti avocatul. Poate că face chetă prin casă.

— Casa are cinci dormitoare.

— Și pun pariu că-s toate pline ochi.

— Iar eu pun pariu că nu-i dă nimeni niciun ban pentru chirie.

— Se-aude că el ar fi fost săltat pentru că a condus în stare de ebrietate, acum vreo două săptămâni.

— Așa este, confirmă avocatul. I-am văzut numele în evidența sentințelor – Simeon Lang. L-au prins într-o sâmbătă dimineață. S-a dus la prima înfățișare și l-a reprezentat Jake. A reușit să obțină o amânare. Cred că e și mâna lui Ozzie la mijloc.

— Cine-l plătește pe Jake?

Avocatul zâmbi și zise:

— Ei, nu vom ști niciodată sigur, dar puteți băga mâna în foc că își va lua partea din avere, cu orice preț.

— Dacă mai rămâne ceva din avere.

— Ceea ce pare puțin probabil.

— Foarte puțin probabil.

— Și-atunci, revenind la întrebarea mea – cum își permite ea chiria? întrebă comerciantul.

— Haide, Howard. Știi că au tot soiul de ajutoare sociale. Știu bine să joace sistemul pe degete. Bonuri de masă, alocații pentru copii, ajutor social, de șomaj, pentru locuință – fac mai mulți bani stând degeaba decât majoritatea celor care lucrează 40 de ore pe săptămână. Dacă bagi vreo cinci, șase de-ăștia cu ajutoare într-o casă, nu mai trebuie să-ți faci griji pentru chirie.

— Într-adevăr, dar casa familiei Sappington nu prea intră la categoria locuințelor subvenționate de stat.

— Probabil că avocatul ei din Memphis se ocupă de cheltuieli momentan, remarcă avocatul. Ce zic eu, probabil că a plătit ca să pună mâna pe caz! Gândiți-vă și voi puțin. Dacă dă vreo cincizeci sau o sută de miare doar ca să obțină cazul, apoi pune mâna pe jumătate de avere la terminarea procesului, înseamnă că a făcut o afacere bună. Unde mai pui

că probabil le ia dobândă.

— Nu poate face asta, etic vorbind, nu?

— Mda, cine-a auzit ca un avocat să trișeze?

— Sau să obțină un caz prin toate mijloacele posibile?

Avocatul rosti cu mult calm:

— Etica profesională este determinată de lucrurile pe care te prind ei că le faci. Dacă nu ești prins, se cheamă că nu ai încălcat niciun principiu etic. Și mă îndoiesc că Sistrunk își petrece prea mult timp citind ultimele recomandări etice ale Baroului american.

— Da, e prea ocupat să citească articolele de ziar despre el. Când se întoarce în oraș?

— Judecătorul Atlee a programat o audiere pentru săptămâna următoare, răspunse avocatul.

— Ce-o să facă?

— Probabil că o să se depună niște moțiuni și alte cele, și o să iasă iar bâlci.

— E prost dacă vine iar în Rolls-Royce-ul ăla negru.

— Pun pariu că așa o să vină.

Agentul de asigurări spuse:

— Am un văr în Memphis care lucrează la tribunal. Mi-a zis că Sistrunk are datorii peste tot prin oraș. Face o grămadă de bani, cheltuiește și mai mult, și fuge mereu de bănci și de creditori. A cumpărat un avion acum doi ani și asta l-a lăsat aproape lefter. Banca i l-a confiscat, apoi l-a dat în judecată. El susține că totul este doar o conspirație rasistă. A dat o petrecere de pomină de ziua soției sale (a treia), a închiriat un pavilion mare, a adus circul, tot felul de distracții pentru copii, apoi o cină scumpă cu homar și crab proaspăt, udată cu vin din belșug. Când s-a terminat petrecerea, n-a putut să plătească pentru că i-au fost respinse toate cecurile. Deja amenința că își declară falimentul când a căzut la învoială într-un caz de zece milioane și a plătit pe toată lumea. Are urcușuri și coborâșuri.

Noile informații le captară atenția și reflectară cu toții o vreme. Chelnerița le umplu din nou cești cu cafea fierbinte.

Agentul imobiliar se uită la avocat și zise:

— Nu ai votat cu Michael Dukakis, nu? Era o provocare fățișă.

— Ba da, și aș face-o oricând, ripostă avocatul, iar afirmația lui fu întâmpinată cu hohote de râs. Avocatul era unul din cei doi democrați prezenți acolo. Bush câștigase cu 65% în comitatul Ford.

Celălalt democrat, unul dintre moși, schimbă subiectul întrebând:

— Când o să se depună inventarul lui Hubbard? Trebuie să știm în ce constă averea, nu? Adică, uită-te la noi, cum stăm aici și bârfim și ne ciondănim pe marginea averii și a testamentului său. Nu avem dreptul, în calitatea noastră de cetățeni, contribuabili și beneficiari ai Legii de Libertate a Informației, să știm exact în ce constă averea? Eu unul așa cred.

— Nu-i treaba ta, rosti comerciantul.

— Poate că n-o fi, dar tot vreau să știu. Tu nu?

— Mie nu-mi pasă nici cât negru sub unghie, răspunse comerciantul, luat imediat peste picior de ceilalți.

După ce se mai potoliră, avocatul spuse:

— Administratorul trebuie să depună variante preliminare ale inventarului oricând îi cere judecătorul. Legea nu prevede un termen-limită. Dacă este să-mi dau cu părerea, în cazul unei averi atât de mari, administratorului i se va acorda timp berechet să găsească și să evalueze totul.

— Cam cât de mare crezi că este averea?

— Cât crede toată lumea. Nu vom ști sigur până când administratorul nu va prezenta inventarul.

— Parcă i se zicea executor.

— Nu și dacă executorul se retrage, cum s-a întâmplat în cazul de față. Instanța desemnează un administrator care să se ocupe de tot. Noul tip este un avocat din Smithfield pe nume Quince Lundy, un vechi amic de-al judecătorului Atlee. Cred că este în pragul pensiei.

— Și este plătit din avere?

— Păi de unde crezi că vin banii?

— Bine, și cine mai este plătit din avere?

Avocatul se gândi o clipă, apoi zise:

— Avocatul averii, care pentru moment este Jake, deși nu știu dacă va rezista până la capăt. Se zvonește că s-a săturat deja de avocații din Memphis și că-l bate gândul să se retragă. Administratorul este și el plătit din avere. Contabilii, evaluatorii, consultanții financiari și alții ca ei.

— Și pe Sistrunk cine-l plătește?

— Bănuiesc că are un contract cu femeia aia. Dacă ea are câștig de cauză, el primește un procent din bani.

— Și ce dracu' caută Rufus Buckley în cazul ăsta?

— El joacă rolul de avocat local pentru Sistrunk.

— Hitler și Mussolini. Oare ăștia încearcă să-i scoată din sărite pe toți locuitorii comitatului Ford?

— Se pare că da.

— Va fi un proces cu jurați, nu?

— A, da, răspunse avocatul. Se pare că toată lumea vrea un proces cu jurați, inclusiv judecătorul Atlee.

— De ce și judecătorul Atlee?

— E simplu. Asta îl scapă de-o grijă. Nu mai trebuie să ia el decizia. Este mult de câștigat și de pierdut în acest caz, și dacă verdictul e dat de un juriu, nimeni nu poate da vina pe judecător.

— Eu cred că-s 90% șansele ca juriul să nu-i dea câștig de cauză femeii.

— Hai să așteptăm, bine? zise avocatul. Stați să așteptăm câteva luni ca judecătorul Atlee să pună toate lucrurile la locul lor, să organizeze și să planifice totul și să stabilească data procesului. Și apoi, chiar înainte să înceapă procesul, putem face pariuri. Oricum îmi place să vă iau banii. Câte-am nimerit până acum – patru finale de Super Bowl la rând?

— Dar cum vor găsi douăsprezece persoane care să nu știe nimic despre acest caz? Toți cei pe care îi cunosc eu au deja o părere, și puteți fi siguri că toți africanii de pe o rază de 150 de kilometri caută să pună mâna pe o bucățică din câștiguri. Am auzit că Sistrunk vrea strămutarea procesului în Memphis.

— Procesul nu poate fi mutat în alt stat, zevzecule, spuse avocatul, însă este adevărat că a cerut schimbarea instanței.

— Nu a încercat și Jake să mute cazul Hailey? într-un comitat mai prietenos, cu mai mulți alegători de culoare?

— Ba da, dar judecătorul Noose a refuzat. Însă cazul Hailey a fost mult mai important decât ăsta.

— Posibil. Cert e că nu erau douăzeci de milioane de dolari în joc.

Moșul democrat îl întrebă pe avocat:

— Crezi că Jake poate câștiga cazul ăsta pentru femeie?

Toți cei de față amuțiră o clipă, uitându-se la avocat. Acesta fusese întrebat același lucru de cel puțin patru ori în ultimele trei săptămâni, chiar la această masă.

— Depinde, rosti el cu gravitate. Dacă e și Sistrunk în sala de judecată, n-are nicio șansă. Dacă rămâne doar el, aș spune că are 50% șanse. Și asta din partea unui avocat care nu călca niciodată prin sala de judecată.

— Am auzit că are o armă secretă.

— Ce anume?

— Se spune că s-ar fi întors Lucien Wilbanks. Și că nu mai bea. Cică își petrece tot mai multă vreme prin biroul lui Jake.

— Da, s-a întors, confirmă avocatul. L-am văzut la tribunal, scotocind prin testamente și cărți funciare vechi. Nu s-a schimbat deloc.

— Îmi pare rău să aud asta.

— Părea treaz?

— Oarecum.

— Doar nu crezi că Jake o să-l lase în preajma juriului.

— Mă îndoiesc că judecătorul Atlee îl va lăsa în sala de judecată.

— Nu mai poate practica avocatura, nu?

— Nu, a fost exclus definitiv din barou, ceea ce înseamnă, în cazul lui, că trebuie să aștepte opt ani înainte să poată da din nou examenul de admitere.

— Cum vine asta – definitiv, dar pentru opt ani?

— Uite-așa.

— Păi nu are sens.

— Asta-i legea.

— Legea, legea…

— Cine-a zis: „Ar trebui să începem prin a-i omorî pe toți avocații?”

— Cred că Shakespeare.

— Eu cred că Faulkner.

— Când începeți să citați din Shakespeare, zise avocatul, înseamnă că e momentul să plec.

*

Floyd Green îl sună de la Parchman. Printr-un vot de 3 la 2, Comisia de Eliberări pentru Bună Purtare hotărâse să-i dea drumul lui Dennis Yawkey. Nu exista nicio explicație. Floyd făcu niște referiri vagi la căile misterioase ale comisiei. Jake știa că statul avea o tradiție îndelungată și sordidă de șpagă pentru eliberări, însă refuza să creadă că familia Yawkey putea fi atât de sofisticată încât să mituiască pe cineva cu succes.

Zece minute mai târziu, Ozzie îl sună ca să-i dea aceeași veste, îi mărturisi că era consternat și frustrat. Îi spuse lui Jake că el, Ozzie, avea de gând să se ducă personal la Parchman a doua zi ca să-l ia pe Dennis, și că avea să-și petreacă două ore singur cu individul în mașină. Avea să îl amenințe în toate modurile posibile, interzicându-i puștiului să pună piciorul în Clanton.

Jake îi mulțumi și o sună pe Carla.

18.

Rufus Buckley parcă vechiul său Cadillac în cealaltă parte a pieței, cât mai departe de biroul lui Jake. Rămase în mașină câteva momente, amintindu-și cât de mult detesta Clantonul, tribunalul, alegătorii și mai ales experiența pe care-o trăise aici. Fusese o vreme, nu cu mulți ani în urmă, când electoratul îl adora și el considerase că era baza, temelia de unde să-și lanseze cursa pentru funcția de guvernator al statului, și, cine știe, poate chiar mai sus de-atât. Fusese procuror districtual, un procuror tânăr și ambițios, cu pistolul la șold și lațul în mână, și fără teamă de băieții răi. Găsește-i, bagă-i la zdup și vezi apoi cum le vine Rufus de hac. Se folosise din greu în campanie de rata sa de condamnări de 90%, și lumea îl iubea. De trei ori îl votaseră în proporție covârșitoare, însă ultima dată, anul trecut, cu verdictul amar din cazul Hailey încă proaspăt în minte, locuitorii din comitatul Ford nu îl mai realeseseră. Pierduse la fel de usturător în comitatele Tyler, Milburn și Van Buren, aproape în întreg Districtul 22, deși concetățenii săi din comitatul Polk se duseseră la urne și-i oferiseră o victorie jalnică cu 60%.

Cariera lui de funcționar public era terminată – deși, la cei 44 de ani ai săi, existau momente în care aproape că se convingea singur că mai avea totuși un viitor, că încă mai era nevoie de el. Nu știa sigur cine mai avea nevoie de el și pentru ce anume. Soția lui îl amenințase că-l va părăsi dacă va mai candida vreodată. După zece luni în care-și pierduse vremea pe la un birou mic și discret, urmărind traficul firav de pe Main Street, Rufus era plictisit, înfrânt, deprimat și simțea că o ia razna. Telefonul primit de la Booker Sistrunk fusese un adevărat miracol, iar Rufus profitase de ocazie pentru a se implica în cazul acesta controversat. Faptul că Jake era adversarul său făcea totul și mai promițător.

Deschise portiera și coborî din mașină, sperând să nu-l recunoască nimeni. Cât de rău ajunsese…!

Tribunalul comitatului Ford se deschidea la ora opt dimineața, și peste cinci minute Rufus intra pe ușa din față, cum făcuse de atâtea ori în vechea lui viață. Pe atunci era respectat, ba chiar temut. Acum nimeni nu-l băgă în seamă, cu excepția privirii ușor nesigure a unui om de serviciu care fu cât pe ce să spună „Hei, parcă te știu de undeva…” Urcă treptele în grabă și se bucură să găsească sala principală de judecată descuiată și nepăzită. Audierea era stabilită pentru ora nouă, iar Rufus ajunsese primul acolo. Asta și fusese intenția sa, deoarece el și domnul Sistrunk aveau un plan.

Era doar a treia oară când venea aici după procesul Hailey, și începea să i se facă frică la gândul că ar putea pierde din nou. Se opri chiar în pragul ușii duble, cuprinzând cu privirea vastitatea sălii pustii și îngrozitoare. Simți cum i se înmoaie genunchii și fu cât pe ce să leșine. Închise ochii și auzi glasul grefierei Jean Gillespie citind verdictul: „La fiecare capăt de acuzare, juriul îl declară pe inculpat nevinovat pe motiv de nebunie temporară”. Ce eroare judiciară! Dar nu poți împușca cu sânge-rece doi băieți pentru ca apoi să spui că ai făcut-o fiindcă o meritau. Nu, trebuie să găsești un motiv legal pentru asta, și nebunia temporară fusese singurul motiv pe care îl putuse oferi Jake Brigance.

Evident, fusese de ajuns. Carl Lee Hailey fusese cât se poate de sănătos la cap când îi omorâse pe acei băieți.

Înaintând, Rufus își aminti infernul ce se declanșase în sala de judecată când rudele și prietenii lui Hailey începuseră să chiăie. Aia da nebunie! Peste câteva secunde, gloata din jurul tribunalului explodă când un puști anunță cu un răcnet: „Nevinovat! Nevinovat!”

Ajuns la bară, Rufus reuși să își vină în fire și să-și adune gândurile. Avea o treabă de făcut și foarte puțin timp ca să se pregătească de ea. Ca în orice altă sală de judecată, între bară (sau balustradă) și prezidiul judecătorului se aflau două mese mari. Acestea erau identice, și totuși diferite în mod radical. Masa din dreapta era folosită de procuror într-un caz penal – vechiul său domeniu – sau de reclamant într-un caz civil. Această masă era apropiată de boxa juriului, astfel încât în

timpul proceselor el, Rufus, se simțea mereu mai aproape de oamenii săi. La trei metri mai încolo, cealaltă masă era folosită de avocatul apărării, atât în cazurile penale, cât și în cele civile. Conform opiniei celor mai mulți avocați care își petreceau cariera în sala de judecată, această dispunere era importantă. Ea transmitea ideea de putere sau lipsa acesteia. Le îngăduia anumitor avocați să fie văzuți mai mult sau mai puțin de către jurați, care erau mereu cu ochii pe ei. Uneori putea fi scena unei încleștări ca între David și Goliat, când vreun avocat solitar și clientul său schilodit înfruntau o gloată de costume corporatiste sau când un inculpat era strivit de puterea procuraturii. Dispunerea era importantă pentru avocatele atrăgătoare în fuste scurte ce apăreau în fața unui juriu format în exclusivitate din bărbați, și la fel de importantă pentru câte-un cowboy închipuit cu ciocate în picioare.

Ca procuror, Rufus nu-și făcuse niciodată griji în privința dispunerii deoarece aceasta nu reprezentase niciodată o problemă, însă contestările de testament erau mai rare, iar el și domnul Sistrunk luaseră o decizie. Dacă era posibil, aveau să ocupe masa folosită de procuror și de reclamant, cea aflată mai aproape de juriu, prezentându-se astfel drept adevărații reprezentanți ai prezumtivilor moștenitori. Probabil că Jake Brigance avea să facă urât, dar nu avea decât. Era momentul să se stabilească rolurile corespunzătoare, și cum clienta lor era beneficiara ultimului testament valabil al lui Seth Hubbard, ei aveau de gând să-și revendice locul cuvenit.

În sinea lui, Rufus nu era atât de sigur cu privire la această strategie. Știa foarte bine legenda distinsului Reuben V. Atlee, care, la fel ca majoritatea judecătorilor bătrâni, experimentați și țâfnoși din Mississippi, își stăpânea instanța cu o mână de fier și îi privea cu scepticism pe străini. Sistrunk însă își dorea neapărat o confruntare, și el era șeful. Indiferent ce avea să se întâmple, se anunța o situație extrem de incitantă și el, Rufus, avea să fie în mijlocul ei.

Rearanjă repede scaunele de la masa din dreapta, lăsând trei și mutându-le pe celelalte într-o parte. Deschise o servietă

masivă și împrăștie foi și carnețele pe toată masa, de parcă ar fi fost acolo de ore bune, știind că-l așteaptă o zi plină. Vorbi cu domnul Pate, unul dintre aprozi, în timp ce acesta umplea carafele cu apă rece. Cândva el și domnul Pate ar fi discutat despre starea vremii, însă Rufus nu mai era interesat dacă avea sau nu să plouă.

Dumas Lee intră în tăcere și, recunoscându-l pe Buckley, se duse direct la el. Avea un aparat de fotografiat la gât și un carnețel tocmai bun pentru notițe, dar când întrebă „Ce vă aduce pe-aici, domnule Buckley?", nu primi niciun răspuns.

— Am înțeles că sunteți avocatul local al lui Lettie Lang, corect?

— Nu comentez, zise Rufus, aranjând cu grijă niște dosare și fredonând.

Chiar că s-au schimbat lucrurile, se gândi Dumas. Vechiul Rufus s-ar fi dat peste cap să stea de vorbă cu reporterii, și nimeni nu se putea pune între el și un aparat de fotografiat.

Dumas se duse și îl întrebă ceva pe domnul Pate, care-i răspunse: „Scoate aparatul ăla de-aici". Așa că Dumas ieși afară, unde aștepta plin de speranță alături de un coleg să vadă un Rolls-Royce negru.

Wade Lanier veni însoțit de asociatul lui, Lester Chilcott. Înclinară din cap către Buckley, care era prea ocupat ca să vorbească, și se distrară pe seama felului în care acesta pusese stăpânire pe masa reclamantului. Se apucară și ei să-și deschidă servietele mari și să se pregătească de bătălie. Peste câteva minute, Stillman Rush și Sam Larkin apărură și ei, salutându-și colegii. Se aflau de aceeași parte a sălii de judecată, și aveau să apeleze la aceleași argumente, dar era prea devreme ca să aibă încredere unii în ceilalți. Spectatorilor li se permise să intre și sala începu să zumzăie cu bârfe și saluturi. Câțiva aprozi în uniformă se plimbau de colo colo, spunând bancuri și salutându-i pe vizitatori. Ian, Ramona și copiii lor sosiră laolaltă, așezându-se în partea stângă, în spatele avocaților lor și cât mai departe de cei de pe cealaltă parte. Avocați băgăcioși se foiau prin fața prezidiului, râzând cu grefierele, ca și cum ar fi avut vreo treabă pe-acolo.

Adevăratul bâlci se declanșă în momentul în care Booker Sistrunk și alaiul său intrară pe ușă, ocupând tot intervalul dintre bănci și sala de judecată de parcă ar fi rezervat-o în prealabil. La braț cu Lettie, conduse mulțimea, uitându-se urât la toată lumea, de-abia așteptând să audă pe cineva spunând ceva și gata să se ia la harță. O așeză în primul rând, cu Simeon și cu copiii lor alături, și puse un negru tânăr, cu ceafa lată și într-un costum negru, cu cămașă și cravată neagră, să o păzească, de parcă ar fi urmat să se ivească de nicăieri asasini sau admiratori. În jurul lui Lettie erau tot soiul de veri, mătuși, unchi, nepoți, vecini și alți doritori de bine.

Buckley urmări această paradă, de-abia izbutind să-și înăbușe suspiciunea. Vreme de doisprezece ani avusese de-a face cu jurații de pe aceste meleaguri. Putea să-i aleagă, să le citească gândurile și să le prezică acțiunile, să le vorbească și să-i conducă, așa că își dădu instantaneu seama că atitudinea lui Booker Sistrunk de băiat negru rău nu avea să țină în această sală de judecată. Un bodyguard!? Pe bune? Lettie era o actriță jalnică. Fusese instruită să pară sobră, chiar tristă, îndoliată, ca și cum scumpul ei prieten răposat o lăsase singură și neajutorată în fața albilor hrăpăreți. Ea încerca să pară abuzată.

Sistrunk și partenerul său, Kendrick Bost, se salutară în mod solemn cu colegul lor, domnul Buckley. Își puseră și ei lucrurile pe masa mult râvnită, ignorându-i complet pe avocații din cealaltă tabără. Publicul deveni tot mai numeros pe măsură ce limbile ceasului se apropiau de ora 8.45.

Jake intră pe o ușă laterală și observă imediat că îi fusese deja ocupat locul. Dădu mâna cu Wade Lanier, cu Stillman Rush și cu ceilalți avocați ai contestatarilor.

— Se pare că avem o mică problemă, îi spuse el lui Stillman, înclinând din cap spre Buckley și spre avocații din Memphis.

— Multă baftă, replică Stillman.

Jake decise să evite o confruntare. Ieși din sala de judecată și porni către biroul judecătorului. Herschel Hubbard sosi însoțit de cei doi copii ai săi și de câțiva prieteni. Se așezară

cu toții lângă Ian și Ramona. Pe măsură ce se apropia ora nouă, oamenii începură să-și ocupe locurile în sală. Aceasta era despărțită aproape perfect – negrii într-o parte, albii în cealaltă. Lucien, desigur, stătea pe partea negrilor, cât mai în spate.

Jake se întoarse și rămase în picioare lângă o ușă din apropierea boxei juraților. Nu vorbi cu nimeni, mulțumindu-se să răsfoiască nonșalant un document. La ora 9.05, domnul Pate strigă: „Toată lumea în picioare”, iar judecătorul Atlee își făcu intrarea, cu roba sa neagră decolorată fluturând. Se așeză și zise: „Vă rog să luați loc”, apoi se uită prin sală. Se uită îndelung, încruntându-se, dar fără să spună nimic. Îl privi pe Jake, se uită urât la Buckley, Sistrunk și Bost, apoi ridică o foaie de hârtie. Începu să strige numele avocaților; toți zece erau prezenți.

Trase microfonul mai aproape și rosti:

— Mai întâi hai să facem un pic de curățenie. Domnule Buckley, văd că ați depus o înștiințare de participare la proces în calitate de avocat local pentru firma Sistrunk & Bost din Memphis, corect?

Buckley, gata oricând să fie auzit, sări în picioare și zise:

— Așa este, onorată instanță. Eu…

— Și după aceea se pare că dumneavoastră și asociații dumneavoastră ați depus o sumedenie de moțiuni care urmează să fie discutate astăzi. Corect?

— Da, onorată instanță, și aș dori să…

— Stați așa. Iar domnul Brigance a depus o moțiune prin care obiectează față de participarea dumneavoastră în acest caz, pe motiv de lipsă de experiență, aptitudini și cunoștințe în aceste chestiuni, corect?

— O obiecție cât se poate de frivolă, onorată instanță, după cum vedeți și dumneavoastră, niciun avocat din acest stat nu este obligat să…

— Stați așa, domnule Buckley. Dumneavoastră ați depus înștiințarea de participare, domnul Brigance a obiectat, ceea ce înseamnă că eu trebuie să decid cu privire la obiecția dumnealui. Nu am făcut-o încă și, până nu o fac,

dumneavoastră nu sunteți recunoscut ca avocat în această speță. Ați priceput?

— Onorată instanță, obiecția domnului Brigance este atât de neîntemeiată, încât merită să fie sancționată. De fapt, sunt pe cale să întocmesc o solicitare de sancțiuni.

— Nu vă pierdeți vremea, domnule Buckley. Luați loc și ascultați-mă. Așteptă până când Buckley se așeză. Judecătorul Atlee își miji ochii negri, iar ridurile de pe frunte i se încrețiră și mai mult. Nu își pierdea niciodată cumpătul, dar mai avea scăpărări de mânie care îi băgau în sperieți pe avocați. Dumneavoastră nu sunteți încă în fața acestei instanțe în mod legal, domnule Buckley, așa cum nu vă aflați nici dumneavoastră, domnule Sistrunk, sau dumneavoastră, domnule Bost. Cu toate acestea, ați preluat controlul sălii mele de judecată ocupându-vă pozițiile. Nu dumneavoastră sunteți avocații în acest caz. Domnul Brigance este recunoscut și desemnat în această calitate chiar de către mine. Poate că va veni ziua în care veți ajunge avocații prezumtivilor moștenitori, dar mai e mult până acolo. Apăsa toate cuvintele, iar acestea erau usturătoare, aspre și ușor de urmărit. Răsunară prin toată sala de judecată, ascultate cu atenție de toți cei prezenți acolo.

Jake nu-și putu înăbuși un zâmbet. Nu-și închipuise că obiecția lui frivolă și iritată de amator avea să se dovedească atât de utilă.

Judecătorul Atlee continuă în aceeași notă.

— Dumneavoastră nu sunteți aici în mod oficial, domnule Buckley. De ce ați ocupat o asemenea poziție de autoritate?

— Ei bine, onorată instanță…

— Vă rog să vă ridicați în picioare când vă adresați instanței!

Buckley sări ca ars, lovindu-se cu genunchiul de marginea mesei în timp ce căuta să-și recapete o brumă de demnitate.

— Ei bine, onorată instanță, nu am mai văzut niciodată un caz în care participarea unui avocat autorizat să fie ținta unei obiecții atât de neîntemeiate, așa că am presupus că veți trece repede peste ea și vom putea purcede la chestiuni mult mai

presante.

— Ați presupus greșit, domnule Buckley, și ați presupus că dumneavoastră și colegii dumneavoastră din Memphis puteți da buzna aici ca să preluați controlul cazului prezumtivilor moștenitori. Mă simt ofensat.

— Ei bine, onorată instanță, vreau să vă asigur că…

— Stați jos, domnule Buckley. Strângeți-vă lucrurile și poftiți aici, în boxa juraților. Judecătorul Atlee îndreptase degetul său osos înspre Jake. Buckley nu se clinti. Însă o făcu colegul său.

Booker Sistrunk se ridică, își întinse brațele în lateral și rosti cu glasul său gros și răsunător:

— Onorată instanță, vă rog să nu vă supărați, dar mi se pare absurd. Aceasta este o chestiune de rutină pe care o putem rezolva în mod expeditiv. Nu este nevoie de o asemenea reacție disproporționată. Suntem oameni rezonabili cu toții, și toți urmărim să se facă dreptate. Vă pot sugera să abordăm prima chestiune, și anume cea cu privire la dreptul domnului Buckley de a participa în acest caz ca avocat local? Sunt sigur că realizați că obiecția înaintată de tânărul domn Brigance aici de față nu este deloc întemeiată și ar trebui respinsă. Realizați asta, domnule judecător, nu-i așa?

Judecătorul Atlee nu spuse nimic și nu lăsă să i se citească nimic pe chip. După câteva secunde de tăcere tensionată, se uită la o grefieră și zise:

— Vezi dacă șeriful Walls este în tribunal.

Ordinul îl sperie pe Rufus Buckley și îi amuză pe Jake și pe avocații din cealaltă tabără, însă nu făcu decât să-l înfurie pe Booker Sistrunk. El se îndreptă de spate și spuse:

— Onorată instanță, am dreptul să vorbesc.

— Nu încă. Vă rog să vă așezați, domnule Sistrunk.

— Obiectez față de tonul dumneavoastră, onorată instanță. Eu o reprezint pe beneficiara acestui testament, doamna Lettie Lang, și am datoria de a-i proteja interesele cu orice preț și la orice moment.

— Stați jos, domnule Sistrunk.

— Nu voi permite să mi se bage pumnul în gură, onorată

instanță. Nu cu mulți ani în urmă, avocații ca mine nu aveau dreptul de a vorbi în această sală de judecată. Ani de-a rândul nu aveau voie nici să intre măcar, iar după ce intrau, nu aveau voie să vorbească.

— Stați jos sau vă acuz de sfidarea instanței.

— Nu mă amenințați, domnule judecător, rosti Sistrunk, ieșind din spatele mesei. Am dreptul să vorbesc, să îmi apăr clienta și nu voi permite să mi se bage pumnul în gură pe baza unei chichițe juridice din procedurile dumneavoastră

— Stați jos sau vă acuz de sfidarea instanței.

Sistrunk făcu încă un pas în față sub privirile uluite ale avocaților și ale tuturor celor prezenți.

— Nu o să stau jos, se răsti el mânios, și Jake crezu că-și pierduse mințile. Acesta este și motivul pentru care am depus o moțiune prin care vă solicitam să vă recuzați. Este clar, cel puțin pentru mine și pentru mulți alții, că aveți prejudecăți rasiale, ceea ce înseamnă că clienta mea nu va avea parte de un proces corect. Tot acesta este și motivul pentru care am depus o moțiune pentru strămutarea procesului. Va fi imposibil să găsim un juriu imparțial în acest oraș. Principiile justiției cer ca acest proces să se desfășoare într-o altă sală de judecată, în fața unui alt judecător.

— Vă faceți vinovat de sfidarea instanței, domnule Sistrunk.

— Nu-mi pasă. Voi face tot ce-i nevoie ca să lupt pentru clienta mea, și dacă trebuie să ajung în fața unei curți federale ca să mă asigur că avem parte de un proces corect, sunt dispus să o fac. Voi intenta proces federal oricui mi se opune. Doi aprozi se îndreptau încet spre Sistrunk. Acesta se răsuci brusc și îndreptă degetul spre unul din ei. Dacă mă atingeți vă veți trezi pe cap cu un proces federal. Nu vă apropiați!

— Unde este șeriful Walls? întrebă judecătorul Atlee.

Se auzi glasul unei grefiere:

— Aici.

Ozzie tocmai intra pe ușă. Veni valvârtej pe culoar, cu agentul Willie Hastings în urma sa. Judecătorul Atlee bătu cu ciocănelul și zise:

— Domnule Sistrunk, vă faceți vinovat de sfidarea instanței, fapt pentru care veți fi luat în custodie de șeriful comitatului Ford. Domnule șerif Walls, vă rog să-l luați de aici.

— Nu puteți face asta! răcni Sistrunk. Sunt avocat autorizat, cu drept de a pleda și în fața Curții Supreme a Statelor Unite. Sunt aici ca să-mi reprezint clienta. Am venit cu avocat local. Nu puteți face asta, onorată instanță. Este o discriminare și un prejudiciu adus clientei mele.

Deja la acel moment, Ozzie ajunsese suficient de aproape încât să sară pe el, dacă era nevoie. Era mai înalt cu aproape zece centimetri, mai tânăr cu zece ani, mai solid cu peste zece kilograme, înarmat, iar expresia de pe chipul lui nu lăsa nicio îndoială asupra faptului că i-ar fi plăcut nespus să se încaiere în fața publicului. Îl înșfacă pe Sistrunk de cot, și pentru o clipă acesta încercă să opună rezistență. Ozzie îl strânse mai tare și spuse:

— Mâinile la spate.

În acel moment, Booker Sistrunk ajunsese exact unde își dorea. Cu un gest teatral, își lăsă capul jos, își duse mâinile la spate și se lăsă arestat în mod umilitor. Se uită la Kendrick Bost. O parte dintre cei prezenți aveau să susțină mai apoi că l-au văzut rânjind răutăcios; alții că nu. Înconjurat de polițiști, Sistrunk fu condus de-a lungul culoarului. Când trecu pe lângă Lettie, rosti cu glas tare:

— Las' că le vin eu de hac, Lettie. Nu-ți face griji. Rasiștii ăștia n-o să pună mâna pe banii tăi. Ai încredere în mine.

Polițiștii îl împinseră mai departe pe culoar și apoi îl scoaseră afară pe ușă.

Din motive pe care nimeni nu avea să le înțeleagă vreodată, Rufus Buckley simți nevoia să spună ceva. Se ridică în sala amuțită și spuse:

— Onorată instanță, cu permisiunea dumneavoastră, aș dori să spun că asta ne provoacă un dezavantaj clar.

Judecătorul Atlee se uită la unul dintre polițiștii rămași, arătă spre Buckley și zise:

— Luați-l și pe el.

— Poftim? gemu Buckley.

— Vă faceți vinovat de sfidarea instanței, domnule Buckley. Vă rog să-l luați de aici.

— Dar de ce, onorată instanță?

— Pentru că sunteți sfidător, încrezut, lipsit de respect, arogant și o grămadă de alte lucruri. Plecați!

Îi puseră cătușe lui Rufus, care se albise la față și rămăsese cu ochii holbați. El, Rufus Buckley, fostul procuror districtual și simbol al celor mai înalte standarde de respectare a legii, moralității și comportamentului etic, era scos din sala de judecată ca un infractor de drept comun. Jake își înăbuși impulsul de a aplauda.

— Și puneți-l în aceeași celulă cu colegul său, strigă judecătorul Atlee în microfon în vreme ce Rufus pornea împleticindu-se pe culoar, căutând prieteni în public.

După ce se trânti ușa, toată lumea răsuflă ușurată. Avocații începură să-și arunce priviri amuzate, convinși că văzuseră ceva ce nu aveau să mai vadă în toată viața lor. Judecătorul Atlee se prefăcu că ia notițe în timp ce lumea își trăgea sufletul. Într-un final, își ridică privirea și zise:

— Și-acum, domnule Bost, aveți ceva de spus?

Domnul Bost nu avea nimic de spus. Îi treceau o grămadă de gânduri prin minte, însă dată fiind starea de spirit a judecătorului, clătină din cap în semn că nu.

— Bun. Aveți treizeci de secunde să eliberați acea masă și să vă mutați aici, în boxa juriului. Domnule Brigance, vă rog să vă ocupați locul cuvenit în sala de judecată.

— Cu plăcere, onorată instanță.

— De fapt, haideți mai bine să luăm o pauză de zece minute.

*

Ozzie Walls avea simțul umorului. Pe aleea din spatele tribunalului erau patru mașini de poliție în toată regula, cu cuvinte și numere vopsite pe ele, pline de antene și luminițe. Când își adună oamenii în jurul celor doi avocați acuzați de sfidarea instanței, pe holul din spate, luă rapid decizia de a-i pune la un loc.

— Băgați-i în mașina mea, ordonă el.

— O să vă dau în judecată pentru chestia asta, amenință Sistrunk pentru a zecea oară.

— Avem avocați, ripostă Ozzie.

— O să vă dau în judecată pe toți, țărănoilor!

— Și avocații noștri nu sunt la închisoare.

— La curtea federală.

— Îmi place la nebunie curtea federală.

Sistrunk și Buckley fură îmbrânciți afară și băgați pe bancheta din spate a Fordului cafeniu al lui Ozzie. Dumas Lee și șleahta lui făceau poză după poză.

— Hai să le dăm circ, le zise Ozzie oamenilor săi. Doar lumini, fără sirene.

Ozzie trecu la volan, porni motorul și demară foarte încet.

— Ai mai fost pe bancheta din spate, Rufus?

Buckley refuză să răspundă. Se lăsă cât putu de jos în spatele șerifului, aruncând un ochi pe geam în timp ce ocoleau piața. La un metru în dreapta sa, Booker Sistrunk stătea într-o poziție incomodă, cu mâinile la spate, continuând să dea din gură:

— Ar trebui să-ți fie rușine! Să te porți așa cu un alt negru…

— Și albul primește același tratament, zise Ozzie.

— Îmi încâlci drepturile civile.

— Iar tu mi le încâlci pe ale mele cu gura ta. Taci odată sau te bag la închisoare. Avem un mic beci acolo. Tu l-ai văzut, Rufus?

Din nou, Rufus alese să nu răspundă.

Se învârtiră de vreo două ori prin jurul pieței, apoi o luară în zigzag pe câteva străzi, cu Ozzie în față și celelalte mașini după el. Ozzie îi dădea timp lui Dumas să se instaleze la închisoare, și când sosiră, reporterul făcea deja poze. Sistrunk și Buckley fură scoși din mașina lui Ozzie și conduși încet pe aleea din față și apoi în închisoare. Fură tratați ca toate persoanele de-abia arestate – fotografiați, amprentați, întrebați o sută de lucruri, li se confiscară toate bunurile și li se dădură haine.

La 45 de minute după ce stârniseră furia distinsului Reuben V. Atlee, Booker Sistrunk și Rufus Buckley, în salopete asortate de închisoare districtuală, de un portocaliu șters și cu dungi albe pe tivul pantalonilor, stăteau pe marginea paturilor lor de metal și se uitau la closetul înnegrit și stricat pe care trebuiau să-l folosească la comun. Un gardian aruncă un ochi printre gratiile celulei înguste și întrebă:

— Hei, băieți, vreți să vă aduc ceva?

— La ce oră se servește prânzul? întrebă Rufus.

*

Cu Bost exilat în boxa juriului în vreme ce acoliții lui erau înregistrați la secție, audierea începu și se termină cu o viteză uimitoare. Cum nu mai era nimeni prezent care să solicite strămutarea procesului sau schimbarea judecătorului, moțiunile respective fură respinse. Moțiunea prin care se cerea înlocuirea lui Jake cu Rufus Buckley fu respinsă aproape din oficiu. Judecătorul Atlee aprobă moțiunile pentru un proces cu jurați, acordându-le părților nouăzeci de zile pentru a descoperi și prezenta toate probele. Explică într-un limbaj extrem de clar că acest caz era în capul listei sale de priorități și că nu avea de gând să permită vreo tragere de timp. Le ceru avocaților să își scoată calendarele și îi forță să accepte 3 aprilie 1989 pentru începerea procesului, la cinci luni de la acea dată.

Suspendă ședința după treizeci de minute și dispăru de la prezidiu. Mulțimea rămase în sală și începu să fremete, în vreme ce avocații se strânseseră laolaltă și încercau să comenteze cele petrecute.

— Bag de seamă că ești norocos că nu ai ajuns la închisoare, îi șopti Stillman lui Jake.

— Incredibil! făcu Jake. Vrei să vii să-l vizităm pe Buckley?

— Poate mai încolo.

Kendrick Bost îi conduse pe Lettie și pe apropiații ei într-un colț, unde încercă să îi asigure că lucrurile mergeau conform planului. Cei mai mulți dintre ei păreau sceptici. El și bodyguardul plecară cât putură de repede și o luară la goană pe peluza tribunalului. Săriră în Rolls-Royce-ul negru –

bodyguardul era și șofer – și porniră în trombă către închisoare. Ozzie le spuse că instanța încă nu acordase dreptul de vizită. Bost înjură și plecă înspre Oxford, unde se afla cel mai apropiat tribunal federal.

*

Dumas Lee scrise o mie de cuvinte înainte de prânz și trimise povestea prin fax unei cunoștințe de-a lui de la un ziar din Memphis. Îi trimise și o grămadă de fotografii. Mai târziu, trimise aceleași materiale ziarelor din Tupelo și Jackson.

19.

Vestea veni de la o sursă de încredere și se răspândi cu repeziciune prin tribunal și în jurul pieței. La ora nouă dimineață, judecătorul Atlee urma să reia ședința și să le ofere deținuților săi ocazia de a-și cere scuze. Însăși ideea de a-i vedea pe Rufus Buckley și pe Booker Sistrunk aduși în sala de judecată în lanțuri, papuci de cauciuc și salopete portocalii era irezistibilă.

Povestea lor luase amploare, fiind acum motiv de bârfe și speculații entuziaste. Pentru Buckley era o umilință enormă. Pentru Sistrunk nu era decât un alt capitol.

Ziarul de dimineață din Memphis publică integral reportajul lui Dumas pe prima pagină a secțiunii sale Metro, alături de o fotografie imensă a celor doi avocați ieșind din tribunal cu cătușe la mâini. Pentru Sistrunk însă, titlul făcea toți banii: AVOCAT IMPORTANT DIN MEMPHIS ÎNTEMNIȚAT ÎN MISSISSIPPI. Pe lângă povestea surprinzător de exactă a lui Dumas, mai erau și câteva cuvinte despre petiția depusă de firma Sistrunk & Bost la curtea federală din Oxford, prin care se solicita eliberarea deținuților. Audierea era programată la ora unu după-amiază.

Jake stătea la balconul dinspre piață, sorbindu-și cafeaua cu Lucien și așteptând să sosească mașinile de poliție. Ozzie promisese că va suna să îl anunțe în prealabil.

Lucien, care avea toate motivele să urască primele ore ale dimineții, părea surprinzător de proaspăt și lucid. Susținea că bea mai puțin și se antrenează mai mult, și era clar că lucra mai mult. Lui Jake îi venea tot mai greu să îl evite la birou.

— Nu am crezut să apuc ziua în care să-l văd pe Rufus Buckley cu cătușe la mâini, zise Lucien.

— Da, a fost frumos de tot… Și mie îmi vine greu să cred, rosti Jake. O să-l sun pe Dumas și o să-l întreb dacă pot cumpăra o fotografie cu Buckley încătușat.

— Așa să faci, și să ceri una și pentru mine, te rog.

— 20/25, înrămată. Aș putea să le și vând, probabil.

Roxy fu silită să urce treptele, să intre în biroul lui Jake și să se ducă pe balcon, unde își găsi șeful.

— A sunat șeriful Walls. Sunt pe drum.

— Mulțumesc.

Jake și Lucien se grăbiră să traverseze strada, și nu putură să nu observe cum celelalte cabinete de avocatură se goleau de lume, de parcă toți avocații din piață își amintiseră subit că au treabă la tribunal. Bietul Buckley își făcuse foarte mulți dușmani. Sala de judecată nu era plină ochi, dar o parte dintre acei dușmani îi dădeau târcoale. Era cât se poate de evident că se aflau acolo dintr-un singur motiv. Un aprod ceru să se facă liniște și judecătorul Atlee urcă la prezidiu. Îi făcu semn unui alt aprod și zise „Adu-l înăuntru”. O ușă laterală se deschise și Buckley intră, fără cătușe la mâini sau la picioare. Cu excepția țepilor de pe față și a părului ciufulit, arăta la fel ca în ziua precedentă. Judecătorul Atlee dăduse dovadă de compasiune, îngăduindu-i să își schimbe hainele. Ar fi fost o umilință mult prea mare să îl aducă în fața tuturor în zeghe. Ținând cont de atenția acordată subiectului în presa de dimineață, judecătorul Atlee pur și simplu nu putea permite ca un avocat din jurisdicția lui să fie văzut astfel.

Nu era nici urmă de Sistrunk. Ușa se închise și toată lumea pricepu că el nu avea să ia parte la discuții.

— Veniți aici, domnule Buckley, rosti judecătorul Atlee, indicând un loc chiar în fața prezidiului.

Buckley se supuse și rămase acolo neajutorat, singur, umilit și înfrânt. Înghiți în sec și se uită la judecător.

Judecătorul Atlee împinse microfonul la o parte și spuse pe un ton scăzut:

— Sper că ați trecut cu bine de noaptea petrecută în închisoarea noastră.

— Da.

— Șeriful Walls s-a purtat bine cu dumneavoastră?

— Da.

— V-ați odihnit azi-noapte, dumneavoastră și domnul Sistrunk?

— Nu aș spune că ne-am odihnit, onorată instanță, dar am supraviețuit.

— Nu pot să nu observ că sunteți singur. Aveți vreun mesaj din partea domnului Sistrunk?

— O, are el multe de zis, onorată instanță, dar nu sunt autorizat să le repet aici. Oricum nu cred că l-ar ajuta prea mult.

— Sunt convins. Nu-mi place să fiu făcut în toate felurile, domnule Buckley, cu atât mai puțin „rasist". Este unul dintre cuvintele preferate ale domnului Sistrunk. Vă autorizez pe dumneavoastră, ca avocat asociat al dumnealui, să-i explicați asta și să-i spuneți că, dacă mi se va mai adresa vreodată cu acel termen, atât dumnealui, cât și dumneavoastră nu veți mai călca în sala mea de judecată.

Buckley dădu din cap și zise:

— Îi voi transmite mesajul, domnule judecător.

Jake și Lucien stăteau pe al patrulea rând din spate, pe o bancă lungă de mahon care nu mai fusese urnită din loc de zeci de ani. La celălalt capăt al băncii se așeză o negresă tânără. Avea douăzeci și ceva de ani, era atrăgătoare și părea oarecum cunoscută. Se uită repede împrejur, de parcă nu ar fi fost sigură dacă avea voie să stea acolo. Se uită la Jake și el îi zâmbi. „Este în regulă. Tribunalul este deschis publicului."

— Vă mulțumesc, spuse judecătorul Atlee. Și-acum, scopul micii audieri din această dimineață este de a reconsidera situația în vederea retragerii deciziei mele de sfidare a instanței. V-ați făcut vinovați de sfidarea curții, domnule Buckley, dumneavoastră și colegul dumneavoastră, deoarece ați acționat într-un mod complet lipsit de respect față de sala mea de judecată, și astfel față de mine. Recunosc că m-am înfuriat, și încerc pe cât posibil să nu iau decizii la supărare. Am descoperit de-a lungul anilor că astfel de decizii sunt mai mereu greșite. Nu regret ce am făcut ieri și aș proceda la fel și azi. Acestea fiind spuse, vreau să vă ofer ocazia de a răspunde.

Ozzie făcuse deja târgul. O simplă recunoaștere a vinovăției; niște simple scuze, și acuzația de sfidare urma să fie ridicată. Buckley acceptase imediat; Sistrunk rămăsese

sfidător.

Buckley se foi și își coborî privirea în pământ.

— Da, începu Buckley. Ei bine, onorată instanță, realizez acum că am sărit calul ieri. Am acționat cu îngâmfare și lipsă de respect, motiv pentru care îmi cer scuze. Nu se va mai repeta.

— Foarte bine. Acuzația de sfidare a curții este retrasă.

— Vă mulțumesc, onorată instanță, spuse Buckley pe un ton spășit, răsuflând ușurat.

— Și-acum, domnule Buckley, țin să vă anunț că am stabilit data de începere a procesului pe 3 aprilie. Este mult de muncă, sunt multe întâlniri de ținut între avocați, și presupun că vor mai fi câteva audieri în această instanță. Nu-i admisibil să se ajungă la bâlci de fiecare dată când ne aflăm în aceeași încăpere. Situația este foarte tensionată. Înțeleg că miza este foarte mare. Așa că vreau să vă întreb: care credeți că va fi rolul dumneavoastră în acest caz? Și mă refer atât la dumneavoastră personal, cât și la colegul dumneavoastră din Memphis.

Acum că își recăpătase libertatea și i se dădea ocazia să vorbească, Rufus Buckley își drese glasul și rosti plin de încredere:

— Ei bine, onorată instanță, noi vom fi aici ca să protejăm drepturile clientei noastre, doamna Lettie Lang, și…

— Am înțeles asta. Eu mă refer la proces, domnule Buckley. Mi se pare că pur și simplu nu este suficient loc pentru domnul Brigance, avocatul principal al prezumtivilor moștenitori, și pentru toți avocații care o reprezintă pe beneficiară. E prea aglomerat, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

— Nu cred că înțeleg, onorată instanță.

— Bine, voi fi franc. O persoană care dorește să conteste un testament are dreptul de a-și angaja un avocat și de a depune o petiție, rosti el, fluturând din mână către avocații din cealaltă parte a sălii. Din acel moment, respectivul avocat este implicat în caz de la început până la sfârșit. Pe de altă parte, prezumtivii moștenitori sunt reprezentați de către avocatul

care se ocupă de succesiune. În acest caz, e vorba de domnul Brigance. Beneficiarii individuali se bazează pe el, oarecum.

— O, permiteți-mi să nu fiu de acord, onorată instanță. Noi…

— Stați așa. Ce vreau eu să spun, domnule Buckley, cu tot respectul cuvenit, este că nu știu sigur dacă este nevoie de dumneavoastră. Poate că da, dar va trebui să mă convingeți mai târziu. Avem timp berechet. Vreau doar să vă gândiți la ce v-am spus, bine?

— Ei bine, domnule judecător, eu cred…

Judecătorul Atlee îl opri cu un semn al mâinii și zise:

— Destul. Nu vreau să dezbatem acest subiect. Poate altădată.

Pentru o clipă, Buckley păru gata să se ia la harță, însă își aminti repede motivul pentru care se afla acolo. Nu avea niciun rost să-l scoată iarăși din sărite pe judecător.

— Sigur, onorată instanță. Vă mulțumesc.

— Sunteți liber.

Jake se uită din nou la tânără. Blugi mulați, pulover roșu, teniși galbeni uzați, păr scurt și ochelari eleganți. Părea zveltă și bine făcută, ceea ce nu se potrivea deloc cu tiparul negreselor de 25 de ani din comitatul Ford. Ea îi întoarse privirea și-i zâmbi.

*

Treizeci de minute mai târziu, tânăra stătea în fața biroului lui Roxy, întrebând politicos dacă putea să vorbească cu domnul Brigance. „Cum vă numiți?” „Portia Lang, fiica lui Lettie.” Domnul Brigance era foarte ocupat, dar Roxy își dădu seama că era ceva important. O lăsă să aștepte zece minute, apoi găsi un loc liber în agenda lui.

Jake o invită în biroul său. Îi oferi cafea, dar ea refuză. Se așezară într-un colț, Jake pe un fotoliu vechi de piele și Portia pe canapea, ca și cum ar fi venit acolo pentru terapie. Ea nu se putu abține să nu-și arunce privirea prin camera spațioasă, admirând mobila frumoasă și lucrurile împrăștiate peste tot. Recunoscu că era prima ei vizită în biroul unui avocat.

— Dacă ai noroc, o să fie și ultima, rosti el, făcând-o să

râdă.

Era agitată și la început nu dori să spună prea multe. Prezența ei se putea dovedi crucială, iar Jake se străduia să o facă să se simtă cât mai în largul ei.

— Spune-mi despre tine, începu el.

— Știu că sunteți ocupat.

— Am timp berechet, iar cazul mamei tale este cel mai important pentru mine.

Ea zâmbi – un zâmbet nervos. Își puse mâinile sub coapse, mișcând nervos din picioare. Încet, încet, își dădu drumul la gură. Avea 24 de ani, era fiica cea mare și tocmai se întorsese din armată după șase ani petrecuți acolo. Se afla în Germania când primise vestea că mama ei era menționată în testamentul domnului Hubbard, dar asta nu avusese nimic de-a face cu lăsarea ei la vatră. Șase ani erau mai mult decât suficienți. Se săturase de sistemul militar și era gata să revină în civilie. Fusese o elevă bună la liceul din Clanton, însă trecutul tumultuos al tatălui ei nu le permisese să pună bani deoparte pentru colegiu. (Se încruntă când pomeni de Simeon.) Dornică să plece de acasă și din comitat, se înrolase și călătorise prin toată lumea. Se întorsese de aproape o săptămână, dar nu avea de gând să rămână. Acumulase suficiente credite pentru trei ani de colegiu, voia să termine studiile și să dea la drept. În Germania lucrase ca grefieră în departamentul juridic al armatei și urmărise procesele de la curtea marțială.

Locuia cu părinții și cu rudele ei, care între timp se mutaseră în oraș. Închiriaseră vechea casă a familiei Sappington, rosti ea cu mândrie în voce.

— Știu, zise Jake. E un oraș mic. Veștile se află imediat.

În orice caz, ea nu credea că avea să mai stea mult pe-acolo, deoarece casa, deși mult mai mare decât cealaltă, era supraaglomerată de rude și de oameni care dormeau peste tot.

Jake o ascultă cu atenție, așteptând o oportunitate, convins că aceasta avea să apară. Din când în când îi mai punea câte o întrebare despre viața ei, însă tânăra nu prea avea nevoie de îndemnuri. Se destinsese și acum sporovăia relaxată. Cei șase ani petrecuți în armată îi alungaseră tărăgănarea, tonul nazal

și greșelile gramaticale din vorbire. Avea o dicție perfectă, și nu era deloc întâmplător, învățase germana și franceza în Europa, lucrând ca translator. Acum învăța spaniola.

Obișnuința îl îndemna să-și ia notițe, dar se gândi că asta l-ar fi făcut să pară bădăran.

Ea se dusese la Parchman weekendul trecut, să îl vadă pe Marvis, iar el îi pomenise de vizita lui Jake. Vorbi mult despre el, ștergându-și câte-o lacrimă din când în când. Era fratele ei mai mare, fusese un adevărat erou pentru ea, și o durea să-l vadă irosindu-și viața. Dacă Simeon ar fi fost un tată mai bun, Marvis nu ar fi luat-o pe calea greșită. Da, îi spusese Portiei să-i transmită mamei că ar fi cazul să rămână cu Jake, și-i mai zisese că vorbise cu avocatul său, Nick Norton, care îl lămurise că avocații ăia din Memphis aveau s-o dea în bară.

— De ce ai venit la tribunal azi-dimineață? întrebă Jake.

— Am fost și ieri la tribunal, domnule Brigance.

— Te rog, spune-mi Jake.

— Bine. Jake. Am văzut bâlciul de ieri și m-am întors azi-dimineață ca să mă uit în dosar, în biroul grefierei. Așa am auzit zvonul că urmau să fie aduși avocații de la închisoare.

— Avocații familiei tale.

— Da. Ea trase aer în piept și vorbi ceva mai încet. Despre asta voiam să vorbim. Este în regulă dacă vorbim despre caz?

— Sigur că da. Teoretic, noi suntem în aceeași tabără. Știu că nu pare așa, dar momentan suntem aliați.

— Bun. Trase din nou aer în piept. Trebuie să vorbesc cu cineva, mă-nțelegi? Uite ce-i, Jake, eu nu am fost aici în timpul procesului Hailey, dar am auzit multe despre el. În anul acela, am venit acasă de Crăciun și se discuta mult despre proces, despre Clanton, despre Klan și Garda Națională și toate cele, și mi-a părut rău că nu puteam fi de față. Însă numele tău este bine cunoscut alor mei. Mama mi-a zis acum câteva zile că simte că poate avea încredere în tine. Și asta nu-i deloc ușor pentru negri, Jake, mai ales într-o situație ca asta.

— Nu am mai avut niciodată o situație ca asta.

— Știi ce vreau să spun. Fiind atâția bani în joc, ne așteptăm oarecum să rămânem cu buza umflată.

— Cred că înțeleg ce vrei să spui.

— Când am ajuns ieri acasă, se certau din nou. Mama și tata, cu câteva intervenții nepoftite din partea altora. Vezi tu, nu știu chiar tot ce s-a întâmplat înainte să mă întorc eu, dar e clar că se certau dintr-un motiv cât se poate de serios. Cred că tata o acuza că s-ar fi culcat cu domnul Hubbard. Începu să lăcrimeze și se opri puțin ca să se șteargă la ochi. Mama mea nu e o târfă, Jake, ci o femeie nemaipomenită care a crescut cinci copii aproape singură. Mă doare să știu că sunt atâția oameni pe-aici care cred că și-a tras-o cu bătrânul ca să fie trecută în testament. Eu una n-o să cred niciodată așa ceva. Niciodată. Tata însă… Ei, la el e altă poveste. Ei se ceartă de douăzeci de ani și când eram în liceu am implorat-o să îl părăsească. Critică tot ce face ea și acum o acuză de ceva ce nu a făcut. I-am zis să tacă.

Jake îi dădu o batistă, însă ea nu mai plângea. Îi mulțumi totuși și continuă:

— În orice caz, pe de o parte, o acuză că s-a culcat cu domnul Hubbard, iar pe de alta, s-ar bucura dacă a făcut-o, pentru că ar scoate bani din asta. Oricum ai întoarce-o, ea nu poate câștiga. Așa că după ce ne-am întors ieri de la tribunal, mama i-a sărit la gât din cauza avocaților din Memphis.

— Deci, el i-a angajat?

— Da. Acum se crede mare mahăr și vrea să-și protejeze bunurile de preț – adică pe mama. Este convins că albii de-aici vor unelti ca să fie invalidat testamentul și să rămână ei cu banii. Și cum totul se va reduce la rasă, de ce să nu angajeze cel mai mare avocat specializat în asta de pe aceste meleaguri? Și iată unde am ajuns. Și iată unde a ajuns el – la închisoare.

— Tu ce părere ai despre asta?

— Despre Sistrunk? Acolo vrea să și fie. I-a ajuns poza la ziar, cu un titlu pe cinste. Încă un negru întemnițat pe nedrept de rasiștii din Mississippi. E perfect pentru el. Mai bine de atât nu se putea.

Jake încuviință, surâzător. Femeia asta intuia bine cum stăteau lucrurile.

— Așa este, rosti el. A fost totul de ochii lumii. Cel puțin din partea lui Sistrunk. Te asigur că Rufus Buckley nu plănuise să ajungă la închisoare.

— Cum de ne-am trezit pe cap cu clovnii ăștia? îl întrebă ea.

— Același lucru voiam să te întreb și eu.

— Ei bine, din ce mi-am dat eu seama, tata s-a dus la Memphis și s-a întâlnit cu Sistrunk, care, deloc surprinzător, a simțit mirosul prăzii. Așa că a dat fuga aici, în comitatul Ford, s-a dat în spectacol și a dat-o pe spate pe mama. Ei chiar îi place de tine, Jake, și are încredere în tine, dar Sistrunk a convins-o că nu se poate bizui pe niciun alb în acest caz. Dintr-un motiv sau altul, l-a mai adus și pe Buckley.

— Dacă tipii ăștia rămân, o să pierdem. Îți poți imagina cum o să arate în fața juriului?

— Nu, nu pot, și ăsta a fost și motivul certei. Eu și mama am insistat că ne dinamităm singuri cazul acum. Simeon, care face mereu pe expertul, a susținut că Sistrunk o să strămute procesul la curtea federală și o să-l câștige acolo.

— Nu are cum, Portia. Nimic din acest caz nu intră sub jurisdicția guvernului federal.

— Mă gândeam eu.

— Cât primește Sistrunk?

— Jumătate. Știu asta doar pentru că i-am auzit când se certau. Mama a zis că e ridicol să-i dea lui Sistrunk jumătate din partea ei. Tata a replicat: „Poate, dar jumătate din nimic este tot nimic”.

— Au împrumutat bani de la Sistrunk?

— Văd că nu te codești când e să-ntrebi.

Jake zâmbi și ridică din umeri.

— Oricum o să se afle, crede-mă.

— Da, există un împrumut. Nu știu cât anume.

Jake sorbi din cafeaua rece în timp ce se gândeau amândoi la următoarea întrebare.

— Nu-i de glumă, Portia. Este o avere în joc și momentan tabăra noastră e în dezavantaj.

Ea zâmbi și zise:

— O avere? Când s-a aflat că femeia asta săracă din Mississippi urmează să moștenească douăzeci de milioane, avocații au luat-o razna. A sunat-o unul din Chicago, promițându-i câte-n lună și-n stele. Sistrunk intrase deja pe fir, așa că i-a gonit el pe toți, dar încă o mai sună. Avocați albi, negri, care mai de care cu propuneri mai avantajoase.

— Nu aveți nevoie de ei.

— Ești sigur?

— Treaba mea este să mă asigur că dispozițiile ultimului testament al domnului Hubbard sunt respectate, simplu și la obiect. Familia lui a atacat acel testament, și asta ar trebui să fie singura dispută. Când vom ajunge la proces, vreau ca ea să stea la masa mea, alături de domnul Quince Lundy, administratorul averii. El e alb, eu sunt alb, și între noi va fi Lettie, frumoasă și fericită. Aici e vorba de bani, Portia, dar și de rasă. Nu avem nevoie de o sală de judecată cu negrii într-o parte și albii în cealaltă. Îi voi susține cauza până în pânzele albe în fața juriului, și…

— Și o să câștigi?

— Numai un avocat bătut în cap poate pretinde că știe ce decizie va lua juriul. Dar îți jur că șansele mele de a câștiga cazul sunt mult mai mari decât șansele lui Booker Sistrunk. În plus, eu nu voi primi o parte din moștenirea lui Lettie.

— Dar cum ești plătit?

— Văd că nu te codești când e să-ntrebi.

— Îmi pare rău, dar sunt atâtea lucruri pe care nu le știu…

— Eu lucrez cu ora și onorariul meu va fi plătit din avere. Este cât se poate de rezonabil și aprobat de instanță.

Ea încuviință, de parcă ar fi auzit așa ceva tot timpul. Tuși și zise:

— Mi s-a uscat gura. Ai cumva o băutură răcoritoare sau ceva de genul ăsta?

— Sigur. Vino după mine.

Coborâră la parter, în mica bucătărie, unde Jake găsi un suc dietetic. Ca să o impresioneze, o duse în mica sală de conferințe și-i arătă locul în care lucra Quince Lundy, scotocind prin registrele lui Hubbard. Lundy nu venise încă la

lucru.

— Cam cât din avere este în bani gheață? întrebă ea sfioasă, ca și cum s-ar fi temut să nu sară calul. Se holbă la cutiile cu registre de parcă ar fi fost pline cu bani.

— Mare parte din ea.

Ea privi cu admirație rafturile ticsite cu cărți și tratate groase de legislație, majoritatea neatinse de ani buni.

— Ai un birou frumos, Jake, spuse ea.

— L-am primit. Îi aparține lui Lucien Wilbanks.

— Am auzit de el.

— Da, cam toată lumea a auzit de el. Ia loc.

Ea se așeză pe un scaun masiv de piele la masa lungă, în vreme ce Jake închidea ușa. Bineînțeles, Roxy era pe-aproape, cu urechile ciulite.

Jake se așeză în fața ei și zise:

— Bun, Portia, și-acum spune-mi cum scăpați voi de Sistrunk?

În stil milităresc, ea o trânti pur și simplu:

— Îl ținem la închisoare.

Jake râse și spuse:

— Asta-i doar ceva temporar. Mama ta trebuie să-l concedieze. Nu contează ce zice tatăl tău; el nu este parte în acest proces.

— Dar îi datorează bani.

— Pot să-l plătească mai încolo. Dacă mă ascultă pe mine, o voi sfătui eu ce-are de făcut. Dar, mai întâi, trebuie să-l anunțe pe Sistrunk că este concediat. Și pe Buckley la fel. În scris. Îi redactez eu scrisoarea dacă o semnează.

— Lasă-mă puțin, bine?

— Nu prea mai avem timp. Cu cât Sistrunk rămâne mai mult prin preajmă, cu atât provoacă pagube mai mari. E nebun după publicitate și vrea să fie în centrul atenției. Din nefericire, a atras atenția tuturor albilor din comitatul Ford. Iar ei vor fi jurații noștri, Portia.

— Un juriu format în exclusivitate din albi?

— Nu, dar cu cel puțin opt sau nouă jurați albi din cei doisprezece.

— În cazul Hailey nu ai avut un juriu format în exclusivitate din albi?

— Ba da, și crede-mă că părea să se albească pe zi ce trecea. Dar acela a fost un cu totul alt proces.

Ea sorbi din cutie și se uită din nou la șirurile de cărți importante de pe rafturi.

— Cred că-i grozav să fii avocat, rosti ea impresionată.

„Grozav” nu era tocmai termenul pe care l-ar fi folosit Jake.

Fu silit să recunoască în sinea lui că trecuse multă vreme de când își considerase meseria altfel decât plictisitoare. Procesul Hailey reprezentase o mare izbândă, dar pentru toată munca depusă, pentru toate hărțuirile, amenințările și emoțiile din acel caz fusese plătit cu 900 de dolari. Și pe deasupra își mai pierduse și casa, fiind cât pe ce să-și piardă și familia.

— Sunt și momente plăcute, într-adevăr, zise el.

— Spune-mi, Jake, există vreo avocată de culoare în Clanton?

— Nu.

— Câți avocați de culoare sunt aici?

— Doi.

— Care-i cel mai apropiat cabinet de avocatură al unei femei de culoare?

— Este o doamnă din Tupelo.

— O știi cumva? Mi-ar face plăcere să o cunosc.

— Sigur că da, o voi suna. O cheamă Barbara McNatt și este o femeie cumsecade. A terminat Dreptul cu un an înaintea mea. Se ocupă în principal de drept familial, dar mai are de-a face și cu polițiști și procurori. Este o avocată bună.

— Ar fi grozav, Jake.

Ea luă încă o gură de suc în timp ce așteptau să treacă pauza incomodă din conversație. Jake știa unde voia să ajungă, dar nu putea să se grăbească.

— Ai pomenit ceva de drept, rosti el, ceea ce îi atrase imediat atenția.

Discutară subiectul pe larg, iar Jake avu grijă să nu i-l descrie în nuanțe prea sumbre, cum era în realitate. Din când în când, ca mai toți avocații, Jake era întrebat de tineri dacă

ar recomanda dreptul ca profesie. Nu găsise până acum o modalitate sinceră prin care să spună nu, deși avea foarte multe refuzuri. Existau mult prea mulți avocați și cazurile bune nu erau deloc suficiente. Avocații se înghesuiau de-a lungul străzii principale din centrul orășelelor de provincie și în blocurile-turn din centrul orașelor mari. Cu toate acestea, mai bine de jumătate dintre americanii care aveau nevoie de asistență juridică nu și-o puteau permite, ceea ce ducea la o nevoie sporită de avocați. Dar nu de avocați corporatiști sau de asigurări, și în niciun caz nu avocați de provincie ca el. Avea o bănuială că dacă Portia Lang ajungea avocată, avea să aleagă calea cea bună. Avea să își ajute semenii.

Quince Lundy sosi la lucru și le întrerupse conversația. Jake i-o prezentă pe Portia, apoi o conduse la ușă. După ce ieșiră în fața clădirii, o invită la cină.

*

Audierea în cazul petiției lui Kendrick Bost prin care solicita eliberarea avocaților se desfășură la primul etaj al tribunalului federal din Oxford, fiind programată la ora unu în acea după-amiază. La acel moment, distinsul Booker F. Sistrunk se afla în zeghe de mai bine de 24 de ore. Nu era prezent la audiere, și oricum nimeni nu se aștepta la asta.

Un magistrat federal prezida fără nicio tragere de inimă. Nu exista niciun precedent, cel puțin nu în cel de-al Cincilea Circuit, pentru ca o instanță federală să se implice într-o decizie de sfidare a curții de la nivel statal. Magistratul ceru în mod repetat să i se precizeze un asemenea precedent, din orice parte a Statelor Unite, însă nu exista nici măcar unul.

Bost fu lăsat să turuie și să gâfâie o jumătate de oră, fără să zică însă mai nimic important. El susținea, în mod neîntemeiat, că domnul Sistrunk era victima unei conspirații a autorităților din comitatul Ford de a-l îndepărta din contestarea testamentului și așa mai departe. Deși nerostit, adevăratul motiv era evident: Sistrunk se aștepta să fie eliberat pentru că era negru și se simțea nedreptățit de un judecător alb.

Petiția fu respinsă. Bost pregăti imediat un apel la cel de-al

Cincilea Circuit din New Orleans. Totodată, el și Buckley depuseră un apel la Curtea Supremă din Mississippi prin care atacau decizia de sfidare a instanței.

Între timp, domnul Sistrunk juca dame cu noul său coleg de celulă, un pungaș reținut pentru fraudă fiscală.

*

Carla avea niște origini germane din partea mamei, motiv pentru care studiase germana la liceu și vreme de patru ani la Universitatea din Mississippi. Clanton îi oferea rareori prilejul de a-și exersa cunoștințele, astfel încât fu încântată să o primească pe Portia în modesta lor casă cu chirie, chiar dacă Jake uită să-i pomenească de invitație până pe la cinci după-amiaza.

— Stai liniștită, îi zise el. Este o fată cumsecade care ar putea juca un rol crucial și, în plus, nu cred că a mai fost invitată vreodată în casa unor albi la cină. În timpul acestei discuții ușor tensionate la început, își dădură seama că nu mai invitaseră niciodată un negru la masă.

Musafira lor sosi exact la 6.30, aducând o sticlă de vin, una cu dop. Deși Jake insistase că seara era „cât se poate de lejeră", Portia se schimbase și purta acum o rochie albă lungă de bumbac. O salută pe Carla în germană, dar trecu rapid la engleză. Își ceru scuze pentru sticla de vin – un soi roșu din California – și se distrară pe seama lipsei de varietate din magazinele de băuturi alcoolice locale. Jake le explică faptul că tot vinul și toată băutura din stat erau cumpărate de către autorități, care mai apoi le vindeau magazinelor particulare. Asta declanșă o discuție aprinsă despre legile ridicole din Mississippi când venea vorba de comercializarea alcoolului, existând anumite orașe unde puteai cumpăra rom de 90%, dar unde nu găseai nici măcar o cutie de bere.

Jake zise, cu sticla în mână:

— Noi nu ținem alcool în casă.

— Îmi pare rău, rosti Portia, stânjenită. Pot să o duc acasă.

— Ce-ar fi s-o bem? interveni Carla.

O idee minunată. În timp ce Jake scotocea după un desfăcător, femeile se duseră lângă aragaz. Portia spuse că ei îi

place mai degrabă să mănânce decât să gătească, deși învățase multe despre gastronomie în Europa. De asemenea, prinsese gustul vinurilor italienești, care nu se găseau aproape deloc în comitatul Ford.

— Trebuie să te duci până în Memphis după ele, rosti Jake, căutând în continuare.

Carla pregătise un sos de paste cu cârnați picanți și, cum acesta încă fierbea, începu să exerseze câteva propoziții elementare în germană. Portia îi răspunse încet, uneori repetând, alteori corectând-o. Hanna auzi cuvintele ciudate și veni din spatele casei. I-o prezentară musafirei, care o întâmpină cu un „Ciao".

— Ce înseamnă „ciao"? întrebă Hanna.

— Între prieteni înseamnă „salut" și „la revedere" în italiană, și cred că și în portugheză, zise Portia. E mult mai ușor decât „guten Tag" sau „bonjur".

— Știu și eu câteva cuvinte în germană, spuse Hanna. M-a învățat mama.

— O să exersăm mai încolo, rosti Carla.

Jake găsi un desfăcător vechi și reuși să scoată dopul.

— Cândva aveam și pahare de vin, zise Carla, scoțând trei pahare ieftine de apă. Însă le-am pierdut în incendiu, ca mai toate celelalte lucruri.

Jake turnă vin în pahare, ciocniră și se așezară la masă. Hanna se duse în camera ei.

— Vorbiți despre incendiu? întrebă Portia.

— Nu prea mult, răspunse Jake. Carla clătină ușor din cap, întorcându-și privirea. Totuși, dacă ai citit presa, știi că unul dintre ticăloșii ăia este iar în libertate undeva prin preajmă.

— Am văzut, zise Portia. După numai 27 de luni!

— Da. Este adevărat că nu el a aprins chibritul, dar a fost unul dintre cei care au pus totul la cale.

— Și sunteți îngrijorați, acum că este liber?

— Sigur că da, rosti Carla. Dormim cu armele la cap pe-aici.

— Dennis Yawkey nu mă îngrijorează atât de tare, spuse Jake. Este doar un derbedeu bătut în cap care încerca să-i

impresioneze pe alții. În plus, Ozzie stă cu ochii pe el ca un vultur. La prima mișcare greșită, Yawkey se întoarce la Parchman. Pe mine mă îngrijorează mai mult băieții răi care nu au fost prinși încă. Au fost foarte mulți oameni implicați, unii din partea locului, alții nu. Și numai patru dintre ei au fost puși sub acuzare.

— Cinci, dacă îl pui și pe Blunt la socoteală, interveni Carla.

— El nu a fost pus sub acuzare. Blunt a fost acel membru al Klanului care a încercat să ne arunce casa în aer cu o săptămână înainte de incendiu. Momentan se află la ospiciu, unde se preface că-i nebun.

Carla se ridică în picioare și se duse la aragaz, unde amestecă în sos și dădu focul mai tare ca să fiarbă apa.

— Îmi pare rău, rosti Portia încet. Nu am vrut să aduc în discuție un subiect neplăcut.

— Nu-i nimic, o liniști Jake. Povestește-ne de Italia. Noi nu am fost niciodată acolo.

La cină, ea le povesti despre călătoriile ei prin Italia, Germania, Franța și restul Europei. Pe când era în liceu, își propusese să vadă lumea și să plece cât mai departe de Mississippi. Armata îi oferise această ocazie, iar ea profitase din plin. După perioada de instrucție, primele trei țări de pe lista ei au fost Germania, Australia și Japonia, în perioada în care fusese staționată la Ansbach, își cheltuise banii pe bilete de tren și cazări în cămine studențești, călătorind adesea singură din Suedia până în Grecia. Fusese staționată în Guam un an, însă dusese dorul istoriei și culturii europene, și mai ales mâncării de pe bătrânul continent, așa că obținuse un transfer.

Jake fusese în Mexic, iar Carla la Londra. Pentru cea de-a cincea aniversare, izbutiseră să pună bani deoparte pentru o excursie cu buget redus la Paris, și încă mai vorbeau de asta. În afară de acele călătorii, nu plecaseră nicăieri de-acasă. Dacă aveau noroc, mai trăgeau o fugă vara la plaja din Destin. O invidiau pe Portia care apucase să călătorească pe tot globul. Hanna era fascinată.

— Ai văzut piramidele? întrebă ea la un moment dat.

Le văzuse; de fapt, se părea că Portia văzuse totul. Sticla se goli după ce terminară salata, și ar fi avut nevoie de mai mult vin. Însă Carla le turnă ceai cu gheață și reușiră să termine cina. După ce o duseră pe Hanna la culcare, băură niște cafea decofeinizată și mâncară prăjituri, și vorbiră despre tot felul de subiecte mondene. Nu suflă nimeni o vorbă măcar despre Lettie și despre testament.

20.

Ancil Hubbard nu se mai numea așa. Renunțase în pripă la vechiul nume și la vechea identitate cu ani în urmă, când o femeie însărcinată dăduse buzna, acuzându-l și cerându-i bani. Nu era prima care îi provoca necazuri sau care îl făcea să-și schimbe numele. Părăsise o soție undeva prin Thailanda, mai erau câțiva soți geloși pe ici, pe colo, Fiscul, polițiile locale din cel puțin trei țări și un traficant țâfnos de droguri din Costa Rica. Iar acestea erau doar cele mai memorabile borne dintr-o viață trăită în mod haotic și neglijent, una pe care ar fi schimbat-o bucuros de mult cu ceva mai tradițional. Însă lui Ancil Hubbard nu-i era scris să aibă parte de ceva tradițional.

Lucra într-un bar din Juneau, Alaska, într-o zonă rău famată a orașului, unde marinarii și salahorii se strângeau să bea, să joace zaruri și să-și mai descarce nervii. Vreo doi bodyguarzi înfricoșători se ocupau de menținerea ordinii, însă aceasta era mereu tulburată. Lumea îl știa de Lonny, un nume pe care îl remarcase într-un necrolog dintr-un ziar din Tacoma, cu doi ani în urmă. Lonny Clark. Lonny știa cum să fenteze sistemul și, dacă ar fi vrut, ar fi putut să obțină un număr de asigurare socială, un permis de conducere eliberat de orice stat dorea el, ba chiar și un pașaport. Însă Lonny nu voia să riște, astfel încât existența lui nu era menționată în niciun dosar sau calculator federal. Pur și simplu nu exista, deși avea niște acte false pentru eventualitatea în care ar fi fost încolțit. Lucra în baruri deoarece patronii îl plăteau în numerar. Închiriase o cameră într-un hotel ieftin din capătul străzii și plătea cu banii jos. Mergea cu bicicleta și cu autobuzul, și dacă ar fi fost silit să-și ia tălpășița, ceea ce rămânea o posibilitate permanentă, ar fi plătit cu banii jos pentru un bilet pe o navă oceanică, legitimându-se cu un permis de conducere fals. Sau ar fi făcut autostopul, așa cum făcuse de-a lungul a sute de mii de kilometri.

Lucra la bar, de unde scruta cu privirea fiecare persoană

care intra și ieșea. După treizeci de ani pe fugă, înveți cum să privești, unde să te uiți ca să surprinzi o căutătură mai insistentă, cum să ochești pe cineva care pare a nu se potrivi în peisaj. Deoarece nelegiuirile lui nu provocaseră vătămări corporale cuiva și nici nu-i aduseseră sume imense de bani (din păcate), existau șanse mari să nu fie urmărit deloc. Lonny era un coțcar mărunt a cărui principală slăbiciune consta în atracția față de femeile cu multe cusururi. Iar asta nu era o crimă. Avea la activ câteva infracțiuni – trafic mărunt de droguri, trafic și mai neînsemnat de arme – dar, hei, trebuia să trăiască și omul cumva! Poate că săvârșise și câteva infracțiuni mai grave. Cu toate acestea, după o viață pierdută pe drumuri, se obișnuise să se uite mereu peste umăr.

Renunțase la infracțiuni, așa cum făcuse și cu femeile, în mare parte. La 66 de ani, Lonny începea să se resemneze cu gândul că un libido scăzut nu-i neapărat un lucru rău. Îl ferea de necazuri, lăsându-l să se concentreze asupra altor lucruri. Visa să își cumpere o barcă de pescuit, deși îi era imposibil să pună destui bani deoparte din venitul său modest. Firea și năravurile sale îl determinau adesea să se gândească dacă nu ar fi fost mai bine să facă o ultimă afacere cu droguri, să dea o ultimă lovitură care să-i aducă un câștig consistent, scăpându-l astfel de griji. Însă îl îngrozea gândul că ar putea ajunge la închisoare. La vârsta lui, prins cu cantitatea pe care și-o închipuia el… ar fi însemnat să moară în spatele gratiilor. Și, chiar dacă nu-i făcea plăcere, trebuia să admită că nici afacerile precedente cu droguri nu decurseseră tocmai bine.

Nu, mersi. Se mulțumea să aibă grijă de bar, să pălăvrăgească cu marinari și prostituate și să le dea sfaturi înțelepte. Închidea barul în fiecare noapte la ora două și pornea, pe jumătate treaz, spre odaia lui, unde se întindea pe patul murdar și-și amintea cu nostalgie de zilele petrecute în larg, mai întâi în marină și apoi pe vase de croazieră, iahturi și petroliere. Când nu mai ai niciun viitor, trăiești în trecut, iar Lonny era blocat acolo pentru totdeauna.

Nu se gândea niciodată la Mississippi sau la copilăria petrecută acolo. Îndată ce plecase din acel loc, își antrenase

cumva mintea să alunge orice gânduri care i-ar fi amintit de el. Ca printr-o simplă apăsare de buton, schimba fără niciun efort decorul, și după zeci de ani se convinsese că nici măcar nu locuise acolo vreodată. Viața lui începuse la 16 ani; nu se întâmplase nimic până atunci.

Absolut nimic.

*

La primele ore ale celei de-a doua dimineți de captivitate, nu mult după un mic dejun constând în omletă rece și pâine prăjită și mai rece, Booker Sistrunk fu scos din celulă și dus, fără cătușe, în biroul șerifului. Intră înăuntru în vreme ce polițistul rămase la ușă. Ozzie îl salută cu căldură și îl întrebă dacă voia cafea proaspăt făcută. Voia. Ozzie îi oferi și gogoși proaspete, iar Sistrunk se servi imediat.

— Poți ieși de-aici în două ore dacă vrei, zise Ozzie. Sistrunk îl asculta. Tot ce trebuie să faci este să te duci în sala de judecată și să îi ceri scuze domnului judecător Atlee. O să fii înapoi în Memphis cu mult înainte de amiază.

— Eh, a început să-mi placă aici, mormăi Sistrunk cu gura plină.

— Nu, Booker, asta îți place ție.

Ozzie împinse spre el ziarul din Memphis. Pe prima pagină, în partea de jos, o fotografie-tip sub titlul: CEREREA DE ELIBERARE A LUI SISTRUNK RESPINSĂ DE CURTEA FEDERALĂ; AVOCATUL RĂMÂNE DUPĂ GRATII ÎN CLANTON. El îl citi încet, mestecând o altă gogoașă. Ozzie observă un surâs parșiv.

— O nouă zi, un nou titlu, nu-i așa, Booker? Asta-i tot ce urmărești tu aici?

— Eu lupt pentru clienta mea, domnule șerif. Binele împotriva răului. Mă mir că nu vezi asta.

— Ba să știi că nu-mi scapă nimic, Booker, și iată ce mi se pare mie clar: tu nu o să poți participa la acest caz în fața judecătorului Atlee. Punct. Ai dat-o în bară cu el și s-a săturat de tine și de nesăbuința ta. Numele tău a ajuns pe lista lui neagră și nu ți-l mai șterge de acolo.

— Nicio problemă, domnule șerif. O să strămut procesul la

curtea federală.

— Sigur, poți să intentezi un proces cu rahaturi despre drepturile civile la curtea federală, dar n-o să țină. Am vorbit cu niște avocați, cu tipi care se ocupă de cazuri federale, și ei au zis că ai gărgăuni în cap. Uite ce-i, Booker, aici nu poți intimida judecătorii cum faci în Memphis. Avem trei judecători federali aici, în Districtul Nordic. Unul este fost președinte de tribunal, ca Atlee. Altul este fost procuror districtual, iar al treilea a fost procuror federal. Toți trei sunt albi. Toți trei sunt destul de conservatori. Iar tu crezi că poți merge la curtea federală de aici și să-ncepi cu tâmpeniile tale despre rasism, doar-doar te-o crede careva. Ești fraier dacă crezi asta.

— Dumneata nu ești avocat, domnule șerif. Mulțumesc oricum pentru consultanța juridică. O să uit ce-ai zis până mă întorc în celulă.

Ozzie se lăsă pe spate și își puse picioarele pe birou, lăsând să i se vadă cizmele de cowboy lustruite. Se uită frustrat în tavan și spuse:

— Îți dai seama că-i faci pe albi să o urască pe Lettie Lang, nu, Booker?

— E negresă. O urau ei și înainte să vin eu în oraș.

— Ei bine, aici te înșeli. Eu am fost ales de două ori în funcție de albii din acest comitat. Cei mai mulți dintre ei sunt oameni de ispravă. O să-i acorde lui Lettie un proces corect, sau cel puțin așa aveau de gând până să apari tu în peisaj. Acum că s-a ajuns la negru versus alb, țin să te anunț că procentele nu ne sunt favorabile. Ești idiot, Booker, să știi. Nu știu ce soi de avocatură practici tu în Memphis, dar aici nu-ți merge.

— Mulțumesc pentru cafea și gogoși. Pot pleca acum?

— Chiar te rog.

Sistrunk se ridică în picioare și porni spre ușă, apoi se opri în prag.

— Apropo, nu cred că închisoarea asta respectă criteriile impuse de legea federală.

— N-ai decât să mă dai în judecată.

— Sunt multe criterii încălcate.

— S-ar putea să fie și mai rău.

*

Portia reveni înainte de amiază. Așteptă și sporovăi cu Roxy în timp ce Jake termina o convorbire lungă la telefon, apoi urcă treptele. Avea ochii roșii, îi tremurau mâinile și arăta de parcă n-ar fi dormit de-o săptămână. Schimbară câteva impresii despre cina din seara precedentă. În cele din urmă, Jake o întrebă direct:

— Ce s-a întâmplat?

Ea își închise ochii, își masă fruntea și începu să vorbească.

— N-am închis un ochi toată noaptea; a fost o ceartă urâtă de tot. Simeon băuse, nu foarte mult, dar cât să-i sară țandăra. Eu și mama am zis că trebuie să-l dăm afară pe Sistrunk. Evident, lui nu i-a plăcut asta, așa că ne-am certat. O casă plină de oameni, și noi ne certăm ca proștii. Într-un final a plecat și nu l-am mai văzut de-atunci. Asta-i vestea proastă. Vestea bună este că mama va semna tot ce-i nevoie ca să scape de avocații din Memphis.

Jake se duse la birou, ridică o foaie de hârtie și i-o dădu.

— Spune doar că îl concediază. Atâta tot. Dacă o semnează, putem să ne-apucăm de treabă.

— Cum rămâne cu Simeon?

— El n-are decât să angajeze câți avocați vrea, oricum nu este trecut în testament; asta înseamnă că nu este parte interesată. Judecătorul Atlee nu îi va recunoaște nici pe el, nici pe avocații lui. Gata cu jocul lui Simeon. Asta-i o dispută între Lettie și familia Hubbard. O să semneze?

Portia se ridică și zise:

— Revin imediat.

— Unde este?

— Afară, în mașină.

— Roag-o, te rog, să vină înăuntru.

— Nu vrea. Se teme că ești supărat pe ea.

Lui Jake nu-i venea să creadă.

— Haide, Portia. O să fac niște cafea și o să vorbim. Du-te și adu-o pe mama ta.

*

Întins comod pe patul de jos, Sistrunk citea un vraf de moțiuni și rapoarte pe care le ținea pe burtă, în vreme ce colegul său de celulă stătea cu nasul într-o carte broșată. Se auzi zăngănitul metalului, ușa se deschise, Ozzie apăru brusc în prag și zise:

— Hai să mergem, Booker.

Îi dădu costumul, cămașa și cravata, toate aranjate pe un umeraș. Pantofii și ciorapii erau într-o pungă cafenie de cumpărături.

Se furișară pe ușa din spate, unde era parcată mașina lui Ozzie. Un minut mai târziu, se opriră în spatele tribunalului și intrară în grabă. Holurile erau pustii și nimeni nu bănuia nimic. La etajul al doilea, intrară în sala de primire a judecătorului Atlee. Grefiera lui îi era și secretară. Ea arătă spre o altă ușă și spuse:

— Vă așteaptă.

— Ce se petrece aici? îngăimă Sistrunk pentru a patra oară. Ozzie nu-i răspunse. Deschise ușa. Judecătorul Atlee stătea în capul unei mese lungi, în costumul său negru obișnuit, dar fără robă. În dreapta sa se aflau Jake, Lettie și Portia. Făcu un semn spre stânga și zise:

— Domnilor, vă rog să luați loc.

Asta și făcură, Ozzie rămânând cât mai departe de ei.

Sistrunk se uită urât la Jake și la Lettie. Îi era greu să-și țină gura, dar reuși să o facă. De obicei trăgea mai întâi și apoi punea întrebări, dar de această dată ceva îi spunea că trebuie s-o ia mai ușor, să se abțină și să încerce să nu-l scoată din sărite pe judecător. Portia în mod special părea gata să-i sară la gât. Lettie își privea mâinile, iar Jake mâzgălea ceva într-un carnețel.

— Vă rog să citiți acest document, îi zise judecătorul Atlee lui Sistrunk, împingând o foaie de hârtie către el. Ați fost concediat.

Sistrunk citi un singur paragraf scurt, apoi se uită la Lettie și spuse:

— Ați semnat asta?

— Da.

— Ai fost constrânsă?

— În niciun caz, interveni Portia cu tupeu. A luat decizia de a vă da afară. Scrie acolo negru pe alb. Ați priceput?

— Unde-i Simeon?

— A plecat, rosti Lettie. Nu știu când se întoarce.

— Încă îl reprezint pe el, rosti Sistrunk.

— Dumnealui nu este o parte interesată, interveni judecătorul Atlee. Astfel că nu va avea voie să participe la proces, și nici dumneavoastră. Luă o altă foaie de hârtie și i-o înmână. Aceasta este o hotărâre pe care tocmai am semnat-o, prin care retrag acuzația de sfidare a curții. Cum nu mai aveți niciun rol în această chestiune, sunteți liber să plecați, domnule Sistrunk. Era mai mult un ordin decât o observație.

Sistrunk se uită mânios la Lettie și zise:

— Am dreptul de a fi plătit pentru timpul irosit și pentru cheltuieli, și în plus mai este și chestiunea împrumuturilor. Când voi primi banii?

— La timpul potrivit, rosti Jake.

— Îi vreau acum.

— Ei bine, nu-i veți primi acum.

— Atunci o să o dau în judecată.

— Foarte bine. O s-o apăr eu.

— Iar eu o să prezidez, spuse judecătorul Atlee. Vă voi stabili data de proces cam peste vreo patru ani.

Portia nu-și putu înăbuși un chicotit.

— Mai e ceva, domnule judecător? întrebă Ozzie. În caz contrar, trebuie să-l conduc pe domnul Sistrunk înapoi la Memphis. Se pare că a rămas izolat aici. În plus, noi doi avem ceva de discutat.

— O să mai auziți de mine. Nu mi-am spus încă ultimul cuvânt, mârâi Sistrunk la Lettie.

— Sunt sigur, rosti Jake.

— Du-l de aici, zise judecătorul Atlee. De preferat dincolo de hotarul statului.

Acestea fiind spuse, ședința se încheie.

21.

În cabinetul de avocatură al lui Jake Brigance nu mai lucrase niciodată un stagiar. Alți avocați din piață îi mai lăsau pe la ei; de obicei era vorba de studenți la colegiu de prin partea locului care voiau să dea la Drept și căutau ceva de trecut în CV. Teoretic, ar fi trebuit să fie o sursă bună de muncă gratuită sau ieftină, dar Jake auzise tot soiul de povești, mai degrabă rele decât bune. Nu fusese tentat să încerce până nu o cunoscuse pe Portia Lang. Ea era deșteaptă, plictisită, șomeră și plănuia să dea la Drept. Totodată, era și cam singura cu capul pe umeri dintre toți cei care locuiau acum în fosta casă a familiei Sappington, și mama ei avea încredere deplină în ea. Pe deasupra, mama ei avea încă șanse să devină cea mai bogată negresă din stat, deși Jake știa că existau obstacole redutabile de trecut mai întâi.

O angajă pe Portia cu 50 de dolari pe săptămână și îi dădu un birou la etaj, pentru a nu-i fi distrasă atenția de către Roxy, Quince Lundy și mai ales Lucien, care începuse să dea tot mai des pe la birou și să-și reia vechile obiceiuri, și asta până în Ziua Recunoștinței. La urma urmei, era biroul lui, și dacă voia să fumeze un trabuc și să-i afume pe toți, atunci asta era. Dacă voia să se fâțâie pe la recepție cu un pahar de burbon și să o hărțuiască pe Roxy cu glume deocheate, atunci asta era. Dacă voia să-l bată la cap pe Quince Lundy cu întrebări despre activele lui Seth Hubbard, atunci cine-l putea opri?

Jake își petrecea tot mai mult timp intervenind în relațiile dintre personalul său tot mai numeros. Cu două luni în urmă el și Roxy avuseseră o existență liniștită, oarecum plictisitoare, dar productivă. Acum apăruseră tensiuni, uneori chiar conflicte, dar și multe râsete și muncă în echipă. Una peste alta, lui Jake îi plăcea agitația din jur, deși se gândea cu groază că Lucien chiar voia să se reapuce de avocatură. Pe de o parte, ținea mult la Lucien și îi prețuia sfaturile și intuiția. Pe de cealaltă parte, știa că orice nou acord între ei doi nu

avea să dureze. Jake avea o carte în mânecă, și-anume prevederea din legea statului Mississippi care îi impunea unui avocat exclus din barou să dea din nou examenul de admitere înainte să fie repus în drepturi. Lucien avea 63 de ani, și de la cinci după-amiaza până târziu în noapte era sub influența whisky-ului. Era de neconceput ca un bețiv bătrân ca el să poată studia și să treacă examenul.

În prima ei zi de lucru, Portia sosise cu cinci minute înainte de ora nouă. Îl întrebase sfioasă pe Jake dacă exista vreun cod vestimentar pentru birou. El îi explicase că nu avea nici cea mai mică idee cum lucrau stagiarii, presupunând însă că nu era nevoie de o ținută formală. Dacă mergeau la tribunal, poate că ar fi putut să se îmbrace mai elegant, dar lui nu-i păsa. Se așteptase să o vadă în blugi și tenișii, însă Portia veni îmbrăcată atrăgător, cu bluză, fustă și pantofi cu toc. Era gata de treabă, și în câteva minute Jake rămase cu impresia că ea se considera deja avocat în toată regula. Îi arătă biroul, una dintre cele trei camere goale de la etaj. Nu mai fusese folosit de ani buni, de pe vremea când vechea firmă Wilbanks era la apogeu. Portia privi cu ochii holbați biroul elegant din lemn și mobilierul frumos, chiar dacă prăfuit.

— Cine a fost ultimul avocat care a lucrat aici? întrebă ea, uitându-se la tabloul decolorat al unui Wilbanks de demult.

— Va trebui să-l întrebi pe Lucien, replică Jake. El unul nu petrecuse nici cinci minute în această cameră în ultimii zece ani.

— Este fabulos! exclamă ea.

— Nu-i rău pentru o stagiară. Azi o să vină cineva să-ți instaleze telefonul. După aceea, ești gata de lucru.

Își petrecură jumătate de oră discutând despre reguli: folosirea telefonului, pauzele de masă, protocolul din birou, orele suplimentare și așa mai departe. Prima ei sarcină fu să citească despre o duzină de cazuri din Mississippi în care contestările testamentelor ajunseseră în fața juraților. Era important ca ea să învețe legile și să deprindă limbajul specializat, pentru a putea înțelege cum avea să fie instrumentat cazul mamei sale. Citește cazurile, apoi recitește-

le. Ia notițe. Învață legile până la punctul în care vei deveni versată în ele, astfel încât conversațiile cu Lettie să fie mai pline de noimă. Lettie avea să fie de departe martorul crucial de la proces, și era important să înceapă să lucreze la depoziția ei. Adevărul era esențial, însă așa cum știa orice avocat pledant, existau diverse moduri de a-l spune.

De îndată ce Jake o lăsă singură, Lucien dădu buzna în biroul ei și se făcu comod. Se întâlniseră cu o zi în urmă; nu mai era nevoie de prezentări. Turui despre cât de înțeleaptă fusese decizia de a renunța la avocații din Memphis și de a merge pe mâna lui Jake, deși el unul era de părere că avea să fie un caz foarte greu de câștigat. Își aminti că-l reprezentase la un moment dat pe unul dintre verii tatălui ei, un Lang, cu douăzeci de ani în urmă, într-un caz penal. Reușise să-l scape pe băiat de pușcărie. Fusese o performanță avocățească spectaculoasă. De la asta ajunse la o altă poveste, despre un schimb de focuri între patru oameni, fără ca vreunul dintre ei să aibă nici cea mai mică legătură cu Portia, din câte-și putea da ea seama. Ea îl știa pe Lucien din auzite, ca mai toată lumea, și știa că avocatul bătrân și bețiv fusese primul alb care se înscrisese în filiala locală a NAACP și că acum trăia cu menajera lui în casa mare de pe deal. Fiind o combinație de erou și ticălos, ea nu crezuse că-l va întâlni vreodată personal, și iată-i sporovăind acum (în biroul ei!) de parcă s-ar fi cunoscut de când lumea. Ea îl ascultă respectuoasă o vreme, dar după o oră începu să se întrebe cât de dese aveau să fie aceste vizite.

*

În timp ce ea îl asculta pe Lucien, Jake se încuiase în biroul lui cu Quince Lundy, trecând peste ceea ce avea să fie cunoscut drept Primul inventar. După o lună de săpături, Lundy era convins că Primul inventar urma să rămână în mare inventarul final. Nu erau active ascunse. Seth Hubbard știuse când și cum avea să moară, și se asigurase că lasă în urmă registre corespunzătoare.

Se încheiase estimarea bunurilor imobiliare. La momentul morții, Seth avea în proprietate (1) casa lui și 200 de pogoane

de teren în jurul acesteia, estimate la 300 000 de dolari; (2) 150 de pogoane de pădure lângă Valdosta, Georgia, estimate la 450 000 de dolari; (3) 400 de pogoane de pădure lângă Marshall, Texas, estimate la 800 000 de dolari; (4) un lot de teren nefolosit lângă un golf de la nord de Clearwater, Florida, estimat la 100 000 de dolari; (5) o cabană și 5 pogoane în apropiere de Boone, North Carolina, estimate la 280 000 de dolari; și (6) un apartament la etajul patru într-un bloc de pe plaja din Destin, Florida, estimat la 230 000 de dolari.

Valoarea totală estimată pentru bunurile imobiliare ale lui Seth se ridica la 2 160 000 de dolari. Nimic din toate acestea nu era ipotecat.

O firmă de consultanță din Atlanta estima Compania de Cherestea Berring la 400 000 de dolari. Raportul său era atașat la inventar, alături de estimările proprietăților.

De asemenea, erau incluse și extrase de cont ale banilor depuși la banca din Birmingham. Continuând să crească la o dobândă de 6%, suma totală ajunsese acum la peste 21 360 000 de dolari.

Numerele mai mici erau cele mai plictisitoare. Quince Lundy trecu în inventar cât mai mult din proprietatea personală a lui Seth, începând cu automobilele sale de ultim model (35 000 de dolari), până la garderoba sa (1 000 de dolari).

Numărul cel mare însă rămânea uluitor. Primul inventar estima valoarea întregii averi a lui Seth ca fiind de 24 020 000 de dolari. Evident, banii gheață rămâneau singurul număr fix. Toate celelalte aveau să depindă de piață, și vânzarea lor urma să dureze luni sau chiar ani buni.

Inventarul era gros de câțiva centimetri. Jake nu voia ca acesta să fie văzut de altcineva din birou, așa că făcu chiar el două copii. Plecă mai devreme la prânz, conduse până la școală și mâncă o farfurie de spaghete la cantină împreună cu soția și fiica lui. Încerca să treacă pe la ele o dată pe săptămână, mai ales miercurea, când Hanna prefera să-și cumpere masa de prânz în loc să meargă cu pachețel de-acasă. Îi plăceau foarte mult spaghetele, însă îi plăcea și mai mult să-

l aibă pe tatăl ei acolo.

După ce plecă pe terenul de joacă, soții Brigance se întoarseră în clasa Carlei. Se auzi clopoțelul anunțând reînceperea orelor.

— Mă duc să mă întâlnesc cu judecătorul Atlee, rosti Jake, rânjind. Pentru prima leafa.

— Mult noroc, îi zise ea, sărutându-l pe fugă. Te iubesc.

— Și eu te iubesc.

Jake plecă în grabă, dorind să traverseze holul înainte ca mulțimea de micuți să-l aglomereze.

Judecătorul Atlee era la birou, terminând un castron de supă de cartofi, când secretara îl aduse pe Jake înăuntru. În pofida indicațiilor medicului, judecătorul încă fuma pipă – nu se putea lăsa –, așa că își încărcă una cu tutun Sir Walter Raleigh și aprinse un chibrit. După treizeci de ani de fumat intensiv, tot biroul era acoperit cu resturi cafenii. O ceață permanentă se înălța până la tavan. O fereastră ușor întredeschisă mai lăsa să intre puțin aer curat. Însă aroma tutunului era pregnantă și plăcută. Lui Jake îi plăcuse mereu această încăpere, cu rândurile sale de tratate groase și cu tablourile vechi înfățișând judecători morți și generali confederați. Nu se schimbase nimic în cei douăzeci de ani de când Reuben Atlee ocupase această parte a tribunalului, iar lui Jake i se părea că foarte puține se schimbaseră în ultimii cincizeci de ani. Judecătorul era pasionat de istorie și își păstra cărțile preferate într-o ordine perfectă pe rafturi făcute la comandă, într-un colț. Pe birou erau o grămadă de lucruri, iar Jake putea să jure că același dosar învechit stătea pe colțul din dreapta-față de zece ani.

Prima oară se întâlniseră la biserica prezbiteriană, cu zece ani în urmă, când Jake și Carla de-abia sosiseră în Clanton. Judecătorul se purta la biserică la fel cum se purta în toate aspectele vieții sale, și în curând ajunse să îl îndrăgească pe tânărul avocat. Deveniseră prieteni, deși păstraseră mereu lucrurile la un nivel profesional. Reuben Atlee era un tip de școală veche. El era judecător; Jake era doar avocat. Trebuiau să se mențină mereu anumite limite. Îl corectase de două ori

cu severitate pe Jake în instanță, și ambele dăți îi rămăseseră întipărite pe veci în minte lui Jake.

Cu coada pipei înfiptă în colțul gurii, judecătorul Atlee își puse din nou haina de la costumul negru. În afara sălii de judecată, unde purta robă, nu se îmbrăca decât în costume negre. De fapt, în același costum negru. Nimeni nu știa dacă are douăzeci de costume sau doar unul singur; erau identice, oricum. Și purta mereu bretele bleumarin și cămăși albe apretate, majoritatea cu nenumărate găuri de la scrum. Se așeză în capul mesei și începură să vorbească de Lucien. După ce Jake termină de scos totul din servietă, îi înmână judecătorului un exemplar cu inventarul.

— Quince Lundy este foarte priceput, zise Jake. Nu aș vrea să arunce un ochi peste situația mea financiară.

— Nu cred că i-ar lua prea mult, oricum, remarcă judecătorul Atlee, mucalit.

Multă lume îl considera un tip lipsit de umor, însă față de cei pe care îi plăcea putea fi câteodată de-a dreptul amuzant.

— Nu. Nici eu nu cred.

Pentru un judecător, vorbea foarte puțin. În tăcere și cu meticulozitate, inspectă inventarul, pagină cu pagină, oprindu-se din pufăit și lăsând tutunul să-i ardă în pipă. Trecerea timpului nu îl afecta, deoarece el controla programul. Când termină, își scoase pipa, o lăsă în scrumieră și spuse:

— Douăzeci și patru de milioane deci.

— Asta pare să fie suma finală.

— Hai să punem documentul ăsta sub cheie, bine, Jake? Nimeni nu trebuie să-l vadă, cel puțin nu încă. Redactează o hotărâre și eu voi sigila această parte a dosarului. Dumnezeu știe ce s-ar întâmpla dacă ar afla publicul. Ar fi o știre de prima pagină și probabil că ar atrage și mai mulți avocați. Oricum se va afla la un moment dat, dar pe moment cred că-i mai bine să-l ascundem.

— De acord, domnule judecător.

— Ai mai auzit ceva de Sistrunk?

— Nu, domnule, și acum am o sursă bună. Deoarece nu

vreau să vă ascund nimic, trebuie să vă informez că am angajat o nouă stagiară. Portia Lang, fiica cea mare a lui Lettie. O fată isteață care ar vrea să ajungă avocată.

— O mișcare deșteaptă, Jake. Îmi place mult de fata aia.

— Deci nu-i nicio problemă?

— Niciuna. Nu mă ocup eu de angajări în firma ta.

— Nu-i niciun conflict de interese?

— Niciunul, din câte văd eu.

— Nici eu nu cred că este. Dacă mai apare Sistrunk sau dacă începe să dea din nou târcoale, vom afla imediat. Simeon n-a apărut încă, dar bănuiesc că se va întoarce acasă în cele din urmă. S-ar putea să facă puțin scandal, dar nu cred că-i prost. Ea este încă soția lui.

— O să se întoarcă. Mai e ceva, Jake. Testamentul lasă 5% unui frate, Ancil Hubbard. Asta face ca el să fie parte interesată. Ți-am citit raportul și depozițiile și înțeleg că mergem mai departe ca și cum Ancil ar fi mort. Însă asta nu-mi dă pace. De vreme ce nu știm nimic sigur, nu ar trebui să presupunem că a murit.

— L-am căutat, domnule judecător, dar nu am găsit absolut nimic.

— Așa o fi, dar asta nu-i meseria ta, Jake. Uite ce propun eu. 5% din această avere înseamnă peste un milion de dolari. Mi s-ar părea mai prudent să folosești o parte din acești bani, să zicem vreo cincizeci de mii sau așa ceva, pentru a angaja o agenție de detectivi care să-l găsească sau să afle măcar ce s-a întâmplat cu el. Tu ce crezi?

În asemenea situații, judecătorului Atlee nu-i prea păsa ce credeai tu. Decizia era deja luată, iar el încerca doar să fie politicos.

— O idee grozavă, rosti Jake, ceva ce le place tuturor judecătorilor să audă.

— Voi aproba eu cheltuiala. Cum rămâne cu celelalte cheltuieli?

— Ei bine, domnule judecător, mă bucur că ați întrebat. Trebuie să fiu plătit. Jake îi prezentă un raport al timpului pe care îl petrecuse lucrând la caz. Judecătorul Atlee îl studie, se

încruntă de parcă Jake ar fi jefuit averea, apoi zise:

— O sută optzeci de ore. Cât am stabilit să fie ora?

Știa exact suma stabilită.

— O sută cincizeci pe oră, spuse Jake.

— Deci un total de… să vedem. Își miji ochii și se uită prin ochelarii de citit, la fel de încruntat, ca și cum ar fi fost jignit. Douăzeci și șapte de mii de dolari? Glasul îi urcă ușor de uimire prefăcută.

— Cel puțin.

— Mi se pare cam mult, nu?

— Dimpotrivă, domnule judecător. E un chilipir.

— Și totodată un început bun pentru sezonul sărbătorilor.

— A, da, într-adevăr. Jake știa că Atlee avea să-i aprobe onorariul și dacă ar fi trecut un număr dublu de ore.

— Se aprobă. Alte cheltuieli? Băgă mâna în buzunarul hainei și scoase o punguță cu tutun.

Jake îi înmână și alte documente.

— Da, domnule judecător, s-au strâns câteva. Trebuie să fie plătit și Quince Lundy. El a lucrat 110 ore, la un tarif de o sută de dolari pe oră. Și trebuie plătiți evaluatorii, contabilii și firma de consultanță. Am documentația aici, împreună cu câteva ordine pe care să le semnați. Vă pot sugera să transferăm niște bani gheață de la banca din Birmingham în contul averii de la sucursala First National de aici?

— Cât de mult? întrebă el, aprinzând un chibrit și fluturându-l deasupra tutunului din pipă.

— Nu mult, deoarece nu mă încântă ideea ca banii să fie văzuți de cineva de la bancă. Sunt mai în siguranță în Birmingham, așa că ar fi mai bine să-i lăsăm acolo cât mai mult posibil.

— Așa mă gândeam și eu, rosti judecătorul Atlee, ceva ce obișnuia să spună când i se prezenta o idee bună. Scoase un fuior de fum negru ce cuprinse întreaga masă.

— Am pregătit deja ordinul, zise Jake, împingând și mai multe documente către judecător și încercând să ignore fumul.

Atlee scoase pipa din gură, lăsând o dâră de fum în urmă. Începu să-și mâzgălească numele în stilu-i caracteristic, unul

ce nu putea fi descifrat niciodată, rămânând însă recognoscibil. Făcu o pauză și se uită la ordinul prin care se transferau banii.

— Și cu o mișcare a stiloului, pot transfera jumătate de milion de dolari. Câtă putere! zise el.

— E mai mult decât o să câștig eu în următorii zece ani.

— Nu la tarifele pe care le practici. Probabil te crezi vreun avocat de firmă mare.

— Mai degrabă aș săpa șanțuri, domnule judecător.

— Și eu la fel. Vreme de câteva clipe, pufai și semnă în tăcere documentele. După ce termină vraful de hârtii, spuse: Hai să discutăm despre săptămâna viitoare. E totul în ordine?

— Da, din câte știu eu. Depoziția lui Lettie este programată pentru luni și marți. Herschel Hubbard este miercuri, sora lui joi, iar vineri este rândul lui Ian Dafoe. Va fi o săptămână istovitoare. Cinci zile la rând pentru depoziții.

— Și veți folosi sala principală?

— Da, domnule. Nu este niciun proces acolo, și i-am cerut lui Ozzie să ne trimită un polițist în plus ca să ținem ușile închise. Vom avea spațiu berechet, ceea ce evident că va fi cât se poate de necesar.

— Iar eu voi fi aici, în caz că se întâmplă ceva. Nu vreau să fie vreun alt martor în sală când depune cineva mărturie.

— Asta li s-a explicat cât se poate de clar tuturor părților implicate.

— Și vreau să fie filmat totul.

— S-a aranjat și asta. Banii nu sunt o problemă.

Judecătorul Atlee roase puțin coada pipei, părând ușor amuzat.

— Vai, vai, cugetă el cu voce tare. Oare ce-ar spune Seth Hubbard dacă ar vedea lunea următoare o sală de judecată plină cu avocați zeloși luptându-se pe banii lui?

— Sunt sigur că s-ar simți scârbit, domnule judecător, dar este doar vina lui. Ar fi trebuit să împartă suma între copiii lui, Lettie și cine mai voia el, și nu am fi ajuns aici.

— Crezi că o luase razna?

— Nu, nu chiar.

— Atunci de ce a făcut-o?

— N-am nici cea mai mică idee.

— Pentru sex?

— Ei bine, noua mea stagiară nu crede asta, și vorbim de-o fată umblată prin lume. O fi vorba de mama ei, dar fata nu-i deloc naivă.

Exista o interdicție împotriva unor asemenea conversații. Printre numeroasele secțiuni învechite din Codul Juridic al statului Mississippi, una dintre cele mai faimoase, cel puțin în rândul avocaților, era intitulată Interdicție a Influențării Judecătorului. Mai pe scurt, i se interzicea unui avocat să discute subiecte sensibile dintr-un caz aflat în derulare cu judecătorul din acel caz în absența avocatului celeilalte părți. Regula era încălcată în mod constant. În fapt, era o practică comună, mai ales în biroul judecătorului Reuben V. Atlee, însă numai cu câțiva avocați preferați și de încredere.

Jake aflase pe pielea lui că lucrurile discutate în particular trebuiau să rămână între ei, necontând deloc în ședința tribunalului. Acolo, adică în singurul loc care conta cu adevărat, judecătorul Atlee spunea lucrurilor pe nume, în mod imparțial, indiferent cât de mult ar fi fost „influențat” în prealabil.

22.

Așa cum își închipuia și judecătorul Atlee, bătrânul Seth ar fi fost într-adevăr supărat dacă ar fi văzut cum se desfășura scena. Nu mai puțin de nouă avocați se strânseră luni dimineață în sala de judecată pentru a porni în mod formal audierile preliminare într-un proces care apărea acum pe rol drept „În cazul legal al Averii lui Henry Seth Hubbard”. Cu alte cuvinte, nouă avocați care-și ascuțeau cuțitele pentru o bucată cât mai mare din plăcintă.

Pe lângă Jake, mai erau prezenți Wade Lanier și Lester Chilcott, din Jackson, reprezentând-o pe Ramona Dafoe; Stillman Rush și Sam Larkin, din Tupelo, reprezentându-l pe Herschel Hubbard. Lanier încă îl presa pe Ian să o preseze pe Ramona să îl preseze pe Herschel să renunțe la avocații din Tupelo și să-și unească forțele, însă aceste eforturi nu făcuseră până acum decât să sporească tensiunile din sânul familiei. Lanier amenința să se retragă dacă cei doi aliați nu-și puteau uni forțele, dar amenințările sale erau tot mai firave. Ian bănuia că erau mult prea mulți bani în joc pentru ca un avocat să-și permită să se retragă. Copiii lui Herschel erau reprezentați de Zack Zeitler, un avocat din Memphis, licențiat și în Mississippi. El își adusese un asociat al cărui singur rol era să ocupe un scaun, să ia întruna notițe și să lase impresia că Zeitler avea resurse. Copiii Ramonei erau reprezentați de Joe Bradley Hunt, din Jackson, care își adusese și el un asociat, la fel ca Zeitler. Ancil, deși parte interesată, era încă presupus mort, așa că nu era reprezentat și nici pomenit.

Portia era una dintre cei trei asistenți juridici din sală. Wade Lanier și Stillman Rush îi aduseseră pe ceilalți doi, ambii bărbați albi, la fel ca toți ceilalți din sala de judecată, cu excepția grefierei care era o femeie albă. „Tribunalul este proprietatea contribuabililor”, îi zisese Jake Portiei. „Așa că poartă-te de parcă ai fi pe moșia ta.” Ea se străduia, dar era extrem de agitată. Se aștepta la multă tensiune, poate chiar la

vorbe grele, la o atmosferă încărcată de competiție și neîncredere. Însă nu văzu decât niște albi dând mâna unul cu celălalt, aruncându-și insulte amicale, râzând și simțindu-se bine în timp ce-și beau cafeaua și așteptau să se facă ora nouă. Dacă exista vreo urmă de nervozitate determinată de războiul care era pe punctul de-a începe, ei bine, aceasta nu era deloc vizibilă.

— Sunt doar niște depoziții, îi spusese Jake. O să te plictisești din cale-afară. Moarte prin depoziție.

În centrul sălii de judecată, între bară și prezidiu, mesele fuseseră lipite între ele, cu scaunele îngrămădite. Avocații își găsiră încet-încet locul, deși nu exista o ordine prestabilită. Cum Lettie urma să fie prima martoră, Jake se așeză lângă scaunul gol din capătul rândului. În celălalt capăt, grefiera aranja camera video când un funcționar intră cu un ibric plin cu cafea și îl așeză pe masă.

După ce toată lumea își ocupă locul și se mai liniști cât de cât, Jake îi făcu semn Portiei, care deschise o ușă laterală și o aduse pe mama ei înăuntru. Lettie era îmbrăcată în hainele de biserică și arăta grozav, deși Jake îi zisese că poate purta ce vrea ea.

— Este doar o depoziție.

Ea se așeză în capătul mesei, cu Jake lângă ea, cu grefiera de cealaltă parte a mesei în fața unei mașini de scris și cu fiica ei în apropiere. Se uită la masa lungă, zâmbi către mulțimea de avocați și le dădu bună dimineața. Toți avocații îi răspunseră cu zâmbete. Un început bun.

Însă asta nu dură mult. Când Jake se pregătea să înceapă procedurile preliminare, ușa principală se deschise și Rufus Buckley intră în sală cu servieta în mână, de parcă ar fi avut treabă acolo. Sala de judecată era goală – nu exista nici măcar un spectator – și așa trebuia să rămână conform dispoziției judecătorului Reuben Atlee. Era evident că Buckley nu venise acolo ca simplu observator.

Trecu prin ușița despărțitoare și se așeză la masă. Ceilalți nouă avocați îl priviră cu suspiciune.

Jake simți brusc nevoia de a se lua la harță. Strigă cu voce

tare:

— Salut, Rufus. Ce bine să te vedem în libertate!

— Ha-ha, Jake. Ce amuzant mai ești.

— Ce cauți aici?

— Am venit pentru depoziție. Nu se vede? replică Buckley.

— Pe cine reprezinți?

— Reprezint același client pe care îl am de-o lună: Simeon Lang.

— El nu este parte interesată.

— O, dar noi credem că este. Noi credem că, deși s-ar putea ajunge în instanță în această chestiune, domnul Lang are un interes pecuniar în contestarea testamentului. De aceea am venit aici.

Jake se ridică și zise:

— Bine, hai să ne oprim puțin. Domnul judecător Atlee este pe-aproape, în caz că apar probleme. Mă duc să îl aduc.

Jake plecă grăbit din sala de judecată, iar Buckley se așeză pe scaun, ușor agitat.

Câteva minute mai târziu, judecătorul Atlee intră prin spatele prezidiului, fără robă, și își ocupă poziția obișnuită.

— Bună dimineața, domnilor, rosti el cu glas aspru, și fără să mai aștepte răspuns, adăugă: Domnule Buckley, spuneți-mi, vă rog, în cât mai puține cuvinte, ce căutați aici.

Buckley se ridică, în stilu-i obișnuit, și zise:

— Ei bine, domnule judecător, noi încă îl reprezentăm pe domnul Simeon Lang și…

— Care noi?

— Domnul Booker Sistrunk și cu mine, alături de…

— Domnul Sistrunk nu va apărea în această sală de judecată, domnule Buckley, cel puțin nu în acest proces.

— Bine, atunci poziția noastră rămâne neschimbată. Domnul Simeon Lang este parte din…

— Nu, nu este parte, și nici nu-i voi îngădui să fie parte. De aceea, domnule Buckley, dumneavoastră nu reprezentați o parte interesată.

— Însă asta nu s-a stabilit în mod definitiv.

— Ba da. Am stabilit-o eu. Dumneavoastră nu aveți ce

căuta aici, domnule Buckley. Iar această depoziție este închisă publicului.

— Haideți, domnule judecător, este doar o depoziție, nu vreo întrunire secretă. Mărturia va fi consemnată în dosarul cazului și va fi pusă la dispoziția publicului larg.

— Eu voi decide asta, la un moment dat, în viitor.

— Domnule judecător, tot ce va spune martora astăzi va fi consemnat drept depoziție sub jurământ și va deveni parte a dosarului din acest caz.

— Nu-mi dați lecții, domnule Buckley.

— Îmi pare rău, nu am…

— Aceste depoziții vor fi sigilate până le voi revedea eu. Să fiu sincer, domnule Buckley, nu-mi place să fiu pus în poziția de a fi nevoit să mă cert cu dumneavoastră. Trebuie să vă reamintesc ce s-a întâmplat ultima oară când ați spus mai mult decât era cazul în această sală de judecată?

— Nu-i nevoie, domnule judecător, rosti Buckley.

— O zi bună, domnule Buckley, zise judecătorul cu glas tare.

Buckley rămase neajutorat, nevenindu-i a crede, cu brațele în lături, ca și cum ar fi încremenit.

— Vorbiți serios, domnule judecător?

— Cât se poate de serios, domnule Buckley. O zi bună.

Buckley dădu din cap, se întinse după servietă și ieși în grabă din sală. După ce ușa se închise în urma lui, judecătorul Atlee spuse „Continuați”, și se făcu nevăzut.

Toată lumea trase adânc aer în piept.

— Bun, unde eram? zise Jake.

— Mie mi-e dor de Sistrunk, rosti Wade Lanier pe un ton tărăgănat, stârnind câteva râsete.

— Cred și eu, făcu Jake. El și Buckley ar fi lăsat o impresie nemaipomenită în fața oricărui juriu din comitatul Ford.

Jake i-o prezentă pe Lettie grefierei, celorlalți avocați, toate nume și fețe neclare pentru ea din cauza numărului mare, și îi explică pe larg în ce consta depoziția. Instrucțiunile erau relativ simple. Vă rog să vorbiți clar, rar, și dacă vreo întrebare nu vi se pare limpede, cereți să fie repetată. Dacă nu

sunteți sigură, nu spuneți nimic. El, Jake, avea să obiecteze dacă era cazul, și nu uitați că trebuie să spuneți numai adevărul, deoarece vă aflați sub jurământ. Avocații urmau să îi pună întrebări pe rând. Dacă simțea nevoia de o pauză, trebuia doar s-o ceară. Grefiera avea să consemneze totul, cuvânt cu cuvânt, iar camera video urma să înregistreze întreaga depoziție. Dacă, dintr-un motiv sau altul, Lettie nu putea depune mărturie la proces, înregistrarea video avea să fie folosită drept probă.

Instrucțiunile erau necesare și nu prea. Jake, Portia și Lucien exersaseră ore în șir cu Lettie în sala de conferințe de la birou. Era foarte bine pregătită, deși într-o depoziție era imposibil să prezici ce urma să se discute. La proces, mărturiile trebuiau să fie relevante. Lucrurile nu stăteau la fel în cazul unei depoziții, care se transforma adeseori într-o expediție pescărească prelungită.

Fii politicoasă. Fii concisă. Nu te oferi să spui ceva. Dacă nu știi, asta este. Nu uita că se înregistrează totul. Iar eu voi fi lângă tine, ca să te protejez, îi zisese Jake în repetate rânduri. Portia se dusese în pod și găsise zeci de depoziții vechi pe care le studiase apoi ore în șir. Înțelegea chichițele, strategiile și capcanele. Vorbise cu mama ei ore întregi pe veranda din spate a fostei case a familiei Sappington.

Lettie era cât se poate de pregătită. După ce depuse jurământul în fața grefierei, Wade Lanier se prezentă cu un surâs prostesc și începu interogatoriul.

— Haideți să începem cu familia dumneavoastră, rosti el.

Nume, adresa curentă, data și locul nașterii, educația, starea profesională, numărul de copii, de nepoți, părinții, frații, surorile, verii, mătușile, unchii. Lettie și Portia repetaseră totul în amănunt și răspunsurile veneau în mod natural.

Lanier se opri la un moment dat, când realiză că Portia era fiica ei.

— Lucrează ca stagiară în biroul meu, explică Jake. Este plătită.

Asta provocă oarecare rumoare la masă. Stillman Rush

întrebă într-un final:

— Nu-i un conflict de interese la mijloc, Jake?

Jake se gândise mult la asta.

— Deloc. Eu reprezint averea. Portia nu este beneficiara testamentului. Nu văd niciun conflict. Voi ce ziceți?

— O să fie martoră în proces? întrebă Lester Chilcott.

— Nu. A fost plecată în armată în ultimii șase ani.

— Va avea acces la anumite informații pe care mama ei poate că nu ar trebui să le vadă? întrebă Zack Zeitler.

— Cum ar fi?

— Nu pot să-ți dau un exemplu acum. Pur și simplu speculam. Nu spun că există un conflict de interese, Jake, sunt doar ușor surprins.

— L-ai informat pe domnul judecător Atlee? întrebă Wade Lanier.

— Da, săptămâna trecută, și nu a avut nimic de obiectat.

Și cu asta se încheie orice discuție. Wade Lanier își reluă întrebările cu privire la părinții și bunicii lui Lettie. Întrebările sale erau ușoare, aproape pe un ton de conversație, ca și cum chiar l-ar fi interesat unde locuise cândva bunica ei din partea mamei și cu ce se ocupase. După o oră, Jake trebui să se lupte cu tentația de a visa cu ochii deschiși. Era important să ia notițe în caz că un alt avocat, peste câteva ore, le-ar fi repetat din neglijență.

Înapoi la Lettie. Ea terminase liceul în 1959, în Hamilton, Alabama, la vechea școală pentru copiii de culoare. Fugise în Memphis și îl cunoscuse pe Simeon. Se căsătoriseră imediat și Marvis se născuse anul următor.

Wade Lanier insistă o vreme asupra lui Marvis: asupra cazierului, a condamnărilor, a încarcerării. Lettie vorbi cu glas sugrumat, ștergându-și obrajii, dar nu cedă nervos. Urmă Phedra și problemele ei: doi copii născuți în afara căsătoriei, primii nepoți ai lui Lettie; un istoric al angajărilor subțire, în cel mai fericit caz. Momentan Phedra locuia cu părinții; de fapt, nu plecase niciodată de acasă. Făcuse copiii cu doi bărbați diferiți care dispăruseră de mult din peisaj.

Portia tresări când auzi întrebările legate de fratele și de

sora ei. Nu erau niște secrete, dar nici nu se discutau în mod obișnuit. Familia vorbea în șoaptă despre asemenea lucruri, însă aici se vorbea pe față despre ele de către niște albi, străini cu toții.

La ora 10.30, luară o pauză de cincisprezece minute și toată lumea se risipi care încotro. Avocații se duseră să caute telefoane. Portia și Lettie se îndreptară spre toaleta femeilor. O funcționară aduse un ibric cu cafea proaspătă și o tavă cu prăjiturele de la magazin. Mesele semănau deja cu o groapă de gunoi.

Când se reluară lucrările, Stillman Rush preluă interogatoriul și insistă asupra lui Simeon, care avea o familie mai complicată. Lettie recunoscu că nu știa multe detalii despre strămoșii lui. Istoricul angajărilor sale era plin de lacune, însă ea își amintea de slujbele lui de șofer de camion, șofer de buldozer, tăietor de lemne, zugrav și calfă de zidar. Fusese arestat de câteva ori, cel mai recent în octombrie trecut. Pentru delicte mărunte, nu pentru infracțiuni grave. Da, se despărțiseră de câteva ori, dar niciodată pentru mai mult de două luni.

Gata cu Simeon, cel puțin pentru moment; Stillman voia să revină la CV-ul lui Lettie. Ea lucrase pentru Seth Hubbard cu întreruperi, când cu jumătate de normă, când cu normă întreagă, aproape trei ani. Înainte de asta, lucrase vreme de trei ani ca menajeră în casa din Clanton a unui cuplu de bătrâni de care Jake nu mai auzise niciodată. Aceștia muriseră la un interval de trei luni unul de altul, și Lettie rămăsese fără slujbă. Înainte de asta, lucrase ca bucătăreasă la cantina gimnaziului din Karaway. Stillman voia date, salarii, măriri, șefi, fiecare detaliu mărunt, iar Lettie răspunse cât putu de bine.

Glumiți? se gândi Portia. Cum naiba poate să conteze numele șefului de acum zece ani al mamei mele în această contestare de testament? O să fie ca o expediție pescărească, le zisese Jake. Bun venit în universul plictisitor și îndobitocitor al războiului depozițiilor.

Jake le mai explicase și că depozițiile se întindeau de-a

lungul mai multor zile deoarece avocații erau plătiți cu ora, sau cel puțin așa stăteau lucrurile în cazul avocaților care puneau întrebările banale și monotone. Cum practic nu existau restricții în privința aspectelor ce puteau fi abordate, și cu aparatele de taxat pornite, avocații, mai ales cei de la companiile de asigurări și de la marile corporații, nu aveau niciun interes să fie concișii. Câtă vreme puteau păstra conversația aproape de o persoană, chestiune sau lucru câtuși de puțin conectate de proces, puteau să o țină așa ore-n șir.

Însă Jake îi explicase că situația era diferită în cazul Hubbard, el fiind singurul avocat plătit la oră. Ceilalți urmau să primească un procent din sumă, în cazul în care câștigau. Dacă testamentul olograf era invalidat, banii aveau să revină familiei, conform testamentului precedent, și toți acei avocați aveau să primească o parte. Cum ceilalți avocați nu aveau nicio garanție că vor fi plătiți, el crezuse că nu vor insista cu asemenea întrebări anoste.

Portia nu era însă atât de sigură. Totul părea teribil de plictisitor. Lui Stillman îi plăcea să sară de la un subiect la altul, probabil în încercarea de a dezorienta martora. Captă atenția tuturor când zise:

— Și-acum, este adevărat că ați împrumutat bani de la fostul dumneavoastră avocat, Booker Sistrunk?

— Da. Lettie se așteptase la această întrebare, așa că răspunse fără ezitare.

Nu exista nicio lege sau regulă care să interzică un asemenea împrumut, cel puțin nu în cazul persoanei care îl primea.

— Care a fost valoarea acestuia?

— Cinci mii de dolari.

— V-a scris un cec sau v-a dat bani gheață?

— Ne-a dat bani gheață, iar eu și Simeon am semnat o poliță.

— A fost singurul împrumut din partea lui Sistrunk?

— Nu, a mai fost unul, tot de cinci mii de dolari.

— De ce ați împrumutat bani de la domnul Sistrunk?

— Pentru că aveam nevoie de ei. Eu mi-am pierdut slujba,

și cu Simeon nu știi niciodată.

— Ați luat banii și v-ați mutat într-o casă mai mare?

— Da.

— Și câți oameni locuiesc acum în acea casă?

Lettie se gândi o clipă, apoi zise:

— Undeva în jur de unsprezece, dar numărul variază. Unii vin, alții pleacă…

Jake se uită urât la Stillman, de parcă ar fi vrut să zică „Nici să nu te gândești să ceri toate cele unsprezece nume. Putem să trecem mai departe?”

Stillman fu tentat o clipă, dar trecu mai departe.

— Cât este chiria pe care o plătiți?

— Șapte sute de dolari pe lună.

— Și acum sunteți șomeră?

— Da.

— Unde lucrează soțul dumneavoastră acum?

— Nu lucrează.

— Cum domnul Sistrunk nu mai este avocatul dumneavoastră, cum aveți de gând să-i plătiți datoria?

— Ne vom gândi la asta mai târziu.

*

Roxy adusese sandviciuri și chipsuri pentru prânz și mâncară în sala de conferințe, unde li se alătură și Lucien.

— Cum a fost? întrebă el.

— Eh, prima rundă de întrebări fără rost, ca de obicei, rosti Jake. Lettie s-a descurcat de minune, dar deja a obosit.

— Nu pot s-o țin în ritmul ăsta încă o zi și jumătate, zise Lettie.

— Of, ce-a ajuns audierea preliminară în ziua de azi, făcu Lucien, scârbit.

— Spune-ne cum era pe vremuri, Lucien, îl îndemnă Jake.

— Ei bine, pe vremuri, când era mult mai bine decât acum, cu toate regulile astea noi…

— Nu le-am scris eu.

— Nu erai obligat să îți divulgi toți martorii și să descrii ce urmează să declare, în niciun caz. Procesul semăna mai degrabă cu o ambuscadă. Tu ai martorii tăi, eu pe ai mei, ne

prezentăm la tribunal și se ține procesul. Asta te silea să fii un avocat mai bun pentru că trebuia să reacționezi spontan. În ziua de azi, totul trebuie dezvăluit dinainte și toți martorii trebuie să fie disponibili pentru depoziții. Gândiți-vă cât timp ia asta. Câtă cheltuială. Era mult mai bine pe atunci, vă jur.

— Ce-ar fi să iei o îmbucătură sănătoasă din sandviciul ăla? rosti Jake. Lettie trebuie să se relaxeze și nimeni nu se poate relaxa când începi tu să trăncănești.

Lucien mușcă puțin din sandvici și zise:

— Tu ce părere ai, Portia?

Ea ronțăia niște chipsuri. Le lăsă jos și spuse:

— E destul de interesant să fiu în cameră cu atâția avocați. Mă face să mă simt importantă.

— Nu te lăsa impresionată, o temperă Jake. Cei mai mulți dintre tipii ăia nu ar putea să instrumenteze nici măcar un caz banal de furt din magazin într-un tribunal orășenesc.

— Pun pariu că Wade Lanier poate, interveni Lettie. E dibaci, îmi lasă impresia că știe ce-o să zic înainte să deschid gura.

— El este foarte bun, recunoscu Jake. Crede-mă, Lettie, o să ajungem să-l disprețuim. Chiar dacă pare un tip de treabă acum, nu o să mai vrei să-l vezi la față după ce se va isprăvi toată tărășenia.

Perspectiva unei lupte îndelungate păru să o descumpănească pe Lettie. La patru ore de la începutul tatonărilor, ea era deja epuizată.

*

În timpul pauzei de masă, două funcționare montară un mic brad artificial de Crăciun în capătul din spate al sălii de judecată. Din locul unde stătea la masă, Jake avea o vedere clară și neobstrucționată a pomului. În ajunul fiecărui Crăciun, la amiază, majoritatea funcționarilor și judecătorilor din tribunal, cât și câțiva avocați aleși pe sprânceană se adunau acolo pentru lichior de ouă și cadouri. Era o reuniune pe care Jake făcea tot posibilul să o evite.

Bradul însă îi amintea că mai erau doar câteva zile până la Crăciun, și lui încă nu-i trecuse prin cap să meargă la

cumpărături. În timp ce Wade Lanier continua interogatoriul pe un ton jos și sec care mai că te adormea, mintea lui Jake zbură spre sărbători. În ultimii doi ani, se chinuiseră să-și decoreze casa închiriată și să o aducă la viață de sărbători. Hanna îi ajuta enorm. Prezența copilei le menținea moralul ridicat.

Lanier trecu la un subiect sensibil. Încet, cu tact, începu să o descoasă pe Lettie cu privire la îndatoririle ei în perioada în care domnul Hubbard era bolnav la pat din cauza chimioterapiei și a radiațiilor. Lettie îi explică cum o agenție de îngrijire la domiciliu trimisese asistente care să se ocupe de el, însă aceste femei nu fuseseră suficient de bune și de politicoase, iar domnul Hubbard putea fi foarte grosolan. Nu că i-ar fi găsit vreo vină în asta. Le făcuse să plece și se certase cu cei de la agenție. În cele din urmă, Lettie începuse să-i poarte și de grijă. Îi gătea ce voia el și îl hrănea când avea nevoie de ajutor. Îl ajuta să coboare din pat și să meargă la baie, unde stătea pe closet și câte o jumătate de oră. Mai avea accidente, și ea schimba așternuturile. În câteva rânduri fusese silit să folosească o ploscă, iar Lettie îl îngrijise. Nu, nu fusese o muncă plăcută, iar ea nu avea pregătire pentru așa ceva, dar se descurcase. El îi era recunoscător pentru bunătatea ei. Avea încredere în ea. Da, în câteva rânduri îi făcuse baie domnului Hubbard chiar în pat. Da, o baie completă, atingându-l peste tot. El era foarte bolnav și de-abia conștient. Mai târziu, când încetase chimioterapia și tratamentul cu radiații pentru o vreme, își recăpătase puterile și începuse să se deplaseze de unul singur cât mai curând posibil. Își revenise cu o determinare uimitoare. Nu, nu se lăsase nicio clipă de fumat.

Intimitatea ne poate distruge cazul, îi explicase Jake Portiei cât se poate de sincer, iar aceasta îi transmisese o variantă ceva mai delicată mamei sale. Dacă jurații cred că Lettie s-a apropiat prea mult de Seth Hubbard, nu o să le vină greu să creadă că ea a exercitat o influență necorespunzătoare asupra lui.

Domnul Hubbard se purta afectuos cu ea? Era genul de persoană care să te îmbrățișeze, să te ciupească de obraz, să te

bată ușor peste fund? În niciun caz, răspunse Lettie. Niciodată. Șeful ei avea o fire aspră și rezervată. Avea foarte puțină răbdare cu ceilalți oameni și nu avea nevoie de mulți prieteni. Nu dădea mâna cu Lettie când ea ajungea la serviciu dimineața, nici nu o îmbrățișa când pleca acasă. Era angajata lui, nimic mai mult: nu prietenă, nu confidentă, nimic altceva. Era politicos și îi mulțumea atunci când era cazul, dar nu era deloc genul vorbăreț.

Ea nu știa nimic despre afacerea lui, nici despre viața lui socială. El nu pomenise niciodată nimic despre vreo altă femeie, iar Lettie nu văzuse niciodată vreuna în casă. De fapt, nu-și amintea nici măcar o singură ocazie în care vreun prieten sau partener de afaceri să-l fi vizitat acasă, în toți cei trei ani în care lucrase ea acolo.

Perfect, își spuse Jake.

Avocații nepricepuți încearcă să păcălească martorii, să îi încolțească sau să îi amețească, totul în efortul de a câștiga depoziția. Avocații buni preferă să câștige la proces, folosind depozițiile doar pentru a strânge informații cu care să poată pune capcane mai apoi. Marii avocați săreau cu totul peste depoziții, punând la cale ambuscade de toată frumusețea în fața juriului. Wade Lanier și Stillman Rush erau avocați buni și își petrecură prima zi adunând date. Pe parcursul celor opt ore de examinare directă, nu scăpară niciun cuvânt nelalocul lui, nu lăsară nici cea mai mică impresie de lipsă de respect față de martoră.

Jake rămase impresionat de prestația adversarilor săi. Mai târziu, la birou, le explică lui Lettie și Portiei că atât Lanier, cât și Rush jucau practic un rol. Voiau să pară niște tipi prietenoși, care chiar o plăceau pe Lettie și nu voiau decât să afle adevărul. Voiau ca Lettie să-i placă, să aibă încredere în ei, astfel încât la proces să-și lase garda jos.

— Sunt niște lupi, rosti el. La proces îți vor sări la beregată.

— Jake, nu o să stau în boxa martorilor opt ore, nu? întrebă Lettie extenuată.

— O să fii pregătită.

Ea avea oarecare dubii.

*

Zack Zeitler începu în dimineața următoare cu o serie de întrebări de tatonare despre ultimele zile din viața domnului Hubbard. Nimeri la țintă când întrebă:

— L-ați văzut sâmbătă, pe 1 octombrie?

Jake se pregăti sufletește pentru ce avea să urmeze. Știa asta de multe zile, dar nu era chip să poată fi evitat. Adevărul rămânea adevăr.

— Da, răspunse Lettie.

— Parcă spuneați că nu lucrați niciodată sâmbăta.

— Așa este, dar domnul Hubbard mi-a cerut să vin în acea sâmbătă.

— De ce anume?

— Voia să merg cu dumnealui la birou, să fac curat. Omul care făcea asta de obicei era bolnav și locul avea nevoie de șmotru.

De cealaltă parte a mesei, răspunsul lui Lettie avu un efect mai puternic decât cafeaua de dimineață: ochi căscați, spinări îndreptate, funduri trase spre marginea scaunelor, câteva priviri grăitoare.

Simțind mirosul de sânge, Zeitler insistă precaut.

— La ce oră ați ajuns acasă la domnul Hubbard?

— Pe la nouă dimineața.

— Și ce v-a zis dumnealui?

— A zis că vrea să mă duc cu el la birou. Așa că am urcat în mașină și ne-am dus la biroul dumnealui.

— În ce mașină?

— În mașina dumnealui. În Cadillac.

— Cine a condus?

— Eu. Domnul Hubbard m-a întrebat dacă am mai condus vreodată un Cadillac nou. I-am spus că nu. Îi zisesem mai devreme cât de frumoasă era mașina, așa că m-a întrebat dacă vreau să o conduc. La început am refuzat, dar el mi-a dat cheile. Așa că am condus până la birou. Am fost agitată tot drumul.

— Deci dumneavoastră l-ați condus acolo? repetă Zeitler.

Toate capetele din jurul mesei se plecară la unison când

avocații se apucară să-și ia notițe cu frenezie, cu zeci de gânduri zburându-le prin minte. În ceea ce avea să fie poate cea mai faimoasă contestare de testament din istoria statului, beneficiara, care nu era rudă de sânge, chiar îl dusese cu mașina pe muribund la notar să semneze un testament prin care acesta își dezmoștenea practic familia, lăsându-i totul ei. Curtea Supremă invalidase ultimul testament pe motiv de influență necorespunzătoare, oferind drept motivație faptul că „beneficiarul neașteptat" fusese implicat în redactarea noului testament. De la acea decizie a instanței din urmă cu treizeci de ani, nu era ceva ieșit din comun ca un avocat să întrebe „cine l-a dus la notar?" când se descoperea un testament neașteptat.

— Da, rosti ea. Jake îi urmări pe ceilalți opt avocați reacționând întocmai cum anticipase el. Pentru ei era un cadou, pentru el era un obstacol de depășit.

Zeitler își aranjă cu grijă notițele, apoi zise:

— Cât timp ați petrecut în biroul dumnealui?

— Nu m-am uitat la ceas, dar cred că vreo două ore.

— Mai era cineva de față?

— Nimeni. Dumnealui mi-a zis că de obicei nu lucrau sâmbăta, cel puțin nu la birou.

— Înțeleg.

Vreme de un ceas, Zeitler o interogă în amănunt despre acea sâmbătă dimineață. Îi ceru lui Lettie să schițeze planul clădirii de birouri și să precizeze unde făcuse ea curat și unde stătuse domnul Hubbard în tot acest timp. Ea zise că el nu ieșise din birou și că ușa rămăsese în permanență închisă. Nu, nu intrase acolo nici măcar ca să facă curat. Nu știa la ce lucrează dumnealui sau ce făcea în biroul dumisale. Venise și plecase cu servieta sa obișnuită, însă nu avea habar ce era în ea. Părea să aibă mintea limpede, era clar capabil să conducă mașina dacă voia, iar ea știa prea puține despre calmantele pe care le lua. Da, era slăbit și plăpând, dar mersese la birou zilnic în acea săptămână. Nu știa dacă îi mai văzuse cineva la birou. Da, tot ea condusese Cadillacul și la întoarcere, apoi se dusese acasă, unde ajunsese pe la amiază.

— Și dumnealui nu v-a pomenit niciodată faptul că își întocmea testamentul?

— Obiecție, zise Jake. A răspuns la această întrebare de două ori deja.

— Mă rog… Voiam doar să verific.

— S-a consemnat deja.

— Bine.

Cum dăduse de un adevărat filon de aur, Zeitler nu prea voia să treacă mai departe. Stabili următoarele lucruri: Lettie condusese Cadillacul doar în acea zi; văzuse foarte rar flacoane de medicamente prin casă; bănuia că el își ținea medicamentele în servietă; uneori avea dureri groaznice; nu vorbise niciodată de sinucidere; nu fusese niciodată martoră la vreun comportament bizar care să sugereze că se afla sub influența medicamentației; nu era băutor, dar mai ținea din când în când bere în frigider; și avea un birou în dormitor, deși nu lucra aproape niciodată acasă.

Până marți la amiază, deja Lettie era gata să renunțe. Luară prânzul în biroul lui Jake, tot împreună cu Portia, apoi ea trase un pui de somn pe canapea.

*

„Moartea prin depoziție” continuă miercuri, când Jake trecu la cârmă și îl interogă câteva ore pe Herschel Hubbard. Ședința de dimineață se desfășură cu o încetineală ridicolă, și nu dură prea mult ca să se stabilească faptul că Herschel nu realizase cine știe ce în viața lui și că își asumase foarte puține riscuri în carieră. Divorțul fusese cel mai incitant eveniment din viața sa. Fură acoperite și subiectele fierbinți, de genul educației, experienței de muncă, afacerilor, fostelor case și apartamente, relațiilor, prietenilor, intereselor, pasiunilor, convingerilor religioase și simpatiilor politice, toate dovedindu-se a fi uluitor de plictisitoare. Câțiva dintre avocați începură să moțăie. Portia, aflată în cea de-a treia zi de activitate juridică, se strădui din răsputeri să rămână trează.

După prânz, avocații reveniră fără niciun chef în sala de judecată pentru o nouă ședință. Jake izbuti să mai anime lucrurile când încercă să stabilească mai exact cât timp își

petrecuse Herschel cu tatăl său în ultimii ani. Herschel se strădui să dea impresia că el și bătrânul fuseseră apropiați, dar își aminti cu greu vizitele făcute. Dacă vorbeau atât de des la telefon, oare ce aveau să dezvăluie desfășurătoarele convorbirilor? îl întrebă Jake. Primea vederi și scrisori de la Seth? Herschel era sigur că primise, dar nu la fel de sigur că le putea prezenta. Avocații lui îl sfătuiseră să fie cât mai vag cu putință, și asta îi reușea de minune.

Când ajunseră cu discuția la Lettie Lang, Herschel declară că fusese des în preajma ei, în timpul numeroaselor sale vizite la tatăl său mult iubit. În opinia lui, Seth ținea foarte mult la ea. Recunoscu că nu îi văzuse niciodată atingându-se cumva, dar era ceva în felul în care se uitau unul la celălalt. Ce anume? Nu știa sigur, doar că era ceva între ei. Ea asculta mereu, stând în umbră și trăgând cu urechea. Și pe măsură ce boala tatălui său se agravase, el ajunsese să depindă tot mai mult de Lettie, ceea ce îi făcuse să devină mai apropiați. Jake îl întrebă dacă sugera cumva că ar fi întreținut relații intime. „Numai Lettie știe asta”, replicase Herschel, insinuând, desigur, ceea ce era evident.

Portia spumega de furie aruncându-și privirea în jurul mesei. Presupunea că toată lumea de acolo, în afară de Jake, credea că mama ei se culcase cu un alb bătrân și bolnav, și că făcuse asta ca să pună mâna pe banii lui. Însă își lăsă privirea jos și arboră aceeași expresie imperturbabilă pe chip, umplând o nouă pagină cu notițe ce nu aveau să mai fie recitite vreodată.

Șapte ore de întrebări fură mai mult decât suficiente pentru a stabili că Herschel Hubbard era o persoană deloc interesantă și că avea o relație rece și distantă cu tatăl său. Încă locuia cu mama lui, încă își lingea rănile după un divorț urât și, la cei 46 de ani ai săi, de-abia subzista din venitul pe care îl scotea dintr-un bar studențesc. Herschel avea nevoie disperată de o moștenire.

La fel ca Ramona. Depoziția ei începu la ora nouă, joi dimineață, și deja la acel moment avocații erau țâfnoși și sătui de acest caz. Se întâmpla foarte rar ca depozițiile să se întindă

pe parcursul a cinci zile consecutive, deși nu era fără precedent. În timpul unei pauze, Wade Lanier le povesti cum luase consecutiv depozițiile a doisprezece martori de-a lungul a zece zile în cazul unei deversări de petrol din New Orleans. Martorii erau din Venezuela, majoritatea nu vorbeau engleză, iar translatorii nu erau foarte buni. Avocații petrecuseră de mama focului noapte de noapte, trecuseră prin depoziții mahmuri și doi dintre ei se internaseră la dezalcoolizare după ce se terminase ordalia.

Nimeni nu avea mai multe povești decât Wade Lanier. Era cel mai în vârstă avocat dintre ei și își petrecuse treizeci de ani în sălile de judecată. Cu cât privea și asculta mai mult Jake, cu atât îl respecta mai mult pe Lanier. Tipul avea să fie un adversar formidabil în fața juriului.

Ramona se dovedi la fel de plictisitoare ca fratele ei. Din depozițiile lor deveni tot mai clar că Seth Hubbard fusese un tată nepăsător pentru care copiii nu însemnau mare lucru. Privind acum în urmă, și cu atâția bani în joc, ei încercau vitejește să îi îmbunătățească imaginea bătrânului și să dea impresia că avuseseră o familie apropiată și fericită, însă Seth pur și simplu nu putea fi reinventat. Jake o descusu, insistând și întinzându-i capcane pe ici, pe colo, mereu cu zâmbetul pe față și încercând să nu o jignească. Cum ea și Herschel petrecuseră foarte puțin timp în compania tatălui lor, mărturiile lor nu aveau să fie atât de importante la proces. Ei nu fuseseră lângă el în ultimele zile de viață; așadar, nu puteau oferi detalii cu privire la capacitatea sa de judecată. Nu aveau nicio dovadă directă a presupusei sale apropieri de Lettie.

Și acestea erau doar depozițiile preliminare. Jake și ceilalți avocați știau că erau șanse foarte mari ca Lettie, Herschel, Ramona și Ian Dafoe să fie puși să repete depozițiile. După ce faptele deveneau mai clare și chestiunile discutate mai specifice, avocații urmau să vină cu alt rând de întrebări.

23.

Când ieși în grabă din tribunal joi după-amiază, Jake fu oprit de Stillman Rush, care îl întrebă dacă are timp să bea un pahar cu el. Era o ofertă ciudată, dat fiind că ei doi nu aveau nimic în comun, în afară de cazul Hubbard. Sigur, zise el, de ce nu? Stillman avea ceva important de discutat; altminteri nu și-ar fi pierdut vremea cu un avocățel ca Jake.

Se întâlniră într-un bar de la subsolul unei clădiri vechi de lângă piață, la o aruncătură de băț de tribunal. Afară se lăsase deja întunericul și era ceață, o seară înnegurată tocmai potrivită pentru a bea un pahar. Deși Jake nu frecventa barurile, mai fusese acolo. Era un loc umbros și umed, cu cotloane și separeuri întunecate, dând impresia că se desfășurau tot soiul de afaceri ilegale pe-acolo. Bobby Carl Leach, persoana cea mai lipsită de scrupule din tot orașul, avea rezervată o masă lângă șemineu și era văzut adeseori acolo cu politicieni și bancheri. Harry Rex Vonner era și el un client obișnuit.

Jake și Stillman se așezară într-un separeu, comandară două halbe de bere și începură să se destindă. După patru zile consecutive de stat la aceeași masă și de ascultat depoziții kilometrice, în mare parte inutile, erau copleșiți de plictiseală. Tupeul înnăscut al lui Stillman părea să se fi evaporat, ceea ce îl făcea aproape agreabil. Când chelnerul le aduse berile, el se aplecă ușor în față și zise:

— Uite ce idee am – și ține minte că este doar părerea mea, fără să fiu autorizat de cineva. Sunt o grămadă de bani la mijloc, știm cu toții asta. Nu știu sigur cât anume, dar…

— Douăzeci și patru de milioane, precizează Jake.

Avocații urmau să afle în curând ce conținea inventarul, așa că nu era nicio problemă dacă îi dezvăluia suma lui Stillman. Jake încerca doar să ascundă informația de ziare.

Stillman făcu o pauză, zâmbi, luă o gură de bere și clătină din cap.

— Douăzeci și patru de milioane…

— Suma netă, fără datorii.

— Greu de crezut, nu?

— Într-adevăr.

— Deci, sunt douăzeci și patru de milioane, și după ce o să intre Fiscul pe fir, o să zicem mersi dacă mai rămân jumătate din ei.

— Așa este, conform socotelilor contabililor, încuviință Jake.

— Deci, rămân douăsprezece milioane, adică tot o grămadă de bani, mult mai mulți decât vom vedea noi doi vreodată. Uite care-i ideea mea, Jake. Ce ar fi să încercăm să negociem o învoială? Sunt trei actori principali – Herschel, Ramona și Lettie. Cu siguranță putem împărți cașcavalul astfel încât toată lumea să fie fericită.

Nu era o idee originală. Jake și Lucien jonglaseră cu ea în câteva rânduri, și erau convinși că și avocații din tabăra adversă făcuseră la fel. Fiecare parte lasă mai mult sau mai puțin de la ea, sunt eliminate onorariile avocaților și cheltuielile de judecată, încetează balamucul din presă, se evită stresul și nesiguranța unui proces, și toată lumea primește o porție frumușică din cașcaval. Era o idee de mare bun-simț. În orice proces, avocații iau mereu în calcul posibilitatea unei învoieli.

— Clientul tău vrea să facă asta? întrebă Jake.

— Nu știu. Nu am discutat cu el încă. Dar dacă există această posibilitate, atunci îl voi aborda pe Herschel cu o propunere.

— Bine. Cașcavalul ăla de care zici… cum vrei să-l împărțim?

Bău încă o gură de bere, după care Stillman se șterse la gură și spuse:

— Hai să vorbim cu cărțile pe masă, Jake. Lettie Lang nu este îndreptățită să primească prea mult. În imaginea de ansamblu, și în transferul normal al activelor și averilor, pur și simplu ea nu-și găsește locul. Nu face parte din familie, și indiferent cât de disfuncțională ar fi o familie, în majoritatea

covârșitoare a cazurilor banii sunt lăsați generației următoare. Știi și tu asta. Nouăzeci la sută din banii vehiculați în testamente ajung la membrii familiei. Nouăzeci la sută în Mississippi, la fel în New York și California, unde există averi mai mari. Și uită-te cum e făcută legea. Dacă o persoană moare fără testament, atunci toți banii și activele se împart numai și numai între rudele de sânge. Păstrarea banilor în familie este varianta preferată de lege.

— Este adevărat, dar nu putem cădea la o învoială în acest caz, dacă Lettie nu se alege cu nimic.

— Sigur că nu, Jake. Îi dăm și ei vreo două milioane. Îți închipui cum o să fie? Lettie Lang, șomeră, menajeră de carieră, se trezește deodată cu două milioane de dolari, și asta după ce se plătesc toate impozitele. Nu vreau să o denigrez pe femeie, Jake; la naiba, a ajuns să-mi placă de ea după depoziție. Are o fire plăcută, chiar simpatică, și pare o persoană cumsecade. Nu vreau să o critic, dar hai să fim serioși, Jake, știi câți negri din Mississippi se pot lăuda cu averi de șapte cifre?

— Luminează-mă.

— Conform recensământului din 1980, șapte negri din acest stat au declarat că averea lor depășește un milion de dolari. Toți bărbați, majoritatea având afaceri în construcții sau imobiliare. Lettie ar deveni cea mai bogată negresă din tot statul.

— Iar clientul tău și sora lui ar urma să împartă restul de zece milioane? întrebă Jake.

— Ceva de genul ăsta. Facem o donație consistentă către biserică și împărțim ce rămâne.

— Ar fi o afacere bună pentru voi, rosti Jake. Vă veți alege cu o treime din aproape cinci milioane. Nu-i deloc rău.

— Nu am zis că vom primi o treime, Jake.

— Dar primiți un procent, nu?

— Nu-ți pot spune, dar da, nu-i deloc rău.

Cel puțin pentru unii, se gândi Jake. Dacă se ajungea la învoială în acel moment, onorariul său avea să sufere o scădere dramatică.

— Ai discutat asta și cu Wade Lanier?

Stillman se schimonosi la auzul acelui nume.

— Asta-i altă poveste. Lanier vrea să-mi sufle clientul, care preferă să rămână cu mine, momentan. Nu am încredere în Lanier și o să mă tot uit peste umăr vreo șase luni. Ce șarpe de om!

— Deci răspunsul este nu?

— Răspunsul este nu. Nu am discutat cu nimeni încă.

— Să înțeleg că situația este tensionată între clientul tău și clienta lui.

— Presupun. Herschel și Ramona se pot înțelege când sunt nevoiți, dar Ian este adevărata problemă. Herschel mi-a spus că el și Ian nu se înghit deloc. El îl consideră pe Ian un nesuferit privilegiat dintr-o familie veche și plină de fumuri care a reușit contraperformanța de a-și pierde toți banii, ceea ce-l face acum să încerce din toate puterile să-și recapete vechiul statut și să facă pe grozavul. I-a privit mereu de sus pe cei din familia Hubbard, de parcă ar fi fost niște gunoaie, asta până acum, evident. Deodată a devenit extrem de atașat de familie și este foarte îngrijorat de bunăstarea ei.

Lui Jake nu-i scăpă faptul că Stillman se referea la altcineva ca fiind „un nesuferit privilegiat dintr-o familie veche și plină de fumuri”.

— Ce surpriză, făcu el. Uite ce-i, Stillman, tocmai am petrecut opt ore și jumătate descusând-o pe Ramona, și mai că aș putea spune că femeia are o problemă cu băutura. Ochii roșii și apoși, fața buhăită de-abia ascunsă sub machiaj, numărul mare de riduri care nu-i prea normal la o femeie de doar 42 de ani. Sunt expert când vine vorba de bețivi pentru că sunt un apropiat de-al lui Lucien Wilbanks.

— Herschel zice că ea este o bețivă ordinară care îl tot amenință de ani buni pe Ian că-l părăsește, rosti Stillman, iar Jake fu impresionat de francheța lui.

— Acum chiar că nu mai poate scăpa de el, zise Jake.

— A, nu. Cred că Ian a descoperit subit cât de mult își iubește soția. Am un amic în Jackson care îi cunoaște pe câțiva dintre tovarășii de pahar ai lui Ian. Se pare că îi cam

plac femeile.

— O să-l întreb mâine asta.

— Așa să faci. Ideea este că Herschel și Ian nu vor avea niciodată încredere unul în celălalt.

Comandară încă un rând de bere și terminară primele halbe.

— Nu pari foarte încântat de perspectiva unei învoieli, spuse Stillman.

— Uiți ce voia bătrânul. A fost foarte categoric, atât în testament, cât și în scrisoarea pe care mi-a trimis-o. Mi-a lăsat dispoziție să mă lupt cu orice preț, până în pânzele albe.

— Ți-a lăsat dispoziție?

— Da. Într-o scrisoare care a venit odată cu testamentul. O s-o vezi mai încolo. A spus foarte clar că dorește să-și dezmoștenească familia.

— Dar el e mort.

— Da, însă banii sunt încă ai lui. Cum putem să-i redirecționăm când dorințele lui au fost atât de clare? Nu ar fi corect, și mă îndoiesc că judecătorul Atlee va fi de acord.

— Și dacă pierzi?

— Atunci o să pierd făcând ce mi s-a spus să fac. Apărând testamentul cu orice preț.

Cel de-al doilea rând de beri sosi chiar când Harry Rex trecu pe lângă ei fără niciun cuvânt. Părea preocupat și nici nu se uită la Jake. Nu era încă ora șase, deci era cam devreme pentru Harry Rex să plece de la birou. Se duse într-un separeu din colț și încercă să se ascundă.

Stillman își șterse din nou spuma de la gură și întrebă:

— De ce-a făcut asta, Jake? A apărut vreun indiciu până acum?

— Nu chiar, rosti Jake, ridicând din umeri, ca și cum chiar ar fi avut de gând să-i dezvăluie adversarului său detalii picante din culise. Nu i-ar fi acordat nicio atenție lui Stillman Rush, dacă ar fi știut că asta îi ajută cauza.

— Pentru sex?

O altă ridicare din umeri, o clătinare rapidă din cap și o încruntătură.

— Nu cred. Bătrânul avea 71 de ani, era un fumător înrăit, bolnav, plăpând, ros pe dinăuntru de cancer. E greu de imaginat că ar fi avut energia și vigoarea necesare pentru o partidă de amor.

— Acum doi ani nu era bolnav.

— Este adevărat, dar nu se poate dovedi în niciun fel.

— Eu nu vorbesc acum de dovezi, Jake. Sau de probe, de procese sau mai știu eu ce. Nu făceam decât să speculez. Trebuie să fi avut un motiv.

„N-ai decât să îl afli singur, ticălosule”, se gândi Jake, fără să o spună cu voce tare. Îl amuzau eforturile neîndemânatice ale lui Stillman de a bârfi, de parcă ei doi ar fi fost prieteni vechi de pahar ce-și împărtășeau secrete unul altuia. N-ajungi nicăieri dacă ești slobod la gură, îi plăcea lui Harry Rex să spună. Ba mai mult, pierzi procese.

— E greu de crezut că o partidă de sex ar putea face douăzeci și patru de milioane, zise Jake.

Stillman râse și replică:

— N-aș fi atât de sigur. S-au purtat războaie din cauza asta.

— E și asta adevărat.

— Deci, nu te interesează deloc să cădem la învoială?

— Nu. Eu am ordinele mele.

— O să-ți pară rău.

— E o amenințare?

— Nicidecum. La cum văd eu lucrurile, Booker Sistrunk a reușit deja să-i scoată din sărite pe toți albii din comitatul Ford.

— Nu știam că ești un expert în ceea ce privește comitatul Ford.

— Uite ce-i, Jake, ai obținut un verdict uriaș și senzațional aici. Nu-l lăsa să ți se urce la cap.

— Nu-ți ceream sfatul.

— Poate că ai nevoie de el, totuși.

— De la tine?

Stillman își goli halba și o trânti pe masă.

— Trebuie s-o întind. O să plătesc la bar. Se ridicase și-și băgă mâna în buzunar.

Jake se uită lung după el, înjurându-l, apoi se strecură în separeul lui Harry Rex și se așeză în fața lui.

— Stai printre prieteni? întrebă Jake.

— Măi să fie! Te-a lăsat Carla să ieși din casă? Harry Rex se delecta cu un Bud Light și citea o revistă, pe care o lăsă jos.

— Tocmai am băut pentru prima și ultima oară cu Stillman Rush.

— Ce incitant! Lasă-mă să ghicesc: vrea să cădeți la învoială.

— Cum ți-ai dat seama?

— Era de la sine înțeles. Dacă obțin o învoială rapidă, tipii ăia fug cu prada.

Jake îi povesti ce înțelegea Stillman printr-o învoială justă, și râseră cu poftă pe seama ei. Un chelner aduse o tavă cu nachos și sos.

— Asta-i cina ta? întrebă Jake.

— Nu, asta-i gustarea de la ceai. Trebuie să mă întorc la birou. N-o să ghicești cine-a venit în oraș.

— Cine?

— Ți-l mai amintești pe Willie Traynor, fostul patron de la *Times*?

— Oarecum. L-am întâlnit de vreo două ori cu ani în urmă. Parcă a vândut ziarul când m-am mutat eu aici.

— Așa este. Willie l-a cumpărat în 1970 de la familia Caudle. Intrase în faliment și cred că a plătit vreo cincizeci de miare pe el. L-a vândut zece ani mai târziu cu un milion și jumătate. Harry Rex înmuie un nacho în sos și și-l îndesă în gură. Făcu o scurtă pauză, apoi continuă: Nu s-a adaptat nicio clipă aici, așa că s-a întors în Memphis, de unde este de fel, și a pierdut totul în imobiliare. Apoi a murit bunică-sa și i-a mai lăsat o pleașcă. Acum e pe cale să o piardă și pe aia, cred. Am fost destul de apropiați și mai trece din când în când pe la mine, la un pahar.

— Încă mai are casa Hocutt?

— Da, și cred că ăsta-i unul dintre motivele pentru care vrea să vorbim. A cumpărat-o în 1972, după ce au murit toți cei din familia Hocutt. Ăia da ciudați! Gemene, Wilma și

Gilma, plus un frate și o soră țicnită, și niciunul dintre ei nu s-a căsătorit vreodată. Willie a cumpărat casa pentru că nu o voia nimeni, apoi a petrecut câțiva ani reparând-o. Ai văzut-o vreodată?

— Numai din stradă. Este frumoasă.

— E una dintre cele mai frumoase case în stil victorian de pe meleagurile astea. Îmi amintește puțin de fosta ta casă, numai că-i mult mai mare. Willie are bun-gust și interiorul arată impecabil. Problema este că nu și-a mai petrecut nici trei nopți în ea în ultimii cinci ani. Vrea s-o vândă, probabil are nevoie de bani, dar nimeni de pe-aici nu și-o poate permite.

— Oricare ar fi prețul, îmi depășește cu mult posibilitățile, rosti Jake.

— El crede că valorează 300 000 de dolari. I-am zis că, și dacă o fi cum spune el, tot n-o să primească banii ăștia. Nici acum, nici în zece ani de-acum.

— O s-o cumpere vreun doctor.

— Te-a pomenit pe tine, Jake. A urmărit procesul Hailey, știe cum ți-a dat foc la casă Klanul. Știe că îți cauți locuință.

— Nu-mi caut locuință, Harry Rex. Sunt încă în proces cu compania de asigurări. Dar poți să-i spui că-i mulțumesc. E prea scumpă pentru posibilitățile mele.

— Vrei niște nachos?

— Nu, mulțumesc. Trebuie să ajung acasă.

— Spune-i Carlei că o iubesc și că tânjesc după trupul ei.

— Știe deja. Ne mai vedem.

Jake porni spre birou prin burnița rece. Felinarele din jurul pieței erau împodobite cu ghirlande de Crăciun și cu clopoței argintii. Colindele răsunau dintr-o scenă înfățișând Nașterea Domnului, plasată chiar în fața tribunalului. Prăvăliile erau deschise până târziu și magazinele erau aglomerate. Se anunțase ninsoare pentru a doua zi și puține lucruri entuziasmau orașul ca o astfel de prognoză. Bătrânii ziceau că mai fusese zăpadă de Crăciun prin 1952, și simpla ei pomenire îi făcuse pe copii să stea cu nasurile lipite de ferestre, iar pe comercianți să scoată la vânzare lopeți și sare. Cumpărătorii se foiau agitați de parcă s-ar fi așteptat la o furtună de zăpadă.

Jake o luă pe drumul mai lung spre casă, îndepărtându-se încet de piață și apucând-o pe străzile umbrite din centrul Clantonului până când întoarse pe Market Street. Lumina era aprinsă în casa Hocutt, ceva ce se întâmpla foarte rar. Jake și Carla trecuseră pe lângă ea de multe ori, de fiecare dată încet, admirând-o, și conștienți că locuința victoriană nu era mai deloc folosită. Existaseră dintotdeauna zvonuri cum că Willie Traynor voia să o vândă. El plecase din Clanton după ce vânduse ziarul și toată lumea știa asta.

Casa trebuia văruită. Vara, răsadurile cu flori erau năpădite de buruieni și iarba era rareori tunsă. Toamna, vântul sufla frunzele pe veranda din față și nimeni nu le strângea.

Pentru o clipă, Jake fu tentat să oprească, să ciocănească la ușă, să dea buzna înăuntru, să bea un pahar cu Willie și să discute afaceri. Însă tentația trecu și el își continuă drumul spre casă.

24.

În dimineața de Ajun, Jake dormi până târziu, sau mai bine zis cât de târziu putu. Cum Carla dormea buștean, el se furișă din pat la șapte și se duse în bucătărie fără să facă zgomot. Puse apă la fiert pentru cafea, bătu niște ouă și făcu brioșe, și când se întoarse cu micul dejun la pat, ea reveni la viață, fără prea mare tragere de inimă. Mâncau încet și vorbeau liniștiți, savurând un moment rar, când Hanna intră țopăind în cameră, nerăbdătoare și sporovăind întruna despre Moș Crăciun. Se băgă între părinții ei și se servi cu o brioșă. Fără să o mai întrebe cineva, înșiră tot ce pusese pe lista trimisă la Polul Nord, părând sincer îngrijorată că s-ar putea să fi cerut cam multe. Părinții o liniștiră. La urma urmei, era singurul lor copil și de obicei îi luau tot ce voia. În plus, îi pregătiseră o surpriză care avea să-i pună într-un con de umbră toate cererile.

Peste o oră, Jake și Hanna plecară spre piață, iar Carla rămase acasă să împachetez cadourile. Roxy avea liber, iar Jake trebuia să ia cadoul pentru soția lui. Biroul fusese dintotdeauna cea mai bună ascunzătoare. Nu se aștepta să găsească pe cineva acolo, dar nu fu foarte surprins să îl vadă pe Lucien în sala de conferințe, frunzărind un vraf de dosare vechi. Părea să fie acolo de ore bune și, ce era mai important, părea curat și treaz.

— Trebuie să vorbim, îi zise el.

Hannei îi plăcea să cotrobăie prin biroul tatălui ei, așa că Jake o lăsă să-și facă de cap la etaj și se duse după cafea. Lucien băuse deja jumătate de ibric și părea să fie extrem de energic.

— Nu o să-ți vină să crezi, îi zise după ce închise ușa de la sala de conferințe.

Jake se lăsă într-un scaun, amestecă în cafea și întrebă:

— Nu poate aștepta până luni?

— Nu, taci și ascultă. Marea întrebare este: de ce ar face un

om ca Seth Hubbard una ca asta? Corect? Să întocmească un testament în ultima clipă, olograf și neprofesionist, să-și dezmoștenească familia și să lase totul unei persoane care nu poate revendica nimic din averea lui? Asta este întrebarea care nu-mi dă pace acum, și va fi tot mai presantă până aflăm răspunsul.

— Asta presupunând că există un răspuns.

— Da. Deci, ca să deslușim acest mister, și astfel să sporim șansele de a câștiga cazul, trebuie să răspundem la acea întrebare.

— Și ai găsit răspunsul?

— Nu încă, dar sunt pe urmele lui. Lucien făcu un semn spre o grămadă de hârtii de pe masă – dosare, copii după acte vechi de proprietate, notițe. Am căutat în arhiva funciară actele celor două sute de pogoane pe care le deținea Seth Hubbard în acest comitat la momentul morții. Cele mai multe acte au fost distruse când a ars tribunalul, după al Doilea Război Mondial, dar am reușit să reconstruiesc o mare parte din ceea ce căutam. Am căutat prin toate actele până pe la începutul secolului al XIX-lea și prin toate edițiile ziarelor locale, din ziua în care au început să fie tipărite. Am făcut și cercetări genealogice, în familiile Hubbard, Tayber și Rinds. După cum știi, este foarte greu în cazul negrilor. Lettie a fost crescută de Cypress și Clyde Tayber, dar nu a fost adoptată niciodată în mod legal. Nici nu a știut de asta până la treizeci de ani, conform celor spuse de Portia. De asemenea, eu și Portia credem că în realitate Lettie se trage din familia Rinds, familie care nu mai există în comitatul Ford.

Jake luă o gură de cafea și ascultă cu atenție. Lucien scoase o hartă mare, făcută de mână și începu să-i arate pe ea.

— Asta era inițial proprietatea familiei Hubbard, optzeci de pogoane, și le aparține de sute de ani. Seth a moștenit-o de la tatăl său, Cleon, care a murit acum treizeci de ani. Cleon i-a lăsat totul prin testament lui Seth, iar Ancil nici nu a fost pomenit. Lângă ea se află încă o bucată de optzeci de pogoane, chiar aici, la podul unde l-au găsit pe Seth după ce s-a spânzurat. Celelalte patruzeci de pogoane de aici au fost

cumpărate de Seth acum douăzeci de ani și nu sunt importante. Lucien insista asupra celui de-al doilea lot de teren, pe care desenase un pârâu, un pod și un copac. Ei, și-acum lucrurile devin interesante. Cea de-a doua bucată de teren a fost cumpărată în 1930 de către Cleon Hubbard. Pământul i-a fost vândut de către Sylvester Rinds sau de soția lui Sylvester Rinds. Acest teren fusese în familia Rinds de șaizeci de ani. Partea mai puțin obișnuită este că Rinds era negru, și se pare că tatăl său era fiul unui sclav eliberat care intrase în stăpânirea celor optzeci de pogoane pe la 1870, în timpul Reconstrucției. Nu este limpede în ce circumstanțe a devenit proprietar, și sunt sigur că nu vom afla vreodată. Pur și simplu nu mai există actele de-atunci.

— Cum a preluat proprietatea Cleon de la Rinds? întrebă Jake.

— Printr-un simplu act de renunțare la orice pretenții, semnat de către Esther Rinds, nu de către soțul ei.

— Și soțul ei unde era?

— Nu știu. Presupun că fie murise, fie o părăsise, deoarece pământul era pe numele lui, nu al soției. Pentru ca ea să poată transmite proprietatea, era necesar să fi moștenit pământul. Deci, este foarte probabil ca el să fi fost mort.

— Nu există niciun act care să-i ateste moartea?

— Nu încă, dar n-am terminat de căutat. Stai că mai e. Nu există acte despre familia Rinds în comitatul Ford după 1930. Au dispărut și niciun Rinds nu mai e de găsit în ziua de azi. Am căutat prin cărțile de telefoane, listele electorale, evidențele de impozite… ce vrei și ce nu vrei. Niciun Rinds, nicăieri. Destul de ciudat.

— Așa, și?

— Ei bine, par să fi dispărut de pe fața pământului.

— Poate că s-au dus toți la Chicago, ca restul lumii.

— Poate. Din depoziția lui Lettie am aflat că mama ei avea cam 16 ani când a născut-o, nefiind căsătorită, și că nu și-a cunoscut niciodată tatăl. Spune că s-a născut în apropiere de Caledonia, în comitatul Monroe. Mama ei a murit două zile mai târziu – Lettie nu și-o amintește – și a luat-o în grijă o

mătușă. Apoi altă mătușă. În cele din urmă a ajuns în Alabama, la familia Tayber. A adoptat numele lor de familie și și-a văzut de viață. Ai auzit restul în depoziția ei. Nu a avut niciodată certificat de naștere.

— Unde bați cu asta, Lucien?

El deschise un alt dosar și împinse o singură foaie de hârtie pe masă.

— Pe atunci se năștea o grămadă de copii negri fără certificat de naștere. Îi năștea acasă, cu moașe și alte cele, și nimeni nu-și bătea capul să le țină socoteala. Însă departamentul sanitar din comitat încerca măcar să consemneze nașterile. Există o copie a unei pagini din Registrul de nașteri din 1941. Acolo scrie că o anume Letetia Delores Rinds s-a născut pe 16 mai, fiica unei tinere pe nume Lois Rinds, de 16 ani, din comitatul Monroe, Mississippi.

— Te-ai dus în Monroe și ai săpat după asta?

— Da, și asta nu-i totul. Se pare că Lettie ar putea fi o Rinds.

— Dar ea a zis că nu-și amintește nimic din toate astea sau cel puțin nu-și amintește nimic înainte de copilăria petrecută în Alabama.

— Tu-ți mai amintești ceva din ce ți s-a întâmplat înainte să faci trei ani?

— Totul.

— Înseamnă că ești sărit de pe fix.

— Bun, și ce dacă familia lui Lettie era din comitatul Ford?

— Hai să presupunem că așa stau lucrurile, doar de dragul presupunerii. Să presupunem apoi că au deținut cândva aceleași optzeci de pogoane pe care le-a preluat Cleon Hubbard în 1930, aceleași care au ajuns până la Seth Hubbard. Și aceleași pe care i le-a lăsat el prin testament lui Lettie. Se cam închide cercul, nu?

— Poate da sau poate nu. Mai sunt încă lacune imense. Nu poți presupune că toți negrii cu numele de Rinds din nordul Mississippiului au venit din comitatul Ford. E cam forțat.

— De acord. Este doar o ipoteză, dar înregistrăm progrese.

— Cine anume?

— Eu și Portia. Am pus-o să caute prin arborele genealogic al familiei sale. A descusut-o pe Cypress pentru detalii, dar femeia nu este prea vorbăreață. Și ca în cazul multor familii, sunt o grămadă de rahaturi în trecut pe care Portia își dorește să nu le fi aflat vreodată.

— Cum ar fi?

— Cypress și Clyde Tayber nu au fost căsătoriți. Au avut șase copii și au trăit împreună patruzeci de ani, dar nu și-au pus niciodată pirostriile, nu legal, oricum.

— Nu-i chiar atât de neobișnuit. Erau protejați de dreptul comun.

— Știu. Sunt șanse mari ca Cypress să nu fie nici măcar rudă de sânge cu ei. Portia crede că mama ei a fost abandonată de mai multe ori înainte să le fie lăsată pe prag soților Tayber.

— Lettie ce spune despre asta?

— Nu prea multe, evident. După cum poți ghici, arborele ei genealogic nu este un subiect plăcut.

— Dar nu ar ști dacă s-a născut o Rinds?

— Așa ai crede, dar nu este neapărat nevoie. Avea treizeci de ani când i-a spus Cypress adevărul cu privire la adopție; de fapt, Cypress nici nu a cunoscut-o vreodată pe mama lui Lettie. Gândește-te un pic, Jake. În primii treizeci de ani de viață ea a presupus că Cypress și Clyde erau părinții ei biologici, iar ceilalți șase copii, frații și surorile ei. Portia a zis că a fost supărată când a aflat adevărul, dar că nu a dorit niciodată să sape în trecut. Tayberii din Alabama nu sunt nici pe departe înrudiți cu familia Rinds din comitatul Ford, deci este posibil ca Lettie să nu știe care îi sunt originile.

Jake se gândi câteva minute la asta, sorbind încet din cafea și încercând să se gândească la toate aspectele.

— Bine, hai să luăm de bună ipoteza ta, zise Jake. De ce ar vrea Seth să-i înapoieze pământul unei Rinds?

— Ipoteza mea nu a avansat încă până la acel punct.

— Și de ce i-ar lăsa totul – cele optzeci de pogoane, plus o grămadă de bani – pe spinarea propriei familii?

— Încă mai caut o explicație pentru asta.

— Îmi place. Hai să săpăm în continuare.

— Ar putea fi ceva crucial, Jake, deoarece ar putea oferi un motiv. Marea întrebare este de ce. Și dacă putem răspunde la ea, s-ar putea să câștigi procesul. Altminteri, nu te văd bine.

— Asta-i părerea ta, Lucien. Din câte-mi amintesc eu, cam la fel spuneai și înainte de procesul Hailey.

— Cu cât uiți mai repede de procesul ăla, cu atât mai repede vei ajunge un avocat mai bun.

Jake zâmbi și se ridică în picioare.

— Există anumite lucruri pe care nu le poți uita, Lucien. Și-acum, te rog să mă scuzi: trebuie să mă duc la cumpărături cu fiica mea. Crăciun fericit!

— Vax.

— Vii la noi, la cină?

— Vax.

— Mă gândeam eu. Ne vedem luni.

*

Simeon Lang se întoarse acasă chiar în ajunul Crăciunului. Lipsise două săptămâni, și drumurile sale îl duseseră până în Oregon, într-un tir încărcat cu șase tone de electrocasnice furate. Avea buzunarul plin cu bani gheață, inima plină de dragoste, colinde pe buze și o sticlă de burbon ascunsă sub scaunul din dreapta. Era complet treaz momentan, și își jurase să nu lase băutura să strice atmosfera de sărbători. Una peste alta, Simeon era în toane bune, cel puțin până ce opri în fața vechii case a familiei Sappington. Numără șapte mașini parcate alandala pe alee și pe peluza din față. Recunoscu trei dintre ele; de celelalte nu era prea sigur. Se opri brusc din fredonat *Jingle Bells* și-i veni să înjure. Luminile erau aprinse în toată casa și aceasta dădea impresia că este plină cu oameni.

Unul dintre avantajele căsătoriei cu Lettie consta în faptul că rudele ei locuiau hăt departe, tocmai în Alabama. Ea nu avea rude în comitatul Ford. Din partea lui erau prea multe, și provocau necazuri, însă în primii ani de căsnicie nu fusese deranjat de rudele ei. Se bucurase în sinea lui când ea aflase, la treizeci de ani, că Cypress și Clyde Tayber nu erau părinții

ei adevărați, iar cei șase copii ai lor nu erau frații ei. Însă bucuria nu durase mult, deoarece Lettie continuase să se poarte de parcă ar fi fost rude de sânge. Clyde murise, copiii se împrăștiaseră în cele patru zări, iar Cypress trebuise să-și găsească un loc unde să stea. O luaseră la ei, temporar, și cinci ani mai târziu era încă acolo, mai grasă și cerșind mai multă atenție ca niciodată. Frații și surorile se întorseseră cu mâna întinsă, aducându-și și odraslele cu ei.

Trebuia să admită că erau și niște Langi pe-acolo. Mai ales o cumnată care devenise o adevărată pacoste. Rămăsese fără serviciu și avea nevoie de un împrumut, de preferat unul însoțit de o promisiune verbală care nu o obliga la nimic. Simeon fu cât pe ce să se întindă după sticlă, dar rezistă ispitei și coborî din camionetă.

Erau copii peste tot, focul aprins în șemineu și o bucătărie plină cu femei ce găteau și bărbați ce degustau. Aproape toți se bucurară să îl vadă sau măcar se prefăcură destul de bine. Lettie îi zâmbi și îl îmbrățișă. O sunase cu o zi în urmă din Kansas și îi promisese să ajungă la timp pentru cină. Îl sărută pe obraz ca să vadă dacă băuse, și cum el trecu testul, se relaxă în mod vizibil. Din câte știa ea, nu era pic de băutură în toată casa și voia cu disperare ca lucrurile să rămână așa. În salon, Simeon își îmbrățișă copiii – pe Portia, Phedra, Clarice și Kirk – și pe cei doi nepoți. De la etaj se auzea *Rudolph* dintr-un radiocasetofon, în vreme ce trei băieței o împingeau cu scaunul cu rotile pe Cypress, la o viteză destul de periculoasă. Adolescenții se uitau la televizor cu volumul dat la maximum.

Casa cea veche aproape că se zguduia din cauza energiei haotice, și după câteva minute Simeon se simți din nou liniștit. Pierduse singurătatea oferită de drumuri, însă era ajunul Crăciunului, la urma urmei, și era înconjurat de familie. Era clar că mare parte din dragostea și căldura afișate se datora lăcomiei și dorinței de a se apropia cât mai mult de Lettie, dar Simeon trecu peste asta. Voia să savureze aceste momente, măcar câteva ore.

De-ar fi fost și Marvis acolo…

Lettie lipi două mese între ele în sufragerie. Femeile le

acoperiră apoi cu friptură de curcan, jambon, cartofi dulci, numeroase alte legume și platouri și un număr impresionant de prăjituri și plăcinte. Fu nevoie de câteva minute ca să se adune toți în jurul bucatelor și, după ce se mai potoliră, Lettie rosti o scurtă rugăciune de mulțumire. Însă mai avea ceva de spus. Despături o foaie de hârtie și zise:

— Vă rog să ascultați: asta-i din partea lui Marvis.

La auzul numelui său, încetă orice mișcare și capetele se plecară. Fiecare avea propriile amintiri cu cel mai mare dintre copii, și majoritatea acestora erau dureroase și neplăcute.

Lettie citi:

> Bună, mamă și tată, frați și surori, nepoate și nepoți, unchi și mătuși, veri și prieteni. Vă urez sărbători fericite și sper ca toată lumea să aibă un Crăciun fericit. Vă scriu aceste rânduri din celula mea, noaptea. De aici pot vedea o frântură din cer și-n seara asta nu se vede luna, dar sunt foarte multe stele. Una dintre ele este deosebit de strălucitoare; cred că este Steaua Nordului, dar nu sunt sigur. În orice caz, momentan prefer să cred că este steaua de deasupra Betleemului, ce i-a dus pe cei trei magi la pruncul Isus. Matei, capitolul 2. Vă iubesc pe toți. Mi-aș fi dorit să fiu alături de voi. Îmi pare rău pentru greșelile mele și pentru suferința pe care am provocat-o familiei și prietenilor. Voi ieși de-aici într-o bună zi și, când voi fi liber, voi fi și eu acolo de Crăciun și ne vom distra pe cinste.
> Marvis.

Glasul ei rămase ferm, dar lacrimile începură să-i șiroiască pe obraji. Și le șterse, zâmbi ușor și spuse:

— Hai să mâncăm.

*

Deoarece era o ocazie specială, Hanna insistă să doarmă cu părinții ei. Îi citiră povești de Crăciun până după ora zece, cu cel puțin două pauze la fiecare jumătate de oră pentru ca ea să fugă repede în salon ca să vadă dacă nu cumva Moșul se strecurase în casă. Ciripi și se zbengui de nerăbdare până când

se potoli. Când se trezi Jake în zori, ea era la sânul mamei, și amândouă dormeau duse. Însă cu un blând „Cred că Moș Crăciun a trecut pe-aici” le trezi imediat la viață pe fete. Hanna țâșni spre brad și chiți de uimire la vederea cadourilor bogate pe care i le lăsase Moșul. Jake se ocupă de cafea în vreme ce Carla făcea poze. Deschiseră cadourile și râseră cu Hanna pe măsură ce ambalajele și cutiile se strângeau claie peste grămadă. Ce poate fi mai frumos decât să fii un copil de șapte ani în dimineața de Crăciun? După ce agitația se mai potoli, Jake se furișă afară. Se duse în boxa de lângă șopron și luă de-acolo un alt pachet, o cutie mare și pătrată ambalată în hârtie verde și cu o fundă mare, roșie. Cățelușul dinăuntru scânci. Fusese o noapte lungă pentru amândoi.

— Uite ce-am găsit, rosti el, așezând cutia pe podea, lângă Hanna.

— Ce este, tati? întrebă Hanna, devenind brusc suspicioasă.

Ameți, cățelușul dinăuntru nu scoase niciun sunet.

— Deschide-o, îi zise Carla, și Hanna începu să rupă ambalajul. Jake sălta capacul cutiei și Hanna se uită înăuntru. Sadie o privi cu ochi triști și obosiți ce păreau să spună: „Scoate-mă de aici”.

Urmau să pretindă că Sadie venise de la Polul Nord; în realitate, ea venise de la adăpostul districtual de animale, unde, pentru 37 de dolari, Jake o cumpărase cu toate vaccinurile făcute și cu promisiunea unei sterilizări pe viitor. Cum nu se punea problema de pedigree, îngrijitorii nu puteau spune de pe-acum cât de mare avea să crească sau ce temperament avea să aibă. Unul credea că are „multe gene de terier”, în vreme ce altul îl contrazisese și spusese că „sigur este corcitură de schnauzer”. Mama ei fusese găsită moartă într-un șanț, iar ea și cei cinci frățiori fuseseră salvați la vârsta de o lună.

Hanna o ridică cu blândețe, o luă în brațe, o strânse la piept și câinele începu să o lingă pe față, bineînțeles. Rămasă fără cuvinte, fetița se uită uluită la părinți, cu ochii ei frumoși în lacrimi.

— Moșul îi spunea Sadie, dar tu poți alege ce nume vrei,

zise Jake.

Moșul era un adevărat făcător de miracole, dar în acel moment toate celelalte cadouri și jucării fură date uitării. Hanna rosti într-un final:

— Sadie este perfect.

În mai puțin de-o oră, câinele pusese stăpânire pe casă, iar cei trei oameni o urmăreau pretutindeni ca să se asigure că are tot ce-i trebuie.

*

Invitația la cocteil era un bilet olograf din partea lui Willie Traynor. În a doua zi de Crăciun, la ora șase, la casa Hocutt. Haine de sărbătoare, orice o mai fi însemnând și asta. Carla insista că însemna măcar cravată, iar Jake cedă în cele din urmă. La început trecuseră prin faza în care se prefăcuseră că nu vor să meargă, când de fapt nu aveau absolut nimic de făcut în a doua zi de Crăciun. Dineurile simandicoase erau foarte rare în Clanton, și bănuiau că Willie, care crescuse într-o familie bogată din Memphis, știa cum să organizeze unul. Cea mai mare atracție era reprezentată de casă. Ani de-a rândul o admiraseră de pe stradă, dar nu avuseseră niciodată prilejul să intre în ea.

— Circulă un zvon că ar vrea să o vândă, spuse Jake când discutau pe marginea invitației. Nu îi pomenise soției sale despre conversația lui cu Harry Rex, în principal pentru că, oricare ar fi fost prețul, era clar mult peste posibilitățile lor financiare.

— Da, se tot zvonește, replică ea, și din acea clipă începu să viseze la casă.

— Da, dar Harry Rex spune că Willie vorbește serios acum. Nu mai stă deloc acolo.

Fură primii care sosiră, la doar zece minute după ora stabilită, și Willie era singur-singurel. Hainele lui de sărbătoare includeau un papion roșu, o jachetă de seară din satin negru și un soi de kilt scoțian. Tipul avea puțin peste patruzeci de ani, era atrăgător, cu părul lung și barba încărunțită, și extrem de fermecător, mai ales față de Carla. Jake fu nevoit să admită că îl invidia într-o anumită măsură.

Willie era cu doar câțiva ani mai în vârstă decât el, dar făcuse deja un milion de dolari. Era burlac, se știa că îi plăceau femeile și lăsa impresia unui bărbat umblat prin lume.

Turnă șampanie în cupele de cristal masiv, ținu un toast festiv și după ce sorbi puțin, rosti cu un surâs „Vreau să vă spun ceva", de parcă ar fi făcut parte din familia lui și avea vești importante de transmis.

— Am decis să vând casa, zise el. O am de șaisprezece ani și îmi place nespus, dar pur și simplu nu mai stau aici suficient de mult. Are nevoie de proprietari adevărați, de oameni care să o prețuiască, să o întrețină și să o păstreze exact așa cum este. Luă încă o gură de șampanie în vreme ce Jake și Carla rămaseră cu gura căscată. Și nu vreau să o vând oricui. Nu vreau să am de-a face cu agențiile imobiliare. Nu aș vrea să o scot pe piață. Și nu vreau ca tot orașul să vorbească despre asta.

Jake nu-și putu înăbuși un chicotit. Orașul vorbea deja despre asta.

— Bine, bine, știu că pe aici nu există secrete, dar lumea nu trebuie să știe ce vorbim noi. M-aș bucura dacă ați lua-o voi. Am apucat să vă văd vechea casă înainte să fie distrusă, și mi s-a părut admirabil felul în care ați restaurat-o.

— Mai lasă la preț și ne băgăm, spuse Jake.

Willie se uită în ochii căprui ai Carlei și zise:

— Locul ăsta vi se potrivește mănușă.

— Cât costă? întrebă Jake. Își îndreptă spatele și jură să nu tresară la auzul sumei.

— Două și jumătate, rosti Willie fără ezitare. Am plătit o sută pe ea în 1972, apoi am mai cheltuit o sută cu reparațiile. Dacă ar fi în centrul Memphisului, casa asta ar valora un milion, însă Memphisul este departe de-aici. La două și jumătate este un chilipir, dar nu pot să nu țin cont de piață. Dacă aș cere pe ea jumătate de milion, ar rămâne în paragină. Să fiu sincer, nu vreau decât să-mi scot banii investiți.

Jake și Carla se uitară lung unul la celălalt, deoarece nu aveau ce să spună la acel moment. Willie, ca un vânzător dibaci ce era, îi ademeni:

— Haideți să aruncați o privire. Ceilalți o să ajungă abia la șase și jumătate. Le umplu cupele și porniră spre veranda din față. Odată început turul casei, Jake știu că nu mai era cale de întoarcere.

Conform spuselor lui Willie, casa fusese construită pe la 1900 de către doctorul Miles Hocutt, medicul principal al orașului vreme de zeci de ani. Era ridicată în stil clasic victorian, cu două frontoane triunghiulare înalte, cu un foișor ce urca patru etaje și cu verande largi și acoperite ce înconjurau casa.

Jake fu nevoit să admită că prețul nu era excesiv. Era clar că îi depășea posibilitățile, dar ar fi putut fi mult mai rău. Jake bănuia că Harry Rex îl sfătuise pe Willie să fie rezonabil, mai ales dacă voia ca soții Brigance să cumpere casa. Conform spuselor lui Harry Rex, un zvon lăsa de înțeles că Willie câștiga iarăși o căruță de bani la bursă, altul că pierdea bani cu nemiluita pe piața imobiliară din Memphis, iar altul că moștenise o avere de la bunica sa, BeBe. Cine mai știa adevărul? Prețul însă părea să indice o nevoie destul de presantă de bani gheață. Willie știa că Jake și Carla aveau nevoie de o casă. Știa că erau împotmoliți în litigiul cu compania de asigurări. Știa (probabil de la Harry Rex) că Jake urma să obțină un onorariu frumușel în cazul Hubbard. În vreme ce Willie sporovăia întruna și o călăuzea pe Carla de-a lungul podelelor lăcuite superb din pin de esență tare, prin bucătăria modernă, pe scara în spirală și până în camera de lectură circulară de la cel de-al patrulea nivel al foișorului, cu vedere spre turlele bisericii de la câteva străzi distanță, Jake îi urmă supus, întrebându-se cum oare ar fi putut să și-o permită măcar, darămite să o mai și mobileze.

25.

Pentru cei care contestau testamentul olograf al lui Seth Hubbard, Crăciunul veni mai târziu. Mai exact, pe 16 ianuarie.

Un investigator care lucra pentru Wade Lanier dădu de mina de aur. Omul se numea Randall Clapp, și găsise în sfârșit un potențial martor pe nume Fritz Pickering, care locuia lângă Shreveport, Louisiana. Clapp era cel mai bun investigator al lui Wade Lanier și avea fler când venea vorba de săpat după informații. Pickering își vedea de treaba lui și nu avea habar ce voia Clapp. Dar era curios, așa că hotărâră să se întâlnească la restaurantul unde Clapp zisese că voia să ia prânzul.

Clapp avea ca sarcină intervievarea foștilor angajatori ai lui Lettie Lang, aproape toți aceștia fiind albi cu stare, obișnuiți să apeleze la servitori negri. În depoziția ei, Lettie enumerase toate numele pe care și le mai amintea sau cel puțin așa declarase. Era sigură că mai fuseseră câțiva în ultimii treizeci de ani; nu păstra evidența. Majoritatea menajerelor nu o făceau. Uitase însă să menționeze că lucrase pentru Irene Pickering. Numele ieși la iveală când Clapp intervieva un alt fost șef.

Lettie nu lucrase niciodată mai mult de șase ani pentru cineva. Existau mai multe motive pentru asta, niciunul dintre ele neavând de-a face cu incompetența. De fapt, aproape toți foștii săi angajatori vorbeau la superlativ despre ea. Pickering însă prezentă o altă variantă. La o supă cu salată, își depănă povestea.

Cu vreo zece ani mai devreme, undeva prin 1978 sau 1979, mama lui, o văduvă pe nume Irene Pickering, o angajase pe Lettie Lang să-i facă curat și să-i gătească. Doamna Pickering locuia chiar la marginea orășelului Lake Village, într-o casă veche care fusese a familiei ei dintotdeauna. La vremea respectivă, Fritz Pickering locuia în Tupelo și lucra pentru o companie de asigurări, cea care îl transferase în Shreveport.

Își vedea mama cel puțin o dată pe lună și ajunsese să o știe pe Lettie destul de bine. Toată lumea era mulțumită de Lettie, mai ales doamna Pickering. În 1980, sănătatea ei începuse să se deterioreze rapid și deveni evident că zilele îi erau numărate. Lettie stătea peste program și manifesta o compasiune sinceră pentru muribundă, însă Fritz și sora lui începură să intre la bănuieli cu privire la finanțele mamei lor. Treptat, Lettie începuse să se ocupe de strângerea facturilor și de scrierea cecurilor, deși părea că doamna Pickering era cea care le semna mereu. Lettie păstra evidența extraselor de cont, a formularelor de asigurări, a chitanțelor și a tuturor actelor, în general.

Într-o zi, Fritz primise un telefon urgent de la sora lui, care găsise un document uluitor. Era un testament scris de mână de către mama lor, prin care îi lăsa 50 000 de dolari (bani gheață) lui Lettie Lang. Fritz plecase de la serviciu, gonise până în Lake Village, se întâlnise cu sora lui după program și se uitară amândoi la testament. Acesta era datat cu două luni în urmă și era semnat de Irene Pickering. Nu încăpea nicio îndoială în privința scrisului, deși era o versiune mult mai tremurată a celui cu care se obișnuiseră ei. Sora lui găsise testamentul într-un plic simplu îndesat într-o Biblie veche de-a familiei, pe un raft cu cărți de bucate. O luaseră la întrebări pe mama lor, care le zisese că este prea slăbită ca să discute despre asta.

La vremea respectivă, doamna Pickering avea 110 000 de dolari într-o recipisă de depunere și 18 000 de dolari într-un cont curent. Lettie avea acces la extrasele lunare de cont.

A doua zi dimineață, Fritz și sora lui au luat-o la întrebări pe Lettie când a venit la lucru. Într-o ceartă urâtă, îi spuseră că ea o convinsese sau poate chiar o constrânsese pe mama lor să întocmească acel testament. Ea negase că ar fi știut ceva, părând sincer surprinsă, chiar jignită. O concediaseră oricum, făcând-o să plece imediat din casă. O luaseră pe mama lor și o duseseră la un cabinet de avocatură din Oxford, unde locuia sora lui. În prezența lor, avocatul întocmi un testament de două pagini în care Lettie Lang nu era deloc pomenită și prin

care totul le rămânea lui Fritz și surorii sale, în părți egale, așa cum stabiliseră în repetate rânduri cu mama lor. Ea îl semnă pe loc, muri o lună mai târziu, și autentificarea decurse fără nicio problemă. Fritz și sora lui vânduseră casa și proprietatea, împărțind activele în mod egal, fără nicio supărare.

Înainte ca Irene să moară, o întrebaseră de câteva ori de testamentul olograf, însă asta o supăra mereu și nu voia să discute subiectul. O întrebaseră și despre Lettie Lang, iar asta o făcea să plângă. În cele din urmă, încetară cu aceste întrebări. Este adevărat că la momentul la care semnase testamentul în biroul avocatului nu mai judeca limpede, și situația se agravase până să moară.

La cafea, Clapp ascultă cu tot mai mare interes. Cu permisiunea lui Fritz, înregistră conversația și de-abia aștepta să-i pună caseta lui Wade Lanier.

— Ați păstrat vreun exemplar din testamentul olograf?

Fritz clătină din cap și zise:

— Nu-mi amintesc să fi făcut asta, și chiar dacă am făcut-o, s-a pierdut de mult. În niciun caz nu știu unde ar putea fi.

— Îl păstra cumva avocatul din Oxford?

— Cred că da. Când am dus-o pe mama la el, i-am dat vechiul testament, unul întocmit de un avocat din Lake Village, plus testamentul olograf, și sunt sigur că le-a păstrat pe amândouă. A spus că este important să distrugem testamentele precedente deoarece acestea mai apar uneori și provoacă probleme.

— Vă amintiți numele avocatului din Oxford?

— Hal Freeman, un ins în vârstă care s-a pensionat între timp. Sora mea a murit acum cinci ani și eu am fost executorul averii sale. Freeman se pensionase deja, dar fiul lui s-a ocupat de autentificare.

— Ați vorbit vreodată de testamentul olograf cu fiul lui?

— Nu cred. Am avut foarte puțin de-a face cu el. Încerc să evit avocații, domnule Clapp. Am avut niște experiențe foarte neplăcute cu ei.

Clapp era destul de deștept ca să-și dea seama că dăduse

peste o bombă și destul de experimentat ca să știe că era momentul să bată în retragere. Nu te grăbi, discută totul cu Wade Lanier și lasă-l pe avocat să stabilească următoarea mutare. Pickering încercă să afle de ce o urmărea Clapp pe Lettie, dar acesta îi răspunse cât putu de vag. Își terminară prânzul și se despărțiră.

*

Wade Lanier ascultă caseta cu expresia lui sumbră și cu buzele strânse, ca de obicei. Însă Lester Chilcott, asociatul său, de-abia își putea ține entuziasmul în frâu. După ce plecă Clapp din biroul lui Lanier, Chilcott își frecă mâinile și zise:

— Gata! Meciul s-a încheiat!

În sfârșit, Wade zâmbi.

Pasul unu: Niciun alt contact cu Pickering. Mama și sora lui muriseră, deci el era singura persoană care putea depune mărturie cu privire la testamentul olograf, asta dacă nu îl puneau la socoteală și pe Hal Freeman. Două apeluri rapide în Oxford confirmară faptul că Freeman se pensionase, că încă trăia și că vechiul său birou era condus acum de cei doi fii ai săi, Todd și Hank. Pickering trebuia ignorat pentru moment. Niciun contact între biroul lui Lanier și Pickering, deoarece era important, pe viitor, ca Pickering să depună mărturie că nu vorbise niciodată cu avocații.

Pasul doi: Găsește testamentul olograf, cu orice preț. Dacă există, trebuie găsit. Iar asta trebuie să se realizeze fără alertarea lui Hal Freeman, pe cât posibil. Trebuie să-l găsească înaintea lui Jake sau a altcuiva.

Pasul trei: îngroapă asta acum și păstreaz-o pentru mai târziu. Testamentul scris de mână de către Irene Pickering avea să aibă un impact mult mai puternic și avea să fie mult mai util dacă era folosit la proces, cu Lettie Lang în boxa martorilor, negând orice cunoaștere prealabilă a testamentului. Atunci trebuie scos de la naftalină. Atunci trebuie să i se spună în față că-i o mincinoasă. Și atunci trebuie să se dovedească în fața juriului că ea avea o predilecție în a se strecura în testamentele scrise de mână de către angajatorii ei bătrâni și vulnerabili.

O asemenea strategie implica foarte multe riscuri. Primul și cel mai evident ținea de regulile de bază ale audierii. Jake depusese cereri prin care le solicita adversarilor să divulge identitățile tuturor martorilor potențiali. Lanier și ceilalți avocați procedaseră la fel; era procedura standard în aceste vremuri când totul trebuia să fie la vedere. Ascunderea unui martor ca Fritz Pickering nu era numai lipsită de etică, ci și periculoasă. Încercarea de a produce surprize la proces eșua deseori. Lanier și Chilcott aveau nevoie de timp ca să găsească o cale de a ocoli această regulă. Existau excepții, dar în număr foarte mic.

La fel de problematic era și planul de a găsi testamentul scris de mână de Irene. Erau șanse să fi fost distrus, împreună cu o mie de alte dosare vechi de-ale lui Freeman. Însă avocații păstrau în general dosarele rezolvate mai bine de zece ani, deci erau șanse rezonabile ca testamentul încă să existe.

Și ignorarea lui Fritz putea să le pună probleme. Dacă dădea de el un alt avocat și îi punea aceleași întrebări? Dacă acel avocat se întâmpla să fie Jake, atunci elementul-surpriză ar fi fost pierdut. Jake ar fi avut timp berechet să o instruiască pe Lettie să depună o mărturie care să calmeze juriul. Era clar că putea întoarce lucrurile împotriva lor. Și ar fi tunat și fulgerat împotriva încălcării regulilor audierii preliminare. Iar judecătorul Atlee nu ar fi privit deloc asta cu ochi buni.

Lanier și Chilcott discutară dacă era indicat să îl contacteze direct pe Freeman. Dacă testamentul era arhivat și uitat de toți, era evident că Freeman îl putea scoate la lumină fără să mai fie nevoie să fie furat. Iar el urma să fie un martor respectabil la proces. Însă dacă vorbeau cu Freeman, nu mai puteau păstra secretul. Fiind potențial martor, numele lui trebuia dezvăluit. Elementul-surpriză avea să fie pierdut. Poate că avea să fie nevoie să îl abordeze mai târziu, dar momentan Wade Lanier și Lester Chilcott se mulțumeau să țească o pânză de tăcere și amăgire. Înșelăciunea era adeseori greu de acoperit și necesita o planificare meticuloasă, însă ei erau pricepuți la asta.

Peste două zile, Randall Clapp intră în cabinetul de

avocatură Freeman și o anunță pe secretară că venise pentru o programare la ora patru. Firma cu doi avocați avea sediul într-o căsuță aflată la o stradă de piața civică din Oxford, lângă o bancă și în capătul străzii pe care se afla tribunalul federal. În timp ce aștepta la recepție, Clapp răsfoi o revistă și se uită în jur. Nu existau camere de luat vederi; nici senzori de securitate; la ușa din față era un zăvor; nu erau lanțuri; aproape nimic care să-l împiedice și pe cel mai prost hoț să se strecoare noaptea și să își facă treaba pe îndelete. Și de ce ar fi avut nevoie de așa ceva? În afară de mormanul obișnuit de hârtii, nu exista nimic de valoare în clădire.

Era un cabinet de avocatură tipic pentru orașele mici, la fel ca alte o sută pe care le vizitase Clapp. Dăduse deja o raită pe aleea din spate și verificase ușa. Era închisă tot cu zăvor; nimic formidabil. Omul lui, Erby, putea pătrunde pe ușa din față sau pe cea din spate mai repede decât un angajat care avea cheia de la ele.

Clapp se întâlni cu Todd Freeman și discutară despre niște terenuri pe care voia să le cumpere în vestul orașului, lângă șoseaua principală. Își folosi numele adevărat, slujba adevărată și o carte de vizită reală, dar minți când spuse că el și fratele său voiau să construiască un non-stop pentru camioane. Întocmirea actelor era o chestiune de rutină și Todd păru destul de interesat. Clapp îl întrebă unde este toaleta și fu îndrumat în capătul holului îngust. Era o scară care se trăgea; cel puțin două camere ticsite cu dosare; o mică bucătărie cu un geam spart, fără zăvor. Niciun senzor de securitate pe nicăieri. Floare la ureche.

Erby pătrunse în clădire chiar după miezul nopții, în vreme ce Clapp stătea în mașina parcată peste drum ca să țină de șase. Era 18 ianuarie, o miercuri friguroasă, și studenții nu ieșiseră în oraș. Piața era pustie, și cea mai mare teamă a lui Clapp era să nu fie observați de vreun polițist plictisit. După ce intră Erby înăuntru, îi confirmă prin stația de emisie-recepție. Înăuntru era liniște și nu se vedea nicio mișcare. Folosind șperaclul său de încredere, descuiase ușa din spate în câteva secunde. Se strecură prin birouri cu o luminiță

infraroșie; niciuna dintre uși nu era încuiată. Scara care se putea trage nu era solidă și scârțâia, însă el izbuti să o coboare fără prea mare zgomot. Se puse în fața ferestrei din față, vorbi cu Clapp prin stație, și acesta nu-i putu vedea umbra înăuntru. Purtând mănuși și având grijă să nu deranjeze nimic, Erby începu să caute într-una dintre camerele de depozitare. Avea să-i ia câteva ore și nu se grăbea deloc. Deschise sertare, se uită la dosare, date, nume și așa mai departe, și astfel puse mâna pe documente care nu mai fuseseră atinse de săptămâni, luni, poate chiar ani buni. Clapp își mută mașina într-o parcare din cealaltă parte a pieței și o luă pe alei. La ora unu noaptea, Erby deschise ușa din spate și Clapp intră în clădire.

— Sunt fișete în toate camerele, zise Erby. Se pare că dosarele la care lucrează în prezent sunt ținute în birourile avocaților și ale secretarelor.

— Și camerele astea două? întrebă Clapp.

— Sunt dosare de până acum cinci ani. Unele sunt arhivate, altele nu. Încă mai caut. Nu am terminat cu cea de-a doua încăpere. Mai este și un subsol mare, plin cu mobilă veche, mașini de scris, cărți de legislație și alte dosare, toate arhivate.

Nu găsiră nimic interesant în cea de-a doua încăpere. Dosarele erau exact genul de cazuri arhivate pe care te-ai aștepta să le găsești într-un cabinet de avocatură dintr-un oraș mic. La ora 2.30, Erby urcă atent treptele și dispăru în pod. Clapp le ridică în urma lui și se duse la subsol. În pod era întuneric beznă, pentru că nu erau ferestre, doar rânduri îngrijite de cutii de carton. Neexistând niciun risc de a fi văzut de-afară, Erby dădu lumina mai tare și se uită pe cutii. Pe fiecare cutie era trecut un cod olograf, cu un marker negru: „Imobiliare, 1/1/76-1/8/77”; „Penal, 1/3/81-1/7/81”; și așa mai departe. Fu ușurat să constate că erau dosare vechi și de doisprezece ani, dar frustrat de absența unei categorii pentru testamente și averi.

Acelea erau în subsol. După ce răscoli pe acolo vreo jumătate de oră, Clapp găsi într-un vraf cu același soi de cutii de carton una pe care scria „Autentificări, 1979-1980” Scoase cutia din vraf, o deschise cu grijă și începu să treacă prin

zecile de dosare. Dosarul lui Irene Pickering era din august 1980. Avea vreo patru centimetri grosime și urmărea tot parcursul juridic, din ziua în care Hal Freeman întocmise testamentul de două pagini semnat pe loc de Irene până la ultimul ordin prin care Fritz Pickering era eliberat din funcția de executor. Prima intrare era un testament vechi întocmit de avocat în Lake Village. Cea de-a doua era un testament olograf. Clapp îl citi cu voce tare și încet, scrisul fiind pe alocuri greu de descifrat. În cel de-al patrulea paragraf i se lăsau 50 000 de dolari moștenire lui Lettie Lang.

„Bingo", murmură el. Puse dosarul pe o masă, închise cutia, o puse cu atenție la loc, făcu cale întoarsă și ieși din subsol. Cu dosarul în servietă, ieși pe aleea întunecată și după câteva minute îl anunță pe Erby prin stație. Erby se strecură pe ușa din spate, oprindu-se doar cât să pună repede zăvorul la loc. Din câte își puteau da ei seama, nu deranjaseră nimic și nu lăsaseră nicio urmă. Birourile aveau nevoie oricum de șmotru, și puțină țărână de pe un pantof sau niște praf tulburat nu avea să atragă atenția nimănui.

Făcură drumul de două ore și jumătate până în Jackson și se întâlniră cu Wade Lanier la biroul acestuia, înainte de ora șase dimineața. Lanier era avocat pledant de treizeci de ani, și nu-și putea aminti vreun exemplu mai potrivit de „dovadă incriminatorie". Însă întrebarea rămânea aceeași: cum era mai bine să o folosească?

*

Benny Grasul se afla la capătul bucății asfaltate a unui drum de țară; dincolo de el începea pietrișul. Portia crescuse în Box Hill, o comunitate întunecată și izolată, ascunsă de mlaștină și de o movilă, și cu foarte puțini albi prin preajmă. Însă Box Hill arăta ca Times Square pe lângă așezarea groaznică și ruptă de lume numită Prairietown, din capătul comitatului Noxubee, la vreo cincisprezece kilometri de granița cu Alabama. Dacă ar fi fost albă, nu ar fi oprit nici în ruptul capului. Erau două pompe de benzină în față și câteva mașini prăfuite parcate pe pietriș. O ușă cu sită se trânti în urma ei chiar când înclina din cap către adolescentul din

spatele tejghelei. Erau câteva alimente, băuturi răcoritoare și frigidere cu bere, iar în spate se vedeau vreo zece mese acoperite cu fețe de masă în carouri roșii și albe. Mirosul pregnant de grăsime anina în aer și pe un grătar sfârâiau hamburgeri. Un tip masiv cu o burtă imensă ținea spatula ca pe o armă și vorbea cu doi bărbați așezați pe taburete. Nu încăpea nicio îndoială cine era Benny Grasul.

Pe un semn scria „Comandați aici”.

— Cu ce te pot servi? rosti bucătarul cu un surâs prietenos.

Ea îi zâmbi cât putu de frumos și zise pe un ton moale:

— Aș dori un hotdog și o Coca Cola. Și îl caut pe Benny Rinds.

— Eu sunt, replică el. Și tu cine ești?

— Mă numesc Portia Lang și sunt din Clanton, însă este posibil să fiu și o Rinds. Nu sunt încă sigură, dar caut informații.

El făcu semn către o masă. După zece minute îi puse hotdogul și Coca Cola în față și se așeză la masa ei.

— Încerc să-mi fac arborele genealogic și dau peste o grămadă de mere stricate.

Benny râse și spuse:

— Ar fi trebuit să vii să mă întrebi pe mine înainte să începi.

Fără să se atingă de hotdog, ea îi povesti despre mama ei și despre mama acesteia. El nu auzise niciodată de ele. Ai lui erau din comitatele Noxubee și Lauderdale, mai mult spre sud decât spre nord. Nu mai întâlnise niciodată un Rinds din comitatul Ford. În timp ce vorbea, ea mâncă repede, terminând de îndată ce realiză că dăduse peste o nouă fundătură.

Îi mulțumi și plecă. Pe drumul spre casă, opri în fiecare orășel și se uită prin cartea de telefon. Erau foarte puțini Rinds în această parte a lumii. Vreo douăzeci și ceva în comitatul Clay. Încă o duzină în comitatul Oktibbeha, aproape de universitatea statului. Vorbise la telefon cu peste zece din comitatul Lee, în care se afla și Tupelo.

Ea și Lucien identificaseră 23 de membri ai familiei Rinds

care locuiseră în comitatul Ford până în 1930, înainte să dispară cu toții, în cele din urmă aveau să găsească vreun descendent, vreo rudă bătrână care să știe ceva și să fie dispusă să vorbească.

26.

În ultima vineri din ianuarie, Roxy sosi la serviciu la ora 8.45, iar Jake o aștepta lângă biroul ei, scanând cu nonșalanță un document de parcă totul era în regulă. Dar nu era. Venise momentul să-i facă o evaluare a activității și lucrurile nu arătau deloc bine pentru ea. Totul începu cum nu se poate mai bine când ea se răsti:

— Jake, m-am săturat de locul ăsta.

— Bună dimineața și ție.

Ea plângea deja. Nu era machiată, avea părul ciufulit și expresia răvășită a unei soții/mame/femei scăpate de sub control.

— Nu-l mai suport pe Lucien, zise ea. Vine aici aproape zi de zi și este cel mai bădăran om din lume. Este vulgar, necioplit, murdar, are o gură spurcată și fumează cele mai scârboase trabucuri făcute vreodată. Îl detest pe omul ăla!

— Altceva?

— Trebuie să alegi: ori el, ori eu.

— El este proprietarul clădirii.

— Nu poți face ceva?

— Ce anume? Să-i spun lui Lucien să fie o persoană mai cumsecade, să se lase de fumat și de băut, de înjurat, de jignit oamenii, să înceteze cu glumele deocheate? În caz că n-ai observat, Roxy, nimeni nu-i spune lui Lucien Wilbanks ce să facă.

Ea luă o batistă și își șterse obrajii.

— Nu mai suport.

Asta îi oferea ocazia perfectă lui Jake și el nu avea de gând să o rateze.

— Hai să zicem că demisionezi, rosti el cu compasiune. Voi fi bucuros să-ți acord referințe bune.

— Sunt concediată?

— Nu. Demisionezi, chiar din acest moment. Dacă pleci acum, ai toată ziua la dispoziție. O să-ți trimit eu ultimul

salariu.

Emoțiile ei se transformară în mânie când se uită în jur. Plecă în zece minute, trântind ușile în urma ei. Portia intră la nouă fix și zise:

— Tocmai am trecut pe lângă Roxy pe stradă și nu a vrut să stea de vorbă cu mine.

— A plecat. Uite ce îți propun: poți lucra aici temporar, ca secretară și recepționistă. Vei deveni asistentă juridică, nu doar o simplă stagiară. Este o mare promovare.

Îl ascultă cu calm, apoi spuse:

— Nu bat la mașină prea grozav.

— Atunci exersează.

— Cu cât se plătește?

— O mie de dolari pe lună, pentru două luni, ca perioadă de probă. După două luni, vedem cum merge și facem o reevaluare.

— Care-i programul?

— De la opt și jumătate la cinci, cu treizeci de minute pauză la prânz.

— Și Lucien? întrebă ea.

— Ce-i cu el?

— El stă mai mult la parter. Îmi plăcea la etaj pentru că mă simțeam mai în siguranță.

— Te-a supărat cu ceva?

— Nu încă. Uite ce-i, Jake, mie îmi place de Lucien și lucrăm bine împreună, dar uneori îmi lasă impresia că ar vrea să devenim mai apropiați, dacă înțelegi ce vreau să spun.

— Cred că da.

— Dacă mă atinge cumva, îl pocnesc de nu se vede.

Jake râse când își imagină cum ar fi, și nu încăpea nicio îndoială că Portia putea să-și poarte singură de grijă.

— Trebuie să discut un pic cu Lucien, zise. Lasă-mă pe mine să mă ocup de asta. O să-l avertizez.

Portia trase adânc aer în piept și se uită prin birou. Dădu din cap, zâmbi și spuse:

— Dar eu nu sunt secretară, Jake. Vreau să fiu avocată, exact ca tine.

— Iar eu te voi ajuta din toate puterile.

— Îți mulțumesc.

— Vreau un răspuns. Acum. Pe loc.

— Dar nu vreau să ratez procesul. Dacă sunt blocată la biroul ăsta, voi rata procesul, nu?

— Hai să ne facem griji în privința asta mai târziu. Momentan am nevoie de tine aici.

— Pricep.

— Deci, ne-am înțeles?

— Nu. O mie pe lună este un salariu prea mic pentru cineva care face muncă de secretară, recepționistă și asistentă juridică.

Jake ridică brațele și se dădu bătut.

— Bine, atunci, spune-mi la ce sumă te-ai gândit tu?

— Două mii se apropie mai mult de prețul de pe piața muncii.

— Ce naiba știi tu despre piața muncii?

— Nu multe, dar știu că o mie pe lună este prea puțin.

— Bine. O mie cinci sute pentru primele două luni, apoi mai vedem.

Ea îl îmbrățișă ușor și zise:

— Mulțumesc, Jake.

*

Peste o oră, Jake avu de-a face cu cea de-a doua criză de personal a dimineții. Lucien dădu buzna în biroul lui fără să mai bată la ușă și se prăbuși într-un scaun.

— Jake, fiule, începu el pe un ton ce nu prevestea nimic bun. Am luat o hotărâre. De luni bune, chiar ani, mă tot frământ dacă să încep procesul de reintrare în barou, practic să-mi pregătesc revenirea în scenă, mă-nțelegi?

Jake, care lucra din greu la răspunsul la o moțiune depusă de Stillman Rush, lăsă jos stiloul și se uită gânditor la Lucien. Cuvântul „revenire” nu mai fusese folosit până în acel moment, dar în ultimele trei luni Lucien dăduse toate indiciile posibile că voia să se reapuce de avocatură. Deși se temea de mult de acest moment, vestea tot îl punea într-o situație delicată pe Jake. Nu îl voia pe Lucien prin preajmă, mai ales

pe Lucien avocatul, căci Lucien consilierul fără titulatură și neplătit deja îl obosise cumplit. Lucien avocatul însemna Lucien șeful, și Jake știa că nu ar fi rezistat. Însă Lucien prietenul era omul care îi dăduse lui Jake o slujbă, un birou, o carieră și care era cât se poate de loial.

— De ce? întrebă Jake.

— Îmi lipsește, Jake. Sunt prea tânăr ca să stau pe verandă toată ziua. O să mă susții?

Singurul răspuns era da, iar Jake se grăbi să spună:

— Sigur, știi bine că da. Dar cum?

— Sprijin moral, Jake, cel puțin la început. După cum știi, înainte să fiu repus în drepturi trebuie să trec examenul de admitere în barou, ceea ce nu-i de colo pentru un boșorog ca mine.

— Ai mai făcut-o, poți s-o faci din nou, rosti Jake cu convingerea de cuviință. Avea mari îndoieli că Lucien putea să o facă, că putea să pornească de la zero, să treacă prin șase luni de toceală și să studieze pe cont propriu, lăsând totodată deoparte tăria.

— Deci, te bagi?

— Cum să mă bag, Lucien? După ce îți reintri în drepturi, ce se va întâmpla? Îți vrei biroul înapoi? Vrei să rămân pe-aici ca ucenic? Ne întoarcem la situația de acum opt, nouă ani?

— Nu știu, dar vedem noi, Jake. Sunt sigur că vom găsi o cale.

Jake ridică din umeri și zise:

— Da, mă bag și te voi ajuta cum pot.

Pentru a doua oară în acea dimineață, Jake se oferi să ajute un avocat în devenire din biroul său. Cine urma la rând?

— Mulțumesc.

— Dacă tot ești aici, hai să discutăm și niște chestiuni de bucătărie internă. Roxy a demisionat și Portia este secretara interimară. Este alergică la fumul de trabuc, așa că te rog să fumezi afară. Și ține-ți mâinile acasă. Fata și-a petrecut șase ani în armată, știe să se lupte corp la corp, știe și karate, și nu o încântă ideea de a fi pipăită de un bătrân alb pervers. Dacă o atingi cumva, o să-ți zboare dinții, apoi o să mă dea pe mine

în judecată pentru hărțuire sexuală. Ai priceput?

— Ți-a zis ea asta? Îți jur că nu am făcut nimic.

— E doar un avertisment, Lucien, bine? Nu o atinge, nu-i spune glume deocheate, nu bate apropouri de față cu ea, nici nu înjura în prezența ei, nu bea și nu fuma când e prin preajmă. Ea se consideră avocată și vrea să intre în branșă. Trateaz-o ca pe o profesionistă.

— Credeam că ne înțelegem bine.

— Poate că așa o fi, dar eu te știu. Nu te ține de prostii.

— Voi încerca.

— Nu-i de ajuns să încerci; fă-o. Și-acum scuză-mă, dar trebuie să mă întorc la lucru.

La plecare, Lucien mormăi destul de tare cât să-l audă Jake:

— Are un fund grozav totuși.

— Las-o baltă, Lucien.

*

Într-o după-amiază obișnuită de vineri era aproape imposibil să găsești un judecător în tribunal sau un avocat la birou. Weekendul începea devreme, toată lumea furișându-se de la serviciu sub diverse pretexte. Se prindeau mulți pești. Se consuma multă bere. Se amânau multe chestiuni juridice până luni. Și în după-amiezile mohorâte din ianuarie, atât avocații, cât și ceilalți oameni ai muncii își închideau discret birourile mai devreme și plecau din piață.

Judecătorul Atlee era pe veranda din fața casei când sosi Jake, pe la ora patru. Nu bătea deloc vântul și un nor de fum de pipă plutea deasupra treptelor de la intrare. Lângă cutia poștală era un semn cu numele locului – Maple Run. Era o vilă veche și impunătoare, cu coloane în stil georgian și cu obloanele coborâte, una dintre numeroasele case din Clanton și din comitatul Ford lăsate din tată-n fiu. Acoperișul casei Hocutt se vedea la două străzi mai încolo.

Reuben Atlee câștiga 80 000 de dolari pe an ca judecător și cheltuia foarte puțin din acești bani pe casă. Soția sa murise cu mulți ani în urmă, și răsadurile de flori năpădite de buruieni, mobila șubrezită de trestie de pe verandă și perdelele boțite de la ferestrele de la etaj demonstrau fără

putință de tăgadă că locul avea nevoie de atingerea unei femei pe care nu o mai primea. Locuia singur. Menajera lui murise și ea, iar el nu-și bătuse capul să găsească pe altcineva în loc. Jake îl vedea la biserică în fiecare duminică și, cu trecerea anilor, observase un anumit declin în înfățișarea lui. Costumele sale nu mai erau atât de curate. Cămășile nu mai erau atât de bine apretate. Nodurile de la cravată nu mai erau impecabile. Cel mai ades părea să aibă nevoie de o tunsoare. Era clar că judecătorul Atlee pleca dimineața de acasă fără o verificare prealabilă.

Nu era tocmai un băutor, dar îi plăcea să savureze câte un grog cald după-amiaza, mai ales vinerea. Fără să-l mai întrebe, îi pregăti lui Jake un whisky sec și îl lăsă pe masa de trestie dintre ei. Dacă voiai să discuți afaceri cu judecătorul pe veranda lui, trebuia să bei ceva. El se lăsă pe spate în balansoarul său preferat, sorbi din băutură și zise:

— Se zvonește că Lucien e mai mult pe la tine, pe la birou, în ultima vreme.

— Este biroul lui, replică Jake.

Se uitau la peluza din fața casei, care era maronie și arăta jalnic în toiul iernii. Aveau amândoi paltoane pe ei, și dacă whisky-ul nu își făcea mai repede efectul, Jake, care era îmbrăcat mai subțire, avea de gând să ceară să se mute înăuntru.

— Ce pune la cale? întrebă judecătorul Atlee. El și Lucien se cunoșteau de mulți ani, și aveau o istorie bogată în comun.

— L-am rugat să caute niște titluri de proprietate pe numele lui Seth Hubbard și să mai facă niște cercetări, chestii de-astea de bază.

Lui Jake nici nu-i trecea prin minte să dezvăluie cuiva ce-i spusese Lucien în acea dimineață, cu atât mai puțin lui Reuben Atlee. Dacă se auzea că Lucien Wilbanks își pregătea revenirea, majoritatea judecătorilor din împrejurimi ar fi demisionat.

— Stai cu ochii pe el, rosti judecătorul Atlee, oferind ca de obicei sfaturi fără să i se ceară.

— Este inofensiv, zise Jake.

— Omul ăla nu-i niciodată inofensiv. Amestecă puțin gheața în pahar, părând să nu bage de seamă temperatura de afară. Ce se mai aude în privința lui Ancil?

Jake evită gheața și încercă să mai dea pe gât niște burbon. Dinții începuseră să-i clănțăne.

— Nu prea multe, răspunse. Oamenii noștri au găsit o fostă soție de-a lui în Galveston care a recunoscut fără prea mare tragere de inimă că a fost măritată cu un bărbat pe nume Ancil Hubbard în urmă cu treizeci și cinci de ani. Au fost căsătoriți trei ani, au avut doi copii, după care el a șters-o din oraș. Îi datorează o avere pentru pensia alimentară, dar ei nu-i pasă. Se pare că el nu și-a mai folosit numele adevărat în ultimii cincisprezece ani, dispărând complet, încă mai căutăm.

— Ăștia sunt tipii din DC?

— Da, domnule. Este o firmă de foști agenți FBI, specializată în găsirea persoanelor dispărute. Nu știu cât sunt de buni, dar știu că sunt scumpi. Am o factură care trebuie achitată.

— Continuă căutările. Pentru instanță Ancil nu este mort până nu știm sigur că a murit.

— Ei verifică arhivele cu morți din toate cele cincizeci de state și în vreo zece țări străine. O să dureze ceva.

— Cum se desfășoară audierea preliminară?

— Merge repede. Este un caz ciudat, domnule judecător, pentru că toți avocații implicați își doresc ca procesul să înceapă cât mai repede cu putință. De câte ori vi s-a mai întâmplat așa ceva?

— Cred că niciodată.

— Cazul reprezintă o prioritate în toate birourile implicate, așa că se cooperează foarte bine.

— Nu tărăgănează nimeni lucrurile?

— Absolut nimeni. Săptămâna trecută am luat unsprezece depoziții în trei zile, toate de la enoriași care l-au văzut pe domnul Hubbard în dimineața de dinaintea morții. Nu am aflat nimic interesant sau ieșit din comun. Martorii s-au pus de acord că Seth părea să fie el însuși și că nu se purta deloc bizar sau straniu. Până acum am luat depozițiile a cinci

oameni care lucrează la sediul lui și care au fost cu el în ziua de dinaintea întocmirii testamentului.

— Le-am citit, rosti judecătorul Atlee, sorbind din băutură. Treci mai departe.

— Toată lumea este ocupată cu găsirea experților. Eu am găsit un expert grafolog și…

— Un expert grafolog? Nu vor să accepte că este scrisul de mână al lui Seth Hubbard?

— Nu încă.

— Există vreo îndoială?

— Nu, nu chiar.

— Atunci adu chestiunea în discuție la o audiere înainte de proces ca să văd și eu cum stau lucrurile. Poate că rezolvăm înainte de proces. Scopul meu este să fluidizez lucrurile pentru ca procesul să se deruleze cât mai lin cu putință.

Reuben Atlee ar fi putut să scrie o carte când venea vorba de „fluidizarea" unui caz. Ura să piardă timpul, la fel de mult cum ura avocații vorbăreți. Proaspăt ieșit de pe băncile facultății, Jake fusese martor la nimicirea unui avocat nepregătit care-i oferea niște argumente jalnice judecătorului Atlee. După ce se repetă pentru a treia oară, judecătorul îl opri cu un „Credeți că sunt prost sau surd?" înmărmurit, dar destul de înțelept încât să nu răspundă, avocatul nu putu decât să îl privească uluit. Judecătorul Atlee continuase: „Aparatul meu auditiv funcționează perfect și nu sunt nici prost. Dacă vă mai repetați o dată, voi acorda verdict favorabil celeilalte părți. Și-acum treceți mai departe, domnule".

„Ești prost sau surd?" era o întrebare comună în instanțele din Clanton.

Burbonul începuse să-și facă efectul și Jake își spuse că trebuia să o lase mai moale. Un pahar era de ajuns. Dacă ajungea pilit acasă vineri după-amiază, Carla l-ar fi luat la rost.

— Cum era de așteptat, zise Jake, vor fi foarte multe depoziții medicale. Domnul Hubbard avea dureri crâncene și lua multe medicamente. Cealaltă tabără va încerca să

demonstreze că asta i-a afectat judecata, așa că…

— Înțeleg, Jake. Câți experți cu pregătire medicală va trebui să asculte juriul?

— Nu sunt sigur, momentan.

— Câte mărturii medicale crezi că poate pricepe un jurat din orașul ăsta? Dintre cei doisprezece, vom avea cel mult doi absolvenți de colegiu, încă vreo doi care s-au lăsat de școală, iar restul vor avea doar diploma de liceu.

— Și Seth Hubbard s-a lăsat de școală, remarcă Jake.

— Este adevărat, și pun pariu că nu l-a pus nimeni vreodată să evalueze depoziții medicale care se bat cap în cap. Ce vreau eu să spun, Jake, este că trebuie să avem grijă să nu copleșim juriul cu prea multe opinii de experți.

— Eu înțeleg și, dacă aș fi fost în cealaltă tabără, aș fi chemat și eu cât mai mulți experți ca să sădesc îndoieli în mințile oamenilor. Să-i zăpăcesc pe jurați și le dau motive să suspecteze că Seth nu mai gândea limpede. Dumneavoastră nu ați proceda la fel, domnule judecător?

— Hai să nu discutăm despre strategiile de la proces, Jake. Nu-mi place să plec urechea la așa ceva. Contravine regulilor, mă-nțelegi? Rosti asta cu un zâmbet, dar mesajul era clar.

Urmă o pauză lungă și apăsătoare în conversație, timp în care ei sorbiră din băuturi și se bucurară de liniște. Într-un final, judecătorul zise:

— Nu ai fost plătit de șase săptămâni.

— Am adus documentele.

— Câte ore?

— Două sute zece.

— Deci undeva la peste treizeci de mii?

— Da, domnule.

— Pare rezonabil. Știu că trudești din greu, Jake, și nu am nicio problemă în a-ți aproba onorariul. Însă am o ușoară îngrijorare, dacă îmi dai voie să mă amestec în treaba ta.

La acest punct, Jake nu mai putea spune nimic care să împiedice amestecul. Dacă judecătorul te plăcea, atunci simțea nevoia să-ți ofere sfaturi în nenumărate privințe, fără să i le ceri. Iar tu trebuia să te consideri norocos că îți făcea o

asemenea favoare.

— Vă ascult, rosti Jake, pregătindu-se sufletește.

După ce sorbi din nou din pahar, judecătorul spuse:

— Acum și în viitorul apropiat vei fi plătit pentru munca depusă și nimeni nu-ți va ține socoteala. Așa cum ziceai și tu, harababura asta a fost provocată de Seth Hubbard, și el știa foarte bine ce avea să urmeze. Asta este. Totuși, nu știu dacă este înțelept să lăsați impresia că ați dat deodată de bani. Doamna Lang și-a mutat familia în oraș, în fosta casă a familiei Sappington, care știm foarte bine că nu-i cu nimic deosebită și a rămas nevândută atâta vreme din motiv evidente, dar totuși nu este în zona mărginașă. Este în partea noastră. Lumea a început să bombăne deja. Dă rău. Foarte mulți oameni cred că ea a băgat deja mâna în bani și nu o privesc cu ochi buni. Iar acum se-aude că tu ai pus ochii pe casa Hocutt. Nu mă întreba de unde știu; orașul este mic. O asemenea mutare, la momentul actual, va atrage foarte multă atenție, și asta nu va fi deloc în favoarea ta.

Jake rămase fără grai. În timp ce se uita la frontonul cel mai înalt al casei Hocutt ce se zărea în depărtare, încercă în zadar să-și dea seama cine ar fi putut lansa zvonul și cum se aflase. Willie Traynor îl pusese să jure că va păstra secretul deoarece nu voia să fie asaltat de alți cumpărători. Harry Rex era confidentul lui Jake și Willie și, deși îi plăcea să răspândească bârfe răutăcioase, nu ar fi dezvăluit nici în ruptul capului asemenea informații.

— Visăm și noi, domnule judecător, izbuti Jake să îngaime. Oricum este mult peste posibilitățile mele și sunt încă prins cu litigiul celălalt. Dar vă mulțumesc pentru sfat.

Da, vă mulțumesc că v-ați amestecat din nou, domnule judecător. Deși, pe măsură ce Jake trăgea aer în piept ca să se calmeze, recunoscu în sinea lui că el și Carla purtaseră aceeași conversație. O asemenea achiziție dubioasă i-ar fi făcut pe mulți să suspecteze că Jake se muta în casă nouă pe seama unui om mort.

— S-a abordat și ipoteza unei învoieli? întrebă judecătorul.

— Da, foarte pe scurt, răspunse imediat Jake, dornic să

schimbe subiectul.

— Și?

— Nu s-a ajuns nicăieri. În scrisoarea pe care mi-a adresat-o mie, Seth Hubbard a fost cât se poate de explicit în dispozițiile sale. Cred că vorbele sale au fost: „Luptați-vă cu ei, domnule Brigance, luptați-vă până la capăt. Trebuie să triumfam”. Ori asta nu lasă prea mult loc pentru negocierea unei învoieli.

— Dar Seth Hubbard a murit. Însă procesul pe care l-a stârnit este în toi. Ce-i vei spune lui Lettie Lang când și dacă juriul îi dă un verdict nefavorabil și ea nu primește nimic?

— Lettie Lang nu este clienta mea. Eu mă ocup de avere, și treaba mea este să mă asigur că termenii testamentului prin care este transmisă această avere sunt respectați.

Judecătorul Atlee dădu din cap, de parcă ar fi fost de acord, dar nu zise nimic.

27.

Charley Pardue sosi la momentul oportun. Simeon plecase din nou. Dacă ar fi fost acasă în acea dimineață de sâmbătă, el și Charley s-ar fi luat la ceartă imediat, iar lupta dintre ei ar fi fost urâtă.

Însă când Charley ciocăni la ușa fostei case a familiei Sappington, nu găsi acolo decât femeile și copiii. Plozii mâncau cereale cu lapte și se uitau la televizor, iar femeile își pierdeau vremea prin bucătăria murdară, bând cafea și sporovăind în halate de baie și pijamale. Phedra răspunse la ușă și reuși să-i găsească un scaun în sufragerie, apoi fugi în bucătărie și zise dintr-o răsuflare:

— Mamă, a venit un tip să te vadă, și arată atâââât de bine!

— Cum îl cheamă?

— Charley Pardue. Zice că s-ar putea să-ți fie văr.

— N-am mai auzit de niciun Charley Pardue, rosti Lettie pe un ton defensiv.

— Ei bine, e aici și este extrem de chipeș.

— Merită să-mi bat capul cu el?

— O, da!

Femeile fugiră la etaj și se schimbară repede. Phedra se furișă pe ușa din spate și ocoli casa până în față. Un Cadillac galben, ultimul model, lucios, cu plăcuțe de Illinois. Charley era cel puțin la fel de prezentabil. Costum închis la culoare, cămașă albă, cravată de mătase, un ac de cravată cu diamant și cel puțin două diamante mici, de bun-gust, pe degete. Fără verighetă. O brățară de aur la mâna dreaptă și un ceas sobru la stânga. Se vedea de la o poștă că venea dintr-un oraș mare, și Phedra își dădu seama că era din Chicago înainte ca el să intre pe ușa din față. Insistă să rămână cu mama ei când Lettie coborî să îl întâlnească. Portia și Clarice urmau să li se alăture mai încolo. Cypress rămase în bucătărie.

Charley începu prin a aduce în discuție câteva nume, care nu-i ziceau mare lucru lui Lettie. Spuse că era din Chicago,

unde lucra ca antreprenor, orice-o mai fi însemnând și asta. Avea un zâmbet larg și senin, era volubil și ochii îi sclipeau când râdea. Femeile se înviorară considerabil. În ultimele patru luni, multă lume venise să o vadă pe Lettie. Foarte mulți oameni susțineau că sunt rude de sânge cu ea, la fel ca Charley. Având în vedere cât de golaș era arborele ei genealogic, era ușor să fie cinică și să gonească o grămadă de posibile rude. Adevărul era că Lettie fusese adoptată neoficial de Clyde și Cypress Tayber, după ce fusese abandonată de mai multe ori. Nu avea habar cine erau bunicii ei. Portia petrecuse ore întregi răscolind ascendența plină de lacune a mamei sale, cu foarte puține rezultate. Charley le trezi atenția când zise:

— Bunica din partea mamei a fost o Rinds, și cred că și tu ești una, Lettie.

Le prezentă niște acte, apoi se mutară la masa din bucătărie unde se îngrămădiră în jurul lui. El despături o diagramă care semăna, de la depărtare, mai degrabă cu un tufăriș decât cu un arbore în toată puterea cuvântului. Linii strâmbe țâșneau în toate direcțiile, cu însemnări făcute pe margini. Orice o fi fost acel document, cineva își petrecuse ore bune în încercarea de a-l descifra.

— M-a ajutat mama la treaba asta, rosti Charley. Mama ei a fost o Rinds.

— De unde vine numele de Pardue? întrebă Portia.

— Din partea tatălui meu. Ai lui sunt din Kansas City și s-au stabilit în Chicago cu mult timp în urmă. Acolo s-au întâlnit părinții mei. Arăta la diagramă cu un stilou. Totul duce la un om pe nume Jeremiah Rinds, un sclav născut pe la 1841 în apropiere de Holly Springs. El a avut vreo cinci sau șase copii, iar unul dintre ei a fost Solomon Rinds, și Solomon a avut cel puțin șase copii, printre care și pe Marybelle Rinds, bunica mea. Ea a născut-o pe mama, Effie Rinds, în 1920, chiar în acest comitat. La 1930, Marybelle Rinds, soțul ei și alți câțiva membri ai familiei Rinds au plecat la Chicago, fără să mai privească în urmă.

— Este exact anul în care proprietatea lui Sylvester Rinds a trecut la familia Hubbard, observă Portia. Ceilalți auziră

informația, fără ca ea să însemne prea mult pentru ei. Portia nici măcar nu era sigură de legătură; erau prea multe detalii lipsă.

— Nu știu nimic de asta, rosti Charley. Dar mama își amintește de o verișoară despre care crede că a fost singurul copil al lui Sylvester Rinds. Din câte ne putem da seama, această verișoară s-a născut pe la 1925. Ei au pierdut legătura după 1930, când s-a destrămat familia. Însă de-a lungul anilor au existat bârfe în familie. Se pare că fata asta a avut un copil când era foarte tânără, tatăl a șters-o imediat și rudele nu știu ce s-a întâmplat cu bebelușul. Mama își amintește că pe verișoara ei o chema Lois.

— Am auzit că pe mama mea o chema Lois, spuse Lettie precaută.

— Ei bine, hai să ne uităm la certificatul tău de naștere, rosti Charley, de parcă ar fi ajuns în sfârșit la momentul adevărului.

— Nu am avut niciodată certificat de naștere, rosti Lettie. Știu că m-am născut în comitatul Monroe, la 1941, dar nu există niciun document oficial care să ateste asta.

— Nu este trecut niciunul din părinți, adăugă Portia. Am descoperit asta recent, chiar în comitatul Monroe. Mama este trecută la L. Rinds, în vârstă de șaisprezece ani. Tatăl este H. Johnson, însă acesta este singurul loc în care este pomenit.

Charley se dezumflă brusc. Se chinuise atât de mult și bătuse atâta drum ca să demonstreze legătura de sânge cu nou descoperita lui verișoară și acum nimerise într-o fundătură. Cum poți trăi fără certificat de naștere?

— Mama a fost oarecum adoptată de Cypress și de soțul ei, și a aflat adevărul abia la treizeci de ani, continuă Portia. Până atunci rudele ei de sânge fie muriseră, fie nu mai erau de găsit, așa că nici n-a mai contat.

— Eram căsătorită și aveam trei copii când am aflat, zise Lettie. Nu prea puteam să plec de nebună pe urma unor rubedenii moarte, în plus, nici nu-mi păsa… nici acum nu-mi pasă. Am fost crescută de Tayberi. Clyde și Cypress au fost părinții mei. Am avut șase frați și surori. Părea să fi intrat în

defensivă și asta o enerva. Nu-i datora nicio explicație acestui străin, fie că-i era văr sau nu.

— Deci conform ipotezei tale, se pare că mama ar putea fi o Rinds din comitatul Ford, dar nu există nicio modalitate de a dovedi asta, spuse Portia.

— O, sunt sigur că-i o Rinds, rosti Charley, agățându-se disperat de asta. Bătu în documentele sale ca și cum ele ar fi conținut un adevăr incontestabil. Probabil că suntem veri de gradul al șaptelea sau al optulea.

— La fel ca toți negrii din nordul Mississippiului, zise Lettie, aproape în șoaptă.

Femeile se îndepărtară de lângă masă. Shirley, una dintre surorile ei, sosi cu ibricul de cafea și le umplu ceștile.

Charley nu păru speriat de turnura pe care o luaseră lucrurile și continuă să pălăvrăgească, iar conversația se îndepărtă de legăturile nesigure de sânge. Venise acolo după bani, și își făcuse bine temele. Munca sa de detectiv o adusese pe Lettie mai aproape de adevărații ei strămoși decât orice alte tentative de până atunci, însă pur și simplu nu existau suficiente dovezi palpabile care să pună lucrurile cap la cap. Erau în continuare prea multe lacune, prea multe întrebări ce nu aveau să-și găsească vreodată răspunsul.

Portia se retrase din prim-plan, preferând să asculte. Se săturase de diamantele lui și de felul său lunecos de-a fi, dar era fascinată de cercetările pe care le efectuase. Ea și Lucien, și acum și Lettie, marșau pe ipoteza nefondată că Lettie era înrudită cu acea ramură a familiei Rinds care deținuse cândva pământul pe care îl achiziționaseră Hubbarzii în 1930. Dacă reușeau să dovedească asta, ar fi putut să explice de ce făcuse Seth ceea ce făcuse. Sau poate nu. Probabil că nu ar fi făcut decât să ridice zeci de noi întrebări, care poate că i-ar fi făcut mai mult rău. Puteau fi admise în instanță aceste dovezi? Probabil că nu, credea Lucien, dar merita să le caute până la capăt.

— Unde este cel mai bun loc în care se servește prânzul? întrebă Charley cu îndrăzneală. Vreau să vă scot în oraș. Fac eu cinste.

Se vedea că era din Chicago! Negrii din Clanton rareori mâncau în oraș, și ideea de a face asta sâmbăta la prânz cu un asemenea tânăr fermecător, pe deasupra dispus să plătească și nota, era de-a dreptul irezistibilă. Căzură rapid de acord asupra locului – Claude's, cafeneaua cu patroni negri din piață. Jake mânca acolo în fiecare vineri și o dusese și pe Portia. Sâmbăta, Claude făcea cotlete de porc la grătar și locul era plin ochi.

Ultima oară când Lettie mersese într-un Cadillac nou-nouț fusese dimineața în care îl condusese pe Seth la birou, cu o zi înainte ca el să-și pună capăt zilelor. O făcuse să conducă și ea tremurase toată de emoție. Își aminti bine de asta pe când stătea în dreapta lui Charley. Cele trei fiice ale sale se afundaseră pe bancheta de piele din spate și admirau interiorul bine amenajat în timp ce se îndreptau către piață. Charley vorbea întruna, conducând încet pentru ca localnicii să-i admire mașina, și în câteva minute le spuse că voia să cumpere o firmă de pompe funebre extrem de profitabilă din South Side, Chicago. Portia se uită la Phedra, iar aceasta se uită la Clarice. Charley le surprinse în oglinda retrovizoare, dar nu se opri din vorbit.

Conform spuselor mamei sale, care avea acum 68 de ani, dar era sănătoasă tun și avea o memorie de elefant, ramura familiei Rinds din care făcea și ea parte locuia aproape de ceilalți, și la un moment dat reprezentase o comunitate măricică. Cu timpul însă, își luaseră și ei lumea în cap și porniseră spre nord, în căutarea unei slujbe și a unei vieți mai bune. După ce plecaseră din Mississippi, nu mai doriseră să se întoarcă niciodată. Cei din Chicago trimiteau bani acasă pentru a-i aduce la ei și pe cei rămași în urmă, și de-a lungul timpului membrii familiei Rinds fie plecaseră, fie muriseră.

Firma de pompe funebre ar fi fost o adevărată mină de aur.

Micul restaurant era aproape plin la amiază. Cu un șorț alb și curat ca lacrima, Claude lucra în față, în vreme ce sora lui deretica prin bucătărie. Nu aveau nevoie de meniuri. Câteodată se mai nota specialitatea zilei pe o mică tablă, dar de cele mai multe ori mâneai orice gătea sora. Claude servea

mâncarea, fluidiza traficul, se ocupa de casa de bani și în general conducea localul cu o mână de fier. De îndată ce Charley și femeile se așezară la locurile lor și comandară ceai cu gheață, Claude află că erau rude de sânge. Își dădu ochii peste cap; în ziua de azi toată lumea era înrudită cu Lettie.

Peste cincisprezece minute, Jake și Lucien intrară ca din întâmplare în local. Însă nu era așa. Portia îl sunase pe Lucien cu treizeci de minute în urmă, punându-l în gardă. Exista o oarecare șansă ca Charley să fie o legătură cu trecutul – cu misterul familiei Rinds –, și ea credea că Lucien ar fi vrut să-l cunoască. Se făcură prezentările, iar Claude îi plasă pe cei doi la o masă de lângă bucătărie.

În timp ce devora cotletele de porc și piureul, Charley continuă să facă reclamă avantajelor uluitoare ale afacerii mortuare dintr-un oraș cu „cinci milioane de suflete", deși femeile își cam pierduseră interesul. Fusese căsătorit, dar divorțase; avea doi copii care locuiau acum cu mama lor; mersese la colegiu. Încetul cu încetul, femeile obținură detaliile care le interesau, savurând din plin prânzul. Când ajunse plăcinta cu cremă de cocos, femeile îl ignorau complet, bârfind despre un dascăl care fugise cu soția altcuiva.

*

Spre sfârșitul după-amiezii, Portia sosi acasă la Lucien pentru prima oară. Vremea se stricase brusc, iar frigul și vântul nu le permiteau să stea pe verandă. Fu fascinată de întâlnirea cu Sallie, o femeie care rareori era văzută prin oraș, fiind totuși bine cunoscută. Situația ei locativă era condamnată sever atât de albi, cât și de negri, dar asta nu părea s-o deranjeze pe Sallie sau pe Lucien. După cum află Portia curând, nimic nu-l deranja cu adevărat pe Lucien, cel puțin nimic din gândurile și părerile altora. Turuia întruna despre nedreptăți, istorie sau problemele lumii, dar observațiile celorlalți îl lăsau complet rece.

Sallie era cu vreo zece ani mai mare decât Portia. Nu crescuse în Clanton și nimeni nu știa cu siguranță de unde se trăgeau ai ei. Portia descoperi că era o femeie politicoasă, amabilă și că nu avea nicio problemă cu prezența unei alte

negrese în casă. Lucien aprinsese focul în biroul său, și Sallie îi servi cu ciocolată fierbinte acolo. Lucien își turnă niște coniac în ceașca lui, însă Portia îl refuză. Gândul de a turna alcool într-una dintre băuturile ei preferate i se părea aproape bizară, însă Portia își dăduse de mult seama că Lucien nu văzuse încă o băutură ce nu putea fi îmbunătățită prin adăugarea câtorva stropi de tărie.

Cu Sallie în cameră și comentând din când în când, petrecură o oră actualizând arborele genealogic. Portia își notase câte ceva din ceea ce le spusese Charley: lucruri importante (nume și date) și mai puțin importante (morți și dispariții ale unor persoane neînrudite cu ei). Erau mai multe ramuri ale familiei Rinds în zona Chicago, și un alt grup în Gary. Charley pomenise de un văr îndepărtat pe nume Boaz, care locuia pe lângă Birmingham, dar nu avea datele lui de contact. Mai pomenise de un văr care se mutase în Texas. Și așa mai departe.

Cum stătea la foc într-o casă veche și distinsă, una cu o istorie bogată, bând ciocolată fierbinte făcută de altcineva și vorbind cu un pezevenghi notoriu precum Lucien Wilbanks, Portiei mai că nu-i venea să creadă că era aievea. Era egala lui. Trebuia să-și reamintească în mod constant asta, dar era adevărat pentru că așa o și trata Lucien. Existau șanse mari ca această răscolire a trecutului să nu fie decât o pierdere de vreme, dar căutarea era fascinantă. Lucien era obsedat de acest puzzle. Era convins că Seth Hubbard făcuse totul cu un motiv.

Și motivul nu era sexul sau tovărășia. Portia își abordase mama și, mai pe ocolite și cu toată încrederea, respectul și dragostea pe care le simțea pentru ea, îi pusese marea întrebare. Nu, zisese Lettie. Niciodată. Nici măcar nu fusese luată în considerare posibilitatea, cel puțin nu de către ea. Nici măcar nu discutaseră vreodată. Niciodată.

*

Randall Clapp băgă plicul într-o cutie de scrisori din fața oficiului poștal din centrul Oxfordului. Era un plic alb simplu, de mărime obișnuită, fără informații despre expeditor, și îi era

adresat lui Fritz Pickering, din Shreveport, Louisiana. Înăuntru se aflau două foi de hârtie – un exemplar complet al testamentului olograf al lui Irene Pickering și semnat de ea pe 11 martie 1980. Celălalt exemplar era închis în seif în biroul lui Wade Lanier. Originalul era în dosarul furat de la cabinetul de avocatură Freeman, aflat la două blocuri mai jos.

Planul era ca Fritz Pickering să primească scrisoarea anonimă, să observe ștampila poștei din Oxford, să o deschidă, să recunoască vechiul testament și să se întrebe cine ar fi putut să i-l trimită. Probabil că va suspecta ceva, dar nu avea să știe niciodată cu siguranță.

Era sâmbătă noapte, barurile studențești vuiau și poliția era mai îngrijorată de ceea ce se întâmpla acolo decât de o pătrundere prin efracție într-un mic cabinet de avocatură. Clapp rămase pe alee ca să țină de șase, iar Erby intră pe ușa din spate și în cinci minute puse la loc dosarul Pickering.

28.

În lunea de 20 februarie, judecătorul Atlee îi convocă pe toți cei implicați pentru un raport asupra progreselor făcute. Cum nu era o audiere oficială, încuie sala de judecată pentru a ține departe reporterii și publicul. Majoritatea celor implicați în litigiu erau prezenți: frații Hubbard pe de o parte, Lettie și Phedra de cealaltă, încă nu dăduseră de urma lui Ancil, deși judecătorul Atlee nu era încă dispus să îl declare mort.

Urcă la prezidiu în robă, salută morocănos și făcu prezența avocaților. Erau toți acolo. În curând deveni evident pentru toată lumea că judecătorul nu era în toane bune și că probabil se simțea rău. Cu o voce obosită, el zise:

— Domnilor, cazul acesta va ajunge în fața juriului peste șase săptămâni începând de azi. Am monitorizat desfășurarea audierii preliminare și nu văd niciun motiv pentru care să nu fim gata să purcedem pe 3 aprilie. Îmi scapă ceva? Există vreun motiv pentru amânarea procesului?

Toți clătinară din cap. Nu, domnule. Absolut niciun motiv. După cum observase Jake, era într-adevăr un caz ciudat, în care toți avocații doreau să înceapă cât mai repede procesul. Singurul care ar fi putut fi interesat să tragă de timp era Jake. El avea tot interesul să tărăgăneze lucrurile, fiind plătit cu 150 de dolari pe oră, însă judecătorul Atlee îi urmărea fiecare mișcare. Procesul cunoscut în mod oficial drept „În cazul legal al Averii lui Henry Seth Hubbard” se apropia de lovitura de start cu o viteză uimitoare.

— Și-acum, zise judecătorul, domnul Brigance are copii ale Primului inventar pentru dumneavoastră, ca să vă uitați pe ele. Așa cum v-am solicitat și în scris, tot ce veți citi acolo trebuie să rămână confidențial.

Portia începu să împartă exemplare celor din tabăra adversă.

— Am sigilat această secțiune a dosarului deoarece nimic bun nu are cum să iasă din răspândirea unui material atât de

sensibil. Dumneavoastră, ca avocați, și clienții dumneavoastră aveți dreptul să știți în ce constă averea, așa că aruncați o privire pe document.

Avocații înșfăcară copiile inventarului și răsfoiră documentul. Unii auziseră valoarea estimată, dar voiau să o vadă cu ochii lor, trecută negru pe alb. Peste douăzeci și patru de milioane. Le oferea un motiv întemeiat să lupte și mai abitir, validând ceea ce făceau.

Preț de câteva clipe se așternu o tăcere mormântală în sala de judecată, până ce procesară cu toții informația. Mai mulți bani decât ar fi putut spera să câștige oricare dintre ei în toată cariera. Apoi se auziră niște murmure și un chicotit stârnit de vreo glumă proastă.

— Acum mă voi adresa celor care contestă testamentul olograf, zise judecătorul Atlee. Urmărind audierea, se pare că ați plănui să contestați validitatea scrisului de mână. Ați listat doi experți în acest domeniu, și presupun că prezumtivii moștenitori vor trebui să angajeze și ei unul. M-am uitat la mostrele de scris, și anume la testament, la instrucțiunile pentru înmormântare, la scrisoarea pe care domnul Hubbard a lăsat-o pe masa din bucătăria lui și la cea pe care i-a adresat-o domnului Brigance, datată 1 octombrie. De asemenea, am văzut și celelalte mostre de scris ale lui depuse la dosar. Domnule Lanier, domnule Rush, chiar aveți de gând să susțineți că acest testament a fost scris de altcineva, și nu de Seth Hubbard? Tonul pe care rostise asta nu lăsa loc de îndoială asupra propriei păreri.

Rush și Lanier se ridicară încet, nefiind prea dornici să răspundă.

— Onorată instanță, încă mai dezbatem asupra acestei chestiuni, spuse Lanier.

— Ei bine, grăbiți-vă, rosti cu asprime judecătorul Atlee. Îmi irosiți timpul de pomană. Și un orb poate vedea că este scrisul lui de mână. Orice expert care va veni în sala asta de judecată și va susține contrariul va ajunge de râsul juriului și va fi disprețuit de instanță.

Acestea fiind spuse, chestiunea scrisului fu lămurită. Se

așezară. Lanier îi șopti asociatului său, Lester Chilcott:

— Ce altceva o mai fi hotărât deja?

Judecătorul Atlee se uită la Jake și mormăi:

— Domnule Brigance, s-a înregistrat vreun progres în căutarea lui Ancil Hubbard? Cinci procente din acest inventar reprezintă o sumă consistentă.

„Nu zău, domnule judecător?" îi veni lui Jake să spună când fu tulburat din gândurile sale.

— Nu chiar, onorată instanță. Căutarea nu a dat prea multe rezultate. Se pare că Ancil a început să folosească nume diferite cu mult timp în urmă. Nu am găsit nicio dovadă că ar fi murit, dar nici că ar mai fi în viață.

— Bine. Următorul punct de pe agendă se referă la alegerea juriului. Au trecut mai bine de opt ani de când am prezidat într-un proces cu juriu și trebuie să recunosc că mi-am cam ieșit din mână în această privință. Am vorbit cu judecătorii Noose și Handleford, dar și cu alții, așa că primesc sfaturi bune. Ei consideră că numărul potențialilor jurați nu ar trebui să depășească o sută. Domnilor?

Nicio reacție.

— Bun. Îi voi cere grefierei să scoată cât mai multe nume la întâmplare din listele electorale și vă voi pune la dispoziție lista cu două săptămâni înainte de proces, așa cum se obișnuiește. Vor exista și precauțiile și avertismentele standard cu privire la contactarea neautorizată a potențialilor jurați. Este un caz foarte important, domnilor, și uneori îmi vine să cred că toată lumea din acest comitat și-a format deja o opinie.

Jake se ridică și zise:

— În acest caz, onorată instanță, poate că ar trebui să luăm în considerare strămutarea procesului.

— Este dreptul dumneavoastră să solicitați asta, domnule Brigance. Momentan eu nu am primit nimic în scris.

— Nu am făcut-o încă. Îmi exprimam doar o părere. Dacă majoritatea potențialilor jurați cunosc deja cazul, atunci strămutarea procesului pare singura alternativă rămasă.

— Domnule Lanier, rosti judecătorul Atlee, uitându-se la

ceilalți avocați. Domnule Rush. Domnule Zeitler. Altcineva?

Wade Lanier se îndreptă de spate, frustrat.

— Niciun proces de contestare a unui testament nu a mai fost strămutat în Mississippi. Nici măcar unul. Am făcut cercetările de rigoare. Lester Chilcott scotocea deja prin servieta masivă. Și mi se pare ușor deplasat să declari că toată lumea din acest comitat și-a format deja o opinie înainte să prezentăm dovezile. Chilcott îi înmânã un dosar gros. Iată, domnule judecător, dacă doriți să aruncați o privire. Nici măcar un caz.

Jake fu impresionat de efortul de cercetare depus; judecătorul Atlee mai puțin.

— O să vă cred pe cuvânt, pentru moment, zise judecătorul. Voi studia cercetarea pe care ați întreprins-o mai târziu.

Jake nu luase în mod serios în calcul strămutarea procesului deoarece voia să rămână în sala lui de judecată, însă existau și avantaje dacă procesul s-ar fi desfășurat în alt comitat. Printre acestea: (1) posibilitatea unui număr mai mare de juraţi de culoare; (2) evitarea daunelor produse de Booker Sistrunk, de vorbăria lui, de incitarea lui la vrajbă rasială și de Rolls-Royce-ul său negru; (3) găsirea unor juraţi care să nu fi bârfit despre Lettie sau familia acesteia, despre problemele lor și despre noua lor casă închiriată în afara cartierelor mărginașe; și (4) alegerea unor juraţi care să nu fi speculat la nesfârșit despre Lettie și Seth Hubbard și despre ce fusese între ei de fapt. Jake, Lucien și, pe măsură ce treceau săptămânile, Portia dezbătuseră deja aceste chestiuni și acești factori. Însă oricât ar fi discutat pe marginea subiectului, rămânea o pierdere de timp. Judecătorul Atlee nu avea să accepte strămutarea cazului, și îi dăduse deja asta de înțeles lui Jake. Așa că Jake blufa, savurând disperarea cu care adversarii săi se grăbiseră să se opună.

— Domnule judecător, zise Jake, dacă dumneavoastră credeți că toată lumea din comitatul Ford și-a format deja o opinie, atunci voi depune o moțiune de strămutare a procesului.

— Am o idee mai bună, domnule Brigance, replică

judecătorul Atlee. Haideți să trimitem citațiile potențialilor jurați și să începem procesul de selecție. Ar trebui să ne dăm repede seama dacă ne pierdem timpul aici. Dacă vom constata că nu putem găsi un juriu imparțial, atunci vom muta procesul în altă parte. Sunt foarte multe tribunale în acest stat, cel puțin unul în fiecare comitat.

Jake se așeză, la fel ca Lanier și Stillman Rush. Judecătorul Atlee răsfoi niște hârtii, apoi se lansă într-o discuție despre depozițiile rămase. Cum avocații erau în toane bune, programarea nu le ridică mari probleme. Se stabili o conferință preliminară pentru 20 martie, cu două săptămâni înainte de proces.

Apoi ședința se încheie.

*

Se întruniră din nou peste cincisprezece minute, în biroul judecătorului Atlee din capătul holului. Doar avocații, fără clienți, asistenți, funcționari sau oricine altcineva. Doar avocații și judecătorul, care își dăduse jos roba și pufăia din pipă.

După ce se așezară, le zise:

— Domnilor, în următoarele câteva minute, vom avea măcar o discuție cu privire la soluționarea acestei chestiuni. Eu nu am nicio rezervă când vine vorba de proces; ba chiar, din multe puncte de vedere, îl aștept cu nerăbdare. Procesele cu jurați sunt o raritate pentru mine, și foarte rar mi se întâmplă să am de-a face cu o situație atât de fascinantă precum cea de față. Cu toate acestea, nu mi-aș respecta rolul de arbitru imparțial dacă nu aș explora toate posibilitățile prin care se poate obține un rezultat care să împace pe toată lumea, mai mult sau mai puțin. Sunt foarte mulți bani în joc, domnilor, ceea ce mă face să cred că există o cale de a împăca pe toată lumea. Urmă o pauză apăsătoare, în care el trase din pipă. Pot veni cu prima propunere?

De parcă avea nevoie de aprobare. Toți avocații încuviințară, cu precauție însă.

— Bun. Luați cele două sume mai mici, de 5%: dați partea care se cuvine bisericii; iar partea lui Ancil puneți-o într-un

fond până ne vom lămuri ulterior ce-i de făcut cu ea. Luați restul de 90% și împărțiți-l în trei: o treime lui Lettie Lang; una lui Herschel Hubbard; și una Ramonei Hubbard Dafoe. Presupunând că impozitul va urca până la 50%, asta înseamnă că fiecare dintre cei trei va obține cam 3,6 milioane. Mult mai puțin decât vrea fiecare, dar mult mai mult decât va primi fiecare dacă tabăra adversă iese câștigătoare. Ce părere aveți?

— Sunt sigur că biserica va accepta oferta, rosti Jake.

— Pe noi ne cam lasă în pom, onorată instanță, zise Zack Zeitler, avocatul copiilor lui Herschel.

— Și pe noi, făcu Joe Bradley Hunt, avocatul copiilor Ramonei.

— Evident, spuse judecătorul Atlee. Însă cred că putem afirma fără să greșim că totuși copiii nu vor rămâne cu buza umflată după o asemenea învoială. Părinții lor primesc o pleașcă; cu siguranță le va pica și lor ceva. Ați putea chiar stipula ca o parte din acei bani să fie păstrați într-un fond pentru copii. E doar o idee.

— Poate, zise Zeitler, întorcându-și privirea spre ceilalți avocați de parcă i-ar fi fost capul în joc.

— Interesant, murmură Wade Lanier. Cred că și clienții mei vor lua oferta în considerare.

— Și clientul meu la fel, rosti Stillman Rush.

Judecătorul rontăi coada pipei și se uită la Jake, care în acel moment fierbea din cauza ambuscadei în care fusese atras. Nu fusese avertizat dinainte asupra acestei întruniri ad-hoc pentru căderea la învoială, și în niciun caz nu știuse că vechiul său amic avea de gând să ofere și niște cifre. Judecătorul Atlee spuse:

— Jake?

— Aveți cu toții copii după scrisoarea pe care mi-a adresat-o Seth Hubbard când mi-a expediat ultimul său testament, spuse Jake. Dispozițiile sale sunt cât se poate de explicite. Dorințele lui în ceea ce-i privește pe copiii săi nu pot fi mai clare de-atât. Vă sugerez să recitiți scrisoarea și testamentul. Eu reprezint averea și am ordinele mele. Treaba mea este să apăr testamentul domnului Hubbard și să mă asigur că banii

nu ajung la copiii săi. Nu am de ales. Nu voi participa la niciun compromis sau învoială.

— Nu ar trebui să discuți asta și cu clienta ta? întrebă Stillman.

— Clienta mea este chiar averea, reprezentată de domnul Quince Lundy, administratorul ei.

— Mă referam la Lettie Lang.

— Eu nu o reprezint pe Lettie Lang. Avem aceleași interese – validarea testamentului olograf –, dar asta nu înseamnă că sunt avocatul ei. Le-am explicat asta tuturor cât se poate de clar, și mai ales ei. Fiind parte interesată, ea are dreptul să-și angajeze un avocat, ceea ce a și încercat la un moment dat, numai că domnul respectiv a ajuns la închisoare.

— Mie mi-e puțin dor de bătrânul Booker, rosti Wade Lanier, stârnind iarăși câteva râsete.

— Ce vreau să spun este că nu sunt avocatul ei, continuă Jake.

— Sigur, Jake, zise Stillman, tehnic vorbind, ai dreptate, dar momentan tu o poți influența mai mult decât oricine altcineva. Ce naiba, fiica ei este asistenta sau secretara ta, sau ce-o mai fi.

— Am mai mulți angajați.

— Jake, interveni Wade Lanier, doar nu vrei să spui că, dacă te-ai duce la Lettie și i-ai zice că poate primi peste trei milioane de dolari peste două luni, ba chiar peste două săptămâni, ea nu ar accepta târgul.

— Nu știu ce ar face. Este o femeie mândră care se simte disprețuită de comunitate. Vrea să-și obțină dreptatea la tribunal.

— Trei milioane de dolari ar putea să mai atenueze din disprețul ăla, rosti Lanier.

— Poate, dar eu nu voi participa la niciun compromis. Dacă instanța dorește asta, pot renunța la rolul meu de avocat al averii, dar câtă vreme sunt aici, nu sunt autorizat să cad la învoială.

Judecătorul Atlee își reaprinse pipa cu un chibrit și suflă fumul afară. Se rezemă pe coate și spuse:

— Domnilor, cred că are dreptate. Dacă acest testament se dovedește a fi valid, mai bine zis dacă juriul consideră că domnul Hubbard era în deplinătatea facultăților mintale și nu era influențat necorespunzător de nimeni, atunci nu avem de ales decât să-i respectăm dispozițiile. Este explicit. Copiii nu primesc nimic.

„Poate, se gândi Wade Lanier în sinea lui, dar voi nu știți ce știu eu. Voi n-ați văzut testamentul lui Irene Pickering. Voi nu știți că doamna Lettie Lang are antecedente când vine vorba de amestecul în chestiunile private ale angajatorilor ei. Și când juriul va auzi și va vedea asta, copiii lui Seth Hubbard o s-o ducă bine mersi."

*

Apărarea principială a testamentului clientului său, ca și credința nestrămutată a Iul Jake că procesul trebuie să se desfășoare în Clanton, în sala lui de judecată, fu zguduită din temelii de o tragedie care se petrecu ceva mai târziu în acea noapte, în timpul unei furtuni de zăpadă din apropierea orașului Lake Village, în partea de sud a comitatului Ford. Doi frați, Kyle și Bo Roston, se întorceau acasă după un meci de baschet. Kyle era coordonatorul de joc al echipei liceului din Clanton și era în ultimul an. Bo era rezervă și era în clasa a zecea. Un martor ocular, aflat în mașina din spatele lor, declară că șoferul, Kyle, circula cu precauție, fără să se grăbească, și că se adapta foarte bine la condițiile de circulație.

Un alt vehicul venise cu viteză de pe deal și începuse să derapeze. Martorul urmărise îngrozit ciocnirea iminentă. După estimările sale, Kyle conducea cu vreo 65 km/h; celălalt vehicul, o furgonetă veche, avea o viteză mult mai mare. Coliziunea frontală propulsase prin aer micuța Toyotă a fraților Roston, azvârlind-o într-un șanț. Furgonetă se învârtise nebunește pe câmp, iar resturile acoperiseră drumul. Martorul reuși să oprească la timp și să acorde primul ajutor.

Kyle murise pe loc. Bo fusese descarcerat de echipajul de intervenție și dus la spitalul din Clanton, unde intră imediat în operație. Traumatismele craniene erau grave, și băiatul se

zbătea între viață și moarte. Celălalt șofer fusese și el spitalizat, dar rănile sale nu erau grave. Alcoolemia sa era dublă față de limita legală. La intrarea în salonul său fu postat un polițist.

Celălalt șofer era Simeon Lang.

Ozzie îl sună pe Jake imediat după miezul nopții și îl trezi dintr-un somn adânc. Peste cincisprezece minute, Ozzie opri în fața casei și Jake se urcă repede în mașina șerifului. Străzile erau alunecoase din cauza poleiului, și Ozzie îi dădu cele mai recente informații pe drum. Cel de-al doilea băiat era încă în operație, dar situația era gravă. Din câte-și putea da seama Ozzie la acel moment, Simeon nu băuse într-o crâșmă locală. Conform spuselor lui Lettie, care era deja la spital, el nu mai dăduse pe-acasă de mai bine de-o săptămână. Ea credea că se întorcea dintr-un drum mai lung, deși nu avea deloc bani la el. Avea în schimb nasul spart, dar altfel era teafăr.

— Bețivii pleacă mereu pe picioarele lor din accidente de-astea crâncene, rosti Ozzie.

Le găsiră pe Lettie și pe Portia ascunzându-se la capătul unui culoar lung, nu departe de salonul lui Simeon. Plângeau amândouă, înnebunite de durere și imposibil de alinat. Jake rămase cu ele în vreme ce Ozzie se duse să verifice ceva. După câteva minute petrecute mai mult în tăcere, Lettie plecă să caute o toaletă. De îndată ce se îndepărtă, Portia zise:

— Acum zece ani, când aveam 14 ani și eram în clasa a noua, am implorat-o să îl părăsească. Pe atunci încă o bătea. Am văzut cu ochii mei. I-am spus: „Te rog, mamă, hai să fugim de el, să plecăm în altă parte”. S-ar putea să fi încercat, dar cred că i-a fost mereu frică de el. Și acum uite ce-a făcut! Ce-o să se aleagă de el, Jake? Își șterse lacrimile de pe obraji cu dosul palmei.

Jake îi spuse aproape șoptit:

— Nimic bun. Presupunând că vina îi aparține în exclusivitate, și ținând cont că era băut, îl așteaptă o inculpare pentru ucidere din culpă. Cel puțin un cap de acuzare.

— Și cât înseamnă asta?

— Între cinci și douăzeci și cinci de ani. Este la latitudinea

judecătorului.

— Și n-are nicio șansă de scăpare?

— Nu. Nu văd cum.

— Aleluia! În sfârșit o să lipsească mai multă vreme. Își duse mâinile la gură și oftă. Bieții băieți, repetă ea întruna.

Lumea continua să se strângă în sala de așteptare din corpul principal al spitalului. Ozzie vorbi cu Jeff și Evelyn Roston, părinții băieților, care erau mult prea șocați ca să poată îngăima ceva. Vorbi cu unul dintre unchi și-l asigură că Simeon Lang era reținut și că urma să fie transferat la închisoare în următoarele ore.

— Da, era băut, de fapt încă este. Condoleanțe.

— Scoate-l de-aici mai repede, rosti unchiul, făcând semn către un grup din apropiere.

Păreau genul de oameni de la țară, supărați și mânioși, crescuți cu pistoale și puști în casă și destul de tulburați încât să recurgă la soluții drastice. Mai veniră și alții. Familia Roston cultiva soia, creștea găini și era activă în parohia ei. Avea multe rude și mulți prieteni, și nu îl votase niciodată pe Ozzie.

Toți polițiștii din comitat veniră la spital până la ora două dimineața. La trei, îl scoaseră pe Simeon de-acolo pe furiș și îl duseră la închisoare. Ozzie îl anunță pe unchi.

Lettie și Portia folosiră aceeași ușă lăturalnică ca să iasă din spital. Jake le însoți până la mașină. Se întoarse în corpul central, evitând sala de așteptare, și îl găsi pe Ozzie vorbind cu doi dintre subalternii lui. Dumas Lee îi abordă, cu aparatul foto la gât, și polițiștii tăcură imediat.

— Hei, Jake, ai un minut la dispoziție? întrebă Dumas.

Jake ezită și se uită la Ozzie.

— Nu comentez nimic în mod oficial, apoi îl întrebă pe Dumas: Ce vrei?

— Vreau să-ți pun câteva întrebări.

Porniră unul lângă celălalt de-a lungul unui culoar.

— Poți confirma că este vorba de Simeon Lang? începu Dumas.

Nu avea niciun rost să nege asta, așa că Jake zise:

— Da.

— Și tu ești avocatul lui?

— Nu.

— Bine, dar are deja o acuzație pentru conducere în stare de ebrietate care așteaptă la tribunal de patru luni. Și tu ești trecut pe rol drept avocatul lui.

„Ai grijă”, își zise Jake în sinea lui. Trase aer în piept și simți cum

se strânge stomacul ghem.

— Am făcut asta ca o favoare, explică el.

— Nu-mi pasă de ce ai făcut-o. Numele tău apare pe rol ca fiind avocatul lui.

— Nu sunt avocatul lui, bine? N-am fost niciodată. Nu pot reprezenta în același timp averea lui Seth Hubbard și pe Simeon Lang, soțul uneia dintre beneficiare.

— Atunci de ce te-ai prezentat în instanță pe 19 octombrie ca să soliciți o amânare în cazul de conducere în stare de ebrietate?

— A fost o favoare. Nu sunt avocatul lui, bine, Dumas?

— De ce a fost amânat acel caz vreme de patru luni?

— Nu sunt eu judecătorul.

— Voi vorbi și cu el mai târziu, ripostă Dumas.

— Așa să faci. Nu mai am alte comentarii. Jake îi întoarse brusc spatele și plecă.

Dumas îl urmări, vorbind în continuare:

— Uite ce-i, Jake, mai bine vorbești cu mine pentru că lucrurile arată rău de tot.

Jake se răsuci din nou, oprindu-se în mijlocul culoarului, trase aer în piept ca să se calmeze și zise:

— Nu te grăbi să tragi vreo concluzie, Dumas. Nu m-am atins de cazul de conducere în stare de ebrietate pentru că nu sunt avocatul lui. Dacă-ți mai amintești, la vremea respectivă era reprezentat de măscăricii ăia din Memphis. Nu de mine. Deci, te rog să fii atent ce spui.

Dumas consemna totul la foc automat. Lui Jake îi venea să-l pocnească. Uită de toate când auzi țipete din celălalt capăt al clădirii.

Moartea lui Bo Roston fu înregistrată la ora 4.15 dimineața.

29.

Jake și Carla stăteau la masa din bucătărie, așteptând să fiarbă apa pentru cafea. Nu se făcuse nici cinci dimineață încă în acea miercuri de 22 februarie, o zi care avea să rămână fără îndoială una dintre cele mai triste și mai întunecate din istoria comitatului. Doi adolescenți – puști deștepți, elevi conștiincioși, sportivi, enoriași, băieți de gașcă dintr-o familie bună – uciși pe o șosea cu polei de către un bețiv. Vestea cumplită se răspândea ca fulgerul. Cafenelele aveau să fie pline ochi, toată lumea căutând să afle ultimele noutăți. Bisericile aveau să se deschidă pentru rugăciuni. Liceul din Clanton avea să fie cel mai groaznic loc în care te puteai afla. Bieții copii.

Carla turnă cafea și începură să vorbească apoi cu voce joasă ca să nu o trezească pe Hanna.

— Nu am deschis dosarul, zise Jake. Ozzie m-a sunat într-o luni, mi-a spus că Simeon a fost arestat sâmbătă dimineață și că trebuia să apară în instanță miercuri. Când s-a mai dezmeticit, Ozzie l-a dus acasă și pe drum i-a zis să renunțe la avocații din Memphis. I-am mulțumit lui Ozzie și am stabilit să ne întâlnim mai târziu. M-a sunat apoi și m-a întrebat dacă aș putea să mă prezint eu miercuri în instanță ca să poată continua procedurile. Ozzie credea că se putea folosi de acea acuzație ca să-l facă pe Simeon să-și revizuiască purtarea. M-am prezentat în instanță în acea miercuri, am întocmit actele necesare, am cerut o amânare pe care am și primit-o, și am uitat aproape complet de caz. La vremea respectivă, Simeon era încă reprezentat de Booker Sistrunk, și i-am zis lui Simeon la tribunal că nu îl pot ajuta cu această acuzație. Nu mi-a plăcut de tip; de fapt, mi s-a părut demn de dispreț.

— Ai luat în calcul vreun posibil conflict de interese? întrebă Carla.

— M-am gândit la asta. De fapt, chiar i-am pomenit de asta lui Ozzie. Adevărul este că nu exista niciun conflict de

interese. Eu sunt avocatul averii. Simeon nu este parte interesată în avere. Soția lui este; el însă nu.

— Nu-i tocmai clar, Jake.

— Nu, nu este, și nu ar fi trebuit să mă implic. A fost o mare greșeală. Trebuia să-mi urmez intuiția.

— Dar nimeni nu poate da vina pe tine pentru că Simeon a condus beat.

— Ba da, cum să nu. Dacă ar fi fost instrumentat așa cum trebuia cazul, până acum el ar fi fost condamnat și i s-ar fi luat permisul. Nu ar fi condus azi-noapte, cel puțin nu legal. Adevărul este că jumătate din negrii și țărănoii din comitatul ăsta nu au permis de conducere valabil.

— Au trecut doar patru luni, Jake. Cazurile astea durează și mai mult, nu?

— Uneori.

— Cum îl chema pe tipul ăla care ne-a pus țigla pe casă? Te-ai ocupat de cazul fiului lui, tot pentru conducere în stare de ebrietate, și a durat un an.

— Chuck Bennett. Nu voiam să ajungă puștiul la închisoare înainte să termine cu acoperișul nostru.

— Mă rog, ce vreau eu să spun este că aceste cazuri se pot lungi.

— Normal, însă lumea începe întotdeauna să arate cu degetul după o tragedie, să caute țapi ispășitori. Și cum eu sunt în tabăra familiei Lang, o să-mi primesc porţia. E atât de ușor să dai vina pe avocați… Și Ozzie o să aibă de tras. O să fie perceput drept șeriful negru care a încercat să-l protejeze pe unul de-al lui, și acum doi puști albi sunt morți. Consecințele ar putea fi devastatoare.

— Nu neapărat, Jake.

— Nu sunt deloc optimist.

— Cum va afecta asta contestarea testamentului?

Jake sorbi încet din cafea, uitându-se pe fereastră în întunericul din curtea din spate. Apoi rosti cu glas pierit:

— În mod cât se poate de grav. Luni bune de-acum încolo Simeon Lang va fi cea mai detestată persoană din acest comitat. Va merge în instanță, apoi va ajunge la închisoare.

Cu timpul, lumea va uita de el. Însă procesul nostru începe peste doar șase săptămâni. Numele Lang este toxic. Închipuiești cum o să fie să alegi un juriu în aceste condiții. Sorbi din nou din ceașcă, apoi se frecă la ochi. Lettie nu are de ales – trebuie să intenteze cât mai repede divorț. Trebuie să rupă orice legătură cu Simeon.

— Și oare o va face?

— De ce nu? Oricum el o să-și petreacă următorii 20-30 de ani la Parchman, unde-i este locul.

— Sunt sigură că familia Roston se va bucura să audă asta.

— Bieții oameni.

— Te vezi cu Lettie azi?

— Da, sunt sigur. O să-l sun pe Harry Rex la prima oră și o să încerc să aranjez o întâlnire. El va ști ce-i de făcut.

— O să apară în ediția de dimineață știrea?

— Nu, ziarul o să fie deja la chioșcuri peste o oră. Sunt sigur însă că Dumas o să-i acorde prima pagină săptămâna viitoare, cu fotografii ale vehiculelor distruse și cu cât mai mult sânge posibil. Și cred că de-abia așteaptă să mă toace și pe mine.

— Care-i cel mai rău lucru pe care îl poate spune despre tine, Jake?

— Păi, pentru început mă poate eticheta drept avocatul lui Simeon. Apoi mă poate defăima, insinuând că am tras de timp în cazul din octombrie și că, dacă nu aș fi făcut asta, instanța i-ar fi luat permisul de conducere lui Simeon și el nu ar mai fi putut urca la volan. Ceea ce înseamnă că băieții familiei Roston ar fi fost încă în viață.

— Nu poate face așa ceva. Sunt prea multe presupuneri.

— Ba poate și o va face.

— Atunci vorbește cu el. Trebuie să limitezi cât mai mult pagubele, Jake. Azi este miercuri, deci înmormântarea va avea loc probabil în weekend. Să aștepte până luni și să intenteze divorț. Cum se cheamă chestia aia de restricție?

— OTR – ordin temporar de restricție.

— Așa. Cere-i judecătorului să semneze un ordin din ăsta, astfel încât Simeon să nu se poată apropia de Lettie. Știu că-i

la închisoare, dar dacă ea solicită un OTR, o să dea mai bine în ochii lumii. O ruptură completă, fuge de individ ca dracu' de tămâie. Între timp, vorbește cu Dumas și asigură-te că prezintă lucrurile corect. Cercetează și tu un pic și arată-i că unele cazuri de conducere în stare de ebrietate durează mai mult de patru luni. Tu nici nu ai deschis și nu ai primit vreun bănuț pentru acest caz. Vezi dacă îl poți convinge pe Ozzie să ia o parte din responsabilitate asupra lui. Dacă-mi amintesc eu bine, ultima dată când a candidat a obținut vreo 70% din voturi. E blindat. Pe deasupra, chiar vrea ca Lettie să câștige procesul. Dacă ești atacat, pune-l pe Ozzie să-ți fie pavăză. El se descurcă.

Jake dădea din cap, zâmbitor. „Așa, așa, zi-le!"

— Uite ce-i, dragul meu, continuă ea, momentan ești în stare de șoc și ți-e frică. Dezbară-te de ea. Nu ai greșit cu nimic, deci nu poate da nimeni vina pe tine. Limitează pagubele, apoi îndreaptă povestea pe făgașul firesc.

— Pot să te angajez? Aș avea nevoie de tine la birou.

— Sunt prea scumpă pentru tine. La urma urmei, sunt învățătoare.

Hanna tuși. Carla se duse să vadă ce era cu ea.

*

Adevărata limitare a pagubelor începu o oră mai târziu, când Jake dădu buzna în Cafenea, gata să convingă pe toată lumea că nu era avocatul lui Simeon Lang și nici nu fusese vreodată. Multe zvonuri erau lansate acolo, la micul dejun. La duș, Jake decise să meargă direct la sursă.

Marshall Prather, îmbrăcat în uniformă, stătea în spatele unui morman de clătite, așteptând, după toate aparențele. Nu dormise toată noaptea și avea ochii, cârpiți, ca Jake. Profitând de pauza provocată de sosirea lui Jake, Marshall zise:

— Hei, Jake, te-am văzut la spital acum câteva ore. Era un efort deliberat de a porni tăvălugul, pentru că și Ozzie luase în calcul limitarea pagubelor.

— Da, este cumplit, spuse Jake pe un ton sumbru. Apoi ridică vocea și întrebă: L-ați băgat pe Lang la mititica?

— Da. Încă nu s-a trezit din beție.

— Ești avocatul lui, Jake? întrebă Ken Nugent de la trei mese mai încolo.

Nugent era șofer pe tirul de Pepsi și-și petrecea zilele transportând lăzi cu suc la magazinele de la țară. Dell spusese la un moment dat, când Nugent nu era de față, că nimeni nu răspândea bârfa mai abitir decât el.

— Nu, și nici n-am fost vreodată, răspunse Jake. Eu nu îl reprezint nici pe el, și nici pe nevastă-sa.

— Și-atunci ce dracu' cauți în cazul ăla? ripostă Nugent.

Dell îi turnă cafea lui Jake și-l lovi ușor cu fundul, așa cum făcea zi de zi.

— 'Neața, scumpule, șopti ea.

Jake îi zâmbi, apoi se uită din nou la Nugent. Toată lumea amuți și orice altă conversație încetă.

— Conform legii, explică Jake, eu îl reprezint de fapt pe domnul Seth Hubbard, care nu mai este printre noi, desigur, însă care m-a ales chiar înainte să moară drept avocat al averii sale. Treaba mea este să îi îndeplinesc ultimele dorințe, să-i prezint ultimul testament și să-i protejez averea. Contractul meu de reprezentare este cu administratorul averii, și doar atât. Nu cu Lettie Lang, și în niciun caz cu soțul ei. Să fiu sincer, nici nu-l sufăr pe tipul ăla. Nu uita că el i-a angajat pe măscăricii ăia din Memphis care au încercat să-mi sufle cazul.

Dell, loială ca întotdeauna, se băgă în discuție:

— Asta am încercat să le explic și eu. Îi puse mâncarea în față lui Jake.

— Și-atunci cine este avocatul lui? întrebă Nugent, fără să o ia în seamă.

— Habar n-am. Probabil că îi va desemna curtea unul. Mă îndoiesc că își poate permite un avocat.

— Cât o să-i dea, Jake? întrebă Roy Kern, un instalator care lucrase la fosta lor casă.

— Mult. Două capete de acuzare pentru omor din culpă, fiecare cu o pedeapsă de cinci până la douăzeci și cinci de ani. Nu știu cum o să decurgă lucrurile, dar judecătorul Noose este sever în cazurile astea. Nu m-aș mira să primească între douăzeci și treizeci de ani.

— De ce nu pedeapsa cu moartea? întrebă Nugent.

— Nu este un caz în care să se impună pedeapsa capitală deoarece…

— Pe dracu' nu el Au murit doi puști!

— Nu a existat nicio tentativă deliberată de a-i omorî, nu a fost nimic premeditat. E nevoie de mai mult pentru a cere pedeapsa capitală: crimă plus viol; crimă plus jaf; crimă plus răpire. Ăsta nu poate fi un caz capital.

Anunțul nu fu primit deloc bine de mulțime. Când se agita, trupa de la Cafenea semăna un pic cu o gloată pusă pe linșat, dar se potolea mereu după micul dejun. Jake turnă niște sos Tabasco peste mâncare și începu să-și ungă cu unt pâinea prăjită.

— Rostonii pot primi o parte din bani? întrebă Nugent.

Banii? De parcă averea lui Seth era acum disponibilă și vulnerabilă.

Jake lăsă jos furculița și se uită la Nugent. Își aminti că erau oamenii lui, clienții și prietenii lui, și că trebuia doar să-i liniștească. Nu înțelegeau dedesubturile legii și ale autentificărilor, și se temeau ca nu cumva să se producă o nedreptate.

— Nu, rosti Jake pe un ton amabil, în niciun caz. Vor trece luni bune, probabil chiar ani înainte ca banii domnului Hubbard să fie acordați cuiva, și momentan încă nu știm cine îi va primi. Procesul va lămuri situația, însă, oricare va fi verdictul, este clar că se va ajunge și la apel. Chiar dacă Lettie Lang va primi în cele din urmă toți banii, sau mai bine zis 90% din ei, soțul ei nu se va alege cu nicio lețcaie. Și oricum va fi închis deja. Rostonii nu vor avea dreptul să ridice vreo pretenție în fața lui Lettie.

Luă o gură de pâine și mestecă rapid. Voia să îndrepte discuția pe făgașul cel mai convenabil, nu să-și piardă timpul cu gura plină.

— Nu va ieși pe cauțiune, nu, Jake? întrebă Bill West.

— Mă îndoiesc. Se va stabili o cauțiune, dar probabil că va fi prea mare ca să-și permită să o plătească. Eu cred că va rămâne în închisoare până va pleda conform unei învoieli sau

până va ajunge la proces.

— Ce fel de apărare ar putea folosi?

Jake clătină din cap de parcă nu ar fi existat vreo posibilitate de apărare.

— Era beat și există un martor ocular, nu-i așa, Marshall?

— Da. Omul a văzut totul.

— Eu cred că se va cădea la învoială să pledeze vinovat și va primi o sentință lungă, continuă Jake.

— Nu are un băiat la pușcărie? întrebă Nugent.

— Ba da. Pe Marvis.

— Poate că o să stea cu băiatul lui, o să intre în aceeași gașcă, o să se distreze în toate felurile la Parchman, rosti Nugent, stârnind câteva râsete.

Jake râse și el, apoi se concentră asupra micului dejun. Se simțea ușurat că discuția se îndepărtase de la orice posibilă legătură ar fi avut el cu Simeon Lang.

Oamenii urmau să plece din Cafenea și să se ducă la serviciu, unde toată ziua aveau să vorbească doar despre tragedia familiei Roston, fălindu-se că știau mai multe decât ceilalți deoarece luaseră micul dejun împreună cu Jake, omul aflat în mijlocul lucrurilor. Urmau să-și asigure colegii de muncă și pe toți cei care voiau să-i asculte că amicul lor Jake nu era avocatul lui Simeon Lang, cel mai detestat om din comitatul Ford de la acel moment. Urmau să le alunge temerile și să le promită că pe Lang îl aștepta o pedeapsă lungă cu închisoarea.

Jake le zisese asta.

*

Lumina strălucitoare a soarelui de dimineață se strecura prin obloanele de lemn și cădea în rânduri albe și drepte pe masa lungă din sala de conferințe. Undeva în fundal un telefon suna întruna, dar nimeni nu era interesat să răspundă. Ușa din față era încuiată, și la fiecare sfert de oră se mai auzea un ciocănit. Discuții tensionate se porneau, creșteau în intensitate, apoi scădeau și într-un final încetau complet, deși erau atâtea de spus…

Harry Rex le prezentase strategiile intentării unui divorț. Îl

intentezi acum, în gura mare, făcând cât mai multe acuzații sordide pentru ca domnul Lang să pară exact ticălosul care era. Îl acuzi de adulter, de repetate rele tratamente, de abandon, beție, abuz, neacordare de sprijin material, totul la grămadă, pentru că această căsnicie era terminată, fie că Lettie voia sau nu să recunoască. Dă în el pentru că nu are cum să riposteze din închisoare, și oricum, de ce ți-ar păsa? Fă-o luni și asigură-te că Dumas Lee și toți ceilalți reporteri câtuși de puțin interesați primesc o copie a dosarului. Bagă și o cerere pentru ordin de restricție prin care să-l ții pe mocofan la distanță de Lettie, de copii și de nepoți pentru tot restul vieții lor. Aici nu-i vorba doar de încheierea unei căsnicii nereușite, ci și despre felul în care prezinți asta publicului. Harry Rex acceptă să preia el cazul.

Portia le zisese că primul telefon de amenințare venise la scurt timp după ora cinci dimineața. Răspunsese Phedra și după câteva secunde pusese calmă receptorul în furcă.

— Mi-a zis „cioară”, rostise ea înmărmurită. A zis că o să plătim pentru că i-am omorât pe băieții ăia.

Se panicaseră și se încuiaseră în casă. Portia găsise un revolver într-un șifonier și îl încărcase. Stinseseră luminile și se strânseseră cu toții în salon, supraveghind strada. Apoi telefonul sună iarăși. Și iarăși. Se rugaseră să vină mai repede zorii. Le spuse că mama ei avea să semneze actele de divorț, dar că după aceea trebuiau să se păzească de cei din clanul Lang. Frații și verii lui Simeon erau niște pungași notorii – ce să-i faci?, aceleași gene – și aveau să le facă necazuri. Și-așa nu-i dădeau pace lui Lettie, cerându-i bani, și dacă li se părea că rămân pe dinafară, puteau face vreo prostie.

Lucien avusese o noapte albă, însă venise și el și era cât se poate de lucid. Susținu de îndată că procesul legat de testament nu trebuia să se desfășoare în comitatul Ford. Jake nu avea de ales: trebuia să solicite strămutarea procesului, pe care Atlee probabil că avea să o respingă, dar măcar asta le oferea un argument solid la apel. De la bun început Lucien nu fusese prea optimist cu privire la șansele pe care le avea Jake să câștige în fața unui juriu și ajunsese de mult la convingerea

că baza de selecție fusese contaminată de Booker Sistrunk. Decizia nesăbuită a lui Lettie de a se muta la oraș, și încă într-o casă deținută cândva de o familie importantă de albi, nu îmbunătățise cu nimic felul cum era percepută de comunitate. Deja apăruseră resentimente și o grămadă de suspiciuni. Ea nu lucra și nu mai lucrase de la moartea lui Hubbard. Și acum asta. Acum purta cel mai detestat nume din comitat. Intentarea divorțului nici măcar nu mai era o simplă variantă – trebuia neapărat să o facă. Însă divorțul nu avea cum să se finalizeze înainte de începerea procesului, pe 3 aprilie. În testament ea apărea cu numele de Lang; acum purta același nume; și avea să fie tot o Lang și pe parcursul procesului. Dacă ar fi fost în locul lui Wade Lanier, el unul ar fi făcut juriul să-i urască pe toți Langii născuți vreodată.

— Iartă-mă, Portia, zise Lucien. Nu te supăra. Doar că așa vor sta lucrurile.

Ea înțelegea sau măcar încerca să înțeleagă. Era prea extenuată ca să mai spună ceva. Își lăsase mama și surorile în halate de baie, îngrămădite una în alta lângă șemineu, cu pistolul pe poliță, întrebându-se dacă să trimită copiii la școală și ce să le spună. Kirk, elev într-a zecea la liceul din Clanton, îi cunoștea pe cei doi băieți ai familiei Roston și jura că nu avea să mai calce vreodată pe la școală. Erau niște băieți foarte de treabă. Își ura tatăl. Îi distrusese viața. Voia să plece cât mai departe, ca Portia, să se înroleze în armată și să nu se mai întoarcă niciodată.

Jake și Harry Rex discutaseră despre diverse căi de amânare a procesului. Să tărăgăneze procedurile, să mai câștige niște timp, să-i ofere lui Harry Rex șansa de a obține finalizarea divorțului, să ofere sistemului prilejul de a se descotorosi de Simeon și de a-l trimite la închisoare și să lase comitatului o pauză între grozăvia momentului actual, cele două înmormântări și lupta pentru averea lui Seth Hubbard. Unde aveau să se afle cu toții peste șase luni? Lettie avea să fie divorțată; putea chiar să-și reia fostul nume. Lettie Tayber. Suna mult mai bine, deși Portia realiză că ea avea să rămână cu numele de Lang. Simeon avea să dispară din peisaj.

Sistrunk va fi uitat de toți. Era limpede că șansele pentru un proces corect aveau să fie mult mai mari peste șase luni. Adversarii lui aveau să obiecteze din toate puterile, și date fiind circumstanțele actuale, cum să nu o fi făcut?

Jake era cât de cât optimist că va putea purta o discuție cu judecătorul Atlee, poate într-o altă după-amiază de vineri, la un whisky pe veranda casei, și după ce lucrurile se mai destindeau puțin, ar fi putut aborda ideea unei amânări sau a unei strămutări a procesului. Merita încercat. Partea proastă era că risca să îl înfurie pe judecător cu o asemenea tentativă fățișă de influențare, dar oare ar fi făcut judecătorul altceva decât să-i spună lui Jake să tacă din gură? Nu, în niciun caz după câteva păhărele de whisky. Chiar dacă nu-i plăcea unde ducea discuția, nu avea să îl pedepsească prea aspru pe Jake. Poate că avea să-l dojenească, dar nimic mai mult.

Stați să mai treacă puțin timp, zise Jake. Stați să se mai domolească furia, groaza și tristețea. Urmau să intenteze divorțul luni, și peste o săptămână și ceva Jake avea să îl abordeze pe judecătorul Atlee.

Quince Lundy sosi pentru una din cele două vizite săptămânale, îi găsi în sala de conferințe, strânși în jurul mesei, mohorâți, tăcuți, înfrânți, aproape jelind în vreme ce se uitau pe pereți și contemplau viitorul sumbru. Auzise știrea la postul de radio local în timp ce venea din Smithfield. Voia să întrebe ce consecințe va avea acea tragedie asupra procesului, dar după ce petrecu câteva clipe în sala de conferințe, își dădu seama că procesul intrase într-un mare impas.

*

Willie Hastings era unul dintre ei patru polițiști de culoare din subordinea lui Ozzie. Avea o verișoară pe nume Gwen Hailey, soția lui Carl Lee, mama Tonyei, care acum avea 13 ani și era bine. Ciocăni la ușa din față a casei Sappington și așteptă până ce auzi sunet de pași apropiindu-se. Într-un final, ușa se crăpă ușor și Lettie se uită prin deschizătură.

— ’Neața, doamnă Lang, zise Willie. M-a trimis șeriful Walls.

Ușa se deschise mai larg și ea zâmbi ușor.

— Tu ești, Willie? făcu ea. Vrei să intri?

El intră și găsi copiii în salon, uitându-se la televizor și evident lipsind de la școală. O urmă pe Lettie în bucătărie, unde Phedra îi făcu o ceașcă de cafea. Pălăvrăgi cu femeile, își notă câte ceva despre telefoanele de amenințare, observă că receptorul nu mai era în furcă acum și spuse că avea de gând să mai zăbovească pe-acolo o vreme. Parcase pe alee și urma să stea acolo în caz că aveau nevoie de el și ca să-și facă simțită prezența. Șeriful Walls le transmitea toate cele bune. Simeon era singur în celulă, destul de boțit și încă dormea ca să-și revină din beție. Hastings nu-i știa pe Rostoni și nu vorbise cu ei, dar auzise că erau acasă, înconjurați de rude și de prieteni. Lettie îi înmână o scrisoare pe care o redactase în zorii zilei și îl rugă să se asigure că va ajunge la familia Roston.

— E doar încercarea noastră de a spune cât de rău ne pare.

Willie promise să le-o ducă până la amiază.

Îi umplură din nou ceașca și el ieși afară. Temperatura era încă sub zero grade, însă radiatorul din mașina lui de poliție funcționa cum trebuie. Rămase acolo toată dimineața, sorbind din cafea, cu ochii pe stradă, dar fără să vadă nimic ieșit din comun, și încercând să rămână treaz.

*

Ediția de știri matinale de la postul din Tupelo prezentă povestea la ora șapte. Stillman Rush era la duș, așa că nu o auzi, însă fu anunțat de asociatul său. Începură să se dea telefoane; să se verifice detalii; și peste o oră Stillman îl sună pe Wade Lanier în Jackson cu știrea tragică, dar promițătoare totodată. Era ca un trăsnet. Chiar dacă jurații din comitatul Ford nu aveau să aibă ocazia de a-l judeca pe Simeon Lang, soția lui tocmai devenise o țintă ușoară.

30.

Joi dimineață, Simeon Lang fu trezit, hrănit, încătușat, scos din celulă și escortat într-o odaie mică din capătul holului, unde îl aștepta un necunoscut. Se așeză pe un scaun pliant, cu cătușele încă la mâini și îl auzi pe străin spunând:

— Mă numesc Arthur Welch și sunt un avocat din Clarksdale, care-i undeva în Deltă.

— Știu unde este Clarksdale, rosti Simeon. Avea un bandaj mare pe nas. Ochiul stâng îi era închis, prins la margini cu copci.

— Bun, făcu Welch. Sunt aici ca să te reprezint deoarece nimeni altcineva nu vrea să-ți preia cazul. Vei avea o primă înfățișare în instanță și o audiere pentru stabilirea cauțiunii în această dimineață, la ora nouă, și vei avea nevoie de un avocat.

— Și tu ce cauți aici?

— M-a rugat un prieten să vin, bine? Asta-i tot ce trebuie să știi. Ai nevoie de un avocat în acest moment și eu sunt singurul om de pe lumea asta dispus să stea alături de tine.

Simeon dădu încet din cap.

La 8.30, fu transferat la tribunal și dus pe scara din spate până în sala principală de judecată, unde intră în domeniul temporar al distinsului Percy Bullard, judecător al Curții Comitatului. Sala lui de judecată se afla în capătul holului și era destul de mică, așa că prefera să folosească sala cea mare când era liberă, ceea ce se întâmpla cam în jumătate din situații. Își petrecuse cea mai mare parte din cei șaisprezece ani ca judecător ocupându-se de dispute civile minore și de infracțiuni mărunte, însă din când în când era pus să judece câte un caz mai grav. Cum comitatul era în doliu și tensiunea plutea în aer, hotărâse să îl convoace pe Lang și să-l scuture bine, pentru ca lumea să vadă că rotițele justiției se învârteau.

Vorba zburase repede și în sala de judecată erau și spectatori. La ora nouă fix, Simeon fu condus înăuntru, și toți

cei prezenți puteau jura că nu mai văzuseră în viața lor pe cineva arătând mai vinovat decât el. Fața lui era stâlcită rău. Salopeta portocalie de deținut îi era prea largă și pătată cu sânge. Avea mâinile legate la spate, iar aprozii nu se grăbiră să-l descătușeze.

Judecătorul Bullard se uită la el și zise:

— Cauza Statul împotriva Simeon Lang. Veniți aici. Îi indică un loc în fața prezidiului.

Simeon se duse repede acolo, uitându-se agitat împrejur de parcă ar fi putut fi împușcat pe la spate. Arthur Welch stătea lângă el, reușind totuși cumva să păstreze o anumită distanță.

— Dumneavoastră sunteți Simeon Lang? întrebă judecătorul Bullard.

Simeon dădu din cap.

— Vorbiți!

— Eu sunt.

— Vă mulțumesc. Și dumneavoastră cine sunteți?

— Onorată instanță, numele meu este Arthur Welch și practic avocatura în Clarksdale. Sunt aici pentru a-l reprezenta pe domnul Lang.

Bullard îl privi ca și cum ar fi vrut să spună „la ce bun?”, însă nu făcu decât să-l întrebe pe Simeon:

— Domnule Lang, domnul Welch este avocatul dumneavoastră?

— Da.

— Bine. Și-acum, domnule Lang, există două capete de acuzare pentru ucidere din culpă împotriva dumneavoastră și unul pentru conducere sub influența alcoolului. Cum pledați?

— Nevinovat.

— Nici nu mă mir. Voi stabili o audiere preliminară peste vreo treizeci de zile. Domnule Welch, veți fi anunțat de grefiera mea. Presupun că doriți să discutăm despre cauțiune.

Welch rosti automat, de parcă ar fi citit replici de pe o foaie:

— Da, onorată instanță, am dori să solicităm o cauțiune rezonabilă la acest moment. Domnul Lang este căsătorit și are familia aici, în comitat, și a locuit aici toată viața. Nu există

riscul să fugă și m-a asigurat, și vă va asigura și pe dumneavoastră, că se va prezenta mereu în instanță când va fi necesar.

— Vă mulțumesc. Cauțiunea va fi de două milioane de dolari, câte un milion pentru fiecare cap de acuzare pentru ucidere din culpă. Mai e ceva, domnule Welch?

— Nu, onorată instanță.

— Bine. Domnule Lang, veți rămâne în custodia șerifului din comitatul Ford până ce veți plăti cauțiunea sau până veți fi chemat în fața acestei instanțe. Lovi ușor cu ciocănelul și îi făcu cu ochiul lui Welch.

Simeon fu încătușat din nou și scos din sala de judecată. Welch îl urmă, iar afară, sub terasa din spate, exact în locul în care inculpații în cazuri penale erau mereu fotografiați când prezentau cât de cât un interes, Dumas Lee începu să apese pe buton și să-i facă o sumedenie de poze lui Lang și avocatului său. Mai târziu sporovăi cu Welch, care nu avea foarte multe chestii de declarat, dar măcar era dispus să vorbească. Fu cât se poate de vag în ceea ce privea implicarea sa într-un caz petrecut la două ore distanță de casă.

Welch fusese trezit din somn în acea dimineață, la ora cinci, de un telefon plin de înjurături din partea lui Harry Rex Vonner, fostul său coleg de cameră de la Drept. Welch se ocupase de două dintre divorțurile lui Harry Rex, iar Harry Rex se ocupase de două de-ale lui Welch, și aveau atâtea datorii și favoruri unul la altul, încât păstrarea evidenței era de-a dreptul imposibilă. Harry Rex avea nevoie urgentă de el în Clanton, și Welch bătuse drumul până aici, blestemând întruna vreme de două ore. Nu avea de gând să-l reprezinte pe Simeon Lang după inculparea acestuia, lăsând baltă cazul după vreo lună sau două.

Așa cum îi explică Harry Rex, în cel mai pitoresc și vulgar limbaj posibil, era important ca oamenii din partea locului să vadă și să înțeleagă că Simeon Lang nu era reprezentat de Jake Brigance, ci mai degrabă de un ticălos de care nu mai auziseră niciodată.

Welch înțelegea perfect. Era încă un exemplu clar de lecție

pe care nu o învățai la Drept.

*

Era vineri după-amiază, vremea era rece și umedă, iar Jake trecea prin ritualul săptămânal care presupunea încheierea unor conturi de pe acea săptămână, pentru ca acestea să nu-i strice lunea. Printre regulile sale nescrise, dar extrem de importante, se număra și cea care-i cerea să-i sune înapoi pe toți cei care încercaseră să-l contacteze, și asta până vineri la prânz. Prefera să evite majoritatea apelurilor, dar nu putea să facă asta la nesfârșit. Era ușor să le amâne. De obicei de pe o zi pe alta, însă nu voia să le lase și peste weekend. O altă regulă îi interzicea să preia cazuri mărunte pentru care ar fi primit puțini bani (sau deloc) și care i-ar fi transformat clienții nesuferiți în oameni numai buni de strâns de gât. Însă, ca orice avocat, mai accepta ocazional cazul vreunui ratat a cărui mamă îi fusese învățătoare lui Jake, sau al cărui unchi îl cunoscuse pe taică-său, sau al vreunei văduve sărmane de la biserica lui, care nu-și permitea un avocat, dar nici nu putea trăi fără unul. În mod invariabil, aceste chestiuni se transformau în „dosare puturoase", cele care deveneau tot mai scârboase cu cât stăteau mai mult într-un colț, neatinse. Toți avocații aveau așa ceva. Toți avocații le urau. Toți avocații jurau să nu mai ia niciodată un asemenea caz; aproape că le puteai simți duhoarea din momentul în care clientul îți intra prima oară pe ușă.

Libertatea ar fi însemnat pentru Jake un birou fără dosare puturoase, și continua să abordeze fiecare nou an cu determinare sporită de a-i refuza pe ratați. Cu ani în urmă, Lucien îi repetase întruna: „Nu cazurile pe care le iei te definesc, ci cele pe care *nu* le iei". E destul să spui nu. Cu toate acestea, sertarul său cu dosare puturoase era deprimant de plin, și în fiecare după-amiază de vineri se holba la ele și se blestema.

Fără să ciocănească, Portia intră în birou, cât se poate de supărată. Se ținea de piept de parcă nu ar fi putut să respire.

— A venit un om, rosti ea, aproape în șoaptă, deoarece nu putea vorbi mai tare.

— Te simți bine? întrebă el, azvârlind din nou deoparte un dosar puturos.

Ea scutură viguros din cap.

— Nu. Este domnul Roston. Tatăl băieților.

— Poftim? făcu Jake, sărind în picioare.

Ea continua să-și apese pieptul.

— Vrea să te vadă.

— De ce?

— Te rog, Jake, nu-i spune cine sunt.

Se priviră o secundă, fără ca vreunul din ei să aibă habar ce se petrecea.

— Bine, bine. Du-l în sala de conferințe. Vin și eu într-un minut.

Jeff Roston nu era cu mult mai în vârstă decât Jake, dar noile împrejurări îl făceau să pară un om foarte bătrân. Stătea cu mâinile împreunate și cu umerii căzuți, ca și cum ar fi purtat o imensă povară pe ei. Purta pantaloni kaki, foarte apretați și un sacou de marinar, semănând mai degrabă cu un băiat de la școala pregătitoare decât cu un om care cultiva soia. De asemenea, avea chipul unui tată prins într-un coșmar de neimaginat. Se ridică în picioare și dădu mâna cu Jake, iar acesta zise:

— Sincere condoleanțe, domnule Roston.

— Mulțumesc. Hai să ne spunem Jeff și Jake, bine?

— Sigur. Jake se așeză lângă el la masă și se uitară unul la celălalt. După o pauză stingheră, Jake spuse: Nu-mi pot închipui prin ce treci.

— Nu, nu poți, replică bărbatul încet, fiecare cuvânt fiind încărcat de amărăciune. Nici eu nu pot. Mi se pare că suntem ca niște somnambuli, facem totul mecanic, încercăm să supraviețuim de la o oră la alta. Ne rugăm ca timpul să treacă mai repede. Ne rugăm ca zilele să se preschimbe în săptămâni, apoi în luni și, poate într-o bună zi, peste ani și ani, coșmarul se va sfârși și noi vom reuși să trăim cu durerea și cu mâhnirea. Însă totodată știm că asta nu se va întâmpla niciodată. Nu ar trebui niciodată să-ți îngropi copiii, Jake. Pur și simplu nu este ordinea firească a lucrurilor.

Jake încuviință din cap, neputând să spună nimic inteligent, prin care să-l consoleze sau să-l ajute. Ce poți să-i spui unui tată ai cărui fii stau întinși în sicrie, așteptând să fie înmormântați?

— Nici nu pot să concep, rosti Jake. Reacția lui inițială fusese să-l întrebe ce vrea oare, și acum, după atâtea minute, Jake încă se întreba asta. Slujba este mâine, spuse el după o pauză lungă și apăsătoare.

— Într-adevăr. Alt coșmar. Ochii lui Jeff erau roșii și istoviți, dovadă că nu mai dormise de câteva zile. Nu putea să se uite în ochii lui Jake, alegând să își fixeze genunchii cu privirea. Își frângea mâinile de parcă ar fi meditat la ceva. Într-un final zise: Am primit un bilet foarte cumsecade din partea lui Lettie Lang. Ne-a fost adus personal de către șeriful Walls, care a fost extraordinar, trebuie să recunosc. El mi-a zis că voi doi sunteți prieteni.

Jake încuviință, dar nu scoase nicio vorbă.

— Biletul pare scris din inimă, continuă Jeff, și transmite amărăciunea și vinovăția pe care o simte familia ei. A însemnat mult pentru mine și Evelyn. Se vede că Lettie este o creștină cumsecade, oripilată de ce-a făcut soțul ei. Poți să-i mulțumești din partea noastră?

— Desigur.

Omul își întoarse din nou privirea la genunchi, frângându-și mâinile și respirând încet, de parcă l-ar fi durut până și asta, apoi zise:

— Aș vrea să le mai transmiți ceva, Jake, dacă nu te superi, ceva ce-aș vrea să ajungă la urechile lui Lettie, ale familiei ei, chiar și ale soțului ei.

Sigur. Orice. Ce n-ar fi făcut Jake pentru un tată atât de îndurerat?

— Ești creștin, Jake?

— Da. În unele momente mai mult decât în altele, dar mă străduiesc.

— Mă gândeam eu. În capitolul 6 din Evanghelia lui Luca, Isus ne învață cât de important este să iertăm. Știe că suntem oameni și că tendința noastră naturală este să căutăm

răzbunare, să ripostăm și să-i condamnăm pe cei care ne fac rău, dar asta-i o greșeală. Ar trebui să iertăm întotdeauna. Așa că vreau să le spui lui Lettie, familiei ei și mai ales soțului ei că eu și Evelyn îl iertăm pe Simeon pentru ce a făcut. Ne-am rugat pentru asta. Am petrecut mult timp cu pastorul nostru. Și nu putem să trăim tot restul vieții plini de ură și resentimente. Îl iertăm, Jake. Poți să le transmiți asta?

Jake era prea uluit ca să mai răspundă. Era conștient că rămăsese cu gura căscată și că îl privea pe Jeff Roston cu neîncredere, dar vreme de câteva secunde nu avu nicio reacție. Cum Dumnezeu puteai să ierți un bețiv care ți-a omorât fiii cu nici 72 de ore în urmă? Se gândi la Hanna și la imaginea aproape de neconceput a ei într-un sicriu. El unul ar fi cerut răzbunare și sânge.

Într-un final, izbuti să dea din cap. Da, le voi transmite.

— Când îi vom îngropa pe Kyle și pe Bo mâine, când ne vom lua rămas-bun, o vom face cu dragoste și iertare în suflet, zise Roston. Nu-i loc de ură aici, Jake.

Jake înghiți în sec și spuse:

— Fata aia de acolo este fiica lui Lettie. Fiica lui Simeon. Lucrează pentru mine. Poți să-i spui chiar tu, dacă vrei.

Fără să scoată o vorbă, Jeff Roston se ridică și se duse la ușă. O deschise și, cu Jake în urma lui, intră la recepție și o privi pe Portia.

— Deci, ești fiica lui Simeon Lang, zise el, aproape tresărind.

Ea se ridică încet și se întoarse cu fața spre el.

— Da, domnule.

— Mama ta mi-a trimis un bilet foarte cumsecade. Te rog să-i mulțumești.

— Așa voi face, rosti ea agitată.

— Și te rog să-i spui tatălui tău că eu și soția mea, Evelyn, îl iertăm pentru ce s-a întâmplat.

Portia își duse mâna dreaptă la gură, cu ochii în lacrimi. Roston se duse lângă ea și o îmbrățișă cu blândețe. Apoi se trase îndărăt, zise „îl iertăm”, și ieși pe ușa din față fără alte cuvinte.

Se uitară lung la ușă mult timp după ce bărbatul plecase. Erau copleșiți și nu-și găseau cuvintele. În cele din urmă, Jake spuse:

— Hai să încuiem și să mergem acasă.

31.

Efortul de validare a testamentului olograf al lui Seth Hubbard primi o nouă lovitură duminică dimineață, deși Jake și prezumtivii moștenitori nu aveau de unde să știe asta. Randall Clapp dădea târcoale prin orașul Diliwyn, în sudul extrem al Georgiei, la vreo zece kilometri de granița cu Florida, când găsi în sfârșit o negresă pe care o căuta de o săptămână. Numele ei era Julina Kidd, în vârstă de 39 de ani, o mamă divorțată, cu doi copii.

Cu cinci ani în urmă, Julina lucrase într-o fabrică mare de mobilă de lângă Thomasville, Georgia. Pe statul de plată apărea ca funcționară, câștiga 15 000 de dolari pe an și fu surprinsă să audă într-o bună zi că firma fusese cumpărată de o corporație misterioasă, cu sediul în Alabama. La scurtă vreme după aceea apăru și noul proprietar, un anume domn Hubbard.

O lună mai târziu, Julina fu concediată. Asta se întâmpla la o săptămână după ce depusese o plângere de hărțuire sexuală la Biroul de Combatere a Discriminării la Locul de Muncă. Plângerea fu respinsă la trei săptămâni de la depunere. Avocatul ei din Valdosta nu dorise să discute cazul cu Clapp, susținând că nu mai păstrase legătura cu Julina și că nu avea habar pe unde se afla ea.

Clapp o găsi într-o casă subvenționată, unde locuia împreună cu cei doi copii adolescenți și cu o soră mai mică, lucrând cu jumătate de normă pentru un intermediar de produse petroliere. La început ea nu păruse prea interesată să discute cu un alb pe care nu-l cunoștea. Însă Clapp cu asta se ocupa și știa cum să obțină informații. Îi oferi 200 de dolari, bani gheață, plus un prânz, dacă îi acorda o oră din timpul ei și răspundea franc la întrebările sale. Se întâlniră la un popas pentru camioane și comandară specialitatea casei, pui la cuptor. Clapp, un rasist care nu fusese niciodată ispitit să se țină după coada vreunei negrese, se străduia să-și țină

gândurile în frâu. Tipa arăta grozav – piele frumoasă, de un negru deschis, ochi căprui și pătrunzători, pomeți proeminenți, de africană, dantură perfectă și surâs seducător. Părea rezervată din fire și ridica permanent din sprâncene, ca și cum fiecare cuvânt pe care-l rostea el îi trezea suspiciunea.

El nu îi dezvălui foarte multe, cel puțin nu la început. Îi zise că era implicat într-un litigiu cu Seth Hubbard și că aflase că ei doi aveau ceva de împărțit. Da, săpa după detalii picante.

Iar ea le avea. Seth se dăduse la ea ca un marinar de 18 ani venit în permisie. La vremea respectivă, ea avea 34 de ani și se afla în ultimă fază a unui divorț urât. Era vulnerabilă și îngrozită de ce ar fi putut să-i rezerve viitorul. Nu o interesa deloc un alb bătrân de 66 de ani, care duhnea ca o scrumieră, indiferent câte companii ar fi deținut. Însă omul era insistent și-și petrecea foarte mult timp la fabrica din Thomasville. Îi acordă o mărire substanțială de salariu și o mută mai aproape de biroul lui. Își concedie vechea secretară și o numi pe Julina „asistentă executivă”. Ea nici nu știa să bată la mașină.

El avea două fabrici de mobilă în Mexic și trebuia să le viziteze. Aranjă ca Julina să primească pașaport și o întrebă dacă voia să-l însoțească. Ea o luase mai degrabă ca pe un ordin decât ca pe o invitație. Însă cum nu mai ieșise niciodată din țară, era ușor intrigată de posibilitatea de a vedea lumea, chiar dacă știa că trebuia să facă niște concesii pentru asta.

— Nu cred că Seth a fost primul alb care s-a ținut după tine, rosti Clapp.

Ea surâse ușor, dădu din cap și zise:

— Nu. Se mai întâmplă.

Din nou Clapp fu nevoit să-și țină în frâu gândurile. De ce era încă singură? Și de ce locuia într-un apartament subvenționat de stat? Orice femeie, fie ea albă sau neagră, cu silueta și înfățișarea ei ar fi putut să se folosească de asta ca să ducă o viață mult mai bună.

Prima ei călătorie cu avionul fu spre Ciudad de Mexico. Se cazaseră într-un hotel luxos – în camere alăturate. Ciocănitul la ușă, de care se temea atât de mult, se auzi chiar în acea

noapte, și ea îi deschise. Mai apoi, întinsă în pat lângă el, se simțise dezgustată de ceea ce făcuse. Sex pentru bani. În acel moment, nu era cu nimic mai presus de o prostituată. Nu spuse nimic însă, și a doua zi, de îndată ce el plecă, se urcă într-un taxi și se duse la aeroport. Când se întoarse el peste o săptămână, o concedie pe loc și puse să fie scoasă din clădire sub escortă. Ea își angajă un avocat care depuse o plângere de hărțuire sexuală la adresa lui Seth, al cărui avocat fu îngrozit la aflarea faptelor. Cedară repede și cerură să cadă la învoială. După ce se târguiră un pic, Seth fu de acord să plătească suma de 125 000 de dolari într-o înțelegere confidențială. Avocatul ei își oprise 25 000 de dolari, iar ea rămăsese cu restul. În mod normal nu avea voie să dezvăluie nimănui asta, dar trecuseră cinci ani, la urma urmei.

— Nu-ți face griji, Seth a murit, zise Clapp, apoi îi dezvălui și restul poveștii. Ea îl ascultă, mestecând puiul ațos și dându-l pe gât cu niște ceai cu gheață și zahăr. Nu simțise nimic pentru Seth și nici nu pretindea că ar fi simțit vreodată. Uitase practic de bătrân.

— Ți-a spus vreodată că preferă negresele?

— A zis că nu discriminează, rosti ea, ceva mai încet. A zis că nu eram prima negresă pentru el.

— Când ți-a zis asta?

— Imediat după, mă-nțelegi? Nu am de gând să fiu implicată într-un proces.

— Nici n-am spus că vei fi, încercă Clapp să o liniștească, dar ea păru și mai precaută. Clapp știa că dăduse peste ceva extrem de important, însă nu-și pierdu sângele-rece. Dar sunt sigur că avocații ar fi dispuși să plătească pentru mărturia ta.

— Este legal?

— Sigur că este legal. Avocații plătesc pentru mărturii tot timpul. Experții îi costă o adevărată avere. Unde mai pui că îți acoperă biletul de avion și celelalte cheltuieli.

— Cât anume?

— Nu știu, dar putem discuta mai încolo despre asta. Pot să abordez un subiect ceva mai… delicat?

— De ce nu? Ce mai contează acum?

— Când ai fost cu Seth, cum a fost el, dacă mă-nțelegi? Avea 66 de ani pe atunci și a angajat-o pe menajera asta de culoare vreo doi ani mai târziu. Asta se întâmpla cu mult înainte să se îmbolnăvească. Moșul pare să fi fost cam neastâmpărat, în ciuda vârstei.

— A fost în regulă. Adică pentru un bărbat de vârsta lui, n-a fost rău. Rostise cuvintele de parcă ar fi avut mulți bărbați la viața ei și de toate vârstele. Mi-a lăsat impresia că ar fi vrut să ne închidem în cameră și să ne-o tragem o săptămână întreagă. Ceea ce este remarcabil pentru un bătrân, fie el alb sau negru.

*

Wade Lanier bea o bere la clubul de golf când dădu Clapp de el. Se întâlnea în fiecare duminică dimineață la ora 7.45 cu aceiași trei amici, juca golf cu ei, mai degrabă câștiga bani decât pierdea, apoi juca pocker vreo două ore și bea bere. Uită rapid de cărți și de bere și îl puse pe Clapp să repete fiecare cuvințel din conversația lui cu Julina Kidd.

Majoritatea lucrurilor pe care le spusese ea nu aveau să fie admise în instanță; totuși, faptul că ar fi putut depune mărturie, că juriul va vedea că e negresă, că va povesti despre plângerea de hărțuire sexuală împotriva lui Seth Hubbard avea să-i convingă pe jurații albi că moșul și Lettie probabil făceau vreo nefăcută. Aveau să creadă că Lettie se apropiase de el cât se putea de mult și că-l influențase. Își folosise trupul ca să își vadă numele trecut în testament. Lanier nu putea să demonstreze asta cu dovezi de netăgăduit, dar putea să o insinueze cât se poate de pregnant.

Plecă de la club și se duse la birou.

*

Luni dimineață, Ian și Ramona Dafoe făcură drumul de trei ore din Jackson în Memphis și luară un mic dejun târziu cu Herschel. Relația lor se deteriorase și sosise clipa să dreagă lucrurile, sau cel puțin asta spunea Ramona. Erau în aceeași tabără, la urma urmei; era o prostie să se ciondănească și să nu aibă încredere unul în celălalt. Se întâlniră la o patiserie și, după eforturile obișnuite de reconciliere, Ian se lansă într-o

nouă pledoarie pentru ca Herschel să renunțe la Stillman Rush și la firma acestuia. Avocatul său, Wade Lanier, era mult mai experimentat și se temea că Rush avea mai mult să-l încurce la proces. Era un băiețaș drăguț, dar prea încrezut și fanfaron, și mai mult ca sigur nu avea să și-i apropie pe jurați. Lanier îl urmărise îndeaproape în ultimele patru luni și nu-i plăcea ce văzuse. Tipul avea un orgoliu nemăsurat, dar nu prea era talentat. Procesele pot fi câștigate sau pierdute din aroganța unui avocat, și Wade Lanier era îngrijorat la culme. Ajunsese chiar să-i amenințe că se retrage din caz.

Și mai era ceva. Drept dovadă a diferenței de clasă între avocații lor, Ian îi povesti despre celălalt testament și despre felul în care Lettie fusese cât pe ce să se aleagă cu 50 000 de dolari de pe urma lui. Nu dădu nume deoarece nu voia ca Stillman Rush să le strice ploile. Herschel era uluit, dar și entuziasmat. Și stai – că asta nu-i totul. Acum Wade Lanier găsise o negresă care îl dăduse în judecată pe Seth pentru hărțuire sexuală.

Uite ce face avocatul meu și compară cu ce face al tău. Tipul tău este complet pe dinafară, Herschel. Lanier știe cum se poartă un război de gherilă; avocatul tău este un cercetaș pe lângă el. Hai să ne unim forțele. Lanier plusează la oferta inițială: dacă ne ducem împreună la el, scăpăm de Rush și îl lăsăm pe Lanier să ne reprezinte pe amândoi, el își reduce onorariul la 25% din orice învoială. Are deja o strategie prin care să forțeze obținerea unei învoieli, mai ales acum, după chestiile pe care le-a descoperit detectivul lui. O să aleagă momentul potrivit și o să-i dezvăluie totul lui Jake Brigance, care va ceda sub presiune. Putem obține banii în câteva luni!

Herschel se ținu tare pe poziție o vreme, dar în cele din urmă acceptă să facă un drum în Jackson și să se întâlnească cu Lanier în secret.

*

Simeon Lang tocmai își termina cina de luni – conservă de fasole cu ciolan și patru felii de pâine albă și veche – când apăru gardianul și îi strecură ceva printre gratii.

— Lectură plăcută, rosti el și plecă. Un plic din partea

cabinetului de avocatură al lui Harry Rex Vonner.

Înăuntru era o scrisoare de la avocat, adresată lui Simeon, aflat în închisoarea comitatului Ford, prin care era informat sec că i se intentase divorț. Avea la dispoziție treizeci de zile ca să răspundă.

Citi cu grijă documentul. La ce bun să se grăbească? Rele tratamente; adulter; abandon; vătămare corporală. Pagină după pagină de acuzații, unele închipuite, altele adevărate. Ce mai conta? Omorâse doi băieți și urma să stea mult timp la Parchman. Își distrusese viața. Lettie avea nevoie de altcineva. Nu venise să-l vadă de când fusese închis, și nici nu credea că va veni vreodată să-l viziteze. Nici aici, nici la Parchman. Portia trecuse să-l vadă, dar nu zăbovise prea mult.

— Ce citești? îl întrebă Denny, de pe patul de sus.

Denny era noul lui coleg de celulă; fusese prins conducând o mașină furată. Simeon se plictisise deja de el. Prefera să stea singur, deși uneori era plăcut să ai pe cineva cu care să mai schimbi o vorbă.

— Mi-a intentat divorț nevastă-mea, zise el.

— Norocosule! Eu am deja două la activ. O cam iau razna când ajungi la pârnaie.

— Dacă zici tu… Ai primit vreodată un ordin de restricție?

— Nu, dar frate-meu a primit. Nenorocita a convins un judecător că era periculos, ceea ce era adevărat, și judecătorul i-a spus să nu se mai apropie de casă și să stea departe de ea în public. Dar asta nu l-a deranjat prea tare: a omorât-o chiar și-așa.

— Fratele tău și-a omorât nevasta?

— Da, dar și-o merita. A fost o crimă justificată, însă juriul a văzut lucrurile ușor diferit. L-au găsit vinovat de omor calificat.

— Și unde este acum?

— În Angola, Louisiana, ispășește douăzeci de ani. Cam atât o să iei și tu, din ce spune avocatul meu.

— Avocatul tău?

— Da, l-am întrebat în după-amiaza asta când m-am întâlnit cu el. Știe de cazul tău, a zis că tot orașul vorbește

numai despre asta și că lumea este foarte supărată. A zis că nevastă-ta o să se îmbogățească de pe urma procesului ăluia cu testamentul, dar că tu o să stai la mititica vreo douăzeci de ani. Până ieși tu de-acolo, n-o să mai rămână niciun ban, având în vedere câți prieteni îi dau târcoale acum. Așa este?

— Întreabă-ți avocatul.

— Cum de s-a strecurat nevastă-ta în testamentul moșului? Cică i-ar fi lăsat vreo douăzeci de milioane de parai. Așa este?

— Întreabă-ți avocatul.

— Așa o să fac. N-am vrut să te calc pe nervi sau mai știu eu ce.

— Nu m-ai călcat pe nervi. Doar că nu vreau să vorbesc despre asta, bine?

— S-a făcut, omule. Denny își luă cartea și începu să citească.

Simeon se întinse pe patul de jos și reveni la prima pagină. Peste douăzeci de ani va avea 66 de ani. Lettie avea să se recăsătorească între timp și avea să ducă o viață mult mai bună. Va avea copiii, nepoții și poate chiar strănepoți, iar el nu va avea nimic.

Nu voia să se împotrivească divorțului. N-avea decât să-i rămână totul ei.

Spera să poată să-l vadă pe Marvis la închisoare.

32.

La opt zile după tragedia familiei Roston, chiar când începuseră să se mai liniștească apele și lumea trecuse la alte chestiuni, subiectul reveni în prim-plan în ediția săptămânală a ziarului *Ford County Times*. Pe prima pagină, sub un titlu de-o șchioapă – COMITATUL ÎN DOLIU DUPĂ MOARTEA FRAȚILOR ROSTON – se aflau fotografiile mari ale lui Kyle și Bo, luate din albumul școlar. În partea de jos a paginii erau fotografii cu mașina distrusă, cu sicriele lor la ieșirea din biserică și cu colegii lor de clasă ținând lumânări în mâini la priveghiul organizat în fața liceului din Clanton. Dumas Lee nu ratase nimic. Articolele lui erau lungi și amănunțite.

Pe a doua pagină era o fotografie mare ce-l înfățișa pe Simeon Lang, cu fața bandajată, ieșind din tribunal cu cătușe la mâini joia trecută, însoțit de avocatul său din oficiu, domnul Arthur Welch din Clarksdale. Articolul care însoțea fotografia nu-l pomenea deloc pe Jake Brigance, în principal pentru că Jake îl amenințase pe Dumas și ziarul că le va intenta proces pentru calomnie dacă insinuau că îl reprezentase la un moment dat pe Simeon. Se pomenea despre o acuzație de conducere sub influența alcoolului din luna octombrie a anului trecut, aflată încă pe rol, dar Dumas nu insistase asupra ei și nici nu insinuase că aceasta fusese tratată necorespunzător. Era îngrozit de eventualitatea unui litigiu și de obicei bătea imediat în retragere. Cele două necrologuri erau lungi și sfâșietoare. Era și un articol de la liceu, cu comentarii din partea colegilor și profesorilor îndurerați. Mai era unul de la locul accidentului, cu Ozzie oferind detalii. Martorul ocular avea multe de spus și fotografia sa apărea în ziar. Părinții păstrau tăcerea. Un unchi ceruse să le fie respectată intimitatea.

Jake citise totul, cuvânt cu cuvânt, până la șapte dimineața și se simțea epuizat. Nu se mai dusese la Cafenea deoarece se săturase de conversațiile nesfârșite despre tragedie. O sărută

pe Carla de rămas-bun la șapte și jumătate și se duse la birou, sperând să poată reveni la rutina cotidiană. Intenționa să-și petreacă ziua lucrând la alte cazuri decât cazul Hubbard. Avea câțiva clienți de care trebuia să se ocupe neapărat.

La scurt timp după ora opt, Stillman Rush îl sună ca să-l anunțe că Herschel Hubbard îl concediase. Jake îl ascultă gânditor. Pe de o parte, era încântat să-l vadă pe Stillman dispărând din peisaj cu coada între picioare, deoarece nu-l suferea pe tip, dar pe de altă parte, îl neliniștea capacitatea de manipulare de care dădea dovadă Wade Lanier. În singurul său proces cu adevărat important, cel al lui Carl Lee Hailey, Jake se confruntase cu Rufus Buckley, care pe atunci era un procuror districtual foarte apreciat. Însă, chiar dacă Buckley era destul de destoinic în sala de judecată, nu era extraordinar de deștept, și nici nu era un manipulator iscusit sau un intrigant abil. În niciun caz nu era ca Wade Lanier, care părea să fie mereu cu un pas în fața celorlalți. Jake era convins că Lanier ar fi făcut orice, ar fi mințit, înșelat, furat, mușamalizat și așa mai departe ca să câștige procesul, având totodată experiența, șiretenia și arsenalul de trucuri necesare. Jake l-ar fi vrut pe Stillman în sala de judecată, ca să facă o treabă de mântuială și să se fâțâie țanțoș în fața juriului.

Jake își luă rămas-bun pe un ton suficient de trist, dar uită de conversație în mai puțin de-o oră.

Portia avea nevoie de alinare. Devenise deja un obicei să bea o cafea de dimineață, pe la opt și jumătate, în biroul lui Jake. Familia primise patru telefoane de amenințare în zilele de după accident, dar acum acestea încetaseră. Încă mai aveau un polițist postat pe aleea din fața casei, care verifica ușa din spate noaptea, așa că familia se simțea mai în siguranță. Rostonii se purtaseră cu un curaj și cu o smerenie exemplare, astfel încât orice posibile porniri violente fuseseră înăbușite, măcar pentru moment.

Totuși, dacă Simeon hotăra să meargă în instanță, atunci tot acel coșmar avea să reînceapă. Portia, Lettie și restul familiei erau îngrijorați de bâlciul pe care îl presupunea un proces, de ideea de a fi nevoiți să dea ochii cu familia Roston

la tribunal. Jake se îndoia că avea să se ajungă până acolo, și oricum asta nu s-ar fi putut întâmpla decât cel mai devreme peste un an.

Vreme de trei luni, o tot bătuse la cap pe Lettie să-și găsească o slujbă, orice slujbă. Ar fi fost important ca la proces jurații să știe că ea muncea și încerca să-și întrețină familia, nu că se pensionase la 47 de ani și aștepta să-i pice banii din cer. Însă niciun gospodar alb nu voia să o angajeze ca menajeră, date fiind toate controversele iscate în jurul ei. Era prea bătrână ca să lucreze într-un fast-food; și prea neagră ca să lucreze în biroul cuiva.

— Mama și-a găsit o slujbă, îi zise Portia cu mândrie.

— Excelent! Unde?

— La biserica metodistă. O să le spele creșa trei zile pe săptămână. Primește salariul minim, însă doar atât a putut să-și găsească momentan.

— E mulțumită?

— A intentat divorț alaltăieri, Jake, și numele ei de familie este de-a dreptul toxic pe-aici. Are un fiu la închisoare, o casă plină de rude care taie frunză la câini și o fiică de 21 de ani, cu doi copii nedoriți. Viața este destul de aspră cu mama. O slujbă care se plătește cu 3,5 dolari pe oră nu are cum să o mulțumească prea mult.

— Iartă-mă că am întrebat.

Ieșiseră pe balcon, unde aerul era răcoros, dar nu foarte rece. Jake avea o grămadă de lucruri pe cap și băuse deja o tonă de cafea.

— Îl mai ții minte pe Charley Pardue, vărul ăla din Chicago? întrebă ea. Ne-am întâlnit cu el la Claude's acum vreo două luni.

— Sigur. Mi-ai zis că este un tip lipsit de scrupule, care vrea bani pentru o firmă de pompe funebre.

— Da. Mă rog, am mai vorbit cu el la telefon și a găsit o rudă pe lângă Birmingham. Un moș aflat într-un azil de bătrâni, al cărui nume de familie e Rinds. El crede că tipul ăsta ar putea fi veriga lipsă.

— Dar Pardue urmărește să obțină bani, nu?

— Toți urmăresc asta. În orice caz, am de gând să mă duc acolo sâmbăta asta, să-l găsesc pe bătrân și să-i pun niște întrebări.

— Deci este un Rinds?

— Da, Boaz Rinds.

— Bine. I-ai spus lui Lucien?

— Da, și el crede că merită încercat.

— Sâmbătă este zi liberă. Nu-ți stabilesc eu programul.

— Voiam doar să te anunț. Și mai este ceva, Jake. Lucien mi-a zis că o parte din arhivele vechiului tribunal se află la Burley, fosta școală de negri.

— Da, așa este. Am fost o dată acolo, ca să caut un dosar vechi, dar nu l-am găsit. Se depozitează multe chestii nefolositoare acolo.

— Cât de vechi sunt arhivele?

Jake se gândi o clipă. Telefonul lui se auzea sunând în depărtare, într-un final, îi zise:

— Arhiva de carte funciară este încă la tribunal, fiindcă de documentele de acolo e nevoie în mod curent. Însă sunt foarte multe acte fără prea mare valoare – certificate de căsătorie și divorț, de naștere și deces, procese, decizii judecătorești și așa mai departe. Majoritatea ar trebui aruncate la gunoi, dar nimeni nu vrea să distrugă documente ale instanței, nici măcar dacă sunt vechi de-o sută de ani. Am auzit odată că există stenograme de la procese desfășurate înaintea Războiului de Secesiune, toate scrise de mână. Sunt interesante, dar fără prea mare valoare în ziua de azi. Păcat că nu au ars toate în incendiu.

— Când a fost incendiul?

— Orice tribunal arde la un moment dat. Al nostru a fost grav avariat în 1948. S-au pierdut multe documente din arhive.

— Pot căuta prin dosarele vechi?

— De ce? Este o pierdere de vreme.

— Pentru că îmi place istoria dreptului, Jake. Mi-am petrecut ore în șir la tribunal frunzărind dosare vechi și titluri de proprietate. Poți învăța enorm despre un loc și despre

oamenii de-acolo. De exemplu, știai că în 1915 a fost spânzurat un om în fața tribunalului la doar o lună după proces? A jefuit banca și a împușcat un om, fără să-l rănească grav, și a luat 200 de dolari înainte să fie prins. L-au judecat pe loc, apoi l-au spânzurat.

— Destul de eficient. Cred că pe-atunci nu se confruntau cu problema supraaglomerării penitenciarelor.

— Sau a numărului mare de procese pe rol. În orice caz, mă fascinează chestiile astea. Am citit un testament vechi din 1847, prin care un alb își scotea la mezat sclavii; vorbea de cât de mult îi iubea și-i prețuia, și apoi îi scotea la mezat ca pe cai sau vite.

— Sună deprimant. N-o să găsești niciun Brigance care să fi avut sclavi. Cei mai norocoși dintre noi aveau câte-o vacă.

— Mă rog, ideea este că am nevoie de permisiune scrisă din partea unui membru al baroului ca să am acces la dosarele vechi. E regula comitatului.

— S-a făcut. Ai grijă doar să o faci după orele de program. Încă îți mai cauți originile?

— Da. Caut pretutindeni. Familia Rinds a plecat brusc din acest comitat la 1930, fără să lase vreo urmă sau vreun indiciu, și vreau să aflu motivul.

*

Prânzul la localul din spatele băcăniei Bates consta într-o combinație de patru legume alese la întâmplare din zece oale și cratițe care fierbeau la foc mic pe o plită mare. Doamna Bates se ocupa personal de servire, comentând în timp ce umplea farfuriile și le dădea mușteriilor, iar domnul Bates încasa cei 3,5 dolari pe porție, care mai cuprindea un ceai cu gheață și o turtă de mălai. Jake și Harry Rex veneau aici o dată pe lună, când voiau să mănânce și să vorbească fără să tragă cineva cu urechea. Clienții erau în marea lor parte oameni de la țară, fermieri, zilieri și din când în când câte-un tăietor de lemne. Toți albi. Negrii erau serviți fără să se iște vreun incident, dar asta încă nu se întâmplase. Negrii își făceau cumpărăturile în față, la băcănie; de fapt, acolo făcuse cumpărăturile Tonya Hailey și de acolo se întorcea acasă când

fusese răpită, cu trei ani în urmă.

Cei doi avocați stăteau la o măsuță cât mai izolată de celelalte. Masa se clătina și podeaua veche scârțâia, iar deasupra lor se învârtea un ventilator șubred și dezaxat, deși era încă iarnă și în clădire era curent. Într-un alt colț o sobă pântecoasă dogorea puternic, menținând o temperatură plăcută în micuța încăpere. După câteva înghițituri, Harry Rex zise:

— Dumas a făcut treabă bună, cel puțin pentru el. Băiatul ăla se dă în vânt după accidente de mașină ca un avocat.

— A trebuit să-l amenințăm, dar da, nu ne-a afectat prea tare. Oricum răul cel mare a fost deja făcut. Îți mulțumesc că l-ai băgat pe Arthur Welch la înaintare.

— E un idiot, dar e pe gustul meu. Ce povești am putea spune… Când eram studenți la Drept, am petrecut odată două nopți într-o închisoare când ar fi trebuit să fim la ore. A fost cât pe ce să fim exmatriculați.

Jake știa că nu era prea înțelept să se hazardeze, dar nu se putu abține.

— De ce v-au băgat la închisoare?

Harry Rex înfulecă niște varză și începu:

— Ei bine, fusesem în New Orleans pentru un weekend prelungit și acum eram pe drumul de întoarcere spre universitate. Eu conduceam și beam, și ne-am rătăcit undeva prin comitatul Pike. Am văzut luminițe albastre și am zis: „Rahat! Welch, treci la volan. Vine poliția și eu sunt băut”. Welch mi-a răspuns: „Și eu sunt băut, fraiere, așa că ești pe cont propriu”. Însă eram în mașina lui și eu știam sigur că el nu era la fel de beat ca mine. Așa că am insistat: „Welch, tu n-ai băut decât vreo două beri. Eu opresc mașina și facem schimb de locuri”. Luminițele albastre se apropiau tot mai mult. El mi-a spus: „Nu, în niciun caz. Eu sunt beat de vineri. În plus, am deja o amendă pentru conducere sub influența alcoolului și mă omoară taică-meu dacă mai primesc una”. Am apăsat pe frână și am intrat cu umărul în volan. Luminițele albastre erau chiar în spatele nostru. L-am înhățat pe Welch, care era mult mai plăpând pe atunci, și am încercat

să-l trag pe scaunul șoferului, ceea ce l-a scos din sărite. S-a opus. S-a prins de mânerul portierei, s-a înfipt cu picioarele în podeaua mașinii și n-am mai putut să-l clintesc. Mă enervasem și eu, așa că i-am dat un dos de palmă peste față, făcându-l să slăbească strânsoarea o clipă. L-am apucat de păr și l-am tras spre mine, dar mașina avea schimbător de viteze și s-a blocat în el. Eram îmbârligați și furioși la culme, înjurând și zgâriindu-ne ca niște mâțe turbate. Reușisem să-l imobilizez când polițistul zice prin geam: „Hei, băieți". Am înghețat. La secție, polițistul a vorbit cu fiecare din noi și a declarat că suntem la fel de beți. Asta se întâmpla înainte de fiolă și alte cele, în vremurile bune. Bău niște ceai, apoi atacă o grămăjoară de bame prăjite.

— Și ce s-a întâmplat? întrebă Jake într-un final.

— Niciunul din noi nu voia să-și sune tatăl. Un avocat care venise să-și viziteze clientul la închisoare a auzit despre cei doi studenți beți de la Drept, lăsați să-și revină într-o celulă și ratând cursurile de la facultate. S-a dus la judecător, a tras niște sfori și ne-a scos de-acolo. Decanul ne aștepta la facultate și ne-a amenințat că ne omoară sau ne dă afară din barou înainte să apucăm să absolvim măcar. Cu timpul am reușit să scăpăm de toate. Decanul și-a dat seama că voi fi o valoare mult prea mare în baroul statului ca să renunțe la mine așa, cu una, cu două.

— Evident.

— Nici nu mai trebuie să-ți spun că eu și Welch ne cunoaștem de mult. Avem multe amintiri comune. O să se ocupe de Simeon până la finalizarea contestării testamentului, apoi se va descotorosi de el. Tipul oricum nu are șanse.

— Care-i impactul asupra cazului nostru?

Lucien, pesimistul de serviciu, era convins că pagubele erau ireparabile, dar Jake nu era la fel de sigur. Harry Rex se șterse pe față cu un șervețel și zise:

— Știi cum sunt procesele, Jake. Odată ce încep, judecătorul, avocații, martorii și jurații sunt închiși în aceeași încăpere, la un scuipat unul de celălalt. Aud totul, văd totul, ba chiar simt totul. Tind să uite ce se întâmplă afară sau ce s-a

întâmplat săptămâna trecută, anul trecut. Se concentrează asupra a ceea ce se petrece sub ochii lor și asupra deciziilor pe care trebuie să le ia. Eu cred că nu se vor mai gândi la Simeon Lang și la frații Roston. Evident, Lettie nu a avut nimic de-a face cu acea tragedie. Ea face tot posibilul să scape de Simeon, care urmează să plece din comitat pentru multă vreme de-acum înainte. O gură de ceai, o înghițitură de turtă de mălai. Știu că momentan pare îngrijorător, dar peste o lună sau peste un an nu va mai fi la fel. Cred că jurații se vor concentra atât de mult asupra testamentului lui Seth Hubbard, încât nu se vor mai gândi la un accident de mașină.

— Eu nu cred că vor uita atât de ușor. O să aibă grijă Wade Lanier să le reamintească.

— Tot mai ai de gând să intervii pe lângă Atlee pentru o strămutare a procesului?

— Asta-i planul, da. Ne întâlnim vinerea asta pe veranda lui, la cererea mea.

— Asta-i semn rău. Dacă te invită el, mai e cum mai e. Dar dacă trebuie să ceri tu să te vadă, nu cred că o să-ți meargă prea bine.

— Nu știu ce să zic. L-am văzut duminică la biserică și m-a întrebat cum mă descurc în situația actuală. Părea sincer îngrijorat și chiar dispus să discute despre caz după slujbă. Ceea ce nu-i stă deloc în fire.

— Hai să-ți spun ceva despre Atlee, Jake. Știu că voi doi sunteți apropiați, sau cât de apropiați pot fi un avocat și un judecător, dar e și o parte întunecată acolo. Omul e din vechea școală, din Sudul străvechi, cu tradiții și legături puternice de familie. Pun pariu că în adâncul sufletului îl oripilează gândul că un alb poate să ia banii familiei și să-i dea unei negrese. Poate că într-o bună zi vom pricepe de ce a făcut Seth Hubbard ce-a făcut, sau poate nu, dar indiferent de motive, lui Reuben Atlee nu-i place nici cât negru sub unghie. El are ceea ce are pentru că strămoșii lui au lăsat totul din tată-n fiu. Familia lui a avut sclavi, Jake.

— Da, acum o mie de ani. Și familia lui Lucien a avut.

— Da, dar Lucien e țicnit. El a luat-o pe coclauri de mult.

Nu contează ce crede el. În schimb contează ce crede Atlee, și nu te aștepta să-ți facă vreo favoare. O să-ți asigure un proces corect, dar pun pariu că în sufletul lui ține cu cealaltă tabără.

— Tot ce cerem noi este să avem parte de un proces corect.

— Sigur, dar un proces corect într-un alt comitat sună mai bine acum decât un proces corect aici.

Jake mai bău puțin și schimbă câteva vorbe cu un domn care trecu pe lângă ei. Se aplecă mai aproape de masă și zise:

— Tot trebuie să depun o moțiune prin care să solicit strămutarea procesului. O să ne ajute la apel, dacă va fi cazul.

— A, da, sigur. Depune-o. Dar Atlee nu o să mute cazul.

— De ce ești atât de sigur?

— Pentru că omul e bătrân și bolnav și nu vrea să bată un drum de zeci de kilometri zilnic. Tot el va fi judecătorul cazului, Jake, indiferent unde se va desfășura procesul. Atlee este leneș, ca majoritatea judecătorilor, și vrea să prezideze cazul ăsta chiar aici, în sala lui de judecată.

— Și eu vreau același lucru, să fiu sincer.

— Omul are de-a face zilnic cu divorțuri pe cale amiabilă, unde trebuie să stabilească doar cine primește oalele și tigăile. Ca orice alt judecător, vrea cazul ăsta și îl vrea aici, acasă. Putem să ne alegem jurații și aici, Jake. Sunt sigur de asta.

— Noi?

— Normal. Nu poți să o faci singur. S-a văzut asta la procesul lui Hailey. Te descurci binișor în sala de judecată, dar numai datorită minții mele sclipitoare ai câștigat cazul ăla.

— Măi să fie! Eu nu-mi amintesc ca lucrurile să fi stat chiar așa.

— Ai încredere în mine, Jake. Vrei niște budincă de banane?

— Sigur, de ce nu?

Harry Rex se duse la tejghea și comandă două porții copioase de desert, în pahare de plastic. Podeaua se zgudui sub el când se întoarse la masă și se trânti în scaun. Îi spuse cu gura plină:

— M-a sunat Willie Traynor azi-noapte. Vrea să știe ce mai

zici de casă.

— Judecătorul Atlee m-a sfătuit să nu o cumpăr, cel puțin nu acum.

— Poftim?!

— M-ai auzit bine.

— Nu știam că domnul judecător lucrează în domeniul imobiliar.

— Crede că ar putea să dea rău și că lumea o să bârfească cum că iau bani frumoși de pe urma averii dacă îmi permit brusc să cumpăr o casă veche și elegantă.

— Spune-i lui Atlee să te pupe-n fund. De când a ajuns să se ocupe el de treburile tale personale?

— O, păi chiar se ocupă! El îmi aprobă onorariul acum.

— Prostii! Uite ce-i, Jake, spune-i boșorogului să-și vadă de-ale lui și să te lase în pace. O s-o dai în bară, o să pierzi casa asta și după aia o să plângeți tot restul vieții după ea și tu, și Carla.

— Dar nu ne-o permitem.

— Nu vă permiteți să *nu* o cumpărați mai degrabă. Nu se mai fac astfel de case în ziua de azi, Jake. În plus, Willie vrea să v-o vândă vouă.

— Atunci spune-i să mai lase din preț.

— E deja sub prețul pieței.

— Nu destul.

— Uite cum facem, Jake. Willie are nevoie de bani. Nu știu ce pune la cale, dar este clar că nu prea mai are lichidități. O să coboare prețul de la două cincizeci la două douăzeci și cinci. Este un chilipir, Jake. La naiba, aș lua-o eu dacă nevastă-mea ar vrea să se mute.

— Ia-ți o altă nevastă.

— Mă cam bate gândul. Uite ce-o să fac pentru tine, fraiere. Cazul tău de incendiere premeditată s-a încâlcit atât de tare, încât n-o să fie soluționat în veci. De ce? Pentru că tu ești propriul tău client și, dacă mai ții minte ce ne-au învățat la drept – avocatul care se reprezintă pe sine are un prost drept client.

— Ceva de genul ăsta.

— Așa că o să-ți preiau eu cazul, fără să te taxez, și o să obțin o învoială. Care-i compania de asigurări?

— Land Fire & Casualty.

— Nemernicii dracului! De ce ți-ai făcut polița la ei?

— Chiar mai contează acum?

— Nu. Care a fost ultima lor ofertă?

— O poliță de înlocuire, în valoare de 150 000 de dolari. Cum noi am plătit doar 40 000 pentru casă, compania susține că aceasta valora o sută de miare când a ars. Eu am păstrat chitanțele, bonurile, facturile de la firma de construcție, totul, și pot dovedi că am mai investit încă 50 000 în casă. Asta pe o perioadă de trei ani. Ținând cont de asta și de creșterea prețurilor pe piață, eu susțin că valoarea casei era de o sută cincizeci la momentul la care a ars. Ei nu și nu. Și nici nu pun la socoteală cât am muncit eu și Carla la casa aia.

— Și asta te scoate din sărite?

— Normal, ce dracu!

— Vezi! Ești prea implicat emoțional ca să poți face ceva. Ai un prost drept client.

— Vai, mersi.

— N-ai pentru ce. Cât este ipoteca?

— Ipotecile, la plural. Am refinanțat-o când am terminat renovările. Prima ipotecă este de 80 000, a doua un pic sub 15 000.

— Deci, compania vă oferă o sumă care de-abia vă ajunge pentru plata ipotecilor.

— Da, practic. Și noi rămânem cu mâna goală.

— Bine. O să dau niște telefoane.

— Ce fel de telefoane?

— Niște telefoane ca să cădem la învoială, Jake. Trebuie să știi arta negocierii, or tu mai ai multe de învățat. O să-i urnesc pe escrocii ăia din loc până la cinci după-amiază. O să obținem o înțelegere, niște bani gheață (pentru tine, nu pentru mine), apoi ne vom înțelege cu Willie pentru casa Hocutt, și între timp poți să-i spui distinsului Reuben Atlee să te pupe-n fund.

— Da?

— Da, la naiba!

33.

Însă Jake nu rosti nici măcar un cuvințel care ar fi putut fi considerat lipsit de respect. Se întâlniră pe verandă într-o după-amiază vântoasă, dar caldă de martie și își petrecură vreo jumătate de oră vorbind despre cei doi fii ai judecătorului Atlee. Ray era profesor de drept la Universitatea din Virginia și reușise să ducă o viață tihnită și productivă până acum. Nu la fel se putea spune despre Forrest, băiatul mai mic. Amândoi fuseseră trimiși să facă școală pe Coasta de Est, așa că nu erau foarte cunoscuți prin Clanton. Forrest se lupta cu tot felul de dependențe, iar asta îl necăjea nespus pe tatăl său, care dădu pe gât două pahare de whisky sour în primele douăzeci de minute.

Jake se pregăti de atac. La momentul potrivit, zise:

— Cred că bazinul din care trebuie să alegem jurații este contaminat, domnule judecător. Numele Lang a ajuns să fie toxic pe-aici și nu cred că Lettie va mai avea parte de un proces corect.

— Infractorul ăla ar fi trebuit să rămână fără permis, Jake. Am auzit că tu și Ozzie ați tras de timp în cazul ăla de conducere sub influența alcoolului. Nu-mi place deloc asta.

Jake se simți jignit și trase adânc aer în piept. Fiind președinte de tribunal, Reuben Atlee nu avea absolut nicio jurisdicție asupra cazurilor de conducere în stare de ebrietate din comitat, deși, ca de obicei, omul credea că și acelea erau tot treaba lui.

— Nu este adevărat, domnule judecător, spuse Jake. Chiar dacă ar fi rămas fără permis, Simeon Lang tot ar fi condus. Permisul de conducere valabil este ceva foarte puțin important pentru oamenii ăștia. Ozzie a pus un baraj rutier acum trei luni, într-o vineri seară. 60% dintre negri și 40% dintre albi nu aveau permis de conducere.

— Nu văd care-i relevanța, replică judecătorul Atlee, iar Jake nu avea de gând să-l lămurească. A fost prins băut la

volan în octombrie. Dacă lucrurile ar fi decurs normal în cazul lui, ar fi rămas fără permis. Există o posibilitate rezonabilă ca el să nu fi condus marțea trecută.

— Nu sunt avocatul lui, domnule judecător. Nici acum și nici atunci.

Amestecară amândoi cuburile de gheață din pahare, lăsând momentul să treacă. Judecătorul Atlee sorbi ușor și zise:

— Poți să depui moțiunea de strămutare a procesului. Nu am cum să te împiedic.

— Aș vrea ca moțiunea să fie luată în serios. Am impresia că dumneavoastră ați luat o decizie în această privință de foarte multă vreme. Situația s-a schimbat între timp.

— Eu iau totul în serios. Vom afla mai multe când va începe selecția juraților. Dacă oamenii vor da semne că știu prea multe despre caz, o să luăm o pauză și vom vedea atunci. Credeam că am explicat deja asta.

— Da, ne-ați explicat, domnule.

— Ce s-a întâmplat cu amicul nostru, Stillman Rush? Mi-a trimis un fax luni și m-a informat că nu mai este avocatul lui Herschel Hubbard.

— A fost concediat. Wade Lanier urmărește asta de luni bune, încercând să-și consolideze poziția și să-i strângă pe toți contestatarii în ograda lui. Se pare că a dat marea lovitură.

— Nu-i cine știe ce pierdere. Un avocat mai puțin cu care să-mi bat capul. Oricum Stillman nu m-a impresionat cu nimic.

Jake își ținu gura. Dacă domnul judecător voia să se ia de viața unui alt avocat, Jake era dispus să îi țină isonul. Însă avea o bănuială că bătrânul nu va mai spune nimic despre asta.

— L-ai întâlnit pe individul ăsta, Arthur Welch, din Clarksdale? întrebă judecătorul Atlee.

— Nu, domnule. Știu doar că este prieten cu Harry Rex.

— Am vorbit azi-dimineață la telefon și mi-a zis că îl va reprezenta și la divorț, deși nu va avea multă treabă de făcut acolo. Spune că domnul Lang renunță la tot de bunăvoie și vrea să se isprăvească repede divorțul. Nu că ar conta. La ce

cauțiune i-a fost fixată și la ce acuzații îl așteaptă, nu o să iasă din închisoare prea curând.

Jake încuviință. Arthur Welch făcea exact ce-i spusese Harry Rex să facă, iar Harry Rex îl ținea în permanență la curent pe Jake.

— Vă mulțumesc că ați aprobat ordinul de restricție, spuse Jake. A dat foarte bine la ziar.

— Mi se pare o tâmpenie să-i zici unui om aflat la închisoare și care o să stea acolo o bună bucată de vreme că nu are voie să se apropie de soția și de familia lui, dar nu tot ce fac are sens.

Așa este, se gândi Jake, dar nu comentă. Urmăriră iarba ce se îndoia în bătaia vântului și frunzele împrăștiate. Judecătorul Atlee sorbi din băutură și se gândi la ce vorbiseră până atunci. Ca să schimbe subiectul, întrebă:

— Ai vreo veste despre Ancil Hubbard?

— Nimic. Am cheltuit 30 000 de dolari până acum și încă nu știm dacă mai este în viață. Oamenii care se ocupă de asta așa bănuiesc, în principal pentru că nu pot găsi vreo dovadă că ar fi murit. Dar încă mai caută.

— Ține-o tot așa. Încă mă tem să încep procesul fără să știu ceva clar.

— Chiar ar trebui să-l amânăm câteva luni, domnule judecător. Până se termină cercetările.

— Și până uită lumea de-aici de tragedia familiei Roston.

— Da, mai e și asta.

— Adu subiectul în discuție când ne întâlnim pe 20 martie. Mă voi gândi atunci ce-i de făcut.

Jake trase aer în piept și zise:

— Domnule judecător, trebuie să angajez un consultant pentru juriu la proces.

— Ce-i ăla consultant pentru juriu?

Pe Jake întrebarea nu-l surprinse. Pe vremea când judecătorul era avocat, nu existau consultanți pentru juriu, și omul nu prea urmărea ultimele evoluții din domeniul juridic.

— Un expert care face mai multe lucruri, îi explică Jake. În primul rând, studiază demografia comitatului și o analizează

ținând cont de caz pentru a oferi imaginea juratului model. Apoi face un sondaj prin telefon folosind nume comune, dar fapte similare, ca să vadă reacția publicului. După ce aflăm numele din bazinul de selecție, va cerceta trecutul tuturor potențialilor jurați, de la distanță, desigur. După ce începe procesul de selecție, va fi prezent în sala de judecată ca să-i observe pe potențialii jurați. Tipii ăștia se pricep foarte bine să interpreteze gestica și alte cele. Iar după începerea procesului, va fi prezent zilnic în sală, urmărindu-i pe jurați. Va ști care martori sunt crezuți, care nu și cui tinde juriul să-i dea dreptate.

— Face multe, văd. Cât costă?

Jake strânse din dinți și spuse:

— Cincizeci de mii de dolari.

— Răspunsul este nu.

— Domnule?

— Nu. Nu voi autoriza cheltuirea unei sume atât de mari din avere. Mi se pare o risipă.

— Dar este o practică standard în ziua de azi, mai ales în cazuri importante, domnule judecător.

— Mi se pare un onorariu exorbitant. Este treaba avocatului să aleagă juriul, Jake, nu a vreunui consultant simandicos. Pe vremea mea, îmi făcea mare plăcere să citesc gândurile și să interpretez gestica potențialilor jurați, astfel încât să-i aleg pe cei mai potriviți. Și aveam un adevărat talent în privința asta, Jake, dacă pot spune așa.

„Da, domnule. Așa cum s-a întâmplat în cazul Predicatorului Chior.”

*

Cu vreo treizeci de ani în urmă, tânărul Reuben Atlee fusese angajat de Prima Biserică Metodistă Unită din Clanton ca să o apere într-un proces intentat de un evanghelist penticostal aflat în oraș pentru a-i incita pe habotnici la sărbătoarea anuală a Renașterii de Toamnă. Omul obișnuia să viziteze bisericile celorlalte culte din oraș și să exorcizeze răul din ele pe treptele de la intrare. El și o mână de adepți turbați susțineau că aceste congregații mai vechi și mai liniștite

perverteau Cuvântul Domnului, fiind mult prea iertătoare cu cei care cădeau în păcat și servind drept adăpost pentru unii care erau creștini doar cu numele. Dumnezeu îl trimisese să îi confrunte pe acești eretici pe propriul lor teren, astfel încât în fiecare după-amiază din Săptămâna Renașterii el și mica lui trupă se strângeau pe la diversele biserici, rugându-se și tunând și fulgerând. Metodiștii, prezbiterienii, baptiștii și episcopalienii aleseseră să-i ignore, în mare parte. La biserica metodistă, în timpul predicii sale furibunde, ținute cu ochii închiși, evanghelistul își pierduse echilibrul și căzuse de-a berbeleacul peste cele opt trepte de marmură. Fusese rănit grav și suferise traume craniene. Își pierduse ochiul drept. Un an mai târziu (în 1957) intentase proces, acuzând biserica de neglijență. Cerea 50 000 de dolari.

Asta îl înfuriase pe Reuben Atlee, care sări în apărarea bisericii, fără să ceară vreun ban. Omul avea convingeri puternice și considera că este datoria lui de creștin să apere un lăcaș legitim de cult în fața unor asemenea pretenții nefondate. În timpul selecției juraților, legenda spune că îi zisese judecătorului cu aroganță: „Dați-mi-i pe primii doisprezece”.

Avocatul predicatorului acceptă, cu multă înțelepciune, și primii doisprezece depuseră jurământul, luând loc în boxa juriului. Avocatul dovedi că treptele de la intrarea din biserică erau într-o stare foarte proastă și că nu mai fuseseră reparate de ani buni. Existaseră numeroase plângeri și așa mai departe. Reuben Atlee se plimbase țanțoș prin sala de judecată, indignat că un astfel de proces fusese intentat. După două zile, juriul îi acordă predicatorului 40 000 de dolari, o sumă-record pentru comitatul Ford. O palmă încasată de avocatul Atlee, care fusese luat în tărbacă din cauza asta ani la rândul, până când fusese ales președinte de tribunal.

Mai târziu, se aflase că cinci dintre primii doisprezece juați aleși erau penticostali, cultul fiind renumit pentru ușurința cu care se simt ofensați și pentru mentalitatea de clan. Orice avocat și-ar fi dat seama de asta, chiar și la o privire superficială. Treizeci de ani mai târziu, „dați-mi-i pe primii

doisprezece” era adeseori murmurat în glumă de avocați în timp ce-i scrutau pe potențialii jurați în sala principală de judecată.

Predicatorul Chior fusese ales mai târziu în senatul statului, chit că suferise traume craniene.

*

— Sunt sigur că Wade Lanier va avea un consultant pentru juriu, zise Jake. Apelează mereu la astfel de specialiști. Încerc doar să echilibrez situația. Nimic mai mult.

— Ai folosit vreun consultant în procesul lui Hailey? întrebă judecătorul Atlee.

— Nu, domnule. Însă am primit 900 de dolari pentru acel proces. La sfârșitul lui nici nu mai aveam bani să-mi achit factura la telefon.

— Și totuși, ai câștigat. Mă îngrijorează costurile acestei administrări și ale acestui litigiu.

— Averea valorează douăzeci și patru de milioane, domnule judecător. Nu am cheltuit nici măcar 1% din suma asta.

— Da, dar în ritmul ăsta nu mai ai mult până acolo.

— Nu cred că se poate spune că aș tapa pe cineva de bani.

— Nu mă refeream la onorariul tău, Jake. Însă am plătit contabili, evaluatori, pe Quince Lundy, pe tine, investigatori, grefieri și acum plătim experți care să depună mărturie la proces. Înțeleg că facem asta deoarece Seth Hubbard a fost destul de necugetat să întocmească un asemenea testament, și știu că va fi o luptă crâncenă, dar avem totuși datoria să-i protejăm averea.

La cum prezenta lucrurile, ai fi zis că dădea bani din propriul buzunar. Tonul său era departe de a fi înțelegător, și Jake își aminti de avertismentele lui Harry Rex.

Trase aer în piept și încercă să se calmeze. După cele două lovituri încasate – nici strămutarea procesului, nici consultant pentru juriu – Jake hotărâse ca deocamdată să lase lucrurile așa; avea să încerce din nou într-o altă zi. Nu că ar fi contat. Judecătorul Atlee deja sforăia.

*

Boaz Rinds locuia într-un azil de bătrâni deprimant și dărăpănat, la marginea șoselei ce ducea în orășelul Pell City din Alabama. După patru ore de mers și după ce greșiseră de câteva ori drumul, Portia și Lettie găsiră locul imediat după prânz, sâmbătă. După ce vorbise cu rude îndepărtate din Chicago, Charley Pardue reușise să dea de Boaz. Charley se străduia din răsputeri să păstreze legătura cu noua sa verișoară preferată. Estimările profitului obținut prin firma de pompe funebre arătau tot mai bine de la o săptămână la alta, și în curând avea să fie momentul potrivit ca să acționeze.

Boaz stătea prost cu sănătatea și de-abia auzea. Era într-un scaun cu rotile, dar nu îl putea manevra singur. Fu dus afară, pe o terasă de beton și lăsat la dispoziția celor două doamne. Boaz se bucura de oaspeți. Se pare că nu avea să mai vină nimeni la el în acea sâmbătă. Le zise că se născuse „pe la” 1920, fiul Rebeccăi și al lui Monroe Rinds, undeva pe lângă Tupelo. Asta însemna că avea vreo 68 de ani, ceea ce era șocant. Părea mult mai bătrân, cu părul alb ca zăpada, cu fața brăzdată de riduri și cu ochii sticloși. Le zise că avea inima slabă și că fusese fumător înrăit la viața lui.

Portia îi mărturisi că ea și mama ei încercau să încropească arborele genealogic al familiei și că erau șanse să fie rude cu el. Asta îl făcu să zâmbească, dezvelindu-și golurile din dantură. Portia știa că nu era consemnată pe nicăieri nașterea unui Boaz Rinds în comitatul Ford, dar mai știa și cât de neglijent fusese păstrată acea evidență de-a lungul timpului. El spuse că avusese doi fii, ambii decedați acum, și că soția lui murise cu ani în urmă. Nu știa dacă avea nepoți sau nu. Nu venea nimeni să-l viziteze. La cum arăta locul respectiv, Boaz nu era singurul rezident abandonat acolo.

Vorbea încet, oprindu-se din când în când ca să se scarpine în cap, încercând să-și amintească. După zece minute deveni evident că suferea de un soi de demență. Viața fusese dură cu el, aproape brutală. Părinții lui munceau la ferme și străbăteau Mississippiul și Alabama, cu familia lor numeroasă după ei – șapte copii –, trecând de la un câmp de bumbac la altul. Își amintea că începuse să culeagă bumbac la cinci ani.

Nu mersese niciodată la școală, și familia nu rămăsese niciodată prea mult într-un loc. Locuiau în cocioabe și corturi, și foamea nu era ceva neobișnuit pentru ei. Tatăl lui murise de tânăr și fusese îngropat în spatele unei biserici de-a negrilor, în apropiere de Selma. Mama lui se cuplase cu un bărbat care-i bătea pe copii. Boaz și un frate de-al său fugiseră, fără să se mai întoarcă vreodată.

Portia își lua notițe în timp ce Lettie îl interoga pe bătrân. Boaz se bucura nespus de atenția acordată. Un infirmier le aduse ceai cu gheață. Nu-și mai amintea numele bunicilor săi, nici altceva despre ei. Parcă locuiau în Mississippi. Lettie îl întrebă de mai multe nume, toate din familia Rinds. Boaz zâmbea, încuviința din cap, apoi recunoștea că nu auzise de acea persoană. Însă când ea pomeni numele lui Sylvester Rinds, el dădu viguros din cap și într-un final spuse:

— A fost unchiul meu. Sylvester Rinds. El și tata erau veri.

Sylvester se născuse în 1898 și murise în 1930. Avusese optzeci de pogoane de pământ pe care soția lui i le transferase lui Cleon Hubbard, tatăl lui Seth.

Dacă Monroe Rinds, tatăl lui Boaz, era văr cu Sylvester, atunci acesta din urmă nu era chiar unchiul său bun. Totuși, având în vedere încâlceala din arborele genealogic al familiei Rinds, nu aveau de gând să-l corecteze. Erau încântate să afle toate aceste informații. Lettie era acum convinsă că mama ei biologică era Lois Rinds, fiica lui Sylvester, și era nerăbdătoare să o dovedească. Îl întrebă:

— Sylvester avea niște pământ, nu?

Urmă obișnuita înclinare din cap, apoi zâmbetul.

— Așa se pare. Cred că da.

— Ați fost vreodată pe pământul lui tu sau cineva din familia ta?

El se scărpină în cap.

— Cred că da. Da, când eram mic de tot. Îmi amintesc acum, culegeam bumbac pe pământul unchiului meu. Mi-amintesc acum. Și s-au certat pentru cât trebuia să ne plătească pentru bumbac. Se frecă la gură și bălmăji ceva.

— Deci, a fost o neînțelegere, și ce s-a întâmplat? întrebă

Lettie cu blândețe.

— Am plecat de-acolo și ne-am dus la altă fermă, nu mai știu unde. Am lucrat în atâtea locuri…

— Îți amintești ca Sylvester să fi avut copii?

— Toa' lumea avea copii.

— Îți amintești de copiii lui Sylvester?

Boaz se scărpină în cap și se concentră atât de tare încât începu să moțăie. Când își dădură seama că aținise, Lettie îl scuturăcu blândețe și repetă:

— Boaz, îți amintești de copiii lui Sylvester?

— Împinge-mă acolo, la soare, rosti el, arătând spre un loc de pe terasă unde nu era umbră.

Îl duseră acolo și își aduseră și scaunele. El se îndreptă de spate cât putu de mult, se uită la soare și închise ochii. Așteptară. Apoi, într-un final, el zise:

— Nu știu de-asta. Benson.

— Cine era Benson?

— Omul care ne bătea.

— Îți amintești de-o fetiță pe nume Lois? Lois Rinds?

El își smuci capul spre Lettie și spuse repede și clar:

— Da. Acum îmi amintesc de ea. Era fetița lui Sylvester, și al lor era pământul. Lois. Micuța Lois. Nu se întâmpla prea des ca negrii să aibă pământ, să știți, dar acum îmi amintesc. La început a fost bine, apoi s-au certat.

— Cred că Lois a fost mama mea, zise Lettie.

— Nu ești sigură?

— Nu, nu sunt. A murit când eu aveam trei ani. Am fost adoptată. Dar sunt o Rinds.

— Și eu la fel. Dintotdeauna, făcu el, și izbucniră toți trei în râs. Apoi el se întristă și continuă: Acum n-a mai rămas cine știe ce din familie. S-au risipit cu toții care încotro.

— Ce s-a întâmplat cu Sylvester? întrebă Lettie.

El se schimonosi și se foi de parcă ar fi simțit o durere mare. Respiră greu câteva minute și păru să fi uitat întrebarea. Le privi pe cele două femei ca și cum nu le-ar mai fi văzut înainte și se șterse la nas cu mâneca. Apoi își mai veni în fire și zise:

— Noi am plecat. Nu știu. Am auzit că s-a întâmplat ceva rău dup-aia.

— Ai idee ce? Portia se oprise din scris.

— L-au omorât.

— Cine l-a omorât?

— Albii.

— De ce l-au omorât?

Urmă o nouă pauză, de parcă nu ar fi auzit întrebarea. Apoi răspunsul:

— Nu știu. Noi eram deja plecați. Îmi amintesc acum de Lois. O fetiță foarte dulce. Benson era omul care ne bătea.

Portia se întreba dacă se puteau baza pe ceva din ceea ce le spunea. Bătrânul închisese ochii și dădea din urechi de parcă ar fi suferit un atac de apoplexie. Repeta întruna: „Benson, Benson”.

— Și Benson s-a căsătorit cu mama ta? îl întrebă Lettie cu blândețe.

— Tot ce-am auzit a fost că niște albi i-au venit de hac.

34.

Jake avea o dimineață relativ productivă când auzi sunetul inconfundabil al pantofilor de mărimea 47 ai lui Harry Rex călcând apăsat pe treptele și-așa ponosite. Trase aer în piept, așteptă, apoi văzu cum se dă ușa de perete fără niciun ciocănit.

— Bună dimineața, Harry Rex, rosti el.

— Ai auzit vreodată de clanul Whiteside de lângă lac? întrebă el, gâfâind și lăsându-se să cadă pe scaun.

— Foarte vag. De ce…

— Cei mai țicniți oameni peste care am dat vreodată. Weekendul trecut domnul Whiteside și-a prins soția în pat cu unul dintre ginerii lor, ceea ce a dus la două divorțuri dintr-un foc. Înainte de asta, mai intentase și una dintre fiicele lor divorț, și ăla-i tot la mine. Așa că acum am…

— Harry Rex, te rog, chiar nu mă interesează. Jake știa că poveștile astea se puteau întinde la nesfârșit.

— Să-mi fie cu iertare. Am venit aici pentru că sunt cu toții în biroul meu acum, s-au bătut, s-au ciondănit, și a trebuit să chem poliția. M-am săturat de clienții mei, de toți. Se șterse pe frunte cu mâneca. Ai un Bud Light?

— Nu. Am cafea, dacă vrei.

— Ultimul lucru care îmi trebuie acum! Am vorbit cu compania de asigurări azi-dimineață și îți oferă unu treizeci și cinci. Să faci bine și să accepți. Acum.

Jake crezu că glumește și fu cât pe ce să pufnească în râs. Compania de asigurări nu urcase mai mult de 100 000 de dolari de doi ani.

— Vorbești serios?

— Da, vorbesc serios, dragul meu client. Ia banii. Secretara mea întocmește actele chiar acum. O să ți le aducă până la amiază. Ia-le, pune-o pe Carla să le semneze și vino cât poți de repede cu ele la mine la birou. Bine?

— Bine. Cum ai reușit?

— Jake, băiete, uite care a fost greșeala ta. Tu ai depus cazul la Curtea de Apel și ai cerut juriu, deoarece, după cazul Hailey, te-ai lăsat dus de val și ai crezut că orice companie de asigurări va fi îngrozită să te înfrunte pe tine, marele Jake Brigance, în fața unui juriu din comitatul Ford. Am văzut-o eu, au văzut-o și alții. Ai intentat proces pentru daune punitive și ți-ai închipuit că vei obține un verdict răsunător, că vei face niște bani frumoși și că vei da marea lovitură pe partea civilă. Te știu și știu că așa gândești, fie că recunoști sau nu. Cum compania de asigurări nici n-a tresărit măcar, cele două tabere s-au instalat în tranșee, lucrurile au căpătat un aspect personal, și anii au trecut. Cazul avea nevoie de o reevaluare și de cineva ca mine, care să știe cum gândesc companiile de asigurări. Pe deasupra, le-am spus că voi retrage cazul de la Curtea de Apel și îl voi redeschide la Curtea Superioară, unde controlez cam tot ce-i pe rol. Ideea de a mă înfrunta pe mine la Curtea Superioară din acest comitat nu este ceva la care alți avocați să se gândească cu plăcere. Așa că ne-am îmbrâncit și ne-am bălăcărit puțin, după care i-am făcut să urce până la unu treizeci și cinci. O să rămâi cu peste patruzeci, fără onorariu pentru mine, că așa ne-am înțeles, și o să te pui pe picioare. O să-l sun pe Willie și-o să-i spun că tu și Carla îi plătiți două douăzeci și cinci pentru casa Hocutt.

— Nu te grăbi, Harry Rex. Nu-i ca și cum aș fi bogat dacă am patruzeci de miare în buzunar.

— Lasă vrăjeala, Jake. Îți tragi treizeci de mii pe lună din avere.

— Nu chiar, și oricum restul afacerii se duce de râpă între timp. O să-mi ia un an ca să-mi revin după cazul ăsta. La fel cum am pățit cu Hailey.

— Dar măcar ești plătit pentru ăsta.

— Da, și îți sunt recunoscător că ți-ai folosit abilitățile uimitoare ca să îmi soluționezi litigiul. Îți mulțumesc, Harry Rex. O să-ți aduc actele semnate după-amiază. Și m-aș simți mai bine dacă ai accepta un onorariu. Unul modest.

— Nu de la un prieten, Jake, și nu unul modest. Dacă ar fi

fost un onorariu gras, aș fi dat-o dracu' de prietenie. În plus, nu mai pot primi venituri pe trimestrul ăsta. Strâng banii atât de repede, încât nu mai am unde să-i pun. Nu vreau să intre Fiscul pe fir din nou și să-și trimită gealații pe capul meu. Fac eu cinste. Ce îi spun lui Willie?

— Spune-i să mai coboare prețul.

— Vine în oraș weekendul ăsta; organizează o nouă șuetă sâmbătă după-amiază. Mi-a zis să vă invit și pe voi. Veniți?

— Trebuie s-o întreb pe șefa.

Harry Rex se ridică în picioare și porni spre ușă.

— Ne vedem sâmbătă.

— Sigur. Mulțumesc încă o dată, Harry Rex.

— N-ai pentru ce.

Trânti ușa și Jake chicoti încântat. Ce ușurare să știe litigiul acela încheiat! Putea să închidă în sfârșit un dosar puturos destul de gros și de deprimant, să plătească ipotecile, să scape de băncile care stăteau pe capul lui și să rămână cu niște bani gheață. El și Carla nu puteau înlocui vreodată casa pierdută, dar nu la fel stăteau lucrurile în orice caz de incendiu major? Nu erau singurii care pierduseră totul într-un dezastru. În sfârșit puteau să se mute și să lase trecutul în urmă.

Peste cinci minute, Portia ciocăni la ușă. Voia să-i arate ceva lui Jake, dar trebuiau să facă un scurt drum pentru asta.

*

La amiază ieșiră din firmă, traversară calea ferată și trecură prin cartierul negrilor. Dincolo de el, în capătul estic al Clantonului, se afla Burley, vechea școală primară și gimnazială a negrilor, abandonată în 1969, odată cu desegregarea. La scurtă vreme după aceea, clădirea fusese revendicată de comitat, modernizată și folosită ca depozit. Școala era un complex de patru clădiri mari, ca niște hambare, cu acoperiș din lemn alb și tablă. Parcarea era plină cu automobilele funcționarilor care lucrau pentru comitat. În spatele școlii se afla un șopron mare de întreținere, cu tot felul de basculante și utilaje răspândite prin el. East, liceul de negri, era chiar peste drum.

Jake cunoscuse mulți negri care făcuseră școala la Burley,

și cu toate că erau recunoscători pentru sistemul integrat, exista totuși o ușoară nostalgie după vechiul loc și vechile cutume. Primeau rămășițele, băncile roase, cărțile, tablele, mașinile de scris, fișetele, echipamentele sportive, instrumentele fanfarei, totul. Nimic nu era nou, totul era strâns din vechiturile de la școlile albilor din comitatul Ford. Profesorii albi câștigau mai puțin decât în oricare altă parte a statului, iar cei negri câștigau doar o părticică din banii ăia. Chiar și puși laolaltă, banii nu ajungeau nici măcar pentru un singur sistem școlar, dar vreme de zeci de ani comitatul, la fel ca toate celelalte, încercase să mențină două. „Separați, dar egali” era o glumă proastă. Și totuși, în pofida dezavantajelor considerabile, Burley era un loc cu care se mândreau cei care studiaseră acolo. Profesorii erau intransigenți și dedicați. Sorții le erau potrivnici, ceea ce făcea ca succesele să fie și mai impresionante. Din când în când, un elev de-acolo reușea să termine colegiul, iar el sau ea ajungeau modele pentru generațiile următoare.

— Ai zis că ai mai fost aici, zise Portia în timp ce urcau treptele spre fosta clădire administrativă.

— Da, o dată, pe vremea când eram stagiar la cabinetul lui Lucien. M-a trimis după cai verzi pe pereți, ca să găsesc niște documente vechi. N-am avut noroc.

Urcară la etaj. Portia știa exact unde trebuiau să meargă, așa că Jake se ținea după ea. Clasele erau ticsite acum cu foste fișete militare pline cu arhive de impozite și cu evaluări de proprietate. Numai nimicuri, se gândi Jake în sinea lui, citind plăcuțele de pe uși. Într-o cameră se afla arhiva cu înmatriculările de mașini, în alta arhiva ziarelor locale. Și așa mai departe. Ce risipă de spațiu și personal!

Portia aprinse lumina într-o încăpere întunecată, fără ferestre, plină și ea cu fișete. Ridică cu grijă un tom masiv și îl puse pe o masă. Volumul era prins în piele verde, crăpată acum, după ce a fost neglijat zeci de ani. În centru erau doar două cuvinte: „Evidența Sentințelor”.

— Este un catastif cu sentințe din anii 1920, îl informă ea, mai exact din august 1927 până în octombrie 1928. Îl deschise

încet și cu mare grijă începu să dea paginile îngălbenite și delicate ca niște fulgi. Curtea Superioară, rosti ea, ca un custode stăpân pe materialul prezentat.

— Cât timp ți-ai petrecut aici? întrebă Jake.

— Nu știu. Ore în șir. Chestiile astea mă fascinează, Jake. Istoria comitatului este chiar aici, în istoria sistemului juridic. Mai dădu câteva pagini, apoi se opri. Aici. Iunie 1928, acum șaizeci de ani.

Jake se aplecă să vadă mai bine. Informațiile erau scrise de mână și cerneala se decolorase. Ea coborî cu arătătorul de-a lungul unei coloane și spuse:

— Pe 4 iunie 1928. Se duse mai spre dreapta, în coloana alăturată. Reclamantul, un om pe nume Cleon Hubbard, a intentat proces pârâtului. Trecu la următoarea coloană. Un om pe nume Sylvester Rinds. Trecu mai departe. Procesul este descris simplu, ca dispută pe proprietate. În următoarea coloană erau prezentați avocații. Cleon Hubbard era reprezentat de Robert E. Lee Wilbanks.

— Ăsta-i bunicul lui Lucien, zise Jake.

Amândoi erau aplecați deasupra catastifului, umăr la umăr.

— Și pârâtul a fost reprezentat de Lamar Thisdale, spuse ea.

— Un bătrân care a murit acum vreo treizeci de ani. Încă îi mai apare numele prin testamente și acte de proprietate. Unde-i dosarul? întrebă Jake, făcând un pas înapoi.

Ea se îndreptă de spate și răspunse:

— Nu-l găsesc. Făcu un semn către cameră. Dacă există, ar trebui să fie aici, dar am căutat deja peste tot. Sunt lacune pretutindeni, și bănuiesc că asta se întâmplă din cauza incendiului care a avariat tribunalul.

Jake se rezemă de un fișet, cântărind situația.

— Deci, se certau pe niște pământ în 1928.

— Da, și cred că nu ne hazardăm dacă spunem că-i vorba de cele optzeci de pogoane pe care le deținea Seth la momentul morții. Știm din căutările lui Lucien că Sylvester nu avea alt pământ pe atunci. Cleon Hubbard a obținut titlul de proprietate în 1930 și de atunci a rămas în familia Hubbard.

— Și faptul că Sylvester încă mai deținea terenul în 1930

este o dovadă destul de clară că a câștigat procesul ăsta din 1928. Altminteri, el i-ar fi aparținut lui Cleon Hubbard.

— Asta voiam să te întreb. Tu ești avocatul. Eu sunt doar o biată secretară.

— Vei ajunge avocată, Portia. Nici nu cred că mai ai nevoie de facultate. Deci, presupui că Sylvester a fost străbunicul tău?

— Ei bine, mama e convinsă că el este bunicul ei, că singura lui fiică a fost Lois și că Lois e mama ei. Ceea ce înseamnă că bătrânul a fost străbunicul meu, nu că asta ne-ar face să fim mai apropiați sau mai știu eu ce.

— I-ai zis lui Lucien cu ce se îndeletniceau strămoșii lui?

— Nu. Oare chiar trebuie? Adică de ce să-mi mai bat capul? Nu-i vina lui. Nici măcar nu se născuse pe-atunci.

— Eu unul aș face-o doar ca să-l chinui. O să se simtă ca un rahat dacă o să afle că ai lui l-au reprezentat pe bătrânul Hubbard și au pierdut.

— Haide, Jake. Știi bine că Lucien își detestă familia și trecutul ei.

— Da, dar îi plac activele lăsate de ea. Eu i-aș spune.

— Crezi că firma Wilbanks mai are arhivele vechi?

Jake mormăi, zâmbind:

— Hhmm… Mă îndoiesc că le mai are pe cele de acum șaizeci de ani. Mai sunt vrafuri de documente în pod, dar nu cred că este ceva atât de vechi pe-acolo. Nici avocații nu aruncă nimic, dar în timp chestiile mai dispar.

— Pot să caut în pod?

— N-ai decât. Dar ce cauți?

— Dosarul, ceva cu indicii. Este destul de clar că a existat o dispută cu privire la cele optzeci de pogoane, dar ce a declanșat-o? Și ce s-a întâmplat în acel caz? Cum putea să câștige un negru un proces pentru pământ în anii 1920, în Mississippi? Gândește-te puțin, Jake. Un alb, proprietar de pământ, angajează cea mai mare firmă de avocatură din oraș, una cu influență și conexiuni, ca să dea în judecată un biet negru pentru o dispută de proprietate. Și câștigă negrul, sau cel puțin așa pare.

— Poate că nu a câștigat. Poate că era încă în derulare

cazul când a murit Sylvester.

— Exact. Asta este, Jake. Asta trebuie să aflu eu.

— Multă baftă. O să-i spun totul lui Lucien și o să-i cer ajutorul. El o să-și blesteme strămoșii, dar oricum face asta de când se scoală dimineața, de cele mai multe ori. Îi trece. Crede-mă, au făcut chestii mult mai urâte.

— Grozav. Îi spun eu, și după aceea mă apuc să scotocesc prin pod.

— Ai grijă. Eu nu urc acolo decât o dată pe an, și doar când sunt silit să o fac. Mă îndoiesc că vei găsi ceva.

— Vedem noi.

*

Lucien primi bine vestea. Își ocărî din nou obârșia, dar se mai temperă după ce află că bunicul său pierduse procesul intentat lui Sylvester Rinds. Fără vreo altă invitație, îi explică Portiei, dar și lui Jake, de-a lungul după-amiezii, că Robert E. Lee Wilbanks se născuse în perioada Reconstrucției și își petrecuse cea mai mare parte a vieții ferm convins că sclavia avea să reapară într-o bună zi. Familia izbutise să-i țină la distanță de pământurile lor pe yankeii puși pe căpătuială, iar Robert, spre cinstea lui, întemeiase un imperiu care se întindea în mai multe domenii – bancar, feroviar, politic și juridic. Fusese un om aspru și urâcios, și în copilărie Lucien se temuse de el. Dar trebuie să recunoști și meritele adversarului. Casa elegantă pe care o avea Lucien acum fusese ridicată de bunicul său „drag și iubit” și lăsată moștenire din tată-n fiu, cum se cuvine.

După program, urcară în pod și se cufundară și mai adânc în istorie. Jake rămase și el o vreme, dar realiză în curând că era o pierdere de vreme. Dosarele se opreau la 1965, anul în care Lucien moștenise firma de avocatură după ce tatăl și unchiul său muriseră într-un accident de avion. Cineva, probabil Ethel Twitty, legendara secretară, făcuse curat și distrusese vechile arhive.

35.

Cu două săptămâni înainte de începutul planificat al războiului, avocații și asistenții lor se întruniră în sala principală de judecată pentru o conferință preliminară. Asemenea întâlniri ar fi fost de neconceput pe vremuri, dar regulile mai moderne ale confruntării juridice le impuneau acum, oferind chiar și un acronim pentru ele – CJ. Avocați precum Wade Lanier, care lupta mult în procese civile, erau foarte versați în strategiile și nuanțele CJ. Jake mai puțin. Reuben Atlee nu condusese niciodată o asemenea întâlnire, deși nu ar fi recunoscut asta nici în ruptul capului. Pentru el și pentru Curtea sa Superioară, un proces major era de obicei un divorț urât, cu bani în joc. Acestea erau rare, iar el le trata așa la fel cum făcea de treizeci de ani, fără să țină cont de regulile moderne.

Criticii noilor reguli de procedură și de aducere la cunoștință se plângeau că CJ nu era decât o simplă repetiție pentru proces, silindu-i practic pe avocați să se pregătească de două ori. Le consuma timpul, era costisitoare, împovărătoare și restrictivă. Un document, o chestiune sau un martor care nu erau tratați corespunzător la CJ nu mai puteau fi folosiți la proces. Avocații bătrâni, ca Lucien, care apelau din plin la trucuri murdare și ambuscade, urau noile reguli deoarece acestea erau menite să promoveze corectitudinea și transparența. „La proces nu contează să fii corect, Jake, contează doar să câștigi”, repetase el de mii de ori.

Judecătorul Atlee nu era nici el prea încântat de ele, deși era obligat să le urmeze. La ora zece dimineața, luni, pe 20 martie, el alungă puținii spectatori prezenți și îi zise aprodului să încuie ușa. Aceasta nu era o audiere publică.

În timp ce avocații își ocupau locurile, Lester Chilcott, partenerul lui Lanier, se duse la masa lui Jake și lăsă pe ea niște hârtii.

— Actualizare a audierii preliminare, rosti el, de parcă era

o chestie de rutină.

În vreme ce Jake răsfoia documentele, judecătorul Atlee ceru să se facă liniște și începu să se uite prin încăpere pentru a se asigura că erau toți avocații prezenți.

— Încă lipsește domnul Stillman Rush, mormăi el în microfon.

Surpriza lui Jake se transformă rapid în mânie. Într-o secțiune unde erau listați toți martorii potențiali, Lanier indusese 45 de nume. Adresele lor arătau că erau răspândiți prin tot sud-estul, iar patru erau în Mexic. Jake recunoscu doar câteva dintre nume; unora chiar le luase depoziții în decursul audierii preliminare. „Deversarea documentelor" constituia un truc murdar destul de comun, unul dus la perfecțiune de către corporații și companii de asigurări, prin care acestea (și avocații acestora) ascundeau documente până în ultimul moment. Apoi îi trânteau în brațe avocatului celeilalte părți mii de pagini de documente chiar înainte de proces, știind că el și angajații săi nu puteau să le verifice pe toate în timp util. Pe unii judecători îi înfuriau asemenea practici; alții le îngăduiau. Wade Lanier tocmai efectuase o „deversare de martori", ceva similar. Ascunzi numele potențialilor martori până în ultimul moment, apoi le oferi adversarului la grămadă cu nume nefolositoare, ca să îl zăpăcești.

Adversarul spumega, dar se trezi că are probleme mai presante pe cap. Judecătorul Atlee zise:

— Și-acum, domnule Brigance, ați depus două moțiuni care își așteaptă răspunsul. Una pentru strămutarea procesului, cealaltă pentru o amânare. V-am citit rapoartele, cât și replicile părții adverse, și presupun că nu mai aveți nimic de adăugat la aceste moțiuni.

Jake se ridică și spuse:

— Nu, domnule.

— Nu trebuie să vă ridicați, domnilor. Este o conferință preliminară, nu o audiere formală. Și-acum, să înțeleg că nu s-a mai înregistrat niciun progres în căutarea lui Ancil Hubbard?

— Nu, domnule, deși poate că am avea mai mulți sorți de izbândă dacă am dispune de mai mult timp.

Wade Lanier se ridică și zise:

— Onorată instanță, aș dori să răspund, vă rog. Prezența sau absența lui Ancil Hubbard nu are nicio relevanță în acest moment. Chestiunile cu care ne confruntăm s-au redus la ce ne așteptam, și acum sunt cele întâlnite în orice contestare de testament: deplinătatea facultăților mintale, capacitatea testamentară și influența necorespunzătoare. Ancil, dacă mai este în viață, nu și-a mai văzut fratele de zeci de ani, cu mult înainte de sinuciderea acestuia. Ancil nu poate depune mărturie cu privire la felul în care gândea fratele lui sau la ce se gândea acesta. Deci, haideți să continuăm conform planului. Dacă juriul decide validarea testamentului olograf, atunci domnul Brigance va avea timp berechet să îl caute pe Ancil și să-i dea cele cinci procente. Însă dacă juriul respinge testamentul olograf, atunci Ancil devine irelevant, deoarece nu este menționat în testamentul precedent. Haideți să trecem mai departe, domnule judecător. Ați stabilit data de începere a procesului pe 3 aprilie cu multe luni în urmă, și nu există niciun motiv întemeiat să nu continuăm conform planului.

Lanier nu îți lua ochii, dar era foarte pragmatic, într-un mod foarte familiar, și convingător. Jake aflase deja că omul putea veni spontan cu argumente, convingând pe oricine de aproape orice.

— Sunt de acord, rosti judecătorul Atlee, morocănos. Vom continua conform planului, pe 3 aprilie. Aici, în această sală de judecată. Vă rog să luați loc, domnule Lanier.

Jake își luă notițe și așteptă să se treacă la următoarea chestiune. Judecătorul Atlee își privi însemnările, își aranjă ochelarii pe nas și zise:

— Văd că sunt șase avocați din partea contestatarilor. Domnul Lanier este avocatul principal al copiilor lui Seth Hubbard – Ramona Dafoe și Herschel Hubbard. Domnul Zeitler este avocatul principal al celor doi copii ai lui Herschel Hubbard. Domnul Hunt este avocatul principal al celor doi copii ai Ramonei Dafoe. Toți ceilalți sunt doar asociați. Își

dădu jos ochelarii: urma o predică. Ei bine, domnilor, când va începe procesul, nu am nici cea mai mică intenție să tolerez sporovăiala excesivă și inutilă a șase avocați. De fapt, nimeni altcineva în afară de avocații Lanier, Zeitler și Hunt nu va avea voie să vorbească în sala de judecată în numele contestatarilor. Ei trei ar trebui să fie de ajuns. Și nu am de gând să silesc juriul să urmărească trei pledoarii diferite de deschidere, trei pledoarii diferite de încheiere și trei examinări diferite ale martorilor. Dacă există vreo obiecție, nu vreau să văd trei, patru mâini fluturând și să vă aud zbierând care mai de care „Obiectez! Obiectez!" Ați priceput?

Sigur că pricepuseră. Le vorbea încet, răspicat și cu autoritatea lui obișnuită. Continuă:

— Aș sugera ca domnul Lanier să ia cuvântul în numele contestatarilor și să ducă greul procesului. Este evident că dumnealui are atât cea mai multă experiență în procese, cât și clienții cu cele mai mari interese. Împărțiți munca cum doriți între dumneavoastră – nu aș îndrăzni să vă dau eu sfaturi, rosti el pe un ton grav, sfătuindu-i totuși. Nu încerc să închid gura nimănui. Aveți dreptul să apărați cauza clientului sau a clienților dumneavoastră. Fiecare dintre Domniile Voastre își poate cita propriii martori și îi poate interoga pe cei citați de către prezumtivii moștenitori. Însă cu prima ocazie cu care veți începe să repetați ceva ce s-a spus deja, așa cum au obiceiul avocații, trebuie să vă așteptați la intervenția mea promptă. Nu voi tolera așa ceva. Ne-am înțeles?

Cu siguranță, cel puțin pe moment.

Își puse ochelarii înapoi la ochi și se uită peste notițe.

— Haideți să discutăm despre probele materiale, spuse el.

Petrecură o oră stabilind ce documente urmau să fie admise ca dovezi și arătate juriului. La insistențele judecătorului Atlee, se stipulă că scrisul de mână îi aparținea lui Henry Seth Hubbard. Urmărirea oricărei alte ipoteze ar fi fost o pierdere de timp. Cauza morții era stipulată. Fură admise patru fotografii mari, color. Acestea îl prezentau pe Seth atârnând de copac și eliminau orice dubiu asupra felului în care murise.

Apoi judecătorul Atlee zise:

— Și acum, haideți să trecem în revistă lista martorilor. Văd că domnul Lanier a adăugat un număr impresionant între timp.

Jake așteptase nerăbdător de mai bine de-o oră. Încerca să-și păstreze calmul, dar îi era greu s-o facă.

— Onorată instanță, zise el, voi obiecta dacă mulți dintre acești martori vor primi permisiunea de a depune mărturie la proces. Dacă vă uitați la pagina șase, acolo începe o listă lungă cu 45 de potențiali martori. Uitându-mă la adresele lor, presupun că acești oameni au lucrat în diversele fabrici și întreprinderi ale domnului Hubbard. Nu știu sigur, pentru că este prima oară când văd aceste nume. Am verificat ultimele răspunsuri actualizate la interogatorii, și dintre cei 45, numai 15 sau 16 au fost menționați până astăzi de către contestatari. Conform regulamentului, eu aveam dreptul să primesc aceste nume cu câteva luni în urmă. Se cheamă deversare de martori, onorată instanță. Mi se trântește o listă de martori pe masă cu două săptămâni înainte de proces, iar eu pur și simplu nu am cum să vorbesc cu toți și să aflu cum vor suna depozițiile lor. Și dincolo de depoziții – mi-ar mai lua încă șase luni. Este o încălcare clară a regulilor, făcută în mod clandestin.

Judecătorul Atlee se încruntă spre cealaltă masă și zise:

— Domnule Lanier?

Lanier se ridică și spuse:

— Pot să-mi dezmorțesc puțin picioarele, onorată instanță? Am probleme la un genunchi.

— Cum doriți.

Lanier începu să se plimbe prin fața mesei, șchiopătând ușor. Probabil un truc, se gândi Jake.

— Onorată instanță, ce am făcut noi nu este deloc clandestin, și resping această acuzație. Adunarea de probe este întotdeauna o muncă în continuă desfășurare. Mereu apar nume noi. Martori mai reticenți se hotărăsc în ultima clipă să apară în instanță. Un martor își amintește ba de unul, ba de altul, sau își amintește altceva ce s-a întâmplat. Am pus investigatori să sape încontinuu de cinci luni și, să fiu sincer, am întreprins mult mai multe eforturi decât cealaltă tabără.

Am găsit mai mulți martori, și încă mai căutăm. Domnul Brigance are două săptămâni la dispoziție ca să-i sune sau să-i viziteze pe oricare dintre martorii de pe lista mea. Două săptămâni. Știu că nu este foarte mult timp, dar nu suntem mereu în criză de timp? Știm bine că așa este. Așa se întâmplă în litigiile importante, onorată instanță. Ambele tabere se agită până în ultimul moment.

Așa cum pășea șchiopătat și argumenta cu sârg, Lanier îți inspira admirație, deși Jake ar fi vrut să arunce cu un topor în el. Lanier nu juca potrivit regulilor, dar se pricepea de minune să își legitimeze înșelătoria.

Pentru Wade Lanier sosise momentul crucial. Îngropat în lista de 45 se afla numele Julinei Kidd, singura negresă pe care o găsise Randall Clapp până acum și care era dispusă să depună mărturie că se culcase cu Seth. Pentru cinci mii de dolari, plus cheltuieli, acceptase să vină în Clanton și să depună mărturie. De asemenea, acceptase să ignore apelurile sau orice altă tentativă de contactare din partea altui avocat, și anume a lui Jake Brigance, care ar fi putut apărea, căutând indicii cu disperare.

În listă nu apărea Fritz Pickering; numele lui nu fusese pomenit, și nici nu avea să fie pomenit până la un moment critic din proces.

Judecătorul Atlee îl întrebă pe Jake:

— Câte depoziții ați luat?

— Împreună am luat treizeci de depoziții, replică Jake.

— Mie mi se pare mult. Și nu sunt ieftine. Domnule Lanier, doar nu aveți de gând să chemați în boxă 45 de martori?

— Sigur că nu, onorată instanță, dar regulile ne impun să-i numim pe toți potențialii martori. S-ar putea să nu știu până la proces de cine voi avea nevoie în boxă. Aceasta este flexibilitatea pe care o au în vedere regulile.

— Înțeleg asta. Domnule Brigance, câți martori aveți de gând să citați dumneavoastră?

— Aproximativ cincisprezece, onorată instanță.

— Ei bine, pot să vă spun de pe-acum că nu am de gând să silesc juriul (sau să mă silesc pe mine) să asculte depozițiile a

șaizeci de martori. Dar nu aș vrea să vă impun restricții cu privire la numele celor pe care să-i chemați sau nu la proces. Asigurați-vă însă că tabăra adversă află din timp de toți martorii. Domnule Brigance, aveți toate numele la dispoziție și două săptămâni în care să le puneți întrebări.

Jake scutură frustrat din cap. Bătrânul președinte de tribunal nu se putea dezbăra de vechile năravuri.

— Atunci le-aș putea solicita avocaților să îmi prezinte un mic rezumat al fiecărei depoziții în parte, ca să știu ce ar putea spune martorii la proces? întrebă Jake. Așa mi se pare corect, onorată instanță.

— Domnul Lanier?

— Nu sunt sigur că ar fi foarte corect, onorată instanță. Doar pentru că noi ne-am străduit să-i găsim pe acești martori de care domnul Brigance nu a auzit în viața lui, asta nu înseamnă că ar trebui să îl informăm cu privire la ce vor spune ei. Trebuie să facă singur asta.

Tonul era condescendent, aproape insultător, și pentru o fracțiune de secundă Jake se simți ca un pierde-vară.

— De acord, rosti judecătorul Atlee.

Lanier îi aruncă disprețuitor lui Jake o privire de învingător când trecu pe lângă el și se așeză la loc.

CJ se prelungi pe măsură ce discutară despre martorii experți și despre ce ar putea declara aceștia. Jake era supărat pe judecătorul Atlee și nu încerca să-și ascundă sentimentele. Punctul culminant al întrunirii îl constituia distribuirea listei cu jurați, și judecătorul păstră asta pentru sfârșit. Era aproape amiază când o grefieră distribui lista.

— Sunt 97 de nume, zise Atlee, și au fost filtrate din toate punctele de vedere, mai puțin din cel al vârstei. După cum știți, unele persoane de peste 65 de ani nu vor să fie scutite de această îndatorire, așa că v-am lăsat dumneavoastră sarcina să vă ocupați de asta în timpul selecției.

Avocații se uitară peste nume, căutând unele mai prietenoase, mai înțelegătoare, oameni inteligenți care să le dea imediat dreptate și care să dea verdictul corect.

— Și-acum vreau să mă ascultați cu atenție: nu voi tolera

nicio încercare de contactare a acestor oameni, continuă Atlee. Din câte înțeleg, în marile procese din ziua de azi nu este deloc neobișnuit ca avocații să investigheze bazinul de juraţi cât mai meticulos posibil. Nu aveți decât. Dar să nu cumva să-i contactați, să-i urmăriți, să-i intimidați sau să îi hărțuiți în vreun fel. Voi fi extrem de sever cu oricine va face asta. Păstrați aceste liste confidențiale. Nu vreau să știe tot comitatul cine face parte din bazinul de selecție.

— În ce ordine vor fi așezați pentru selecție, onorată instanță? întrebă Wade Lanier.

— Complet aleatoriu.

Avocații amuțiră în timp ce citeau rapid numele. Jake avea un avantaj clar deoarece erau pe terenul lui. Însă de fiecare dată când se uita la o listă cu juraţi, era uimit cât de puține nume recunoștea. Un fost client aici, un enoriaș acolo. Un amic din liceu, din Karaway. Verișoara primară a mamei sale. La o privire rapidă recunoscu vreo douăzeci de nume dintre cele nouăzeci și șapte. Harry Rex ar fi recunoscut mai multe. Ozzie i-ar fi știut pe toți negrii și pe mulți dintre albi. Lucien s-ar fi lăudat cu cât de mulți cunoștea, dar asta doar pentru că stătea prea mult pe verandă, în bătaia soarelui.

*

Wade Lanier și Lester Chilcott, ambii din Jackson, nu recunoscură niciun nume, însă urmau să primească un ajutor semnificativ. Se asociaseră cu firma Sullivan, care rămânea cea mai mare din comitat, cu cei nouă avocați ai săi, și aveau să primească foarte multe sfaturi.

Pe la ora 12.30, judecătorul Atlee se simți obosit, așa că suspendă ședința. Jake ieși în grabă din sala de judecată, întrebându-se dacă bătrânul mai era apt din punct de vedere fizic să ducă un proces istovitor. De asemenea, era îngrijorat în privința regulilor după care avea să se desfășoare procesul. Era evident că regulile oficiale, cele noi din manuale, nu aveau să fie urmate cu strictețe.

Indiferent de reguli, Jake, ca și orice alt avocat din acel stat, știa că Curtea Supremă din Mississippi era renumită pentru că le dădea dreptate președinților de tribunal teritorial.

Ei erau acolo, în iureșul luptei. Ei vedeau chipurile celor implicați, ascultau mărturiile și simțeau tensiunea. Cine suntem noi, se întrebase Curtea Supremă de-a lungul anilor, închiși în turnul nostru de fildeș, ca să infirmăm hotărârea cutărui judecător?

Ca întotdeauna, procesul avea să se desfășoare după Regulile lui Reuben.

Oricare ar fi fost acestea și oricum s-ar fi schimbat ele de la un moment la altul.

*

Wade Lanier și Lester Chilcott se duseră direct la sediul firmei Sullivan și își croiră drum până în sala de conferințe de la etaj. Îi aștepta deja un platou cu sandviciuri, dar și un omuleț arțăgos cu un accent puternic din statele central-nordice. Omul se numea Myron Pankey și era un fost avocat care găsise o nișă în domeniul relativ recent al consultanților pentru jurați, un domeniu de expertiză care își făcea loc în multe procese majore. Pentru un onorariu generos, Pankey și angajații lui puteau face adevărate minuni, livrându-le juriul perfect sau măcar cel mai bun juriu disponibil. Se făcuse deja un sondaj telefonic. Două sute de alegători din comitatele vecine fuseseră intervievați. 50% dintre ei declaraseră că o persoană ar trebui să-și poată lăsa averea oricui, chiar și în detrimentul propriei familii. Însă 90% priveau cu suspiciune un testament scris de mână prin care se lăsa totul ultimului îngrijitor. Datele culese erau analizate la sediul lui Pankey din Cleveland. Rasa nu reprezentase un factor de care să se țină seama în sondaj.

Bazându-se pe numerele preliminare, Wade Lanier era optimist. Mâncă un sandvici în picioare, în timp ce vorbea și bea o Coca Cola dietetică printr-un pai. Se făcură copii după lista de jurați, distribuite apoi celor de la masa de conferințe. Fiecare dintre cei nouă membri ai firmei Sullivan primi un exemplar și fu rugat să se uite peste nume cât mai curând posibil, deși erau cu toții aglomerați și nu vedeau cum ar fi putut găsi cinci minute libere în orarul supraîncărcat.

Pe un perete lung era atârnată o hartă mărită a comitatului

Ford. Un fost polițist din Clanton, pe nume Sonny Nance, punea deja piuneze numerotate pe străzile și drumurile unde locuiau jurații. Nance era din Clanton, căsătorit cu o femeie din Karaway, și susținea că îi cunoaște pe toți. Fusese angajat de Myron Pankey ca să-și expună aceste cunoștințe. La ora 1.30, sosiră încă patru angajați și își primiră instrucțiunile. Lanier avea un stil fără menajamente, dar precis. Voia fotografii color ale fiecărei case, fiecărui cartier și fiecărui automobil, dacă se putea. Dacă aveau stickere pe bara de protecție, fotografiați-le. Însă sub nicio formă nu riscați să fiți prinși. Dați-vă drept intervievatori de sondaje, agenți de fisc, curieri de asigurări veniți să livreze cecuri, evangheliști care merg din ușă-n ușă, orice ar putea fi cât de cât credibil, dar vorbiți cu vecinii și aflați cât de multe puteți fără să dați de bănuit. Sub nicio formă nu intrați în contact direct cu vreun potențial jurat. Aflați unde lucrează acești oameni, unde merg la biserică și unde își trimit copiii la școală. Avem doar elementele de bază – nume, vârstă, sex, rasă, adresă, circumscripție electorală – și nimic altceva. Deci, sunt foarte multe goluri de umplut.

— Nu aveți voie să fiți prinși, zise Lanier. Dacă activitatea voastră trezește suspiciuni, dispăreți imediat. Dacă sunteți luați la întrebări, prezentați-vă cu un nume fals și întoarceți-vă aici să raportați. Chiar dacă doar credeți că ați putea fi observați, plecați, dispăreți și apoi veniți aici. Întrebări?

Niciunul dintre cei patru nu era din comitatul Ford, așa că șansele de a fi recunoscuți erau nule. Doi erau foști polițiști, doi erau investigatori cu jumătate de normă; știau cum să opereze pe stradă.

— Cât timp avem la dispoziție? întrebă unul.

— Procesul începe de azi în două săptămâni. Veniți aici o dată la două zile ca să ne dați informațiile culese. Vinerea viitoare este termenul-limită.

— Hai să mergem, zise altul.

— Și nu vă lăsați prinși.

*

Consultantul pentru juriu pe care îl folosea Jake era totuna

cu secretara/asistenta sa juridică. De vreme ce judecătorul Atlee administra acum averea de parcă toate fondurile ar fi venit direct din buzunarul său, nu se mai punea problema angajării unui consultant adevărat. Portia urma să se ocupe de strângerea datelor, sau mai degrabă să țină pasul cu fluxul imens de date. Luni după-amiază, la ora 4.30, ea, Jake, Lucien și Harry Rex se adunară într-o sală de lucru de la etaj, chiar lângă fostul ei birou. Mai era prezent și Nick Norton, avocatul din cealaltă parte a pieței care îl reprezentase pe Marvis Lang cu doi ani în urmă.

Trecură în revistă toate cele 97 de nume.

36.

După înfățișare și accent, Lonny își dădu seama că erau ruși, și nu mai avu niciun dubiu după ce îi urmări bând votcă fără gheață vreme de o oră. Bădărani, proști, zgomotoși și căutând scandal. Aleseseră o noapte când era un singur bodyguard prezent. Patronul barului amenințase că va pune un semn ca să interzică intrarea tuturor rușilor, dar evident că nu putea face asta. Lonny bănuia că erau marinari pe un cargobot, probabil unul care transporta cereale din Canada.

Sună acasă la celălalt bodyguard, dar nu răspunse nimeni. Patronul nu era acolo și momentan Lonny era la comandă. Mai comandară niște votcă. Lonny se gândi să o îndoaie cu apă, dar tipii ăștia s-ar fi prins imediat. Când unul dintre ei plesni o chelneriță peste fund, lucrurile se precipitară și situația scăpă de sub control. Singurul bodyguard prezent, un tip care nu se dădea niciodată în lături când venea vorba de violență, se răsti la rus, care se răți la el pe limba lui, ridicându-se mânios în picioare. Încercă să-l lovească cu pumnul, nu-l nimeri, în schimb încasă el un pumn în plin. Din cealaltă parte a încăperii, o gașcă de motocicliști patrioți azvârliră sticle de bere în ruși, care deja săriseră la bătaie. Lonny scoase un „Of, rahat!” și se gândi să plece prin bucătărie, dar mai văzuse asta de multe ori înainte. Barul avea o reputație proastă, acesta fiind unul dintre motivele pentru care leafa era atât de mare.

Când fu doborâtă o altă chelneriță, se lăsă pe vine în spatele barului ca să o ajute. Încăierarea era în toi la doar câțiva pași distanță, și când se întinse ca să o apuce, un obiect contondent îl lovi în ceafa. Își pierdu cunoștința și se prăbuși, cu sângele șiroindu-i din rană și scurgându-i-se în coada lungă și căruntă. La cei 66 de ani ai săi, Lonny era prea bătrân și ca asiste măcar la o asemenea încăierare.

Zăcu fără cunoștință două zile într-un spital din Juneau. Patronul barului recunoscu într-un final că nu îl angajase cu

acte. Nu-i știa decât numele – Lonny Clark. Era și un polițist prin preajmă și, când deveni destul de clar că s-ar putea să nu se mai trezească niciodată din comă, încropiră un plan. Patronul le dădu adresa lui Lonny și poliția descinse în locuința lui. Nu găsiră cine știe ce bunuri înăuntru, dar dădură peste treizeci de kilograme de cocaină împachetată frumos în folie și neatinsă. Sub saltea găsiră o mică mapă cu fermoar. Înăuntru erau vreo două mii de dolari, bani gheață; un permis de conducere din Alaska care se dovedi fals, pe numele de Harry Mendoza; un pașaport, de asemenea fals, pe numele Albert Johnson; încă un pașaport fals pe numele Charles Noland; un permis de conducere din Wisconsin, pe numele Wilson Steglitz, furat și expirat; și o lăsare la vatră îngălbenită din marină, pentru un anume Ancil F. Hubbard, datată mai 1955. În mapă erau toate bunurile lumești ale lui Lonny, dacă nu se punea la socoteală cocaina, care pe stradă valora aproximativ un milion și jumătate de dolari.

Poliția avu nevoie de câteva zile ca să verifice arhivele și bazele de date, și între timp Lonny își reveni și se simțea mai bine. Poliția decise să nu îl ia la întrebări în legătură cu cocaina până nu era gata de externare. Postaseră un agent în civil în fața salonului său. Cum singurele nume legitime din arsenalul său păreau să fie Ancil F. Hubbard și Wilson Steglitz, le introduseră în baza națională de date ca să vadă dacă vreunul din ei avea cazier. Polițistul intră în vorbă cu Lonny, îi aduse milkshake-uri, fără să pomenească nimic de droguri. După câteva vizite, polițistul îi zise că nu găseau în sistem niciun Lonny Clark. Data și locul nașterii, numărul de asigurare socială, statul de baștină? Ceva, Lonny? Orice?

Lonny, care își petrecuse o viață întreagă pe fugă, ascunzându-se, intră la bănuieli și spuse din ce în ce mai puțin. Polițistul îl întrebă:

— Ai cunoscut vreodată pe cineva cu numele de Harry Mendoza?

— Poate, replică Lonny.

Serios? De unde și când? Cum? în ce împrejurări? Nimic.

Dar pe Albert Johnson sau pe Charles Noland? Lonny zise

că era posibil să-i fi întâlnit pe acei oameni cândva, demult, dar nu era sigur. Memoria îi juca feste, lăsându-l baltă din când în când. La urma urmei, avea capul spart și traume craniene și nu prea își mai amintea multe de dinainte de bătaie. Însă ce era cu toate acele întrebări?

La acel moment Lonny își dăduse deja seama că fuseseră în locuința lui, dar nu era sigur dacă găsiseră cocaina. Erau mari șanse ca proprietarul ei să se fi dus deja acolo și să o fi luat chiar el. Lonny nu era traficant; îi făcea doar o favoare unui prieten, una pentru care urma să fie plătit cu bani frumoși. Deci întrebarea era dacă polițiștii găsiseră cocaina. Dacă da, Lonny era în mare belea. Cu cât spunea mai puțin, cu atât mai bine. Așa cum învățase cu zeci de ani în urmă, când poliția începe să-ți pună întrebări serioase, trebuie doar să negi.

*

Jake stătea la birou când Portia îl anunță prin intercom:

— Te caută Albert Murray.

Jake ridică receptorul și îl salută.

Murray avea o firmă în DC, specializată în localizarea persoanelor dispărute, atât pe plan național, cât și internațional. Până acum, firma primise 42 000 de dolari din averea lui Seth Hubbard ca să îl găsească pe fratele acestuia, dispărut de foarte multă vreme, fără să arate că-și merita banii. Rezultatele fuseseră cât se poate de modeste, deși procedurile de facturare rivalizau cu cele ale oricărei firme dintr-o metropolă.

— Avem o pistă în cazul lui Ancil Hubbard, dar nu te entuziasma încă, începu Murray, sceptic ca de obicei. Îi prezentă faptele așa cum le știa și el – numele fals de Lonny, încăierarea din barul din Juneau, capul spart, cocaina și actele false.

— Are 66 de ani și face trafic de droguri? întrebă Jake.

— Nu-i ca și cum ar exista o vârstă de pensionare pentru traficanții de droguri.

— Nici nu credeam asta.

— În orice caz, continuă Murray, tipul ăsta este destul de dibaci și nu vrea să recunoască nimic.

— Cât de grav este rănit?

— Este în spital de-o săptămână. De acolo o să ajungă direct la închisoare, așa că doctorii nu se grăbesc deloc. Un cap spart este totuși un cap spart.

— Dacă zici tu.

— Poliția locală este curioasă în privința documentului de lăsare la vatră din marină. Pare să fie autentic și nu prea are sens. Un permis de conducere fals și un pașaport fals te pot ajuta să ajungi departe, dar o lăsare la vatră de-acum treizeci de ani? De ce ar avea nevoie un escroc ca ăsta de așa ceva? Desigur, ar putea fi furată.

— Deci, ne-am întors la vechea întrebare, remarcă Jake. Cum verificăm că este el dacă îl găsim?

— Exact.

Nu existau fotografii de-ale lui Ancil Hubbard care să-i ajute prea mult. Găsiseră câteva zeci de fotografii de familie într-o cutie din șifonierul lui Seth, majoritatea înfățișându-i pe Ramona, pe Herschel și pe prima soție a lui Seth. Nu erau poze din copilăria lui Seth; nici măcar o poză de-a părinților sau de-a fratelui său mai mic. Unele arhive școlare îi ajutaseră să găsească o fotografie de-a lui Ancil din clasa a noua, chipul lui surâzător și plin de coșuri apărând într-o fotografie de grup făcută la liceul din Palmyra, în 1934. Imaginea fusese mărită, împreună cu câteva fotografii de-ale lui Seth la maturitate. Cum Ancil nu mai fusese văzut în comitatul Ford de cincizeci de ani, nu exista absolut nimeni care să poată spune dacă semăna cu fratele său în copilărie sau dacă arătau complet diferit.

— Ai pe cineva în Juneau? întrebă Jake.

— Nu, nu încă. Am vorbit cu poliția de două ori. Pot trimite un om acolo în 24 de ore.

— Și ce-o să facă după ce ajunge acolo? Dacă Lonny Clark nu vrea să stea de vorbă cu autoritățile locale, de ce-ar discuta cu un necunoscut?

— Mă îndoiesc că o să accepte.

— Lasă-mă să mă gândesc puțin.

Jake închise și reflectă la asta în următoarea oră. Era prima

pistă pe care o aveau de luni bune, și nu era una prea grozavă. Procesul începea peste patru zile, și nu avea cum să dea o fugă până în Alaska pentru a verifica identitatea unui om care nu voia să fie identificat; mai bine zis a cuiva care își petrecuse ultimii treizeci de ani schimbându-și întruna identitatea.

Coborî la parter și îl găsi pe Lucien în sala de conferințe, studiind niște cartonașe cu numele juraților scrise îngroșat. Acestea erau aranjate cu grijă pe masa lungă, în ordine alfabetică, toate 97. Erau notate pe o scară de la 1 la 10, 10 fiind cel mai atractiv. Mulți dintre ei nu fuseseră încă notați deoarece nu se știa mai nimic despre juriați.

Jake îi repetă conversația pe care o avusese cu Albert Murray. Prima reacție a lui Lucien fu;

— Nu-i spunem nimic judecătorului Atlee, nu încă. Știu la ce te gândești – dacă Ancil este în viață și s-ar putea să știm unde se află, hai să cerem o amânare ca să mai câștigăm timp. Dar este o idee proastă, Jake.

— Nu mă gândeam la asta.

— Sunt șanse mari ca moșul să fie băgat la pârnaie pentru tot restul vieții. Nu s-ar putea prezenta la proces nici dacă ar vrea.

— Nu, Lucien, eu îmi fac mai multe griji din cauza verificării. Nu avem de ales decât să mergem să vorbim personal cu el. Nu uita că are o grămadă de bani de câștigat de-aici. S-ar putea să fie mult mai cooperant decât credem noi.

Lucien trase aer în piept și începu să se plimbe pe lângă masă. Portia nu avea destulă experiență, și oricum ea era o tânără negresă, deci în niciun caz genul de persoană care să descoasă un alb bătrân care fuge de ceva sau de toată lumea. Astfel că rămânea doar el, singurul om din firmă disponibil. Se duse la ușă și zise:

— Mă duc eu. Dă-mi toate informațiile pe care le poți obține.

— Ești sigur, Lucien?

Nu mai primi niciun răspuns, căci ușa se închise în urma lui. Singurul gând care-i trecu prin minte lui Jake fu: „Sper să rămână treaz”.

*

Ozzie trecu pe la el joi după-amiază. Harry Rex și Portia erau în camera de război, studiind numele și adresele juraților. Jake era la etaj, în biroul său, la telefon, pierzându-și vremea încercând să dea de unii dintre cei 45 de martori ai lui Wade Lanier. Până acum se dovedise un demers frustrant.

— Vrei o bere? îl întrebă Harry Rex pe șerif. Un Bud Light se vedea prin preajmă.

— Sunt în timpul serviciului și nu beau, replică Ozzie. Sper că nu conduci. Nu aș vrea să te văd arestat pentru conducere sub influența alcoolului.

— Eh, l-aș angaja pe Jake ca să-mi amâne procesul la nesfârșit. Ai niște nume?

Ozzie îi dădu o foaie de hârtie și spuse:

— Câteva. Tipul ăla, Oscar Peltz, de care vorbeam ieri, din apropiere de Lake Village… ei bine, merge la aceeași biserică cu familia Roston.

Portia luă cartonașul pe care scria cu markerul „OSCAR PELTZ”.

— Eu unul m-aș ține departe de el, continuă Ozzie.

Harry Rex se uită la notițe și zise:

— Oricum îi dădusem un cinci, nu prea atractiv.

— Domnul Raymond Griffis, care locuiește puțin mai jos de Parker’s Country Store, la sud de aici… Ce știi despre el?

Portia ridică un alt cartonaș și spuse:

— Bărbat alb, 41 de ani, lucrează pentru o firmă care montează garduri.

— Divorțat, recăsătorit, taică-său a murit într-un accident de mașină acum vreo cinci ani, adăugă Harry Rex.

— Nu vă apropiați de el, interveni Ozzie. Am o sursă care m-a informat că fratele lui a avut de-a face cu Klanul acum trei ani, în timpul procesului Hailey. Nu cred că s-a înrolat în Klan, dar a fost cât pe ce. Or părea ei prezentabili la suprafață, dar s-ar putea să fie genul neplăcut.

— Îi dădusem patru, zise Harry Rex. Credeam că o să te ocupi de toți negrii.

— E o pierdere de vreme. Toți negrii primesc automat zece

la procesul ăsta.

— Câți sunt pe listă, Portia?

— Douăzeci și unu din nouăzeci și șapte.

— Îi luăm.

— Unde-i Lucien? întrebă Ozzie.

— L-a pus pe fugă Jake. Cu Pernell Phillips ai avut noroc? Parcă ziceai că s-ar putea să-l știe Moss Junior.

— Este văr de-al treilea cu soția lui Moss Junior, însă încearcă să evite reuniunile de familie. Baptiști. Nu i-aș da prea multe puncte.

— Portia?

— Hai să-i dăm un trei, rosti ea, cu autoritatea unui consultant de juriu veteran.

— Asta-i problema cu bazinul ăsta nenorocit, zise Harry Rex. Sunt mult prea mulți de trei și patru, nu destui de opt și nouă. O să fim zvântați în bătaie.

— Unde-i Jake? întrebă Ozzie.

— La etaj, se luptă cu telefonul.

*

Lucien se duse cu mașina până în Memphis, luă avionul spre Chicago, și de acolo zbură toată noaptea până la Seattle. Bău în avion, dar se culcă înainte să exagereze. Petrecu vreo șase ore în aeroportul din Seattle, apoi prinse o cursă de două ore până la Juneau cu Alaska Air. Se cazăla un hotel din centru, îl sună pe Jake, dormi trei ore, făcu un duș, se bărbieri și își puse un costum negru mai vechi, pe care nu-l mai purtase de vreo zece ani. Cu cămașă albă și cravată cu model, putea să se dea ușor drept avocat, ceea ce și intenționa să facă. Porni spre spital cu o servietă ponosită în mână. La 24 de ore după ce plecase din Clanton, îl salută pe polițist și obținu cele mai recente detalii la o cafea.

Nu erau cine știe ce noutăți. Apăruseră niște complicații din cauza unei infecții și Lonny nu putea să vorbească. Doctorii nu voiau ca el să se agite, așa că polițistul nu vorbise deloc cu el în acea zi. Îi arătă lui Lucien atât actele false pe care le găsiseră în camera de hotel, cât și documentul de lăsare la vatră din marină. Lucien îi arătă polițistului două fotografii

mărite ale lui Seth Hubbard. Exista o vagă asemănare, dar nu putea fi sigur. Era greu de spus. Polițistul îl sună pe patronul barului și insistă ca acesta să vină la spital. Cum îl știa bine pe Lonny, putea să arunce o privire pe poze. Asta și făcu, fără să poată spune nimic sigur.

După ce plecă patronul, și cum nu mai avea altceva de făcut, Lucien îi explică polițistului scopul vizitei sale. Îl căutau pe Ancil de șase luni, fără însă să-i dea de urmă. Fratele său, cel din poze, îi lăsase niște bani prin testament. Nu era o avere, dar suficient cât să-l facă pe Lucien să bată drumul din Mississippi în Alaska peste noapte.

Pe polițist nu părea să-l intereseze prea mult un proces care se desfășura atât de departe. Pe el îl interesa mai mult cocaina. Nu, nu credea că Lonny Clark era traficant de droguri. Erau pe cale să vină de hac unui cartel din Vancouver, și aveau vreo doi informatori infiltrați. Se pare că Lonny doar ascundea marfa contra cost. Sigur, urma să intre la închisoare, dar numai pentru câteva luni, nicidecum mai mult. Și nu, nu avea să i se permită să plece în Mississippi, indiferent de motiv, dacă numele lui adevărat se dovedea a fi Ancil Hubbard.

După ce plecă polițistul, Lucien dădu târcoale prin spital ca să se familiarizeze cu labirintul de coridoare, anexe și scări. Găsi salonul lui Lonny la etajul doi și văzu un om în apropiere, răsfoind o revistă și încercând să rămână treaz. Probabil că era un polițist.

După ce se înseră, se întoarse la hotel, îl sună pe Jake ca să-l pună la curent cu noutățile și se duse la bar.

*

Era cea de-a cincea sau a șasea noapte pe care o petrecea în camera aceea igrasioasă și întunecată, cu ferestre care nu se deschideau niciodată și care izbuteau cumva să blocheze toată lumina în timpul zilei. Asistentele veneau și plecau, ciocănind uneori la ușă când o deschideau, iar alteori apărând la marginea patului său fără să scoată vreun sunet. Avea perfuzii în ambele brațe și monitoare deasupra capului. Fusese asigurat că nu va muri, dar după vreo cinci, șase zile și nopți

aproape fără niciun fel de mâncare, dar cu o grămadă de medicamente și cu prea mulți doctori și asistente roind în jurul lui, nu s-ar fi supărat dacă ar fi reintrat în comă. Capul îi zvâcnea de durere și începuse să aibă crampe din cauza inactivității, iar uneori îi venea să smulgă toate perfuziile, tuburile și firele și să fugă din salon. Un ceas digital arăta ora 11.10.

Oare putea pleca? Oare era liber să iasă din spital? Sau îl așteptau copoii la ușă ca să-l salte? Nimeni nu voia să-i zică. Întrebase câteva dintre asistentele mai prietenoase dacă îl aștepta cineva afară, dar nu primise decât răspunsuri vagi. Multe lucruri erau vagi. Câteodată ecranul televizorului era clar, și deodată se încețoșa. Auzea un țiuit constant în urechi, și asta îl făcea să delireze. Doctorii îi spuneau că nu avea cum. Asistentele îi dădeau încă o pastilă. Vedea umbre noaptea, observatori care se furișau în încăpere. Poate că erau studenți veniți să vadă pacienți adevărați; poate că erau doar umbre, care nu existau în realitate. Îi schimbau frecvent medicamentația, ca să vadă cum reacționează. Ia asta pentru durere. Asta-i pentru vederea încețoșată. Asta-i pentru umbre. Asta-i un anticoagulant. Ăsta-i un antibiotic. Zeci și zeci de pastile, la fiecare oră din zi și din noapte.

Ațipi din nou și când se trezi era 11.17. În cameră era întuneric beznă, singura lumină fiind o pâclă roșiatică răspândită de un monitor de deasupra capului său, unul pe care nu-l putea vedea.

Ușa se deschise încet, fără să lase să pătrundă lumina, căci pe hol era întuneric. Însă nu era o asistentă. Un bărbat, un necunoscut, veni până la marginea patului: avea părul cărunt și lung, o cămașă neagră – un bătrân pe care nu-l mai văzuse niciodată. Avea ochii mijiți și aprigi, și când se aplecă mai aproape, damful de whisky aproape că-l izbi în față pe Lonny.

— Ancil, ce s-a întâmplat cu Sylvester Rinds? îl întrebă.

Lonny simți cum îi stă inima și se holbă îngrozit la necunoscut, care îi puse blând o mână pe umăr. Mirosul de whisky deveni și mai puternic.

— Ancil, ce s-a întâmplat cu Sylvester Rinds? repetă.

Lonny încercă să vorbească, dar nu-și găsi cuvintele. Clipi ca să se dezmeticească, dar vedea clar. Și cuvintele erau clare, iar accentul era inconfundabil. Necunoscutul era din Sudul Profund.

— Cum? izbuti Lonny să murmure, aproape icnind.

— Ce s-a întâmplat cu Sylvester Rinds? repetă necunoscutul, cu ochii săi pătrunzători lucind către Lonny.

Pe marginea patului era un buton prin care puteai chema asistenta. Lonny îl apăsă rapid. Necunoscutul se retrase, redeveni o umbră, apoi dispăru din încăpere.

Într-un final sosi și o asistentă. Era una dintre cele mai urâcioase, și nu-i plăcea să fie deranjată. Lonny voia să vorbească, să-i spună de necunoscut, dar fata asta nu prea le avea cu ascultatul. Îl întrebă ce voia, iar el zise că nu putea să adoarmă. Ea îi promise că va trece să-l vadă mai încolo, aceeași promisiune ca întotdeauna.

El rămase în beznă, înspăimântat. Era înspăimântat pentru că i se spusese pe numele adevărat? Pentru că îl ajunsese din urmă trecutul? Sau era înspăimântat pentru că nu era sigur dacă chiar îl văzuse și-l auzise pe necunoscut? Oare își pierdea mințile? Oare creierul îi fusese afectat permanent?

Moțăi, dar nu dormi mai mult de câteva clipe înainte să se gândească la Sylvester.

37.

Jake intră în cafenea la cinci minute după ora șapte, sâmbătă dimineață, și ca de obicei conversația se opri câteva secunde până își găsi și el loc și schimbă câteva insulte. Procesul începea peste două zile și, conform spuselor lui Dell, pălăvrăgeala de dimineață era dominată de zvonuri și nesfârșite păreri despre caz. Lumea schimba subiectul din clipa în care intra Jake acolo dimineața, și îndată ce pleca, parcă apăsa cineva un comutator și testamentul lui Seth revenea brusc în discuție. Deși toți clienții erau albi, ei păreau să se împartă în mai multe tabere. Erau cei care credeau cu tărie că un om în toate mințile ar trebui să poată să dispună cum dorea de averea sa, fără să țină cont de familie. Alții susțineau că Seth nu mai era în toate mințile. Mai erau și detractorii lui Lettie. Lumea credea că ea era o femeie ușuratică și că profitase de bietul și bătrânul Seth.

Jake trecea pe acolo cel puțin o dată pe săptămână, când cafeneaua era goală și primea ultimele noutăți de la Dell. Îl interesa în mod deosebit un mușteriu vechi pe nume Tug Whitehurst, un inspector veterinar. Fratele său era pe lista cu jurați, deși ea nu-și amintea ca Tug să fi pomenit asta. Omul nu era prea vorbăreț, însă într-una dintre conversații îi luase partea lui Kerry Hull când Hull declarase că nu era treaba nimănui cum își lăsa el averea. Toată lumea știa că Hull era lefter și plin de datorii, așa că nu prea putea fi vorba de o avere lăsată după moarte, dar îi trecură asta cu vederea. În orice caz, Dell credea că Tug Whitehurst ar fi fost bun pentru Jake, dar cine știe cum era frate-său?

La acest punct, Jake era disperat după orice informație despre cei 97.

Se așeză la masă cu doi fermieri și așteptă pâinea prăjită și terciul de ovăz. Conversația se concentra asupra pescuitului de bibani, așa că Jake nu avea ce să spună. De cel puțin trei ani, în anumite cercuri se purtau dezbateri aprinse cu privire

la creșterea sau scăderea populației de bibani cu gură mare din lacul Chatulla. Oamenii aveau opinii ferme și vehemente pe marginea acestui subiect, și nu părea să fie loc de compromis. Se găseau experți cu duiumul. Chiar când balanța părea să încline de partea celor care susțineau că populația se diminua, reușea cineva o captură impresionantă și dezbaterea se încingea și mai abitir. Jake se plictisise de subiect, dar acum era recunoscător că distrăgea atenția de la cazul Hubbard.

În timp ce mânca, Andy Furr întrebă:

— Hei, Jake, procesul o să înceapă luni?

— Da.

— Deci, nu-i nicio șansă să se amâne sau ceva de genul ăsta?

— Nu cred. Potențialii jurați vor ajunge acolo la oră nouă și ar trebui să începem în scurt timp. Vii și tu?

— Nu, tre' să lucrez. Vă așteptați să vină puhoi de lume?

— Nu se știe. Procesele civile pot fi destul de plictisitoare. S-ar putea să avem câțiva spectatori la început, dar bănuiesc că o să-și ia repede tălpășița.

Dell îi umplu ceașca și zise:

— Știi bine că locul o să fie plin ochi. Nu am mai văzut atâta agitație de la procesul Hailey.

— A, uitasem de ăla, făcu Jake, stârnind câteva râsete.

Bill West spuse că auzise cum cei de la FBI tocmai descinseseră la birourile a doi administratori din comitatul Polk, un loc renumit pentru corupție, și asta stârni remarci critice din partea tuturor, mai puțin a lui Jake și Dell. Totodată, subiectul se schimbă din nou, lucru pentru care Jake era recunoscător. În acel moment, știind că-l aștepta un weekend lung petrecut la birou, nu voia decât să-și mănânce micul dejun.

*

Portia sosi pe la vreo nouă și își băură cafeaua împreună pe balcon, în vreme ce orașul se trezea la viață în jurul lor. Ea îi spuse că luase micul dejun cu Lettie, care era neliniștită, slăbită și îngrozită de perspectiva procesului. O extenuase

agitația din casa plină cu rude, slujba cu jumătate de normă și încercarea de-a ignora faptul că soțul ei era închis pentru că omorâse doi băieți. Dacă mai puneai la socoteală și-un divorț iminent și un proces de contestare a testamentului care se anunța crâncen, era clar de ce Lettie ajunsese cu nervii la pământ.

Portia recunoscu că se simțea și ea extenuată. Stătea peste program la serviciu și dormea puțin. Jake o compătimea, dar numai până la un punct. Litigiile presupuneau adeseori zile de muncă de 18 ore și weekenduri pierdute, și dacă Portia voia cu adevărat să devină avocată, trebuia să știe ce înseamnă presiunea. În ultimele două săptămâni se străduiseră să memoreze toate cele 97 de nume de pe lista cu jurați. Dacă Jake zicea: „R”, Portia răspundea: „Șase. Rady, Rakestraw, Reece, Riley, Robbins și Robard”. Dacă Portia spunea: „W”, Jake răspundea: „Trei. Wampler, Whitehurst, Whitten”. Aceste mici teste se desfășurau zilnic.

Selecția juriului în Mississippi era în mod normal o procedură care dura cel mult o zi. Jake era mereu fascinat de procesele din alte state, unde dura două săptămâni sau o lună până se alegea un juriu. Nici nu putea să-și închipuie cum funcționa un asemenea sistem; aparent, nici judecătorii din Mississippi nu puteau. Ei țineau foarte mult ca juriul să fie corect și imparțial; doar că nu voiau să piardă vremea.

Viteza avea să fie foarte importantă. Era nevoie de decizii rapide. Avocații din ambele tabere nu vor avea prea mult timp la dispoziție ca să se gândească la nume sau să le caute într-o bază de date. Era imperativ să știe toate numele și să le asocieze imediat cu chipuri. Jake era hotărât să-l cunoască pe fiecare jurat în parte, să-i știe vârsta, adresa, ocupația, educația, biserica pe care o frecventează, cât de multe informații puteau strânge despre el.

După ce îndosariară cele 97 de nume, Portia primi sarcina de a căuta prin arhivele tribunalului. Își petrecu ore bune în arhivele funciare și în cele cu titluri de proprietate, căutând tranzacții efectuate în ultimii zece ani. Ea verifică evidența sentințelor, uitându-se la numele reclamanților și pârâților, la

cei care câștigaseră și la cei care pierduseră procesele. Dintre cei 97, șaisprezece trecuseră printr-un divorț în ultimii zece ani. Nu era sigură ce însemnătate avea acest detaliu într-un proces de contestare a unui testament, dar avea această informație oricum. Un domn pe nume Eli Rady intentase patru procese și le pierduse pe toate. Verificase arhivele pentru drepturi de sechestru și descoperise zeci de citații pentru impozite neplătite, livrări neplătite, subcontractori neplătiți. Câțiva dintre jurați nu-și plătiseră impozitul pe proprietate. De la serviciul de taxe și impozite află modelul de automobil al fiecărui jurat. Deloc surprinzător, multe vehicule erau furgonete.

Munca era plictisitoare și istovitoare, însă ea nu o lăsă mai moale nicio clipă, nici nu se gândi să se dea bătută. După două săptămâni petrecute studiindu-i pe acești oameni, era convinsă că îi știa.

După cafea, se apucară de lucru fără tragere de inimă. Jake începu să își schițeze pledoaria de deschidere. Portia se întoarse în sala de conferințe și la cei 97 de noi prieteni ai săi. La ora zece, sosi în sfârșit și Harry Rex, cu o pungă plină de sandviciuri de la Claude's. Îi dădu unul lui Jake, insistă până acesta îl luă, apoi îi înmână un plic.

— Este un cec de la compania ta de asigurări, Land Fire & Casualty. Sunt niște dobitoci escroci, deci să nu îți mai faci niciodată poliță de asigurare la ei, ne-am înțeles? 135 000 de dolari. Conform învoielii, suma achitată integral. Și niciun bănuț irosit pe onorariul avocatului, așa că îmi rămâi dator, amice.

— Mulțumesc. Dacă tot ai onorariul atât de scăzut, treci la treabă.

— M-am săturat de cazul ăsta, Jake. Luni te ajut să alegi jurații, și dup-aia am terminat. Am propriile cazuri pe care să le pierd.

— Mi se pare corect. Doar să fii acolo pentru selecție. Jake știa că Harry Rex nu avea să rateze mai nimic din depoziții, după care avea să se instaleze în sala de conferințe de la parter în fiecare seară, mâncând pizza și sandviciuri și

discutând despre ce nu mersese în acea zi și ce se putea întâmpla în ziua următoare. Avea să pună la îndoială toate mutările lui Jake; avea să-l jupoaie de viu pe Wade Lanier, bălăcărindu-l cum îi venea la gură; avea să înjure deciziile pe care judecătorul Atlee le lua împotriva lui Jake; avea să ofere sfaturi necerute la fiecare pas; avea să repete întruna că acest caz nu putea fi câștigat; și uneori avea să devină atât de nesuferit, încât lui Jake avea să-i vină să dea cu ceva în el. Însă omul se înșela foarte rar. Cunoștea legile și dedesubturile lor. Citea oamenii cum citesc alții reviste. Fără să bată la ochi, îi urmărea pe jurați în timp ce ei îl urmăreau pe Jake. Și sfatul lui avea să fie neprețuit.

În pofida dispoziției destul de explicite a lui Seth Hubbard conform căreia niciun alt avocat din comitatul Ford nu trebuia să aibă de câștigat de pe urma averii lui, Jake era hotărât să găsească o modalitate de a direcționa o parte din onorariul său către Harry Rex. Seth dorise ca testamentul său olograf să reziste tuturor atacurilor și, indiferent ce ar fi crezut, contribuția lui Harry Rex Vonner era crucială. Telefonul de pe biroul lui Jake începu să sune în surdină. Îl ignoră.

— De ce nu mai răspundeți la telefon? întrebă Harry Rex. Am sunat de zece ori săptămâna asta și nimic.

— Portia a fost la tribunal. Eu am fost ocupat. Lucien nu răspunde la telefon.

— Gândește-te la toate cazurile de accidente de mașină, divorț și furt din magazine pe care le pierzi. Toată nefericirea aia care încearcă din răsputeri să ajungă la tine.

— Aș zice că suntem destul de prinși momentan.

— Vreo veste de la Lucien?

— Astăzi nimic, însă în Alaska este de-abia șase dimineața. Mă îndoiesc că s-a trezit așa devreme.

— Probabil că acum se culcă. Mare idiot ai fost să-l trimiți pe Lucien în excursie, Jake. La naiba, omul se îmbată de-aici până acasă! Dacă-l trimiți pe drum, în baruri de aeroport, baruri de hotel sau mai știu eu unde, ăsta-și ia zilele.

— A lăsat-o mai moale. Are de gând să învețe pentru admiterea în barou și să-și reintre în drepturi.

— Pentru țapul ăla bătrân, s-o lase mai moale înseamnă să se oprească din băut la miezul nopții.

— Dar tu de când te-ai lăsat de băutură, Harry Rex? Parcă beai Bud Light la micul dejun.

— Eu știu cât să beau. Sunt profesionist. Lucien e doar un bețiv, nimic mai mult.

— Ai de gând să mai lucrezi la instrucțiunile alea pentru juriu sau o să stai să-l spurci pe Lucien toată dimineața?

Harry Rex se ridică și o luă din loc.

— Ne vedem mai încolo. Ai un Bud Light rece?

— Nu.

După ce plecă, Jake deschise plicul și studie cecul de la compania de asigurări. Pe de o parte, era trist pentru că acel cec reprezenta sfârșitul primei lor case. Sigur că ea fusese mistuită de flăcări cu mai bine de trei ani în urmă, dar procesul intentat companiei de asigurări le oferise speranța că ar putea să o reclădească. Încă mai era posibil, dar foarte puțin probabil. Pe de altă parte, cecul însemna că acum aveau lichidități la bancă; nu mult, dar după ce plăteau cele două ipoteci, tot le mai rămâneau vreo 40 000 de dolari. Nu era o sumă colosală, însă le mai lua din presiunea de pe umeri.

O sună pe Carla și-i zise să caute o bonă. Aveau de sărbătorit.

*

Vocea lui Lucien suna cât se poate de normal la telefon, deși normal pentru el însemna un glas hârșâit și o vorbire greoaie de bețiv care încearcă să se trezească. Îi zise că omul lor, Lonny Clark, avusese o noapte agitată; că infecția nu bătea în retragere; că doctorii erau mai îngrijorați decât cu o zi în urmă; și, cel mai important, că nu putea fi vizitat.

— Ce-ai de gând? întrebă Jake.

— O să mai stau pe-aici o vreme, poate o să fac o mică excursie. Ai fost vreodată aici, Jake? Este de-a dreptul impresionant, cu munții în trei părți și cu Pacificul la doi pași. Orașul nu este foarte mare și nu arată cine știe ce, dar ce peisaje! Îmi place. Cred că o să mă apuc să explorez un pic.

— Crezi că-i el, Lucien?

— Știu și mai puține decât atunci când am plecat din Clanton. Încă-i un mister. Polițiștilor nu le pasă cine este sau ce se întâmplă în altă parte; ei au un cartel de droguri de demontat. Îmi place aici, Jake. S-ar putea să rămân o vreme. Oricum nu mă grăbesc să mă întorc. Nu ai nevoie de mine în sala de judecată.

Jake era întru totul de acord, dar nu zise nimic.

— Este rece și nu-i deloc umiditate, continuă Lucien. Închipuie-ți, Jake: un loc fără umiditate! îmi place aici. O să stau cu ochii pe Lonny și o să vorbesc cu el de îndată ce mi se va permite.

— Ești treaz, Lucien?

— Întotdeauna sunt treaz dimineața. De-abia pe la zece seara încep să am probleme.

— Ne mai auzim.

— Da, Jake. Nu-ți face griji.

*

O lăsară pe Hanna la părinții lui Jake, în Karaway, și făcură drumul de-o oră până la Oxford, trecând prin campusul Universității din Mississippi și bucurându-se de priveliștea și amintirile dintr-o altă viață. Era o zi caldă și senină de primăvară, și studenții erau desculți și în pantaloni scurți. Aruncau frisbee-uri în Crâng, scoteau pe furiș beri din cutii frigorifice și profitau de ultimele raze de soare. Jake avea 35 de ani, Carla 31, și zilele când erau studenți păreau atât de recente, și totuși atât de îndepărtate…

Plimbările prin campus le trezeau mereu nostalgii. Și uluire. Oare chiar trecuseră de 30 de ani? Parcă mai ieri erau studenți. Jake evită să treacă pe lângă facultatea de drept – coșmarul ăla încă era viu în mintea lui. Spre seară se duseră în piața din Oxford și parcară lângă tribunal. Zăboviră vreo oră în librărie, băură o cafea pe terasa de la etaj, apoi se duseră să ia cina la Downtown Grill, cel mai scump restaurant pe o rază de peste o sută de kilometri. Având bani de cheltuit, Jake comandă o sticlă de Bordeaux – șaizeci de dolari.

La întoarcere, aproape de miezul nopții, o luară pe drumul lor obișnuit și trecură încet pe lângă casa Hocutt. O parte

dintre lumini erau aprinse, și clădirea impunătoare îi îmbia. Pe alee era parcat Spitfire-ul lui Willie Traynor, cu plăcuțe de Tennessee. Ușor cherchelit de la vin, Jake spuse:

— Hai să-i facem o vizită lui Willie.

— Nu, Jake! Este prea târziu, protestă Carla.

— Haide. N-o să se supere. Opri Saabul și trecu în marșarier.

— Jake, e foarte nepoliticos!

— Pentru altcineva, poate, dar nu pentru Willie. Unde mai pui că vrea să cumpărăm locul ăsta. Jake parcă în spatele Spitfire-ului.

— Și dacă are musafiri?

— Acum are mai mulți. Hai să mergem.

Carla coborî din mașină fără tragere de inimă. Se opriră o clipă pe trotuarul îngust și admirară veranda largă din fața casei. Aerul era înmiresmat de parfumul puternic al bujorilor și stânjeneilor. Straturi de azalee roz și albe se vedeau în grădină.

— Eu zic să o cumpărăm, rosti Jake.

— Nu ne-o permitem, replică ea.

— Noi nu, dar banca da.

Urcară pe verandă, sunară la ușă și îl auziră pe Billie Holiday pe fundal. Willie veni să le deschidă surâzător, în blugi și tricou.

— Măi, măi, făcu el, au venit noii proprietari.

— Treceam pe-aici și ne-am gândit să ciocnim un pahar, spuse Jake.

— Sper că nu te deranjăm, rosti Carla ușor stânjenită.

— Deloc. Haideți, intrați, insistă Willie.

Îi conduse în salon unde avea o sticlă de vin la gheață. Era aproape goală, așa că luă alta și-i scoase dopul. În timpul ăsta le zise că venise în oraș ca să scrie despre proces. Ultima lui afacere era lansarea unei reviste lunare dedicate culturii sudiste, și ediția inaugurală avea să prezinte în amănunt povestea lui Seth Hubbard și a averii pe care o lăsase menajerei sale de culoare. Willie nu mai pomenise de asta până atunci.

Jake era încântat de ideea unei oarecare publicități în afara comitatului Ford. Procesul Hailey îi oferise o doză de notorietate și descoperise că era ceva îmbătător.

— Cine-i pe copertă? întrebă el în glumă.

— Nu tu, probabil, replică Willie, dându-le două pahare pline ochi. Hai noroc!

Vorbiră despre proces câteva momente, însă toți trei se gândeau la altceva. Într-un final, Willie sparse gheața, zicându-le:

— Iată ce vă propun. Hai să batem palma în seara asta pentru casă, un contract verbal, doar noi trei.

— Contractele verbale pentru imobiliare nu sunt executorii, spuse Jake.

— Nu-i așa că-i urăști pe avocați? îi zise Willie Carlei.

— Pe majoritatea, da.

— Devine executoriu dacă vrem noi să fie, continuă Willie. Hai să batem palma în seara asta, în secret, și după proces găsim un avocat adevărat care să întocmească un contract corespunzător. Voi vă duceți la bancă să scoateți ipoteca, și încheiem afacerea în nouăzeci de zile.

Jake și Carla se uitară unul la celălalt. Înghețară o clipă, de parcă era o idee la care nu se mai gândiseră. În realitate însă, discutaseră despre casa Hocutt până se săturaseră.

— Și dacă nu primim ipotecă? întrebă Carla.

— Lasă prostiile. Orice bancă din orașul acesta vă va acorda împrumutul.

— Mă îndoiesc, îl contrazise Jake. Sunt cinci bănci în oraș și eu am dat în judecată trei dintre ele.

— Uite ce-i, locul ăsta este un chilipir la două cincizeci și băncile știu asta.

— Parcă vorbisem pentru două douăzeci și cinci, rosti Jake, uitându-se la Carla.

Willie luă o gură de vin, plescăi satisfăcut și zise:

— Da, așa este, l-am coborât pentru scurtă vreme, dar voi n-ați mușcat momeala la prețul ăla. Să fiu sincer, casa valorează cel puțin 400 000 de dolari. În Memphis…

— Am mai purtat conversația asta, Willie. Aici nu suntem

în centrul Memphisului.

— Nu, dar două cincizeci este un preț mai rezonabil. Deci rămâne două cincizeci.

— Ai un mod straniu de-a vinde, Willie, constată Jake. Dacă nu obții cât ceri, crești prețul?

— Nu-l mai cresc, Jake, decât dacă apare cumva vreun doctor. Rămâne două cincizeci. Este un preț corect și știți și voi asta. Hai să batem palma.

Jake și Carla se priviră o clipă, apoi ea întinse încet mâna și o strânse pe cea a lui Willie.

— Așa te vreau, făcu Jake.

Afacerea era încheiată.

*

Singurul sunet era zumzetul stins al unui monitor, undeva deasupra și în spatele lui. Singura lumină era strălucirea roșiatică a cifrelor digitale care-i înregistrau semnele vitale. Lonny avea crampe la spate și încercă să-și schimbe poziția. O perfuzie îl pompa încontinuu cu medicamente puternice, reușind totodată să îi alunge durerea, în cea mai mare parte. Își pierdea și-și recăpăta cunoștința, rămânând treaz doar câteva clipe înainte să adoarmă la loc. Pierduse șirul zilelor și-al orelor. Îi închiseseră televizorul și-i luaseră telecomanda. Medicamentele erau atât de puternice, încât nici măcar asistentele agasante nu-l mai trezeau noaptea, deși făceau tot posibilul.

Când era treaz, simțea mișcare în cameră – infirmieri, femei de serviciu, doctori, o grămadă de doctori. Îi mai auzea din când în când vorbind pe tonuri joase și serioase, și Lonny hotărâse deja că nu mai avea scăpare. O infecție pe care nici măcar nu putea să o pronunțe sau să și-o amintească preluase acum controlul, și doctorii se străduiau din răsputeri să-l salveze.

Un necunoscut apăru pe nesimțite și atinse bara de la pat.

— Ancil, rosti el cu voce joasă, dar puternică. Ancil, mă auzi?

Lonny făcu ochii mari când își auzi numele. Era un bătrân cu părul lung și cărunt și cu un tricou negru. Aceeași față ca

înainte.

— Ancil, mă auzi?

Lonny nici nu clipi.

— Numele tău nu este Lonny, știm deja asta. Este Ancil, Ancil Hubbard, fratele lui Seth. Ancil, ce s-a întâmplat cu Sylvester Rinds?

Deși speriat, Lonny rămase încremenit. Simțea mirosul de whisky și și-l amintea din noaptea precedentă.

— Ce s-a întâmplat cu Sylvester Rinds? Aveai opt ani pe-atunci, Ancil. Ce s-a întâmplat cu Sylvester Rinds?

Lonny închise ochii și respiră adânc. Își pierdu cunoștința o secundă, apoi tresări și deschise ochii. Necunoscutul dispăruse.

O chemă pe asistentă.

38.

Înainte să-i moară soția, judecătorul și doamna Atlee, timp de opt ani la rând, merseseră duminică de duminică la slujba de la Prima Biserică Prezbiteriană. Cincizeci și două de duminici la rând, vreme de opt ani. O gripă le-a întrerupt seria. Apoi ea a trecut la cele veșnice, iar judecătorul și-a mai pierdut din perseverență, ratând câte o slujbă sau două pe an. Dar nu prea des. Era o prezență atât de impunătoare în biserică, încât absența lui era remarcată mereu. Nu veni în duminica de dinaintea începerii procesului, așa că Jake își lăsă gândurile să zboare în timpul predicii. Oare se îmbolnăvise bătrânul? Dacă da, oare se putea amâna procesul? Cum i-ar fi afectat asta strategia? Zeci de întrebări și niciun răspuns.

După slujbă, Jake și fetele reveniră la casa Hocutt, unde Willie pregătea o gustare pe veranda din spate. Insistase ca noii proprietari să îl viziteze, susținând că voia s-o cunoască pe Hanna și să-i arate locul. Totul în cel mai mare secret, bineînțeles. Jake și Carla ar fi preferat să nu-și implice încă fiica, dar nu-și mai puteau ține în frâu entuziasmul. Hanna promise să țină acest secret destul de important. După un tur în care fetița făcuse o primă tentativă de a-și alege dormitorul, se așezară la o masă din scânduri pe verandă și mâncară pâine prăjită și omletă.

Willie schimbă subiectul, mutând discuția de la casă la proces. Fără nicio greutate, redeveni jurnalist, tatonând terenul în căutare de informații sensibile. Carla îi aruncă de două ori priviri de avertisment lui Jake, care realiză ce se întâmpla. Când Willie vru să știe dacă se puteau aștepta la vreo dovadă că Seth Hubbard întreținuse relații intime cu Lettie Lang, Jake îi spuse politicos că nu putea răspunde la acea întrebare. Atmosfera deveni ușor jenantă pe măsură ce Jake era tot mai tăcut, iar gazda sporovăia despre zvonurile pe care le auzise. Era adevărat că Lettie se oferise să cadă la învoială și să împartă banii? Jake îi spuse răspicat că nu poate

comenta. Erau atâtea bârfe… Când Willie mai puse o întrebare despre „intimitate”, Carla izbucni:

— Te rog, Willie, e și-un copil de șapte ani de față!

— Așa este. Iertați-mă.

Hanna nu rata niciun cuvințel.

După o oră, Jake se uită la ceas și le spuse că trebuia să ajungă la birou. Îl aștepta o după-amiază lungă și o noapte pe măsură. Willie le mai turnă niște cafea în timp ce ei îi mulțumeau și își lăsau șervețelele pe masă. Dură cincisprezece minute ca să-și ia rămas-bun. În mașină, Hanna privi casa prin parbriz și zise:

— Îmi place noua noastră casă. Când ne putem muta?

— În curând, scumpo, spuse Carla.

— Și domnul Willie unde o să locuiască?

— O, el are mai multe case, o lămuri Jake. Nu-ți face griji pentru el.

— Este un om foarte de treabă.

— Da, așa este, încuviință Carla.

*

Lucien intră cu polițistul în salon, acolo unde Lonny aștepta supravegheat de o asistentă robustă postată ca o santinelă lângă el. Femeia nu zâmbea, părând agasată de deranj. Unul dintre doctori acceptase cu greu să-i lase să pună câteva întrebări. Starea lui Lonny se ameliorase peste noapte și el se simțea mai bine, dar echipa de medici era încă precaută. Și, oricum, nu le plăceau avocații.

— Ăsta-i tipul de care ți-am zis, Lonny, rosti polițistul, fără nicio altă introducere.

Lucien, în costumul său negru, se opri la picioarele lui Lonny cu un zâmbet prefăcut pe față.

— Domnule Clark, numele meu este Lucien Wilbanks și lucrez pentru un avocat din Clanton, Mississippi, îi zise el.

Lonny mai văzuse fața aceea înainte, nu? în toiul nopții, chipul acela apăruse și dispăruse ca o fantomă.

— Încântat de cunoștință, spuse Lonny, de parcă ar fi fost încă amețit, deși mintea sa nu mai fusese atât de limpede de când primise lovitura în cap.

— Suntem implicați într-un litigiu și este neapărat nevoie să dăm de un om pe nume Ancil Hubbard, continuă Lucien. Domnul Hubbard s-a născut în comitatul Ford, Mississippi, la 1 august 1922. Tatăl său a fost Cleon Hubbard, mama sa, Sarah Belle Hubbard, și a mai avut un frate, Seth, cu cinci ani mai mare decât el. L-am căutat pretutindeni pe Ancil Hubbard, și am fost informați că sunt șanse ca dumneavoastră să îl cunoașteți sau să vă fi întâlnit cu el în ultima vreme.

— Ați venit până aici tocmai din Mississippi? se miră Lonny.

— Sigur, dar nu-i mare lucru. Avem avioane și acolo. Și am străbătut tot continentul în căutarea lui Ancil.

— Ce fel de litigiu? întrebă Lonny, cu disprețul pe care îl manifestă de obicei oamenii când aud de acest subiect insipid.

— Este destul de complicat. Seth Hubbard a murit brusc, acum șase luni, și a lăsat lucrurile foarte încâlcite în urma sa. Foarte multe interese de afaceri și o planificare foarte dezlânată a averii. Treaba noastră ca avocați este să găsim mai întâi rudele, ceea ce în cazul familiei Hubbards s-a dovedit foarte anevoios. Avem motive să credem că dumneavoastră ați putea ști ceva despre Ancil Hubbard. Am dreptate?

Lonny închise ochii, simțind un val de durere în cap. Îi redeschise, se uită la tavan și rosti încet:

— Îmi pare rău, dar numele nu-mi sună cunoscut.

Ca și cum se aștepta la asta sau se prefăcea că nu aude, Lucien continuă:

— Vă amintiți cumva de cineva din trecutul dumneavoastră care să-l fi cunoscut pe Ancil Hubbard sau care să-i fi pomenit numele? Ajutați-mă puțin, domnule Clark. Încercați să vă amintiți. Se pare că ați călătorit mult, deci ați cunoscut multă lume, în multe locuri. Știu că aveți o contuzie, dar încercați să vă gândiți bine la asta.

— Numele nu-mi sună cunoscut, repetă el.

Asistenta se uită urât la Lucien, părând gata să-i sară la gât. El nu o băgă în seamă. Își lăsă servieta ponosită din piele pe pat, astfel încât Lonny s-o poată vedea. Probabil conținea ceva important.

— Ați fost vreodată în Mississippi, domnule Clark? întrebă Lucien.

— Nu.

— Sunteți sigur?

— Bineînțeles că-s sigur.

— Mă surprinde să aud asta, deoarece noi am crezut că v-ați născut acolo. Am plătit o căruță de bani unor detectivi costisitori, care au încercat să-i dea de urmă lui Ancil Hubbard. Când a apărut numele dumneavoastră, ei l-au căutat în sistem și au găsit mai mulți de Lonny Clark. Unul dintre ei s-a născut în Mississippi, acum 66 de ani. Iar dumneavoastră aveți 66 de ani, nu-i așa, domnule Clark?

Lonny se holbă la el, copleșit și nesigur. Încet, foarte încet, rosti:

— Așa este.

— Deci, care este legătura dumneavoastră cu Ancil Hubbard?

— A zis deja că nu îl cunoaște, interveni asistenta.

— Iar eu nu vorbesc cu dumneata! se răsti Lucien. Este o chestiune juridică foarte importantă, un caz mare cu zeci de avocați, mai multe instanțe și o grămadă de bani, și dacă voiam să îți bagi dumneata nasul, ți-o ceream. Nu ți-am cerut însă asta, așa că te rog să nu te bagi.

Asistenta se înroși la față și rămase cu gura căscată.

Lonny nu o avea deloc la suflet, așa că-i zise:

— Nu vorbi în numele meu, bine? Îmi pot purta singur de grijă.

Femeia, certată din toate părțile, se îndepărtă ușor de pat. Lucien și Lonny, uniți acum de disprețul față de asistentă, se măsurară cu atenție din priviri.

— Trebuie să mă mai gândesc, continuă Lonny. Memoria îmi joacă feste în zilele astea și sunt îndopat cu tot felul de medicamente, știți?

— Voi aștepta bucuros, replică Lucien. Este foarte important să-l găsim pe Ancil Hubbard. Scoase o carte de vizită din buzunar și i-o dădu lui Lonny. Dumnealui este șeful meu, Jake Brigance. Îl puteți suna ca să vă confirme cine sunt.

Dumnealui este avocatul principal în acest caz.

— Și dumneavoastră sunteți tot avocat? întrebă Lonny.

— Da. Doar că nu mai am cărți de vizită. Stau la Glacier Inn, pe Third Street.

*

Spre sfârșitul după-amiezii, Herschel Hubbard descuie ușa de la casa tatălui său și intră. Era nelocuită de… cât se făcea acum? Se opri o clipă și calculă. Tatăl lui se sinucisese pe 2 octombrie, într-o duminică. Astăzi era 2 aprilie, tot o duminică. Din câte știa el, nu se mai făcuse curat în casă de când o concediaseră pe Lettie, a doua zi după înmormântare. Un strat gros de praf acoperea televizorul și biblioteca. În casă mirosea a tutun și-a aer stătut. Apăsă un comutator și aprinse lumina. I se spusese că Quince Lundy, administratorul, se ocupa de plata facturilor la utilități. Blatul din bucătărie era gol-goluț; la fel și frigiderul. Din robinet picura încet apă în chiuveta de porțelan. Se îndreptă spre partea din spate a casei, unde se afla fosta lui cameră. Lovi ușor cu palma așternuturile ca să scoată praful din ele, apoi se întinse în pat și se uită la tavan.

În cele șase luni se gândise la avere de multe ori, cheltuind în mintea lui după pofta inimii, dar totodată dublând-o sau triplând-o prin investiții abile. Uneori se simțea ca un milionar; alteori îl rodea neputința la gândul că ar putea să scape printre degete toată acea bogăție și că nu va rămâne cu nimic. De ce-o fi făcut asta bătrânul? Herschel era dispus să accepte partea lui de responsabilitate pentru relația lor rece, dar nu înțelegea cum de putuse să-l lase complet pe dinafară. L-ar fi iubit mai mult pe Seth, dar acesta nu oferea prea multă dragoste celor din jur. Ar fi petrecut mai mult timp aici, în casă, dar Seth nu-l voia prin preajmă. Unde dăduseră greș? Cât de mic era când își dăduse seama că tatăl său era rece și distant? Un copil nu se poate ține după un tată care n-are timp de el.

Însă el nu se certase niciodată cu tatăl său, nici nu îl făcuse vreodată de râs răzvrătindu-se împotriva lui sau, mai rău, ducând o viață de infractor, cu dependențe și arestări.

Drumurile lor se despărțiseră când el avea 18 ani și plecase de-acasă ca să fie pe propriile picioare. Dacă îl neglijase pe Seth după ce crescuse mare, o făcuse pentru că și Seth îl neglijase pe el cât fusese copil. Copiii nu se nasc cu tendința de a neglija; este ceva care se deprinde în timp. Herschel învățase de la un expert în așa ceva.

Oare banii ar fi schimbat lucrurile? Dacă ar fi știut cât de bogat era tatăl său, oare s-ar fi purtat diferit? Oho, și încă cum! se vedea el silit să recunoască. La început făcuse pe principialul, cel puțin în fața mamei sale, spunând că nimic nu s-ar fi schimbat. Nu, domnule. Dacă Seth nu voia să aibă de-a face cu singurul său fiu, atunci acesta avea să-i facă pe plac și să-l lase în plata Domnului. Acum însă, pe măsură ce trecea timpul și universul său nefericit se întuneca tot mai mult, Herschel realiza că ar fi venit aici, în casă, și i-ar fi purtat de grijă bătrânului său tată. Ar fi arătat un interes și entuziasm în ceea ce privește afacerile cu cherestea și mobilă. L-ar fi implorat pe Seth să-l învețe și să-l pregătească să-i ia locul. Ar fi înghițit în sec și s-ar fi întors în comitatul Ford, închiriind un loc prin apropiere. Și cu siguranță ar fi stat cu ochii pe Lettie Lang.

Era umilitor să fii lăsat pe dinafară de la o moștenire atât de însemnată. Prietenii lui șușoteau pe la spate. Dușmanii se bucurau de necazul lui. Fosta lui soție îl disprețuia aproape la fel de mult cât îl disprețuia pe Seth, răspândind bucuroasă această bârfa urâtă, dar adevărată, prin tot Memphisul. Chiar dacă asta însemna că nici copiii ei nu urmau să primească nimic, ea nu se putea abține să nu se bucure de răul bietului Herschel. De șase luni îi era greu să își vadă de bar și să se concentreze pe afaceri. Facturile și datoriile se strângeau grămadă; mama lui era tot mai puțin înțelegătoare și dispusă să-l ajute. Îi ceruse în două rânduri să plece din casa ei și să-și găsească un alt loc unde să stea. El ar fi vrut, dar nu avea cu ce.

Soarta lui stătea acum în mâinile unui avocat dibaci pe nume Wade Lanier, ale unui judecător bătrân și ursuz pe nume Reuben Atlee și ale unor jurați aleși la întâmplare din

zona rurală a Mississippiului. Câteodată se simțea încrezător. Avea să se facă dreptate; binele avea să învingă răul și alte cele. Pur și simplu nu se cădea ca o menajeră, indiferent de culoarea pielii, să apară în ultimii ani de viață ai bătrânului și să manipuleze lucrurile atât de pervers. Dreptatea era de partea lui. Alteori însă simțea încă durerea indescriptibilă de a pierde totul. Dacă se întâmplase o dată, era clar că se putea întâmpla din nou.

Pereții păreau să se strângă în jurul lui și aerul stătut deveni și mai apăsător. Fusese un cămin lipsit de bucurie, cu doi părinți care se disprețuiau. Îi blestemă o vreme, pe amândoi în mod egal, apoi se concentră asupra lui Seth. De ce mai faci copii dacă nu-i vrei? Însă își bătuse capul cu aceste întrebări ani la rândul, fără să găsească vreun răspuns. Las-o baltă.

Destul. Încuie casa și porni spre Clanton, unde era așteptat la ora șase după-amiaza. Ian și Ramona ajunseseră deja acolo, în sala mare de conferințe de la etajul unu al firmei Sullivan. Consultantul lor, Myron Pankey, tocmai le vorbea despre cercetările sale meticuloase când sosi Herschel. Se făcură prezentări rapide. Pankey avea două angajate cu el, două tinere atrăgătoare preocupate să ia notițe.

Wade Lanier și Lester Chilcott stăteau în centru, de o parte a mesei, flancați de asistenți juridici. Pankey zicea:

— Sondajul nostru telefonic a dezvăluit de asemenea că, după ce au primit ca informații suplimentare faptul că testamentul a fost întocmit de un om înstărit, de 70 de ani, și că îngrijitoarea lui era o femeie atrăgătoare, mult mai tânără, peste jumătate dintre cei chestionați au întrebat dacă a fost vorba și de sex la mijloc. Noi nu am pomenit nimic de sex, dar acesta vine ca răspuns automat, adeseori. Ce se petrecea cu adevărat? Rasa nu a fost menționată, dar 80% dintre respondenții negri suspectau o activitate sexuală. Dintre albi, 55%.

— Deci, chestiunea plutește în aer, chiar dacă nerostită, spuse Lanier.

Nu știam asta de-acum șase luni? se întrebă Herschel în

sinea lui, mâzgălind ceva pe un carnețel. Până acum îi plătiseră lui Pankey două treimi din onorariul lui de 75 000 de dolari. Suma era acum suportată de cabinetul de avocatură al lui Wade Lanier, care plătea toate cheltuielile de judecată. Ian băgase și el 20 000 de dolari; Herschel niciun ban. Dacă aveau să recupereze banii, îi aștepta un război pentru împărțirea lor.

Pankey le distribui broșuri groase, deși avocații își petrecuseră deja ore bune studiind aceste materiale. De la Ambrose până la Young, era câte un rezumat de o pagină, două pentru fiecare jurat. Multe includeau fotografii ale caselor și automobilelor personale, iar câteva chiar pozele juraților respectivi. Acestea erau luate din registre de la biserică sau de la club, din albume de liceu, iar unele fuseseră obținute pe sub mână de la prieteni.

Pankey spunea:

— Juratul perfect pentru noi este albul trecut de 50 de ani. Tinerii au apucat să meargă la școli mixte și tind să fie mai toleranți în privința rasei, or pe noi nu ne interesează să fie toleranți, în mod evident. Din păcate, îmi pare rău să o spun, cu cât sunt mai rasiști, cu atât mai bine. Femeile albe sunt chiar de preferat, asta deoarece ele tind să fie mai geloase pe o altă femeie care a reușit să manipuleze un testament. Un bărbat îi mai poate găsi scuze altui bărbat pentru că și-a făcut de cap cu menajera, dar o femeie nu este la fel de înțelegătoare.

Șaptezeci și cinci de mii pentru asta? se gândi Herschel, mâzgălind de zor. Păi, nu-i evident? Îi aruncă o privire plictisită surorii sale, care arăta bătrână și istovită. Lucrurile nu mergeau deloc bine între ea și Ian, și frații Hubbard vorbiseră la telefon în ultimele trei luni mai mult decât în ultimii zece ani. Afacerile lui Ian nu erau profitabile, și căsnicia încordată scârțâia din toate încheieturile. Ian își petrecea majoritatea timpului pe coasta golfului unde renova un mall împreună cu câțiva parteneri. Ei îi convenea asta; nu-l voia acasă. Vorbea pe față despre divorț, cel puțin cu Herschel. Însă dacă pierdeau procesul, era foarte posibil să

rămână blocată cu el. „Nu o să pierdem”, o tot liniștea Herschel.

Continuară în acest ritm lent până la șapte și jumătate, când Wade Lanier consideră că era de-ajuns. Se duseră la un mic local cu specific pescăresc de lângă lacul Chatulla, unde savurară o masă îndelungată, doar avocații și clienții lor. După câteva rânduri de băutură se mai liniștiră și izbutiră să se relaxeze. Ca majoritatea avocaților pledanți, Wade Lanier era un povestitor talentat, așa că întreținu atmosfera cu snoave amuzante din luptele sale de la tribunal. Le repetă în mai multe rânduri:

— O să câștigăm, oameni buni. Aveți încredere în mine.

*

Lucien era în camera de hotel, cu un pahar de Jack Daniels cu gheață pe noptieră și cu nasul într-un alt roman impenetrabil de Faulkner, când sună telefonul. O voce firavă rosti de la celălalt capăt al firului:

— Alo, domnul Wilbanks?

— Da, răspunse Lucien, închizând încet cartea și lăsându-și picioarele peste marginea patului.

— Lonny Clark la telefon, domnule Wilbanks.

— Vă rog, spuneți-mi Lucien, și eu vă voi spune Lonny, bine?

— Bine.

— Cum te mai simți, Lonny?

— Bine, mult mai bine. Tu ai venit noaptea în camera mea, nu-i așa, Lucien? Știu că tu ai fost. Am crezut că visez noaptea trecută când a apărut un necunoscut în camera mea și mi-a zis ceva, dar când te-am văzut azi te-am recunoscut și ți-am recunoscut și vocea.

— Mă tem că ai visat, Lonny.

— Nu, n-am visat. Pentru că ai mai venit și alaltăieri noapte. Vineri și sâmbătă noapte, tu ai fost. Știu că ai fost tu.

— Nu poate intra nimeni în camera ta, Lonny. Este un polițist la ușă în permanență, din câte-am auzit.

Lonny făcu o pauză, ca și cum nu ar fi știut asta; și dacă așa stăteau lucrurile, cum se putea strecura un necunoscut în

camera lui? Într-un final rosti:

— Necunoscutul a pomenit ceva despre Sylvester Rinds. Îl cunoști pe Sylvester Rinds, Lucien?

— De unde este? întrebă Lucien, sorbind nepăsător din băutură.

— Eu pun întrebările, Lucien. Îl cunoști pe Sylvester Rinds?

— Eu mi-am petrecut toată viața în comitatul Ford, Lonny. Cunosc pe toată lumea, fie că-s albi sau negri. Dar ceva îmi spune că Sylvester Rinds a murit înainte să mă nasc eu. Tu l-ai cunoscut?

— Nu știu sigur. Totul este în ceață… A trecut atâta vreme… Vocea i se stinse, de parcă ar fi scăpat telefonul.

„Ține-l de vorbă”, își spuse Lucien.

— Mă interesează mult mai mult Ancil Hubbard, făcu el. Ți-ai mai amintit ceva de numele ăla, Lonny?

— S-ar putea. Poți trece mâine pe aici? răspunse acesta slăbit.

— Sigur că da. La ce oră?

— Vino mai devreme. Dimineața nu sunt atât de obosit.

— La ce oră își termină doctorii vizitele?

— Nu știu. Pe la nouă și ceva.

— O să fiu acolo la nouă și jumătate, Lonny.

39.

Nevin Dark își parcă furgoneta cu fața la tribunal și se uită la ceas. Ajunsese devreme, dar asta era și ideea. Nu mai fusese citat niciodată pentru rolul de jurat și trebuia să admită că era oarecum încântat. Avea o fermă de două sute de pogoane de pământ la vest de Karaway și ajungea foarte rar în Clanton; de fapt, nici nu-și mai amintea când venise ultima oară în reședința de comitat. Pentru această ocazie, purta cea mai nouă pereche de pantaloni kaki de pânză, apretați, și o geacă de piele moștenită de la tatăl său, care fusese pilot de avion în cel de-al Doilea Război Mondial. Soția lui îi călcase cămașa de bumbac cu nasturi la guler. Nevin se îmbrăca foarte rar atât de îngrijit. Se opri puțin și se uită spre tribunal, căutând și alți oameni cu citații.

Știa foarte puține despre caz. Fratele soției sale, un tip cu gură bogată, spunea că procesul se învârtea în jurul unui testament scris de mână, dar dincolo de asta, detaliile erau vagi. Nici Nevin, nici soția lui nu erau abonați la ziarele locale. Nu mai merseseră la biserică de zece ani, așa că nu beneficiau nici de acea sursă bogată de bârfe. Citația nu menționa nimic despre îndatoririle pe care urma să le primească. Nevin nu auzise niciodată de Seth Hubbard sau de Lettie Lang. Avea să recunoască numele lui Jake Brigance, dar numai pentru că Jake era din Karaway și procesul Hailey făcuse multe valuri.

Pe scurt, Nevin era juratul model: destul de deștept, cu o gândire sănătoasă și neinformat. Avea citația împăturită în buzunarul hainei. Se plimbă prin piață câteva minute, apoi porni spre tribunal, unde începea să se aglomereze. Urcă treptele și se alătură mulțimii care intra prin ușile mari de stejar în sala principală de judecată. Doi aprozi în uniformă aveau tabele în mâini. Nevin fu înregistrat, și când intră în sală, o grefieră îi zâmbi și-i arătă un scaun din stânga. Se așeză lângă o doamnă atrăgătoare, în fustă scurtă, și în mai

puțin de două minute aceasta îl informă pe Nevin că preda la aceeași școală cu Carla Brigance și probabil nu se va număra printre cei doisprezece. Când el mărturisi că nu știa nimic despre caz, ei nu-i veni să creadă. Toți jurații șușoteau în timp ce-i urmăreau pe avocați fâțâindu-se de colo colo, dându-și aere de importanță. Nu era nimeni la prezidiu. Vreo șase funcționari duceau hârtii dintr-o parte în alta, fără să facă prea multe, încercând doar să-și justifice prezența la cea mai mare contestare de testament din istoria comitatului Ford. Unii avocați nu aveau nicio legătură cu cazul, neavând niciun motiv să fie acolo, dar o sală de judecată plină cu potențiali jurați atrăgea mereu câțiva mușterii obișnuiți ai tribunalului.

De exemplu, un avocat pe nume Chuck Rhea nu avea clienți, birou sau bani. Mai verifica ocazional titluri de proprietate; astfel că era mai mereu la tribunal, pierzându-și timpul cu spor, bând cafele gratis prin birouri, flirtând cu grefierele care îl știau ca pe-un cal breaz și bârfind cu toți avocații din preajmă. Chuck nu rata aproape niciun proces. Cum nu avea propriile procese, le urmărea pe-ale altora. Astăzi purta cel mai întunecat costum și pantofii săi ascuțiți luceau de lustru. Vorbea cu Jake și cu Harry Rex – care îl cunoșteau foarte bine – și cu avocații din afara orașului, care la acel moment știau deja că Chuck era de-al locului. Fiecare tribunal avea personaje de genul acesta.

Un domn din stânga lui Nevin intră în vorbă cu el. Omul deținea în Clanton o companie care monta garduri și instalase la un moment dat niște garduri de sârmă pentru câinii de vânătoare ai lui Harry Rex Vonner. Arătă cu degetul și zise:

— Tipul ăla gras de acolo, în costumul ăla de proastă calitate. Ăla-i Harry Rex Vonner. Cel mai aprig avocat de divorțuri din tot comitatul.

— Lucrează cu Jake Brigance? întrebă Nevin, care n-avea habar.

— Așa se pare.

— Cine sunt ceilalți avocați?

— Cine știe? Sunt atâția avocați pe-aici zilele astea… E plină piața de ei.

Un aprod prinse viață și strigă:

— Toată lumea în picioare. Curtea Superioară a celui de-al 25-lea District Judiciar din Mississippi, prezidată de distinsul Reuben V. Atlee.

Judecătorul Atlee își făcu apariția din spate și se așeză la prezidiu, în vreme ce toți cei prezenți săriră în picioare.

— Vă rog să luați loc, rosti el.

Lumea se așeză zgomotos. Îi salută și le mulțumi potențialilor jurați pentru prezență, de parcă ar fi avut de ales. Le spuse că prima chestiune de pe ordinea de zi era selecția juriului, doisprezece juraţi plus două rezerve, și că asta avea să le ocupe mare parte din zi. Lucrurile aveau să se deruleze greoi în anumite momente, așa cum se întâmplă deseori la tribunal, și le cerea să aibă răbdare. O grefieră le scrisese numele pe niște bucățele de hârtie și le pusese într-un coș de plastic. El avea să scoată nume la întâmplare și în funcție de asta vor fi așezați la început jurații. După ce primii cincizeci își ocupau locurile, restul aveau să fie scutiți pentru acea zi, urmând să fie chemați a doua zi dacă mai era cazul.

Sala de judecată avea două secțiuni, despărțite de un culoar central, și fiecare secțiune avea zece bănci lungi pe care încăpeau vreo zece oameni. Cum sala de judecată era plină ochi, judecătorul Atlee le ceru simplilor spectatori să se ridice și să elibereze primele patru rânduri din stânga sa. Asta dură câteva minute, oamenii foindu-se, împiedicându-se și îmbrâncindu-se, neștiind unde să se ducă. Majoritatea rămaseră în picioare, pe lângă pereți. El băgă mâna în coșul de plastic, extrase un nume și îl rosti cu glas tare:

— Domnul Nevin Dark.

Nevin tresări, dar se ridică și spuse:

— Da, domnule.

— Bună dimineața, domnule Dark. Vă rog să treceți aici, în capătul primului rând, și ne vom referi la dumneavoastră ca fiind Juratul Numărul Unu, cel puțin momentan.

— Sigur.

În timp ce Nevin străbătea culoarul, îi observă pe avocați uitându-se la el de parcă ar fi împușcat pe cineva. Se așeză în

primul rând; avocații continuară să se holbeze. Absolut toți.

Nevin Dark. Bărbat alb, 53 de ani, fermier, o soție, doi copii majori, fără afiliere religioasă sau la vreun club civic, nelicențiat, fără cazier. Jake îl notase cu șapte. El și Portia se uitară peste notițe. Harry Rex, care stătea într-un colț lângă boxa juriului, își studie și el notițele. Juratul lor model era un bărbat sau o femeie de culoare, de orice vârstă, dar nu erau foarte mulți în mulțime. La masa contestatarilor, Wade Lanier și Lester Chilcott își compararâ notițele. Juratul lor model era o femeie albă, de cel puțin 45 de ani, crescută în vechiul Sud profund segregat și câtuși de puțin tolerantă cu negri. Le plăcea de Nevin Dark, deși nu știau mai multe despre el decât Jake.

Numărul Doi era Tracy McMillen, secretară, femeie albă, 31 de ani. Judecătorul Atlee desfăcea încet bilețelele, studia numele, încercând să le pronunțe perfect, îngăduindu-le să își ocupe noile poziții. După ce se umplu primul rând, trecură la cel de-al doilea, la Juratul Numărul Unsprezece, o anume Sherry Benton, prima persoană de culoare strigată.

Dură o oră să îi așeze pe primii cincizeci. După ce își ocupară locurile, judecătorul Atlee îi trimise acasă pe ceilalți, spunându-le că trebuie să rămână în așteptare până la noi dispoziții. Unii plecară, dar majoritatea rămaseră, alăturându-se publicului.

— Haideți să facem o pauză de cincisprezece minute, rosti judecătorul, bătând din ciocan, ridicându-și trupul mătăhălos și coborând de la prezidiu, cu roba neagră fluturându-i în urmă.

Avocații se strânseră în grupuri agitate, vorbind la grămadă. Jake, Portia și Harry Rex se duseră direct în sala de deliberare a juriului, care era momentan goală. De îndată ce Jake închise ușa,

Harry Rex zise:

— Am încurcat-o, zău. Cruntă tragerea la sorți. Cumplită, cumplită.

— Stai așa, spuse Jake, aruncând carnețelul pe masă și trosnindu-și degetele.

— Avem unsprezece negri din cincizeci, remarcă Portia. Din păcate, patru dintre ei sunt pe ultimul rând. Iată cum am ajuns din nou să fim trimiși pe ultimul rând.

— Încerci să fii spirituală? se răsti Harry Rex la ea.

— Păi, da, și cred că am și fost.

— Încetați! îi întrerupse Jake. Mă îndoiesc că vom trece de numărul patruzeci.

— Și eu la fel, replică Harry Rex. Și așa, ca să știți și voi, eu le-am intentat divorț numerelor șapte, optsprezece, treizeci și unu, treizeci și șase și patruzeci și șapte. Ei nu știu că lucrez pentru tine, domnule Brigance, și încep și eu să mă întreb de ce naiba lucrez de fapt, dacă tot nu sunt plătit. Este luni dimineață, am biroul plin cu soți și soții care vor să divorțeze, unii dintre ei înarmați, și eu stau și-mi pierd vremea la tribunal ca Chuck Rhea fără să văd o lețcaie.

— Poți să taci, te rog? mârâi Jake.

— Dacă insiști.

— Nu-i totul pierdut, rosti Jake. Nu este o tragere bună, dar nu-i totul pierdut.

— Pun pariu că Lanier și oamenii lui zâmbesc cu gura până la urechi acum.

— Eu nu vă înțeleg, oameni buni, zise Portia. De ce trebuie să fie mereu alb contra negru? Eu m-am uitat la oamenii ăia, la fețele lor, și nu am văzut o gloată de rasiști înveterați care o să ardă testamentul și o să dea toți banii celeilalte tabere. Am văzut niște oameni rezonabili.

— Și unii nerezonabili, adăugă Harry Rex.

— Sunt de acord cu Portia, dar mai avem mult până la cei doisprezece care o să rămână. Hai să lăsăm ciondăneala pentru mai târziu.

*

După pauză, avocaților li se permise să își mute scaunul de cealaltă parte a meselor pentru a putea să stea față în față cu jurații. Judecătorul Atlee urcă la prezidiu cu obișnuitul „toată lumea în picioare” și începu printr-o prezentare concisă a cazului. Spuse că se aștepta ca procesul să dureze trei, patru zile și că voia să fie gata până vineri după-amiază. Îi prezentă

pe avocați, dar nu și pe asistenții juridici. Jake era singur în fața unei armate.

Judecătorul Atlee zise că va lămuri câteva chestiuni, urmând ca apoi să le permită avocaților să se treacă la interogarea jurații lor, începu cu problemele de sănătate – era cineva bolnav, care urma un tratament sau care nu putea să stea și să asculte perioade îndelungate de timp? O doamnă se ridică și spuse că soțul ei era internat în spitalul din Tupelo și că trebuia să stea cu el.

— Sunteți liberă, rosti judecătorul Atlee cu mare compasiune, iar ea ieși grăbită din sală.

Numărul douăzeci și nouă, tăiat de pe listă. Numărul patruzeci avea o hernie de disc care îi provocase dureri în weekend. Lua calmante și asta îl moleșea.

— Sunteți liber, zise judecătorul Atlee.

Părea dispus să scutească pe oricine cu o problemă legitimă, dar se dovedi că lucrurile nu stăteau tocmai așa. Când întrebă despre posibile conflicte la muncă, un domn cu haină și cravată se ridică și spuse că pur și simplu nu putea lipsi de la birou. Era manager districtual pentru o companie care construia clădiri din oțel, și se vedea clar că se credea mare și tare. Ba chiar insinuă că și-ar fi putut pierde slujba. Predica judecătorului Atlee despre responsabilitatea civică dură cinci minute și îl demolă pe domn. Judecătorul încheie zicând:

— Dacă vă pierdeți slujba, domnule Crawford, anunțați-mă. Îi voi trimite citație șefului dumneavoastră, îl voi aduce în instanță și îl voi face să regrete.

Domnul Crawford se așeză, pedepsit aspru și umilit. Nimeni nu mai încercă să scape de îndatorire pe seama serviciului. Judecătorul Atlee trecu apoi la următoarea chestiune de pe lista sa – cine mai făcuse parte dintr-un juriu în prealabil. Cinci oameni declarară că fuseseră membri într-un juriu – trei la tribunalul statal și doi la cel federal. Acele experiențe nu aveau de ce să le afecteze abilitatea de a delibera în cazul de față.

Nouă oameni susțineau că îl cunoșteau pe Jake Brigance.

Patru erau foști clienți și fură scutiți imediat. Două doamne mergeau la aceeași biserică cu el, dar nu considerau că asta avea să le influențeze judecata. Ele fură păstrate. O rudă îndepărtată fu lăsată să plece. Profesoara prietenă cu Carla zise că îl știa bine pe Jake și că erau mult prea apropiați ca să fie obiectivă. Fu scutită. Ultimul era un amic din liceu, din Karaway, care recunoscu că nu îl mai văzuse pe Jake de zece ani. Lui i se permise să rămână.

Avocații fură prezentați pe rând, cu același set de întrebări. Nimeni nu îi cunoștea pe Wade Lanier, Lester Chilcott, Zack Zeitler sau Joe Bradley Hunt, ceea ce era oarecum normal, dat fiind că ei nu erau din oraș.

— Și-acum, trecând mai departe, testamentul aflat în discuție a fost întocmit de un bărbat pe nume Seth Hubbard, acum decedat, desigur, zise judecătorul Atlee. Există printre Domniile Voastre cineva care l-a cunoscut personal?

Se ridicară două mâini sfioase. Un bărbat se sculă în picioare și declară că crescuse în zona Palmyra din comitat și că îl cunoscuse pe Seth pe când era mai tânăr.

— Câți ani aveți, domnule? întrebă judecătorul Atlee.

— Șaizeci și nouă.

— Știți că puteți fi scutit pe motiv de vârstă, dacă aveți peste șaizeci și cinci de ani, da?

— Da, domnule, dar nu sunt obligat să mă retrag, nu?

— A, nu! Dacă doriți să vă îndepliniți această îndatorire civică, este admirabil. Vă mulțumesc.

O femeie se ridică și afirmă că lucrase cândva la un depozit de cherestea deținut de Seth Hubbard, dar că asta nu avea să constituie o problemă. Judecătorul Atlee dădu numele celor două soții ale lui Seth și întrebă dacă le cunoștea cineva. O femeie spuse că sora ei mai mare fusese prietenă cu prima soție, însă asta se întâmpla cu mult timp în urmă. Herschel Hubbard și Ramona Hubbard Dafoe fură rugați să se ridice în picioare. Ei zâmbiră stânjeniți către judecător și jurați, apoi se așezară la loc. Meticulos, judecătorul Atlee îi întrebă pe jurați dacă îi cunoșteau. Se ridicară câteva mâini, toate ale unor foști colegi de la liceul din Clanton. Judecătorul Atlee le puse

tuturor o serie de întrebări. Toți susțineau că știu foarte puține despre caz și că nu sunt afectați de ceea ce știau.

Plictiseala se instală pe măsură ce judecătorul Atlee parcurgea pagină după pagină de întrebări. Până la amiază, doisprezece dintre cei cincizeci fuseseră scutiți, toți albi. Dintre cei treizeci și opt rămași, unsprezece erau negri, și nici măcar unul dintre ei nu ridicase mâna până atunci.

În timpul pauzei de prânz, avocații se adunară în grupuri tensionate și încercară să stabilească ferm care jurați erau acceptabili și care trebuiau eliminați. Își ignorară sandviciurile reci, discutând despre gestică și mimică. În biroul lui Jake, atmosfera era ceva mai destinsă deoarece tabloul de jurați era acum mai închis la culoare. În sala principală de conferințe de la firma Sullivan, atmosfera era mai apăsătoare fiindcă negrii se prefăceau. Dintre cei unsprezece rămași, niciunul nu admitea că ar fi cunoscut-o pe Lettie Lang. Era imposibil, într-un comitat atât de mic! Era evident un soi de conspirație la mijloc. Consultantul lor, Myron Pankey, îi urmărise pe câțiva dintre ei în timpul chestionării și nu avea nicio îndoială că făceau tot posibilul să ajungă în juriu. Însă Myron era din Cleveland și nu știa prea multe despre negrii din Sud.

Wade Lanier, în schimb, nu era impresionat. Pledase în mai multe cazuri în Mississippi decât toți ceilalți avocați la un loc și nu-și făcea griji în privința celor treizeci și șapte de membri ai bazinului rămași. În aproape toate procesele angaja consultanți care să sape în trecutul juraților, dar după ce îi vedea în carne și oase, știa că îi poate citi. Și deși nu o rosti cu voce tare, îi plăcea ce văzuse în acea dimineață.

Lanier mai avea încă două mari secrete în mânecă – testamentul olograf al lui Irene Pickering și mărturia Julinei Kidd. Din câte știa el, lui Jake nici nu-i trecea prin cap ce-l aștepta. Dacă Lanier reușea să detoneze cu succes aceste două bombe în instanță, putea să obțină un verdict unanim. După negocieri asidue, Fritz Pickering acceptase să depună mărturie pentru 7 500 de dolari. Julina Kidd se grăbise să primească o ofertă de doar 5 000 de dolari. Nici Fritz, nici Julina nu vorbiseră cu cineva din cealaltă tabără, așa că Lanier era

încrezător că ambuscadele sale aveau să funcționeze.

Până acum, firma lui cheltuise sau se angajase să cheltuiască peste 85 000 de dolari reprezentând cheltuieli de judecată, bani pe care trebuiau să îi plătească până la urmă clienții. Costul cazului era rareori adus în discuție, deși se gândeau mereu la el. În timp ce clienții erau îngrijorați de cheltuielile tot mai mari, Wade Lanier înțelegea realitățile economice ale litigiilor importante. Cu doi ani în urmă, firma lui cheltuise 200 000 de dolari într-un caz de garanție a unui produs și pierduse.

Arunci zarul și uneori mai pierzi. Însă Wade Lanier nici nu concepea să piardă cazul Seth Hubbard.

*

Nevin Dark se așeză într-un separeu la cafenea cu trei dintre noii săi amici și comandară ceai cu gheață. Toți patru purtau buline albe la butonieră, cu cuvântul „Jurat” scris cu litere albastre groase, de parcă acum nu ar mai putut fi abordați de nimeni. Dell văzuse asemenea buline de sute de ori și știa că poate să tragă cu urechea cât voia, fără să pună însă întrebări sau să își dea cu părerea.

Cei treizeci și opt de jurați rămași fuseseră avertizați de judecătorul Atlee să nu discute cazul. Cum niciunul dintre cei patru de la masa lui Nevin nu îi cunoștea pe ceilalți dinainte, vorbiră despre ei câteva minute, uitându-se pe meniuri. Fran Decker era o profesoară pensionată din Lake Village, la ceva mai mult de 15 kilometri sud de Clanton. Charles Ozier vindea tractoare pentru o companie din Tupelo și locuia lângă lac. Debbie Lacker locuia în centrul Palmyrei, localitate cu 350 de locuitori, dar nu îl întâlnise niciodată pe Seth Hubbard. Cum nu putea vorbi despre caz, vorbiră despre judecător, sala de judecată și avocați. Dell trase cu urechea, dar nu culese nicio informație relevantă din conversația lor de prânz, nimic de raportat lui Jake, în cazul în care ar fi trecut mai târziu pe-acolo la bârfa.

La 1.15, își plăti fiecare nota și reveniră în sala de judecată. La 1.30, după ce se stabili că toți cei treizeci și opt de jurați erau prezenți, judecătorul Atlee apăru din spate și le dădu

bună ziua. Le explică apoi că se va purcede acum la selecția juriului, și că voia să facă asta într-o manieră mai puțin obișnuită. Fiecare jurat era rugat să treacă în biroul judecătorului, unde avea să fie chestionat de avocați.

Jake făcuse această solicitare deoarece presupunea că jurații, ca grup, știau mai multe despre caz decât erau dispuși să admită. Era convins că avea să primească răspunsuri mai sincere dacă îi interoga în particular. Wade Lanier nu avea nimic de obiectat.

— Domnule Nevin Dark, vă rog să veniți în biroul meu, zise judecătorul Atlee.

Un aprod îl conduse, iar Nevin trecu agitat în spatele prezidiului, apoi printr-o ușă, de-a lungul unui holișor și într-o cameră destul de mică, unde îl aștepta toată lumea. O grefieră era pregătită să consemneze fiecare cuvânt. Judecătorul Atlee se așeză în capul mesei, iar avocații se îngrămădiră în jurul ei.

— Vă rog să nu uitați că sunteți încă sub jurământ, domnule Dark, rosti judecătorul Atlee.

— Desigur.

Jake Brigance îi zâmbi larg și spuse:

— Unele întrebări s-ar putea să fie destul de personale, domnule Dark, și dacă nu doriți să răspundeți la ele, este în regulă. Ați înțeles?

— Da.

— Aveți în prezent un testament gata făcut?

— Da.

— Cine l-a întocmit?

— Barney Suggs, un avocat din Karaway.

— Dar soția dumneavoastră?

— Da, le-am semnat în același timp, în biroul domnului Suggs, acum vreo trei ani.

Fără să îl întrebe despre prevederile testamentelor lor, Jake îl chestionă pe marginea procesului de întocmire a testamentelor. Ce îi determinase să își facă testamente? Copiii lor știu ce prevăd ele? Cât de des și-au schimbat ei testamentele? S-au desemnat drept executori testamentari ai partenerului? Au moștenit vreodată ceva prin testament? Ce

părere avea el, Nevin Dark: Avea dreptul o persoană să își lase proprietatea oricui? Chiar și cuiva neînrudit? Să o doneze? Să o lase unui prieten sau angajat? Să-i excludă pe membrii familiei pe care nu-i mai avea la inimă? Se gândiseră vreodată, domnul Dark sau soția dumnealui, să își schimbe testamentele pentru a exclude pe unul dintre beneficiarii actuali?

Și așa mai departe. Când isprăvi Jake, Wade Lanier îi puse o serie de întrebări despre medicamente și calmante. Nevin Dark spuse că apela destul de rar la ele, însă soția lui, care supraviețuise unui cancer la sân, folosise la un moment dat medicamente foarte puternice pentru durere. Nu își mai amintea cum se numeau. Lanier își exprimă sincera îngrijorare pentru această femeie pe care nu o întâlnise în viața lui, insistând îndeajuns cât să transmită mesajul că orice calmant puternic luat de persoane foarte bolnave poate provoca o diminuare a gândirii raționale. Sămânța îndoielii fusese sădită cu grijă.

Judecătorul Atlee se uita la ceas și după zece minute îi opri. Nevin se întoarse în sala de judecată, unde toată lumea îl privi. Juratul Numărul Doi, Tracy McMillen, aștepta pe un scaun lângă prezidiu și fu condusă imediat în camera din spate, unde trecu prin același interogatoriu.

Plictiseala lovi din plin și mulți spectatori plecară. Unii jurați moțăiau, în vreme ce alții citeau și reciteau ziare și reviste. Aprozii căscau și se uitau afară, pe geamurile mari și groase ce dădeau spre peluza tribunalului. Jurații treceau pe rând în biroul judecătorului Atlee. Majoritatea lipseau zece minute, însă unii ieșeau după mai puțin timp. Când Juratul Numărul Unsprezece ieși de la interogatoriu, trecu printre rânduri și se îndreptă spre ușă, scutită de îndatorirea civică din motive pe care cei prezenți în sala de judecată nu aveau să le afle vreodată.

Lettie și Phedra își luară o pauză prelungită și plecară. În timp ce străbăteau culoarul până la ușile duble, avură grijă să nu se uite la cei din clanul Hubbard, îngrămădiți laolaltă pe ultimul rând.

*

Era aproape 6.30 când Juratul Numărul Treizeci și Opt ieși din birou și reveni în sala de judecată. Judecătorul Atlee, dând dovadă de o energie remarcabilă, își frecă mâinile și zise:

— Domnilor, haideți să terminăm asta acum ca să putem începe dimineață cu pledoariile de deschidere. De acord?

— Domnule judecător, spuse Jake, aș dori să îmi reînnoiesc moțiunea pentru strămutarea procesului. Acum că i-am intervievat pe primii treizeci și opt de jurați, a devenit evident că acest grup cunoaște mult prea multe detalii despre caz. Aproape toți jurații au fost dispuși să admită că au auzit câte ceva despre caz. Iar asta este ceva neobișnuit pentru un caz civil.

— Ba dimpotrivă, Jake, replică judecătorul Atlee. Mie mi s-a părut că au răspuns cum trebuie. Sigur că au auzit de caz, dar aproape toți au declarat că sunt capabili să își păstreze obiectivitatea.

— Sunt de acord, domnule judecător, rosti Wade Lanier. Sunt impresionat de bazinul de selecție, cu câteva excepții.

— Moțiunea este respinsă, Jake.

— Nu mă mir, murmură Jake, suficient de tare încât să fie auzit.

— Și-acum putem trece la alegerea juraților?

— Eu sunt gata, anunță Jake.

— Hai să începem, replică Wade Lanier.

— Foarte bine. Voi elimina din start jurații cu numerele trei, patru, șapte, nouă, cincisprezece, optsprezece și douăzeci și patru pe motive întemeiate. Aveți ceva de obiectat?

— Da, onorată instanță. De ce și numărul cincisprezece? întrebă Lanier.

— A zis că îi cunoaște pe cei din familia Roston și că a fost întristat de morțile celor doi băieți. Bănuiesc că poartă pică oricui cu numele de Lang.

— A spus că nu-i așa, onorată instanță, ripostă Lanier.

— Sigur că așa a spus. Numai că eu nu-l cred. Este scutit pe motive întemeiate. Altcineva?

Jake clătină din cap.

Lanier era supărat, dar nu comentă.

— Fiecare parte are dreptul la patru respingeri, precizează judecătorul Atlee. Domnule Brigance, trebuie să vă prezentați primele douăsprezece opțiuni.

Jake își scrută agitat notițele, apoi rosti încet:

— Bine, noi luăm numerele unu, doi, cinci, opt, doisprezece, paisprezece, șaisprezece, șaptesprezece, nouăsprezece, douăzeci și unu și douăzeci și doi.

Urmă o pauză lungă în care toată lumea din cameră își studie tabelele și făcu însemnări.

— Deci, i-ați tăiat pe șase, treisprezece, douăzeci și douăzeci și trei, corect? zise într-un final judecătorul Atlee.

— Corect.

— Sunteți gata, domnule Lanier?

— Stați o clipă, domnule judecător, rosti Lanier, aplecându-se spre Lester Chilcott.

Șușotiră o vreme, fiind limpede că nu cădeau de acord. Jake trase cu urechea, dar nu deslușì nimic. Stătea cu ochii în notițe, uitându-se pe cele douăsprezece nume și știind că nu îi va putea păstra pe toți.

— Domnilor, spuse judecătorul Atlee.

— Da, domnule, rosti Lanier încet. Noi tăiem numerele cinci, șaisprezece, douăzeci și cinci și douăzeci și șapte.

Avocații și judecătorul se apucară iarăși să taie nume de pe tabelele improvizate și să mute numerele subliniate mai sus.

— Deci, se pare că juriul nostru va consta din numerele unu, doi, opt, zece, doisprezece, paisprezece, șaptesprezece, nouăsprezece, douăzeci și unu, douăzeci și doi, douăzeci și șase și douăzeci și opt, constată judecătorul Atlee. Toată lumea de acord?

Avocații încuviințară fără să-și ia ochii de la carnețelele lor. Zece albi, doi negri. Opt femei, patru bărbați. Jumătate aveau testamente, jumătate nu. Trei aveau diplomă de colegiu, șapte terminaseră liceul; doi nu. Vârsta medie era de 49 de ani, cu două femei de douăzeci și ceva de ani, o surpriză plăcută pentru Jake. Una peste alta, era mulțumit. De cealaltă parte a mesei, și Wade Lanier era mulțumit. Adevărul era că

judecătorul Atlee făcuse o treabă excelentă, eliminându-i pe cei care ar fi putut începe deliberările cu idei preconcepute sau cu prejudecăți. Pe hârtie, părea că extremiștii fuseseră înlăturați și că procesul era în mâinile a doisprezece oameni deschiși la minte.

— Haideți să alegem și cele două rezerve, rosti judecătorul.

La ora șapte seara, noii jurați se adunară în camera juriului și se organizară, conform instrucțiunilor date de judecătorul Atlee. Deoarece fusese primul selectat, primul nume strigat, primul așezat și deoarece lăsa impresia unui tip prietenos, cu surâs plăcut și o vorbă bună pentru toată lumea, domnul Nevin Dark fu ales președinte al juriului.

Fusese o zi foarte lungă, dar captivantă. Pe drumul de întoarcere spre casă, se trezi că era nerăbdător să-i spună totul soției sale la cină. Judecătorul Atlee îi avertizase să nu discute cazul între ei, dar nu pomenise nimic de soții.

40.

Lucien amestecă cărțile și împărți câte zece pentru el și Lonny. Ca de obicei, Lonny își ridică încet cărțile de pe masa pliantă și și le aranjă încet în ordinea preferată. Deși mișcările și cuvintele îi erau greoaie, mintea părea să-i meargă brici. Avea un avans de treizeci de puncte în acest al cincilea joc de gin rummy; câștigase trei din primele patru jocuri. Purta un halat de spital și o perfuzie îi atârna chiar deasupra capului. O asistentă mai cumsecade îi dăduse voie să coboare din pat și să joace cărți la geam, dar numai după ce Lonny se răstise la ea. Se săturase de spital și voia să plece. Însă nu avea unde să plece. Numai la închisoare, unde mâncarea era chiar mai rea și unde polițiștii îl așteptau ca să-l ia la întrebări. De fapt, chiar și acum îl așteptau la ușă. Treizeci de kilograme de cocaină provocau mereu probleme. Noul său amic Lucien, care zicea că este avocat, îi garantase că probele aveau să fie respinse printr-o moțiune corespunzătoare. Poliția nu avea motive întemeiate de suspiciune ca să intre în camera lui Lonny. Doar pentru că un om este rănit într-o încăierare dintr-un bar nu îi dă dreptul poliției să îi scotocească prin locuința încuiată.

— O să fie floare la ureche, îi promise Lucien. Orice avocat cu o fărâmă de creier obține respingerea cocainei ca probă. O să scapi basma curată.

Vorbiseră despre Seth Hubbard, Lucien prezentându-i la grămadă toate faptele, bârfele, născocirile, speculațiile și zvonurile care circulaseră prin Clanton în ultimele șase luni. Lonny pretindea că este doar vag curios, dar părea să-l asculte cu interes. Lucien nu pomeni nimic de testamentul olograf sau de menajera de culoare. Expansiv, îi povesti despre revenirea uimitoare a lui Seth, de la un om lăsat lefter de al doilea divorț până la un jucător care-și transformase proprietățile ipotecate într-o adevărată avere. Îi vorbi despre secretomania lui Seth, despre conturile sale bancare din străinătate și despre

hățișul de corporații. Îi spuse și că tatăl lui Seth, Cleon, îl angajase pe bunicul lui Lucien, Robert E. Lee Wilbanks, să se ocupe de o dispută funciară în 1928. Și pierduseră!

Lucien vorbi aproape întruna, în încercarea de a-i câștiga încrederea lui Lonny, de a-l convinge că nu era nimic rău în a destăinui secrete din trecut. Dacă Lucien putea fi atât de deschis, atunci Lonny îi putea urma exemplul. De două ori pe parcursul dimineții, Lucien mai scăpase aluzii la posibilitatea ca Lonny să știe ceva de Ancil, fără sorți de izbândă. Lonny nu părea interesat de subiect. Vorbiră și jucară cărți toată dimineața. La amiază, Lonny obosi și-i spuse că vrea să se odihnească. Asistenta fu bucuroasă să îl ușuiască pe Lucien.

El plecă, dar reveni peste două ore ca să vadă ce mai face noul său prieten. Lonny voia să joace 21 acum, pe zece cenți partida. După vreo jumătate de oră, Lucien spuse:

— L-am sunat pe Jake Brigance, avocatul din Mississippi pentru care lucrez, și i-am cerut să verifice ce-i cu tipul ăsta, Sylvester Rinds, de care pomeneai tu. A găsit ceva.

Lonny lăsă cărțile jos și se uită curios la Lucien.

— Ce?

— Ei bine, conform arhivei funciare din comitatul Ford, Sylvester Rinds deținea optzeci de pogoane de pământ în partea de nord-est a comitatului, pământ moștenit de la tatăl său, un bărbat pe nume Solomon Rinds, născut pe la începutul Războiului de Secesiune. Deși arhivele nu sunt foarte clare, sunt șanse mari ca familia Rinds să fi ajuns să dețină pământul imediat după război, în timpul Reconstrucției, când sclavii eliberați au putut obține terenuri cu ajutorul speculanților yankei, al guvernatorilor federali și al altor lepădături care năpădiseră Sudul ca lăcustele. Se pare că aceste optzeci de pogoane au fost obiectul unei dispute ceva vreme. Familia Hubbard deținea alte optzeci de pogoane chiar lângă proprietatea familiei Rinds, și evident că au contestat dreptul acestora de proprietate. Procesul de care-ți pomeneam dimineață, cel intentat în 1928 de către Cleon Hubbard, a fost o dispută asupra proprietății Rinds. Bunicul meu, care era cel mai bun avocat din comitat și avea multe relații, a pierdut

cazul pentru Cleon. Bag de seamă că, de vreme ce bunicul meu a pierdut cazul, familia Rinds trebuie să fi avut o revendicare bine întemeiată asupra pământului. Deci, Sylvester a izbutit să-și păstreze proprietatea încă doi ani, dar a murit în 1930. După ce a murit, Cleon Hubbard a obținut pământul de la văduva lui Sylvester.

Lonny își luă cărțile și le studie, fără să le vadă însă. Asculta și-și amintea imagini dintr-o altă viață.

— Interesant, nu? făcu Lucien.

— A trecut mult de-atunci, rosti Lonny, schimonosindu-se de durere.

Lucien continuă. Fără să aibă nimic de pierdut, nu avea de gând să o lase mai moale.

— Cea mai stranie parte din această poveste constă în faptul că moartea lui Sylvester nu este consemnată nicăieri. Nu a mai rămas niciun Rinds în comitatul Ford, și se pare că au plecat cu toții cam atunci când Cleon Hubbard a pus mâna pe proprietate. Au dispărut toți; majoritatea au fugit în Nord, la Chicago, unde și-au găsit slujbe, ceea ce nu era deloc neobișnuit în timpul Marii Crize. Foarte mulți negri care mureau de foame în Sud au fugit atunci. Conform spuselor domnului Brigance, între timp au găsit o rudă îndepărtată în Alabama, un bărbat pe nume Boaz Rinds, care susține că niște albi l-au omorât pe Sylvester.

— Și ce-are asta a face cu cazul? întrebă Lonny.

Lucien se ridică în picioare și se duse la fereastră, unde se uită la parcarea de dedesubt. Se gândea dacă era momentul să-i dezvăluie adevărul acum, spunându-i lui Lonny despre testament, despre Lettie Lang și obârșia ei: cum că era aproape sigur o Rinds, nu o Tayber; că neamurile ei erau din comitatul Ford și trăiseră cândva pe pământul lui Sylvester; că era foarte probabil ca Sylvester să fi fost bunicul ei.

Însă se așeză la loc și zise:

— Nu are nimic de-a face. E doar o poveste veche în care sunt implicate rudele mele, rudele lui Seth Hubbard și poate și cele ale lui Sylvester Rinds.

Urmă o clipă de tăcere în care niciunul dintre bărbați nu se

atinse de cărți. Niciunul nu se uită la celălalt. Lonny păru pierdut în gânduri, iar Lucien îl făcu să tresară când spuse:

— L-ai cunoscut pe Ancil, nu-i așa?

— Da, răspunse Lonny.

— Povestește-mi despre el. Trebuie să-l găsesc, și încă repede.

— Ce vrei să știi despre el?

— Mai trăiește?

— Da.

— Unde este acum?

— Nu știu.

— Când l-ai văzut ultima oară?

O asistentă intră, spunând că trebuie să-l consulte. El zise că este obosit, așa că ea îl ajută să urce la loc în pat, îi aranjă perfuzia, se uită urât la Lucien, apoi îi luă tensiunea și pulsul lui Lonny.

— Trebuie să se odihnească, conchise ea.

Lonny închise ochii și spuse:

— Nu pleca. Stinge doar lumina.

Lucien își trase scaunul mai aproape de pat și se așeză. După ce plecă asistenta, rosti:

— Zi-mi despre Ancil.

Cu ochii încă închiși și cu vocea aproape șoptită, Lonny începu:

— Ei bine, Ancil a fost mereu pe fugă. A plecat de acasă în tinerețe și nu s-a mai întors. Își detesta casa, și-și detesta în mod special tatăl. A luptat în război, a fost rănit, a fost cât pe ce să moară. O rană la cap, și majoritatea oamenilor cred că Ancil a fost dintotdeauna puțin dus cu pluta. I-a plăcut mult pe mare, zicea că s-a născut atât de departe de ea încât îl fascina. Și-a petrecut mai mulți ani pe cargoboturi și a văzut toată lumea. Nu cred că găsești loc de pe hartă pe care Ancil să nu-l fi văzut. Niciun munte, niciun port, niciun oraș, niciun loc celebru. Niciun bar, niciun club de noapte, niciun bordel; tu doar spune un loc, că Ancil a fost acolo. A stat mereu în preajma tipilor duri și din când în când a mai luat-o pe căi greșite: infracțiuni mărunte, apoi unele nu atât de mărunte. A

avut câteva momente de cumpănă și și-a petrecut odată o săptămână într-un spital din Sri Lanka după ce a fost înjunghiat. Rana ce a fost o nimica toată pe lângă infecția pe care a căpătat-o în spital. A avut multe femei, unele dintre ele au avut mulți copii, dar Ancil nu era genul de om care să rămână legat de un loc. Din câte știa el, unele dintre acele femei încă îl căutau, cu copiii după ele. Îl mai caută și alții, probabil. Ancil a dus o viață tumultuoasă și a trebuit să se uite mereu peste umăr.

Când rosti cuvântul „viață”, ieși aiurea; sau poate că ieși așa în mod natural. I-ul lung fu mult mai scurt decât înainte, mult mai asemănător cu i-urile scurte atât de comune în nordul Mississippiului. Lucien folosise în mod intenționat o formă mai tărăgănată de pronunție, în speranța că îl va momi pe bătrânul Lonny aici de față să revină la vechile obiceiuri. Lonny era din Mississippi, și știau amândoi asta.

Își închise ochii și păru să adoarmă. Lucien îl privi câteva minute, așteptând. El respiră din ce în ce mai rar, cufundându-se în somn. Mâna dreaptă îi căzu peste marginea patului. Monitoarele arătau un puls și o tensiune arterială în limitele normale. Ca să rămână treaz, Lucien făcu câțiva pași prin camera întunecată, așteptând să apară vreo asistentă care să-l gonească. Se apropie de pat, îl strânse pe Lonny de încheietura mâinii drepte și-i zise:

— Ancil! Ancil! Seth a lăsat un testament prin care tu primești un milion de dolari.

Ochii i se deschiseră și Lucien repetă ce spusese.

*

Dezbaterea dura de o oră, iar spiritele erau încinse la maximum. De fapt, chestiunea fusese discutată aprins vreme de o lună, și toată lumea avea ceva de zis. Era aproape ora zece seara. Pe masa de conferințe erau întinse notițe, dosare, cărți și resturile unei pizze care ținuse loc de cină.

Oare juriul trebuia să afle care era valoarea averii lui Seth? Singura chestiune pusă în discuție la proces era dacă testamentul olograf era valid sau nu. Nici mai mult, nici mai puțin. Legal vorbind, nu conta cât de mare sau cât de mică era

averea. Într-o parte a mesei, partea în care stătea Harry Rex, exista convingerea că juriul nu ar trebui să afle deoarece, dacă jurații știau că în joc erau 24 de milioane de dolari care urmau să-i revină lui Lettie Lang, aveau să respingă testamentul. Firește, nu ar fi privit cu ochi buni un asemenea transfer de avere în afara familiei. O asemenea sumă era atât de nemaipomenită, atât de șocantă, încât era de neconceput ca o biată menajeră de culoare să rămână cu ea. Lucien, chiar dacă nu era de față, îi dădea dreptate lui Harry Rex.

Jake însă era de altă părere. Primul său argument: jurații bănuiau probabil că erau foarte mulți bani în joc, deși negaseră asta cu toții în procesul de selecție. Uitați-vă la amploarea bătăliei. Uitați-vă la numărul de avocați. Toate indiciile despre caz și proces arătau că era vorba de bani mulți la mijloc. Al doilea argument: cea mai bună strategie era să joace cu cărțile pe masă. Dacă jurații simțeau că Jake încearcă să le ascundă ceva, avea să înceapă procesul cu un deficit de credibilitate. Toți cei prezenți în sala de judecată vor să știe care-i motivul disputei. Mai bine să le spui. Fii deschis. Nu ascunde nimic. Dacă ascundeau valoarea averii, atunci aceasta ar fi devenit o problemă spinoasă, ca o rană supurândă.

Portia oscila între cele două tabere. Înainte de alegerea juriului, înclinase spre o dezvăluire completă. Însă după ce văzuse zece fețe albe și doar două negre, îi venea greu să mai creadă că aveau vreo șansă. După ce erau ascultate toate mărturiile, după ce avocații terminau de spus ce aveau de spus, după toate vorbele pline de înțelepciune ale judecătorului Atlee, oare chiar puteau cei zece albi să găsească curajul necesar pentru a menține ultimul testament al lui Seth? Momentan, obosită și temătoare cum era, avea dubii mari în această privință.

Telefonul sună și ea răspunse.

— Este Lucien, rosti ea, dându-i receptorul lui Jake.

Din Alaska sosi raportul:

— L-am prins, Jake. Amicul nostru de aici este nimeni altul decât Ancil Hubbard.

Jake răsuflă ușurat și zise:

— Presupun că asta-i o veste bună, Lucien. Lăsă receptorul într-o parte și spuse: Este Ancil.

— Voi ce faceți acolo? întrebă Lucien.

— Ne pregătim pentru ziua de mâine. Eu, Portia, Harry Rex. Pierzi toată distracția.

— Avem juriu?

— Da. Zece albi, doi negri, nicio surpriză, la drept vorbind. Povestește-mi despre Ancil.

— E cam bolnăvior. Rana de la cap s-a infectat și doctorii sunt îngrijorați. Îl îndoapă cu medicamente, antibiotice și calmante. Am jucat cărți toată ziua și am vorbit despre o grămadă de lucruri. Are momente când își pierde cunoștința. I-am zis într-un final de testament și că fratele său i-a lăsat un milion de dolari. Asta i-a atras atenția și a recunoscut cine este. O jumătate de oră mai târziu uitase complet.

— Să-i spun judecătorului Atlee?

Harry Rex clătină din cap, în semn că nu.

— Nu cred, zise și Lucien. Procesul a început deja și nu va fi oprit din cauza asta. Ancil nu are nimic de adăugat. În niciun caz nu poate ajunge acolo, ținând cont de capul spart și de faza cu cocaina care-l așteaptă la cotitură. Bietul om probabil că va sta un pic la închisoare. Polițiștii par hotărâți să-l înfunde.

— Ați urcat pe arborii genealogici?

— Da, dar înainte să admită cine este. I-am povestit eu despre familiile Hubbard și Rinds, insistând asupra misterului din cazul lui Sylvester. Însă el nu a manifestat cine știe ce interes. O să încerc din nou mâine. Mă gândesc să plec mâine după-amiază. Chiar aș vrea să mai apuc ceva din proces. Sunt convins că o s-o dai în bară până mă-ntorc eu acolo.

— Evident, Lucien, rosti Jake, punând receptorul în furcă.

Le povesti ce aflase Portiei și lui Harry Rex, care, deși intrigați, aveau alte probleme pe cap. Pentru ei, faptul că Ancil Hubbard era în viață și locuia în Alaska nu avea să aibă nicio însemnătate.

Telefonul sună din nou și Jake îl ridică din furcă.

— Hei, Jake, așa, ca să știi și tu: e un tip în juriu care n-are

ce căuta acolo, spuse Willie Traynor.

— Probabil că-i prea târziu, dar te ascult.

— Este pe rândul din spate. Îl cheamă Doley, Frank Doley.

Jake îl văzuse pe Willie luându-și notițe toată ziua.

— Bine, și ce pune Frank la cale? întrebă Jake.

— Are un văr îndepărtat care locuiește în Memphis. Acum vreo șase, șapte ani, fiica de 15 ani a vărului ăstuia a fost înhățată de niște golani negri în fața unui mall din East Memphis. Au ținut-o într-o dubă câteva ore. S-au petrecut lucruri teribile. Fata a supraviețuit, dar a fost mult prea dată peste cap ca să mai identifice pe cineva. Nu a fost nimeni arestat. Doi ani mai târziu, fata s-a sinucis. O adevărată tragedie.

— De ce-mi spui asta acum?

— Nu am remarcat numele până acum o oră. Eram în Memphis și mi-am amintit de niște Doley din comitatul Ford. Mai bine scapă de el, Jake.

— Nu-i chiar așa ușor. De fapt, este imposibil la momentul ăsta. Tipul a fost chestionat de avocați și de judecător și a dat toate răspunsurile potrivite.

Frank Doley avea 43 de ani și deținea o companie de montat acoperișuri lângă lac. A declarat că nu știe nimic despre cazul Seth Hubbard și a părut cât se poate de deschis la minte.

„Mda… Mulțumesc, dar acum e degeaba, Willie."

— Îmi pare rău, Jake, dar nu m-am prins cât eram în sală, îl asigură Willie. Ți-aș fi spus.

— Nu-i nimic. Văd eu cum fac.

— În afară de Doley, ce părere ai despre juriu?

Jake vorbea cu un jurnalist, așa că alese să nu riște.

— A fost un bazin de selecție bun. Acum trebuie să închid.

Replica lui Harry Rex fu:

— Tipul ăla mă îngrijora. Era ceva suspect la el.

— Eu nu-mi amintesc ca tu să-mi fi spus ceva la momentul respectiv, ripostă Jake. E ușor să-ți dai cu părerea după ce faptul e consumat.

— Măi, dar ce țâfnos mai ești!

— Părea dornic să fie în juriu, zise Portia. Eu i-am dat opt.

— Mă rog, acum am rămas cu el pe cap, zise Jake. A dat toate răspunsurile potrivite.

— Poate că nu ai pus tu întrebările potrivite, fu de părere Harry Rex, trăgând încă o duşcă de Bud Light.

— Vai, mulţumesc, Harry Rex. Ca să ştii şi tu pe viitor, în timpul selecţiei juriului de obicei avocaţii nu au voie să pună întrebări de genul: „Auziţi, domnule Doley, este adevărat că verişoara dumneavoastră îndepărtată a fost victima unui viol în grup comis de nişte golani negri în Memphis?” Şi asta pentru că în general avocaţii n-au habar despre asemenea grozăvii.

— Eu mă duc acasă. Încă o duşcă.

— Hai să mergem cu toţii acasă, propuse Portia. Şi-aşa nu facem mare brânză…

Era aproape 10.30 când stinseră luminile. Jake se plimbă prin piaţă ca să-şi limpezească gândurile. La firma Sullivan, luminile erau încă aprinse. Wade Lanier şi echipa lui erau încă la lucru.

41.

Când îl apărase pe Carl Lee Hailey, pledoaria de deschidere a lui Jake durase doar paisprezece minute. Rufus Buckley începuse cu un maraton de o oră și jumătate care adormise juriul, iar continuarea concisă a lui Jake fusese bine primită și foarte apreciată. Juriul îl ascultase cu atenție, absorbind fiecare cuvânt. „Jurații sunt captivi, zicea mereu Lucien. Așa că nu te lungi."

În chestiunea ultimului testament al lui Henry Seth Hubbard, Jake își propusese să vorbească zece minute. Se duse la pupitru, zâmbi spre chipurile proaspete și nerăbdătoare, și începu:

— Doamnelor și domnilor jurați, sarcina dumneavoastră nu este să distribuiți banii lui Seth Hubbard. Sunt foarte mulți, și au fost câștigați de Seth Hubbard însuși. Nu de dumneavoastră, nici de mine, nici de vreun alt avocat din această sală de judecată. El și-a asumat riscuri, s-a împrumutat masiv uneori, a ignorat sfaturile oamenilor săi de încredere, și-a ipotecat casa și pământul, a încheiat afaceri care păreau proaste pe hârtie, s-a împrumutat și mai mult, și-a asumat riscuri care păreau excesive, și în cele din urmă, când a aflat că va muri de cancer pulmonar, a vândut totul. Și-a încasat câștigurile, a plătit băncile și și-a numărat banii. A ieșit în câștig. El a avut dreptate, restul lumii s-a înșelat. Nu poți să nu-l admiri pe Seth Hubbard. Eu unul nu l-am cunoscut personal, dar mi-aș fi dorit să-l cunosc. Câți bani, mai exact? Veți auzi depoziția domnului Quince Lundy, aici de față, administratorul desemnat de instanță pentru averea lui Seth Hubbard, și veți afla că averea se ridică la aproximativ 24 de milioane de dolari.

Jake mergea încet, și se opri ca să se uite la câteva fețe când rosti suma. Aproape toți jurații surâseră. Bravo, Seth. Bun băiat. Vreo doi erau cât se poate de șocați. Tracy McMillen, Juratul Numărul Doi, îl privi pe Jake cu ochii

holbați. Însă totul dură doar câteva clipe. Nimeni din comitatul Ford nu putea cuprinde cu mintea o astfel de cifră.

— Și-acum, dacă dumneavoastră credeți că un om care a strâns o avere de 24 de milioane de dolari în vreo zece ani știe ce face cu banii săi, aveți dreptate. Căci Seth știa exact ce face. Cu o zi înainte să se sinucidă, s-a dus la serviciu, s-a așezat la birou și a întocmit un nou testament. Un testament olograf, perfect legal, lizibil și ușor de înțeles, deloc complicat sau încâlcit. Știa că se va sinucide a doua zi, duminică, 2 octombrie, și își punea lucrurile în ordine. A plănuit totul. I-a scris un bilet unui bărbat pe nume Calvin Boggs, un angajat de-al său, în care i-a explicat că își va pune capăt zilelor. Veți vedea acel document în original. A lăsat dispoziții detaliate pentru slujba de înmormântare și pentru înhumare. Veți vedea și acele originale. Și în aceeași sâmbătă, probabil în același birou unde își întocmea testamentul, mi-a scris și mie o scrisoare și mi-a lăsat dispoziții specifice. Din nou, veți vedea originalul. A plănuit totul. După ce a terminat de scris, s-a dus la oficiul poștal din Clanton și mi-a expediat scrisoarea împreună cu testamentul. Voia să primesc scrisoarea luni, deoarece înmormântarea era marți, la ora patru după-amiaza, la Biserica Creștină Irish Road. Detalii, oameni buni. Seth s-a ocupat de detalii. Știa exact ce făcea. A plănuit totul. Așa cum spuneam, nu este sarcina dumneavoastră să distribuiți banii lui Seth sau să decideți cine și cât ar trebui să primească. Totuși, este sarcina dumneavoastră să determinați dacă Seth știa ce face. Termenul legal este „capacitate testamentară”. Ca să întocmești un testament valid, fie că acesta este scris de mână pe spatele unei pungi de cumpărături sau bătut la mașină de cinci secretare dintr-un cabinet mare de avocatură și semnat în fața notarului, trebuie să ai această capacitate testamentară. Este un termen legal ușor de înțeles. Înseamnă că trebuie să știi ce faci și, doamnelor și domnilor, Seth Hubbard știa exact ce face. Nu era nebun. Nu delira. Nu se afla sub influența calmantelor sau a altor medicamente. Era în deplinătatea facultăților mintale, la fel cum sunteți și dumneavoastră cei de față. Se poate argumenta că un om care

plănuiește să se sinucidă nu poate fi sănătos la cap. Trebuie să fii nebun ca să-ți iei singur zilele, nu? Nu neapărat. Nu în toate cazurile. În calitatea dumneavoastră de jurați, ne așteptăm să vă bazați pe propriile dumneavoastră experiențe. Poate ați cunoscut pe cineva, un prieten apropiat sau chiar un membru de familie, care a ajuns la capătul drumului și și-a ales singur ieșirea din această lume. Oare acei oameni nu mai erau în toate mințile? Se poate, dar cel mai probabil încă erau. Seth în mod sigur era. Știa exact ce face. Se lupta cu cancerul pulmonar de un an, trecuse prin mai multe runde de chimioterapie și radiații, toate fără rezultate, și tumorile intraseră în metastază, extinzându-se la coaste și la coloana vertebrală. Avea dureri cumplite. La ultima vizită medicală, doctorul îi spusese că nu mai are nici măcar o lună de trăit. Când veți citi ce a scris în ziua de dinaintea morții, vă veți convinge că Seth Hubbard deținea controlul complet asupra vieții sale.

Jake avea un carnețel în mână, dar nu-l folosea. Nu avea nevoie. Umbla prin fața juraților, uitându-se în ochii fiecăruia, vorbind încet și răspicat de parcă s-ar fi aflat cu toții în sufrageria sa, discutând despre filmele lor preferate. Însă fiecare cuvânt era notat undeva. Fiecare propoziție fusese repetată. Fiecare pauză era calculată. Sincronizarea, cadența, ritmul – toate memorate aproape la perfecție.

Chiar și cei mai solicitați avocați pledanți își petrec doar o părticică din timp în fața juriului. Aceste momente erau rare, și Jake le savura din plin. Era ca un actor pe scenă, susținând un monolog creat de el, rostind vorbe pline de înțelepciune unui public ales.

Inima îi bătea cu putere; stomacul i se făcuse ghem; genunchii i se înmuiaseră. Însă toate acele bătălii interne erau sub control și Jake le vorbea calm noilor săi prieteni.

Trecuseră cinci minute și nu ratase niciun cuvânt. Încă cinci minute, și-abia acum începea cu adevărat greul.

— Și-acum, doamnelor și domnilor, trebuie să vă spun că există și o parte neplăcută la această poveste, motivul pentru care ne aflăm aici. Seth Hubbard a lăsat în urmă un fiu, o fiică

și patru nepoți, în testamentul lui, nu le-a lăsat nimic. În termeni cât se poate de clari și expliciți, dar greu de digerat, Seth și-a dezmoștenit familia, întrebarea evidentă care se pune este de ce. Este tendința noastră naturală să întrebăm „de ce ar face cineva una ca asta?" însă nu este responsabilitatea dumneavoastră să puneți această întrebare. Seth a făcut-o din motive știute doar de el. Repet, el a făcut banii – erau ai lui și numai ai lui. Ar fi putut să-i doneze până la ultimul bănuț Crucii Roșii sau vreunui teleevanghelist dibaci, sau Partidului Comunist. Este treaba lui ce făcea cu banii, nu a dumneavoastră, nu a mea și nici a instanței. În loc să lase banii familiei, Seth a lăsat 5% bisericii sale, 5% unui frate de mult pierdut și restul de 90% unei femei pe nume Lettie Lang. Doamna Lang se află chiar aici, între mine și domnul Lundy. A lucrat pentru Seth Hubbard vreme de trei ani ca menajeră, bucătăreasă și, uneori, asistentă. Din nou, întrebarea evidentă care se pune este de ce? De ce și-a dezmoștenit Seth familia, lăsându-i aproape totul unei femei pe care o cunoscuse de atât de puțin timp? Credeți-mă, doamnelor și domnilor, când vă spun că aceasta este cea mai grea întrebare cu care m-am confruntat vreodată ca avocat. Mi-am pus și eu această întrebare, și-au pus-o și ceilalți avocați, și familia Hubbard, chiar și Lettie Lang, prietenii și vecinii, practic toți oamenii din acest comitat care au auzit povestea. De ce? Adevărul este că nu vom ști niciodată. Numai Seth știa, iar el nu se mai află printre noi. Adevărul, oameni buni, este că asta nu ne privește pe noi. Noi – avocații, judecătorul, jurații – nu trebuie să ne batem capul cu motivele pentru care Seth a făcut ce-a făcut. Sarcina dumneavoastră, după cum vă ziceam, este să decideți doar asupra unei chestiuni importante, și anume dacă la momentul la care și-a întocmit Seth testamentul gândea limpede și știa ce făcea. Ei bine, răspunsul este da. Iar dovezile vor arăta asta în mod clar și convingător.

Jake făcu o pauză și ridică un pahar. Bău o gură de apă, uitându-se prin sală când făcu asta. Harry Rex îl privea din cel de-al doilea rând. Înclină ușor din cap. „Te descurci bine momentan. Le-ai captat atenția. Acum încheierea."

Jake reveni la pupitru, se uită peste notițe și continuă:

— Acum, având în vedere câți bani sunt în joc, putem să ne așteptăm ca situația să se tensioneze în următoarele câteva zile. Familia lui Seth Hubbard contestă testamentul olograf, și nu putem să-i învinovățim pentru asta. Dumnealor cred cât se poate de sincer că banii ar trebui să le revină, și au angajat mulți avocați pricepuți ca să atace testamentul olograf. Ei pretind că lui Seth îi lipsea capacitatea testamentară. Pretind că nu judeca limpede. Pretind că era influențat în mod necorespunzător de Lettie Lang. Termenul „influență necorespunzătoare" este un termen legal și va fi crucial în acest caz. Vor încerca să vă convingă că Lettie Lang s-a folosit de poziția ei de îngrijitoare ca să devină intimă cu Seth Hubbard. Intimitatea poate însemna multe lucruri. Ea îl îngrijea pe Seth, câteodată îi făcea baie, îi schimba hainele, făcea curat după el, făcea toate lucrurile pe care trebuie să le facă un îngrijitor în astfel de situații delicate și oribile. Seth era un bătrân muribund, ros de un cancer extenuant și letal care îl slăbise foarte mult.

Jake se întoarse și se uită la Wade Lanier și la trupa de avocați de la cealaltă masă.

— Dumnealor vor insinua multe, doamnelor și domnilor, dar nu pot dovedi nimic. Seth Hubbard și Lettie Lang nu au întreținut relații intime. Vor fi aluzii, sugestii și insinuări, dar nicio dovadă, deoarece așa ceva nu s-a întâmplat.

Jake își azvârli carnețelul pe masă și încheie:

— Va fi un proces scurt, cu foarte mulți martori. Ca în orice proces, chestiunile discutate vă pot deruta uneori. Avocații fac asta adesea, în mod intenționat, dar nu vă lăsați amăgiți. Nu uitați, doamnelor și domnilor, nu este treaba dumneavoastră să distribuiți banii lui Seth Hubbard. Treaba dumneavoastră este să determinați dacă el știa ce făcea când și-a întocmit ultimul testament. Nici mai mult, nici mai puțin. Vă mulțumesc.

La solicitarea expresă a judecătorului Atlee, contestatarii acceptaseră ca pledoariile de deschidere și de încheiere să fie ținute de Wade Lanier. Acesta veni la pupitru într-un sacou

boțit, o cravată prea scurtă și o cămașă abia băgată în pantaloni. Cele câteva smocuri de păr de pe lângă urechile sale erau zburlite în toate direcțiile. Lăsa impresia unui om flegmatic și distrat care ar putea uita să se mai prezinte și a doua zi. Totul era însă menit să inducă juriul în eroare. Jake știa prea bine asta.

El începu prin a spune:

— Vă mulțumesc, domnule Brigance. Particip la procese de treizeci de ani și nu am mai întâlnit un tânăr avocat cu talentul lui Jake Brigance. Locuitorii din comitatul Ford sunt norocoși să aibă un tânăr avocat atât de promițător printre ei. Este o onoare să mă aflu aici, înfruntându-l în această veche și distinsă sală de judecată.

Făcu o pauză ca să-și verifice notițele, în vreme ce Jake se perpelea din pricina laudelor false. Când nu se afla în fața juriului, Lanier era foarte calm și se exprima foarte clar. Acum, pe scenă, era sociabil, simplu și extrem de plăcut.

— Acestea sunt doar pledoariile de deschidere, așa că nimic din ce spun eu sau din ce tocmai a spus domnul Brigance nu constituie probă. Probele provin dintr-un singur loc, și anume de pe scaunul martorilor, aflat chiar în fața dumneavoastră. Avocații se mai lasă purtați de val uneori, declarând lucruri pe care nu le pot dovedi apoi la proces și omițând fapte importante pe care juriul ar trebui să le cunoască. De exemplu, domnul Brigance nu a menționat faptul că, atunci când Seth Hubbard și-a întocmit ultimul testament, singura persoană aflată în clădire cu el era Lettie Lang. Era într-o sâmbătă dimineață, or ea nu lucra niciodată sâmbăta. A mers la el acasă, și de acolo l-a dus cu noul său Cadillac la birou. El a descuiat. Au intrat înăuntru. Ea spune că a chemat-o acolo ca să-i facă curat, dar ea nu mai făcuse niciodată asta. Erau singuri. Vreo două ore au fost singuri în birourile Companiei de Cherestea Berring, cartierul general al lui Seth Hubbard. Când au ajuns acolo sâmbătă dimineață, Seth Hubbard avea un testament întocmit cu un an în urmă de o firmă serioasă de avocați din Tupelo, avocați în care avusese încredere ani la rândul, și în acel testament lăsa aproape totul celor doi copii

majori ai săi și celor patru nepoți. Un testament tipic. Un testament standard. Un testament rezonabil. Genul de testament pe care mai orice american îl întocmește și semnează la un moment dat. Nouăzeci la sută din toate proprietățile lăsate moștenire prin testamente ajung la rudele răposatului. Așa ar trebui să stea lucrurile.

Lanier se plimba și el acum, cu trupul său mătăhălos îndoit ușor de la mijloc.

— Însă după ce a petrecut două ore la birou, singur cu Lettie Lang, când a plecat avea un alt testament, unul întocmit chiar de el, prin care își dezmoștenea copiii și nepoții și prin care-i lăsa menajerei 90% din avere. Vi se pare rezonabil, oameni buni? Haideți să privim situația în ansamblu. Seth Hubbard se lupta cu cancerul de un an – o încleștare teribilă, o luptă pe care o pierdea. Știa asta. Cea mai apropiată persoană de Seth Hubbard în ultimele sale zile pe acest pământ a fost Lettie Lang. În zilele bune, ea îi gătea, făcea curat prin casă și alte cele, iar în zilele proaste îl hrănea, îi făcea baie, îl îmbrăca, făcea curat după el. Ea știa că Seth era pe moarte – nu era niciun secret. De asemenea, știa că era bogat, și că relația lui cu copiii săi majori era destul de încordată.

Lanier se opri lângă scaunul martorilor, își întinse teatral brațele în lături și întrebă cu glas tare:

— Iar noi să credem că ea nu se gândea la bani? Haideți, oameni buni, să fim serioși! Doamna Lang vă va spune că a muncit toată viața ca menajeră, că soțul dumneaei, domnul Simeon Lang, aflat acum la închisoare, lucra cu intermitențe și că nu se putea baza pe leafa lui, și că a crescut cinci copii în condiții financiare grele. Viața lor era dură! Nu au putut pune niciodată bani deoparte. Ca multă lume, Lettie Lang era lefteră. Mereu a fost lefteră. Și, urmărindu-și șeful îndreptându-se cu pași repezi spre moarte, știți bine că se gândea la bani. Stă în firea tuturor oamenilor. Nu este vina ei. Nu vreau să insinuez că ar fi o femeie rea sau lacomă. Care dintre noi nu s-ar fi gândit la bani? Și în acea sâmbătă dimineață din octombrie anul trecut, Lettie și-a dus șeful cu

mașina la birou, unde au rămas singuri vreme de două ore. Și cât au fost singuri, una dintre cele mai mari averi din istoria acestui stat și-a schimbat destinatarul. Douăzeci și patru de milioane de dolari au fost transferați de la familia Hubbard către o menajeră pe care Seth Hubbard o cunoștea doar de trei ani.

Lanier se opri în mod magistral, lăsând ultima propoziție să răsune în sala de judecată. „E bun, al naibii", se gândi Jake, uitându-se la juriu de parcă totul mergea strună. Frank Doley îi aruncă o privire ce părea să spună „Te disprețuiesc".

Lanier își coborî glasul și continuă:

— Vom încerca să dovedim că Seth Hubbard a fost influențat necorespunzător de doamna Lang. Chestiunea influenței necorespunzătoare reprezintă cheia acestui caz, și sunt mai multe modalități de a o demonstra. Un indiciu al influenței este oferirea unui cadou neobișnuit sau nerezonabil. Cadoul oferit de Seth Hubbard doamnei Lang este, în mod evident, extrem de neobișnuit și nerezonabil. Iertați-mă. Nu știu ce adjective să folosesc ca să-l descriu. Nouăzeci la sută din douăzeci și patru de milioane? Și nimic familiei? Este destul de neobișnuit, oameni buni. Și, după părerea mea, destul de nerezonabil. Este un caz bătător la ochi de influență necorespunzătoare. Dacă voia să facă un gest frumos pentru menajera lui, îi putea lăsa un milion de dolari. Mie mi se pare un cadou destul de generos. Două milioane? Sau cinci? De fapt, după umila mea părere, orice sumă care depășește un milion de dolari poate fi considerată neobișnuită și nerezonabilă, dată fiind perioada scurtă de timp în care cei doi s-au cunoscut.

Lanier reveni la pupitru și aruncă o privire peste notițe, apoi se uită la ceas. Opt minute, și nu se grăbea deloc.

— Vom încerca să dovedim influența necorespunzătoare aducând în discuție un testament anterior întocmit de Seth Hubbard. Acest testament a fost întocmit de o firmă importantă de avocatură din Tupelo, cu un an înainte de moartea lui Seth, și el lăsa cam 95% din avere familiei. Este un testament complicat, cu foarte multe detalii tehnice pe care

doar avocații specializați în drept financiar le înțeleg pe deplin. Eu nu le-am priceput pe de-a-ntregul și nu voi încerca să vă plictisesc cu ele. Scopul discutării acestui testament anterior este de a demonstra că Seth nu mai judeca limpede. Testamentul anterior, fiind întocmit de avocați specializați care știau ce fac, nu de un om aflat pe punctul de a se spânzura, profită la maximum de codul fiscal. Făcând asta, economisește trei milioane de dolari care altfel ar fi pierduți în impozite. Conform testamentului olograf al domnului Hubbard, Fiscul obține 51%, adică peste 12 milioane de dolari. Conform testamentului anterior, Fiscul obține 9 milioane de dolari. Acum, domnului Brigance îi place să spună că Seth Hubbard știa exact ce făcea. Eu unul mă îndoiesc. Gândiți-vă puțin, oameni buni. Un om suficient de iscusit și de inteligent încât să acumuleze o avere în zece ani nu încropește un document scris de mână care îl face să piardă trei milioane de dolari dintr-un foc. Este absurd! Este neobișnuit și nerezonabil!

Cu coatele rezemate de pupitru, el îi privi în ochi pe jurați, care așteptau. Într-un final rosti:

— Dați-mi voie să închei, și trebuie să vă spun că aveți noroc – nici Jake Brigance, nici eu nu credem în discursuri lungi. Și nici domnul judecător Atlee, dacă tot veni vorba.

Unii oameni zâmbiră; era aproape haios.

— Aș dori să închei cu ideea de la început, cu prima mea imagine despre acest proces. Gândiți-vă la Seth Hubbard, pe 1 octombrie, anul trecut, știind că-l paște moartea și hotărât deja să își grăbească sfârșitul, chinuit de durere și îndopat cu calmante, trist, singur, înstrăinat de copii și nepoți, un bătrân muribund și înverșunat care se dăduse bătut, și singura persoană aflată suficient de aproape încât să-l asculte și să-l consoleze era Lettie Lang. Nu vom ști niciodată cât de apropiați au fost în realitate. Nu vom ști niciodată ce era între ei. Însă știm rezultatul. Doamnelor și domnilor, acesta este un caz clar de om ce face o greșeală cumplită sub influența cuiva care urmărea să pună mâna pe banii lui.

După ce Lanier se așeză, judecătorul Atlee zise:

— Puteți să vă chemați în boxă primul martor, domnule Brigance.

— Prezumtivii moștenitori îl cheamă pe șeriful Ozzie Walls.

Din al doilea rând, Ozzie veni repede în boxa martorilor și depuse jurământul. Quince Lundy se așeză la masă în dreapta lui Jake; deși practicase avocatura aproape patruzeci de ani, evita sălile de judecată. Jake îi dăduse dispoziție să se mai uite din când în când la jurați și să facă observații. În timp ce Ozzie se făcea comod, Lundy îi strecură un bilețel pe care scria:

Te-ai descurcat foarte bine. La fel și Lanier. Juriul este împărțit.
E de rău.

„Da, mersi”, se gândi Jake.

Portia îi dădu un carnețel. Notase pe acesta:

Frank Doley este răul în stare pură.

„Ce mai echipă!” își zise Jake. Acum nu-i mai trebuia decât ca Lucien să-i sufle sfaturi proaste și să-i enerveze pe toți cei din sala de judecată.

Jake începu să-i pună întrebări lui Ozzie, iar acesta descrise locul sinuciderii. Îi arătă patru fotografii mari color ale lui Seth Hubbard atârnând în laț. Acestea fură trecute din mână în mână în boxa juraților, pentru a amplifica șocul. Jake obiectase la folosirea imaginilor din cauza violenței lor. Lanier obiectase deoarece imaginile puteau trezi un sentiment de milă pentru Seth. În cele din urmă, judecătorul Atlee decisese că juriul trebuia să le vadă. După ce fotografiile fură admise ca probe, Ozzie prezentă biletul pe care Seth i-l lăsase lui Calvin Boggs pe masa din bucătăria sa. Biletul fu proiectat pe un ecran mare instalat în fața juriului și fiecare jurat primi o copie. În bilet era scris:

Lui Calvin. Te rog să informezi autoritățile că mi-am

luat singur zilele, fără ajutor din partea altcuiva. Pe foaia alăturată am lăsat instrucțiuni specifice privind înmormântarea mea. Fără autopsie! S.H. Data de 2 octombrie 1988.

Jake prezentă originalele biletelor cu dispoziții pentru slujba de înmormântare și pentru înhumare, obținu admiterea lor fără nicio obiecție și le proiectă pe ecranul mare. Fiecare jurat primi un exemplar. În ele era scris:

Instrucțiuni pentru slujba de înmormântare:

Vreau o slujbă simplă la Biserica Creștină Irish Road, marți, pe 4 octombrie, la ora 4 după-amiaza, pe care să o oficieze pastorul Don McElwain. Aș dori ca dna Nora Baines să cânte The Old Rugged Cross. *Nu vreau să țină nimeni nicio cuvântare. Nici nu-mi închipui că și-ar dori cineva să facă una ca asta. În afară de asta, pastorul McElwain poate spune orice vrea, câtă vreme nu depășește treizeci de minute.*

Dacă vor fi negri care vor dori să participe la slujbă, li se va permite acest lucru. Dacă nu li se dă voie să participe, mai bine săriți peste slujbă și băgați-mă direct în pământ.

Următoarele persoane îmi vor duce coșciugul: Harvey Moss, Duane Thomas, Steve Holland, Billy Bowles, Mike Mills și Walter Robinson.

Instrucțiuni pentru înhumare:

Am cumpărat de curând un loc de veci în cimitirul Irish Road, din spatele bisericii. Am vorbit cu domnul Magargel de la firma de pompe funebre și i-am plătit pentru sicriu.

Nu vreau cavou. Imediat după slujba de la biserică, vreau o înhumare rapidă – maxim cinci minute – apoi să fie coborât sicriul.

Cu bine. Ne vedem în lumea de dincolo.

Seth Hubbard

Jake se adresă martorului, întrebându-l:

— Și, domnule șerif Walls, acest bilet de adio și aceste

dispoziții au fost găsite de dumneavoastră și de oamenii dumneavoastră în casa lui Seth Hubbard la scurt timp după descoperirea cadavrului său, corect?

— Corect.

— Ce ați făcut cu ele?

— Le-am confiscat, le-am fotocopiat, iar a doua zi le-am predat familiei domnului Hubbard, în casa dumnealui.

— Nu mai am întrebări, onorată instanță.

— Doriți să puneți întrebări, domnule Lanier?

— Nu.

— Sunteți liber, domnule șerif Walls. Vă mulțumim. Domnule Brigance?

— Da, onorată instanță, la acest moment aș dori ca juriul să afle că toate părțile implicate au stipulat că documentele admise ca probe până acum au fost scrise de domnul Seth Hubbard.

— Domnule Lanier?

— Da, onorată instanță, așa am stipulat.

— Foarte bine, asta înseamnă că nu este contestată paternitatea acestor documente. Continuați, domnule Brigance.

— Prezumtivii moștenitori îl cheamă în boxa martorilor pe domnul Calvin Boggs, zise Jake.

Așteptară până când Calvin fu adus din camera martorilor. Om crescut la țară, care nu avusese în viața lui cravată, era evident că nici nu-i trecuse prin cap să își cumpere una pentru această ocazie. Purta o cămașă cadrilată ponosită, peticită la coate, pantaloni kaki murdari, cizme murdare și părea să fi nimerit în sala de judecată direct dintr-o expediție de tăiat lemne. Era intimidat și copleșit de atmosferă, și în câteva secunde începu să se poticnească în timp ce descria groaza de a-și găsi șeful atârnat de un platan.

— La ce oră v-a sunat dumnealui în acea duminică dimineață? întrebă Jake.

— Pe la nouă, și mi-a spus să ne întâlnim la pod la ora două.

— Și ați ajuns acolo la două fix, corect?

— Da, domnule.

Jake plănuia să îl folosească pe Boggs ca să demonstreze atenția pentru detalii a lui Seth. Mai târziu avea să susțină în fața juriului că Seth a lăsat biletul pe masă, și-a împachetat funia și scara, s-a dus cu mașina în locul respectiv și s-a asigurat că va fi mort de-a binelea până la ora două după-amiază, când avea să ajungă Calvin acolo. Voia să fie găsit la scurtă vreme după producerea morții. Altminteri, ar fi putut trece zile bune până să-l descopere cineva.

Lanier nu avea nimic de întrebat. Martorul fu lăsat să plece.

— Chemați-vă următorul martor, domnule Brigance, rosti judecătorul Atlee.

— Prezumtivii moștenitori îl cheamă în boxa martorilor pe coronerul comitatului, Finn Plunkett, anunță Jake.

Finn Plunkett era poștaș când fusese ales coronerul comitatului, în urmă cu treisprezece ani. La vremea respectivă, nu avea deloc experiență medicală; statul Mississippi nu impunea această condiție. Nu fusese niciodată la vreun loc al crimei. Faptul că statul încă își alegea coronerii era bizar; era unul dintre ultimele state în care se mai practica asta. De fapt, era unul dintre puținele state care mai păstra asemenea ritualuri. Vreme de treisprezece ani, Finn fusese chemat la orice oră din zi și din noapte în tot felul de locuri – aziluri de bătrâni, spitale, locuri unde se petrecuseră accidente, crâșme, râuri și lacuri, case devastate de violență domestică. Datoria lui era de a inspecta cadavrul și a declara solemn: „Da, e mort”. Apoi specula asupra cauzei morții și semna un certificat de deces.

Fusese de față când îl coborâseră pe Seth din copac. Spusese „Da, e mort”. Moarte prin spânzurare, sinucidere. Asfixiere și gât rupt. Jake îi puse întrebări, iar el explică repede juriului ceea ce era deja cât se poate de evident. Wade Lanier nu avu nicio întrebare de pus.

Jake o chemă în boxa martorilor pe fosta lui secretară, Roxy Brisco, care, după ce se despărțiseră în termeni nu tocmai cordiali, refuzase inițial să depună mărturie. Așa că Jake obținuse o citație și-i explicase că poate ajunge la

închisoare dacă o ignoră. Ea bătu imediat în retragere și veni în boxă îmbrăcată corespunzător. Cooperară și trecură prin evenimentele dimineții de 3 octombrie, când ea sosise în birou cu corespondența. Identifică plicul, scrisoarea și testamentul de două pagini expediate de Seth Hubbard, iar judecătorul Atlee le admise ca probe materiale din partea prezumtivilor moștenitori. Nu există nicio obiecție din cealaltă tabără. Urmând un scenariu sugerat de judecător, Jake proiectă pe ecran o versiune mărită a scrisorii primite de la Seth. De asemenea, înmânână câte un exemplar fiecărui jurat. Judecătorul Atlee zise:

— Și-acum, doamnelor și domnilor, vom zăbovi câteva clipe, timp în care dumneavoastră veți citi cu atenție această scrisoare.

Sala de judecată se cufundă brusc în liniște, în vreme ce jurații citeau copiile primite, iar spectatorii citeau de pe ecran.

Veți găsi aici ultimul meu testament, scris de mine cuvânt cu cuvânt, semnat și datat de mine. Am consultat legile statului Mississippi și sunt convins că este un testament olograf adecvat, astfel încât trebuie să fie pus în vigoare de instanță. Nu am avut niciun martor când am semnat acest testament deoarece, așa cum știți, nu este nevoie de martori pentru testamentele olografe. Acum un an am semnat o variantă mai consistentă în birourile cabinetului de avocatură Rush, din Tupelo, însă am renunțat la acel act.

Este foarte probabil ca documentul de față să işte scandal, de aceea doresc ca dumneavoastră să fiți avocatul care se ocupă de partajul succesoral al averii mele. Vreau ca acest testament să fie apărat cu orice preț și știu că dumneavoastră puteți face asta. I-am exclus în mod intenționat pe cei doi copii ai mei, acum la casele lor, pe copiii lor și pe cele două foste soții. Nu sunt deloc oameni cumsecade și se vor lupta până în pânzele albe, așa că trebuie să fiți pregătit. Averea mea este consistentă – ei nici măcar nu au idee care-i mărimea sa adevărată – și când se va afla, vor porni la atac. Luptați-vă cu ei, domnule

Brigance, luptați-vă până la capăt. Trebuie să triumfăm.

Alături de biletul meu de adio am lăsat instrucțiuni cu privire la înmormântarea și înhumarea mea. Nu pomeniți nimic despre ultimul meu testament decât după înmormântare. Vreau ca rudele mele să fie silite să treacă prin toate obiceiurile de doliu înainte să-și dea seama că nu se vor alege cu nimic. Urmăriți-i cum se prefac – sunt foarte pricepuți la asta. Nu țin deloc la mine.

Vă mulțumesc în avans pentru reprezentarea plină de râvnă pe care mi-o veți asigura. Nu va fi ușor. Singura mea alinare vine din faptul că nu voi fi acolo, ca să fiu silit să trec printr-un asemenea carnagiu agonizant.

Încet, pe măsură ce jurații terminau de citit, nu se puteau abține să nu se uite în public, la Herschel Hubbard și Ramona Dafoe. Ei îi venea să plângă, dar în acel moment presupunea (în mod corect, de altfel) că toți cei care o priveau ar fi crezut că doar se preface. Așa că își lăsă privirea în podea, la fel ca fratele și soțul ei, și așteptară toți trei să treacă acest moment jenant și oribil.

Într-un final, parcă după o veșnicie, judecătorul Atlee spuse:

— Haideți să luăm o pauză de cincisprezece minute.

*

În pofida avertismentelor lui Seth în privința pericolelor fumatului, cel puțin jumătate dintre jurați voiau să-și aprindă o țigară. Nefumătorii rămaseră în sala juriului și băură cafea, în vreme ce restul fură conduși de un aprod într-o mică curte interioară care dădea spre partea de nord a peluzei tribunalului. Își aprinseră repede țigările și începură să pufăie de zor. Nevin Dark încerca să se lase și reușise să coboare până la jumătate de pachet pe zi, însă în acel moment simțea nevoia de nicotină. Jim Whitehurst se furișă lângă el, trase un fum și zise:

— Ce părere aveți, domnule președinte?

Judecătorul Atlee fusese foarte explicit când îi avertizase: „Nu discutați despre caz”. Însă toți jurații din orice proces de-

abia așteaptă să discute ce au văzut și au auzit. Nevin spuse, aproape în șoaptă:

— Se pare că moșul știa exact ce face. Tu ce crezi?

— Nu încape îndoială, murmură Jim.

Chiar deasupra lor, în biblioteca de drept a comitatului se întruniseră Jake, Portia, Lettie, Quince Lundy și Harry Rex, toți cu propriile observații și opinii. Portia era neliniștită deoarece Frank Doley, Numărul Doisprezece, se tot holba la ea, încruntându-se și dând mărunt din buze de parcă ar fi înjurat. Lui Lettie i se părea că Debbie Lacker, Numărul Zece, ațipise, iar Harry Rex era sigur că Numărului Doi, Tracy McMillen, îi căzuse deja cu tronc Jake. Quince Lundy susținea în continuare că juriul era împărțit, dar Harry Rex spunea că vor avea noroc dacă obțin măcar patru voturi. Jake îl rugă politicos să tacă din gură și îi aminti de previziunile lui sumbre din timpul procesului lui Carl Lee Hailey.

După zece minute de sporovăială fără rost, Jake își jură să ia prânzul de unul singur.

Când reveniră în sala de judecată, îl chemă în boxă pe Quince Lundy și îi puse o serie de întrebări insipide, dar necesare, despre implicarea lui, despre desemnarea lui drept administrator și despre înlocuirea lui Russell Amburgh, care nu dorise să participe la proces. Lundy explică sec îndatoririle de administrator și făcu o treabă nemaipomenită în a le prezenta pe atât de plictisitoare pe cât și erau în realitate. Jake îi arătă testamentul olograf original și îi ceru să-l identifice.

— Acesta este testamentul olograf care a fost admis pentru autentificare pe 4 octombrie anul trecut, zise Lundy. Semnat de domnul Seth Hubbard în prima zi din octombrie.

— Haideți să aruncăm o privire, rosti Jake, proiectând documentul pe ecran, înmânându-le fotocopii juraților.

— Vă rog să citiți pe îndelete, doamnelor și domnilor, spuse judecătorul Atlee. Veți avea voie să luați toate documentele și probele în sala juriului când veți începe deliberările.

Jake rămase la pupitru, cu un exemplar al testamentului în mână, și se prefăcu că-l citește în timp ce îi studia atent pe

juranți. Majoritatea părură să se încrunte în anumite momente, și el presupuse că sintagma „să piară în chinuri” le provocase această reacție. El citise testamentul de-o sută de ori și încă avea aceleași două reacții. Prima: îi lăsa impresia unui om rău, aspru, crud și nerezonabil. A doua: îl făcea să se întrebe ce făcea Lettie de o îndrăgise moșul atât de mult. Însă, ca întotdeauna, la o nouă lectură se convingea că Seth știa precis ce face. Atâta vreme cât o persoană are capacitate testamentară, atunci acea persoană poate lăsa moșteniri oricât de fanteziste și de nerezonabile.

După ce termină de citit și ultimul jurat, Jake închise proiectorul de deasupra capului său. El și Quince Lundy își petrecură apoi o jumătate de oră consemnând punctele cruciale din drumul uimitor de zece ani al lui Seth Hubbard, de la ruina în care îl lăsase cel de-al doilea divorț până la o avere cum nu mai văzuse nimeni din comitatul Ford vreodată.

La ora douăsprezece și jumătate, judecătorul Atlee anunță o pauză până la ora două.

42.

Polițistul tocmai pleca de la spital când sosi Lucien. Discutară puțin pe holul de la intrare, doar câteva vorbe despre Lonny Clark, aflat încă la etajul doi și într-o situație nu tocmai bună în continuare. Avusese o noapte grea și doctorii nu permiteau nicio vizită. Lucien se rătăci prin spital și ajunse la etajul doi peste o oră. Nu era niciun polițist la ușă, nicio asistentă care să aibă grijă de Lonny. Lucien se furișă în cameră, îl zgâlțâi ușor pe Ancil de braț și zise:

— Ancil. Ancil, ești treaz?

Însă Ancil nu era treaz.

*

La micuța firmă Brigance toți cei prezenți conveniră că dimineața nu ar fi putut decurge mai bine de-atât. Citirea biletului de adio, a dispozițiilor pentru slujba de înmormântare și pentru înhumare, a testamentului olograf și a scrisorii adresate lui Jake lăsa să se înțeleagă foarte clar că Seth Hubbard plănuise totul și nu pierduse nicio clipă controlul asupra situației. Pledoaria de deschidere a lui Jake fusese convingătoare. Pledoaria lui Lanier, în schimb, fusese cel puțin la fel de măiastră. Una peste alta, un început bun.

Jake începu ședința de după-amiază chemându-l în boxa martorilor pe pastorul Don McElwain, de la Biserica Creștină Irish Road. Predicatorul informă juriul că vorbise puțin cu Seth după slujba din 2 octombrie, cu câteva ore înainte ca acesta să se spânzure. Știa că Seth era grav bolnav, deși nu știa că doctorii îl anunțaseră că mai are doar câteva săptămâni de trăit. În acea dimineață, Seth părea într-o dispoziție bună, fiind vioi, chiar zâmbitor, și îi spusese lui McElwain că îi plăcuse mult predica. Deși era bolnav și slăbit, nu părea să fie sub influența medicamentației. Era membru al congregației de douăzeci de ani și de obicei venea la biserică cam o dată pe lună. Cu trei săptămâni înaintea morții, Seth achiziționase cu 350 de dolari un loc de veci la cimitir, exact locul în care era

îngropat acum.

Trezorierul bisericii fu următorul la rând. Domnul Willis Stubbs mărturisi că Seth lăsase în cutia milei un cec în valoare de 500 de dolari, datat pe 2 octombrie. În acel an, Seth contribuise cu 2 600 de dolari.

Domnul Everett Walker trecu în boxă și le dezvălui un moment intim din ceea ce fusese probabil ultima conversație pe care o purtase Seth cu cineva. În timp ce se îndreptau spre parcare, după slujbă, domnul Walker îl întrebase cum mergeau afacerile. Seth făcuse o glumă despre un sezon bun de uragane. Mai multe uragane însemnau mai multe pagube și o creștere a cererii de lemn. Seth susținea că iubește uraganele. Conform spuselor domnului Walker, prietenul său era ager, pus pe șotii și nu părea să aibă dureri. Sigur că era slăbit. Când domnul Walker a auzit mai târziu că Seth își luase singur viața la scurt timp după conversația lor, a fost uluit. Omul părea relaxat, în apele lui, chiar mulțumit. Îl cunoștea pe Seth de mulți ani și știa că nu era deloc un spirit gregar. Seth era mai degrabă un om discret care își vedea de ale lui și vorbea puțin. Și-l amintea pe Seth zâmbind când urcase la volan în acea duminică, și îi zisese soției sale că era ceva rar să-l vezi zâmbind.

Doamna Gilda Chatham declară în fața juriului că ea și soțul ei stătuseră în spatele lui Seth la acea ultimă slujbă, vorbiseră puțin cu el când se terminase slujba și nu observaseră nimic care să sugereze că s-ar fi aflat în pragul unui asemenea act neașteptat. Doamna Nettie Vinson mărturisi că îl salutase pe Seth la plecarea din biserică și că el părea neobișnuit de prietenos.

După o scurtă pauză, oncologul lui Seth, un anume doctor Talbert de la centrul medical regional din Tupelo, depuse jurământul și izbuti să-i plictisească repede pe cei din sală cu o descriere lungă și seacă a cancerului pulmonar de care suferise pacientul său. Îl tratase pe Seth vreme de aproape un an și, verificându-și notițele, prezentă derularea operației, apoi a chimioterapiei, radiațiilor și medicamentației. De la început știuseră că speranțele erau slabe, dar Seth luptase din

răsputeri. Când cancerul se extinsese la coloana vertebrală și la coaste, se convinseseră că sfârșitul era aproape. Doctorul Talbert îl văzuse pe Seth cu două săptămâni înainte de moartea acestuia și fusese surprins de determinarea lui de a continua lupta. Însă durerile erau tot mai intense. Îi crescuse doza de Demerol până la o sută de miligrame la fiecare trei, patru ore. Seth prefera să nu ia Demerolul deoarece medicamentul îl amețea de cele mai multe ori, de fapt, spusese de câteva ori că încerca să treacă de fiecare zi fără calmante. Doctorul Talbert nu știa câte pastile lua Seth mai exact. În ultimele două luni, el îi prescrisese două sute.

Jake urmărea două ținte prin aducerea doctorului în boxa martorilor. În primul rând, voia să stabilească faptul că pe Seth cancerul aproape îl omorâse, astfel încât decizia sinuciderii să nu mai pară atât de drastică și de nerezonabilă. Jake plănuia să argumenteze mai târziu că Seth gândea limpede în ultimele sale zile, indiferent de modul în care alesese să moară. Durerea era insuportabilă, sfârșitul era aproape, el doar grăbise lucrurile. În al doilea rând, Jake voia să abordeze primul chestiunea efectelor secundare ale Demerolului. Lanier pregătise niște depoziții de categorie grea, un expert care avea să spună că puternicul narcotic, luat în cantitățile prescrise, îi afectase grav judecata lui Seth.

Un fapt bizar în acest caz era că ultima rețetă nu fusese găsită. Seth cumpărase pastilele de la o farmacie din Tupelo, cu șase zile înainte să moară, apoi aparent se descotorosise de ele; astfel încât nu exista nicio dovadă cu privire la cantitatea consumată în realitate. Conform dispozițiilor sale explicite, fusese înmormântat fără autopsie. Cu luni în urmă, Wade Lanier sugerase, în mod neoficial, ca trupul să fie deshumat pentru teste de toxicitate. Judecătorul Atlee refuzase; tot în mod neoficial. Nivelul narcoticelor din sângele lui Seth în duminica în care murise nu era neapărat relevant pentru nivelul din ziua precedentă, în care își scrisese testamentul. Judecătorul Atlee părea să fie extrem de deranjat de ideea de a scoate o persoană din pământ după ce fusese lăsată acolo să se odihnească pe veci.

Jake era mulțumit de depoziția doctorului Talbert. Stabiliseră foarte clar că Seth încerca să evite Demerolul, și că nu exista nicio cale de a putea dovedi cât anume din această substanță era în sistemul lui când își întocmise testamentul.

Wade Lanier reuși să-l facă pe doctor să admită că un pacient care ia șase până la opt pastile de Demerol pe zi, la 100 de miligrame fiecare, nu ar trebui să ia decizii importante, mai ales unele ce implică sume mari de bani. Un asemenea pacient ar trebui să se odihnească undeva, într-un loc comod și liniștit – să nu conducă, să nu facă activități fizice, să nu ia decizii cruciale.

După ce doctorul fu lăsat să plece, Jake o chemă în boxă pe Arlene Trotter, secretara și șefa de birou a lui Seth. Ea urma să fie ultima martoră înainte de Lettie, și cum se apropiau cu pași repezi de ora cinci după-amiaza, Jake hotărî să o lase pe Lettie pentru miercuri dimineață. Vorbise cu Arlene de multe ori de la moartea lui Seth și își făcea griji cu privire la chemarea ei în boxa martorilor, însă nu avea de ales. Dacă nu o chema el, cu siguranță ar fi făcut-o Wade Lanier. I se luase depoziția la începutul lui februarie și ea fusese evazivă, în opinia lui Jake. După patru ore, el ajunse să fie convins că ea fusese pregătită de Lanier sau de cineva care lucra pentru acesta. Totuși, de vreme ce ea era persoana care își petrecuse cel mai mult timp cu Seth în ultima lui săptămână de viață, mărturia ei era crucială.

Părea îngrozită când jură să spună numai adevărul și luă loc pe scaun. Se uită la jurați, care o urmăreau îndeaproape. Jake îi puse întrebările preliminare, cele cu răspunsuri ușoare și evidente, iar ea păru să se mai liniștească. Stabiliră că de luni până vineri, în săptămâna de dinaintea morții sale, Seth sosise la birou în fiecare dimineață pe la nouă, adică mai târziu decât obișnuia. Era energic și în toane bune până la amiază, când trăgea un pui de somn pe canapeaua din biroul lui. Nu mânca, deși Arlene îi tot oferea gustări și sandviciuri. Tot mai fuma – nu reușise să se lase. Ca întotdeauna, își ținea ușa închisă, așa că Arlene nu știa sigur ce făcea. Totuși, fusese ocupat în acea săptămână cu vânzarea a trei terenuri

împădurite din Carolina de Sud. Vorbea mult la telefon, ceea ce nu era deloc neobișnuit. Cel puțin o dată pe oră ieșea din clădire și se plimba prin împrejurimi. Se oprea și vorbea cu unii angajați. Flirta cu Kamila, fata de la recepție. Arlene știa că avea dureri mari deoarece uneori nu le putea ascunde, deși nu ar fi recunoscut asta nici în ruptul capului. Îi zisese o dată, într-o doară, că lua Demerol, însă ea nu văzuse niciodată flaconul de pastile.

Nu, nu avea privirea sticloasă. Nu bălmăjea cuvintele. Câteodată era obosit, și dormea des. De obicei pleca pe la trei sau patru.

Jake reuși să creioneze imaginea unui om aflat încă la cârmă, un șef ce muncea ca și cum totul era în regulă. Vreme de cinci zile consecutive înainte să scrie noul testament, Seth Hubbard venise la birou, vorbise la telefon, se ocupase de afaceri.

Wade Lanier începu interogarea martorei spunând:

— Haideți să vorbim despre terenurile acestea împădurite din Carolina de Sud, doamnă Trotter. A vândut Seth Hubbard aceste trei terenuri?

— Da, domnule, le-a vândut.

— Când anume?

— În acea vineri dimineață.

— În dimineața de vineri dinainte să-și scrie testamentul, sâmbătă, corect?

— Corect.

— A semnat vreun contract?

— Da. Mi-a fost trimis prin fax la birou și eu i l-am dus dumnealui. Dumnealui l-a semnat, iar eu l-am trimis înapoi prin fax avocaților dumisale din Spartamburg.

Lanier ridică un document și zise:

— Onorată instanță, am aici Proba Materială C-5, stipulată și admisă în prealabil.

— Continuați, zise judecătorul Atlee.

Lanier îi dădu documentul lui Arlene și spuse:

— Puteți identifica acest scris?

— Da, domnule. Este contractul semnat de Seth în

dimineața de vineri, prin care vindea cele trei terenuri din Carolina de Sud.

— Și cât urma să primească Seth?

— Un total de 810 000 de dolari.

— Opt zece. Doamnă Trotter, cât a plătit Seth pentru aceste terenuri împădurite?

Ea făcu o pauză pentru o clipă, se uită neliniștită la jurați, apoi zise:

— Aveți actele, domnule Lanier.

— Desigur.

Lanier mai scoase trei probe materiale, toate consemnate și admise deja. Nu era loc de surprize aici; Jake și Lanier se târguiseră pentru probe și documente săptămâni întregi. Judecătorul Atlee le declarase de multă vreme admisibile.

Arlene se uită încet peste probe în timp ce toată lumea din sală aștepta. Într-un final, spuse:

— Domnul Hubbard a achiziționat acest teren în 1985 și a plătit pentru el o sumă totală de 1,1 milioane de dolari.

Lanier își notă suma de parcă era o noutate pentru el. Uitându-se peste ochelarii săi de citit, cu sprâncenele arcuite a neîncredere, exclamă:

— Un deficit de 300 000 de dolari!

— Da, așa se pare.

— Și asta se întâmpla cu doar 24 de ore înainte să-și întocmească testamentul olograf?

Jake se ridică în picioare.

— Obiectez, onorată instanță. Îi cere martorei să speculeze. Domnul avocat poate păstra asta pentru pledoaria dumisale de încheiere.

— Se susține.

Lanier ignoră agitația și se concentră asupra martorei.

— Aveți idee, doamnă Trotter, de ce ar fi făcut Seth o afacere atât de proastă?

Jake se ridică din nou.

— Obiectez, onorată instanță. Alte speculații.

— Se susține.

— Oare mai judeca limpede, doamnă Trotter?

— Obiectez.

— Se susține.

Lanier făcu o pauză și dădu pagina cu notițe.

— Doamnă Trotter, cine se ocupa de curățenie în clădirea de birouri în care lucrați dumneavoastră și Seth?

— Un bărbat pe nume Monk.

— Am înțeles. Spuneți-ne despre Monk.

— Este un angajat vechi de la depozitul de cherestea, un soi de om bun la toate, care se ocupă în special de curățenie. Mai zugrăvește, repară totul, îi spăla mașinile domnului Hubbard.

— Cât de des făcea curat Monk în birouri?

— În fiecare luni și joi dimineață, de la nouă la unsprezece, negreșit, de foarte mulți ani.

— Făcuse curat în birouri joi, 29 septembrie, anul trecut?

— Da.

— Lettie Lang a făcut vreodată curat în birouri?

— Din câte știu eu, nu. Nu era nevoie. Monk se ocupa de asta. Eu nu am mai văzut-o pe doamna Lang până azi.

*

De-a lungul zilei, Myron Pankey umblase prin sala de judecată. Sarcina lui era să urmărească juriul în mod constant, însă pentru a face asta fără să dea de bănuit trebuia să apeleze la diverse trucuri. Locuri diferite, diverse puncte de observare, haine schimbate, ascunderea feței în spatele unei persoane mai bine făcute, folosirea mai multor perechi de ochelari. El își petrecea cariera în sălile de judecată, ascultând martorii și urmărind reacția jurașilor la spusele acestora. După părerea lui profesionistă, Jake făcuse o treabă bună în expunerea cazului. Nimic ieșit din comun, nimic memorabil, dar nici gafe. Majoritatea jurașilor îl simpatizau și credeau că el se află în căutarea adevărului. Trei dintre ei nu. Frank Doley, Numărul Doisprezece, era cu arme și bagaje în tabăra lor și nu avea să voteze în niciun caz pentru acordarea banilor unei menajere de culoare. Pankey nu știa povestea tragică a nepoatei lui Doley, dar își dăduse seama încă de la pledoariile de deschidere că omul nu avea încredere în Jake și nu o plăcea pe Lettie. Numărul Zece, Debbie Lacker, o femeie albă

de 50 de ani, de la țară, îi aruncase mai multe priviri aspre lui Lettie pe parcursul zilei, mici mesaje care nu-i săpau niciodată lui Myron. Numărul Patru, Fay Pollan, o altă femeie albă de 50 de ani, chiar dăduse din cap a încuviințare când doctorul Talbert mărturisise că o persoană care ia Demerol nu ar trebui să ia decizii importante.

Lui Pankey prima zi de mărturii i se păru că se încheiase indecis. Doi avocați buni, cu prestații bune, iar jurații nu rataseră niciun cuvânt.

*

Cum Ancil nu putea vorbi, Lucien își petrecu ziua într-o mașină închiriată, vizitând ghețarii și fiordurile din munții de lângă Juneau. Era tentat să plece, să se întoarcă repede în Clanton pentru proces, însă, pe de altă parte, frumusețea Alaskăi, aerul rece și climatul aproape perfect îl îmbiau să mai rămână. În Mississippi începea deja arșița, cu zile mai lungi și aer mai înăbușitor. În timp ce servea prânzul la o cafenea de pe culmea dealului, cu canalul Gastineau întinzându-se maiestuos sub el, se decise să plece a doua zi, miercuri.

La un moment dat, cât de curând, Jake avea să-l informeze pe judecătorul Atlee că Ancil Hubbard fusese localizat și verificat, deși verificarea nu era tocmai solidă deoarece subiectul s-ar fi putut răzgândi în orice clipă, adoptând un alt nume fals. Lucien se îndoia de asta însă, fiindcă Ancil se gândea la bani. O asemenea dezvăluire nu ar fi afectat procesul. Wade Lanier avea dreptate: Ancil nu avea nimic de spus despre testamentul sau capacitatea testamentară a fratelui său. Așa că Lucien avea să-l lase în plata Domnului. Bănuia că Ancil avea să stea câteva luni la închisoare. Dacă avea noroc și găsea un avocat bun, putea să scape fără închisoare. Lucien era convins că percheziția și confiscarea cocainei reprezentau o încălcare clară a celui de-al Patrulea Amendament. Dacă eliminai percheziția, eliminai cocaina, iar Ancil rămânea în libertate. Dacă Jake câștiga procesul, Ancil putea să bată într-o bună zi drumul către comitatul Ford ca să-și ceară partea de avere.

Dacă Jake pierdea, Ancil avea să dispară în noapte și nu

avea să mai fie găsit vreodată.

După ce se întunecă afară, Lucien se duse în barul hotelului și îi dădu bună seara lui Bo Buck, barmanul, care-i era deja prieten apropiat. Bo Buck fusese cândva judecător în Nevada, înainte ca situația sa să se complice, și el și Lucien făceau schimb de povești. Vorbiră câteva clipe cât aștepta Lucien primul său Jack Daniels și Coca Cola. Le duse la o masă și se așeză, singur și savurând această singurătate. Doar un om și tăria lui. Peste un minut, Ancil Hubbard răsări ca din senin și se așeză în fața lui.

— Bună seara, Lucien, rosti el cu nonșalanță.

Surprins, Lucien se holbă la el câteva secunde ca să fie sigur. Ancil purta o șapcă de baseball, o bluză de trening și blugi. Și când te gândești că în acea dimineață zăcea încă inconștient pe un pat de spital, cu tuburi ieșind de peste tot.

— Nu mă așteptam să te văd aici, rosti Lucien.

— M-am săturat de spital, așa că am plecat. Presupun că sunt urmărit general acum, dar asta nu-i tocmai ceva nou pentru mine. Îmi place să fiu pe fugă.

— Cum rămâne cu capul și cu infecția?

— Mă doare capul, deși nu atât de tare cum cred ei. Adu-ți aminte, Lucien, că trebuia să trec din spital în închisoare, un transfer pe care am preferat să nu-l fac. Hai să zicem doar că nu eram nici pe departe atât de leșinat cum credeau ei. Infecția este sub control. Scoase o cutie cu pastile. Mi-am luat antibioticele cu mine la plecare. O să fiu în regulă.

— Cum ai plecat?

— Pe jos. M-au dus la parter într-un scaun cu rotile pentru un control. M-am dus la toaletă. Ei credeau că nu pot merge, așa că am coborât treptele în fugă, am găsit un vestiar la subsol și mi-am schimbat hainele. Am ieșit pe rampa de serviciu. Ultima oară când am verificat, roiau polițiști peste tot. Eu îmi beam cafeaua peste drum.

— E un oraș mic, Ancil. Nu te poți ascunde prea multă vreme aici.

— Ce știi tu despre asta? Am eu niște prieteni.

— Vrei ceva de băut?

— Nu, dar mi-ar plăcea să mănânc un burger cu cartofi prăjiți.

*

Harry Rex se uită urât la martoră și întrebă:

— I-ați atins penisul?

Lettie își feri privirea, stânjenită, apoi reuși să îngaime un neconvingător

— Da, l-am atins.

— Sigur că l-ai atins, Lettie, rosti Jake. El nu se putea spăla singur, așa că a trebuit să o faci tu, de mai multe ori. Baia înseamnă îmbăierea întregului corp. El nu putea să o facă, așa că ai făcut-o tu. Nu a fost nimic intim sau cât de cât sexual la asta. Pur și simplu îți făceai treaba.

— Nu pot face asta, zise Lettie, privind-o neajutorată pe Portia. Nu o să mă întrebe așa ceva, nu?

— Ba da, la naiba! mârâi Harry Rex. O să-ți pună întrebările astea și multe altele, și ai face bine să ai răspunsurile pregătite.

— Hai să luăm o pauză, spuse Jake.

— Am nevoie de-o bere, rosti Harry Rex, ridicându-se în picioare.

Ieși apăsat din încăpere de parcă s-ar fi săturat de ei toți.

Repetau de două ore și se făcuse aproape ora zece seara. Jake punea întrebările ușoare la examinarea directă, iar Harry Rex o toca mărunt la interogatoriu. Uneori era prea dur sau mai dur decât avea să-i permită Atlee lui Lanier să fie, dar era mai bine să fie pregătită pentru ce era mai rău. Portia o compătimea pe mama sa, dar era și frustrată de fragilitatea ei. Lettie putea fi dură, însă avea momente în care se pierdea cu firea. Nu exista nicio certitudine că depoziția ei urma să decurgă fără probleme.

„Nu uita regulile, Lettie, îi repeta Jake. Zâmbește, dar nu fals. Vorbește clar și răspicat. Poți să plângi dacă te copleșesc emoții reale. Dacă nu ești sigură, nu spune nimic. Jurații te vor urmări îndeaproape și nu le va scăpa nimic. Mai uită-te și la ei din când în când, dar fă-o cu încredere. Nu-l lăsa pe Wade Lanier să te zdruncine. Eu voi fi în permanență acolo ca

să te protejez.”

Lui Harry Rex îi venea să zbiere încă un sfat pe lângă astea: „Vorbim de douăzeci și patru de milioane de dolari aici, așa că ar fi bine să faci rolul vieții!” Dar se stăpâni. Când se întoarse cu berea, Portia zise:

— Gata, Jake, nouă ne-a ajuns. O să ne ducem acasă, o să mai stăm puțin pe verandă și o să mai discutăm, și vom fi aici mâine la prima oră.

— Bine. Cred că suntem toți obosiți.

După ce plecară ele, Jake și Harry Rex urcară la etaj și merseră pe balconul lui Jake. Noaptea era caldă, dar senină, o noapte perfectă de primăvară de care le fusese greu să se bucure. Jake sorbi dintr-o bere și se relaxă pentru prima oară după multe ore.

— Mai ai vreo veste de la Lucien? întrebă Harry Rex.

— Nu, dar am uitat să-mi verific mesageria vocală.

— Avem noroc, să știi. Avem noroc că este în Alaska și nu aici, unde ne-ar face capul calendar pentru tot ce nu a mers astăzi.

— Iar asta-i treaba ta, nu-i așa?

— Ba da, și până acum nu am auzit să se plângă careva. Ai avut o zi bună, Jake. Ai ținut o pledoarie de deschidere consistentă, una pe care juriul a ascultat-o și a apreciat-o, apoi ai chemat în boxă doisprezece martori, și niciunul dintre ei nu s-a ars. Probele înclină serios în favoarea ta, cel puțin la acest moment. Nu ai fi putut cere o zi mai bună ca asta.

— Și jurații?

— Te plac, însă este prea devreme să speculăm câți anume o plac sau nu pe Lettie. Mâine va fi momentul adevărului.

— Mâine este ziua crucială, amice. Lettie poate câștiga cazul la fel de ușor cum îl poate pierde.

43.

Avocații se întâlniră cu judecătorul Atlee în biroul acestuia miercuri dimineață, la 8.45, și conveniră asupra faptului că nu erau moțiuni sau chestiuni de lămurit înainte de începerea procesului. Pentru a treia zi la rând, judecătorul era sprinten, aproape surescitat, de parcă emoția produsă de un proces important îl întinerise. Avocații nu închiseseră un ochi toată noaptea, fie lucrând, fie făcându-și griji, și arătau pe atât de slăbiți pe cât se și simțeau. Bătrânul judecător, în schimb, era gata să înceapă.

Ajunși în sala de judecată, îi salută pe toți cei prezenți, le mulțumi spectatorilor pentru interesul pe care îl manifestau față de sistemul judiciar, și îi zise aprodului să aducă jurații în sală. După ce aceștia își ocupară locurile, îi salută călduros și îi întrebă dacă aveau vreo problemă de semnalat. Vreun contact neautorizat? Ceva care le trezise suspiciunea? Se simțea toată lumea bine? Foarte bine, atunci. Domnule Brigance, puteți începe.

Jake se ridică și spuse:

— Onorată instanță, prezumtivii moștenitori o cheamă în boxa martorilor pe doamna Lettie Lang.

Portia o sfătuise să nu poarte nimic mulat, strâmt sau sexy. Ceva mai devreme în acea dimineață, cu mult înainte de micul dejun, se certaseră în privința rochiei. Portia avusese câștig de cauză. Era o rochie bleumarin de bumbac, largă, destul de drăguță de altfel, dar mai degrabă o rochie pe care o menajeră ar purta-o la lucru, nu ceva ce Lettie ar fi purtat la biserică. În picioare avea sandale cu toc jos. Nu purta deloc bijuterii. Nici ceas. Nimic care să indice că ar fi avut un ban de cheltuit sau că se aștepta să primească o grămadă de bani. În ultima lună nu își mai vopsise părul cărunt. Acum era natural, și ea chiar arăta de cei 47 de ani pe care îi avea.

Aproape că se bâlbâi când jură să spună numai adevărul. Se uită la Portia, care stătea în spatele scaunului lui Jake. Fiica ei

îi zâmbi – semn că trebuia să zâmbească și ea.

Sala de judecată ticsită de lume amuți când Jake se apropie de pupitru. O întrebă care-i erau numele, adresa, locul de muncă – întrebări ușoare cu care se descurcă bine. Numele copiilor și ale nepoților. Da, Marvis, fiul ei cel mare, era la închisoare. Soțul ei era Simeon Lang, aflat și el la închisoare, așteptând să fie judecat. Ea intentase divorț cu o lună în urmă și se aștepta ca procedurile să se finalizeze în câteva săptămâni. Niște întrebări despre trecutul ei – educație, biserică, foste locuri de muncă. Totul se desfășura conform scenariului și uneori răspunsurile ei erau rigide, părând învățate pe de rost, cum și erau. Se uită la jurați, dar se fâstâci când realiză că și ei se uitau la ea. Așa cum fusese instruită, când se simțea agitată, se uita direct la Portia. Erau momente în care nu-și mai lua ochii de la fiica ei.

Jake trecu în cele din urmă la întrebări despre domnul Seth Hubbard. Sau, mai simplu, domnul Hubbard, cum trebuia să se refere la el în fața instanței. Niciodată Seth. Niciodată domnul Seth. Domnul Hubbard o angajase ca menajeră cu jumătate de normă cu trei ani în urmă. Cum auzise de această slujbă? Nu auzise. El o sunase și îi zisese că un prieten de-al lui știa că ea nu avea de lucru momentan. Iar el tocmai căuta o menajeră cu jumătate de normă. Povesti despre domnul Hubbard, despre regulile, obiceiurile, tabieturile, iar apoi despre mâncărurile sale preferate. Cele trei zile pe săptămână deveniră patru. El îi mărise salariul de vreo două ori. Călătorea foarte mult și se întâmpla des ca ea să aibă foarte puțin de făcut prin casă. El nu avusese musafiri și nici nu invitase pe nimeni la masă nici măcar o dată în acei trei ani. Îi întâlnise pe Herschel și pe Ramona, dar îi văzuse foarte rar. Ramona venea în vizită o dată pe an, și doar pentru câteva ore, și nici vizitele lui Herschel nu erau mai frecvente. Nu-i întâlnise niciodată pe vreunul dintre cei patru nepoți ai domnului Hubbard.

— Însă nu lucram în weekenduri, deci nu știu cine venea pe la dumnealui atunci, spuse ea. Domnul Hubbard ar fi putut să se vadă cu tot felul de oameni. Încerca să pară corectă, dar

numai până la un punct.

— Dar lunea lucrați, nu-i așa? întrebă Jake, conform scenariului.

— Așa este.

— Și ați descoperit vreodată vreo urmă a prezenței unor posibili musafiri în casă?

— Nu, domnule, niciodată.

Nu făcea parte din plan să se poarte cu mănuși cu Herschel și Ramona la acest moment. Nici ei nu aveau de gând să se poarte cu mănuși cu Lettie; de fapt, conform depozițiilor lor, era de așteptat ca ei să mintă cât puteau.

După o oră petrecută în boxa martorilor, Lettie începu să se simtă mai în largul ei. Răspunsurile sale erau tot mai clare, tot mai spontane, și din când în când zâmbea către juriați. Jake ajunse în cele din urmă la cancerul pulmonar de care suferea domnul Hubbard. Ea descrise cum șeful ei avusese o serie de asistente care nu-l impresionaseră deloc, determinându-l într-un final să îi ceară lui Lettie să lucreze cinci zile pe săptămână. Descrise momentele lui cele mai proaste, când chimioterapia îl dobora, fiind cât pe ce să-l omoare, și când nu mai putea nici să meargă la baie sau să se hrănească singur.

„Nu lăsa să se întrevadă nicio emoție, o dăscălise Portia. Nu arăta nicio urmă de sentiment pentru domnul Hubbard. Juraților nu trebuie să rămână cu impresia că exista o legătură emoțională între voi doi. Sigur că existase, așa cum se întâmplă de fiecare dată între un muribund și persoana care-l îngrijește, dar nu poți recunoaște asta când depui mărturie.”

Jake punctă momentele esențiale, dar nu insistă prea mult asupra cancerului domnului Hubbard. Wade Lanier avea să o facă, mai mult ca sigur. Jake o întrebă pe Lettie dacă ea semnase în viața ei vreun testament. Nu, nu semnase.

— Ați văzut vreodată cum arată un testament?

— Nu, domnule.

— A discutat vreodată domnul Hubbard despre testamentul său cu dumneavoastră?

Ea chicoti și zise:

— Domnul Hubbard era un om foarte retras din fire. Nu

discuta niciodată afaceri cu mine. Nu discuta niciodată despre familie, copii și alte asemenea. Pur și simplu nu-i stătea în fire.

Adevărul era că Seth îi promisese de două ori lui Lettie că-i va lăsa ceva și ei, dar nu pomenise nimic despre testament. Ea și Portia discutaseră despre asta și Portia fusese de părere că Wade Lanier și avocații din cealaltă tabără ar fi prezentat totul deformat dacă ea ar fi recunoscut. Ar fi sucit lucrurile, le-ar fi exagerat și le-ar fi transformat în ceva letal. „Deci ați *discutat* despre testament cu el!" ar fi urlat Lanier în fața juriului.

Era mai bine să lase anumite lucruri nerostite. Nimeni nu avea să afle vreodată. Seth murise, iar Lettie nu ar fi spus.

— A discutat vreodată despre boala sa și despre faptul că era pe moarte? întrebă Jake.

Ea trase aer în piept și se gândi la întrebare.

— Sigur. Erau momente când avea dureri atât de mari, încât zicea că vrea să moară. Bănuiesc că-i ceva firesc. În ultimele zile de viață, domnul Hubbard știa că sfârșitul se apropia cu pași repezi. Mi-a cerut să mă rog alături de dumnealui.

— V-ați rugat cu dumnealui?

— Da. Domnul Hubbard era un om cu credință în Dumnezeu. Voia să-și pună totul în ordine înainte să moară.

Jake făcu o pauză pentru un plus de dramatism, astfel încât jurații să-i poată vedea cu ochii minții pe Lettie și pe șeful ei rugându-se împreună, și nu făcând ceea ce mai toată lumea își închipuia că făceau. Apoi trecu la dimineața zilei de 1 octombrie a anului trecut, și Lettie își depănă povestea. Plecaseră de acasă pe la nouă, Lettie urcându-se la volanul Cadillacului. Nu îl mai dusese niciodată cu mașina până atunci; el nu-i ceruse niciodată asta. Era prima (și ultima oară) când ei doi se aflaseră în același automobil. Când ieșiseră din acasă, ea remarcase (cât se poate de nevinovat) că nu a condus în viața ei un Cadillac, așa că el insistase ca ea să urce la volan. Era stresată, astfel încât condusese încet. El băuse niște cafea dintr-un pahar de plastic. Părea să fie relaxat și să nu aibă dureri, distrându-se pe seama crispării lui Lettie, care

conducea foarte atent, deși nu era trafic aproape deloc.

Jake o întrebă despre ce vorbiseră pe drum. Ea se gândi o clipă, se uită la juraţi, care îi sorbeau cuvintele, și zise:

— Am vorbit despre mașini. Dumnealui spunea că în zilele noastre multor albi nu le mai plac Cadillacurile fiindcă sunt prea mulți negri care le conduc. M-a întrebat de ce sunt Cadillacurile atât de importante pentru negri, iar eu i-am zis că n-am habar; eu nu mi-am dorit niciodată unul. Și nici n-o să am vreodată. Pontiacul meu are doisprezece ani. Însă apoi am spus că este cea mai frumoasă mașină și că este un mod de-a le arăta celorlalți că te-ai ajuns. Ai slujbă, niște bănuți în buzunar, un oarecare succes în viață. Îți merge bine. Atâta tot. Mi-a spus că și dumisale îi plăcuseră mereu Cadillacurile, că l-a pierdut pe primul după primul divorț, pe al doilea după al doilea divorț, dar de când renunțase la ideea de a se mai însura, nimeni nu-i mai deranja, nici pe el, nici Cadillacurile sale. Mi s-a părut destul de amuzant cum a pus problema.

— Deci, era în toane bune și glumea? întrebă Jake.

— Era în toane foarte bune în acea dimineață, domnule. Ba chiar a râs de mine și de felul cum conduceam.

— Și avea mintea limpede?

— Cât se poate de limpede, da. Mi-a zis că acela era cel de-al șaptelea Cadillac al său și că și le amintea pe toate. Spunea că le schimba cam la doi ani.

— Știți cumva dacă luase medicamente pentru durere în acea dimineață?

— Nu, domnule, nu știu. Glumea când venea vorba de pastilele lui. Nu-i plăcea să le ia și le ținea în servietă, departe de mine. Singura oară când le-am văzut a fost o dată, când era căzut la pat, în chinuri crunte, și mi-a cerut să i le aduc. Însă nu, nu părea să fi luat medicamente pentru durere în acea dimineață.

Sub îndrumarea lui Jake, ea își depănă în continuare povestea. Ajunseseră la Compania de Cherestea Berring, pentru prima și ultima oară când ea fusese acolo, și ea se apucase să facă curat în vreme ce el se încuiase în biroul său. Ea dăduse cu aspiratorul, ștersese praful și majoritatea

ferestrelor, aranjase reviste, ba chiar spălase și vasele din bucătărioară. Nu, nu golise coșurile de gunoi. Din clipa în care intraseră în clădirea de birouri și până plecaseră, ea nu mai vorbise cu domnul Hubbard și nici nu îl mai văzuse la față. Nu avea habar ce făcea el în birou; nici nu se gândise să-l întrebe. El intrase acolo cu o servietă și ieșise cu aceeași servietă în mână. Îl dusese înapoi acasă cu mașina, apoi se întorsese acasă la ea pe la amiază. Duminică seară, târziu, Calvin Boggs o sunase ca să o anunțe că domnul Hubbard se spânzurase.

La 11 dimineață, după aproape două ore de întrebări, Jake o lăsă pe martoră pentru interogatoriul părții adverse. În timpul unei scurte pauze, îi spuse lui Lettie că se descurcase nemaipomenit. Portia era entuziasmată și foarte mândră; mama ei își păstrase cumpătul și fusese foarte convingătoare. Harry Rex, care urmărise totul de pe ultimul rând, era de părere că depoziția ei decursese cum nu se putea mai bine.

Până la amiază, cazul lor ajunsese pe butuci.

*

Lucien era convins că adăpostirea unui evadat era pedepsită de lege în toate statele, inclusiv în Alaska, existând astfel riscul să ajungă la închisoare, însă nu își făcea griji în privința asta momentan. Se trezi în zori, înțepenit după o noapte petrecută în fotoliu. Ancil dormise singur în pat. Se oferise să doarmă pe podea sau în fotoliu, dar Lucien era încă îngrijorat din cauza traumei sale craniene, așa că insistase să doarmă în pat. Luase un sedativ care îl doborâse imediat, și Lucien rămăsese vreme îndelungată în întuneric, sorbind din ultimul pahar de Jack Daniels cu Coca Cola și ascultându-l pe moș sforăind.

Se îmbrăcă fără să facă zgomot și ieși din cameră. Sala de recepție a hotelului era pustie. Nu se vedea niciun polițist care să îl caute pe Ancil. Cumpără cafea și brioșe de la colțul străzii și se întoarse cu ele în cameră, unde îl găsi pe Ancil treaz și urmărind știrile locale.

— Nicio vorbă încă, îl anunță el.

— Nu mă mir, făcu Lucien. Mă îndoiesc că au adus copoii.

Mâncară, făcură duș și se îmbrăcară pe rând, iar la opt

dimineața plecară din cameră. Ancil purta costumul negru al lui Lucien, cămașa albă, cravata cadrilată și aceeași șapcă, trasă cât mai jos ca să-i ascundă fața. Străbătură repede cele trei străzi până la firma lui Jared Wolkowicz, un avocat recomandat de Bo Buck de la barul Glacier Inn. Lucien îi făcuse o vizită târzie domnului Wolkowicz în ziua precedentă, îl angajase și pregătise depoziția. O grefieră și un cameraman așteptau în sala de conferințe. Domnul Wolkowicz se afla în capul mesei, își ridică mâna dreaptă, repetă după grefieră și jură să spună numai adevărul, apoi se așeză cu fața la cameră. Zise:

— Bună dimineața. Numele meu este Jared Wolkowicz și sunt avocat autorizat să practic în statul Alaska. Astăzi este miercuri, 5 aprilie 1989, și mă aflu aici, în cabinetul meu de pe Franklin Street, din centrul orașului Juneau, Alaska. Alături de mine se află Lucien Wilbanks, din Clanton, Mississippi, și un bărbat pe nume Ancil F. Hubbard, care locuiește în prezent în Juneau. Scopul depoziției este de a consemna mărturia domnului Hubbard. Nu știu nimic despre cazul care ne-a adus pe toți laolaltă. Rolul meu este doar de a fi chezaș pentru o consemnare exactă a celor petrecute aici. Dacă avocații sau judecătorii implicați în această chestiune doresc să discute cu mine, le stau la dispoziție.

Wolkowicz se ridică de pe scaun, lăsându-i locul lui Lucien. Acesta depuse jurământul în fața grefierei, apoi se așeză cu fața spre cameră.

— Numele meu este Lucien Wilbanks, iar domnul judecător Atlee și avocații implicați în contestarea ultimului testament al lui Seth Hubbard mă cunosc foarte bine. Lucrând împreună cu Jake Brigance și cu alte persoane, am izbutit să îl localizez pe Ancil Hubbard. Mi-am petrecut mai multe ore împreună cu Ancil și nu încape nicio îndoială că el este cu adevărat fratele lui Seth Hubbard. S-a născut în comitatul Ford, în 1922. Tatăl lui a fost Cleon Hubbard. Mama lui a fost Sarah Belle Hubbard. În 1928, tatăl său, Cleon, l-a angajat pe bunicul meu, Robert E. Lee Wilbanks, ca să îl reprezinte într-o dispută funciară. Acea dispută este relevantă astăzi. Iată-l pe Ancil

Hubbard.

Lucien se ridică de pe scaun și îl lăsă în locul său pe Ancil. Acesta își ridică mâna dreaptă și jură să spună numai adevărul.

*

Wade Lanier își începu interogatoriul său ucigător întrebând-o despre Simeon. De ce era la închisoare? Fusese pus sub acuzare? De câte ori îl vizita? El contesta acțiunea de divorț? Era o modalitate brutală, dar eficientă de a le reaminti juraților că tatăl celor cinci copii ai lui Lettie era bețivul care-i omorâse pe frații Roston. După cinci minute, Lettie își ștergea deja lacrimile de la ochi, iar Lanier părea un bădăran. Însă lui nu-i păsa. După ce reușise să îi stârnească emoțiile, întunecându-i temporar judecata, schimbă rapid vitezele și își întinse capcana.

— Și-acum, doamnă Lang, înainte să fiți angajată de domnul Hubbard, unde ați lucrat?

Lettie se șterse pe obraji cu dosul palmei și încercă să-și adune gândurile.

— Ăă, la domnul și doamna Tingley, aici în Clanton.

— Ce fel de muncă ați prestat?

— Tot menajeră.

— Cât timp ați lucrat pentru dumnealor?

— Nu știu exact, dar cred că vreo trei ani.

— Și de ce ați plecat de-acolo?

— Pentru că au murit amândoi.

— V-au lăsat cumva bani prin testament?

— Dacă mi-au lăsat, mie nu mi-a zis nimeni. Remarca stârni câteva zâmbete printre jurați.

Wade Lanier n-o băgă în seamă. Continuă:

— Și înainte de familia Tingley, unde ați lucrat?

— Ăă, înainte de asta am lucrat ca bucătăreasă la școala din Karaway.

— Cât timp?

— Doi ani, poate.

— Și de ce ați plecat de-acolo?

— Am obținut slujba de la familia Tingley și prefer să

lucrez ca menajeră, nu ca bucătăreasă.

— Am înțeles. Înainte de slujba de la școală, unde ați lucrat?

Ea rămase tăcută în timp ce încerca să își amintească. Într-un final, spuse:

— Înainte de școală, am lucrat pentru doamna Gillenwater, aici în Clanton, ca menajeră.

— Cât timp?

— Cam un an, apoi dumneaei s-a mutat.

— Înainte de doamna Gillenwater, unde ați lucrat?

— Ăăă, cred că pentru familia Glover, în Karaway.

— Cât timp?

— Din nou, nu-mi amintesc exact, dar să fi tot fost vreo trei, patru ani.

— Bine. Nu mă interesează perioadele exacte, doamnă Lang. Încercați doar să vă amintiți cât puteți de bine, în regulă?

— Da, domnule.

— Înainte de familia Glover, unde ați lucrat?

— La domnișoara Karsten, aici în oraș. Am lucrat șase ani pentru dumneaei. A fost preferata mea. Nu am vrut să plec de acolo, dar dumneaei a murit pe neașteptate.

— Vă mulțumesc. Lanier mâzgăli ceva în carnețel, de parcă afla un lucru nou. Și-acum, ca să rezumăm, doamnă Lang, ați lucrat trei ani pentru domnul Hubbard, tot trei pentru soții Tingley, doi la școală, unul la doamna Gillenwater, trei, patru la familia Glover și șase ani la domnișoara Karsten. Dacă am calculat corect, asta înseamnă aproximativ douăzeci de ani. Am calculat bine?

— Da, cu aproximație, rosti Lettie cu încredere.

— Și nu ați mai avut alți angajatori în ultimii douăzeci și ceva de ani?

Ea clătină din cap. Nu.

Lanier voia să ajungă undeva cu asta, dar Jake nu îl putea împiedica. Inflexiunile vocii, ușoarele nuanțe de suspiciune, sprâncenele arcuite, prozaismul propozițiilor. El încerca să ascundă toate astea, dar pentru urechile și ochii experimentați

ai lui Jake semnalele erau de pericol iminent.

— Asta înseamnă șase angajatori în douăzeci de ani, doamnă Lang. De câte ori ați fost concediată?

— Nicio dată. Adică, mi s-a întrerupt contractul după moartea domnului Hubbard, domnișoara Karsten s-a îmbolnăvit, iar domnul și doamna Tingley au murit, dar asta a însemnat doar că nu mai aveam nimic de făcut, dacă mă-nțelegeți.

— Ați fost vreodată concediată pentru că nu v-ați făcut treaba corespunzător sau pentru că ați greșit cu ceva?

— Nu, domnule. Niciodată.

Lanier se îndepărtă brusc de pupitru, se uită la judecătorul Atlee și zise:

— Asta a fost tot, domnule judecător. Îmi rezerv dreptul de a rechema martorul ceva mai târziu în proces. Se întoarse încrezător la masa lui și Jake îl văzu în ultimul moment făcându-i cu ochiul lui Lester Chilcott.

Lettie tocmai minți se, iar Lanier intenționa să o dea de gol. Jake însă nu avea habar ce avea să urmeze; astfel că nu putea să facă nimic ca să împiedice asta. Instinctul îi spunea să o lase să plece din boxă. Se ridică și zise:

— Onorată instanță, prezumtivii moștenitori nu mai au nimic de adăugat.

— Domnule Lanier, dumneavoastră aveți martori? întrebă judecătorul Atlee.

— O, da.

— Atunci chemați-vă primul martor.

— Contestatarii îl cheamă în boxa martorilor pe domnul Fritz Pickering.

— Pe cine? făcu Jake.

— Pe Fritz Pickering, repetă Lanier cu glas tare și sarcastic, de parcă Jake ar fi fost tare de ureche.

— Nu am auzit niciodată de el. Nu este pe lista dumneavoastră de martori.

— Este în rotondă, îi zise Lanier unui aprod. Așteaptă acolo.

Jake clătină din cap către judecătorul Atlee și spuse:

— Nu poate depune mărturie dacă numele lui nu apare pe lista martorilor, domnule judecător.

— Eu oricum îl chem în boxă, replică Lanier.

Fritz Pickering intră în sala de judecată și îl urmă pe aprod până la boxa martorilor.

— Obiectez, onorată instanță, rosti Jake.

Judecătorul Atlee își dădu jos ochelarii, se încruntă la Wade Lanier și spuse:

— În regulă. Haideți să luăm o pauză de cincisprezece minute. Vreau să-i văd pe avocați în biroul meu. Doar pe avocați. Fără asistenți.

Juriul fu scos rapid din sala de judecată în vreme ce avocații îl urmau pe judecător pe holul din spate, până în biroul aglomerat. El nu-și scoase roba, dar se așeză, părând la fel de nedumerit ca Jake.

— Spune ce-ai de spus, i se adresă el lui Lanier.

— Onorată instanță, acest martor nu are legătură cu probele admise, așa că nu existența lui trebuie să fie adusă la cunoștința celeilalte părți. Scopul chemării lui este de a pune la îndoială credibilitatea altui martor, nu să aducă dovezi. Nu eram obligat să îl trec pe listă sau să îi divulg numele deoarece nu am fost sigur că îl voi chema în boxă. Acum, după ce am ascultat cu toții depoziția lui Lettie Lang, descoperindu-i incapacitatea de a spune adevărul, acest martor a devenit crucial pentru cazul nostru.

Judecătorul Atlee expiră, în timp ce toți avocații din încăpere își storceau creierii în căutarea diverselor norme în materie de probe și reguli de procedură civilă. Momentan, nu încăpea îndoială că Lanier cunoștea perfect regulile privind punerea martorilor sub acuzare. Era o ambuscadă pe care el și Lester Chilcott o plănuiseră magistral. Jake ar fi vrut să vină cu argumente inatacabile și de bun-simț, dar pur și simplu nu se putea gândi la nimic pe moment.

— Ce va declara martorul? întrebă judecătorul Atlee.

— Lettie Lang a lucrat la un moment dat pentru mama sa, doamna Irene Pickering. Fritz și sora lui au concediat-o pe Lettie când sora lui a descoperit un testament scris de mână

prin care Lettie urma să primească 50 000 de dolari. Așa că ea tocmai a rostit cel puțin trei minciuni. Prima: a zis că în ultimii douăzeci și ceva de ani a lucrat numai pentru acei oameni pe care i-am menționat eu. Doamna Pickering a angajat-o în 1978, iar ei au concediat-o în 1980. A doua: de fapt a fost concediată ca menajeră. A treia: a declarat că nu a văzut în viața ei un testament. Fritz și sora lui i-au arătat testamentul scris de mână în ziua în care au dat-o afară. S-ar putea să mai fie și alte minciuni, dar nu-mi vin în minte acum.

Jake simți cum îi cad umerii, cum i se face stomacul ghem, cum i se încețoșează vederea și cum îi dispare culoarea din obraji. Era absolut necesar să spună ceva inteligent, dar nu-i venea nimic în minte. Apoi se gândi și zise:

— Când ai aflat de Fritz Pickering?

— Nu l-am mai întâlnit până azi, rosti Lanier cu infatuare.

— Nu asta te-am întrebat. Când ai aflat de familia Pickering?

— În timpul examinării premergătoare. Este un nou exemplu al muncii depuse de noi, Jake. Noi am găsit mai mulți martori. Noi nu am lăsat nicio piatră neîntoarsă și ne-am spetit cât am putut. Nu știu ce-ai făcut tu în timpul ăsta.

— Și regulile îți impun să prezinți numele martorilor. Acum două săptămâni mi-ai trântit 45 de nume noi pe masă. Nu joci deloc după reguli, Wade. Domnule judecător, aceasta este o încălcare clară a regulilor.

Judecătorul Atlee ridică mâna și zise:

— Destul. Lăsați-mă să reflectez o clipă.

Se ridică în picioare, se duse la birou, luă o pipă de pe un raft, îndesă în ea tutun Sir Walter Raleigh, o aprinse, suflă un nor gros de fum spre tavan și căzu pe gânduri. De-o parte a mesei, Wade Lanier, Lester Chilcott, Zack Zeitler și Joe Bradley Hunt stăteau îngâmfați, în tăcere, așteptând o decizie care avea să schimbe irevocabil cursul procesului. De cealaltă parte, Jake era singur, notându-și cu înfrigurare lucruri pe care nici el nu le putea descifra. Simțea că-i este rău și nu-și putea opri mâinile din tremurat.

Wade Lanier îi jucase un renghi murdar, și asta îl scotea din

minți. Însă lui Jake îi venea să sară mai degrabă la gâtul lui Lettie. De ce nu-i pomenise de familia Pickering? Doar petrecuseră atâtea ore împreună din octombrie încoace.

Judecătorul mai suflă niște fum și zise:

— Este un element mult prea important ca să nu fie menționat, îi voi îngădui domnului Pickering să depună mărturie, dar numai între anumite limite.

— Proces prin ambuscadă! exclamă Jake mânios. Verdictul va fi invalidat automat. Ne vom întoarce aici peste doi ani ca să luăm totul de la capăt.

— Nu-mi da mie lecții, Jake, îl apostrofa furios judecătorul Atlee. Niciun verdict de-al meu nu a fost vreodată invalidat de Curtea Supremă. Nici măcar unul.

Jake trase adânc aer în piept și spuse:

— Iertați-mă.

*

Povestea lui Ancil dură 58 de minute. Când isprăvi, își șterse ochii umezi, spuse că era prea obosit ca să mai continue și ieși din cameră. Lucien îi mulțumi lui Jared Wolkowicz pentru găzduire. Nu îi mărturisise avocatului că Ancil era dat în urmărire.

Când se întoarseră la hotel, văzură câțiva polițiști stând la pândă la colțul străzii și deciseră să se ascundă într-o cafenea. Se așezară într-un separeu și încercară să stea de vorbă. Lucien era încă zguduit de ceea ce auzise de la Ancil, dar niciunul din ei nu se simțea în stare să insiste asupra lor.

— Am plătit camera de hotel pentru încă două nopți; ia-o tu, zise Lucien. Eu o să plec acum. Poți să iei hainele, pasta de dinți, totul, în dulap o să găsești o pereche de pantaloni kaki vechi, cu trei sute de dolari în buzunarul din față. Sunt ai tăi.

— Îți mulțumesc, Lucien.

— Ce planuri ai?

— Nu știu. Chiar nu vreau să ajung la închisoare, deci probabil că o s-o șterg din oraș, ca de obicei. O să dispar. Păcălicii ăștia nu mă pot prinde pe mine. Sunt obișnuit să fac asta.

— Unde o să te duci?

— Păi, poate că o să mă furișez în Mississippi, de vreme ce dragul meu frate avea o părere atât de bună despre mine. Când o să primesc ceva din avere?

— Cine știe? Se luptă pe ea chiar acum. Ar putea dura o lună sau cinci ani. Ai numărul meu de telefon. Sună-mă peste câteva săptămâni și te pun la curent.

— Așa o să fac.

Lucien plăti pentru cafea și ieșiră de acolo pe o ușă lăturalnică, își luară rămas-bun pe aleea din spate. Lucien se ducea la aeroport, Ancil la hotel. Când ajunse acolo, polițistul îl aștepta.

*

Într-o sală de judecată aglomerată, aproape înmărmurită, Fritz Pickering își spuse povestea, cu toate amănuntele ei devastatoare. Lettie încasă lovitură după lovitură, complet înfrântă, cu capul plecat, cu privirea în podea, apoi închizându-și ochii în agonie. Din când în când clătina din cap, parcă pentru a dezaproba cele auzite, dar nimeni din sală nu o mai credea.

Minciuni, minciuni, minciuni.

Fritz prezentă o copie după testamentul scris de mână de mama lui. Jake obiectă față de admiterea acestuia ca probă pe motiv că nu se putea dovedi că ar fi fost scrisul de mână al lui Irene Pickering, dar judecătorul Atlee nici nu îl băgă în seamă. Fu admis ca probă materială. Wade Lanier îi ceru martorului să citească al patrulea paragraf, cel prin care i se lăsau 50 000 de dolari lui Lettie Lang. El îl citi încet și răspicat. Vreo doi jurați clătinară din cap, nevenindu-le a crede.

— Deci, domnule Pickering, continuă Wade Lanier, dumneavoastră și sora dumneavoastră ați stat la masa din bucătărie cu Lettie Lang și i-ați arătat testamentul scris de mână de mama dumneavoastră, corect?

— Corect.

— Și dacă ea a mărturisit mai devreme că nu a văzut în viața ei un testament, înseamnă că mințea, corect?

— Așa presupun.

— Obiectez, făcu Jake.

— Se respinge, se răsti judecătorul de la prezidiu.

Lui Jake i se părea că judecătorul Atlee era acum dușmanul. O considera pe Lettie o mincinoasă, și în universul lui nu exista păcat mai mare. De-a lungul anilor băgase mai multe persoane la închisoare pentru că le prinsese spunând minciuni, dar numai în cazuri de divorț. O noapte petrecută la închisoare făcea minuni când căutai adevărul.

Lettie nu era în pericol să ajungă la închisoare; de fapt, ar fi fost de preferat dacă ajungea. În acele momente cumplite, cu jurații foindu-se și uitându-se agitați în jur, ea era în pericol să piardă vreo 20 de milioane de dolari, înainte să se aplice taxele, desigur.

Când un martor spune adevărul și acesta doare, un avocat pledant nu are de ales și trebuie să îi atace credibilitatea. Jake avea o expresie împietrită pe față, ca și cum se aștepta ca Fritz să spună ce spunea, dar de fapt căuta cu înfrigurare să găsească un punct slab. Ce avea de câștigat Fritz pentru că depunea mărturie? De ce și-ar fi pierdut timpul cu asta?

— Domnule Brigance, rosti judecătorul Atlee după ce Lanier își termină întrebările.

Jake se ridică repede și încercă să pară cât mai sigur pe sine. Prima regulă pe care o învață avocații pledanți este să nu pună niciodată o întrebare la care nu știe deja răspunsul. Însă când știi că te paște o înfrângere clară, nu-ți mai pasă de reguli. Încercându-și norocul, Jake zise:

— Domnule Pickering, cu cât sunteți plătit ca să depuneți mărturie azi, aici?

Glonțul nimeri în plin. Omul tresări, rămânând cu gura căscată, și-i aruncă o privire disperată lui Wade Lanier. Lanier ridică din umeri și dădu din cap. „Poți să spui, nu-i mare brânză.”

— Cu 7 500 de dolari, zise Fritz.

— Și cine vă plătește? întrebă Jake.

— Am primit un cec de la cabinetul domnului Lanier.

— Și care este data de pe cec?

— Nu-mi amintesc exact, dar l-am primit în urmă cu aproximativ o lună.

— Deci, acum o lună ați făcut o învoială cu dumnealui. Dumneavoastră ați acceptat să veniți aici și să depuneți mărturie, iar domnul Lanier v-a trimis banii, corect?

— Corect.

— Nu cumva i-ați cerut mai mult de 7 500? întrebă Jake, fără să aibă nici cea mai mică idee despre ce se petrecuse în realitate. Dar avea o bănuială.

— Ba da, am cerut mai mult.

— Ați vrut cel puțin 10 000, nu-i așa?

— Cam așa ceva, recunoscu Fritz, uitându-se din nou la Lanier.

Jake îi citea gândurile.

— Și i-ați spus domnului Lanier că nu veți depune mărturie dacă nu sunteți plătit, corect?

— La vremea respectivă, nu discutam cu domnul Lanier, ci cu unul dintre investigatorii dumnealui. Pe domnul Lanier l-am întâlnit abia azi-dimineață.

— Chiar și așa, nu aveați de gând să depuneți mărturie pe gratis, corect?

— Corect.

— Când ați venit încoace din Shreveport?

— Ieri după-amiază.

— Și când plecați din Clanton?

— Cât se poate de repede.

— Deci, e o mică excursie, nu-i așa, de vreo 24 de ore?

— Ceva de genul ăsta.

— 7 500 de dolari pentru 24 de ore. Sunteți un martor costisitor.

— Este o întrebare?

Jake avusese noroc, dar știa că asta nu putea ține la nesfârșit, își verifică notițele, mâzgăleli pe care nu le mai putea citi acum, și schimbă subiectul.

— Domnule Pickering, nu este adevărat că Lettie Lang v-a explicat că ea nu a avut nimic de-a face cu întocmirea testamentului mamei dumneavoastră?

Jake nu avea habar ce făcuse Lettie; urma să discute cu ea despre incident. Conversația nu avea să fie deloc plăcută.

— Așa ne-a zis ea, replică Fritz.

— Și nu a încercat să vă explice că mama dumneavoastră nu i-a pomenit nimic despre testament?

— Așa ne-a zis ea.

— De unde aveți acest exemplar al testamentului?

— L-am păstrat. În realitate, îl primise prin poștă, de la un expeditor anonim, dar cine avea să afle?

— Nu mai am întrebări, rosti Jake, așezându-se.

— Vom lua pauză până la ora trei, anunță judecătorul Atlee.

44.

Jake și Harry Rex fugiră din oraș. Cu Jake la volan, goniră până la țară, lăsând cât mai în urmă coșmarul din sala de judecată. Nu voiau să riște să dea ochii cu Lettie sau Portia, sau cu ceilalți avocați, de fapt cu nimeni altcineva care fusese martor la măcel.

Harry Rex era mereu Gică Contra. Când procesul se derula fără hopuri, el nu vedea decât părțile proaste. După o zi proastă, era incredibil de optimist pentru ziua care urma. În timp ce Jake conducea, fierbând în sinea lui, tot aștepta ca amicul său să facă o observație care să-i ridice moralul, măcar pentru câteva clipe. Nu primi decât un:

— Ai face bine să o lași mai moale și să cazi la învoială cu ticălosul ăsta.

Trecură aproape doi kilometri înainte ca Jake să răspundă.

— Ce te face să crezi că Wade Lanier ar mai vrea să cadă la învoială acum? Tocmai a câștigat cazul. Juriul acesta nu i-ar da lui Lettie Lang nici măcar cincizeci de dolari pentru o sacoșă cu cumpărături. Ai văzut ce fețe aveau.

— Știi care-i partea proastă, Jake?

— Sunt numai părți proaste. Foarte proaste.

— Partea proastă este că acum pui la îndoială tot ce-a spus Lettie. Eu unul nu m-am gândit nicio clipă că ea l-a manipulat pe Seth Hubbard ca să-și refacă testamentul. Nu este atât de șmecheră, iar el nu era atât de bătut în cap. Însă acum, dintr-odată, când realizezi că a mai făcut asta înainte, îți zici: „Bun, ăsta pare deja un tipar. Oare femeiușcă asta știe mai multe despre testamente și averi decât credeam eu?” Nu știu, pur și simplu te dă peste cap.

— Și de ce să ascundă totul? La dracu’, pun pariu că nu i-a spus nici măcar Portiei, nimănui de fapt, despre cum a fost prinsă la familia Pickering. Bănuiesc că ar fi trebuit să mă gândesc să o întreb acum șase luni: „Hei, Lettie, ai mai convins pe cineva vreodată să își schimbe testamentul și să îți

lase și ție o sumă frumușică?”

— Și de ce nu te-ai gândit la asta?

— Din prostie, probabil. Mă simt ca ultimul prost acum.

După alți câțiva kilometri, Jake zise:

— Ai dreptate. Te face să pui totul la îndoială. Și dacă noi gândim așa, imaginează-ți ce gândesc jurații.

— Pe jurați i-ai pierdut, Jake, și nu mai ai cum să-i recâștigi de partea ta. Ți-ai chemat cei mai buni martori, ai prezentat un caz aproape perfect, ți-ai păstrat vedeta la sfârșit și ea s-a descurcat de minune, și apoi, în doar câteva minute, cazul a fost complet distrus de un martor-surpriză. Poți să-ți iei gândul de la juriul ăsta.

— Un martor-surpriză, zise Jake după o vreme. Ăsta ar trebui să fie un motiv întemeiat pentru invalidarea verdictului.

— Eu nu aș paria pe asta. Nu poți lăsa lucrurile să ajungă atât de departe, Jake. Trebuie să cazi la învoială înainte să ajungeți în fața juriului.

— Va trebui să demisionez din funcția de avocat al averii.

— Atunci fă-o. Ai câștigat și tu niște bani, acum e cazul să te dai la o parte. Gândește-te puțin și la Lettie.

— Aș prefera să nu o fac.

— Te înțeleg, dar dacă o să plece din sala aia de judecată fără nicio lețcaie?

— Poate că asta și merită.

Opriră pe pietrișul parcării din fața băcăniei Bates. Saabul roșu era singura mașină străină de acolo; toate celelalte automobile erau furgonete vechi de cel puțin zece ani. Așteptară la coadă în timp ce doamna Bates le umplea răbdătoare farfuriile cu legume, iar domnul Bates lua câte 3,5 dolari de la fiecare client, oferindu-le și ceaiul cu gheață și turtele de mălai. Locul era plin de lume și nu mai era niciun loc liber.

— Mergeți acolo, le zise domnul Bates, făcându-le semn spre o mică tejghea de lângă aragazul masiv pe care fierbeau oalele.

Jake și Harry Rex se așezară; puteau vorbi, dar trebuiau să

fie atenți.

Nu că ar fi contat. Nimeni dintre cei care luau prânzul acolo nu știa despre procesul aflat în plină desfășurare în oraș, și în niciun caz nu știau ce turnură neplăcută luase pentru Jake. Cocoțat pe un taburet și aplecat deasupra farfuriei, se uita deznădăjduit prin mulțime.

— Hei, trebuie să mănânci, făcu Harry Rex.

— Mi-am pierdut pofta de mâncare, replică Jake.

— Îmi dai mie porţia ta?

— Poate. Îi invidiez pe oamenii ăștia. Ei nu trebuie să se întoarcă în sala aia de judecată.

— Asta-i valabil și pentru mine. Ești pe cont propriu, amice. Ai nenorocit cazul ăsta atât de tare, că nu mai poate fi salvat. Eu am întins-o.

Jake ciuguli din turta de mălai.

— Tu nu ai făcut Dreptul cu Lester Chilcott?

— Ba da. Cel mai mare netrebnic din facultatea aia. La început părea un tip de treabă, dar după ce a prins o slujbă la o firmă mare din Jackson nu i-a mai ajuns nimeni la nas. Bănuiesc că așa se întâmplă. Oricum nu-i primul care face asta. De ce întrebi?

— Ia-l deoparte mai încolo și vorbește cu el. Vezi dacă vor să cadă la învoială.

— Bine. Care sunt termenii?

— Nu știu, dar dacă sunt dispuși, sunt sigur că ne putem înțelege. Dacă demisionez din funcția de avocat al averii, cred că judecătorul Atlee va prelua frâiele negocierilor și se va asigura că toată lumea capătă ceva.

— Ei, așa mai vii de-acasă. Merită încercat.

Jake reuși să ciugulească niște bame prăjite. Harry Rex mâncase deja jumătate din porţia lui și se tot uita la farfuria lui Jake.

— Uite ce-i, Jake, ai jucat și tu fotbal, nu?

— Am încercat.

— Nu, îmi amintesc când erai fundaș la amărâții ăia din Karaway; nu ați câștigat niciodată campionatul. Care a fost cea mai cruntă bătaie pe care ați încasat-o vreodată?

— Ripley ne-a bătut cu 50-0 când eram în primul an.

— Cât de rău era la pauză?

— 36-0.

— Și te-ai dat bătut?

— Nu, eram fundaș.

— Bun. Deci știai de la pauză că nu veți câștiga, dar te-ai întors cu echipa pe teren pentru a doua repriză și ați continuat să jucați. Nu te-ai dat bătut și nu poți să o faci nici acum. La acest moment pare foarte puțin probabil să mai câștigi, dar trebuie să te întorci pe teren. Acum pari complet înfrânt, iar juriul îți urmărește fiecare mișcare. Fii copil cuminte și mănâncă-ți legumele, și după aia hai să mergem.

*

Juraților se împrăștiară la prânz și se strânseră din nou la un loc în sala juriului la ora 1.15. Șușoteau despre caz, împărțiți în mici grupuri. Erau surprinși și nedumeriți. Surprinși că procesul luase o turnură atât de nefavorabilă pentru Lettie Lang. Înainte să apară Fritz Pickering, probele care se acumulau păreau să indice tot mai clar că Seth Hubbard era un om care făcea ce voia și care știa exact ce face. Totul se schimbase brusc, și Lettie era privită acum cu mare suspiciune. Chiar și cele două jurate de culoare, Michele Still și Barb Gaston, păreau să schimbe taberele. Apoi mai era și nedumerirea cu privire la ce avea să urmeze. Pe cine avea să cheme Jake în boxa martorilor ca să repare stricăciunile făcute? Oare mai puteau fi reparate? Și dacă ei, juraților, invalidau testamentul scris de mână, ce avea să se întâmple cu toți acei bani? Erau atâtea întrebări fără răspuns.

Se vorbea atât de mult despre caz, încât președintele Nevin Dark se simți nevoit să le reamintească avertismentul judecătorului.

— Haideți să vorbim despre altceva, rosti el politicos, nedorind să îi jignească. La urma urmei, nu era șeful lor.

La 1.30, aprodul intră în cameră, îi numără și spuse:

— Haideți să mergem.

Îl urmară în sala de judecată. După ce se așezară, toți cei doisprezece se uitară la Lettie Lang, care nu-și lua privirea din

notițele ei. Nici avocatul ei nu se mai uita spre boxa juriului ca să le surâdă suav, ci se afundase în scaun, ronțăind capătul unui creion și încercând să pară relaxat.

— Domnule Lanier, puteți să chemați următorul martor, zise judecătorul Atlee.

— Da, domnule. Contestatarii îl cheamă în boxa martorilor pe domnul Herschel Hubbard.

Herschel veni în boxă, zâmbi nătâng către juriu, jură să spună numai adevărul, după care începu să răspundă la o mulțime de întrebări banale. Wade Lanier îl instruise bine. Acoperiră toate aspectele vieții sale neinteresante. Așa cum era de așteptat, Herschel își amintea cu mare drag de copilărie, de părinți, de sora lui și de clipele de neuitat pe care le petrecuseră împreună. Da, divorțul fusese foarte traumatizant, dar familia izbutise să treacă și peste asta. El și tatăl său fuseseră foarte apropiați: vorbeau tot timpul, se vedeau ori de câte ori puteau, dar erau amândoi foarte ocupați. Erau amândoi suporteri înfocați ai celor de la Atlanta Braves. Urmăreau evoluția echipei cu sfințenie și vorbeau mereu despre meciurile lor.

Lettie îl privea năucită. Nu îl auzise în viața ei pe Seth Hubbard să spună măcar o vorbă despre Atlanta Braves, și nici nu îl văzuse vreodată urmărind un meci de baseball la televizor.

Încercau să ajungă la Atlanta măcar o dată pe sezon ca să urmărească meciurile pe viu. Poftim?! Era o noutate pentru Jake și pentru toți cei care citiseră depozițiile lui Herschel. El nu pomenise niciodată despre aceste excursii cu tatăl său. Însă Jake nu putea face mare lucru. I-ar fi trebuit vreo două zile de săpături intense ca să demonstreze că aceste călătorii la Atlanta erau simple născociri. Dacă Herschel voia să inventeze povești despre el și bătrânul său tată, Jake nu îl mai putea opri la acest punct. Și Jake trebuia să aibă grijă. Dramul de credibilitate pe care îl mai păstrase în ochii juriului putea fi spulberat dacă îl ataca pe Herschel. Omul își pierduse tatăl, apoi fusese dezmoștenit într-un mod foarte crud și umilitor. Era normal ca jurații să-l compătimească.

Și cum poți contrazice un fiu care nu a fost apropiat de tatăl său, dar jură acum exact contrariul? Nu poți, și Jake știa că era o bătălie pe care nu o putea câștiga. Își luă notițe, ascultă fabulațiile și încercă să rămână impasibil, de parcă totul ar fi mers ca uns. Nu se simțea în stare să se uite la jurați. Între el și ei se înălța acum un zid, o experiență complet nouă pentru el.

Când ajunseră într-un final cu discuția la cancerul lui Seth, Herschel se întristă și își înăbuși lacrimile. Era de-a dreptul cumplit, zicea el, să vezi cum acest om activ și plin de energie se usca și se stingea din cauza bolii. Încercase să se lase de fumat de mai multe ori; tatăl și fiul purtaseră discuții lungi și sincere despre fumat. Herschel se lăsase la treizeci de ani, și își implorase tatăl să se lase și el. În ultimele luni de viață, Herschel îl vizitase cât putuse de des. Și, da, vorbiseră despre avere. Seth avea intenții foarte clare. Chiar dacă nu fusese prea generos cu Herschel și Ramona când erau mai tineri, voia ca ei să primească totul la moartea lui. Îi asigurase că întocmise un testament ca la carte, unul care să-i ferească de grijile financiare și care să le ofere un viitor mai bun copiilor lor, iubiții nepoți ai lui Seth.

Seth nu mai era el însuși spre sfârșitul vieții. Vorbeau mereu la telefon, și la început Herschel observase că memoria tatălui său începea să dea rateuri. Nu-și mai amintea scorul meciului de baseball din seara precedentă. Se repeta în mod constant. Vorbea întruna despre play-off-ul campionatului, deși echipa Atlanta Braves nu ajunsese până acolo anul trecut. Însă Seth credea că ajunseseră. Bătrânul își pierdea treptat mințile. Era sfâșietor să vezi asta.

Deloc surprinzător, Herschel era suspicios în privința lui Lettie Lang. Ea se descurca bine când venea vorba de făcut curat prin casă, de gătit și de îngrijirea tatălui său, dar cu cât lucra mai mult acolo și cu cât se agrava boala lui Seth, cu atât părea să vrea să-l protejeze mai mult. Se purta ca și cum nu ar fi vrut ca Herschel și Ramona să treacă pe acolo. În câteva rânduri Herschel își sunase tatăl, iar ea spusese că bătrânul nu se simțea bine și că nu putea veni la telefon, încerca să îl țină

departe de familia lui.

Lettie se uită urât la martor, clătinând încet din cap.

Era o interpretare pe cinste, și, când se încheie, Jake era aproape prea înmărmurit ca să mai gândească sau să se mai miște. Prin pregătiri abile și fără îndoială istovitoare, Wade Lanier pusese cap la cap o relație pe care ar fi invidiat-o orice tată și fiu.

Jake se duse la pupitru și întrebă:

— Domnule Hubbard, în aceste excursii pe care le făceați ca să vedeți meciurile echipei Braves, în ce hotel obișnuiați să vă cazați dumneavoastră și tatăl dumneavoastră?

Herschel își miji ochii și rămase cu gura căscată, fără să scoată o vorbă. Hotelurile păstrează arhive care pot fi verificate. Într-un final, își reveni și zise:

— Ăă, păi, am stat în hoteluri diferite.

— Ați fost la Atlanta anul trecut?

— Nu, tata era prea bolnav.

— Dar acum doi ani?

— Cred că da.

— Bine, deci ați fost în ’87. La ce hotel v-ați cazat?

— Nu-mi mai amintesc.

— În regulă. Cu cine au jucat Atlanta Braves?

Programul jocurilor putea fi și el verificat.

— Păi, ăă, nu mai știu sigur. Parcă au jucat cu Chicago Cubs.

— Putem verifica asta, spuse Jake. Ce dată era?

— O, stau foarte prost când vine vorba de date.

— Bine, în ’86, atunci. Ați ajuns la Atlanta pentru un meci sau două?

— Cred că da.

— La ce hotel ați stat?

— Parcă la Hilton. Nu sunt sigur.

— Cu cine au jucat Braves?

— Păi, să vedem. Nu mai știu sigur, dar îmi amintesc că i-am văzut jucând cu Phillies într-un an.

— În ’86, cine juca la a treia bază pentru cei de la Phillies?

Herschel înghiți în sec și rămase cu privirea pironită în față,

de parcă s-ar fi uitat la farurile unei mașini. Coatele îi zvâcneau și el își tot întorcea privirea spre jurați. Minciunile se întorceau împotriva lui. Opera de ficțiune a lui Lanier avea lacune.

Într-un final veni și răspunsul:

— Nu știu.

— Nu vi-l mai amintiți pe Mike Schmidt, cel mai mare jucător de a treia bază din baseball? Este încă activ și se îndreaptă cu pași repezi spre Muzeul Celebrităților.

— Nu, îmi pare rău.

— Cine juca la centru pentru Atlanta Braves?

O altă pauză dureroasă. Era evident că Herschel nu avea nici cea mai vagă idee.

— Ați auzit vreodată de Dale Murphy?

— Da, sigur, el este. Dale Murphy.

Pe moment, Herschel dădea toate semnele că mințea sau că îi plăcea să înfrumusețeze foarte mult lucrurile. Jake ar fi putut continua la fel și cu restul depoziției, dar nu avea nicio garanție că ar mai fi avut același succes. În mod instinctiv, decise să se așeze.

Ramona urmă la rând, și ea începu să plângă la scurt timp după ce depuse jurământul. Încă nu-i venea să creadă că scumpul ei „tati” se simțise atât de pierdut și de descurajat încât să-și pună capăt zilelor. Ușor, ușor însă, Lanier o liniști și începură să treacă prin depoziția exersată în prealabil. Ea fusese dintotdeauna fetița lui tati și fusese extrem de atașată de bătrân. El o adora pe ea și pe copiii ei, venind adeseori să-i viziteze în Jackson.

Jake fu nevoit încă o dată să-i recunoască talentul lui Wade Lanier. O pregătise pe Ramona bine pentru depoziție în decembrie, învățând-o cum să își „blindeze” mărturia. Știa că la proces Jake nu avea cum să îi respingă mărturia, așa că în timpul depoziției preliminare ea nu îi dăduse decât câteva firimituri, îndeajuns cât să răspundă vag la întrebări, iar acum scotea din burtă o grămadă de chestii pentru juriu.

Mărturia ei era un amestec dramatic de emoții, actorie ieftină, minciuni și exagerări. Jake începu să se uite pe furiș la

juriu ca să vadă dacă era cineva suspicios. Când o podidi din nou plânsul, Tracy McMillen, numărul doi, îi întoarse privirea lui Jake și se încruntă, de parcă ar fi vrut să spună: „Îți vine să crezi?”

Cel puțin așa i se păruse lui. Ar fi putut să se înșele. Instinctele sale fuseseră zdruncinate și acum nu mai avea încredere deplină în ele. Tracy era jurata lui preferată. O privise în ochi de nenumărate ori în aceste două zile și ajunseseră aproape pe punctul de a flirta. Nu era prima oară când Jake se folosea de înfățișarea sa plăcută ca să câștige de partea lui un jurat, și nici nu avea să fie ultima. La următoarea privire îl surprinse pe Frank Doley uitându-se la el cu aceeași expresie de „abia aștept să te ard” pe chip.

Wade Lanier nu era perfect. Lungi prea mult chestionarea ei și începu să piardă interesul oamenilor. Ea avea glasul hârșâit și plânsul său nu păcălea pe nimeni. Cei care o urmăreau sufereau cot la cot cu ea, și când Lanier rosti în sfârșit „Am terminat întrebările”, judecătorul Atlee bătu repede cu ciocănelul și zise:

— Pauză de cincisprezece minute.

Jurații ieșiră și sala de judecată se goli. Jake rămase la masă, alături de Lettie. Era timpul să dea ochii unul cu celălalt. Portia își trase scaunul mai aproape ca să poată vorbi toți trei în șoaptă. Lettie începu prin a spune:

— Of, Jake, îmi pare atât de rău! Ce-am făcut? Ochii i se umeziră de îndată.

— De ce nu mi-ai spus, Lettie? Dacă aș fi știut despre familia Pickering, aș fi putut să mă pregătesc.

— Dar nu s-a întâmplat deloc așa, Jake. Îți jur că nu am discutat niciodată despre testament cu domnișoara Irene. Niciodată. Nici înainte să-l scrie, nici după. Nici măcar nu am știut de el până în dimineața aia, când am venit la serviciu și m-au încolțit ei. Îți jur, Jake. Trebuie să mă lași să le explic asta jurașilor. Pot să o fac. Pot să-i fac să mă creadă.

— Nu-i atât de simplu. O să vorbim despre asta mai încolo.

— Trebuie să vorbim, Jake. Herschel și Ramona mint de îngheață apele. Nu poți să-i oprești?

— Nu cred că juriul crede prea mult din ce spun ei, oricum.

— Nu le place de Ramona, remarcă Portia.

— E de înțeles. Trebuie să mă duc la toaletă. Vreo veste de la Lucien?

— Nu. Am verificat mesajele de pe telefon la prânz. Ai câteva de la niște avocați, de la niște reporteri și o amenințare cu moartea.

— O ce?

— Un tip care a zis că o să-ți dea din nou foc la casă dacă vei câștiga tot bănetul ăla pentru cioroi.

— Ce drăguț. Într-un fel, îmi place. Îmi trezește amintiri plăcute despre procesul Hailey.

— Nu l-am șters. Vrei să îl anunț pe Ozzie?

— Sigur.

*

Harry Rex îl prinse pe Jake în fața toaletei și îi spuse:

— Am vorbit cu Chilcott. N-ai să vezi. N-au niciun interes să discute de învoieli acum. De fapt, aproape că mi-a râs în față și mi-a zis că mai au câteva surprize pentru tine.

— Poftim?! exclamă Jake, panicat.

— Evident că nu mi-a spus la ce se referă. Ar pierde elementul-surpriză, nu?

— Nu cred că mai rezist la o nouă ambuscadă, Harry Rex.

— Păstrează-ți calmul. Te descurci bine. Nu cred că Herschel și Ramona au impresionat prea mulți jurați.

— Crezi că ar trebui să-i sar la gât?

— Nu. Ia-o ușor. Dacă o încolțești, o să o bușească iarăși plânsul. Juriul s-a săturat de ea.

Cinci minute mai târziu, Jake se duse la pupitru și zise:

— Și-acum, doamnă Dafoe, tatăl dumneavoastră a murit pe 2 octombrie, anul trecut, corect?

— Da.

— Înainte să moară, când a fost ultima oară când l-ați văzut?

— Nu țin evidența, domnule Brigance. Era tăticul meu.

— Nu este adevărat că ultima oară l-ați văzut la sfârșitul lui iulie, cu mai bine de două luni înainte să moară?

— Nu, nu este deloc adevărat. Ne vedeam tot timpul.

— Ultima oară, doamnă Dafoe. Când a fost ultima oară?

— Repet, nu țin evidența. Probabil că a fost cu vreo două săptămâni înainte să moară.

— Sunteți sigură?

— Nu, nu sunt sigură. Dumneavoastră vă notați în agendă de fiecare dată când vă vizitați părinții?

— Nu eu sunt martorul, doamnă Dafoe. Eu sunt avocatul care vă pune întrebări. Sunteți sigură că v-ați văzut tatăl cu două săptămâni înainte să moară?

— Nu pot fi sigură.

— Vă mulțumesc. Și-acum, în ceea ce îi privește pe copii, pe Will și Leigh Ann? Când a fost ultima oară când și-au văzut bunicul înainte să moară?

— O, Doamne, domnule Brigance! Nu mai știu.

— Dar tocmai ați mărturisit că îl vedeau tot timpul, nu?

— Da, desigur. Își iubeau mult bunicul.

— El îi iubea?

— Îi adora.

Jake zâmbi și se duse la măsuța cu probele materiale. Luă două foi de hârtie și se uită la Ramona.

— Acesta este testamentul scris de tatăl dumneavoastră în ziua de dinaintea morții sale. Constituie probă materială și juriul l-a văzut deja. La paragraful șase, tatăl dumneavoastră scrie – și citez: „Am doi copii – Herschel Hubbard și Ramona Hubbard Dafoe – și ei au copii, la rândul lor, deși nu știu câți anume, deoarece nu i-am mai văzut de ceva vreme”. Am încheiat citatul. Jake lăsă testamentul pe masă și întrebă: Apropo, câți ani are Will?

— Paisprezece.

— Și Leigh Ann?

— Doisprezece.

— Deci, au trecut doisprezece ani de când ați născut ultimul copil?

— Da, așa este.

— Și propriul dumneavoastră tată nu știa dacă mai aveți și alți copii?

— Nu puteți să credeți ce scrie în acel testament, domnule Brigance! Tăticul meu nu mai era în toate mințile când l-a scris.

— Cred că asta urmează să stabilească juriul. Nu mai am întrebări.

Jake se așeză și primi un bilețel de la Quince Lundy pe care scria:

„Excelent. Ai făcut-o praf". În acel moment al procesului, al carierei și al vieții lui, Jake avea nevoie de o încurajare. Se aplecă și șopti:

— Mulțumesc.

Wade Lanier se ridică și zise:

— Onorată instanță, contestatarii îl cheamă ca martor pe domnul Ian Dafoe, soțul Ramonei Hubbard.

Ian veni în boxă, fără îndoială pregătit să inventeze noi amănunte din trecut. Pe la jumătate depoziției sale, Quince Lundy îi strecură un alt bilețel lui Jake. Pe acesta era scris: „Oamenii ăștia încearcă mult prea mult să convingă juriul. Nu cred că merge".

Jake încuviință, căutând o ușiță, un cuvânt aruncat aiurea de care să se agațe și pe care să-l folosească împotriva martorului. După dramatismul exagerat al soției sale, Ian era de-a dreptul plictisitor. Oferi aproape aceleași răspunsuri, fără să se emoționeze vreo clipă.

Cu ajutorul diverselor surse și canale informale, Jake, Harry Rex și Lucien reușiseră să culeagă niște detalii sordide despre Ian. Căsnicia lui scârțâia de ceva vreme. Prefera să stea cât mai departe de casă și își motiva absențele invocând afacerile. Se ținea scai de femei. Soția lui bea un pic cam mult. Și o parte dintre afacerile sale nu mergeau deloc bine.

Prima întrebare pe care i-o puse Jake fu:

— Ați spus că sunteți dezvoltator imobiliar de centre comerciale, corect?

— Corect.

— Dețineți, integral sau parțial, o companie numită KLD Biloxi Group?

— Da.

— Și acea companie încearcă să renoveze mallul Gulf Coast din Biloxi, Mississippi?

— Da.

— Ați spune că acea companie este robustă din punct de vedere financiar?

— Depinde ce înțelegeți prin asta.

— Bine, haideți să zicem așa: acum două luni, a fost cumva compania dumneavoastră, KLD Biloxi Group, dată în judecată de First Gulf Bank pentru neplata unei linii de credit de două milioane de dolari? Jake ținea în mână niște hârtii și le flutura. Avea dovezile necesare.

— Da, dar lucrurile sunt mai complicate…

— Nu ne interesează asta acum. A fost compania dumneavoastră dată în judecată luna trecută și de o bancă din New Orleans, anume de Picayune Trust, pentru 2,6 milioane de dolari?

Ian trase aer în piept și rosti:

— Da, dar aceste cazuri se judecă în continuare, și am intentat și noi acțiune în instanță.

— Vă mulțumesc. Nu mai am întrebări.

Ian coborî din boxă la ora 4.45, și preț de o clipă judecătorul Atlee cumpăni dacă nu era mai bine să suspende ședința până joi dimineață. Wade Lanier îi sări în ajutor spunând:

— Domnule judecător, putem să mai chemăm un martor a cărui depoziție nu va dura prea mult.

Dacă Jake ar fi bănuit ce urma, ar fi putut trage de timp cu Ian, evitând astfel o nouă ambuscadă, măcar până a doua zi. Așa însă, juriul se retrase în acea zi cu o părere și mai proastă despre Seth Hubbard și slăbiciunile sale.

— O chemăm ca martor pe Julina Kidd, zise Lanier.

Jake recunoscu imediat numele de pe lista de 45 pe care i-o trântise Lanier în față cu două săptămâni în urmă. Jake încercase de două ori să vorbească la telefon cu ea, fără succes însă. Femeia fu adusă din camera martorilor și condusă la boxă de către un aprod. Conform dispozițiilor clare și ferme ale lui Wade Lanier, Julina purta o rochie albastră ieftină,

asemănătoare cu cea purtată de Lettie. Nimic mulat, nimic sexy, nimic care să lase să se întrevadă o siluetă după care bărbații întorceau capul pe stradă. Fără bijuterii, fără nimic care să sară în ochi. Încerca să pară cât mai banală, deși era ceva aproape imposibil.

Mesajul era subtil: dacă Seth s-a ținut după această negresă atrăgătoare, atunci înseamnă că ar fi putut să facă la fel și cu Lettie.

Ea urcă în boxă și surâse agitată către juriu. Lanier îi puse niște întrebări preliminare, apoi trecu direct la subiect. Îi dădu niște documente și o întrebă:

— Puteți să identificați acest documente, vă rog?

Ea aruncă o privire pe ele și spuse:

— Da, este plângerea pentru hărțuire sexuală pe care i-am făcut-o lui Seth Hubbard în urmă cu vreo cinci ani.

Jake sări în picioare ca ars, aproape răcnind:

— Obiecție, onorată instanță. Dacă domnul avocat nu ne poate demonstra relevanța acestui fapt, nu ar trebui să fie admis ca probă.

Lanier se ridicase și el, gata de luptă.

— O, este foarte relevant, onorată instanță, rosti el cu glas răspicat.

Judecătorul Atlee își ridică mâinile și spuse:

— Liniște. Se uită la ceas, apoi la jurați, după care zise: Rămâneți cu toții aici. Facem o pauză de cinci minute. Domnilor avocați, veniți în biroul meu.

Îl urmară grăbiți în birou. Jake era atât de furios, încât îi venea să-l pocnească pe Lanier, iar acesta părea dispus să sară și el la bătaie. După ce Lester Chilcott închise ușa, judecătorul Atlee întrebă:

— Ce va declara?

— A lucrat într-una dintre companiile lui Seth Hubbard din sudul Georgiei, răspunse Lanier. S-au cunoscut acolo, el i-a făcut avansuri, a obligat-o să întrețină relații sexuale cu el, apoi a concediat-o când ea a hotărât că lucrurile nu pot continua așa. Nu s-a ajuns în instanță: au căzut la învoială în cazul de hărțuire sexuală.

— Și asta se întâmpla acum cinci ani? întrebă Jake.

— Da.

— Care-i relevanța pentru chestiunile pe care le discutăm noi aici? întrebă judecătorul Atlee.

— O, este foarte relevant, onorată instanță, rosti Lanier cu nonșalanță și cu siguranța oferită de lunile de când pregătea asta.

Jake era siderat și aproape prea mânios ca să mai poată gândi.

— Intră la categoria influenței necorespunzătoare, explică Lanier. Domnișoara Kidd era o angajată, la fel ca doamna Lang. Seth avea tendința de a seduce femeile care lucrau pentru el, indiferent de culoarea lor. Această slăbiciune îl făcea să ia decizii financiare complet nelalocul lor.

— Jake?

— Tâmpenii! în primul rând, domnule judecător, ea nu ar trebui să poată depune mărturie deoarece a fost trecută pe lista martorilor de-abia acum două săptămâni, printr-o încălcare flagrantă a regulilor. În al doilea rând, orice ar fi făcut Seth în urmă cu cinci ani, nu are nimic de-a face cu capacitatea lui testamentară din octombrie, anul trecut. Și, evident, nu există nici cea mai mică dovadă că ar fi întreținut relații intime cu Lettie Lang. Nu-mi pasă cu câte femei albe sau de culoare s-o fi culcat el acum cinci ani.

— Noi credem că este edificator, zise Lanier.

— Tâmpenii, orice este edificator, ripostă Jake.

— Ai grijă la limbaj, Jake, îl avertiză judecătorul Atlee.

— Îmi cer scuze.

Judecătorul Atlee ridică mâna, cerând să se facă liniște. Își aprinse pipa, suflă afară fumul cu putere, se duse până la fereastră și zise:

— Îmi place argumentul tău, Wade. Ambele femei erau angajatele lui. Îi voi permite să depună mărturie.

— Mda… mormăi Jake. Cine mai are nevoie de reguli?

— Ne vedem după ședința de azi, Jake, zise cu asprime judecătorul Atlee, apoi mai suflă niște fum. Își lăsă pipa jos și spuse: Haideți să continuăm.

Avocații reveniră în sala de judecată. Portia se aplecă în față și-i șopti lui Jake:

— Ce s-a întâmplat?

— Eh, judecătorul și-a pierdut mințile, atâta tot.

Julina își depănă povestea în fața unui public care-o asculta cu suflarea tăiată. Promovarea ei neașteptată, noul pașaport, călătoria la Ciudad de Mexico cu șeful, hotelul luxos cu camere alăturate, apoi partida de sex și sentimentul de vinovăție care o copleșise. La întoarcerea acasă, el o concediase imediat și pusese să fie scoasă din clădire sub escortă. Ea îl dăduse în judecată, iar Seth căzuse la învoială până să se ajungă în instanță.

Mărturia nu era relevantă pentru contestarea testamentului. Era scandaloasă și cât se poate de memorabilă, dar pe măsură ce Jake o asculta, era tot mai convins că judecătorul Atlee comisese o gafa gravă. Procesul era pierdut, însă șansele la apel păreau să crească tot mai mult. Jake avea să savureze din plin momentul în care avea să dea în vileag în fața Curții Supreme din Mississippi trucurile murdare la care apelase Wade Lanier. Avea să fie foarte satisfăcut când va obține prima invalidare a unui verdict de-al lui Reuben V. Atlee.

Jake recunoștea că lupta pentru o cauză pierdută, dacă se gândea deja la apel. O interogă pe Julina Kidd câteva minute, suficient cât ea să admită că era plătită ca să depună mărturie. Nu voia să spună cu ce sumă – era evident că Lanier vorbise deja cu ea despre asta.

— Deci, ați făcut sex pentru bani și acum depuneți mărturie pentru bani, nu-i așa, domnișoară Kidd? întrebă el. Era o întrebare dură, și își dori să o fi putut retrage imediat ce i-o pusese. Ea nu spunea decât adevărul.

Femeia ridică din umeri, fără să răspundă, poate cel mai elegant răspuns al zilei.

La ora 5.30, judecătorul Atlee suspendă ședința până joi dimineață. Jake rămase la tribunal mult după ce plecase toată lumea. Vorbi în șoaptă cu Portia și cu Lettie, încercând în zadar să le asigure că situația nu era atât de rea cum părea. Însă era o încercare disperată.

Într-un final, plecă, iar domnul Pate stinse luminile.

Nu se mai opri pe la biroul judecătorului Atlee, cum fusese instruit. Se duse direct acasă. Avea nevoie să petreacă puțin timp cu cele două persoane pe care le iubea cel mai mult, cu cele două persoane care îl vedeau întotdeauna ca fiind cel mai grozav avocat din lume.

45.

Toate biletele la cursa de Seattle fuseseră rezervate în avans. Lucien prinse ultimul loc într-o cursă spre San Francisco, unde avea la dispoziție doar douăzeci de minute ca să prindă un zbor spre Chicago. Dacă totul mergea bine, urma să aterizeze în Memphis puțin după miezul nopții. Însă nimic nu merse bine. Rată legătura din San Francisco, și fu cât pe ce să fie încătușat de un agent de pază când se luă de vânzătoarea de bilete. Ca să-l scoată din aeroport, îl urcară într-o cursă spre Los Angeles cu promisiunea că va avea o legătură mai bună către Dallas. În drum spre LA, bău trei pahare de burbon cu gheață, făcându-le pe stewardese să schimbe priviri îngrijorate. La aterizare, se duse direct într-un bar și continuă să bea. Sună la biroul lui Jake de patru ori, dar de fiecare dată răspunse robotul. Sună și la Harry Rex de trei ori, dar i se spuse că avocatul era la tribunal. La 7.30, când află că zborul spre Dallas fusese anulat, începu să înjure o altă vânzătoare de bilete și amenință să dea în judecată compania American Airlines. Ca să-l scoată din aeroport, îl urcară într-o cursă de patru ore spre Atlanta, la clasa I, cu băutură gratis.

*

Tully Still opera un motostivuitor pentru o companie de transport de mărfuri în parcul industrial din nordul orașului. Lucra în tura de noapte și era ușor de găsit. Miercuri seară, la 8.30, Ozzie Walls îl salută și ieșiră puțin în bezna de afară. Still își aprinse o țigară. Cei doi nu erau rude, dar mamele lor fuseseră prietene bune încă din școala primară. Soția lui Tully, Michele, era juratul Numărul Trei. Pe rândul din față, central, trofeul lui Jake.

— Cât de rău este? întrebă Ozzie.

— Destul de rău. Ce s-a întâmplat? Lucrurile mergeau bine și deodată cazul s-a dus naibii.

— Doi martori care au apărut de nicăieri. Ce se vorbește pe-acolo?

— Ozzie, până și Michele se îndoiește de Lettie Lang. Femeia arată rău, omule, furișându-se așa și punându-i pe albii ăia să-și schimbe testamentele. Michele și femeia aia, Gaston, o să rămână de partea ei, stai fără grijă, dar asta înseamnă că au două voturi. Iar albii din juriu nu-s oameni răi, cu vreo două excepții, și majoritatea erau gata să meargă pe mâna lui Lettie până azi-dimineață. Nu-i o luptă albi versus negri acolo.

— Deci, se vorbește mult?

— N-am zis asta. Cred că se șușotește mult. Nu-i normal? Doar nu te aștepți ca oamenii să nu scoată o vorbă până la sfârșit.

— Da, bănuiesc.

— Ce-o să facă Jake?

— Nu știu dacă poate face ceva. El spune că și-a chemat deja cei mai buni martori.

— Se pare că l-au luat pe nepregătite, că avocații ăia din Jackson l-au înfundat.

— Mai vedem. Poate că nu s-a terminat încă.

— Arată rău.

— Nu sufla o vorbă.

— Știu, nu-ți face griji.

*

La firma Sullivan nu se sărbătorea cu șampanie, ci cu vin scump. Walter Sullivan, partenerul pensionat care fondase firma cu 45 de ani în urmă, era un adevărat cunoscător și descoperise recent rafinatul Barolos italian. După o cină ușoară în sala de conferințe, desfăcuse niște sticle, adusese câteva cupe de cristal și se apucară să deguste licoarea.

Atmosfera era una de triumf. Myron Pankey urmărise mii de jurii și nu mai văzuse niciunul care să se sucească atât de brusc și de hotărâtor.

— Ai tăi sunt, Wade, făcu el.

Lanier era văzut acum ca un magician în sala de judecată, în stare să scoată iepuri din joben în pofida regulilor probatoriului.

— Are și judecătorul meritele lui, rosti el, cu modestie.

Omul vrea un proces corect.

— În procese nu contează corectitudinea, Wade, interveni domnul Sullivan. În procese contează doar cine câștigă.

Lanier și Chilcott puteau să simtă deja mirosul banilor. 80% din averea brută pentru clienții lor, din care se scădeau taxele și așa mai departe, iar mica lor firmă de zece oameni urma să primească un onorariu net de peste două milioane de dolari. Nu mai era mult. După ce testamentul olograf era invalidat, urma să se revină la testamentul anterior. Grosul averii era în bani gheață. Se putea evita o autentificare anevoioasă.

Herschel era în Memphis, făcând naveta la proces cu cele două fiice ale sale. Familia Dafoe locuia în casa de oaspeți a unui prieten de lângă clubul de golf. Toți erau în toane bune, nerăbdători să pună mâna pe bani și să-și vadă de viață mai departe. După ce termina de băut, Wade intenționa să-i sune ca să primească felicitări.

*

La o oră după ce vorbise cu Tully Still, Ozzie se rezema de capota mașinii sale în fața casei lui Jake, fumând un trabuc cu avocatul lui preferat.

— Tully spune că sunt zece la doi, zise Ozzie.

— Nicio surpriză, pufni Jake.

— Ei bine, se pare că a sosit timpul să-ți faci bagajele și să pleci acasă, Jake. Petrecerea s-a încheiat. Obține ceva pentru Lettie și fă-te nevăzut. Oricum ei nu-i trebuie prea mult. Cazi la învoială până să ajungi în fața juriului.

— Asta și încercăm, Ozzie. Harry Rex i-a abordat pe oamenii lui Lanier de două ori azi după-amiază. I-au râs în față. Nu poți să cazi la învoială când cealaltă parte îți râde în față. Eu unul aș accepta un milion de dolari pe loc.

— Un milion! Câți negri de pe-aici crezi că au un milion de dolari, Jake? Gândești prea mult ca un alb. Obține jumătate de milion, un sfert, numai obține ceva, oricât de puțin.

— Vom încerca din nou mâine. O să văd cum merg lucrurile dimineață, apoi o să îl abordez pe Wade Lanier la prânz. El știe evoluția scorului și se vede de la o poștă că știe cum se joacă jocul ăsta. A fost și el în situația mea. Cred că

pot vorbi omenește cu el.

— Vorbește repede, Jake, și scapă de procesul ăsta blestemat. Nu vrei să ai de-a face cu juriul ăsta. Nu seamănă nici pe departe cu cazul Hailey.

— Nu, nici vorbă.

Jake îi mulțumi și intră în casă. Carla era deja în pat, citind și făcându-și griji.

— Ce-a fost asta? întrebă ea în timp ce el se dezbrăca.

— Era Ozzie. Își face griji pentru proces.

— Și ce caută Ozzie aici la ora asta?

— Îl știi pe Ozzie. Nu doarme niciodată. Jake se așeză pe marginea patului și îi masă picioarele pe sub așternuturi.

— Mda, ca tine. Pot să te întreb ceva? Iată-te în toiul unui alt proces important. Nu ai dormit nici patru ore în ultima săptămână, și când dormi, te foiești și ai coșmaruri. Nu mănânci ca lumea. Ai început să slăbești. Ești cu mintea aiurea în mare parte din timp. Ești stresat, nervos, țâfnos, uneori ai stări de greață. Te trezești dimineața cu stomacul ghem.

— Care-i întrebarea?

— De ce naiba vrei să fii avocat pledant?

— Nu cred că-i cel mai bun moment să-mi pui întrebarea asta.

— Ba este momentul potrivit. Câte procese cu jurați ai avut în ultimii zece ani?

— Treizeci și unu.

— Și nu ai dormit ca lumea și ai slăbit la fiecare dintre ele, nu?

— Nu cred. Majoritatea nu sunt atât de importante, Carla. Ăsta-i un caz excepțional.

— Eu vreau să spun că-i o muncă solicitantă. De ce vrei să o faci?

— Pentru că îmi place. Asta înseamnă să fii avocat. Să fii în sala de judecată, în fața unui juriu, este ca și cum ai fi în arenă sau pe câmpul de bătălie. Competiția este acerbă. Miza este foarte mare. Calculele de strategie sunt intense. Întotdeauna există un învingător și un învins. De fiecare dată

când jurații intră și se așază, simți cum îți crește nivelul de adrenalină.

— Mda, și sunt și foarte multe orgolii.

— O grămadă. Nu o să întâlnești niciodată un avocat pledant de succes care să nu aibă un orgoliu nemăsurat. Este una dintre cerințe. Trebuie să ai orgoliul necesar ca să lucrezi în domeniul ăsta.

— Înseamnă că ar trebui să te descurci de minune, atunci.

— Bine, recunosc că am și eu orgoliul meu, dar săptămâna asta s-ar putea să fie terfelit crunt. S-ar putea să aibă nevoie de alinare.

— Acum sau mai încolo?

— Acum. Au trecut opt zile.

— Încuie ușa.

*

Lucien își pierdu cunoștința undeva pe la 10 000 de metri deasupra Mississippiului. Când avionul ateriză în Atlanta, stewardesele îl coborâră din navă. Doi agenți de pază îl urcară într-un cărucior cu rotile și îl împinseră până la poarta de îmbarcare în cursa de Memphis. Trecură pe lângă mai multe baruri de aeroport, iar el le observă pe toate. Când agenții ajunseră la destinație, el le mulțumi, apoi se ridică în picioare și se împletici până la cel mai apropiat bar, unde comandă o bere. O lăsa mai moale, era responsabil. Dormi de la Atlanta la Memphis, unde ateriză la 7.10 dimineața. Îl târâră afară din avion, chemară paza, iar paza telefonă la poliție.

Portia primi apelul la birou. Jake era la etaj, răsfoind din nou înfrigurat declarațiile martorilor când ea îl sună prin intercom:

— Jake, ai un apel cu taxă inversă de la Lucien.

— Unde este?

— Nu știu, dar sună groaznic.

— Preia apelul și fă-mi legătura.

Peste câteva secunde, Jake ridică receptorul și zise:

— Lucien, unde ești?

Cu mari eforturi, omul izbuti să-i spună că era în arestul poliției din Memphis și că Jake trebuia să vină să îl ridice.

Vorbea greoi, fiind evident că era beat turtă. Din păcate, Jake mai auzise povestea asta înainte. Se simți deodată mânios și lipsit de compasiune.

— Nu mă lasă să vorbesc, bălmăji Lucien, vorbele sale de-abia deslușindu-se. Apoi păru să mârâie la cineva de pe fundal.

Jake își imagina deja scena.

— Lucien, îi zise, noi plecăm în cinci minute la tribunal. Îmi pare rău. Însă nu-i părea rău deloc. N-avea decât să putrezească în pușcărie.

— Trebuie să ajung acolo, Jake, este important, spuse el, stâlcind cuvintele atât de rău, încât fu nevoit să le repete de trei ori.

— Ce-i important?

— Am obținut depoziția. Lui Ancil. Ancil Hubbard. Depoziția. Este important, Jake.

Jake și Portia traversară în grabă strada și intrară în tribunal pe ușa din spate. Ozzie era pe holul de la parter, vorbind cu un om de serviciu.

— Ai un minut? întrebă Jake, cu o expresie extrem de serioasă pe chip. Peste zece minute, Ozzie și Marshall Prather plecau din oraș, gonind spre Memphis.

*

— Nu te-am mai văzut ieri, zise judecătorul Atlee când Jake intră în biroul său.

Avocații se adunau acolo pentru raportul de dimineață.

— Îmi cer scuze, domnule judecător, dar am fost prins cu chestiuni legate de proces, replică Jake.

— Da, sunt convins. Domnilor, există chestiuni preliminare de discutat în această dimineață?

Avocații contestatarilor zâmbiră sinistru și clătinară din cap.

Nu.

— Ei bine, da, onorată instanță, aș avea o chestiune, zise Jake. L-am localizat pe Ancil Hubbard în Juneau, Alaska. Este teafăr și nevătămat, dar nu poate ajunge aici la timp pentru proces. El este parte interesată în această cauză și ar trebui să

fie inclus în dezbateri. De aceea, solicit oprirea procesului pe motiv de eroare judiciară și propun să o luăm de la capăt după ce ajunge și Ancil aici.

— Se respinge, rosti judecătorul Atlee fără urmă de ezitare. Nu are niciun rol în determinarea validității acestui testament. Cum l-ați găsit?

— Este o poveste lungă, onorată instanță.

— Mi-o zici mai încolo. Mai e ceva?

— Din partea mea, nu.

— Martorii dumneavoastră sunt pregătiți, domnule Lanier?

— Da.

— Atunci haideți să începem.

*

Având acum jurații la degetul mic, ultimul lucru pe care voia să-l facă Wade Lanier era să-i plictisească. Luase decizia de a grăbi lucrurile pentru ca juriul să se pronunțe cât mai curând cu putință. El și Lester Chilcott stabiliseră deja programul pentru ce mai rămăsese din proces. Aveau să petreacă ziua de joi chemându-și restul martorilor. Dacă mai avea și Jake ceva, i se va îngădui să cheme martori care să combată. Cei doi avocați urmau să-și susțină pledoariile de încheiere vineri dimineață, iar jurații urmau să delibereze cazul după prânz. Cu weekendul bătând la ușă și cu hotărârea deja luată, ei aveau să termine și să livreze verdictul cu mult înainte de ora cinci, când se închidea tribunalul. Wade și Lester aveau să ajungă înapoi în Jackson la timp pentru o cină târzie cu nevestele lor.

La experiența pe care o aveau, ar fi trebuit să știe că nu poți planifica desfășurarea unui proces.

Primul lor martor de joi dimineață fu un medic oncolog pensionat din Jackson, un anume doctor Swaney. Zeci de ani, omul practicase medicina și predase la facultate în același timp. CV-ul său era impecabil, la fel ca manierele sale, și vorbea cu o tărăgănare pronunțată, fără să-și dea aere. Era cât se poate de competent și de vrednic de crezare. Folosind cât mai puțini termeni medicali cu putință, doctorul Swaney le explică jurașilor ce tip ce cancer îl măcinase pe Seth Hubbard,

insistând asupra tumorilor ce intraseră în metastază la nivelul coloanei vertebrale și coastelor. Le descrise durerile intense pe care le implicau asemenea tumori. Tratase sute de pacienți aflați într-o stare asemănătoare și aceasta provoca niște dureri inimaginabile. Demerolul era unul dintre cele mai eficiente medicamente disponibile. O doză orală de 100 de miligrame la fiecare trei, patru ore nu era ceva neobișnuit, și ar mai fi redus cât de cât durerea. De obicei o astfel de doză îi provoca pacientului amețeli, încetineală în mișcări, grețuri, împiedicându-l să-și desfășoare multe dintre activitățile cotidiene. Șofatul nici nu intra în discuție. Și, evident, nu trebuia luată nicio decizie importantă sub influența unei cantități atât de mari de Demerol.

Ca tânăr avocat, Jake învățase că nu avea rost să contrazici un expert adevărat. Un expert închipuit îți oferea prilejul să-l măcelărești în fața juriului, însă asta nu era deloc valabil în cazul unor martori precum doctorul Swaney. Când îi veni rândul să pună întrebări, Jake explică foarte clar că medicul care îl tratase pe Seth Hubbard, doctorul Talbert, nu era sigur cât Demerol lua acesta în zilele premergătoare morții. Martorul recunoscu că nu se putea decât specula, dar îi aminti în mod politicos lui Jake că se întâmplă foarte rar ca pacienții să cumpere medicamente scumpe și să nu le folosească.

Următorul expert era tot medic, un anume doctor Niehoff, de la facultatea de medicină de la UCLA. Jurații din orășelele de provincie sunt ușor impresionați de experți care străbat distanțe mari ca să fie acolo, cu ei, și nimeni nu știa asta mai bine decât Wade Lanier. Un expert din Tupelo le-ar fi atras atenția, iar unul din Memphis ar fi fost și mai demn de crezare. Însă dacă aduceai același tip din California, juriul îi sorbea fiecare cuvințel.

Pentru 10 000 de dolari din banii lui Wade Lanier, plus alte cheltuieli, doctorul Niehoff le explică juraților că își petrecuse ultimii 25 de ani făcând cercetări și ameliorând durerea bolnavilor de cancer. Era familiarizat cu tumorile aflate în discuție și descrise în amănunt efectele pe care le aveau acestea asupra organismului. Văzuse pacienți plângând și

urlând perioade lungi de timp, albindu-se la față, vomitând incontrolabil, implorând să primească medicamente, leșinând, și rugându-se să moară. Gândurile sinucigașe erau ceva comun. Nici sinuciderile nu erau tocmai rare. Demerolul era unul dintre tratamentele cele mai populare și mai eficiente. În acest punct, doctorul Niehoff se abătu de la scenariu, intrând un pic în jargonul tehnic, așa cum se întâmplă când experții nu rezistă tentației de a-și impresiona audiența. Se referi la medicament ca fiind hidroclorură de meperidină, un analgezic narcotic, un calmant pe bază de opiu.

Lanier îl opri și îl făcu să revină la un vocabular mai accesibil. Doctorul Niehoff le spuse juraților că Demerolul era un calmant puternic care producea dependență. Lucrase cu această substanță de-a lungul întregii sale cariere și scrisese numeroase articole despre ea. Doctorii preferau să o prescrie pacienților internați în spitale sau clinici; totuși, într-un caz precum cel al lui Seth Hubbard, nu era ieșit din comun ca pacientul să primească permisiunea de a-l lua pe cale orală, la domiciliu. Era foarte ușor să abuzezi de această substanță, mai ales când aveai dureri severe, așa cum avea Seth.

Jake se ridică și zise:

— Obiectez, onorată instanță. Nu există nici cea mai mică dovadă că Seth Hubbard ar fi abuzat de această substanță.

— Se admite. Prezentați doar faptele, domnule doctor.

Jake se așeză, ușurat că în sfârșit primise și el o decizie favorabilă.

Doctorul Niehoff era un martor excelent. Descrisese tumorile, durerea și Demerolul atât de amănunțit, încât după 45 de minute era foarte ușor să crezi că Seth suferea cumplit și că durerea sa nu putea fi alinată decât de doze masive de Demerol, o substanță care practic îl dădea pe spate. Conform opiniei expertului, judecata lui Seth Hubbard era atât de afectată de dozele zilnice și de efectele cumulative ale substanței, încât el nu mai avea cum să gândească limpede în ultimele zile de viață.

Când îi veni rândul să pună întrebări martorului, Jake pierdu și mai mult teren. Când încercă să argumenteze că

doctorul Niehoff nu avea cum să știe cât anume din acea substanță luase Seth, expertul îi „garantă” lui Jake că orice om aflat în situația lui Seth ar fi fost disperat să ia Demerol.

— Dacă obținuse o rețetă, atunci lua pastilele, domnule Brigance.

După alte câteva întrebări fără rost, Jake se așeză. Cei doi doctori reușiseră să facă exact ce-și propusese Wade Lanier. În acel moment, jurații, și toți cei prezenți în sala de judecată, credeau că Seth fusese atât de dezorientat, amețit, buimac și incapabil să conducă, încât îi ceruse lui Lettie să treacă la volan.

Mai pe scurt, îi lipsea capacitatea testamentară.

După o pauză de zece minute, Lanier continuă chemându-l pe Lewis McGwyre ca martor. Dat fiind modul dezonorant în care firma Rush fusese îndepărtată din caz, pierzând astfel onorariile, la început McGwyre refuzase să depună mărturie. Așa că Wade Lanier făcuse ceva de neconceput: îi trimisese citație unui alt avocat. Cât se poate de succint, Lanier stabili că McGwyre pregătise un testament gros pentru Seth în septembrie 1987. Acel testament fu admis ca probă materială, iar McGwyre coborî din boxă. Oricât de mult și-ar fi dorit să mai rămână ca să urmărească desfășurarea procesului, mândria nu-l lăsa. El și Stillman Rush ieșiră grăbiți din sala de judecată.

Duff McClennan trecu în boxă, depuse jurământul și le explică juraților că era un avocat specializat în drept financiar de la o firmă cu trei sute de angajați din Atlanta. În ultimii treizeci de ani se specializase în planificarea patrimoniului succesoral, întocmea testamente pentru oameni înstăriți care voiau să evite cât mai multe taxe. Răsfoise inventarul cu active depus de Quince Lundy și testamentul olograf al lui Seth Hubbard. Lanier proiectă apoi pe ecranul mare o serie de calcule, iar McClennan se lansă într-o explicație extinsă cu privire la modul în care taxele federale și taxele de succesiune afectau o avere neprotejată. Își ceru scuze pentru încâlcelile, contradicțiile și banalitățile din „scumpul nostru cod fiscal”, cât și pentru complexitatea acestuia. Preciză în două rânduri:

„Nu eu l-am scris, ci Congresul”. Lanier știa cât se poate de bine că această depoziție avea să plictisească, poate chiar scârbească juriul, așa că avu grijă să treacă prin ea cât mai repede, subliniind punctele esențiale și lăsând la o parte o mare parte din cod.

Jake nu avea de gând să obiecteze și să prelungească agonia. Jurații erau deja nervoși.

McClennan trase în cele din urmă linie și zise:

— În opinia mea, valoarea totală a taxelor se va ridica la 51%.

Pe ecran, Lanier scrise cu litere îngroșate: „12 240 000 de dolari ca taxe”.

Însă distracția de-abia începea. McClennan analizase testamentul întocmit de Lewis McGwyre. Acesta era de fapt o compilație încâlcită de fonduri legate între ele care le oferea pe loc câte un milion de dolari lui Herschel și Ramonei, apoi împărțea familiei restul banilor pe parcursul mai multor ani. El și Lanier nu aveau de ales, trebuind să discute totul în detaliu. Jake văzu cum jurații încep să picotească. Chiar și varianta prescurtată a lui McClennan cu privire la ce intenționa să facă testamentul era densă și, în anumite momente, de-a dreptul impenetrabilă. Lanier însă avea un scop clar. Merse mai departe, prezentând cifrele pe ecranul mare. Ideea era că, prin testamentul din 1987, valoarea taxelor se ridica, după părerea de expert a lui McClennan, la numai „9 100 000 de dolari, cuprinzând aici atât taxele statale, cât și cele federale”.

Diferența de 3 140 000 de dolari era scrisă cu cifre îngroșate pe ecran.

Era un argument solid. Testamentul olograf întocmit la repezeală de Seth ducea la pierderea unei sume mari de bani din avere; o nouă dovadă că omul nu mai gândea limpede.

Jake învățase să evite codul fiscal încă de pe băncile facultății, și în ultimii zece ani refuzase orice potențial client care dorea consiliere fiscală. Nu avea cum să consilieze pe nimeni, de vreme ce știa atât de puține despre acest domeniu legislativ. După ce Lanier își termină interogatoriul, Jake

declară că nu avea nicio întrebare pentru martor. Știa că juraților se plictisiseră și voiau să ia prânzul.

— Vom face pauză până la ora 1.30, zise judecătorul Atlee. Domnule Brigance.

Jake intenționa să-l ia deoparte pe Wade Lanier și să-l întrebe dacă puteau vorbi câteva minute, însă planurile îi fură date peste cap. Se întâlni cu judecătorul Atlee în biroul acestuia din capătul holului. După ce judecătorul își scoase roba și își aprinse pipa, se așeză, îl privi lung pe Jake și rosti cu calm:

— Nu ești deloc mulțumit de deciziile mele.

Jake pufni și spuse:

— Nu, nu sunt. I-ați îngăduit lui Wade Lanier să deturneze acest proces prin câteva trucuri murdare și cu ajutorul unor martori-surpriză pentru care nu am avut timp să mă pregătesc.

— Dar clienta ta a mințit.

— Nu este clienta mea. Averea este clienta mea. Însă, da, Lettie nu a spus tot adevărul. A fost luată prin surprindere, domnule judecător, prinsă în capcană. În depoziția ei a declarat foarte clar că nu-și mai amintește toate familiile de albi pentru care a lucrat. Episodul de la familia Pickering a fost atât de neplăcut, încât sunt sigur că a încercat să-l dea uitării. Și cel mai important aspect al acelei povestioare este că Lettie nu a știut nicio clipă despre testamentul olograf. Aș fi putut să o pregătesc, domnule judecător. Asta încerc să vă explic. Aș fi putut să mai atenuez din impactul loviturii. Însă dumneavoastră ați permis producerea ambuscadei, iar procesul s-a sucit cu 180 de grade în câteva secunde.

Jake se încrunta la bătrân în timp ce vorbea, deși știa foarte bine că Reuben V. Atlee nu era omul care să accepte dojenile cuiva. Însă de această dată judecătorul se înșela, iar Jake era mânios din cauza nedreptății. Nu mai avea nimic de pierdut la acest punct, deci de ce să nu dea cărțile pe față?

Judecătorul pufăi, părând că înghite fumul, apoi îl lăsă să-i iasă pe nări.

— Nu sunt de acord. Însă, indiferent cine are dreptate, mă aștept să îți păstrezi demnitatea. În biroul meu avocații nu

înjură.

— Îmi cer scuze. Uneori îmi mai scapă în focul bătăliei; mă îndoiesc că sunt un caz izolat.

— Nu sunt sigur că juriul s-a sucit cu 180 de grade, cum zici tu.

Jake ezită. Fu cât pe ce să-i reamintească judecătorului că nu știa aproape nimic despre jurii. Le vedea foarte rar, și asta era doar parte din problemă. La Curtea Superioară, el ținea loc de judecător și de juriu, beneficiind de avantajul de a admite toate probele materiale. Putea trece prin ele, separându-le pe cele bune de cele proaste, și venind cu decizia care i se părea cea mai corectă.

Jake nu avea de gând să se certe. Așa că alese să spună:

— Domnule judecător, am foarte multă treabă.

Judecătorul Atlee îi făcu semn spre ușă, iar Jake plecă. Harry Rex îl prinse din urmă când pleca de la tribunal și-i zise:

— Ozzie m-a sunat la birou. Mi-a spus că sunt încă la închisoarea din Memphis și că încearcă să îl scoată de-acolo. Încă nu s-a stabilit cauțiunea.

Jake se încruntă și întrebă:

— Cauțiune? Pentru ce?

— A fost acuzat pentru beție în public și pentru opunere la arestare. Vorbim de Memphis aici. Ăștia aruncă acuzația de opunere de fiecare dată când saltă pe cineva.

— Credeam că Ozzie are cunoscuți pe-acolo.

— Probabil că încă îi caută. Eu ți-am zis că-i o greșeală să-l trimiți pe bețivul ăla în Alaska.

— Crezi că mă ajută cu ceva asta acum?

— Nu. Ce faci la prânz?

— Nu mi-e foame.

— Hai să bem o bere.

— Nu, Harry Rex. Unii jurați strâmbă din nas când avocatul din fața lor duhnește a alcool.

— Doar nu-ți mai faci griji în privința juriului?

— Încetează!

— Trebuie să ajung la tribunalul din Smithfield după-

amiază. Multă baftă. Vorbim mai încolo.

— Mulțumesc. Când Jake traversă strada ca să ajungă la biroul său, realiză că Harry Rex nu pierduse nicio vorbă din cele rostite în sala de judecată începând de luni dimineață.

*

Dewayne Squire era vicepreședintele Companiei de Cherestea Berring. În joia de dinaintea sinuciderii, el și Seth se certaseră din cauza unui transport mare de lemn de esență tare care urma să fie expediat unei fabrici de parchet din Texas. Squire negociase afacerea, și fusese surprins să afle că șeful lui sunase apoi la fabrica respectivă, renegociind și obținând un preț mai mic. O ținuseră așa întreaga dimineață de joi. Erau amândoi supărați, amândoi convinși că dreptatea era de partea lor, dar la un moment dat Squire realiză că Seth nu mai era el însuși. Arlene Trotter nu se afla la birou, așa că nu asistase la conflict. La un moment dat, Squire intrase în biroul lui Seth și îl găsise ținându-se cu mâinile de cap, susținând că era amețit și că-i era greață. Când discutară mai târziu, Seth uitase detaliile contractului. Susținea că Squire negociase un preț mult prea scăzut, și cearta reizbucni. Când plecă Seth de la birou, pe la trei după-amiaza, afacerea era încheiată și Berring avea să piardă în final vreo 10 000 de dolari. Din câte își amintea Squire, era cea mai mare pierdere într-un contract cu clienții din cauza lui Seth.

Își descrise șeful ca fiind dezorientat și incoerent. În dimineața următoare vându terenul împădurit din Carolina de Sud, ieșind în pierdere.

Jake era conștient că Wade Lanier voia acum ca juriul să delibereze înainte de weekend. Jake trebuia să tragă de timp, astfel încât, atunci când îi veni rândul să pună întrebări, scoase la iveală documentele financiare ale companiei Berring și le trecu în revistă împreună cu Squire. 1988 fusese cel mai profitabil din ultimii cinci ani, deși veniturile scăzuseră mult în ultimul trimestru, după moartea lui Seth. Sub privirile tot mai neinteresate ale juraților, Jake și Squire vorbiră despre activitatea companiei, despre contractele, strategiile, costurile, problemele de muncă și amortizarea utilajelor. Judecătorul

spuse în două rânduri: „Treceți mai departe, domnule Brigance”, fără să insiste prea tare. Domnul Brigance nu era niciodată mulțumit de el.

După Dewayne Squire, Lanier îl chemă ca martor pe un anume domn Dewberry, un broker specializat în terenuri și cluburi de vânătoare. Declară că făcuse afaceri cu Seth cu câteva zile înainte ca acesta să moară. Seth era interesat să cumpere cinci sute de pogoane în comitatul Tyler pentru un club de vânătoare. De cinci ani urmăreau acest teren, dar Seth nu se putea hotărî. În cele din urmă plătise un contract de opțiune pe un an pentru cele cinci sute de pogoane, apoi se îmbolnăvise și își pierduse interesul. Când opțiunea se apropiase de momentul expirării, îl sunase pe Dewberry de mai multe ori. Dewberry nu știa că Seth era pe moarte, nici nu avea habar că omul lua calmante. Într-o zi Seth hotăra să activeze clauza; a doua zi nu mai voia. În câteva rânduri nu-și mai amintise prețul pe pogon, și o dată uitase cu cine vorbea la telefon. Comportamentul său era din în ce mai capricios.

Când îi veni rândul, Jake izbuti să mai tragă de timp. Joi după-amiază, procesul încetini atât de mult, încât judecătorul Atlee suspendă ședința mai devreme.

46.

După ce își bătu capul cu birocrații din Memphis, Ozzie era cât pe ce să se lase păgubaș, când își aminti ceva la care ar fi trebuit să se gândească mai devreme. Îl sună pe Booker Sistrunk, al cărui cabinet se afla la patru străzi distanță de arestul poliției. După începutul mai poticnit, cei doi păstraseră legătura și în aceste câteva luni se mai văzuseră de două ori, când Ozzie avusese treabă în Memphis. Booker nu mai venise în Clanton și nici nu era dornic să se întoarcă acolo. Amândoi își dăduseră seama că doi negri care locuiau la șaizeci de minute unul de celălalt și care aveau cât de cât putere într-o lume dominată de albi ar trebui să aibă destule în comun. Ar trebui să fie prieteni. Pe Booker îl interesa mai ales să recupereze cei 55 000 de dolari pe care-i împrumutase soților Lang.

Poliția din Memphis îl detesta pe Booker Sistrunk, dar îi știa de frică. La cincisprezece minute după ce ajunse acolo în Rolls Royce-ul său negru, documentele necesare eliberării lui Lucien Wilbanks zburau de la un birou la altul. Îl scoaseră de acolo în treizeci de minute de la sosirea lui Booker.

— Trebuie să ajungem la aeroport, făcu Lucien.

Ozzie îi mulțumi lui Booker și îi promise că-l va suna mai târziu.

Lucien îi zise că-și uitase servieta în avion. Credea că o lăsase sub scaun, dar ar fi putut la fel de bine să fie în compartimentul de deasupra capului. În orice caz, stewardesele erau niște proaste pentru că nu fuseseră în stare să o găsească. Fuseseră mult prea preocupate să îl dea jos din avion. Ozzie și Prather îl ascultau, fierbând în sinea lor, în vreme ce goneau spre aeroport. Lucien arăta și duhnea ca ultimul bețivan soios pe care îl săltau pentru vagabondaj.

La biroul de obiecte pierdute de la American Airlines nu fusese adusă nicio servietă găsită în cursa de Atlanta. Fără nicio tragere de inimă, funcționarul de acolo începu să o

caute. Lucien găsi un bar în aeroport și comandă o halbă de bere blondă. Ozzie și Prather luară prânzul la un bufet aglomerat, nu departe de bar. Încercau să stea cu ochii pe pasager. Sunară la biroul lui Jake, dar nu răspunse nimeni. Era aproape ora trei după-amiaza, iar el era prins la tribunal, evident.

Servieta fu găsită tocmai în Minneapolis. Cum Ozzie și Prather erau oameni ai legii, American Airlines trata servieta ca și cum ar fi fost o probă valoroasă și crucială dintr-o anchetă importantă, când de fapt aceasta era o geantă veche și ponosită de piele, conținând niște carnețele, reviste, câteva săpunuri și cutii de chibrituri ieftine șterpelite de la Glacier Inn din Juneau, și o casetă video. După multe târguieli și ezitări, se puse la cale un plan prin care servieta să ajungă înapoi în Memphis cât mai repede cu putință. Dacă mergea totul bine, avea să sosească pe la miezul nopții.

Ozzie îi mulțumi funcționarului și se duse să îl găsească pe Lucien. După ce plecară din aeroport, Lucien se trezi la viață și zise:

— Hei, eu am mașina aici. Ne întâlnim în Clanton, băieți.

— Nu, Lucien, ești beat, replică Ozzie. Nu poți conduce.

— Ozzie, suntem în Memphis și nu ai jurisdicție aici, ripostă mânios Lucien. Pupă-mă în fund! O să fac ce vreau eu.

Ozzie își dădu mâinile în lături, neputincios, apoi plecă cu Prather. Încercară să se țină după Lucien când ieșiră din Memphis la oră de vârf, dar nu reușiră să țină pasul cu Porsche-ul mic și murdar în timp ce acesta se strecura periculos prin traficul aglomerat. Conduseră mai departe până în Clanton, la biroul lui Jake, și sosiră acolo puțin înainte de ora șapte. Jake aștepta să audă veștile.

Singura veste cât de cât bună într-o zi altminteri groaznică și frustrantă era că Lucien fusese arestat pentru beție în public și opunere la arestare. Asta avea să-i spulbere orice speranță de revenire la practicarea dreptului, dar momentan era doar o satisfacție măruntă, ceva ce Jake nici măcar nu putea să menționeze. În afară de asta, situația era cât se poate de sumbră.

Două ore mai târziu, Jake conduse până acasă la Lucien. Când trase pe aleea din fața casei, observă că Porsche-ul nu era acolo. Vorbi puțin cu Sallie, pe veranda din față, iar ea promise să-l sune îndată ce Lucien ajungea acasă.

*

În mod miraculos, servieta lui Lucien sosi în Memphis la miezul nopții. Polițistul Willie Hastings o preluă și o aduse în Clanton.

Vineri dimineață, la 7.30, Jake, Harry Rex și Ozzie se adunară în sala de conferințe de la parter și încuiară ușa. Jake băgă caseta în aparatul video și stinse luminile. Cuvintele „Juneau, Alaska… 5 aprilie 1989" apărură pe ecranul televizorului, apoi dispărură după câteva secunde. Jared Wolkowicz se prezentă și explică pe scurt ce avea să urmeze. Lucien se prezentă și el, spunând că aceasta era o depoziție și că el avea să pună întrebările. Avea privirea limpede și părea treaz. Îl prezentă pe Ancil F. Hubbard, care depuse jurământul în fața grefierei.

Mărunt, plăpând, cu capul neted ca o ceapă albă, omul purta costumul negru și cămașa albă ale lui Lucien, ambele cu câteva numere prea mari. Avea un pansament la ceafa și deasupra urechii drepte se vedea puțin din leucoplastul cu care era prins acesta, înghiți în sec, se uită aproape îngrozit la cameră, apoi începu:

— Numele meu este Ancil F. Hubbard. Locuiesc în Juneau, Alaska, dar m-am născut în comitatul Ford din Mississippi, la 1 august 1922. Tatăl meu a fost Cleon Hubbard, mama mea, Sarah Belle, fratele meu, Seth. Seth era cu cinci ani mai mare decât mine. M-am născut la ferma familiei, în apropiere de Palmyra. Am plecat de acasă la șaisprezece ani și nu m-am mai întors niciodată. *Niciodată.* Nu am mai vrut să mă întorc. Iată povestea mea.

*

Când ecranul se întunecă peste 58 de minute, cei trei bărbați rămaseră o vreme cu privirile ațintite la el. Nu ar mai fi vrut să vadă sau să audă acea depoziție vreodată, dar nu aveau de ales. Într-un final, Jake se ridică încet de pe scaun și

apăsă butonul de scoatere a casetei.

— Ar trebui să mergem să îl vedem pe judecător.

— Crezi că poți obține admiterea ei ca probă? întrebă Ozzie.

— N-ai să vezi, interveni Harry Rex. Pot găsi zece motive pentru care să fie respinsă, și niciunul pentru care să fie admisă.

— Putem măcar să încercăm, rosti Jake.

Traversă în fugă strada, cu inima bubuindu-i în piept și cu gândurile învălmășindu-i-se în minte. Ceilalți avocați erau deja la tribunal, bucuroși că era vineri și nerăbdători să plece acasă cu o nouă victorie importantă trecută în palmares. Jake vorbi pe scurt cu judecătorul Atlee, spunându-i că avocații trebuiau să se reunească de urgență în biroul din capătul holului, unde erau un televizor și un aparat video. După ce se adunară toți acolo, și după ce judecătorul își umplu pipa și și-o aprinse, Jake le explică rapid ce avea de gând.

— Depoziția a fost dată acum două zile. Lucien a fost acolo și i-a pus întrebările.

— Nu știam că a redevenit avocat, spuse Wade Lanier.

— Ai răbdare, rosti Jake, ignorându-i remarca. Haideți să vizionăm mai întâi caseta și apoi putem să ne luăm la ceartă.

— Cât durează? întrebă judecătorul.

— Aproape o oră.

— Este o pierdere de timp, domnule judecător, zise Lanier. Nu puteți admite această depoziție dacă nu am fost și eu de față și nu am avut ocazia să interoghez martorul. Este absurd.

— Avem timp, onorată instanță, zise Jake. Ce atâta grabă?

Judecătorul Atlee pufai din pipă. Se uită la Jake și, cu o sclipire în ochi, zise:

— Dă-i drumul.

Pentru Jake, a doua vizionare fu o experiență la fel de oribilă ca prima. Lucruri pe care nu era sigur că le auzise bine prima oară erau confirmate acum. Se uită în repetate rânduri la Wade Lanier, a cărui indignare se risipea pe măsură ce povestea îl copleșea. La sfârșit, părea de-a dreptul dezumflat. Avocații contestatarilor își schimbaseră atitudinea. Îngâmfarea

lor se evaporase.

După ce Jake scoase caseta, judecătorul Atlee continuă să privească ecranul gol. Își reaprinse pipa și lăsă să-i iasă un fuior de fum.

— Domnule Lanier?

— Ei bine, domnule judecător, nu încape niciun dubiu că este inadmisibilă. Nu am fost acolo. Nu am avut ocazia să interoghez martorul. Nu-i chiar corect, nu credeți?

— Asta înseamnă că se încadrează de minune în spiritul acestui proces, răbufni Jake. Un martor-surpriză aici, o ambuscadă dincolo. Credeam că înțelegi care-i treaba cu trucurile astea, Wade.

— Voi ignora remarca ta. Nu este o depoziție corespunzătoare, domnule judecător.

— Dar ce l-ai putea întreba? vru să știe Jake. Omul descrie evenimente petrecute înainte să te fi născut tu, și este singurul martor rămas în viață. Ar fi imposibil să îl prinzi cu ceva la interogatoriu. Nu știi nimic despre cele întâmplate.

— Depoziția nu este luată corespunzător de grefieră, spuse Lanier. Avocatul acela din Alaska nu are drept de practică în Mississippi. Aș putea să continui așa la nesfârșit.

— Bine. O s-o retrag ca depoziție și o s-o prezint ca declarație pe propria răspundere. O declarație dată de un martor care a depus jurământ în fața unui notar public. Grefiera este și notar public.

— Nu are nimic de-a face cu capacitatea testamentară a lui Seth Hubbard din data de 1 octombrie a anului trecut, observă Lanier.

— O, dar eu cred că explică totul, Wade, ripostă Jake. Dovedește dincolo de orice îndoială că Seth Hubbard știa exact ce face. Haideți, domnule judecător, ați admis aproape totul ca probă pentru juriu.

— Destul, rosti cu asprime judecătorul Atlee. Își închise ochii și păru să mediteze o clipă. Oftă lung când pipa i se stinse. Când deschise ochii, zise: Domnilor, cred că juriul trebuie să facă cunoștință cu Ancil Hubbard.

*

Zece minute mai târziu începu ședința curții. Juriul fu adus în sală și ecranul mare fu instalat din nou. Judecătorul Atlee le ceru scuze juraților pentru întârziere, apoi le explică ce se petrecea. Se uită la masa contestatarilor și spuse:

— Domnule Lanier, mai aveți alți martori?

Lanier se ridică de parcă ar fi avut reumatism și zise:

— Nu.

— Domnule Brigance?

— Onorată instanță, aș dori să o chem din nou în boxa martorilor pe doamna Lettie Lang, doar pentru câteva întrebări. Nu va dura mult.

— Prea bine. Doamnă Lang, vă rog să vă amintiți că vă aflați încă sub jurământ.

Portia se aplecă în față și șopti:

— Jake, ce faci?

— Nu acum, răspunse el, tot în șoaptă. O să vezi.

Cu ultima vizită în boxa martorilor încă vie în memorie, Lettie se așeză pe scaun și încercă să pară calmă. Refuză să se uite la jurați. Nu fusese timp să o pregătească; nici nu avea idee ce urma.

Jake începu:

— Lettie, cine a fost mama ta biologică?

Lettie surâse, dădu din cap, pricepând, și spuse:

— Numele ei era Lois Rinds.

— Și cine au fost părinții ei?

— Sylvester și Esther Rinds.

— Ce știi despre Sylvester Rinds?

— A murit în 1930, așa că nu l-am cunoscut personal. Știu că deținea un teren care aparține acum familiei Hubbard. După ce a murit el, Esther i-a lăsat terenul tatălui lui Seth Hubbard. Pe tatăl lui Sylvester îl chema Solomon Rinds, și el deținuse terenul înaintea sa.

— Nu mai am întrebări, onorată instanță.

— Domnule Lanier?

Wade veni la pupitru fără notițe.

— Doamnă Lang, ați avut vreodată certificat de naștere?

— Nu, domnule.

— Și mama dumneavoastră a murit când aveați trei ani, corect?

— Corect.

— Când v-am luat depoziția în decembrie, în săptămâna de dinainte de Crăciun, nu erați atât de sigură în privința obârșiei dumneavoastră. Cum de sunteți atât de sigură acum?

— Mi-am cunoscut o parte din rude. Am primit răspunsuri la multe întrebări.

— Și acum sunteți sigură?

— Știu cine sunt, domnule Lanier. Sunt sigură de asta.

El se așeză, iar judecătorul Atlee se adresă celor prezenți în sala de judecată:

— Acum vom urmări depoziția lui Ancil Hubbard, înregistrată pe o casetă video. Stingeți luminile. Vreau ca ușile să fie încuiate; nu vreau să intre nimeni peste noi. Înregistrarea durează o oră și nu vreau să existe întreruperi.

Jurații care se plictisiseră de moarte în ziua precedentă, erau cu toții numai ochi și urechi, nerăbdători să vadă această turnură neașteptată din caz. Mulți spectatori se mutară în partea dreaptă a sălii ca să vadă mai bine ecranul. Se stinse lumina, încetă orice mișcare, toată lumea păru să tragă aer în piept, și apoi se porni caseta. După introducerile lui Jared Wolkowicz și Lucien, apăru Ancil.

El spuse:

— *Iată povestea mea. Nu știu sigur de unde să încep. Acum locuiesc aici, în Juneau, dar locul ăsta nu-i tocmai casa mea. Nu am un loc pe care să-l numesc „acasă”. Lumea este casa mea, și am văzut mare parte din ea. Am avut necazuri de-a lungul anilor, dar m-am și distrat pe cinste. Am foarte multe amintiri frumoase. M-am înrolat în marină la 17 ani, am mințit în privința vârstei, totul ca să pot fugi de-acasă, și vreme de cincisprezece ani am fost încartiruit pretutindeni. Am luptat în Pacific pe* USS Iowa. *După anii petrecuți în marină am locuit în Japonia, Sri Lanka, Trinidad… atâtea locuri, că nu mi le mai pot aminti pe toate acum. Am lucrat pentru companii maritime și am trăit pe oceanele lumii. Când voiam să fac o pauză, mă stabileam undeva, mereu în alt loc.*

Din spatele camerei se auzi Lucien:

— Spune-ne despre Seth.

— Seth era cu cinci ani mai mare decât mine, și eram doar noi doi la părinți. Era fratele meu mai mare și avea mereu grijă de mine, cum se pricepea el mai bine. Am avut o viață grea din cauza tatălui nostru, Cleon Hubbard, un om pe care l-am urât din ziua în care ne-am născut. Ne bătea, o bătea pe mama și părea mereu gata să se încaiere cu cineva. Locuiam la țară, aproape de Palmyra, la vechea fermă a familiei, într-o casă veche construită de bunicul meu. Numele lui era Jonas Hubbard, iar numele tatălui său era Robert Hall Hubbard. Majoritatea rudelor noastre se mutaseră în Arkansas, așa că nu aveam prea mulți veri și rubedenii prin preajmă. Eu și Seth trudeam ca niște câini la fermă, mulgând vacile, secerând și culegând bumbacul, lucrând în grădină. Se aștepta să muncim ca niște oameni mari. Duceam o viață grea, și din cauza Crizei, dar așa cum se zicea mereu, Criza nu ne deranja prea tare în Sud pentru că noi oricum nu ne reveniserăm niciodată după război.

— Cât pământ aveați? întrebă Lucien.

Avam optzeci de pogoane; terenul ăsta era în familie de multă vreme. Cea mai mare parte era împădurită, dar bunicul meu desțelenise o bucată ca s-o cultive. Bumbac și fasole.

— Și familia Rinds avea proprietatea alăturată?

— Exact. Sylvester Rinds. Mai erau și alți Rinds pe-acolo. De fapt, eu și Seth ne jucam uneori cu copiii din clanul Rinds, dar numai când nu ne vedea Cleon. El îl ura pe Sylvester, îi ura pe toți din neamul Rinds. Era o vrajbă între familii care fierbea mocnit de multă vreme. Vedeți dumneavoastră, Sylvester deținea și el optzeci de pogoane, chiar lângă terenul nostru, la vest de acesta, și familia Hubbard considerase dintotdeauna că acel pământ îi aparținea de drept. Conform spuselor lui Cleon, un om pe nume Jeremiah Rinds luase titlul de proprietate în 1870, în timpul Reconstrucției. Jeremiah fusese sclav, apoi sclav eliberat și reușise cumva să achiziționeze pământul. Eu eram mic pe atunci și nu am înțeles niciodată foarte clar ce s-a întâmplat în realitate, dar familia Hubbard a considerat întotdeauna că pământul îi aparținea de drept. Cred că au mers și în instanță ca să-l obțină, dar în orice

caz, a rămas la familia Rinds. Asta l-a înfuriat pe Cleon deoarece însemna că avea la fel de mult pământ ca acești negri – optzeci de pogoane. Îmi amintesc că l-am auzit de multe ori spunând că familia Rinds era singura familie de negri din comitat care deținea pământ și că îl luase cumva de la familia Hubbard. Seth și cu mine știam că ar fi trebuit să îi urâm pe copiii din familia Rinds, dar nu prea aveam cu cine să ne jucăm. Ne furișam de-acasă și mergeam la pescuit și la scăldat cu ei. Toby Rinds era de-o seamă cu mine și era prietenul meu. Cleon ne-a prins odată, pe mine și pe Seth, scăldându-ne cu ei și ne-a bătut până nu ne-am mai putut ține pe picioare. Era un om violent, Cleon. Răzbunător, rău, plin de ură și iute la mânie. Eram speriați de moarte de el.

Pentru că aceasta era a treia oară când viziona caseta în acea dimineață, Jake nu se mai concentra atât de mult. Prefera să urmărească reacția juraților. Ei înlemniseră, fascinați, sorbind cuvintele lui Ancil, aproape nevenindu-le să creadă. Chiar și Frank Doley, juratul cel mai înverșunat împotriva lui Jake, se aplecase în față, cu arătătorul lipit de buze, complet captivat.

— *Ce s-a întâmplat cu Sylvester?* întrebă Lucien.

— A, *da. Asta vrei să auzi de fapt. Vrajba s-a întețit când s-au tăiat niște copaci aproape de hotarul dintre proprietăți. Cleon susținea că sunt copacii lui. Sylvester era sigur că erau ai lui. Fiindcă hotarul fusese subiect de dispută atâta amar de vreme, toată lumea știa exact unde se afla. Cleon era cât pe ce să-și iasă din minți. Mi-l amintesc spunând că înghițise prea multe și că sosise momentul să acționeze, într-o noapte au venit niște oameni pe la noi, și au băut whisky în spatele hambarului. Eu și Seth ne-am furișat afară și am încercat să ascultăm ce vorbeau. Puneau la cale ceva împotriva familiei Rinds. Nu ne-am dat seama ce anume, mai exact, dar era evident că unelteau. Apoi, într-o după-amiază de sâmbătă, ne-am dus în oraș. Era arșiță, cred că era prin august 1930, și toată lumea mergea în oraș sâmbăta după-amiază, albi și negri deopotrivă. Toată lumea trebuia să facă piața și să-și ia cele necesare pentru toată săptămâna. Pe atunci, Palmyra nu era decât*

un sătuc, dar sâmbăta era aglomerată, iar prăvăliile și trotuarele erau pline cu oameni. Eu și Seth nu am văzut nimic, dar ceva mai târziu în acea seară am auzit niște copii vorbind despre un negru care fusese impertinent cu o femeie albă, și cum asta supărase pe toată lumea. Apoi am auzit că negrul respectiv era Sylvester Rinds. Ne-am întors acasă, noi în spatele camionetei, părinții noștri în față, și ne-am dat seama că urma să se întâmple ceva. Se simțea în aer. Când am ajuns acasă, Cleon ne-a poruncit să ne ducem în camerele noastre și să nu ieșim de-acolo până nu ne spune el. Apoi l-am auzit certându-se cu mama, o ceartă urâtă. Cred că a lovit-o. L-am auzit plecând cu camioneta. Ne-am prefăcut că dormim, dar am ieșit imediat afară. Am văzut farurile mașinii pe drumul spre vest, spre Șirul de Platani.

— Unde era Șirul de Platani?

— Nu mai este acolo, dar la 1930 era o mică așezare pe proprietatea familiei Rinds, lângă un pârâu. Erau doar câteva case împrăștiate, rămase de pe vremea sclavilor. Acolo locuia Sylvester. Eu și Seth i-am pus căpăstrul lui Daisy, poneiul nostru, fără să-i mai punem și șaua, și am pornit într-acolo. Seth ținea hățurile, eu mă țineam de el cât puteam de bine, dar călăream tot timpul fără șa și știam ce facem. Când ne-am apropiat de Șirul de Platani, am văzut lumini de la câteva mașini. Am coborât și am mânat-o pe Daisy prin pădure, apoi am legat-o de un copac și am lăsat-o acolo. Am continuat să ne apropiem până când am auzit voci. Eram pe panta unui deal, și când ne-am uitat jos, am văzut cum vreo trei, patru albi ciomăgeau un negru. Nu avea cămașă pe el și pantalonii îi erau sfâșiați. Era Sylvester Rinds. Soția lui, Esther, se afla în fața casei, la vreo cincizeci de metri, unde țipa și plângea. Încercă să se apropie, dar unul dintre albi o doborî la pământ. Seth și cu mine ne-am apropiat tot mai mult, până am ajuns la liziera pădurii. Ne-am oprit acolo, privind și ascultând. Mai apărură câțiva bărbați într-o altă camionetă. Aveau o funie, și când a văzut-o Sylvester, și-a ieșit din minți. A fost nevoie de trei, patru albi ca să-l țintuiască la pământ până l-au legat de mâini și de picioare. L-au târât până la o camionetă și l-au aruncat în spate.

— Unde era tatăl tău? întrebă Lucien.

Ancil făcu o pauză, trase adânc aer în piept, apoi se frecă la ochi. Continuă:

— Era acolo, mai într-o parte, urmărind totul cu o pușcă în mână. Era clar că făcea parte din bandă, dar nu voia să-și murdărească mâinile. Erau patru camionete, și acestea plecară încet de la așezare, oprindu-se nu departe, la un șir de platani. Seth și cu mine știam bine locul acela deoarece acolo pescuiam în pârău. Erau vreo cinci, șase platani înalți înșiruiți într-un rând perfect; de aici și numele. Era o poveste veche despre un trib indian care plantase copacii într-unul dintre ritualurile lor păgâne, dar cine mai știe? Mașinile se opriră la primul copac și parcară în semicerc, ca să fie suficientă lumină. Eu și Seth ne furișaserăm în pădure. Nu voiam să mă mai uit, și la un moment dat i-am zis lui Sethi să plecăm de-acolo. Însă nu ne-am urnit din loc. Era o scenă mult prea îngrozitoare ca să ne întoarcem cu spatele. Ei azvârliră funia peste o creangă groasă și îi puseră lațul la gât lui Sylvester. El se zvârcolea, țipând și implorându-i: „Da' n-am zis nimica, domnu Burt, n-am zis nimica. Vă rog, domnu' Burt, știți că n-am zis nimica". Vreo doi dintre ei au smucit de celălalt capăt al funiei și aproape că i-au smuls capul de pe umeri.

— Cine era domnul Burt? întrebă Lucien

Ancil trase din nou aer în piept și rămase cu privirea ațintită în camera de luat vederi, într-o pauză lungă și incomodă. Într-un final, zise:

— Știți, au trecut 59 de ani de-atunci și sunt sigur că toți oamenii ăia au murit de mult. Sunt convins că putrezesc în iad, unde le este locul. Însă au și ei familii, și nimic bun nu are să se întâmple dacă le dau numele. Seth i-a recunoscut pe trei dintre ei: domnu Burt, care era conducătorul gloatei de linșaj. Scumpul nostru tată, desigur. Și încă o persoană, dar nu am de gând să le dau numele.

— Deci, îți amintești numele lor?

— A, da. Nu le voi uita niciodată, cât oi trăi.

— Să zicem. Ce s-a întâmplat mai departe?

Urmă o nouă pauză lungă, în care Ancil se strădui să-și recapete stăpânirea de sine.

Jake se uită la jurați. Numărul trei, Michele Still, își ștergea obrajii cu o batistă. Cealaltă jurată de culoare, Barb Gaston, numărul opt, se ștergea la ochi. În dreapta ei, Jim Whitehurst, numărul șapte, îi oferi batista lui.

— Sylvester a fost spânzurat, dar încă mai atingea cu degetele platforma camionetei. Funia era strânsă atât de tare în jurul gâtului său, încât nu putea vorbi sau țipa, dar se vedea că încerca. Scoase un sunet groaznic, pe care nu-l voi uita niciodată, un soi de urlet ascuțit. L-au lăsat să se chinuie așa câteva minute, toți oamenii stând pe-aproape și admirându-și opera. El se sprijinea pe vârfuri, încercând să-și elibereze mâinile și să țipe. Era o priveliște jalnică și îngrozitoare.

Ancil se șterse la ochi cu mâneca. Cineva care nu apărea în cadru îi dădu un șervețel. El respira sacadat.

— Dumnezeule, nu am mai povestit nimănui asta. Eu și Seth am vorbit despre asta zile și luni întregi, și am căzut de acord să încercăm să o dăm uitării. Nu am mai povestit niciodată altcuiva. A fost atât de groaznic! Eram niște copii, nu am fi putut să facem nimic ca să-i împiedicăm.

După o pauză, Lucien întrebă:

— Și ce s-a întâmplat apoi, Ancil?

— Ce era de așteptat. Domnu Burt a răcnit „Dă-i drumul” și individul care conducea camioneta a apăsat pedala. Sylvester s-a legănat disperat la început. Cei doi bărbați care țineau de celălalt capăt al funiei au tras și mai mult de ea, ridicându-l încă vreo doi metri în aer. Avea acum picioarele la vreo trei metri deasupra solului. Nu a trecut mult și a încetat să se mai zbată. L-au mai urmărit o vreme, nimeni nu voia să plece, apoi au prins funia și l-au lăsat acolo. S-au întors la așezarea aflată la nici două sute de metri de copac, unii bărbați pe jos, alții în mașini.

— Câți erau cu totul?

— Eram doar un copil, nu știu. Probabil vreo zece.

— Continuă.

— Eu și Seth ne-am furișat printre copaci, afundându-ne în umbră, ascultându-i cum râd și cum se laudă între ei. L-am auzit pe unul dintre ei spunând „Hai să-i dăm foc la casă”. Și gloata s-a

dus spre casa lui Sylvester. Esther era pe treptele de la intrare, ținând un copil în brațe.

— Un copil? Băiat sau fată?

— O fată, nu tocmai un bebeluș, dar micuță.

— O cunoșteai pe copilă?

— Nu, pe atunci nu. Eu și Seth am aflat de ea mai târziu. Sylvester avea un singur copil, pe acea fetiță, și numele ei era Lois.

Lettie scăpă un icnet care îi făcu să tresară pe jurați. Quince Lundy îi dădu un șervețel. Jake se uită peste umăr la Portia. Aceasta clătina din cap, la fel de uluită ca restul lumii.

Lucien zise:

— Și au dat foc la casă?

— Nu, s-a întâmplat ceva ciudat. Cleon a făcut un pas în față și s-a pus între oameni și Esther și Lois, cu pușca în mână. A zis că nu dă nimeni foc la casă, iar oamenii s-au urcat în mașini și au plecat. Eu și Seth ne-am luat tălpășița. Ultimul lucru pe care l-am văzut a fost cum Cleon vorbea cu Esther pe treptele de la intrarea în mica lor cocioabă. Am sărit în spatele poneiului și am gonit spre casă. Când ne-am furișat înăuntru, prin fereastra de la camera noastră, mama ne aștepta. Era supărată și voia să știe pe unde-am umblat. Seth se pricepea mai bine să mintă, așa că i-a zis că am ieșit să fugărim licurici. Ea a părut să ne creadă. Am implorat-o să nu-i zică lui Cleon, și nu cred că i-a zis vreodată. Eram deja în pat când am auzit mașina lui apropiindu-se și parcând. A intrat în casă și s-a dus la culcare. Noi nu puteam să adormim. Am șușotit toată noaptea. Nu mă puteam abține să nu plâng și Seth mi-a spus că nu era deloc rușinos, câtă vreme nu mă vedea nimeni. A jurat să nu spună nimănui că plângeam. Apoi l-am prins și pe el plângând. Era foarte cald și pe atunci nu exista aer condiționat. Cu mult înainte să se crape de ziuă, ne-am furișat iarăși pe fereastră și ne-am așezat pe prispa din spatele casei, unde era mai răcoare. Am vorbit să ne întoarcem la Șirul de Platani și să vedem ce mai era cu Sylvester, dar nu vorbeam serios. Ne-am dat cu părerea cu privire la ce urma să se întâmple cu cadavrul lui. Și eram siguri că șeriful avea să vină să îi aresteze pe Cleon și pe

ceilalți oameni. Șeriful va avea nevoie de martori, și de aceea nu puteam sufla o vorbă despre ce văzuserăm. Niciodată. Nu am dormit deloc în acea noapte. Când am auzit-o pe mama în bucătărie, ne-am furișat înapoi în pat, la timp pentru ca Cleon să intre peste noi și să zbiere că trebuie să ne ducem în hambar să mulgem vacile. Făceam asta în fiecare dimineață, în zori. În fiecare dimineață. Duceam o viață grea. Uram viața la fermă, și din acea zi l-am urât pe tatăl meu cum nu cred că și-a mai urât vreun copil părintele. Voiam să vină șeriful să-l salte și să-l ia de-acolo pentru totdeauna.

În spatele camerei, Lucien părea să aibă și el nevoie de o pauză. După câteva minute bune, continuă întrebând:

— Ce s-a întâmplat cu familiile Rinds?

Ancil își lăsă bărbia în piept și clătină din cap.

— A fost groaznic, pur și simplu groaznic. Povestea nu se oprește aici. Peste o zi sau două, Cleon s-a dus să o vadă pe Esther. I-a dat câțiva dolari și a pus-o să semneze un act prin care îi ceda cele optzeci de pogoane. I-a promis că va putea rămâne acolo, ceea ce s-a și întâmplat pentru următoarele 48 de ore. Șeriful a apărut în sfârșit. El împreună cu un polițist și cu Cleon s-au dus la așezare și le-au zis lui Esther și celorlalți din familia Rinds că erau evacuați. Din acel moment. „Faceți-vă bagajele acum și plecați de pe pământul omului." Era o capelă micuță cu acoperiș de șindrilă acolo, o bisericuță unde se rugaseră de zeci de ani, și ca să le arate că el era proprietarul, Cleon i-a dat foc. A ars-o din temelie ca să arate ce mare și tare era. Șeriful și polițistul l-au ajutat. Au amenințat că vor da foc și la cocioabe.

— Și ați văzut și asta?

— Sigur că da. Eu și Seth nu am ratat nimic. Ar fi trebuit să fim la câmp, la secerat bumbac, dar când am văzut mașina șerifului trăgând în fața casei, ne-am dat seama că se întâmpla ceva. Noi speram că venise să îl aresteze pe Cleon, însă pe vremea aceea lucrurile nu mergeau așa în Mississippi. Deloc. Șeriful venise ca să îl ajute pe Cleon să-și facă curat pe proprietate și să scape de negri.

— Ce s-a întâmplat cu negrii?

— Păi, au plecat. Au luat în grabă tot ce-au putut și au fugit în

pădure.

— Câți erau?

— Repet – eram un copil. Nu-i număram. Însă erau mai multe familii din neamul Rinds pe acea proprietate, nu toți în jurul așezării, dar destul de aproape unii de ceilalți. Ancil trase aer în piept și mormăi: *Mă simt foarte obosit.*

Lucien zise:

— Aproape am terminat. Te rog să continui.

— Bine, bine. Deci, ei au luat-o la fugă și s-au ascuns în pădure, și îndată ce o familie pleca din cocioabă, Cleon și șeriful îi dădeau foc. Au ars totul. Îmi amintesc foarte clar cum unii negri stăteau la marginea pădurii, ținându-și copiii și ce bunuri apucaseră să-și ia cu ei, și uitându-se la focul și fumul tot mai gros, plângând și tânguindu-se. Era îngrozitor.

— Ce s-a întâmplat cu ei?

— S-au împrăștiat care încotro. O vreme, o parte dintre ei s-au stabilit lângă Tutwiler Creek, în adâncul pădurii, aproape de Big Brown River. Eu și Seth îl căutam pe Toby și l-am găsit acolo cu familia lui. Erau înfometați și înspăimântați. Ne-am furișat într-o duminică după-amiază, încărcând caii cu cât de multă mâncare puteam fura fără să fim prinși. Aceea a fost ziua în care le-am văzut pe Esther și pe fetița ei, Lois. Copila avea vreo cinci ani și era goală pușcă. Nu avea deloc haine. Era îngrozitor. Toby a venit de câteva ori la noi acasă, ascunzându-se în spatele hambarului. Eu și Seth i-am dat câtă mâncare am putut. El o ducea înapoi la tabăra aflată la câțiva kilometri distanță. Într-o sâmbătă, au apărut bărbați cu pușți și alte arme. Nu ne-am putut apropia destul de mult ca să auzim ce vorbeau, dar mama ne-a spus mai târziu că s-au dus la tabără și i-au gonit pe toți cei din familia Rinds. Vreo doi ani mai târziu, un alt pușți negru i-a zis lui Seth că Toby și sora lui se înecaseră în pârâu, iar unii oameni fuseseră împușcați. Cred că deja auzisem suficient. Poți să îmi dai niște apă, te rog?

O mână împinse un pahar cu apă către Ancil, iar acesta sorbi încet din el. Continuă:

— Când am făcut 13 ani, ai mei s-au despărțit. A fost o zi fericită pentru mine. Eu am plecat cu mama în Corinth,

Mississippi. Seth nu a vrut să schimbe școala, așa că a rămas cu Cleon, deși își vorbeau rar. Mi-a fost dor de fratele meu, dar după o vreme ne-am înstrăinat, cum era și firesc. Apoi mama s-a recăsătorit cu un nemernic care nu era cu mult mai breaz decât Cleon. Am fugit de-acasă la 16 ani și m-am înrolat în marină la 17. Uneori am impresia că de-atunci fug întruna. După ce am plecat, am rupt complet legătura cu familia. Mă doare capul de mor. Asta-i tot. Așa se încheie o poveste de-a dreptul cumplită.

47.

Jurații ieșiră încolonați în tăcere din sala lor, urmându-l pe aprod pe o scară din spate și până la o ușă laterală a tribunalului, aceeași rută pe care o urmaseră în fiecare zi, începând de marți. După ce ajunseră afară, se împrăștiară fără să scoată o vorbă. Nevin Dark hotărî să tragă o fugă acasă pentru masa de prânz. Nu voia să fie în preajma colegilor săi în acele momente. Avea nevoie de timp ca să digere povestea pe care tocmai o auzise. Voia să-și tragă sufletul, să se gândească, să-și amintească. Singur în furgoneta sa, cu geamurile coborâte, aproape că se simțea murdar; poate că avea să-i prindă bine un duș.

Domnu' Burt. Domnu Burt. Undeva în partea mai rău famată a arborelui genealogic al soției sale exista un unchi sau un văr îndepărtat pe nume Burt. Cu mulți ani în urmă, el locuise pe lângă Palmyra și se zvonise mereu că Burt ar fi fost înhăitat cu Klanul.

Nu avea cum să fie același om.

În cei 53 de ani pe care îi petrecuse în comitatul Ford, Nevin auzise doar de un singur linșaj, dar uitase aproape imediat povestea. Se spunea că s-ar fi petrecut pe la începutul secolului. Toți martorii muriseră, iar detaliile fuseseră date uitării. Nevin nu auzise niciodată o asemenea crimă descrisă de un martor ocular. Bietul Ancil. Arăta atât de jalnic, cu capul său mic și rotund și în costumul mult prea mare, ștergându-și lacrimile cu mâneca.

Dezorientat de Demerol sau nu, nu mai încăpea îndoială că Seth știa ce face.

Michele Still și Barb Gaston nu aveau planuri pentru prânz, și erau prea emoționate ca să mai gândească limpede. Săriră în mașina lui Michele și fugiră din Clanton, apucând-o pe primul drum ieșit în cale, fără vreo destinație anume. Distanța le ajută și, după opt kilometri parcurși pe o șosea districtuală pustie, izbutiră să se relaxeze. Se opriră la un magazin de țară,

cumpărară băuturi răcoritoare și biscuiți, apoi traseră la umbră, coborând geamurile și ascultând un post de radio din Memphis cu muzică soul.

— Avem nouă voturi? întrebă Michele.

— S-ar putea să avem chiar douăsprezece.

— Nu, nu o să-l primim niciodată pe-al lui Doley.

— Într-o bună zi, tot o să-l pocnesc. Poate azi, poate la anul, dar tot o fac.

Michele pufni în râs și atmosfera se destinse în mod simțitor.

Jim Whitehurst se duse și el acasă pentru prânz. Soția îl aștepta cu tocană, și mâncară în curtea interioară. El îi povestise totul despre proces, dar nu voia să-i spună ceea ce tocmai auzise. Însă ea insistă, și apoi abia dacă se mai atinseră de mâncare.

Tracy McMillen și Fay Pollan se duseră împreună într-un mall din estul orașului, unde un nou local dezvoltase o afacere înfloritoare. Ecusoanele lor pe care scria „Jurat” atraseră câteva priviri, dar nimeni nu le luă la întrebări. Se retraseră într-un separeu ca să discute și în câteva minute căzuseră deja de acord. Chiar dacă Seth Hubbard nu mai era în apele lui în ultimele zile de viață, nu mai încăpea îndoială că plănuise perfect lucrurile. Oricum nu fuseseră foarte impresionate de prestația lui Herschel și a Ramonei. Și, deși nu le convenea faptul că o menajeră de culoare avea să primească toți banii, Jake avea dreptate – nu jurații trebuiau să decidă asta. Nu erau banii lor.

Pentru frații Hubbard, o dimineață care începuse cât se poate de promițător se transformase într-un coșmar umilitor. Toată lumea aflase adevărul despre bunicul lor, un om pe care nu îl cunoscuseră mai deloc, și acum numele familiei lor avea să fie pătat pe veci. Puteau trăi cu această pată, dar pierderea banilor ar fi fost o catastrofa. Simțiră brusc nevoia de a se ascunde. Se refugiară în casa gazdei lor, lângă clubul de golf, fără să se atingă de mâncare în timp ce încercau să stabilească dacă să se mai întoarcă sau nu în sala de judecată.

*

Lettie și Portia merseră acasă în pauză, dar nu le stătea deloc gândul la mâncare. Intrară în dormitorul lui Lettie, își scoaseră pantofii din picioare, se întinseră în pat una lângă cealaltă, ținându-se de mâini, și izbucniră în plâns.

Povestea lui Ancil lămurea atâtea lucruri…

Gândurile nu le dădeau pace, așa că rămăseseră aproape fără cuvinte. Emoțiile erau prea intense. Lettie se gândi la bunica ei, Esther, și la grozăvia poveștii. Și la mama ei, fetița fără haine, fără mâncare, fără un acoperiș deasupra capului…

— Cum de-a știut, mamă? întrebă Portia.

— Cine? Care din ei? Care poveste?

— Seth. Cum de-a știut că tu erai? Cum de-a aflat Seth Hubbard că tu erai fiica lui Lois Rinds?

Lettie rămăsese cu privirea ațintită în tavan, neștiind ce să răspundă. Într-un final, rosti:

— Era un om foarte deștept, dar mă îndoiesc că vom afla vreodată.

*

Willie Traynor trecu pe la biroul lui Jake cu un platou de sandviciuri și se autoinvită la prânz. Jake și Harry Rex erau la etaj, pe balcon, și beau – Jake, cafea, Harry Rex, bere. Mulțumiră pentru sandviciuri și se serviră. Willie alese o bere.

— Știți, zise Willie, când aveam ziarul, undeva prin 1975, un tip a publicat o carte despre linșaje. Și-a făcut bine temele, a inclus o grămadă de fotografii sângeroase și alte cele, și a fost o lectură interesantă. Conform spuselor sale – iar omul era din nord și dorea să ne prezinte într-o lumină proastă –, între 1882 și 1968 au fost linșați 3 500 de negri în Statele Unite. E drept că au fost linșați și 1 300 de albi, dar majoritatea acestora erau hoți de cai din Vestul Sălbatic. De la 1900 încoace, aproape toți cei linșați au fost negri, inclusiv femei și copii.

— Chiar este un subiect potrivit pentru prânz? întrebă Harry Rex.

— Nu știam că ai un stomac atât de delicat, barosane, ripostă Willie. În orice caz, ghici care-i statul cu cele mai multe linșaje.

— Mă tem să întreb, rosti Jake.

— Ai nimerit. Suntem pe primul loc, cu aproape șase sute, din care doar patruzeci nu au fost negri. Georgia este aproape, pe locul doi, Texas pe trei. Deci îmi amintesc cum citeam cartea și mă gândeam: „Șase sute sunt mulți. Oare câți au fost în comitatul Ford?" M-am dus în urmă cu o sută de ani și am citit toate edițiile din *Times*. Am găsit doar trei, toți negri, și nu era pomenit pe nicăieri Sylvester Rinds.

— Cine a făcut calculele astea? întrebă Jake.

— Există studii, dar validitatea lor poate fi pusă la îndoială.

— Dacă au aflat de șase sute, interveni Harry Rex, poți paria că au fost mult mai mulți.

Willie luă o dușcă de bere și zise:

— Și ghici câte persoane au fost acuzate de crimă pentru că au făcut parte dintr-o gloată de linșaj.

— Niciuna.

— Iar ai nimerit. Nici măcar una. Asta era legea pământului, și negrii erau ținte vii.

— Mi se face scârbă, spuse Jake.

— Ei bine, amice, și juraților li s-a făcut scârbă, și acum sunt de partea ta, zise Willie.

*

La 1.30, jurații reveniră în sala de deliberări, și nu scoaseră nicio vorbă despre proces. Un aprod îi conduse înapoi în sala de judecată. Ecranul cel mare dispăruse de-acolo. Nu mai erau martori. Judecătorul Atlee rosti:

— Domnule Brigance, pledoaria dumneavoastră de încheiere.

Jake veni la pupitru fără carnețel; nu avea notițe. Începu:

— Aceasta va fi cea mai scurtă pledoarie de încheiere din istoria acestui tribunal, deoarece nimic din ce aș putea spune eu vreodată nu ar putea fi la fel de convingător ca mărturia lui Ancil Hubbard. Cu cât aș vorbi mai mult, cu atât ar crește distanța dintre vorbele sale și momentul deliberărilor dumneavoastră, așa că voi fi concis. Vreau să vă amintiți tot ce a zis el, nu că ați putea să mai uitați vorbele sale. Procesele iau deseori turnuri neașteptate. Când am purces la drum în

acest proces luni, nimeni nu ar fi putut prezice că misterul ce înconjura transmiterea averii de la Seth Hubbard la Lettie Lang se explica printr-un linșaj. Tatăl său l-a linșat pe bunicul ei în 1930. Și după ce l-a omorât, i-a luat pământul și i-a împrăștiat familia în cele patru zări, iar Ancil v-a spus povestea mai bine decât aș fi putut să o fac eu. De șase luni ne tot întrebăm de ce a făcut Seth ce a făcut. Acum știm. Acum este clar. Eu unul am un nou motiv ca să-l admir pe Seth, un om pe care nu l-am întâlnit niciodată personal, în pofida defectelor sale (și cine dintre noi nu are defecte?), a fost un om strălucit. Pe cine mai știți să fi acumulat o asemenea avere în decurs de zece ani? Însă, lăsând la o parte asta, trebuie să ne gândim că el a reușit cumva să nu le scape din ochi pe Esther și pe Lois, și apoi pe Lettie. Peste cincizeci de ani, a sunat-o pe Lettie și i-a oferit slujba; nu ea l-a sunat pe el. A plănuit totul, oameni buni. A fost sclipitor. Îl admir pe Seth pentru curajul său. Știa că este pe moarte, și totuși a refuzat să facă ce-ar fi fost de așteptat. A ales o cale mult mai controversată. Știa că reputația avea să-i fie pătată, că familia urma să-i blesteme numele, dar nu i-a păsat. A făcut ce a crezut el că era corect.

Jake se îndepărtă de pupitru și luă testamentul scris de mână.

— Și, nu în cele din urmă, îl admir pe Seth pentru simțul său de dreptate. Prin acest testament scris de mână, el încearcă să repare o nedreptate făcută familiei Rinds de către tatăl său cu zeci de ani în urmă. Este de datoria dumneavoastră, doamnelor și domnilor jurați, să îl ajutați pe Seth să corecteze acea nedreptate. Vă mulțumesc.

Jake se întoarse încet la locul său și aruncă o privire în public. Pe ultimul rând, zâmbind și dând din cap aprobator, se afla Lucien Wilbanks.

Trei minute și douăzeci de secunde, își zise Harry Rex, oprind cronometrul de la ceas.

— Domnule Lanier, spuse judecătorul Atlee.

Wade șchiopăta mai rău decât de obicei când se îndreptă spre pupitru. El și clienții săi urmăreau neputincioși cum le

scăpau din nou banii printre degete. Aproape că puseseră mâna pe ei. La ora opt în acea dimineață îi cheltuiau deja în gând.

Wade nu avea multe de zis în acest moment critic. Istoria își ițise brusc și neașteptat capul urât și îl zdrobise. Totuși, era un veteran care mai fusese încolțit în trecut. Începu:

— Unul dintre cele mai importante instrumente pe care îl are la dispoziție un avocat în sala de judecată este posibilitatea de interogare încrucișată a martorilor aduși de cealaltă parte. Avocatul primește aproape de fiecare dată oportunitatea de a face asta, dar în anumite cazuri, precum cel de față, acea oportunitate nu este disponibilă. Iar asta este foarte frustrant. Mă simt legat la mâini. Mi-ar fi plăcut să îl am pe Ancil aici, să-i pun câteva întrebări. De exemplu, aș fi spus: „Ancil, nu-i adevărat că în momentul de față ești reținut de poliția din Juneau?" Și: „Ancil, nu-i adevărat că ai fost arestat pentru trafic de cocaină și fugă de sub pază?" Și: „Ancil, nu-i adevărat că ești căutat de autorități în cel puțin patru state pentru diverse infracțiuni, cum ar fi obținerea de bunuri prin înșelăciune, furt și neplata pensiei alimentare?" Și: „Ancil, spune juriului de ce nu ai depus nicio declarație de venit în ultimii douăzeci de ani". Și cea mai importantă întrebare: „Nu-i adevărat, Ancil, că ești gata să primești un milion de dolari dacă testamentul olograf al lui Seth este declarat valid?" însă nu pot face asta, doamnelor și domnilor, pentru că el nu se află aici. Tot ce pot face este să vă rog să fiți precauți. Trebuie să fiți precauți și să înțelegeți că s-ar putea ca nu tot ce ați văzut și ați auzit de la Ancil să fie conform cu realitatea. Haideți să-l scoatem pe Ancil din discuție pentru moment. Vreau ca juriul să se întoarcă la momentul de ieri. Vă mai amintiți ce gândeați aseară? Ați plecat de aici după ce ați auzit niște mărturii solide. Mai întâi, de la doctori cu referințe impecabile, experți care au lucrat cu pacienți bolnavi de cancer și care înțeleg gradul în care medicamentele puternice pentru durere pot afecta abilitatea cuiva de a gândi limpede.

Lanier rezumă apoi pe scurt mărturiile doctorilor Swaney și

Niehoff. Era o pledoarie de încheiere, așa că se îngăduia o libertate de mișcare mai mare cu scopul de a convinge lumea, dar Lanier deformă lucrurile într-un mod atât de pervers, încât Jake fu silit să se ridice și să spună:

— Onorată instanță, obiectez. Eu nu cred că asta a declarat doctorul Niehoff.

— Se admite, zise judecătorul Atlee, brutal. Domnule Lanier, trebuie să vă cer să vă rezumați la fapte.

Înțepat, Lanier turui în continuare despre declarațiile acelor doctori excelenți. Ei fuseseră în boxă cu o zi în urmă. Nu era nevoie să se repete asemenea mărturii recent. Wade Lanier începuse să dea rateuri și să-și iasă din mână. Pentru prima oară de la fluierul de început, lui Jake i se părea că omul arăta pierdut. Când nu-i mai venea nimic în minte, repeta „Seth Hubbard nu avea capacitate testamentară".

Aduse în discuție testamentul din 1987 și, spre încântarea lui Jake și disperarea juriului, trecu încă o dată prin detaliile acestuia.

— 3,1 milioane de dolari aruncați pe fereastră dintr-un foc, rosti el, pocnind din degete. Descrise mecanismul cunoscut sub numele de fond prin care se sare peste o generație, și chiar când Juratul Numărul Zece, Debbie Lacker, era pe punctul să țipească, repetă 3,1 milioane de dolari aruncați pe fereastră dintr-un foc, și pocni din degete și mai tare.

Era un păcat capital să plictisești juriații siliți să te asculte, dar Wade Lanier o ținea tot așa. Avu totuși prezența de spirit de a nu o ataca pe Lettie Lang. Oamenii tocmai auziseră adevărul despre familia ei; nu ar fi fost indicat să o înjosească sau să o condamne.

Când Lanier făcu o pauză mai lungă ca să își verifice notițele, judecătorul Atlee zise:

— Cred că ar trebui să vă pregătiți de încheiere, domnule Lanier. Ați depășit limita de timp.

— Îmi cer scuze, onorată instanță. Fâstâcindu-se, mulțumi juriului pentru „felul minunat" în care își făcuse treaba și încheie cu rugămintea de a nu lăsa emoția și vina să le influențeze deliberările.

— Drept la replică, domnule Brigance? întrebă judecătorul Atlee.

Jake avea la dispoziție zece minute ca să contrazică orice ar fi spus Lanier. Fiind avocatul prezumtivilor moștenitori, el avea ultimul cuvânt, însă refuză cu înțelepciune.

— Nu, onorată instanță, cred că juriul a auzit destul.

— Prea bine. Și acum, doamnelor și domnilor, în următoarele câteva minute vă voi instrui cu privire la lege și la cum se aplică ea în acest caz, deci ascultați-mă cu atenție. După ce voi termina, vă veți retrage în sala juriului și veți începe deliberările. Aveți întrebări?

*

Așteptarea era întotdeauna cea mai grea parte. O mare povară se ridică de pe umerii tuturor când juriul se retrase să delibereze. Ei își făcuseră treaba; toți martorii depuseseră mărturie; toate grijile cu privire la pledoariile de deschidere și de încheiere se evaporaseră. Iar acum începea așteptarea. Nu era chip să se prevadă cât avea să dureze aceasta.

Jake îi invită pe Wade Lanier și pe Lester Chilcott în biroul său, la un pahar. La urma urmei, era vineri după-amiază și săptămâna de lucru se încheiase. Deschiseră niște beri pe balconul de la etaj, privind spre tribunal. Jake arătă către o fereastră mare din depărtare.

— Aceea este sala juriului, le zise el. Acolo sunt ei acum.

Lucien apăru și el, gata oricând să bea ceva. El și Jake urmau să aibă o discuție mai serioasă ceva mai încolo, dar acum era momentul potrivit pentru un pahar. Râzând, Wade spuse:

— Hai, Lucien, trebuie să ne povestești ce s-a întâmplat în Juneau.

Lucien dădu pe gât jumătate de bere, apoi începu să vorbească.

*

După ce băură cu toți cafea, răcoritoare sau apă, Nevin Dark anunță începutul ședinței și rosti:

— Vă sugerez să începem cu acest formular de verdict pe care ni l-a dat domnul judecător. Are cineva obiecții?

Nu obiectă nimeni. Nu existau instrucțiuni cu privire la deliberările juriului. Judecătorul Atlee le spusese că se pot organiza cum doresc.

— Bine, zise Nevin, iată prima întrebare: A fost documentul semnat de Seth Hubbard un testament olograf corespunzător, adică a fost el (1) scris în întregime de Seth Hubbard, (2) semnat de Seth Hubbard și (3) datat de Seth Hubbard? Există o altă părere?

— Nu încape îndoială în privința asta, făcu Michele Still.

Ceilalți încuviințară. Nici contestatarii nu susținuseră contrariul.

— Apoi, continuă Nevin, chestiunea cea mai importantă – capacitatea testamentară sau deplinătatea facultăților mintale, întrebarea este: înțelegea Seth Hubbard natura și efectele testamentului său olograf? De vreme ce cazul se învârte în jurul acestei chestiuni, vă propun să ne spunem părerea pe rând. Cine vrea să înceapă?

— Începe tu, Nevin, zise Fay Pollan. Tu ești Juratul Numărul Unu.

— Bine, iată ce cred eu. Eu cred că este greșit să-ți dezmoștenești familia și să lași toți banii altcuiva, mai ales unei persoane pe care Seth o cunoștea de numai trei ani. Dar, așa cum a spus Jake de la bun început, nu-i treaba noastră să decidem cine ar trebui să primească banii. Nu sunt banii noștri. De asemenea, cred că Seth era cam îndopat cu medicamente în ultimele zile de viață, însă după ce l-am văzut pe Ancil, nu am nicio îndoială că știa ce face. Plănuise totul din timp. Eu votez în favoarea testamentului. Tracy?

— Sunt de acord, rosti repede Tracy McMillen. Sunt atâtea lucruri la cazul ăsta care nu-mi dau pace acum, dar nu trebuie să-mi bat capul cu ele acum. Ne-am trezit pe nepusă masă că avem de-a face cu zeci de ani de istorie, și nu cred că se cade ca vreunul dintre noi să se bage unde nu-i este locul. Seth a făcut ce-a făcut din motive întemeiate.

— Michele?

— Știți bine care-i părerea mea. Mi-aș fi dorit doar să nu fi fost aici. Mi-aș fi dorit ca Seth să-i fi lăsat niște bani lui Lettie,

dacă voia, apoi să se îngrijească de familia lui, chiar dacă nu îi plăcea de ei. Nu că nu l-aș înțelege. Dar, indiferent cât de răi ar fi fost, nu merită să rămână fără nimic.

— Fay?

Fay Pollan era cea mai puțin simpatizată persoană din încăpere, poate cu excepția lui Frank Doley. Ea zise:

— Eu nu mi-aș face prea multe griji în privința familiei lui. Probabil că au mai mulți bani decât oricare dintre noi, sunt tineri și educați. O să se descurce ei. Oricum nu l-au ajutat cu nimic pe Seth ca să câștige acei bani, deci de ce ar trebui să se aștepte să-i primească? El i-a dezmoștenit dintr-un motiv, motiv pe care noi nu o să-l aflăm niciodată. Iar fiul lui nici măcar nu știa cine joacă la centru pentru Atlanta Braves. Dumnezeule! Suntem cu toții mari fani ai lui Dale Murphy de ani buni. Cred că mințea. Oricum, sunt sigură că Seth nu era tocmai o persoană cumsecade, dar, așa cum a zis și Jake, nu-i treaba noastră cui a lăsat el banii. O fi fost el bolnav, dar nu era nebun.

*

Deliberarea dură foarte puțin. După ora două, o grefieră sună să anunțe că se ajunsese la un verdict. Râsetele încetară imediat, iar avocații își îndesară gumă de mestecat în gură și își aranjară cravatele. Intrară împreună în sala de judecată și își ocupară locurile. Jake se întoarse spre spectatori și le văzu pe Carla și pe Hanna așezate pe rândul din față, chiar în spatele său. Îi zâmbiră și Carla îi șopti:

— Multă baftă.

— Ești în regulă? murmură Jake, aplecându-se spre Lettie.

— Sunt împăcată sufletește, rosti ea. Tu ești în regulă?

— Eu sunt vai de capul meu, răspunse el, zâmbindu-i.

Judecătorul Atlee se așează la prezidiu și jurații fură aduși în sală. Avocaților pledanți le este imposibil să nu se uite la jurați când aceștia se întorc cu verdictul, deși ei jură că-i ignoră. Jake se uită drept la Michele Still, care mai întâi luă loc, apoi surâse ușor către el. Nevin Dark îi înmână verdictul grefierei, care i-l înmână judecătorului Atlee. El îl privi îndelung, apoi se aplecă mai aproape de microfon. Savurând

dramatismul situației, el rosti:

— Verdictul pare să fie corespunzător. Juriul trebuia să răspundă la cinci întrebări. Prima: A întocmit Seth Hubbard un testament olograf valid la 1 octombrie 1988? Cu un vot de 12 la 0, răspunsul este da. A doua: A înțeles Seth Hubbard natura și efectele acțiunii sale când și-a întocmit testamentul olograf? Cu un vot de 12 la 0, răspunsul este da. A treia: A înțeles Seth Hubbard cine erau beneficiarii testamentului său olograf? Cu un vot de 12 la 0, răspunsul este da. A patra: A înțeles Seth Hubbard natura și proporțiile proprietății sale, dar și felul în care voia să o distribuie? Cu un vot de 12 la 0, răspunsul este da. Și a cincea: A fost Seth Hubbard influențat în mod necorespunzător de Lettie Lang sau de altcineva când și-a întocmit testamentul olograf la 1 octombrie 1988? Cu un vot de 12 la 0, răspunsul este nu.

Ramona scăpă un icnet și izbucni în plâns. Herschel, care venise până pe al doilea rând, se ridică imediat și ieși ca o vijelie din sala de judecată. Copiii lor plecaseră deja cu o zi în urmă.

Judecătorul Atlee le mulțumi juraților și le spuse că erau liberi să plece. Suspendă ședința și se făcu nevăzut. Învingătorii se îmbrățișau, iar învinșii aveau fețe plouate. Wade Lanier își primi cu demnitate înfrângerea, felicitându-l pe Jake pentru prestația sa excelentă. Vorbi frumos cu Lettie, urându-i toate cele bune.

Nu ai fi zis că ea era pe punctul de a deveni cea mai bogată femeie de culoare din stat. Voia doar să plece acasă. Ignoră reporterii și trecu printre cei care o felicitau. Se săturase să fie în centrul atenției.

Harry Rex organiză o petrecere pe loc, cu cârnați la grătar și cu bere din frigider. Portia spuse că va veni și ea după ce vedea ce-i cu Lettie. Willie Traynor era mereu gata de petrecere. Lucien zise că va veni devreme, și că s-ar putea să o aducă și pe Sallie, ceea ce era lucru rar. Nici nu apucaseră să plece de la tribunal că Lucien își asumase deja meritele pentru victorie.

Lui Jake îi venea să-l strângă de gât.

48.

Predica era chemarea anuală la slujirea Domnului, mustrarea obișnuită de a contribui cu mai mult, provocarea de a da zeciuiala cuvenită Domnului, și de a face asta cu inima ușoară. Jake o mai auzise de-o sută de ori și, ca întotdeauna, îi venea greu să îl privească în ochi pe pastor în vreme ce mintea îi zbura la chestiuni mult mai importante. Îl admira pe pastor și se străduia din răsputeri în fiecare duminică să pară captivat de predicile sale, dar adeseori îi era imposibil.

Judecătorul Atlee stătea trei rânduri mai în față, chiar lângă culoarul dintre strane, în același loc pe care obișnuia să-l ocupe de cel puțin zece ani. Jake îi pironea ceafa cu privirea, gândindu-se la proces și acum și la apel. Cu verdictul încă proaspăt în memorie, cazul avea să se izbească de un zid. Procedurile aveau să se lungească la nesfârșit. Nouăzeci de zile pentru grefieră să transcrie sutele de pagini de stenograme; alte nouăzeci deoarece rar se întâmpla să le predea la timp. Între timp, moțiunile și manevrele de după proces aveau să dureze luni întregi. După ce se încheiau toate procedurile, învinșii aveau nouăzeci de zile la dispoziție ca să facă apel, ba uneori chiar mai mult. După ce Curtea Supremă și Jake urmau să primească apelul, el avea la dispoziție tot nouăzeci de zile ca să-și redacteze răspunsul. Abia după aceste termene-limită și după depunerea dosarului la curte începea cu adevărat așteptarea.

De obicei existau restanțe, întârzieri și amânări. Avocații învățaseră să nu mai întrebe de ce dura atât de mult. Curtea se descurca cât de bine putea.

În medie, un apel dintr-un caz civil dura doi ani în Mississippi. Când se pregătise pentru procesul Hubbard, Jake dăduse peste un caz similar din Georgia care se lungise pe treisprezece ani. Cazul fusese disputat în fața a trei jurii diferite, mergând și întorcându-se de la Curta Supremă ca un yo-yo, și se încheiase de-abia după ce majoritatea

contestatarilor muriseră, iar avocații le luaseră toți banii. Jake nu își făcea griji cu privire la onorariul său, dar își făcea griji pentru Lettie.

Portia îi spusese că mama ei nu mai mergea la biserică. Erau prea multe predici despre zeciuială.

Dacă era să se ia după Harry Rex și Lucien, verdictul lui Jake nu era bătut în cuie. Admiterea înregistrării lui Ancil era o eroare revocabilă. Surpriza aducerii lui Fritz Pickering nu era la fel de evidentă, dar probabil că avea să-i deranjeze pe cei de la Curtea Supremă. „Deversarea martorilor" avea să atragă o mustrare aspră pentru Wade Lanier, însă de una singură nu putea produce o rediscutare a cazului. Nick Norton era de acord. Urmărise desfășurarea procesului vineri și fusese surprins să vadă caseta video. Fusese extrem de mișcat de conținutul acesteia, dar deranjat de faptul că fusese admisă ca probă. Cei patru avocați, împreună cu Willie Traynor și alți experți, dezbătuseră problema și sărbătoriseră cu cârnați și bere până noaptea târziu, în timp ce doamnele beau vin lângă piscina lui Harry Rex și vorbeau cu Portia.

Deși cazul Hubbard îl salvase pe Jake din punct de vedere financiar, acum era gata să meargă mai departe. Nu îl încânta ideea de a-și mai trage onorariul lunar din avere în anii următori. La un moment dat, avea să înceapă să se simtă ca un parazit. Câștigase un proces important și dorea să treacă la altul acum.

Nimeni de la Prima Biserică Prezbiteriană nu pomeni de proces în acea dimineață, iar Jake le era recunoscător pentru asta. Mai apoi, în timp ce treceau pe sub cei doi stejari imenși, glumind și îndreptându-se încet spre parcare, judecătorul Atlee le salută pe Carla și pe Hanna, comentând cu privire la frumoasa zi de primăvară. Porni pe trotuar alături de Jake, și când fu sigur că nu-i putea auzi nimeni, rosti:

— Poți trece pe la mine după-amiază, pe la cinci? Vreau să discut ceva cu tine.

— Sigur că da, domnule judecător, zise Jake.

— Poți să o aduci și pe Portia cu tine? Mă interesează și părerea ei.

— Cred că da.

*

Se așezară la masa din sufragerie, sub un ventilator de tavan care nu izbutea defel să alunge arșița și umezeala din aer. Afară era mult mai răcoare – ar fi fost mult mai plăcut să stea pe verandă –, dar judecătorul preferase sufrageria, din nu se știe ce motiv. Adusese un ibric cu cafea și un platou cu foietaje ieftine, cumpărate de la magazin. Jake luă o gură din cafeaua slabă și oribilă, apoi nu se mai atinse de ea.

Portia nu voia nimic. Era agitată și de-abia își putea ține în frâu curiozitatea. Nu venea prea des prin această parte a orașului. Mama ei mai văzuse case frumoase pentru că făcuse curat prin ele, dar niciodată ca oaspete.

Judecătorul Atlee stătea în capul mesei, cu Jake în dreapta și Portia în stânga. După câteva banalități de încălzire, îi anunță, de parcă ar fi fost la prezidiu și ar fi avut de-a face cu un grup de avocați agitați:

— Vreau să cădeți la învoială în acest caz. În următorii doi ani, banii o să fie blocați până se încheie apelul. Se vor pierde sute de ore. Contestatarii vor susține, cu argumente, că verdictul ar trebui revocat, și îi înțeleg. Am admis înregistrarea lui Ancil Hubbard pentru că așa se cuvenea să fac la momentul respectiv. Juriul, și toată lumea de fapt, trebuia să înțeleagă istoria din spate. Astfel puteam înțelege motivele lui Seth. Se va argumenta cu tărie că a fost o eroare de procedură. Dacă este să fiu egoist, eu unul prefer să nu mi se revoce verdictele, dar sentimentele mele nu sunt importante în această discuție.

„Da, vezi să nu”, se gândi Jake, aruncându-i o privire Portiei. Ea rămăsese cu privirea pironită în masă, încremenită.

— Hai să presupunem că procesul este trimis înapoi pentru rejudecare. Data viitoare nu vei mai fi luat prin surprindere de chestiunea Pickering. Vei fi pregătit pentru Julina Kidd. Și, cel mai important, îl vei avea pe Ancil aici ca parte interesată și martor pe viu. Sau, dacă va fi la închisoare atunci, vei avea timp berechet să îi iei o depoziție corespunzătoare. Oricum, cazul tău va fi mult mai solid data viitoare, Jake. Ești de

acord?

— Da, desigur.

— Vei câștiga cazul pentru că așa și trebuie. Tocmai acesta este motivul pentru care am admis ca probă înregistrarea lui Ancil. Așa era corect. Așa se cuvenea. Înțelegi ce vreau să spun, Portia?

— Da, domnule.

— Deci, cum soluționăm această problemă astfel încât să împiedicăm apelul și să ne vedem de viețile noastre?

Jake știa că bătrânul avea deja răspunsul pregătit și că nu îl interesa părerea altora.

— Mă gândesc la asta de vineri după-amiază, continuă judecătorul. Testamentul lui Seth a fost o încercare disperată, de ultim moment, de reparare a unei nedreptăți oribile. Lăsându-i atâția bani mamei tale, el încerca de fapt să facă o reparație pentru străbunicul tău și pentru tot neamul Rinds. Ești de acord?

„Spune da, Portia, la naiba, spune da!” Jake fusese în acea postură de-o sută de ori. Când întreabă „Ești de acord?” el presupune din start că îi dai dreptate în mod entuziast.

— Da, domnule, răspunse ea.

El sorbi din cafea, iar Jake se întrebă dacă omul bea scursura aia în fiecare dimineață. Judecătorul Atlee zise:

— Mă întreb și eu, Portia: ce-și dorește mama ta cu adevărat la acest moment? Ne-ar ajuta mult să știm asta. Sunt convins că ție ți-a spus. Poți să ne împărtășești și nouă?

— Sigur, domnule judecător. Mama mea nu vrea prea mult, și are mari rezerve cu privire la primirea acelei sume imense. În lipsa unui termen mai potrivit, sunt bani „de-ai albilor”. Nu ne aparțin nouă de drept. Mama ar vrea să primească pământul, cele optzeci de pogoane, și ar vrea să-și ridice o casă acolo; o casă frumoasă, nu un conac. A văzut câteva case frumoase la viața ei, dar știa că nu va avea parte niciodată de una pentru ea. Acum, pentru prima oară în viața ei, poate visa la un cămin liniștit, unde să-și facă numai pentru ea curat. Vrea cât mai mult spațiu pentru copii și nepoți. Nu se va recăsători, deși deja au început să-i da târcoale ulii. Vrea să se

retragă acolo și să își trăiască restul zilelor în tihna de la țară, unde nu o va deranja nimeni. Azi nu s-a dus la biserică, domnule judecător; de fapt nu s-a mai dus acolo de-o lună. Stau toți cu mâna întinsă. Mama vrea doar să fie lăsată în pace.

— Ei, sunt sigur că vrea mai mult decât o casă și optzeci de pogoane de pământ, rosti Jake.

— Cine n-ar vrea să aibă niște bani în bancă? S-a săturat să facă curat prin casele oamenilor.

— Câți bani vrea? întrebă judecătorul Atlee.

— Nu am ajuns cu discuția atât de departe. În ultimele șase luni, ea nu a stat nicio clipă să se gândească „Bine, o să iau cinci milioane și o să-i dau fiecărui copil câte un milion" și așa mai departe. Mamei nu-i stă în fire să facă asta. Nu gândește în astfel de termeni. Se opri o clipă, apoi întrebă: Dumneavoastră cum ați împărți banii, domnule judecător?

— Mă bucur că ai întrebat. Iată care-i planul meu. Grosul banilor ar trebui să intre într-un fond pentru rudele voastre de sânge, nu bani gheață care ar suci mințile tuturor, ci un soi de fundație exclusiv în scopuri educaționale. Cine știe câți Rinds mai sunt pe lume, deși sunt sigur că vom afla foarte rapid. Fundația ar trebui controlată ferm de un administrator care să-mi dea raportul mie. Banii ar trebui investiți cu chibzuință, planificați pentru o perioadă de, să zicem, douăzeci de ani, și în tot acest timp ar fi folosiți ca să ajute cât mai mulți studenți cu putință. Trebuie limitată la un singur scop, și educația mi se pare cel mai indicat. În caz contrar, ar exista mii de cereri, de la asigurări de sănătate și bani de cumpărături până la case și mașini noi. Așa, banii nu sunt garantați, ci trebuie câștigați. O rudă de sânge care învață din greu și intră la colegiu se califică pentru primirea de fonduri.

— Și cum ați împărți banii? întrebă Jake. Portia zâmbea.

— În linii mari, iată ce propun: haideți să pornim de la suma de douăsprezece milioane. Știm că nu este o sumă fixă, dar e pe-aproape. Ancil și biserica ar trebui să primească fiecare câte o jumătate de milion. Acum au rămas unsprezece. Luăm cinci milioane din acea sumă și o plasăm în fondul pe

care tocmai vi l-am descris. Este o sumă mare pentru taxe de școlarizare, dar trebuie să ne așteptăm să apară multe rude, vechi și noi.

— Încă mai vin, admise Portia.

Judecătorul Atlee continuă:

— Acum au rămas șase milioane. Împărțiți-i în mod egal între Lettie, Herschel și Ramona. Desigur, Lettie primește și cele optzeci de pogoane ale bunicului ei.

Jake trase adânc aer în piept în timp ce cifrele i se învârteau în minte. Se uită în cealaltă parte a mesei și spuse:

— Decizia îi aparține lui Lettie, Portia.

Portia, zâmbind în continuare, zise:

— O să accepte. Primește o casă frumoasă și o sumă frumușică, și nu va mai fi hărțuită de toți pentru avere. Mi-a spus azi-noapte că banii aparțin tuturor neamurilor lui Sylvester, nu doar ei. Ea vrea doar să fie fericită și să fie lăsată în pace. O să fie foarte bucuroasă să audă asta.

— Dar cum îi veți convinge pe ceilalți? întrebă Jake.

— Cred că Herschel și Ramona vor fi încântați. Dumnezeu știe ce părere vor avea Ancil și biserica. Nu uita, Jake, că tot eu controlez averea, și asta va dura cât consider eu de cuviință. Nu poate primi nimeni nicio lețcaie fără aprobarea mea, și nu există un termen-limită pentru aceste cazuri. Sunt sigur că nu m-a făcut nimeni ticălos pe la spate, dar dacă vreau, pot să fiu și pot să țin blocați banii lui Seth și zece ani. Câtă vreme activele sunt protejate, pot să îi țin sub cheie cât doresc.

Revenise la tonul său de președinte de tribunal, unul care nu lăsa nici urmă de îndoială că judecătorul Reuben V. Atlee avea de gând să obțină ce urmărea. Continuă:

— De fapt, s-ar putea să fiu nevoit să păstrez averea deschisă pe termen nelimitat ca să administrez fondul pentru educație de care vorbeam.

— Cine se va ocupa de fond? întrebă Jake.

— Mă gândeam să te ocupi tu.

Jake tresări, simțind brusc nevoia să fugă la gândul că va trebui să aibă de-a face cu zeci, poate chiar sute de studenți

dornici să primească bani.

— Este o idee excelentă, domnule judecător, rosti Portia. Familia mea s-ar simți mai în siguranță dacă Jake ar rămâne implicat și ar sta cu ochii pe bani.

— Mă rog, vedem noi mai încolo, făcu Jake, stând ca pe ace.

— Deci ne-am înțeles? întrebă judecătorul.

— Eu nu sunt parte interesată, spuse Jake. Nu vă uitați la mine.

— Sunt sigură că Lettie va fi de acord, dar tot trebuie să vorbesc cu ea, zise Portia.

— Foarte bine. Fă asta și dă-mi răspunsul mâine. Eu o să pregătesc o notificare pentru toți avocații. Jake, îți sugerez să te duci să-l vezi pe Ancil săptămâna asta ca să obții niște răspunsuri. Voi programa o ședință la care să participe toți cei implicați peste vreo zece zile. Ne vom încuia în cameră și nu vom ieși de-acolo până nu cădem la învoială. Vreau să rezolvăm asta, pricepeți?

Era clar că pricepeau.

La o lună după verdict, Ancil Hubbard era afundat pe scaunul din dreapta al vechiului Porsche al lui Lucien, uitându-se pe geam la dealurile din comitatul Ford. Nu-și mai amintea deloc cum arătau acele meleaguri. Își petrecuse primii treisprezece ani din viață în aceste locuri, dar se străduise din răsputeri următorii cincizeci de ani ca să le uite. Nu i se părea nimic familiar.

Fusese eliberat pe cauțiune, la intervenția lui Jake și a altora, și fusese adus în Sud de amicul său, Lucien. Pentru o ultimă vizită. „S-ar putea să ai surprize.” Părul cărunt începuse să-i crească din nou pe cap, acoperindu-i cicatricea urâtă de la ceafa. Purta blugi și sandale, la fel ca Lucien.

Intrară pe o șosea districtuală și se apropiară de casa lui Seth. În curtea din față era un semn pe care scria „De vânzare”. Lucien zise:

— Aici locuia Seth. Vrei să ne oprim?

— Nu.

Cotiră din nou pe un drum cu pietriș și se afundară în

pădure.

— Recunoști ceva? întrebă Lucien.

— Nu prea.

Copacii se rărira și ajunseră într-un luminiș. În fața lor erau parcate mașini la întâmplare, și peste tot mișunau oameni, inclusiv câțiva copii. Dintr-un grătar ieșea fum.

Ceva mai încolo, se apropiară de niște dărâmături năpădite de buruieni. Ancil ridică o mână și spuse: „Oprește. Aici". Coborâră din mașină. Unii oameni erau pe-aproape și veneau spre ei să îi salute, dar Ancil nu părea să-i vadă. Se uita în depărtare. Începu să meargă spre platanul unde îl găsiseră pe fratele său. Ceilalți îl urmară în tăcere; unii rămaseră în urmă. Cu Lucien în spatele său, Ancil străbătu cei aproximativ o sută de metri până la copac, apoi se opri și aruncă o privire împrejur. Arătă spre o movilă acoperită cu stejari și ulmi și zise:

— Noi eram acolo, eu și Seth, și ne ascundeam în pădure. Ni se părea că suntem mai departe pe atunci. Ei l-au adus aici, sub acest copac. Erau mai mulți copaci pe-atunci. Un șir de cinci sau șase, în linie dreaptă, de-a lungul pârâului de-aici. Acum nu mai este decât unul.

— A fost o tornadă aici, în '68, explică Lucien din spatele lui.

— Aici l-am găsit pe Seth, spuse Ozzie. Șeriful era lângă Lucien.

— Este același copac? întrebă Jake. El se afla lângă Ozzie.

Ancil le auzea glasurile și se uita la ei, dar nu îi vedea. Era în transă, într-un alt timp și loc. Le zise:

— Nu pot băga mâna în foc, dar așa cred. Toți copacii erau la fel, un șir perfect. Noi pescuiam acolo, rosti el, arătând din nou cu degetul. Seth și cu mine. Chiar acolo. Respira sacadat și păru să se schimonosească, apoi își închise ochii și clătină din cap. Când îi deschise la loc, spuse: A fost îngrozitor.

Lucien zise:

— Ancil, nepoata lui Sylvester este aici. Vrei să faci cunoștință cu ea?

El trase aer în piept și-și reveni din reverie. Se răsuci brusc

și spuse:

— Mi-ar face mare plăcere.

Lettie veni spre el și-i întinse mâna, o mână pe care Ancil o ignoră. În schimb, o apucă ușor de umeri și o strânse la piept.

— Îmi pare atât de rău, făcu el. Îmi pare atât de rău…

După câteva secunde, ea se desprinse din îmbrățișare și zise:

— Gata, Ancil, ajunge. Trecutul nu poate fi schimbat. Să-l lăsăm în pace. Vreau să faci cunoștință cu copiii și cu nepoții mei.

— Mi-ar face mare plăcere. Apoi făcu cunoștință cu Portia, Carla, Ozzie, Harry Rex și restul familiei lui Lettie. După aceea îl văzu pe Herschel Hubbard, nepotul său, pentru prima oară. Vorbiră toți deodată când plecară de lângă copac și se îndreptară spre picnic.

{1} The National Association for the Advancement of Colored People = Asociația Națională pentru Propășirea Populației de Culoare (n.tr.).